

ДЕЙВИД БРИН КИЛН ХОРА

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2002

chitanka.info

На Пол Андерсън, който проучи бъдещето за всички нас и го направи весело...

... и на Грег Беър, който се нахвърля с хъс срещу всяка сянка...

... и на Грегъри Бенфорд, който изравя ярката красота от тъмния океан на нощта...

... и на всички шамани около лагерния огън.

На незаменимите.

ПЪРВА ЧАСТ

*Да, сбогом! Отново в яростни
разпри,
посред проклетия и пръст
възпламенена, аз трябва да горя...*

*Ала когато Огънят ме призове,
на птица феникс ти криле ми
дай — да литна.*

Джон
Кийтс,
„Препрочитане
на «Крал
Лир»“

1. ПОДХОДЯЩА ГЛАВА ЗА ВИНО

... ИЛИ КАК ЗЕЛЕНИЯТ ДУБЪЛ ОТ ПОНЕДЕЛНИК ДОНАСЯ ВКЪЩИ СКЪПИ СПОМЕНИ ЗА РЕКАТА...

Трудно е да останеш учтив и приветлив, докато се бориш за живота си, дори когато той не струва кой знае колко.

Дори когато си просто една буца глина.

Нещо хвърлено — мисля, че камък — удари тухлената стена на сантиметри от мен. Остри като жила песъчинки се забиха в лицето ми. Нямахше къде другаде да се скрия освен зад една препълнена кофа за боклук. Сграбчих капака ѝ и го вдигнах.

Точно навреме. Втори снаряд се стовари върху капака и вместо гърдите ми огъна пластмасата.

Някой ме беше спипал.

Само преди минути алеята изглеждаше подходящо място, където да мога да се скрия и да си поема дъх. Но сега хладната ѝ тъмнина ме бе предала. Дори един дубъл излъчва известно количество телесна топлина. Бета и бандата му не носят пушки в тази част на града — не биха посмели, — но прашките им са оборудвани с уреди за инфрачервено виждане.

Трябваше да избягам от измамната тъмнина. Докато стрелецът презареждаше, вдигнах импровизирания си щит и се втурнах към ярко осветения район на „Одеон“.

Рискован ход. Мястото гъмжеше от архита, изпълнили кафенетата и тълпящи се пред първокласните театри наоколо. По крайбрежната алея се разхождаха хванати под ръка двойки и се наслаждаваха на лекия ветрец. Забелязваха се само неколцина цветнокожи като мен — предимно сервитьори, обслужващи мекокожите превъзходства, насядали из сепаретата.

Нямаше да съм добре дошъл в зона, в която собствениците се събират, за да се наслаждават на дългия си, изпълнен с чувственост

живот. Но ако останех из задните улички, щяха да ме натрошат на парченца представители на собствения ми вид. Така че рискувах.

„По дяволите. Ама че навалица“ — помислих си, докато вървах през комплекса и внимавах да не се блъсна в някой от шляещите се архита. Макар че изражението ми беше сериозно — сякаш имам основателна причина да съм тук, — сигурно изглеждах като патица сред лебеди — и не само заради цвета на кожата ми. Разкъсаните ми хартиени дрехи привличаха погледи. Пък и е малко трудно да се промъкнеш незабелязано с очукан капак на кофа за боклук в ръце.

Силен удар отново се стовари върху пластмасата. Погледнах назад и видях как една жълта фигура сваля прашката си, за да я зареди за нов изстрел. В сенките се спотайваха други. Явно обсъждаха как да, се доберат до мен.

Хвърлих се напред към тълпата. Дали щяха да продължат да стрелят с риск да уцелят истински човек?

Древният инстинкт, изпечен в глиненото ми тяло от онзи, който ме създаде, ми изкрещя да бягам. Но сега бях изправен пред друга опасност — от хората-архетипи, които ме заобикаляха отвсякъде. Така че ми се наложи да изпълнявам всички стандартни прояви на вежливост, да се покланям и да правя път на двойките, които не биха си направили труда да се отклонят или дори да забавят крачка пред някакъв си дубликат.

Имах около минута-две за напразни надежди. Жените ме подминаваха, сякаш не съществувах. Повечето от мъжете изглеждаха по-скоро объркани, отколкото враждебно настроени. Един изненадан момък дори ми направи път. Усмихнах му се в отговор. „Някой ден ще се отнеса по същия начин с твой дубликат, приятел.“

Но следващият не бе удовлетворен, когато се отдръпнах. Рязко вдигна лакът и ме сръга в движение. Изгледа ме предизвикателно със светлосините си очи — очакваше да реагирам.

С поклон и извинително-раболепна усмивка се дръпнах от пътя на архито, като същевременно се опитвах да се съсредоточа върху нещо приятно. „Мисли си за закуска, Албърт. За чудния аромат на кафе и препечени филийки. Прости удоволствия, на които ще се наслаждаваш отново, ако тази нощ оцелееш.“

„Аз със сигурност ще им се наслаждавам отново — обади се един вътрешен глас. — Дори това тяло да не успее.“

„Да — последва отговорът. — Но няма да съм аз. Не точно аз.“

Отърсих се от старото екзистенциално раздвоение. А пък и евтини буци като мен нямат обоняние. Едва-едва схващах идеята за миризма.

Синеокото приятелче сви рамене и се обърна. В следващия миг нещо удари паважа до левия ми крак и рикошира през площада.

Бета сигурно съвсем се беше побъркал — да стреля по мен наред тълпа истински граждани! Хората започнаха да се оглеждат. Неколцина спряха погледи върху мен.

А колко хубаво започна сутринта!

Побързах да се отдалеча, но само след няколко метра ме спряха трима млади мъже — добре облечени архите, нарочно препречили пътя ми.

— Вижте го само това муле — обади се най-високият. Друг, с модерна полупрозрачна кожа и червеникави очи, ме сръга с пръст.

— Ей, дубъл! Какво си се разбързал? Не можеш да се надяваш на отвъден живот! Кой ще те поиска отново в такъв вид?

Досещах се, че изглеждам ужасно. Преди да успея да избягам, бандата на Бета се беше потрудила доста добре върху мен. А и до изтичането на срока ми на годност оставаха час-два и напукващата ми се псевдокожа вече показваше сигурни признаци на ензимно разрушаване. Албиносът се изсмя на капака от боклукчийската кофа, който използвах като щит, подуши шумно въздуха и сбърчи нос.

— И смърди ужасно. Като боклук. Разваля ми апетита. Хей! Може би имаме право да се оплачем, какво ще кажете?

— Да. Какво ще кажеш, голем? — злобно се обади дългият. — Дай ни кода на собственика си. Да ни върне парите за вечерята!

Вдигнах помирително ръка.

— Стига, момчета. Изпълнявам важна задача за оригинала си. Наистина трябва да се добера до дома. Сигурен съм, че и на вас няма да ви хареса, ако някой ви отмъкне дубъла.

Забелязах зад триото суматоха и чух шум по Юпас Стрийт. Само да можех да се добера до стоянката на такситата или полицейската будка на Дифенс Авеню! Срещу скромно заплащане щяха да ми осигурят хладилно убежище, докато собственикът ми не дойде да ме прибере.

— Важна значи? — обади се дългият. — Щом твоят човек те иска дори и в такова състояние, бас държа, че ще е готов да си плати, за да те получи!

Третият, набит младеж с тъмнокафява кожа и накъдрена коса, се оказа малко по-състрадателен.

— Оставете това нещастно зелено нещо на мира. Вижте го само как иска да се добере и да си каже рецитацията. Ако го спрем, собственикът му може да се оплаче от нас.

Сериозна заплахата. Дори албиносът сякаш започна да схваща и понечи да се дръпне.

Стрелецът на Бета отново откри огън и ме уцели по бедрото под капака на боклукчийската кофа.

Всеки, който е бил дублиран и прехвърлян, знае, че псевдоплътта е чувствителна на болка. Ужасната агония ме стовари върху един от младоците, който ме изблъска с крясък.

— Разкарай се оттук, миризлива твар! Видяхте ли? Докосна ме!

— Ей сега ще си платиш, буцо нещастна! — обади се дългият. — Я да ти видя етикета.

Все още превит от болка, успях да изкуцукам зад него, така че той да се намира между мен и алеята. Сега преследвачите ми нямаше да посмеят да стрелят и да рискуват да уцелят архи.

— Глупак! Не виждаш ли, че ме удариха?

— И какво? — Ноздрите на албиноса се разшириха от гняв. — Моите дубъли непрекъснато ги размазват в организирани боеве. Няма да ме чуеш да хленча заради това. Нито пък ще си позволя да се бия на място като това! А сега да видя етикета!

Той протегна ръка и аз инстинктивно посегнах към челото си, където се намира идентификационният имплант. Дубликатът-голем е длъжен да показва етикета си на всеки истински човек при поискване. Инцидентът щеше да ми излезе солено... тоест на създателя ми. Семантичната разлика зависеше от това дали ще успея да се добера до вкъщи през следващия един час.

— Отлично. Извикай ченге или арбитър — казах аз, докато опипвах капака на псевдокожата. — Ще видим кой ще се изръси, смотаняк нещастен. Не си играя на войници. Ти възпрепятстваш дубликат на лицензиран следовател. Ония, дето стрелят по мен, са престъпници...

Зърнах как откъм алеята се появиха някакви фигури. Жълтокожите бандити на Бета оправяха хартиените си дрехи и се опитваха да си придадат безобиден вид. Вървяха през тълпата разхождащи се архита, кланяха се наляво-надясно и правеха път — същински вежливи момчета, тръгнали по задачите си и незаслужаващи да им се обръща внимание. Но бързаци.

По дяволите! Никога не бях виждал Бета толкова отчаян.

— ... и мозъкът ми съдържа информация, която може да се окаже решаваща за разплитането на важен случай. Искате ли да поемете отговорността за провала?

Двама от тийнейджърите се дръпнаха, явно обезсърчени. Засилих натиска.

— Ако не ме оставите да си върша работата, собственикът ми ще подаде срещу вас жалба за възпрепятстване на изпълнението на служебни задължения!

Около нас започна да се събира тълпа. Това щеше да забави бандата на Бета, но времето не беше на моя страна.

За нещастие третият смотаняк — онзи с изкуствената полупрозрачна кожа — не се хвана на въдицата и набра нещо на комуникатора на китката си.

— Супер. Имам достатъчно мангизи по сметката си за покриване на кръвнина. Щом ще се наложи да плащаме на собственика му, поне да се позабавляваме и да го разпердушим здравата.

Хвана ръката ми и я стисна със силата на добре тренираните си мускули — *истински* мускули, а не моите анемични имитации. Заболя ме, но много по-лошо бе осъзнаването, че съм прекалил е блъфирането. Ако си бях държал езика зад зъбите, можеше и да ми се размине. А сега данните в този мозък щяха да бъдат изгубени и Бета в крайна сметка отново щеше да излезе победител.

Младежът вдигна показно юмрук — перчеше се пред тълпата. Възнамеряваше да ми счупи врата.

— Оставете нещастното нещо на мира! — измърмори някой, но останалите го сръгаха да мълчи.

В същия миг се разнесе трясък. Чуха се възкличания и проклетия. Зяпачите се обърнаха към близкия ресторант — хората на една от външните маси тъкмо отскачаха от бъркотията от разлети питиета и изпочупена стъклария. Един зеленокож сервитьор захвърли

таблата си и замърмори извинения, докато се мъчеше да махне с някакъв парцал проблясващите парченца от разярените клиенти. После се подхлъзна и зрелищно се стовари на земята, като повлече със себе си един от тях. Целият ресторант избухна в смях, а оберкелнерът се втурна навън, като люто ругаеше зеления и се мъчеше да успокои гостите.

Никой не гледаше към мен с изключение на албиноса — той очевидно не беше на кеф от внезапната загуба на публика.

Сервитьорът бързо скочи и продължи да се мъчи да изтрие архитата с мръсния си парцал. За миг обърна зелената си глава към мен. Краткото му кимване бе повече от красноречиво.

„Използвай момента и се омитай.“

Нямах нужда от специална покана. Бръкнах със свободната си ръка в джоба си и измъкнах тънка карта. На вид не се различаваше по нищо от кредитен диск, но ако я натиснеш *ето така*, по ръба ѝ със зловещо бръмчене се появява сребриста светлина.

Червеникавите очи на албиноса се разшириха. Дубликатите нямат право да носят оръжия, още по-малко нелегални. Но видът на диска не го накара да се уплаши и да побегне. Гадната му усмивка стана по-твърда и разбрах, че се намирам в лапите на спортист, на хазартен тип, който е склонен да рискува дори плътоткръв, стига това да му осигури нещо ново. Някакво ново преживяване. Опит.

Хватката върху ръката ми се стегна още повече. „Давай де!“ — говореше изпълненият му е презрение поглед.

Подчиних му се и силно замахнах надолу. Усетих съпротивата на плътта под бръмчащото острие.

За миг пространството между нас сякаш бе изпълнено с болка и гняв. С неговата болка или с моята? С *неговия* гняв и изумление, спор няма. Но все пак за частица от секундата се почувствах съединен с младия убиец с вълна на съчувствие. Зашеметяваща връзка с младежкото му аз. С нараненото му чувство за лично достойнство. С агонията да си самотна изолирана душа сред море от себеподобни.

Ако се бях забавил повече от миг, колебанието щеше да ми струва доста скъпо. Но докато устата му се отваряше, за да извика, аз се завъртях и се втурнах през тълпата, следван от проклетия и

възкличания на ужас, докато младежът размахваше пръскащ слуз крайник.

Моя пръскащ слуз крайник. Отрязаната ми ръка се сви в спазъм към лицето му. Той се дръпна назад и с отвращение захвърли треперещото нещо на земята.

При същото това кратко обръщане забелязах и двама от жълтите на Бета, които си пробиваха път през обърканите архита и нетърпеливо изблъскваха някои от тях настрани, като същевременно зареждаха катапултите си и се готвеха да стрелят по мен. В цялата бъркотия наоколо изобщо не се притесняваха от свидетелите, още по-малко от евентуални санкции за нарушаване на реда на обществено място. Трябваше да не ми позволят да се измъкна с онова, което знаех.

Да ми попречат да излея съдържанието на своя разпадащ се мозък.

Сигурно съм представлявал страховита гледка, докато тичах със залитане през тълпата, с разкъсана туника, с кървяща отрязана ръка, и крещях като луд на стреснатите архита да се разкарат от пътя ми. Не знаех дали ще успея да се справя. Може би вече бе започнал процесът на оглупяване при изтичането на срока, засилен от псевдошока и изтощението на органите.

Чуло безредиците, на площада се втурна някакво ченге от Четвърта улица — трополеше с тромавата си броня. Синьокожите му дубликати вървяха от двете му страни, пъргави и незащитени. Нямаха нужда от заповеди — знаеха желанията на прототипа си по-добре и от най-добре тренираното пехотно отделение. Единственото им оръжие — заострени като игли пръсти, покрити с упойващ мехлем — бе в състояние да извади от строя всеки човек или голем.

Побягнах от тях и докато тичах, претеглях възможностите.

Не бях навредил физически на никого. Въпреки това положението никак не беше розово. На истински хора им бяха създадени неудобства, дори бяха обезпокоени. Да предположим, че се отървах от жълтите главорези на Бета и се доберях до полицейския фризер. Оригиналът ми щеше да побеснее, ако го одрусат с толкова глоби, че от наградата му за проследяването на Бета не остане нищо. Ченгетата можеха дори да не ме замразят навреме. Напоследък непрекъснато го правеха.

Обзалагам се, че ме следяха поне няколко частни и обществени камери. Но дали бяха успели да ме идентифицират? Лицето на един зеленокож е твърде нехарактерно (а и доста добре обработено от юмруците на жълтурите на Бета), за да се разпознае лесно. Така че оставаше само един избор. Да замъкна това окаяно туловище някъде, където никой няма да успее да го възстанови или разпознае. Да ги оставя сами да се сетят кой е започнал всичко това.

Затичах се към реката, като продължавах да крещя на хората да ми направят път.

Бях почти до парапета на кея, когато властен глас изрева: „Стой!“. Ченгетата-големи са снабдени с високоговорители на местата, където повечето от нас имат синтетични полови органи... зловещ заместител, който няма начин да не привлече вниманието ти.

Чух няколко резки изплющявания отляво. Един камък уцели разлагащата ми се плът, втори рикошира в паважа и отхвъркна към истинския полицаи. Може би сега синьокожите щяха да насочат вниманието си към жълтурите на Бета. Супер.

Нямах време за мислене, когато краката ми останаха без опора. Продължиха да се мятат в нищото, сигурно по навик... докато не се стоварих с плясък в мрачните води.

Предполагам, че създавам объркване, като разказвам тази история от първо лице — читателят остава с впечатление, че съм успял да се добера цял-целеничък до вкъщи. Или поне до някакво място, откъдето да мога да предам данните. Къде тогава остава напрежението?

Добре де, нещата не свършиха с падането ми в реката, макар че би трябвало. Някои големи са проектирани за водене на бой, като онези, които запалняковците пращат на гладиаторските турнири... или секретните модели, за които се говори, че съществували в Специалните части. Други пък, предназначени за удоволствия, жертват част от своята *elan vital*^[1] за хиперактивни центрове на удоволствието и висококачествен запис на спомените. Можеш да платиш за модел с повече крайници или с усилен възприятост... или за такъв, който може да плува.

Бюджетът ми е твърде скромен, за да си позволявам разни скъпи играчки. Но задължително снабдявам дубликатите си с едно свойство — хипероксигенизация. Така те могат да задържат дъха си дълго време. Много е удобно за работа, в която никога не знаеш дали на някой няма да му скимне да те обгази, да те затвори в багажник на кола или да те погребее жив. Насъбрал съм страхотен коктейл от всякакви подобни спомени. Спомени, които не бих имал, ако мозъкът на дубликата умре прекалено бързо.

Голям късметлия съм.

Леденостудената река се завъртя край мен като пропилян живот. Докато потъвах все по-дълбоко и по-дълбоко, вътре в мен тихо заговори един глас — глас, който бях чувал и в други ситуации.

„Откажи се. Успокой се. Това не е смъртта. Истинският ти аз ще продължи да живее. А заедно с него — и твоите мечти.

Малкото, които са ти останали.“

Напълно правилно. От философска гледна точка, моят „аз“ е оригиналът ми. Спомените ни се различаваха само по един ужасен ден. Ден, който той прекара бос и по шорти в дома си, зает с кабинетната работа, докато аз се ровех в подземния свят на града, където животът е по-евтин и от живота в роман на Дюма. Моето сегашно продължение означаваше много малко на общия фон на картината.

Отговорих на малкия глас по обичайния начин.

„Заеби тоя екзистенциализъм.“

Всеки път, когато влизам в копира, моят нов дубъл унаследява всичките ми инстинкти за самосъхранение, развивали се милиард години.

„Искам си отвъдното.“

По времето, когато краката ми докоснаха тинестото дъно, вече бях решил да направя своя опит. Разбира се, нямах почти никакъв шанс, но може би съдбата бе решила да започне да раздава от ново тесте. А имаше и още един мотив.

Не позволявай на лошите да спечелят. Никога не ги оставяй да тържествуват.

Макар да нямах нужда да дишам, не беше лесно да задържа краката си опрени в дъното и да си пробивам път през тинята, а всичко около мен беше едновременно хлъзгаво и отвратително. Трудно би

било дори за едно изцяло заредено тяло, а времето на това вече изтичаше.

Видимост? Почти нулева. Налагаше се да разчитам на спомените и докосванията. Обмислях вече как да се добера до ферибота нагоре по течението, когато се сетих, че плаващият дом на Клара е закотвен, само на километър надолу по реката от площад „Одеон“. Така че спрях да се боря със силното течение и тръгнах по него, като се мъчех с всички сили да остана близо до брега.

Може би щеше да е по-добре, ако бях направен със сензори, които да регулират нивото на болката. Без тази екстра — проклинах ниското си качество — направо агонизирах, докато се мъчех да си проправям път стъпка по стъпка през проклетата тиня. Здравото блъскане ми остави време да размишлявам върху феноменологичното чувство за вина, което изпитвах за създанията като мен.

„Аз съм си аз. Колкото и малко живот, да имам, той все пак ми е скъп. И въпреки това се отказвам от него и се хвърлям в реката само за да спестя няколко кредита на някой друг.

Някой, който ще чука приятелката ми и ще се наслаждава на моите постижения.

Някой, който има същите спомени като моите до онзи момент вчера вечерта, в който той (или аз) легне в копира. С тази разлика, че той си остава вкъщи в оригиналното тяло, а аз отивам да върша черната му работа.

Някой, който никога няма да разбере какъв скапан ден съм имал.“

Това е като обръщането на монета — всеки път, когато влезеш в дубликатора. Когато процедурата приключи, ще бъдеш ли ригът^[2]... оригиналният човек? Или буцата, големът, мулето, дубълът-еднодневка?

Често няма никакво значение, ако успееш да реабсорбираш спомените (както и се очаква) преди да изтече срокът на годност на копие то ти. Тогава сякаш просто си бил разделен на две части и се съединяваш отново. Но ако дубълът е страдал или е имал лош ден като моя?

Трудно ми беше да се съсредоточа върху мислите си. В края на краищата това зелено тяло не е създадено за извършване на умствени дейности. Така че насочих вниманието си към непосредствената си задача и продължих да местя крак след крак, бъртейки през тинята.

Има места, покрай които минаваш всеки ден, но изобщо не си се замислял за тях, защото никога не си предполагал, че ще ти се наложи да ги посетиш. Като това тук например. Всеки знае, че Горта е пълна с всякакви отпадъци. Продължавах да си проправям път през неща, пропуснати от почистващите тралове... ръждясало колело, счупен климатик, няколко стари компютърни монитора, зяпнали ме като очи на зомбита. Когато бях малък, често вадеха цели автомобили, понякога дори заедно с пътниците. Истински хора — тогава нямаше резервни копия, след чийто размазан живот да продължиш нататък.

Онези времена си имаха своите предимства. По времето на дядо ми Горта е смърдяла от мръсотия. Екологичните закони я върнали отново към живот. Сега хората ловят риба от кейовете. А рибата се събира там, където градът изхвърли нещо годно за ядене.

Като мен.

Истинската плът е еластична. Не започва да се разпада след двадесет и четири часа. Протоплазмата е толкова здрава и издръжлива, че потъналите трупове не се разлагат с дни.

Но моята кожа вече бе започнала да се бели още преди да го усетя. Срокът на годност може да се удължи мъничко със силата на волята. Но сега нетрайните органични вериги на изкуственото ми тяло започнаха да се разпадат със смущаваща бързина. Миризмата се виеше около мен и привличаше рибите, които се стрелнаха от всички страни и откъсваха парченцата, които и без това щяха да се отделят всеки момент. Отначало се опитвах да ги прогоня с останалата ми ръка, но това само ме бавеше и не обезсърчи особено речните чистачи. Така че просто продължих напред и трепвах всеки път, когато рецепторът за болка се задействаше от някоя гладна риба.

Сложих край на това, когато стигнаха до очите ми. Зрението щеше да ми е необходимо още известно време.

По едно време от лявата ми страна внезапно към мен нахлу топла вода и ме изблъска от курса. Течението отнесе рибите за минутка и ми даде възможност да се ориентирам...

„Трябва да е каналът на Хан Стрийт.

Да видим. Плаващият дом на Клара е закотвен край Малка Венеция. Това означава на втората пресечка след тази... Или на следващата?“

Трябваше да напегна всички сили, за да мина покрай канала, без да бъда изблъскан в дълбокото, и накрая успях някак си да достигна каменния откос от другата страна. За съжаление, там отново ме наобиколиха преследвачите ми — риби над мен и раци под краката ми, привлечени от кървящите ми рани; щипеха и отхапваха от бързо разпадащата ми се кожа.

Останалото си го спомням замъглено — дълго и мъчително влачене през тинята, отпадъците и рояците хапещи мъчители.

Твърди се, че поне една черта на характера винаги си остава истинска всеки път, когато прототипът създава свой дубъл. Независимо от останалите промени, нещо от основната ти същност се запазва във всяко едно факсимиле. Ако човекът от истинска плът е честен, песимист или бърблив, той ще създаде голем с подобни качества.

Клара твърди, че най-постоянното ми качество е инатът.

„Майната им на всички, които казват, че не мога да го направя.“

Тази фраза се въртеше отново и отново в моя разпадащ се мозък. Повтори се хиляда пъти. Милион пъти. Изкрещявах я на всяка следваща болезнена крачка, при всяко следващо ухапване. Фразата се разви отвъд обикновените думи. Тя стана мое заклинание. Фокус. Мантра на изчистения инат, който ме караше да продължа, да продължа да се влача напред, крачка след крачка... докато не се озовах пред малко препятствие.

Известно време го гледах. Покрита с водорасли верига, която се простираше, изпъната и почти вертикална, от котвата нагоре към плосък предмет, направен от дървени трупи.

Плаващ док.

Към него бе привързан някакъв съд. Широкото му дъно бе покрито с раковини. Нямах представа чия е лодката. Знаех само, че времето ми скоро ще изтече. Ако останех още тук, реката щеше да ме довърши.

Сграбчих веригата с единствената си останала осакатена ръка и се набрах, за да освободя двата си крака от засмукващата ме тиня, след което продължих с тласъци нагоре към мъждукащата светлина.

Рибите сякаш усетиха, че приближава последната им възможност. Струпах се около мен и започнаха да отхапват каквото могат, дори и след като главата ми се показва над повърхността. Метнах ръка върху кея, след което се зачудих какво е следващото, което трябва да направя.

„Дишай. Това е. Трябва ти въздух.
Дишай!“

Треперещото ми поемане на въздух нямаше нищо общо с човешкото вдишване. По-скоро напомняше на шляпването на парче месо, когато го хвърлиш върху дъската, за да го нарежеш. Все пак известно количество кислород нахлу на мястото на водата, изливаща се от лишената ми от устни уста. Това ми даде точно толкова сили, колкото да измъкна единия си крак върху дъските.

Издърпах се с всичките си останали сили и най-накрая се измъкнах от реката за разочарование на рибите, които с негодувание плеснаха с опашки.

По цялото ми голем-тяло се разливаха вълни от агония. Нещо — някаква част от мен — се отдели и падна с плясък обратно във водата. Рибите се нахвърлиха върху нея и шумно я загризаха.

Всяка следваща секунда сетивата ми потъваха във все по-плътен мрак. Някак си отдалечено отбелязах, че едното ми око липсва... а другото е почти изхвъркнало от орбитата си. Наместих го и се опитах да стана.

Всичко ми се струваше изкривено и размазано. Повечето от сигналите, които изпращах към мускулите си, за да ги накарам да се задвижат, оставаха без отговор. Въпреки това обезобразеното ми туловище успя някак си да се изправи, олюлявайки се отначало на колене... а после и на чуканите, които с голямо преувеличение можеха да се нарекат крака.

Като се подпирах на дървения парапет, преодолях няколкото стъпала, водещи към привързаната лодка. Светлините станаха по-ярки и различих някакви ритмични вибрации.

Някъде наблизо някой слушаше шантава музика.

Надигнах глава над бордовия парапет и видях замъглен образ — трептящи пламъчета на върха на тънки бели колонки. Свещи... меката им светлина се отразяваше в сребърни прибори и кристални чаши. А малко по-нататък — стройни фигури, движещи се покрай десния борд.

Истински хора. Облечени елегантно за вечерно парти. Наслаждаващи се на гледката на реката.

Отворих уста с намерението да произнеса някакво любезно извинение за натрапването — и бихте ли били така добри да се

обадите на собственика ми да ме вземе преди този мозък да стане на каша?

Онова, което излезе от устата ми, бе грозен рев.

Една жена обърна, видя ме да се прокрадвам към нея от тъмното и нададе ужасен вик, сякаш бях някакво чудовище, излязло от бездната. Доста точно всъщност.

Протегнах със стон ръка.

— Майчице Гея! — Бързо се беше досетила. — Джеймсън! Би ли се обадил на Клара Гонсалес, дето живее на „Каталина Бейби“? Кажй й, че проклетият й приятел е пратил един от дубълите си не на място... и по-добре да побърза да го прибере веднага!

Опитах се да се усмихна и да й благодаря, но насроченият ми край вече не можеше да се отложи. Точно в този миг всичките ми псевдолигаменти решиха да се разтопят едновременно.

Време за разпадане.

Не си спомням нищо след това, но ми казаха, че главата ми се търкулнала и спряла недалеч от кофата с лед, където се охлажда шампанското. Някой от гостите бил така добър да я сложи вътре, редом с бутилка чудесно „Дом Периньон“ от тридесет и осма.

[1] Във философията на Анри Бергсон (1859–1941) — изначалният порив към живот, субстанция на материята и съзнанието. — Б.пр.; Терминът на български е *жизнен порив*. — Б. NomaD. ↑

[2] *риг* — авторски неологизъм на Д. Брин: сленгова съкратена форма на *оригинал*, *оригинален индивид*; подобно на термина от програмирането *бот* — от *робот*. — Бел. NomaD. ↑

2. ГОСПОДАРИТЕ НА ДУБЪЛИТЕ

... ИЛИ КАК ИСТИНСКИЯТ АЛБЪРТ СЕ СПРАВЯ С ЕДИН СКАПАН ДЕН...

Добре де, онзи зеленокож не стигна до вкъщи *цял-целеничък*. Когато отидох да го прибера, беше останала само замразената му глава... и каша от изпаряваща се псевдоплът, размазала се по палубата на плаващия дом на мадам Френкел.

(Бележка до мен: купи някакъв хубав подарък на мадам или Клара ще ти го изкара през носа.)

Разбира се, спасих мозъка — иначе нямаше да имам съмнителното удоволствие да ви разказвам за скапания си ден, в който „аз“ се вмъкнах в подземния свят на дубълите, пропълзях през каналите до леговището на Бета, бях хванат и бит от жълтите му помощници, нито пък за последвалото безумно бягство през града, завършило с отвратителното подводно пътешествие.

Още преди да напъхам лигавия череп в перцептрона знаех, че няма да се насладя истински на ястието от парливи спомени, което щях да получа.

„Благодарни сме ти за това, с което ни даряваш.“

Повечето, хора отказват да свалят спомени, ако подозират, че дубълът име преживял нещо неприятно. Оригиналът може да избира да не научава и да не запомня какво се е случило с буцата. Поредният удобен аспект на съвременната технология на дублиране — да накараш лошия просто да се разкара.

Но аз съм на мнение, че щом създавали нещо, значи носиш отговорност за него. Този дубъл беше искал да остави нещо след себе си. Беше направил всичко по силите си, за да успее. И сега той е част от мен, подобно на стотиците други, които са успявали да се приберат за прехвърляне — още от първия ми опит в правенето на дубликати, когато бях на шестнадесет.

Освен всичко това информацията в този мозък ми трябваше — иначе щеше да ми се наложи да отида с празни ръце при клиента си. А той съвсем не бе от най-търпеливите.

Можеше дори да се окаже, че всяко зло е за добро. Бета беше видял зеленокожото ми копие да пада в реката и да не се появява на повърхността. Всеки би предположил, че се е удавило, било е отнесено в морето или е нахранило рибите. Ако Бета се чувстваше сигурен, можеше и да остане в сегашното си скривалище. А това би ми дало възможност да изненадам пиратите му неподготвени.

Станах от тапицираната маса, като се борех с обърканите си възприятия. Чувствах краката Си странно — истински, от плът И кръв, но същевременно и някак далечни, сякаш само допреди малко съм се мъчил да ходя на разкапващи се чукачетата. Образът на стройния тъмнокос приятел в огледалото изглеждаше странно. Прекалено здрав, за да е истински.

„Честното лице на дубликата от понеделник“ — помислих си, докато наблюдавах как бръчките около истинските ми очи постепенно изчезват. Дори лишеното от подобни събития сваляне на спомени те кара да се чувстваш объркан, когато пресните спомени от цял един ден се втурват в главата ти и се борят да се натъпчат сред деветдесет милиарда неврона само за няколко минути.

В сравнение с него *впечатването* е съвсем скучно и банално. Копирът внимателно пресява органичния ти мозък, за да прехвърли Постоянната вълна върху новия образец от специална глина, след което го оформя в пещта. Скоро новият дубъл тръгва по задачи, а ти в това време пиеш сутрешното си кафе. Не е нужно дори да му казваш какво да прави.

Той вече знае.

Той е ти.

Жалко, че няма време да направя един още сега. Има и по-неотложни задачи.

— Телефон! — наредих аз и притиснах слепоочията си, за да прогоня отвратителните спомени от пътуването по речното дъно. Опитах се да се съсредоточа върху онова, което дубълът бе научил за леговицето на Бета.

— *Име или номер* — разнесе се мек нисък алт от най-близката стена.

— Свържи ме с инспектор Блейн от АП. Настоявай и открий истинското му местоположение. Ако е блокирал връзката, вмъкни се по спешност.

На Нел, домашния ми компютър, никак не му допаднаха думите ми.

— Три през нощта е — отбеляза тя. — Инспектор Блейн не е дежурен и няма активни копия. Да ти припомням ли последния път, когато го събуди по спешност? Шамароса ни с иск за нарушаване на личното му спокойствие на стойност петстотин...

— Но по-късно, когато се поуспокои, го оттегли. Просто го направи, става ли? Главата ми направо ще се пръсне.

Предусетила нуждите ми, аптекката вече беше започнала органосинтезата и забърка чаша съскащ буламач, който изпих, докато Нел се свързваше. В приглушените тонове дочух разпериите ѝ с недоброжелателния домашен компютър на Блейн. Естествено машината настояваше да приеме съобщение, вместо да буди шефа си.

Когато инспекторът на Асоциацията на предприемачите се обади лично — уморен и страшно ядосан, вече си слагах тежките бронирани дрехи. Казах му да си затваря устата и да ме чака при старата Телър Билдинг след двадесет минути — ако иска най-сетне да приключи случая Уоммейкър.

— И най-добре — да осигуриш най-добрите си копои — добавих. — И да са повечко, ако не искаш да стане патаклама. Помниш ли колко пътници подадоха иск последния път?

Той пусна още една дълга цветиста ругатня, но вече бях грабнал вниманието му. Дочувах характерния вой — пещта му (индустриален модел) се загоряваше, за да изпече едновременно трима дубъли брутален клас. Блейн беше с мръсна уста, но когато се наложеше, действаше бързо.

Аз също. Входната врата се отвори послушно и гласът на Блейн се прехвърли върху комуникатора на колана ми, а след това — в този на колата. Когато най-накрая се успокои достатъчно, за да прекъсне връзката, вече карах в утринната мъгла към центъра.

Закопчах яката на непромокаемото си палто и нахлупих ниско шапката си. Клара лично бе ушила костюма ми на частен детектив, използвайки високотехнологични тъкани, които бе измъкнала от резервите на поделението си. Чудесен материал. Но въпреки това защитните пластове не вдъхваха кой знае колко увереност. Много от съвременните оръжия могат да пробият текстилната броня. Както винаги, единственото разумно решение е да пратиш свое копие. Домът

ми обаче е доста далеч от Телър Билдинг. Малката ми домашна печ нямаше да може да загрее и да произведе копие достатъчно бързо, за да стигне навреме за срещата.

Винаги ме побиват тръпки и се чувствам ужасно уязвим, когато трябва да спасявам или арестувам някого. Рискът не е работа за истинска плъткръв. Но какъв друг избор имах?

Някои от най-високите сгради, откъдето се разкриват най-престижните гледки, все още се обитават от истински хора, които да могат да им се насладят с органичните си очи. Но останалата част от Стария град се е превърнала в страна на призраци и прясно изпечени големи, които всяка сутрин излизат от пещите на собствениците си и пътуват към работните си места. Това е един суров свят, едновременно опърпан и многоцветен с евтините работници, пътуващи във всякакви камионетки и разнебитени автобуси, облекли ярко оцветените си тела със също толкова ярки дрехи. За еднократна употреба, също като носещите ги.

Трябваше да приключим с набега си преди да започне дневният наплив на глинени хора, така че Блейн набързо организира наемниците си в сутрешния здрач на две преки от Телър Билдинг. Докато определяше групите и проверяваше маскировката, абаносовият му голем-адвокат се пазареше с тежко бронирано ченге — визьорът ѝ се вдигаше нагоре, докато уточняваше подробностите.

Нямаше какво друго да правя, освен да гриза нокти и да гледам как мъглата постепенно избелява от зазоряването. Вече се мяркаха неясни гигантски силуети, носещи се през каньоните на метрополитена — кошмарни фигури, които биха хвърлили в ужас прародителите ни. Нещо змиевидно мина зад далечна улична лампа и хвърли извиващи се сенки с височина няколко етажа. Разнесе се нисък рев и земята под краката ми потрепери, сякаш минаваше триаско чудовище.

Трябваше да приключим преди този бегемот да доближи.

Забелязах на тротоара опаковка от сладкиш — странно нещо в квартала на дубълите. Взех я и я прибрах в джоба си. Улиците тук обикновено са безупречно чисти — големите не ядат и не плюят. В

същото време в канавките можеш да видиш много повече смиващи се трупове, отколкото преди години.

Основната грижа на ченгето бе да се увери, че нито едно от телата не е истинско. Абаносовото копие на Блейн напразно настояваше да получи писмен отказ от евентуални претенции, след което сви рамене и прие условията. Силите ни бяха готови. Две дузини пурпурни помощници, жилави и безполови, някои дегизирани, тръгнаха напред според плана.

Отново погледнах към булевард „Аламеда“. Гигантският силует бе изчезнал. Скоро обаче щяха да се появят други. По-добре бе да побързаме, иначе рискувахме да попаднем в пиковия час.

За най-голяма радост на шефа си наемниците на Блейн свариха пиратите неподготвени.

Бойците ни се промъкнаха покрай външните им детектори в търговски бусове, маскирани като монтьори и големи-куриери, тръгнали да разнасят пратките си. Успяха да стигнат до предните стъпала, когато скритите им оръжия събудиха алармите.

Веднага навън се изсипа дузина от жълтурите на Бета. Започна истинско меле. Глинените хуманоиди се блъскаха един друг, от изстрелите хвърчаха крайници и телата ярко експлодираха, когато запалителните игли улучваха псевдоплътта и запалваха водородно-каталитичните клетки в ефектни малки кълбовидни мълнии.

Щом стрелбата започна, бронираното ченге цъфна заедно със синьокожите си дубликати и се зае да издига прегради и да отбелязва пораженията, извършени от двете страни — всичко, заради което може да се предяви иск. Това си беше чисто търговски въпрос, който не засягаше властите — стига да не пострадат органични хора.

Докато наблюдавах ставащото заедно с истБлейн под прикритието на паркирания му автомобил, се надявах нещата да си останат такива. Бруталните му дубъли тичаха насам-натам и пришпорваха пурпурните. Бързи и груби, набързо изпечените му големи не бяха титани на мисълта, но бяха наследили уменията му да прилага натиск. Още няколко минути и щяхме да си пробием път вътре и да спасим откраднатия образец преди Бета да успее да унищожи всички улики за пиратството си.

— Ами каналите? — попитах аз, като си спомних как зеленокожият ми дубъл се промъкваше през тях вчера... екскурзия, която беше почти толкова неприятна, колкото и последвалото пътешествие по речното дъно.

Широкото лице на Блейн се изкриви под полупрозрачния му визьор, по който примигваха знаци и схеми. (Прекалено е старомоден, За да използва импланти в ретината. Или пък просто му харесва ефектът.)

— Имам един робот там — изръмжа той.

— Защитата на роботите може да се разбива.

— Само ако са достатъчно хитри, за да се справят с новата входна верига. Този е модел от Санитарната служба. Твърдо програмиран и тъп като камък. Задачата му е да прокара широкободов оптичен кабел през канализацията в мазето до тоалетната на Бета. Никой няма да успее да мине покрай него, гарантирам ти.

Изсумтах скептично. Както й да е, най-големият ни проблем беше не бягството, а как да се доберем до скривалището преди доказателството да иде по дяволите.

По-нататъшните коментари, бяха прекъснати от странна гледка. Полицайката прати едно от синьокожите си копия право в средата на сражението! Без да обръща внимание на свистящите куршуми, то започна да ръчка падналите бойци, за да се увери, че с тях е свършено, след което отрязваше главите им и ги пхаше в хладилна чанта за евентуален разпит.

Нямаше особен шанс. Бета беше прословут с внимателното отношение към дубълите си — използваше фалшиви идентификатори и програмираше мозъците им да се саморазрушат, ако бъдат заловени. Щеше да е невероятен късмет, ако днес научехме истинското му име. Колкото до мен, щях да съм щастлив да завърша успешно спасяването и да сложа край на това конкретно негово начинание.

Мощни експлозии разтърсиха „Аламеда“ и всички входи на Телър Билдинг изчезнаха в гъсти кълбета дим, които запълзяха към укритието ни. Нещо рязко зашлеви врата ми и шапката ми отхвъркна. Свих се още по-ниско, като дишах тежко и се мъчех се да измъкна фиброскопа си — много по-безопасен начин да огледаш наоколо. Той се изви над капака на колата и автоматично се завъртя, за да насочи

лещите си към битката. В импланта в лявото ми око се появиха неясни образи.

(Бележка до мен: нося този имплант вече пет години. Не става за нищо. Време за обновление? Или още ти е зле от последния път?)

Синьото ченге-дубъл все още беше там — проверяваше телата и установяваше повредите, дори когато нашите пурпурни бойци се хвърлиха напред, като атакуваха всеки възможен отвор на сградата с безразсъдството на фанатици. Докато гледах, няколко случайни изстрела уцелиха полицейския голем, завъртяха го и върху близката стена се залепиха клисави буци. Той се олюля и се преви. Трепереше. Личеше си, че сензорите за болка продължават да работят. Пурпурните наемници могат да действат и без такива клетки, без да обръщат внимание на раните и да продължат да стрелят с оръжията, които държаха във всяка ръка. Но работата на синьокожия е да усилва възприятията на истинското ченге. Той усеща.

„Ох! — помислих си аз. — Това здравата боли.“

Всеки, който гледа как страда нещо осакатено, би очаквал от него да се самоунищожи. Но вместо това големът се изправи, потрепери и с куцукане се върна към работата си. Преди век това сигурно би изглеждало като геройство. Но всички знаем що за типове постъпват днес в полицията. Истинското ченге сигурно просто ще свали спомените на дубъла си... и ще им се изкефи.

Телефонът извън със сигнала за висок приоритет — Нел искаше да отговоря. Три почуквания по горния десен кучешки зъб дадох сигнал „да“.

В лявото ми око се появи лице. Жената, чиито светлокафяви черти и златна коса бяха известни по целия континент.

— Господин Морис, гледам репортажи за набег в Стария град... и виждам, че АП е регистрирала разрешение за подкрепление. Това ваша работа ли е? Намерихте ли откраднатата ми собственост?

Репортажи ли?

Огледах се и забелязах няколко камери, носещи се над полесражението. Носеха емблемите на вечно жадните за новини новинарски канали. Лешоядите нямаше да чакат дълго.

Потиснах язвителния отговор. Длъжен си да отговаряш на клиента си дори когато се намесва в най-неподходящия момент.

— Тъж... още не, маестра. Може и да сме ги изненадали, но...

Блейн ме сграбчи за ръката. Заслушах се.

Експлозиите бяха спрели. Някъде отвътре в сградата се чуваха приглушени изстрели.

Все още напрегнат, подадох глава. Градското ченге изтрополи покрай нас в тежката си броня, съпроводена от голите си синьокожи дубликати.

— Господин Морис? Казахте ли нещо? — Красивото лице раздразнено се намръщи в лявото ми око. Примигването не помогна. — Очаквам да ме държите в течение...

Появи се отряд зелени чистачи на розови ивици — носеха метли и водни прахосмукачки, готови да разчистят района преди пиковият час да домъкне днешните пътници. Заменими или не, те не трябваше да се озоват на място, където се вихреше битка.

— Господин Морис!

— Извинете, маестра. Сега не мога да говоря. Ще ви се обадя, когато разполагам с повече информация. — Преди да успее да възрази, чукнах кътника си и прекъснах връзката. — Е? — обърнах се към Блейн.

Визьорът му избухна в цветове, които бих могъл и да разгадая, ако бях в образа на кибер-дубъл. Бидейки обаче просто органичен, стоях и чаках.

— Вътре сме.

— А образецът?

Блейн се ухили.

— Пипнахме го! Сега я извеждат.

За първи път се почувствах малко по-обнадежден. Все пак на прибежки стигнах до шапката си и нахлупих еластичната броня на главата си. А и Клара щеше доста да се намръщи, ако я изгубя.

Изтичахме покрай чистачите нагоре по двадесетте стъпала на главния вход. Разбити тела и парчета псевдоплът се бяха смесили в многоцветна бъркотия, която придаваше на бойното поле зловещото чувство за нереалност. Скоро мъртъвците щяха да изчезнат и щяха да останат единствено осеяните с дупки от куршуми стени и бързо възстановяващи се прозорци. И треските от огромната врата, която пурпурните бяха взривили, докато си проправяха път навътре.

Новинарските ботове се спуснаха надолу и ни засипаха с въпроси. Публичността можеше да бъде и полезна за работата ми, но

само ако има добри новини за съобщаване. Затова си траех, докато от мазето не се появиха двама от здравеняците на Блейн, подкрепящи от двете си страни една много по-дребна фигура.

Слузестата консервираща течност капеше от сияещата като сняг гола плът — чисто бяла, с изключение на синините, обезобразяващи бръснатата ѝ глава. Но макар и плешиви, излъскани и оцветени като дубъл, лицето и фигурата не можеха да се сбъркат. Току-що бях говорил с оригинала. Ледената принцеса. Маестрата на „Студио Нео“ — Джинийн Уоммейкър.

Блейн нареди на пурпурните да напъхат образаца в съхраняващия контейнер, за да се запази, докато дойде време да даде показания. Но бледата фигура ме забеляза и закова на място. Гласът ѝ, макар и изморен и слаб, си оставаше същия зноен контралт.

— Гос-с-сподин Морис... Виждам, че доста фривно действате със сметката си за текущи разходи. — Тя погледна към разбитата врата и прозорците — много от тях разбити до степен да не могат да се възстановят. — И аз трябва да платя всичко това?

От забележката на копието научих няколко неща. Първо, че е било отвлечено *след* като Джинийн Уоммейкър ме бе наела. Иначе нямаше откъде да знае кой съм.

Второ, независимо от няколкото мъчителни дни, прекарани в разтвор WD-90 никакви физически злоупотреби не можеха да потиснат арогантността, която Джинийн влагаше във всяка своя репродукция. Макар и плешиво, натъртено и омазано в слуз, копието се държеше като богиня. Дори избавлението му от ръцете на Бета не можеше да спечели благодарността му.

„Да не очакваш нещо друго? — помислих си. Клиентите на Уоммейкър са сбърканяци. Нищо чудно, че евтините ментета на Бета се харчат толкова много.“

Блейн реагира така, сякаш стои пред истинската Уоммейкър. Толкова силно беше присъствието ѝ.

— Естествено Агенцията на предприемачите ще очаква покриване на разходите. Вложихме много сили, за да гарантираме тази спасителна операция...

— Това не е никакви спасителна операция — възрази млечнобелият модел. — За мен няма продължение. Да не мислите, че

оригиналът ми ще свели спомените ми след всичко преживяно? Вие просто връщате открадната собственост, това е всичко.

— Бета отвличаше копията ви на улицата, за да ги използва за създаването на пиратски дубликати...

— С което нарушаваше авторските ми права. А вие сложихте край на това. Чудесно. Точно за това ще платя на АП. За хващането на нарушители на лицензи. Колкото до вас, господин Морис, вие ще бъдете щедро обезщетен. Само не се правете, че сте извършили някакво геройство.

По слабото ѝ тяло премина гърч. По кожата ѝ се виждаха тънки пукнатини, които с всяка секунда ставаха все по-дълбоки. Тя погледна към пурпурните.

— Какво чакате? Няма ли да ме потапят? Или да чакаме, докато се разпадна?

Не можех да не се възхитя. Дубълът знаеше, че няма да бъде върнат в красивата глава на Джинийн. Животът ѝ — доколкото го имаше — щеше да завърши болезнено, а псевдомозъкът ѝ — сканиран за доказателствата. И въпреки това тя продължаваше да се държи с типичното си достойнство. С типичната арогантност.

Блейн махна на пурпурните и те забързаха с лекия си товар покрай зелените чистачи на ивици, покрай синьокожите ченгета и изпаряващите се части от телата, които само преди минути се бяха вкопчили едно в друго в смъртоносна схватка. Забелязах как Блейн проследява с очи белоснежното копие и се запитах дали не е един от феновете ѝ?

Не. Той презрително изсумтя.

— Не си заслужава. Всички тези разходи и риск само защото примадоната не си е направила труда да обезопаси дубълите си. Нямаше да ни се наложи да се морим, ако имаха проста опция за самоунищожение.

Не възразих. Блейн е от онзи тип хора, които подхождат към технологията на изпичане съвсем прагматично. Той се отнася към собствените си дубъли като към удобни инструменти и нищо повече. Аз обаче разбихах защо Джинийн Уоммейкър не вгражда в копията си бомби с дистанционно управление.

Когато съм дубъл, обичам да се правя на безсмъртен. Така ми е по-лесно да изкарам скапания ден.

Полицейските бариери се вдигнаха точно навреме за часа пик и огромните тежки динобуси и тънките тролеи с махови колела започнаха да разнасят товара си — сиви офис-големи, по-евтини зелени и оранжеви работници, тълпи раирани едnodневки и разни други типове. Дошлите на Телър Плаза зяпнаха разнебитените стени. Сивите потърсиха в новинарските емисии сбито представяне на сражението. Някои посочиха Блейн и мен и запечатаха по някой необичаен спомен, които довчера да отнесат на архитата си.

Бронираната полицайка се приближи към Блейн с предварителен разчет на щетите ѝ глобите. Уоммейкър бе права за сметките и отговорностите. АП трябваше да покрие по-голямата част от разходите... поне до деня, когато най-сетне не пипнехме Бета и не наложихме преразглеждане на сметките. Но и когато това станеше, Блейн можеше единствено да се надява, че ще попадне на някой с дълбоки джобове в сметките на Бета. Достатъчно дълбоки, за да може АП да си покрие наказателните глоби.

Блейн ми предложи да го последвам в мазето и да разгледаме фабриката за пиратски копия. Вече я бях виждал. Само преди няколко часа „аз“ бях там и керамичната ми кожа бе здраво обработена от неколцина теракотени войници на Бета. А пък и АП разполагаше с поне дузина наети абаносови криминалисти, които бяха много по-способни да разчепкат всичко намерено — те разполагаха със специализирани възприятия, с които биха могли да подушат всяко ъгълче с надеждата да открият истинското име и местонахождението на Бета.

„Сякаш има някакъв смисъл — помислих си, докато излизах навън за глътка свеж въздух. — Бета е лукав кучи син. Дебна го години и винаги успява да се измъкне.“

Разбира се, от полицията нямаше никаква полза. Отвличането на дубъли и нарушаването на авторското право са обект на гражданското право още от времето на Голямата дерегулация. И щеше да си остане чисто търговски въпрос, тъй като Бета много внимаваше да не навреди на истински човек. А това правеше поведението му снощи странно. Преследването на зеленокожия ми дубъл в района на „Одеон“ и

стрелбата с риск да уцели някой разхождащ се архи говореха за нещо, приличащо на отчаяние.

„Снощи Бета явно е бил объркан. Хващал ме е и преди, без нито веднъж да ме разпитва така ожесточено!

Всъщност обикновено просто ме убива, без капка злоба или лошо чувство. Поне доколкото знам. От онези случаи, когато успявам да възстановя спомените.“

Проблемът, който бе накарал жълтурите на Бета да ме изтезават снощи, ги бе направил и непредпазливи. Малко след като ме пребиха, те се магнаха до един и ме оставиха завързан в мазето между две автоматични пещи, които фабрикуваха евтините копия на Уоммейкър, въплътявайки в тях ексцентричните черти на дребното белокожо копие, което бях отвлекли. Дори не си направиха труда да проверят какви инструменти бях скътал под псевдоплътта си! Стана така, че бягството се оказа много по-лесно от проникването вътре (може би прекалено лесно?), макар че накрая Бета се опомни и започна преследването.

Сега се върнах като победител, нали така? Спирането на производството би трябвало да е сериозен удар по пиратското предприятие на Бета. Защо тогава имах чувството, че нещо не е наред?

Отдалечих се от шума от движението — оглушителна какофония от автобусни клаксони и резове на динозаври — и се оказах пред алея, маркирана с мигащи ивици, специално настроени да дразнят човешкото око.

„Пазете се! — предаваше носещата се във въздуха лента. — Структурна нестабилност! Пазете се!“

Подобни видими само за истинските хора предупреждения стават все по-често срещано явление, тъй като никой не обръща особено внимание на сградите в тази част на града. Защо да се поддържат, след като единствените им обитатели са заменими глинени хора, които биват възстановявани срещу жълти стотинки всеки ден? Добре де, бордеите са наистина забележителни. Чистота, съчетана с разруха. Поредната ирония на дерегулацията, която придава на кварталите на дубълите техния характерен чар.

Извърнах очи и минах покрай мигащото предупреждение. Никой не може да ми каже къде да ходя! А и шапката бе в състояние да ме предпази от падащи отломки.

Покрай алеята бяха наредени огромни контейнери за рециклиране на псевдоплът, които се пълнеха от нагънатите като акордеон тръби, спускащи се от сградите от двете страни. Не всички дубъли се връщат у дома след двадесетчасовия работен ден за разтоварване на спомените си. Създадените за скучна и еднообразна работа са специално програмирани да изпитват удоволствие от нея и просто бързат, докато не получат специално вградения призив да се оттеглят за последна почивка в един от тези пълни с глинена каша контейнери.

Точно в момента онова, което призоваваше мен самия, бе леглото ми. След дългия ден и половина (който ми се струваше много по-дълъг) щеше да е великолепно да направя днешните си копия и да потъна в приятен сън.

„Да видим сега — помислих си. — Какви тела ще нося? Освен Бета ме чакат още пет-шест по-маловажни случая. Повечето изискват просто малко по-сериозно ровене из мрежата. С тях ще се заема от къщи като абаносов. Малко скъпичко, но затова пък ефективно.

Разбира се, трябва да има и зеленокож. Имам за вършене сума ти допълнителни задачи. Пазаруване, пране. Трябва да се оправи тоалетната. Да се окоси ливадата пред къщи.

Останалите градински работи — кастрене и засаждане — минават в графата свободно време/хоби. Тях ще свърша лично. Може би утре.

Е, двама ще стигнат ли? Няма да ми трябва сиви, освен ако не изникне нещо.“

След рециклиращите контейнери имаше свободно пространство между сградите — задна уличка, продължаваща на юг, с рампи към стар паркинг. Над уличката бяха прехвърлени кабели и въжета за простиране. Евтини дрехи се полюшваха под сутрешния ветреца. От разнебитените пожарни изходи се носеха гръмки гласове и гръмка музика.

В днешно време всеки има нужда от хоби. За някои хора това е същински втори живот. Пращат свои копия тук и заедно с други си правят семейства, занимават се с някаква пародия на бизнес, имат свои мечти и дори се разправят със съседите. Викат им „глинени опери“. Цели изоставени квартали биват заемани и пресъздават Ренесансова Италия или Лондон по времето на Блиц. Трябваше само да притворя

очи под развяващото се пране, за да си представя, че се намирам в някакво гето отпреди повече от век.

Романтичният чар точно от този сценарий нещо ми убягваше. Истинските хора вече не живеят по подобен начин. От друга страна, какво ме засяга как другите си прекарват свободното време? Да си голем винаги е въпрос на избор.

„Е, почти винаги.“

Тъкмо затова продължавах да работя по случая Бета въпреки хабенето на нерви, побоите и това, че моите „аз“-ове изчезваха завинаги. В стила на индустриалната кражба на Бета имаше нещо много сходно с някогашното робство. Зад престъпния му бизнес се криеше някаква обезпокоителна психопатология.

И така, кварталите на дубълите си имаха всякакви ексцентрични кътчета и местенца — от Дикенсови фабрики до приказни увеселителни центрове и същински военни зони. Дали някои от любопитните качества на тази алея имаха нещо общо с моя случай? Преди сутрешното нападение районът бе обследван от, няколко летящи, очи на АП. Но човешкото зрение е способно да забележи неща, които камерите не виждат. Като следите от куршуми по някои тухли. Пресни следи. Натрошеният хоросан беше пресен на пипане.

И какво от това? Нищо особено за квартала. Не обичам съвпаденията, но в момента основният ми приоритет беше да си оправя сметките с Блейн и да се прибера вкъщи.

Обърнах се и отново пристъпих в алеята с контейнерите — и се заковах на място. Някъде над главата ми се разнесе съскащ звук.

Сякаш смътно различих някой да изрича името ми.

Бързо отскочих настрана, посегнах към ремъка под самото си и се взирах нагоре.

Второ тихо съскане насочи вниманието ми към една от тръбите, спускаща се от горните етажи на Телър Билдинг към контейнера за отпадъци. Присвих очи и забелязах някакъв силует в полупрозрачната тръба, беше се хванал някак си, запънал се беше с крака и правеше отчаяни опити да не измине последните два метра до контейнера.

Разбира се, усилията му бяха напразни. Острите изпарения щяха да се справят с малкото останала псевдоплът на нещастника. А и следващият дубъл, който скочеше в тръбата, щеше да падне с

достатъчно сила, за да измъкне разпадащите му се крайници и да го повлече със себе си право в супата отдолу.

Все пак от време на време стават, такива неща — особено с тийнейджърите, които не са свикнали с новия втори цикъл на банална смърт и тривиално прераждане. Понякога се паникьосват във фазата на рециклирането. Естествено е. Когато запечатваш спомените и копираш *душата* си в глинена кукла, ти влагаш в нея много повече от простия списък с дневните задачи. В това число и уменията за оцеляване, наследени от дългата ера, през която хората са знаели само един вид смърт. Онзи, от който се страхуваме.

Всичко опира до индивидуалността. Казват ти го още в училище — не прави дубъли-еднодневки, докато не си в състояние да се освобождаваш от тях.

Вдигнах пистолета си.

— Е, приятел, ще те избавя от...

И тогава го чух пак. Една-единствена прошепната дума.

— *Мо-о-rrрисссс!*

Примигнах няколко пъти и по гърба ми полазиха тръпки. Чувство, което може да изпиташ пълноценно само когато си в истинското си тяло и душа — със същата онази нервна система, която е реагирала на сенките в тъмното, когато си бил на шест.

— Познавам ли те?

— *Не така добре... както аз теб...*

Прибрах оръжието, затичах се и скочих. Успях да се хвана за ръба на контейнера и се набрах нагоре. Лесна работа. Всеки ден, когато откриеш, че си истинският, една от главните ти задачи е да поддържаш старото тяло във форма.

Застанал на капака на контейнера, се намирах много по-близо до изпаренията. Когато си голем в последния си час от съществуването си, миризмата им ти се струва донякъде привлекателна. В органична форма я намирах за отвратителна. Но затова пък можех да видя лицето, което се взираше в мен през разкъсаната пластмаса. Вече се разпадаше от пептидното изтощение. Бузите бяха хлътнали, а цветът им, доскоро ярко бананов, се бе превърнал в болнаво жълт. Въпреки това разпознах един от любимците на Бета.

— Май си загазил — отбелязах, като се вгледах по-внимателно. Дали не бе някой от жълтурите, които ме измъчваха снощи, когато бях

зеленокож пленник? Сигурно беше избягал от нападението, измъкнал се бе от пурпурните на Блейн нагоре по стълбите и след това бе скочил в тръбата с измамната надежда, че ще се спаси.

Все още ясно си спомнях един жълт Бета, който ми хвърляше злобни погледи, докато с умениято на истински експерт стимулираше рецепторите за болка, които дори моите зеленокожи намират за реалистични. (Да си първокласно копие си има и своите отрицателни черти.) Спомних си, че тогава се питах *защо*? Какво се мъчеше да постигне с мъченията? Половината от въпросите му нямаха абсолютно никакъв смисъл!

Както и да е, дълбоката увереност ми помогна да преодолеем болката. „Няма значение“, повтарях си отново и отново по време на нощния плен. И наистина нямаше. Не чак толкова.

Защо тогава трябва да ми е жал, като гледам как страда този голем?

— *Тук съм от много време* — каза ми той. — *Дойдох да разбера защо няма контакт с това предприятие...*

— От много време ли? — погледнах часовника си. От началото на атаката на пурпурните бе изминало по-малко от час.

— ... и открих, че е било поето от други, също като останалите! Преследвах ме... влязох в тръбата... заключих горния отвор... мислех си...

— Чакай! „Поет“ ли казваш? Имаш предвид точно сега, така ли? Нашето нападение...

Лицето бързо се разпадаше. Звучите, излизащи от устата му, ставаха все по-трудни за разбиране. Повече приличаха на клокочещи хрипове, отколкото на думи.

— *Отначало си помислих... че ти си виновникът. Нали ме преследваш от години... Но сега мога да ти кажа... оставаш с празни ръце... както обикновено... Мориссес.*

Не се бях качил при гадните изпарения, за да бъда обиждан.

— С празни ръце или не, с това твое предприятие е свършено. Благодарение на мен. Скоро ще приключи и с останалите...

— *Твърде късно!* — клокочещите хрипове напомняха на някакъв зловещ смях. — *Те вече са поети... от...*

Пристъпих напред, като едва не повърнах от зловонието, разнасящо се от разпадащата се кожа на голема. Сигурно бяха минали

часове от изтичането на срока му. Оцелял бе единствено със силата на волята си.

— Поети, казваш? От кого? От друг крадец на авторски права? Дай ми името!

От ухилването лицето му се разцепи и под разкъсаната псевдоплът се показва рушачият се керамичен череп.

— *Иди при Алфа... Кажу на Бетзалел да пази емета!*

— Какво? При кого да ида?

— При източника! Кажу на Ри...

В този миг нещо се счупи. Един от краката му, предполагам. Самодоволната физиономия се смени с израз на внезапен ужас. За част от секундата ми се стори, че *виждам* в мътните глинени очи на Бета Постоянната вълна на душата.

Дубълът с вой изчезна от погледа ми...

... след което се чу плясък. Докато парите се сгъстяваха, измърморих нещо като опрощение...

— Чао.

... и скочих обратно на уличката. Последното нещо, което ми трябваше точно сега, бе да допусна в главата си поредната извратена параноична шега на Бета! Както и да бе, кратката среща е записана от импланта в окото ми. Аналитичният ми абаносов голем щеше да се занимае с думите по-късно.

Работа като моята изисква концентрация. И способност да отсееш важното.

Така че изхвърлих случая от главата си.

До следващия път.

Върнах се на „Аламеда“. Реших да не чакам, докато Блейн приключи с мазето. Да ми изпрати отчет. Работата беше свършена. Поне моята част от нея.

Докато вървах към колата си, зад мен се разнесе женски глас.

— Господин Морис?

За миг си въобразих, че истинската Джинийн Уоммейкър се е втурнала насам, за да ме поздрави; Да бе, как ли пък не.

Обърнах се и се озовах лице в лице с някаква брюнетка. Повисока от маестрата, не толкова пищна, с по-тясно лице и с малко по-

висок глас. Въпреки това беше привлекателна. Кожата ѝ бе в един от десетките хиляди оттенъци на човешкото кафяво.

— Да?

Тя размаха карта, покрита с разноцветни фрактали. Те автоматично задействаха оптиката в лявото ми око, но шарките бяха прекалено сложни или модерни, за да може безполезната система да се справи с нея. Раздразнен, чукнах предния си зъб, за да запиша образа. По-късно Нел щеше да се справи с главоблъсканицата.

— С какво мога да ви бъда полезен, госпожице?

Може би беше новинар или търсач на трилъри.

— Първо, позволете ми да ви поздравя за успеха. Станахте знаменитост, господин Морис.

— За петнадесет секунди — машинално отговорих аз.

— О, за много повече. Уменията ви бяха привлекли нашето внимание преди тази развръзка. Ще ми позволите ли да ви отнема няколко минути? Един човек иска да ви види.

И посочи по улицата. Наблизо бе паркирана лъскава лимузина. Скъпо на вид юго.

Обмислих положението. Маестрата очакваше да ѝ се обадя и окончателно да потвърдя, че пазарът ще престане да се наводнява с играчки Уомейкър трета ръка. Но, дявол да го вземе, аз съм човек; Лично за себе си бях убеден, че вече съм докладвал на една Джинийн — на бялото копие. Защо ми е да го правя втори път? Знам, че не е логично. Но госпожица Фрактал ми даваше извинение да изклинча от едно изключително неприятно задължение.

Свих рамене.

— Защо не?

Тя се усмихна и ме хвана под ръка в стил края на тридесетте. Чудех се какво ли иска. Някои новинари обичат да се нахвърлят върху детективи след зрелищен удар... макар че репортерите рядко карат подобни коли.

Вратата на лимузината се плъзна настрани и стъпалото се спусна, така че трябваше съвсем леко да наведе глава, за да вляза. Вътре бе затъмнено. И пишно. Биолуминесцентно осветление и облицовка от истинско дърво. Седалките от псевдоплът съблазнително помръдваха, досущ като изпълнени със страст длани. В бара проблясваха кристални гарафи и бокали. Скъпо. Напудрено.

Насред всичко това, праметнал крак върху крак като истински собственик, седеше светлосив голем.

Малко е странно да видиш буца глина да се перчи в компанията на красива истинска асистентка, но какъв по-добър начин да покажеш колко си богат? Всъщност домакинът ми имаше вид, сякаш се е родил сив. Сребърна коса и кожа като метал, ъгловати, сякаш изсечени скули... не точно *сиво*, внезапно осъзнах аз. По-скоро платинено.

„Изглежда ми познат.“ Опитах се да пратя снимка на Нел, но лимузината бе екранирана. Платиненият голем се усмихна, сякаш разбра какво се е случило. Почувствах се малко по-добре от факта, че създаването няма никакви законни права.

„И какво от това? Пак може да те купи и продаде за нула време“ — помислих си, докато сядах срещу него. Госпожица Фрактал се настани на живата седалка между нас, отвори хладилника, извади бутилка „Туборг“ и ми наля една чаша. Най-основно гостоприемство. Предпочитанията ми към бирата са описани в публичния ми профил. Няма място за разследвания.

— Господин Морис, позволете да ви представя вайс Енеас Каолин.

Успях да потисна външния израз на изненадата си. Естествено, че ще ми изглежда познат! Като съосновател на „Универсални пещи“, Каолин бе един от най-богатите хора по цялото Западно крайбрежие. Ако трябва да сме точни, почтителното обръщение „вайс“ — също като „господин“ — трябва да се използва единствено към истински човек, към оригинала, който има право на глас. Естествено нямаше да настоявам за, спазване на протокола, щом този приятел искаше да се обръщат към елегантната му черупка с „вайс“.

— За мен е удоволствие, вайс Каолин. С какво мога да ви бъда полезен?

Бляскавият дубъл едва забележимо се усмихна и кимна към големите, които все още разчистваха останките от бойното поле.

— Поздравления за успеха ви срещу коварния неприятел, господин Морис. Макар че не съм сигурен за финала. Цялото това насилие изглежда доста брутално. Екстравагантно.

Дали Каолин не беше собственик на разнебитената Телър Билдинг? Нима един трилионер няма по-важни задачи за дубликатите

си от това да му донасят отчети за пораженията, причинени от един частен детектив?

— Само проведох разследването — казах аз. — Нападението бе работа на Асоциацията на предприемачите.

— АП — обади се младата жена — желае ясно да покаже, че предприема крути мерки спрямо отвличанията на копия и кражбата на авторски права...

Тя млъкна, когато копието на Каолин вдигна ръка. Текстурата на кожата бе толкова съвършена, че приличаше на плътоткръв — виждаха се дори вените и сухожилията.

— Не става въпрос за нападението — невъзмутимо каза той. — Онова, което искаме да обсъдим, е самото разследване.

Учудих се. Несъмнено Каолин разполагаше със служители, които да се занимават с въпросите на сигурността. Наемането на външен човек означава, че става въпрос за нещо необичайно.

— Значи не сте дошли тук просто от любопитство — казах аз и посочих бъркотията навън.

— Разбира се, че не — каза младата асистентка. — От известно време ви наблюдаваме.

— Така ли? — примигна дубълът на Каолин, но после поклати сребърната си глава. — Няма значение. Интересува ли ви, господин Морис?

— Естествено.

— Добре. В такъв случай ще ни придружите. — Той вдигна ръка, за да предотврати възможно възражение от моя страна. — Тъй като присъствате лично, ще ви плащам по най-високата тарифа за консултации, докато не решите дали да приемете, или да откажете, случая. Всичко си остава строго поверително. Съгласен ли сте?

— Съгласен съм.

Телефоните и на двама ни разпознаха ключовия израз „строго поверително“. Сега те щяха да измъкнат последните няколко минути от латентната памет, да ги бележат с часа и датата и да ги използват като договор за времето оттук нататък.

Лимузината потегли.

— Колата ми... — започнах аз.

Младата жена направи някакъв сложен жест и бързо почука с пръсти. Миг по-късно в лявото ми око проблесна кратко текстово

съобщение от волвото ми искаше разрешение да приведе автошофьора в подчинение на голямото юго. Ако кажех „да“, щеше да ни следва плътно.

Така и направих. Асистентката на Каолин бе много добра. Може би си заслужаваше разточителството да я наемеш истинска. Искаше ми се да бях успял да разбера името ѝ.

Хвърлих бърз поглед напред и забелязах сянката на шофьора зад замъгленото стъкло. Дали и той бе истински? Какво пък, богатшите не са като нас.

Сутрешният час пик продължаваше и лимузината трябваше бавно да заобикаля огромните динобуси, бълващи пътници-големи от кошетите и стойките, провесени по дължината на хълбоците им. Превозните средства се тътреха и пръхтяха, люлееха грациозно дългите си вратове и свеждаха човекоподобните си глави една към друга, за да разменят клюки, без да обръщат внимание на заобикалящата ги блъсканица. От такава височина отпечатаните водачи имаха чудесна гледка към опустошената Телър Билдинг. Можеха дори да надничат през прозорците и да поглеждат зад ъгъла.

Всяко дете си мечтае да стане шофьор на автобус, като порасне.

Скоро излязохме от Стария град с неговата смесица от мизерия и крещящи цветове, със запуснатите сгради, заети от нова раса същества-еднодневки, създадени за здрава работа или здрави забавления. Пресякохме реката и продължихме все така равномерно напред, следвани от колата ми, привързана към нас с невидимите контролни нишки. Архитектурата ставаше все по-мощна и по-модерна, макар че хората станаха по-малко привлекателни на външен вид с еднообразната си естествена пигментация, варираща от бледо, почти бяло, до шоколадовокафяво. Тролеите и динобусите отстъпиха място на велосипеди и бягащи хора, в сравнение с които се чувствах ужасен мързеливец, нехаещ за себе си. Още в училище ти втълпяват — грижи се за органичното си тяло. Имаш един-единствен оригинал.

Дубликатът на Енеас Каолин заговори отново:

— Проследих как вчера на няколко пъти се измъкнахте на косъм. Впечатлен съм. Очевидно сте много находчив, господин Морис.

— Това е част от работата ми. — Свих рамене. А сега ще ми кажете ли за какво става дума?

Отново одевешната тънка усмивка.

— Нека Риту да обясни. — Той кимна към истинската си асистентка.

Риту. Значи това беше името ѝ.

— Извършено е отвличане, господин Морис — каза младата тъмнокоса жена! Гласът ѝ бе напрегнат.

— Хм. Разбирам. Е, издирването на крадена собственост е една от специалностите ми. Кажете, дубълът имаше ли локатор?

Тя поклати глава.

— Не ме разбрахте правилно. Става въпрос не за обикновена кражба. Не за „дубълкрадство“, както казват на улицата. Жертвата е истински човек. Всъщност става въпрос за баща ми.

Примигнах.

— Но...

— Той не е просто *обикновен* човек — обади се Каолин. — Доктор Йосил Махарал е блестящ изследовател. Съосновател на „Универсални пещи“ и основен притежател на патенти в областта на корпоративното публикуване. Както и мой много добър приятел, ако мога да добавя.

За първи път забелязах платинената глава да трепва. Емоции? Трудно е да се определи.

— Но защо не сте се обърнали към полицията? — попитах аз. — Те се занимават с престъпленията срещу истински хора. Да не би похитителите да са заплашили, че ще го убият, ако се разприказвате? Несъмнено знаете, че има начини да уведомите определени служби, без...

— Вече обсъдихме въпроса с щатската и държавната жандармерия. Властите се оказаха безсилни.

Трябваша ми няколко секунди, за да асимилирам казаното.

— Ами... не виждам как бих могъл да се справя по-добре от тях. В ситуация като тази ченгетата могат да проучат записите от всяка камера в града. А за углавно престъпление могат да пуснат и ДНК шпиони.

— Само ако имат заповед отгоре, господин Морис. А такава не бе издадена.

— Но защо?

— Липса на достатъчно основания — отговори Риту. — Полицията заяви, че няма да започне разследване без категорични доказателства за извършено престъпление.

Тръснах глава в опит да пренастроя възприятията си. Младата жена срещу мен не бе просто изпълнителната асистентка на Енеас Каолин. Самата тя сигурно бе много богата и заемаше висок пост в компанията, в чието основаване бе взел дейно участие именитият ѝ баща. Компания, която промени начина на живот на съвременните хора.

— Извинете — поклатих глава аз. — Объркан съм. Полицията казва, че няма данни за престъпление... а вие твърдите, че баща ви е отвлечен?

— Така предполагаме. Но не разполагаме със свидетели, нито има искания за откуп. Един мотивационист от Отдела за човешка защита е на мнение, че татко просто се е измъкнал по своя воля. Като свободен и пълнолетен човек, това е негово право.

— Право да опита. Малцина са способни да извършат истинско бягство и преднамерено да престанат да бъдат част от Световното село. Дори да оставите настрана всички частни камери и очи, пак ще останат много публични камери, от които да се крие.

— И претърсихме хиляди от тях, без да открием нищо. Говоря съвсем сериозно, господин Морис.

— Албърт — поправих я аз.

Тя примигна. Явно се колебаеше. Изражението ѝ бе сложно — в един момент мрачно, а в следващия, когато се усмихнеше — невероятно красиво.

— Добре, Албърт — повтори тя с грациозно кимане.

Зачудих се дали Клара би я намерила за привлекателна.

Лимузината минаваше покрай площад „Одеон“. При спомените за изминалата нощ пръстите на краката ме засърбяха... и се сетих как раците ги гризяха по време на онзи кошмарен подводен преход. Хвърлих поглед към ресторанта, където дубълът-сервитьор ми спаси кожата, отвличайки вниманието на тълпата. Естествено в този ранен час той бе затворен. Зарекох се да мина някой път и да проверя дали приятелчето не си е загубило работата. Длъжник съм му.

— Добре, можем да проверим възможността баща ви да е избягал. Ако е нагласил нещата така, че да се измъкне незабелязано, би трябвало да има следи от подготовка в дома му или на последното място, където е пребивавал. Стига всичко да е останало както си е било. Колко време е минало, откакто за последен път видяхте баща си, Риту?

— Почти месец.

Едва не се задавих. *Цял месец!* Оттогава следата бе не само изстинала, но и отдавна погребана. Единственото, което можех да направя, е да седя с безизразна физиономия и да се мъча да не обидя клиентите си.

— Това е... доста дълъг срок.

— Както можете да се досетите, отначало се опитах да използвам собствената си охрана и служителите си — обясни дубълът на Каолин.
— Чак по-късно ни стана ясно, че ситуацията изисква намесата на истински експерт.

Приех комплимента с кимане, макар че тревожно се питах защо му е да ме четка по подобен начин. Някои хора просто са си любезни по рождение, но имах чувството, че този отсреща рядко предприема нещо, без да си е направил сметката предварително. Трябва да имаш едно наум, когато те ласкае богаташ.

— Ще се наложи да проверя дома и работното място на доктор Махарал. Освен това ще искам разрешение да поговоря със сътрудниците му. Ако следите водят към работата му, ще трябва да зная и за нея.

Реалистичното лице на Каолин не изглеждаше особено въодушевено.

— Има... някои доста деликатни моменти, господин Морис. Високи технологии и потенциални съдбоносни открития.

— Ако желаете, мога да оставя голям залог за запазване на конфиденциалността. Половингодишен доход ще бъде ли достатъчен?

Няколко секунди той мислеше. Дубликатите често са оторизирани да говорят от името на оригиналите си. А най-скъпите сивокожи могат и да мислят също като архетипа си — с цената на повишен метаболизъм. Въпреки това очаквах този да отложи вземането на окончателното решение, докато не говоря с истинския вайс.

— Идеалното решение — предложи той — би било да влезете в ролята на личен прислужник на Каолин.

Не и за мен. Клетвите за вярност са много модни сред аристократчетата, на които им харесва да се виждат в образа на феодални господари, заобиколени от верни васали. Но аз не съм от онези, които биха се съгласили да загубят индивидуалността си.

— Още по-добро решение би било да приемете думата на професионалист, който живее благодарение на репутацията си. Гаранцията е по-силна от всякаква клетва.

Просто правех контрапредложение — част от пазарлъка, който щеше да приключи при срещата с оригиналния Каолин. Но за моя изненада, сивият дубъл отсечено кимна.

— Това е всичко, което искаме от вас, господин Морис. А, ето че пристигнахме.

Обърнах се и видях, че приближаваме висока ограда от син метал, около която блестеше йонизирана аура. Затревената площ зад охраняваната порта продължаваше до три огромни купола, отразяващи като огледала ярката слънчева светлина. Централният се издигаше на височина повече от двадесет етажа. Нямаше нужда от фирмени знаци и емблеми. Всеки познаваше гледката — главната квартира на „Универсални пещи“.

Другата издйническа особеност бе тълпата демонстранти, които крещяха и размахваха плакати срещу колите, влизащи през главния вход — протест, който през последните тридесет години ту се засилваше, ту отслабваше. Някои, дори насочваха холопръскачки и обливаха прозорците на колите (и лицата на по-непредпазливите) с разноцветни гневни тримерни коментари. Естествено лимузината на Каолин отрази подобни посегателства. Но някои от лозунгите привлякоха вниманието ми:

ИМА САМО ЕДИН СЪЗДАТЕЛ!

КАФЯВОТО Е КРАСИВО

ИЗКУСТВЕНИЯТ „ЖИВОТ“ Е ПОДИГРАВКА СЪС СЪЗДАТЕЛЯ И ПРИРОДАТА!

И, разбира се —

ЕДНА ЛИЧНОСТ:

ЕДНА ДУША!

Естествено всички протестиращи бяха архита, продължаващи една битка, изгубена в съда и на свободния пазар още преди мнозина от тях да бъдат родени. И въпреки това продължаваха все тъй настойчиво да изобличават онова, в което виждаха дръзко посегателство върху прерогативите на Бог — ежедневното производство на изкуствени създания. На хора за еднократна употреба.

Отначало гледах надясно и виждах само вдигащите непрекъсната врява поддръжници на Истинския живот. Едва по-късно осъзнах, че някои от тях крещят ругатни към друга тълпа — по-млада и по-буйна, разположена от лявата страна на пътя, въоръжена с повече холопръскачки, отколкото лозунги. Посланията им бяха различни:

ПРЕКРАТЕТЕ РОБСТВОТО НА ГЛИНЕНИТЕ ХОРА!

УП СЛУЖИ НА „ИСТИНСКАТА“

УПРАВЛЯВАЩА КЛАСА!

ГРАЖДАНСКИ ПРАВА ЗА БУЦИТЕ!

ВСИЧКИ МИСЛЕЩИ СЪЩЕСТВА ИМАТ ПРАВА

— Манципати — тихо промърмори Каолин, като хвърли поглед към втората тълпа, в която се виждаха мнозина ярко оцветени дубъли. За разлика от поддръжниците на Истинския живот, Движението за еманципация бе набрало сила едва напоследък — кръстоносен поход, който все още караше мнозина зачудено да почесват глави.

Двете протестиращи групи се презираха една друга. Но и двете ги обединяваше силната ненавист към „Универсални пещи“. Запитах

се дали няма да забравят различията си и да обединят сили, ако знаеха, че покрай тях минава самият председател на компанията Енеас Каолин.

„Е, не точно *самият*. Почти.“

Той сякаш прочете мислите ми и се засмя.

— Ако тези бяха единствените ми врагове, нямаше да давам и пет пари. Моралистите само вдигат шум... е, понякога се случва да пратят по пощата някоя нещастна бомба... но в общи, линии са предвидими и лесно могат да се пратят в задънена улица. Много по-сериозен проблем са практичните хора.

Кои именно врагове имаше предвид? Голем-технологията бе сринала толкова много фундаменти на стария начин на живот, че все още се чудя как изобщо е оцеляла. Освен унищожаването на всички профсъюзи и милионите безработни, създаването на глинени копия за малко да предизвика избухването на десетки войни, които бяха предотвратени след усилен дипломатически стъпки от страна на най-добрите световни лидери.

А някои хора казват, че такова нещо като прогрес не съществува. Разбира се, че съществува. Стига да можеш да се справиш с него.

Охранителните скенери идентифицираха лимузината и демонстрантите останаха зад нас. Минахме през главния вход, където автобусите докарваха работници-дубльори ѝ ги стоварваха от кожените платформи. Но повечето пристигащи служители бяха органични хора, които щяха да направят копията си тук. Съвсем малко архита идваха с велосипеди, плувнали в пот и жадуващи за душ и отпускащ масаж преди да се захванат за работа. Компании като УП се грижат добре за хората си. Васалната клетва си има и своите предимства.

Понесохме се през главния портал и покрай покрити рампи, на които се товареха машинарии като фризери, впечатващи устройства и пещи. Повечето от чистите дубъли, които се купуваха, се произвеждаха другаде, но успях да зърна и някои специални изделия — неподвижни фигури, смътно различни през полупрозрачните контейнери. Някои бяха неестествено високи и с дълги крайници, други, приличаха на митични чудовища. Не всеки може да се справи, когато е впечатан в нестандартна форма, но бях чувал, че напоследък това ставало все по-модерно.

Лимузината приближи до официален вход, очевидно предназначен за ВИП персони. Прислужници в ливреи и с изумрудени кожи — също като униформите им — се втурнаха да отворят вратите и се озовахме под балдахин от изкуствени дървета. Отгоре падаха благоуханни цветчета, пъстри като дъгата — разсейваха се в разноцветни пари преди да достигнат земята.

Огледах се, но никъде не успях да видя волвото си. Сигурно бе откарано на някой плебейски паркинг. Очуканите му брони не биха се вписали особено добре в обстановката.

— Е, сега накъде? — обърнах се към сивия дубликат на Каолин. — Ще трябва да срещна с оригинала ви и да финализирам...

Безизразното му лице ме накара да млъкна.

— Мислех, че знаете — намеси се Риту. — Вайс Каолин вече не приема посетители лично. Върши всичките си дела чрез факсимиле...

Разбира се, че знаех. Той не бе единственият богаташ-отшелник, оттеглил се в стерилизираното си светилище и общуващ със света чрез електронни или псевдоплътни заместители. Но в повечето случаи това беше превземка, поза, начин да ограничиш достъпа до себе си, със съответните изключения за важните въпроси. Изчезването на бележит учен можеше да се квалифицира като такъв.

Канех се да изрека мислите си на глас, когато забелязах, че нещо е отклонило вниманието на Риту. Светлите ѝ очи се преместиха към нещо зад дясното ми рамо и светнаха, а брадичката ѝ затрепери. Почти в същия миг копието на Каолин ахна.

Докато се обръщах, Риту произнесе една-единствена дума.

— Татково!

Към цветния ни балдахин се, приближаваше глинена фигура — кожата бе в много по-тъмен оттенък на сивото от елегантния платинен цвят на копието на Каолин. Дубълът бе оформен така, че да представлява мършав мъж около шестдесетте. Движеше се с леко накуцване, което повече приличаше на навик, отколкото на някакъв двигателен дефект. Лицето — тънко и ъгловато — донякъде приличаше на това на Риту, особено когато на него грейна широка усмивка.

Хартиените одежди бяха скъсани на няколко места, но блестящата идентификационна значка на „Универсални пещи“ оповестяваше личността — Йосил Махарал.

— Чаках ви — каза той.

Риту не се хвърли в обятията му. Обръщението, което бе използвала, означаваше, че в семейството на Махарал се прави стриктна разлика между реалност и симулация, дори в затворен кръг. Но въпреки това, докато стискаше тъмносивата ръка, гласът ѝ трепереше.

— Толкова се тревожихме. Радвам се, че си добре!

„Поне можем да сме сигурни, че е бил добре в рамките на последните двадесет и четири часа“ — мълчаливо отбелязах при вида на скъсаните дрехи и напуканата псевдокожа. Краят на срока на годност щеше да настъпи скоро. Люспи от някакво допълнително покритие — може би остатъци от грим — се забелязваха по края на лицето на дубМахарал. Гласът на дубъла звучеше едновременно нежно и изтощено.

— Съжалявам, че те изтормозих, хлапе — каза той на Риту и после се обърна към Каолин. — И теб, стари приятелю. Никога не съм искал да ви причинявам безпокойство.

— Какво става, Йосил? Къде си?

— Просто трябваше да се измъкна за известно време и да свърша някои неща. По проекта „Зороастър“ и последиците от него... — ДубМахарал поклати глава. — Както и да е, сега е по-добре. След няколко дни ще разполагам с решение на въпроса.

Каолин припряно пристъпи напред.

— Имаш предвид решаването на...

— Защо не ни се обади? — прекъсна го Риту. — Поне да бе пратил съобщение...

— Искях, но бях обзет от такава подозрителност, че не можех да се доверя на мрежите и телефоните. — ДубМахарал печално се засмя. — Имам чувството, че параноята не ме е напуснала съвсем. Затова пращам това копие, вместо да се обаждам. Искам да ви уверя и двамата, че нещата вървят много по-добре.

Отстъпих няколко крачки назад. Не исках да се намесвам. Риту и Каолин говореха нещо, очевидно радостни и изпълнени с облекчение. Естествено не ми беше приятно да изпусна такава изгодна сделка. Но щастливият край никога не е нещо лошо.

Само дето бях разтревожен — не бях сигурен, че тук става нещо „щастливо“. Въпреки перспективата да се прибера у дома с тлъста

сметка за сутрешната консултация, нещо ме гризеше отвътре. Винаги се чувствам така, когато ми се струва, че нещата не са доведени докрай.

3. НЕЩО В ХЛАДИЛНИКА

... ИЛИ КАК ИСТАЛ РЕШАВА, ЧЕ МУ ТРЯБВА МАЛКО ПОМОЩ...

Паркирах до Малкия Венециански канал и се качих на плаващия дом на Клара с надеждата, че ще я открия там.

На Клара ѝ харесваше да живее във водата. Във време, когато повечето хора — дори и бедняците — трескаво се стремяха да построят, свои собствени домове и да увеличават колкото се може повече натруфените пространства и придобивките си, тя предпочиташе спартанската сдържаност. Леките вълни и люлеенето ѝ напомняха за нестабилността на света — нещо, което по свой особен начин ѝ вдъхваше увереност.

Също като онези дупки от куршуми в стената, през които летните слънчеви лъчи проникваха като копия в малкия салон. „Моето ново небесно осветление“, нарече ги Клара малко след като двамата успяхме да избием пистолета от ръцете на Пал — когато той буквално се прекърши пред нас — единствения път, когато видях приятеля ни да плаче заради лошия си късмет. Същия ден беше изписан от болницата — или поне онова, което бе останало от него — в блестящия си нов животоподдържащ стол.

А когато го изписаха Клара отказа да изслуша извиненията му. И точно тогава се зарече да остави дупките да си стоят на стената — гледаше на тях като на ценни „подобрения“.

Сега разбирате защо винаги идвам тук, когато се чувствам смачкан или изоставен.

Само че този път Клара я нямаше.

Вместо това на кухненския плот имаше бележка.

ОТИВАМ НА ВОЙНА, пишеше в нея.

НЕ МЕ ЧАКАЙ!

Разочаровано изругах. Дали не ми връщаше заради моето зомби, което бе провалило снощния купон на мадам Френкел? Добросъседските отношения бяха нещо важно за Клара.

После се сетих. „На война.“ Неотдавна бе споменала, че резервното ѝ подразделение било мобилизирано. За битка срещу Индия. Или Индиана?

По дяволите, подобно нещо можеше да продължи цяла седмица. А понякога и повече. Наистина исках да поговоря с нея, а не да се тревожа къде е и какво ли прави някъде из пустинята.

Бележката продължаваше:

МОЛЯ ТЕ, ОСТАВИ ДУБЪЛА МИ НА МИРА.

ТРЯБВА УТРЕ ДА ПРЕДАМ ЕДИН ПРОЕКТ!

Погледнах към малкия ѝ кабинет за симулации и видях, че през вратата се процежда светлина. Преди да замине Клара си бе направила дубликат, който да свърши някаква работа. Нямах съмнение, че зад вратата ще открия сива или абаносова версия на приятелката си, увита във виртуална или индуистка дреха, да работи върху някаква научна задача, свързана; с последните ѝ проучвания — може би върху лингвистиката на банту или върху китайската военна история... така и не можех да проследя начините, по които се променяха интересите ѝ — също като интересите на стоте милиона вечни студенти, при това само на този континент.

Аз самият бях от изчезващия вид на работещите. Философията ми е: защо да стоиш в училище, когато имаш дарба, която се търси? Никога не можеш да кажеш кога ще се окаже безполезна.

Магнитната брава тихо се подчини на докосването ми и вратата към кабинета ѝ се отвори. Вярно, в бележката пишеше да не преча, но понякога изпитвам съмнение. Може би просто проверявах дали биометричните ми данни все още ми дават пълен достъп до всяко кътче на яхтата.

Давах ми. И разбира се, там беше нейното сиво копие — изучаваше нещо на малко бюро, затрупано с листа и информационни платки. Виждаха се само краката — сивкави като пръст, но безупречно оформени. Всичко от кръста нагоре бе забулено от холоинтерактивна тъкан, която набъбваше и се движеше, когато дубълът размахваше ръка, посочваше и пишеше. Изпод покривалото се дочуваха отделни приглушени думи.

— ... Не, не! Не ми трябва някаква рекламна любителска симулация на Безславната война. Искam информация за истинските събития! Никакви исторически книги, а оригиналните записи за

биопрестъпления като ЮЗЕТВП^[1]... Да, точно така. За истинска вреди, причинени на истински хора по време на войната...

Зная, че съдебните протоколи са от преди четиридесет години! И какво от това? Тогава ги промени съобразно старите протоколи и... Ах ти, малоумно извинение за... и на това му викат изкуствен интелект?

Нямаше начин да не се усмихна. Дубликат или не, това си беше самата Клара — спокойна в напрегнат момент и същевременно способна да се пали като фитил. И страшно язвителна към некомпетентността на другите, особено ако са машини. Нямаше смисъл да ѝ се обяснява, че компютърните аватари не могат да бъдат сплашени като рота новобранци.

Винаги ми е било любопитно (и малко зловещо) как Клара може да възложи на дубликата си подобна работа и никога да не си прави труда да свали спомените му. Добре де, старомоден съм. (Едно от „чаровните“ ми качества, както казва тя.) Или просто ми е трудно да си представя какво кара голема да остане мотивиран, когато няма никакъв шанс да се слее с оригинала си в края на деня.

„Ти също го правиш понякога — помислих си аз. — Нима не ѝ зае един абаносов миналата седмица, за да успее да довърши статията си навреме? Той така и не се върна, доколкото си спомням. Не че имам нещо против.

Надявам сме, че сме си прекарвали добре, като истински учени.“

Макар и да се изкушавах, реших да не досаждам на дубъла. Клара обичаше специалистите. Този сигурно бе само амбиции и интелект и щеше да се трепе над задачите си, докато мозъкът му не се изпари. Отново всичко опира до личността; Пълна концентрация върху конкретната задача — това е Клара.

Яхтата също го показваше. В епоха, когато хората прекарват огромна част от времето си в пищно обзавеждане на къщите си или се отдават на хобитата си, нейният дом оставаше строго функционален, сякаш тя се готвеше да потегли при първи сигнал — към някакъв далечен бряг. Или към друга епоха.

Инструментите бяха очевидни. Личеше, че много от тях са довършвани на ръка — като универсалната навигационна система,

вградена във върха на резбован махагонов бастун, или самонасочващите се бойни боласи, артистично изработени от метеоритно никел-желязо. Или пък двете бронирани — мъжка и женска — наметки — тя им казваше чадори — на закачалката. Декоративните външни пластове на блестящата титанова ризница покриваха истинския апарат — мека качулка от плюшени предаватели, които могат да те пренесат на всяко място във виртуалната реалност. Стига да имаш основателна причина да посетиш стерилната дигитална вселена.

Чадорите ни бяха тук — най-ясният израз на обвързаност, която съм получавал от нея. Заедно с двете кукли, изобразяващи нас двамата по време на разходката ни до Денали — правата ѝ коса подстригана късо, почти като шлем, и обрамчва лицето, което винаги ѝ се струваше прекалено издължено, за да е красиво, въпреки че аз нямах никакви забележки към него. Изглеждаше ми пораснала, истинска жена, докато собствените ми прекалено младежки черти сякаш завинаги носеха отпечатъка на мрачното настроение на следпубертетната възраст.

Може би тъкмо затова се мъчех да компенсирам с лихвите и работех здравата, за да запазя сериозната си работа, докато Клара имаше повече нужда да проучва.

Друго? Никакви разхвърляни дрънкулки. Никакви трофеи от стотиците бойни полета, където бойните ѝ дубъли бяха пълзели под артилерийския огън, атакувайки лазерни установки за славата на отбора ѝ.

От една страна, имах връзка със студентка. От друга — със световноизвестен воин. Е, и? Кой не е свикнал да живее няколко живота едновременно? Ако човечеството притежава някаква велика дарба, тя е в почти безкрайната му способност да свиква със Следващата епохална новост — повярвайте ми.

Отново погледнах бележката. Отпечатък от пръста ѝ, биоскулптиран така, че да напомня игривото ѝ намигване, бележеше кран и сочеше към листа отдолу:

ОСТАВИЛА СЪМ СЕБЕ СИ И ВЪВ ФРИЗЕРА,
АКО СЛУЧАЙНО СЕ ПОЧУВСТВАШ САМОТЕН.

Копирът и — лъскав модел на „Фабрик Габон“ — заемаше около четвърт от мъничкия салон. През полупрозрачния от скрежа капак на хранилищното отделение се виждаше хуманоидна фигура с формата и размерите на Клара, сто на сто впечатана и готова за изпичане.

Докато разглеждах добре сложения силует, се почувствах като съпруг, чиято отсъстваща жена му е оставила готовата вечеря в хладилника. Странна мисъл, особено с оглед на отношението на Клара към брака. И разбира се, Клара обича да приготвя специалисти. Това белокожо копие нямаше да блести с интелект и умение да води разговор.

Е, трябваше да се задоволя с каквото има.

Но не точно сега. Последните тичания нагоре-надолу ме бяха държали на крак четиридесет часа и имах нужда повече от сън, отколкото от сурогатен секс. Но въпреки това, докато карах към дома си, нещо ме гризеше отвътре.

— Провери ли за келнера от „Ла Тур Ванадиум“? — попитах Нел, докато паркирах волвото в малкия гараж.

Домашният ми компютър отговори с обичайното си мецосопрано.

— Да. Ресторантът отговори, че един от сервитьорите им е загубил работата си снощи, защото е обезпокоил клиенти. От тази вечер започват да наемат опитни дубъли от друго място.

— По дяволите. — Това означаваше, че съм длъжник на човека. Не беше лесно да си намериш ръчна работа, особено в първокласните ресторанти, където съдържателите държат служителите им да си приличат като две капки вода. Еднакво изглеждащите келнери са по-предсказуеми, а служителите, създадени от една и съща пръст, не се разправят за дреболии. — Дадох ли ти името му?

— Данните са блокирани. Но ще се занимая по-подробно. Междувременно, имаш текущи задачи. Искаш ли да ги разгледаме, докато впечатваш днешните дубликати?

Тонът на Нел бе укорителен. Нормалният ни ритъм бе излязъл извън релси. Обикновено по това време вече съм готов с копията си и съм ги пратил да изпълняват задачи и да душат наоколо, а оригиналът си ляга да спи, за да запази скъпоценните си мозъчни клетки за творческата страна на бизнеса.

Вместо да се хвърля в леглото си, включих пещта и легнах, докато Нел размразяваше няколко заготовки за впечатване. Извърнах поглед, докато те влизаха в затоплящите вани и подобната им на тесто плът се издуваше и оцветяваше, когато милионите микроскопични ахилесови каталитични клетки започваха своя кратък динамичен псевдоживот. Днешните деца приемат това съвсем естествено, но повечето хора на моята възраст все още го намират за изнервящо. Сякаш гледаш ходещ труп.

— Действай — казах на Нел, докато невралните сонди кръжаха около главата ми, за най-важната част от впечатването.

— Първо, цяла сутрин трябваше да се отървавам от Джинийн Уоммейкър. Искане на всяка цена да говори с теб.

Трепнах от усещането за гъдел в черепа, когато апаратурата започна да сравнява действащата ми Постоянна вълна на душата с основните показатели, заложили в паметта ми.

— Случаят Уоммейкър е приключен. Изпълнил съм договора. Ако смята да шикалкави за разходите...

— *Маестрата вече плати всичко по сметката ни. Нямаше никакви шикалкавения.*

Така се слисах, че за малко да стана.

— Не е възможно!

— *Може би госпожица Уоммейкър е забелязала, че се отнесе грубо с нея тази сутрин и след това не и отговаряше. От психологична гледна точка, това сигурно те е поставило в по-силна позиция. Може би се е уплашила, че те е провокирала прекалено много и ще се лиши от услугите ти занапред.*

Теорията на Нел не беше съвсем за изхвърляне. Не изпитвах крещяща нужда да продължавам да работя за маестрата. Отпуснах се отново и почувствах как допирът на тетраграматрона, копиращ симпатетичните и парасимпатетичните ми профили за впечатване, започва да се усилва.

— Какви услуги? Нали казах, че случаят ѝ е приключен.

— *Очевидно има предвид друг случай. Офертата ѝ е по най-високите ни такси, плюс още десет процента за конфиденциална консултация днес следобед.*

Замислих се... макар че всъщност не би трябвало да се вземат окончателни решения по време на впечатване. Точно тогава в главата

ти стават прекалено много неща.

— Добре, щом ще се правим на недостъпни, направи ѝ контрапредложение. Най-високата ни такса плюс тридесет процента. Ако иска. Ще ѝ пратим един сив, ако се съгласи.

— *Сивият в момента се загрява. Да продължа ли да подготвям и черния?*

— Хм. Малко е скъпичко, щом тъй или иначе правя сив. Може би ще успее да свърши с Уоммейкър по-рано и да се върне навреме, за да помогне и тук.

— *Това би било достатъчно за случая. Но освен това ни трябва и зелен...*

Нел внезапно млъкна.

— *Получавам обаждање. Спешно. Представя се като Риту Лизабета Махарал. Познаваш ли тази жена?*

Отново едва се сдържах да не скоча и да пратя трансфера по дяволите.

— Срегнах я тази сутрин.

— *Не си ми казал.*

— Просто ме свържи, ако обичаш.

Екранът на стената светна и изобрази слабото лице на младата асистентка на вайс Каолин. Истинската ѝ кожа бе изпъната от силни чувства, но те нямаха нищо общо с облекчението, което видях за последно преди около час.

— Господин Морис... искам да кажа, Албърт...

Примигва, когато забеляза, че лежа до пещта. Мнозина приемат впечатването за нещо интимно, подобно на сутрешния тоалет.

— Извинете, че не ставам, госпожице Махарал. Мога да прекъсна, ако е спешно, или да ви се обадя след...

— Не. Съжалявам, че ви притеснявам в такъв момент... Но... случи се нещо ужасно.

Всеки би познал това по опечаленото ѝ изражение. Рискувах.

— Баща ви ли?

Тя кимна. Сълзите ѝ рухнаха.

— Открили са тялото му в... — Не беше в състояние да продължи.

— *Оригиналът?* — Бях потресен. — *Не сивия дубъл, а истинския... искате да кажете, че баща ви е мъртъв?*

Риту кимна.

— Б-бихте ли пратили свое копие тук още сега? В имението на Каолин. Казват, че било злополука. Но аз съм сигурна, че татко е убит!

[1] Югозападната екотоксична водна пара. ↑

4. СИВИ РАБОТИ

... ИЛИ КАК ПЪРВИЯТ ДУБЪЛ ОТ ВТОРНИК ПРЕТЪРПЯВА ПОРАЖЕНИЕ...

Течащ безмълвен коментар.

„Бележки по пътя.“

Ако това мое тяло бе истинско, случайният минувач би могъл да види как устните ми се движат или да чуе приглушената ми диктовка. Но приказването в микрофон е дразнещо и неприятно. Другите могат да те чуят. Затова всичките ми сиви заготовки са снабдени с възможност за субвокален запис и вградена склонност да диктуват.

Сега съм един от тях.

По дяволите.

Уф, няма значение. Винаги съм малко кисел, когато излизам от затоплящата вана, грабвам хартиените дрехи от шкафа и ги нахлузвам върху все още светещото от стартиращите ензими тяло, като чудесно знам, че съм копие-еднодневка.

Разбира се, помня, че съм го правил хиляди пъти. Просто част от съвременния живот. И въпреки това се чувствам като навремето, когато родителите ми връчваха огромен списък със задачи и ми казваха, че днес ще има само работа и никакви игри... с добавката, че за големите на Албърт Морис вероятността да бъдат затрити, докато поемат рискове, на които той никога не би подложил плътотокръвта си, е доста висока.

Второстепенна смърт. Едва забележима. Не заслужаваща оплакване.

Ама че гадост. Откъде е това скапано настроение?

Може би заради новините на Риту. От напомнянето, че истинската смърт все още се спотайва някъде наблизо и дебне всички ни.

Добре де, стига толкова! Няма смисъл да се вкисваш. В основата си животът е един и същи. Понякога си щурецът. Понякога —

мравката. Единствената разлика днес е, че можеш да бъдеш и двете едновременно.

Докато обличах шумолящия сив гащеризон, истинският ми аз стана от тапицираната маса на копира и погледна към мен. Очите ни се срещнаха.

Ако *това* аз успее довечера да се върне и да разтовари спомените си, ще запомня, че краткият миг на подобен контакт е по-лош от дългото гледане в огледалото или лош пристъп на *déjà vu*. Това е една от причините да го правим рядко. Някои го преживяват толкова зле, че правят всичко възможно изобщо да не се срещнат със себе си и използват екрани, за да се скрият от големите, които произвеждат. На други пък не им пука — всъщност някои дори намират собствената си компания за очарователна! Хората са най-различни. Една от най-големите сили на човечеството според мен.

Тъй като бях съвсем прясно впечатан, знаех точно какво мисли органичният ми архетип, когато се спогледахме. Малко завиждаше. Искаше му се *той* да иде и да се срещне лично с красивата Риту Махарал. Може би да ѝ предложи помощ или утеха.

Какво пък, Албърт. Нали съм точно за това. В края на краищата тя помоли за дубъл. Висококачествен сив.

Не се притеснявай, шефе. После просто трябва да ме източиш. Аз ще продължа да съществувам, а ти ще запомниш всяка подробност. Честна сделка. Еднодневен опит срещу отвъден живот.

В работни дни транспортът винаги е проблем. Имаме само една кола и архито я държи за себе си в случай, че му се наложи да излезе. Трябва да пази тялото си от дъжд и твърди предмети. Като опасностите от пътуването. Или куршумите.

Лошо, тъй като обикновено си стои вкъщи по халат и с меки пантофи и „разследва“ случаите, като се рови из Мрежата и плаща за търсенето, като просто се идентифицира с ретината ни. И волвото си стои през повечето време в гаража. И ние, дубълите, трябва да използваме автобуси или мотопеди.

Останаха са само два скутера, а днес направихме три голема. Така че ми се налага да използвам малката веспа с евтиния зелен, който отива в центъра по задачи.

Разбира се, карам аз. Зеленият седи отзад и мълчи като пукал, докато пърпорим към мястото, където ще ме чака колата на Риту. Срещата ни е в един малък парк близо до Шавез Авеню. Достатъчно сенчест, за да може един дубъл да чака, без да се притеснява от слънцето.

Спирам мотопеда, като оставям двигателя включен. Зеленият се премества напред и хваща кормилото в мига, в който слизам. Добре изпитана маневра. Правили сме я хиляди пъти.

Стоя тук в очакване на колата на „Универсални пещи“, затварям очи и усещам слабата слънчева топлина. Сивите ми се нуждаят от Добри сензори, така че мога да подуша аромата на близкото цъфтящо дърво, по чиито грапави клони се катерят деца и си крещят с онази сериозност, с която децата винаги подхождат към игрите си. Както и розите и гардениите — вдишвам смесения аромат през гъбестите мембрани на сензорите си и се чувствам почти жив.

Наблизо има няколко хобисти с широкополи шапки. Задоволяват страстта си към градинарството — поредният начин да прекараш времето си в свят, в който работните места са кът. Това е една от причините да избира за срещата тъкмо това място. Местният клуб по градинарство е страхотен. За разлика от моите съседи, на които не им пука.

Оглеждам се, за да се уверя, че не преча на никого. Парковете са предимно за архита. Естествено всички деца са истински. Повечето хора копират децата си само за да учат досадните уроци — или понякога да ги пратят при баба и дядо. Някои родители правят с неохота дори и това поради смътния страх да не навредят на растящите мозъци. Този консерватизъм сигурно ще изчезне, след като приемем технологията за нещо съвсем обикновено, като останалите рутинни чудеса.

(Чувал съм, че някои разведени двойки практикуват нов вид свиждане. Мама позволява на тате да заведе дубъла на сина си в зоопарка, след което от чиста злоба отказва да свали щастливите детски спомени. Ама че, работа!)

Повечето от възрастните също са оригинали. Защо пък не? Можеш да изпечеш глинено копие и да го пратиш в офиса си, но когато нещата опрат до прегръдки и закачки, плътта няма заместител. А и няма да те погледнат с добро око, ако пратиш детето си да играе под

надзора на пурпурен или зелен. Освен ако не наемеш гледачка от Професионалните гувернантки — символ на социално положение, който малцина от тази част на града могат да си позволят.

„... Чакай малко...“ Обаждаме. Вдигам мобилния си телефон и слушам как Нел отговаря, след което прехвърля разговора към истинския ми аз.

— *Пал е.* — Виждам го на малкия дисплей, седнал в голямото инвалидно кресло. Наполовина парализираното му лице е цялото в сензори. Исква да ида при него. Нещо става. Не е за разговор по телефона.

Оригиналът ми отговаря кисело. Бил е на крак два дни. (Горкичкият.) Не може да отиде лично, а е прекалено уморен за още едно впечатление.

— *Имам трима дубъли* — чувам се да казвам на Пал. — *Един от тях може да намине, ако има време.*

Хм. Пал живее в центъра. Само на няколко преки от Телър Билдинг. Не можеше ли да се обади по-рано?

Три дубъли? Зеленият няма да може да се справи със задачата, а не си представям Джинийн Уоммейкър да пусне другия сив по-рано. Значи сигурно става дума за мен. Трябва да утеша бедната Риту Махарал и да ѝ дам съвет (докато ченгетата хвърлят ядни погледи и мърморят разни неща за „завиращите навсякъде носовете си частни копои“), след това да взема вонящия автобус и да слушам как Пал излага поредната си теория на конспирацията, докато не дойде време срокът ми да изтече. Страхотно.

А, ето я и колата на „Универсални пещи“. Не е юголимузината, но пак е хубава. Шофьорът е непроницаем пурпурен — целият концентрация и рефлексии. Създаден, за да те откара благополучно където трябва. Не е от онези, към които можеш да се обърнеш за съвет относно интимните си проблеми.

Качвам се.

Той тръгва.

Градските улици минават покрай нас.

Изваждам евтиния таблет и извиквам нещо за четене. „Журнал на антисоциалните тенденции“. Винаги има нещо ново, което трябва да следиш, ако искаш да останеш в бранша. Истинският ми мозък винаги потъва в дрямка, когато се опитвам да чета подобни неща.

Добър е в концепциите, но Постоянната му вълна се отклонява. Затова плащам допълнително за сиви заготовки с добри умения за концентриране.

Никога не бих успял да завърша колежа без дубълите, които пращах в библиотеката.

Я чакай малко.

Вдигам очи от статията, когато трите купола на „Универсални пещи“ минават от дясната ми страна и остават зад гърба ми. Значи отиваме някъде другаде. Но нали...

А, вярно. Риту всъщност не спомена нищо за УП. Беше казала: „в имението на Каолин“.

Значи съм поканен в светая светих. Леле, леле!

Връщам се към статията за псевдозатварянето в Суматра, където излиза, че използват множество копия, за да симулират двадесетгодишна присъда в рамките на две години. Спестяват се пари и грешниците си понасят наказанието, така да се каже. Отврат.

Когато отново вдигам очи, пътуваме през тежкарски квартал. Огромни къщи зад високи огради. Замъци в края на дълги алеи, който от кой по-голям, по-внушителен и по-добре охраняван. Сензорите на лявото ми око засичат охранителните лъчи по краищата на стените. Декоративните върхове на копия, криещи заряди с приспивателен газ. Изкуствени копои, клечащи сред дърветата и дебнещи евентуални досадници. Разбира се, нищо от това не би спряло един истински професионалист.

Входът в имението на Каолин изглежда непретенциозно. Никакви набиващи се на очи охранителни мерки. Най-добрите неща са невидимите.

Минаваме право през него и поемаме нагоре по извиващата се алея.

Голям каменен замък, ограден от ливади и дървета. От едната му страна могат да се видят няколко по-скромни постройките, градини и оградени помещения за гости. Градините ме разочароват. Нищо особено. Малко са редките видове, които бих отглеждал, ако бях богат. Точно тогава забелязвам една архитектурна аномалия — огледален купол, покриващ покрива на цяло крило на замъка.

Светилището, в което се е оттеглил прочутият отшелник, като е оставил имението на слуги, посетители и големи. Значи Енеас Каолин приема отшелничеството си съвсем сериозно.

Пред главната постройка е спряла само една бяла линейка. Очаквах да видя и други. Полицейски инспектори. Преносими лаборатории по съдебна медицина. Обичайните неща при убийство.

Явно твърденията на Риту за ужасното деяние не са приети присърце от властите. Затова се е обадила на мен.

Един иконом праща копието си с цвят на мед да ми отвори вратата. Друго копие ме въвежда вътре. Добро посрещане, особено щом не съм истински.

Вече съм вътре и чакам в сводестия атриум. Разкошна дървена ламперия. Красива украса — колкото ти душа иска окачени по стените шлемове, щитове и хладни оръжия от минали епохи. На Клара би й харесало. Правя някои снимки. Ще ѝ ги покажа по-късно.

Докато ме водят към отрупаната с книги библиотека, сега изпълняваща друга, по-скръбна функция, до ушите ми достига приглушен разговор. Върху великолепната дъбова маса лежи ковчег от черешово дърво с отворен капак. Отишъл си е някой близък и сега е изложен за поклонение. Има десетина присъстващи, но само двама са истински — трупът и опечалената дъщеря.

Би трябвало да отида при Риту — тя ме извика. Но платиненият дубъл на Каолин доминира над всички. Дали е същият, с когото се срещнах сутринта? Сигурно, тъй като ми кимва преди да се обърне към видеоекрана си — вероятно се консултира с подчинените си и съветниците си. Всички изглеждат разтревожени. Йосил Махарал е бил жизненоважен, член на организацията им. Сигурно някой важен проект здравата е закъсал.

По дяволите! Почти се надявах самият Каолин да напусне блестящия си купол и да дойде за това трагично събитие. Може би наистина е станал отшелник.

Един лъскав черен технически специалист спира да размахва магическите си инструменти над ковчега и трупът се облива в сияеща светлина. Експертът се обръща към Риту Махарал.

— Повторих всички изследвания, госпожице. Отново нищо не показва, че злополуката с баща ви е свързана с някакво престъпно деяние. Никакви токсини или упойващи химикали. Никакви

убождания или телесни повреди. Никакви следи от органична намеса. Биохимията му показва признаци на изключително изтощение, навеждащо на мисълта, че почти е заспал на волана и по невнимание е изхвърчал от моста. Това съвпада и със заключенията на полицейските следователи, които са огледали разбитата кола и не са открили следи от злоумишлено вмешателство. Както и никакъв намек за други лица в колата или близо до нея. Съжалявам, но изглежда, че диагнозата за смърт при катастрофа е вярна.

Лицето на Риту сякаш е издялано от камък. Лицето ѝ е бяло почти като на дубъл. Не казва нищо дори когато високият сив се приближава до нея, за да я прегърне. Дубликат на баща ѝ — същият, който бях срещнал преди няколко часа. Лицето му напомня лицето на трупа. Разбира се, никой изкуствен процес не може да имитира текстурата на истинската кожа, която е достатъчно издръжлива, за да се запази десетилетия, но неговата изглежда толкова износена, сякаш я е носил повече от половин столетие.

Дубъл Махарал гледа истинския си аз и чудесно осъзнава, че скоро ще настъпи и втората, по-маловажна смърт. Дубликатите могат да свалят паметта си единствено на оригинала, който ги е изработил. Ефектът на Образеца. Сега е осиротял и няма истински мозък, в който да се върне. Остава му единствено тиктакащият часовник и псевдоклетките, бързо губещи своята *elan vital*.

В известен смисъл Йосил Махарал продължава да съществува и е в състояние да размишлява върху собствената си смърт. Но сивият му призрак ще изчезне само след няколко часа.

Риту сякаш усеща това и прегръща здраво своето татково... но за кратко. Само след секунда отпуска ръце и се оставя да бъде отведена от някакво приличащо на матрона зелено копие. Може би стара бавачка или семейна приятелка. На път към изхода Риту извърща поглед от двамата си бащи — мъртвия и умиращия.

Не ме вижда.

Какво да правя? Да я последвам ли?

— Дайте ѝ малко време — Произнася нечий глас.

Обръщам се и виждам до себе си дублМахарал.

— Не се тревожете, господин Морис. Дъщеря ми е силна. Ще се чувства много по-добре само след половин час. Зная, че иска да разговаря с вас.

Кимвам. Чудесно. Плащат ми на минута. Но въпреки това основната ми движеща сила е любопитството, независимо дали съм от плът, или от глина.

— Тя смята, че сте убит, докторе. Така ли е?

Сивият свива рамене. Изглежда обезсърчен.

— Сигурно съм ви се сторил странен тази сутрин, когато се срещнахме за първи път. Може би е малко параноично.

— Тогава го омаловажихте. Но имах усещането...

— ... че трябва да има нещо, нали? Щом има дим, трябва да има и огън? — ДубМахарал кимва и разперва ръце. — Винаги се справям с паниката си, когато правя копия. И все пак това специално имаше чувството... има чувството... че сякаш е възникнало от заклинание.

— Заклинание ли?

— Фантазмагории за полудяла и излязла от контрол технология, господин Морис. Може би същият страх, който са изпитвали Ферми и Опенхаймер, когато са наблюдавали първата атомна гъба да се издига на Тринити. Или нещо като проклятието на Франкенщайн — дълго чакало, но вече станало истинско и жадуващо за мъст.

Тези думи биха накарали оригинала ми да потрепери. Дори като сив сякаш усещам ужас, от който ми се свива стомахът.

— Вече нямате ли това чувство?

Махарал се усмихва.

— Нали току-що го нарекох фантазмагория? Човечеството успя да избегне самоунищожението си с ядрени оръжия и генното инженерство. Може би е най-добре да приемем, че хората ще гледат на бъдещите предизвикателства по-разумно.

„Прави се на скромнен“ — мисля си.

— Тогава бихте ли ми обяснили защо на първо място ви трябваше да се криете? Имахте ли чувството, че някой ви следи? Защо променихте решението си? Може би оригиналът ви отново е изпаднал в криза, след като ви е създал. Катастрофата предполага продължително безсъние и безпокойство, може би паника.

Дубълът-призрак на Махарал се замисля за малко и среща погледа ми — един сив срещу друг. Но преди да отговори, вайс Енеас Каолин приближава към нас. Лицето му е сурово.

— Приятелю — обръща се той към дубМахарал. — Зная, че моментът е тежък за теб. Но трябва да помислим как да спасим

каквото можем. Последните ти часове могат да се използват ползотворно.

— Какво имаш предвид?

— Разпит, разбира се. Трябва да запазим делото ти за поколенията.

— А, разбирам. Да вкарате в мозъка ми милиони мрежотроди, да ме облъчате с гама-лъчи, за да ми направите ултратомограма и накрая да прекарате всеки псевдоневрон през молекулярна цедка. Не ми звучи като приятен начин да прекарам последните си мигове. — Докато казва всичко това, Махарал изглежда съвсем истински напрегнат. Влизам му в положението. — Но мисля, че все пак си прав. Стига нещо да може да се запази.

Съпротивата на дубМахарал е разбираема. Определено не бих искал да мина през подобни неща. Но как иначе може да се извлече нещо? Единствено човешкият образец може да свали пълната памет на дубликата си. Не може да го замести нито друг човек, нито компютър. Ако Оригинала го няма или е мъртъв, единственото, което можеш да направиш, е физически да пресееш мозъка на копието и да получиш най-груби образи — единствените данни, които могат да се разчетат машинно от псевдоплът.

Останалото — съзнателната ти Постоянна вълна, основното себевъзприятие, което някои наричат душа — не е нищо повече от безполезен страничен шум.

Някога имало една стара загадка: „Дали цветовете, които виждаш, са същите, които виждам и аз? Когато помирисваш роза, имаш ли същите усещания, които изпитвам и аз?“

Днес знаем отговора.

Той е „не“.

Можем да използваме почти еднакви изрази, за да опишем залеза. Субективните ни светове често се припокриват, настройват се един с друг и си пасват. Това прави възможна съвместната работа и взаимоотношенията, дори създаването на сложните цивилизации. Но въпреки това истинските човешки възприятия и чувства завинаги си остават уникални. Защото мозъкът не е компютър и невроните не са транзистори.

Именно затова телепатията е невъзможна. Ние — всеки от нас — сме единствени и завинаги си оставаме чужди един на друг.

— Ще извикам кола да те откара в лабораторията — обръща се дубКаолин към дубМахарал и потупва приятеля си по рамото, сякаш е истински.

— Искам да присъствам по време на разпита — намесвам се аз.

Каолин не изглежда очарован. Отново забелязвам как елегантно оформената му ръка потреперва и как той се намръщва.

— Ще разискваме изключително важни корпоративни въпроси...

— И някои от възстановените образи могат да хвърлят светлина върху въпроса какво се е случило на покойния — посочвам истМахарал, чийто изстинал труп лежи в ковчега. Премълчавам, че съм нает от единствената законна наследница на тялото. Риту може да ме осъди за неизпълнение на задълженията ми, ако не присъствам на разпита. По закон има право да забрани да се прави аутопсия на призрака на баща й.

Каолин размисля, след това кимва.

— Много добре. Йосил, би ли отишъл в лабораторията? Двамата с господин Морис ще дойдем, когато си готов.

Отначало дубМахарал не отговаря. Изглежда така, сякаш е на някакво съвсем друго място. Не откъсва очи от вратата, през която преди минути бе излязла Риту.

— Тъ, какво? А, да, добре. В името на проекта. И заради екипа.

После потупва елегантната ръка на Каолин и рязко ми кимва. Когато се видим отново, главата му ще бъде поставена в стъклен контейнер под налягане.

Духът на Махарал тръгва през огромния атриум към главния вход.

Обръщам се към Каолин.

— Доктор Махарал спомена, че е изпитвал страх и е бягал, сякаш някой го е преследвал.

— Освен това каза, че страхът му е неоснователен — отговаря Каолин. — Когато е направил дубъла, Йосил се възстановяваше от параноята си.

— Освен ако по-късно не е получил нов пристъп... което би обяснило фаталния инцидент, ако Махарал е изпитал непреодолимо желание да избяга от нещо или някого. — За момент се замислям. — Всъщност дубълът така и не *отрече*, че някой го е преследвал. Каза

само, че опасността не е била така непосредствена, когато е бил направен. Можете ли да се сетите за причина...

— Поради която някой би поискал да навреди на Йосил? Е, в бизнес като нашия винаги има опасности. Фанатици, които мислят, че „Универсални пещи“ са предвестник на дявола. Разни ненормалници се опитват да отприщят свещения гняв. — Той презрително изсумтява. — За щастие, между фанатизма и знанието има добре известна обратнопропорционална зависимост.

— Тази зависимост е статистическа — отбелязвам аз. В края на краищата антисоциалното поведение е моя специалност. Има и изключения. В едно голямо и добре образовано общество винаги се намират личности — чудовища и гении едновременно, — които са достатъчно схватливи, за да разбият...

Гласът ми заглъхва от внезапната догадка. Каолин отговаря, но вниманието ми е отвлечено.

Нещо не е наред.

Хвърлям поглед наляво към голямата зала. С крайчеца на окото си съм забелязал нещо.

„Какво?“

Широкият сводест коридор изглежда по същия начин, все така отрупан с древни оръжия и трофеи от исторически конфликти. Но нещо липсва.

„Мисли!“

Сигурно съм раздвоил вниманието си — винаги го правя, независимо как. Дубълът на Махарал току-що бе тръгнал към атриума... където трябваше да завие надясно и да се окаже пред входната врата за последното си пътуване към „Универсални пещи“.

Само че той *не зави* надясно. А наляво. Зърнах го едва-едва, но бях абсолютно сигурен.

„Може би се опитва да види за последен път Риту?“

Не. Тя бе излязла от библиотеката през отсрещната врата заедно със зелената си спътница. Накъде тогава бе тръгнал дубълът?

От една страна, това не е моя работа.

Наистина.

Магнатът ми обяснява защо не се притеснява от фанатиците. Звучи ми като предварително подготвена реч. Прекъсвам го.

— Извинете, вайс Каолин. Трябва да проверя нещо. Ще дойда навреме за тръгването към лабораторията.

Той изглежда изненадан и може би леко ядосан, когато тръгвам. Мраморният под скърца под евтините ми обувки, докато бързам през залата, като за миг спирам, за да огледам още веднъж хубаво древните оръжия и знамена. Клара ще ме убие, ако не ги запомня.

В атриума поглеждам надясно. Икономът и трите му копия вдигат погледи и прекъсват разговора си. (За какво ли могат да си говорят помежду си дубликати? Моите никога нямат какво да си кажат.)

— Видяхте ли дубМахарал да минава оттук?

— Да, сър. Току-що.

— Накъде тръгна?

Икономът посочва към задния изход зад гърба ми.

— Мога ли да ви бъда полезен с...

Бързам нататък. Може би е глупаво да се впускам в подобно преследване, вместо да разпитвам вайс Каолин, след като разполагам с удобен момент. Ако Махарал беше истински, не бих обърнал внимание накъде е тръгнал. Бих приел, че е отишъл до тоалетната. Да се изпикае преди последното си пътуване. Съвсем естествена постъпка.

Но той *не е* истински. Той: е предмет без пикочен мехур и без права, от който се иска да отиде в някаква стая, където го очаква мъчителен разпит и смърт. Всеки би избягал от подобна перспектива. Аз съм го правил поне три пъти.

Минавам покрай огромно стълбище и се вмъквам в по-малка зала, покрай която има тоалетни и стаи за отпадъци. Зад една врата чувам дрънчене на съдове и разговори на готвачи. Сивият *би могъл* да се е скрил там. Но сензорите в лявото ми око не долавят никаква вибрация. Вратата не е била докосвана поне от няколко минути.

Бързо минавам покрай кухнята и долавям слаб мирис, който повечето нормални хора едва забелязват, а ако го забележат, гледат да го избегнат. Сладникавата миризма на последното изкупление.

Рециклаторът.

Повечето от нас просто слагат излезлите от употреба дубъли (или каквото е останало от тях) в запечатан контейнер на улицата, където всяка седмица ги прибират. Но бизнес, който работи на големи обороти, има нужда от свои собствени пречиствателни станции, които

да компресират и филтрират останките. В дъното на един къс коридор без прозорци имаше врата, през която на два пъти минаха няколко дубъла. Дали Махарал не беше избрал бързия край в цистерната вместо агонията на пресяването на мозъка? Нямахме вид на човек, който би се самоубил заради болка. Но може би имаше и други възможни причини... например да умре, за да запазят някаква тайна.

В търсене на други предположения поглеждам наляво и виждам по-широк коридор. В дъното му има остъклена веранда с плетени столове, гледаща към ливада и закътана горичка.

Мрежестата врата все още трепти на пневматичните си амортизатори. Бързо вземам решение и се понасям нататък. След секунда съм на покрития с паркет балкон. Отляво има голям покрит кафез, пълен със зеленина, от която се чува гукане. Прочутото хоби на Каолин да отглежда птици — и по-специално, генетично подобрени състезателни гълъби.

„Не натам.“ Отдясно има стъпала, водещи надолу към градината. Бързането след предчувствието ми скоро е възнаградено от тих шум. Стъпки, някъде пред мен.

Мога да съчувствам на призрака на Махарал, че не иска да премине през мъчителното измъкване на образи. Особено ако вместо това се разходи под небето през последните си час-два. Но аз работя за неговата наследница и законна собственичка. А дори оригиналът му да е бил убит, виновниците си остават на свобода. Искам да разбера какви улики се крият в този керамичен череп.

Застланата с плочи пътека се спуска покрай широка поляна към горичка от стари дървета. Предимно смокини и сливи. Природата е красиво нещо, когато можеш да си го позволиш.

Ето там! Забелязвам движеща се фигура. ДубМахарал. Приведен напред, със свити рамене, бърза. Преди беше само интуиция. Сега вече съм сигурен, че големът крие нещо.

Но какво? Пътеката се вие по стръмния склон на малък хълм и излиза пред редица малки къщички с градини пред тях, подредени покрай тясна уличка с тротоари — очарователен стар квартал от предградията, пренесен в източните четиридесет акра от имението на вайс Енеас Каолин. Сигурно тук живеят домашните му служители. Колкото си по-богат, толкова повече екстри трябва да предлагаш, за да задържиш истински слуги.

А той определено е богат.

Никаква следа от Махарал. Веднага се разтревожвам — ами ако се е скрил някъде? Като нищо може да изчезне сред къщите.

Обръщам се и се оглеждам във всички посоки.

Там! Приведен зад оградата, той отваря вратата на задния двор.

По-добре да не говоря с него. Вместо да се втурна напред, отстъпвам в миниатюрната горичка и оставам в сенките ѝ, за да успея да се прокрадна по-близо.

По това време на деня тук е доста пусто. Оранжев градинар коси нечия ливада с ужасно шумна машина. Никаква жена простира пране — нещо, което не съм виждал по времето преди голем-технологията, когато времето бе толкова скъпо, че никога не стигаше. Но сега въздухът е по-чист и някои смятат, че простирането под слънчевите лъчи си струва времето на един дубъл.

Кожата на жената е розова, изгоряла от слънцето — човешки оттенък. Хм. Какво пък, може би ѝ е приятно усещането да окачва мокри дрехи да се веят на вятъра. Пратила е дубълите си да вършат нещо друго.

От отворен прозорец някъде в края на малкия квартал се носи тиха ретромузика и се смесва с долитащите от къщата звуци от шумен разговор, който прераства в ожесточена караница. Същата къща, през чийто заден вход е влязъл Махарал. Пантите изскърцват, когато се промъква вътре — и аз тичам, пързаям се надолу по залесения склон, избягвам дърветата и развивам такава скорост, че едва успявам да спра и да не се блъсна в оградата. Крайниците ми се загреват от ензимното натоварване и четирикратно по-бързото изразходване на енергия. Добре де, ще съществувам малко по-кратко. Голяма работа.

Махарал е затворил вратата, така че се налага пак да я отворя. Не е най-добрият начин да се вмъкнеш професионално. При други обстоятелства бих проверил алармите и прочее. Но малкият квартал се намира в рамките на свръхохранявания кордон на Каолин, така че защо да си правя труда? А и освен това бързам.

Дървото е грубо издялано и грапаво, а вратата се затваря само с една ръждясала кука. Промъквам се в задния двор и оглеждам плевелите, осеяни с кучешки изпражнения... износена бейзболна

топка и ръкавица... няколко изпочупени войници-играчки, лежащи под слънцето. Всичко е битово и старомодно; дори мъжът и жената, които си крещят във варосаната къща.

— *Вече няма да позволявам на никого да се отнася презрително с мен. Ще си платиш, садистично копеле!*

— *За какво? Сроктът ми е един и същ всяка седмица, питай когото искаш.*

— *Някаква причина да живея тук, да полудявам от ревящите деца...*

— *Като стана въпрос за полудяване...*

Този неблагоприятен коментар предизвиква крясък. Зървам през прозореца женска фигура с оранжева коса и бледа кожа да мята съдове по свиващ се мъж. И двамата изглеждат истински. Хората рядко оставят дубълите си да вдигат семейните кавги и оставят страстите за плътта, която знае, че може да издържи десет хиляди неприятни утрешни дни — достатъчно дълго, за да си отмъсти за всяка болка, била тя истинска или въобразена.

Забелязвам призрака на Махарал да се прокрадва покрай три малки момчета на възраст между четири и девет години, които седят в горещата сянка на порутена веранда. Мрежестата врата усилва всяка ругатня и вик. Учуден съм, че някой уличен юридически робот все още не е цъфнал тук и не е предложил на децата брошура за лошите родителски прояви.

ДубМахарал слага предупредително пръст на устните си и най-голямото момче кимва. Сигурно познава Махарал или страданията му са прекалено големи, за да го накарат да проговори. Сивият бърза нататък и се насочва към уличката. Има само един път, така че няколко секунди по-късно минавам по стъпките му и имитирам жеста на Махарал с молба да мълчат.

Този път момчетата изглеждат по-изненадани. Средното понечва да заговори... но в този миг най-голямото сграбчва ръката му и извива кожата над китката му в противоположни посоки, с което предизвиква виковете на болка и гняв. За миг и тримата се нахвърлят с юмруци едно върху друго — подражават на разправията вътре.

Сивите ми копия носят и съвестта на Албърт, така че се колебая и се питам дали да не се намеся... Точно тогава забелязвам нещо в двете по-близки момчета, което е невероятно и същевременно засилва

убеждението ми. *Те са дубъли!* Независимо от европоидния цвят, текстурата на кожата им е изкуствена. Но защо трябва да се въвличат деца в симулацията на жесток летен следобед? Спомените им със сигурност няма да бъдат свалени.

Звучи извратено. Правя си бележка да се занимая по-подробно после. Но това ми дава повод да се махна и да изтичам нататък по тесния път покрай някой, който грижливо реставрира стар понтиак. Защо му е на призрака на учения да прекарва последните си часове в спотайване из слугинския район, изпълнен с незначителни сапунени опери? Вниманието ми се отклонява от мисли за собственото ми детство и когато прехвърлям високата ограда, виждам...

Махарал!

Сивият стои пред мен... усмихва се... държи някакво оръжие...

Няма време за мислене. Поеми дълбоко дъх! Наведи глава и нападай!

Светът около мен потъва в рев.

Какво ще стане после зависи от това с какво точно ме е застрелял...

5. СТАНЦИЯТА ЗА ГЛИНА

... ИЛИ КАК ВТОРИЯТ СИВ ЗАПОЧВА ЕДИН СКАПАН ДЕН...

По дяволите.

Винаги съм кисел, когато излизам от затоплящата вана... грабвам хартиените дрехи от шкафа и ги нахлузвам върху все още светещото от стартиращите ензими тяло; знам чудесно, че съм копие-еднодневка.

Разбира се, помня, че съм го правил хиляди пъти. И въпреки това винаги се чувствам, сякаш ми е връчен огромен списък с гадни задачи, изискващи от мен да поемам рискове, за които прототялото ми не би и помислило; започвам този псевдоживот, изпълнен с предчувствия за една второстепенна смърт, мрачна и не заслужаваща оплакване.

Ама че гадост. Откъде е това скапано настроение? Може би от новините на Риту? От напомнянето, че *истинската* смърт все още дебне всички ни?

Добре де, стига толкова! Животът все още е същият, какъвто е бил винаги.

Понякога си щурецът.

Понякога — мравката.

Гледам как сив номер едно излиза за срещата с госпожица Махарал. Взима веспата, а днешният зелен ще пътува заедно с него.

Това означава, че вторият моторед е само за мен. Струва ми се съвсем честно. Номер едно отива да види Риту и да слухти за аферите на трилионера. В същото време аз трябва да посетя върховната вещица на „Студио Нео“. Най-малкото ми е нужно собствено превозно средство.

ИстАлбърт се обръща и се измъква от копирната стая, без изобщо да погледне назад. Какво пък, има нужда да си легне. Да даде почивка на тялото. Да го поддържа във форма, за да можем ние дубълите да се прехвърлим в него по някое време през нощта. Не се

чувствам засегнат. Не много. Ако се налага да си от глина, не е зле да си сив. Поне можеш да се порадваш на истински удоволствия...

... като да се промъкваш през задръстванията, да изненадваш тъпите жълти шофьори на камиони, като рязко изскачаш пред тях, винаги да си нащрек за писъка на детектора на ченгета и да не се пречкаш на истинските хора. Дразненето на дубъли може да бъде спорт, поне докато нарушенията не превишават петточковата граница, програмирана в обществените камери, следящи всяка улица. (Отвъд този праг се бие тревога и по петите ти тръгва хайка.) Веднъж направих единадесет четириточкови нарушения без нито една глоба!

Малкият туркмен не е мощен като веспата, но затова пък е маневрен и издръжлив. Освен това и евтин. Отбелязвам си да поръчам още три. Рисковано е да разполагаш само с два мотопеда. Ами ако внезапно ми се наложи да създам армия, както стана миналия май? Как ще превозя дузина свои червени или пурпурни копия на мястото, където трябва да бъдат? С динобус ли?

Нел послушно записва бележката ми, но няма да направи нищо преди да се е събудил ист. Албърт. Невроните одобряват всички големи поръчки. Глината може само да прави предложения.

Какво пък, утре *ще* бъде Албърт. Ако бъде прехвърлен. Ако успее да се прибере вкъщи. Кое то няма да е особено проблематично, доколкото мога да предположа. Срещите с маестрата са изтощителни, но рядко фатални.

Намалявам пред светофара. Спирам. Използвам момента да хвърля поглед на запад към „Одеон“. Пресните спомени от снощния отчаян сблъсък и бягството все още разтърсваха Постоянната ми вълна, въпреки че онзи, който го изтърпя, бе просто един зелен.

Чудя се кой ли бе келнерът. Онзи, който ми помогна, да се измъкна.

Зелен сигнал. Тръгвай! Маестрата мрази закъсненията.

„Студио Нео“ е точно пред мен. Очарователно място. Заема сграда, която някога е била огромен търговски център без нито един прозорец. Днес пазаруваш или от дома си (нареждаш на Дома да се заеме с покупките), или излизаш навън за удоволствие и се мотаеш по шикозните улици, предназначени само за истински хора, където

целогодишно от тесните проходи слабо подухват приятни ветрове. И в двата случая е трудно да си представиш защо родителите ни са го правили в изкуствени пещери, лишени от слънце. Осветените от флуоресцентни лампи катакомби не са най-подходящата обстановка за едно човешко същество.

Затова днес търговските центрове са оставени на класата на слугите. На нас, глинени хора.

Бусове и мотопеди се изсипват на огромния паркинг и стоварват току-що изпечените дубъли на клиенти от целия град. И не обикновени дубъли. Повечето са в специализирани цветове. Снежнобяло за чувственост. Абаносовочерно за чист интелект. Особен оттенък на аленочервено, който очевидно е за болка... и друг, който изживява всичко със страшна интензивност. Малко от тези създания се връщат на мястото си на възникване, когато *elan*-клетките се изтощат. Оригиналите им не ги очакват, за да свалят спомените им.

Повечето от клиентите на „Нео“ обаче си *връщат* мотопедите. За да си приберат депозита.

Паркирам туркмена на кодирано място, предназначено за такива като мен — дубъли-посредници, пътуващи по делови въпроси и предаващи важна информация между, истински хора. Сивите имат приоритет и затова другите с по-екзотични разцветки отстъпват настрани, когато влизам в главната галерия. Повечето го правят абсолютно автоматично и ми държат вратите, сякаш съм човек. Но някои бели ми правят път неохотно и ми хвърлят нагли погледи.

Какво друго да очакваш от белите? Удоволствието е основна част от егото. Такива като тях трябва да се чувстват важни, за да могат да функционират.

„Студио Нео“ заема четири нива на стария търговски център и е изпълнило огромния атриум с хиляди холограми — пазар на творческото усилие, осветен от крещящите емблеми на повече от сто префърцунени компании, всяка от които се стреми да заеме най-високия пиедестал на този гигантски мравуняк — мястото на върха на пирамидата, към което се изкачвам в момента.

Най-жадните и амбициозни производители разполагат дубълпродуктите си направо до ескалаторите и предлагат безплатни образци.

— *Пробвай ме и занеси въщи нещо специално...* — монотонно припява бледа фигура в прозрачна рокля. Части от тялото ѝ са подчертани по начини, които истинската плът не би могла да поддържа. — *И ни направи свой доставчик. Оригиналът ти ще може лично да си направи удоволствие с мен!*

Тя утре ще бъде кал в контейнера. Но не ѝ го казвам. Маниерите, наследени от по-простите дни на моята младост, ме карат да кажа едно „Не, благодаря“.

— *Имал си кофти ден, а?* — съблазнява ме друго копие. Този път с преувеличени мъжки черти, издут на места, където истинският мъж никога не е — освен по страниците на комиксите. — *Може би оригиналът ти все пак ще свали спомените ти, ако го подкупиш с нещо, което си заслужава помненето. Пробвай ме и се увери сам колко е хубаво!*

Или шантаво. Разбира се, няма начин да се каже каква плът е впечатана това създание — на проститутка или на жиголо. Въпреки че най-отвратителни са ми травеститите.

Този път успявам да се измъкна без коментар и поемам нагоре по ескалатора към по-изисканите райони.

Някои от фирмите на втория етаж предлагат специализирани заготовки. Слагаш съзнанието си: в някое зъбато влечуго или в тялото на делфин за гмуркане на големи дълбочини. Или пък се напъхваш в тяло с изработени по поръчка части. Някои са с ръце, подобни на швейцарски ножчета. Понякога купувам аксесоари от един дискретен технически бутик, когато трябва да избира подобрения за дубълите с особено опасни поръчения. Пал също пазарува оттам и експериментира с още по-екстравагантни модели. Предпочита всичките му спомени да са от такъв произход, а не от истинското му разнебитено тяло.

Следващото копие, което доближавам, не продава секс. Сивокожа като мен, тя е облечена в консервативна хартиена дреха, скроена като облекло на някой доктор от телевизията — чак до ендоскопа, висящ на остриганата ѝ шия.

— Извинете за безпокойството, сър. Мога ли да ви попитам дали практикувате *безопасно впечатване*?

Примигвам. Това ми звучи познато.

— О, да. Имате предвид дали предпазвам истинското си аз от болести, които дубълът...

— ... би могъл да донесе вкъщи и да предаде на оригинала при прехвърлянето. Да, сър. Замисляли ли сте се колко опасно може да бъде да си възвърнете голем, който е бил неznайно къде през целия ден? Изложен на всичко; — от вируси до мемични токсини?

Предлага ми някаква тънка брошура и изведнъж се сещам за историята, разказана наскоро в новините — по-скоро подигравателна за хора, които очевидно си мислят, че живеем в ужасните дни на Безславната война.

— Опитвам се да се запазвам чист. Ако се съмнявам, извършвам прехвърлянето, без да докосвам оригинала си.

— Мемичните токсини не се нуждаят от физически контакт — настоява докторката. — Те се разпространяват с прехвърлянето на спомените.

Поклатих глава.

— Нали оповестиха, че подобни неща са...

— Има епидемии в много градове по целия свят. — Професионалният ѝ израз изчезва от лицето ѝ, когато ми тиква брошурата в ръцете. — Те крият истината!

„Те“? Ясно, поредният поддръжник на теорията на конспирациите. Мемични токсини! Възможности е всички учреждения, отговорни за обществената безопасност — и всичките им служители — да попречат на обществото да научи за новата чума? Дори това не би могло да свърши работа днес, при толкова много умни аматьори наоколо. Освен това има и Хенчмънови награди, учредени специално, за да съблазняват и най-доверените служители да изплюят камъчето.

— Интересна хипотеза — измърморвам аз, като отстъпвам назад. — Но защо тогава в свободните мрежи няма нищо...

— Създателите на токсините са умни. Променят симптомите за всеки отделен град! Свободните мрежи разглеждат отделни случаи и слухове. Но въпреки това...

Продължавам да отстъпвам и за мое голямо облекчение краката ми се озовават на ескалатора и се понасям нагоре с извинителна усмивка. „Докторката“ втренчено ме гледа известно време, след което се обръща към следващата си жертва.

Може би по-късно ще накарам Нел да направи търсене по тема „мемични зарази“. Засега го приемам като ненормално забавление, предлагано от „Студио Нео“.

Вече минавам покрай истински първокласни павилиони. „Сценаристи без граници“ ще ти изпратят експерт — черен, изцяло посветен на задачата да създаде сценарий, съответстващ на бюджета ти и на най-любимите ти фантазии. След това ще се върне с реквизит и пълен набор герои, които ще ти изиграят всяка сцена — от най-висшата литература до най-мрачните ти кошмари.

„Доверени пътешественици“ пък ще отнесат твоето впечатанено, но неизпечено копие до всяка точка на планетата, където ще го активират, ще му предложат един ден, изпълнен с най-вълнуващи и захласващи лудории, след което ще ти върнат дълбоко замразения и великолепно запазен череп, за да можеш да се насладиш и на най-малката подробност. Двадесет и четири часово приключение, готово за консумация.

Следват специалисти, предлагащи услуги, които никой не можел и да си представи преди появата на голем-технологията. Почти всяко нещо, което е незаконно да се върши спрямо човек, може да се извърши спрямо дубъл — макар и нерядко с цената на глоба и такса за перверзии.

Нищо чудно, че инспектор Блейн мрази това място. Съвсем друго нещо е да пращаш дубликатите си на почтен труд. Профсъюзите се бяха борили и загубили и днес милиони получиха възможност да живеят на няколко места едновременно и да вършат онова, в което са най-добри — от работа като портиер или чистач до поддържане на атомен реактор. Почтеният пазар предлага висококачествени експерти по всичко и на достъпни цени.

Но експерти по *забавленията*? Свалени от блестящите екрани, освободени от телевизора, изскачащи от страниците на долнопробни романи, направени осезаеми и лични... Казват, че когато възникнала Мрежата, най-голямо било търсенето на порнография. Същото е и тук. Само че сега порното ходи и ти отговаря. И може да направи всичко, за което си помислиш.

„Чакай малко.“

Телефонът е. Вдигам навреме, за да чуя как Нел прехвърля разговора на истинския ми аз.

Малкият дисплей се изпълва от наполовина парализираното лице на Пал, цялото в сензори, командващи магическия му инвалиден стол. Исква да ида при него.

Гласът на оригинала ми е раздразнен и уморен. Няма да прави ново впечатление.

— *Имам трима дубъли* — казва той на Пал. — *Един от тях може да намине, ако има време.*

Трима? Зеленият няма да може да се справи. Сивият номер едно трябва да се занимава с Риту и убития ѝ баща. Нищо чудно да успее да се срещне и да разговаря с истинския вайс Каолин — нещо, което ще си заслужава да се разкаже на Клара, когато се върне от войната си.

Значи оставам аз. Ако успея да се измъкна от Уоммейкър рано, ще трябва да ида и да изслушам поредната безумна теория на Пал. Мамка му. Вече усещам краткия си „живот“ като изхабен.

Последният етаж, където площадките за кацане на покрива дават бърз достъп за богатите клиенти. Където знаменити режисьори поднасят превъзходно кафе и изтънчени ордъври — дори на сиви дубъли! От елегантните магазини можеш да си наемеш първокласни актьори, които да ти изиграят убедително роли в тела, моделирани така, че да приличат на когото си поискаш, от която си поискаш епоха. Има глоба, ако дубълът не прилича на оригинала си, но е малка при положение, че не се извършва нещо незаконно. Не че постановчиците отказват от време на време да извършат по някоя и друга измама.

Тук идват богати клиенти с най-екстравагантни желания. Веднъж някой бе наел резервния взвод пехотинци на Клара да участва в кървавото пресъздаване на последната оргия-клане на Калигула. Тя ме уреди да гледам представлението, скрит зад пурпурната завеса. Постановката беше ярка, зловеща и може би дори можеше да се нарече образователна заради вниманието към историческите детайли. Битките с мечове бяха превъзходни. Особено зрелищно умря големът на Клара.

Въпреки това не ми пукаше за представлението.

„Радвам се, че го приемаш така“ — съгласи се тя. Всъщност нито един от частта ѝ не свали спомените от бруталната касапница онази

вечер. Това те прави някак си горд от нашите момчета и момичета в маскировъчни униформи.

На двайсетина метра от елегантния портик на Уоммейкър някаква покрита с качулка фигура ми прави знак от сенките и привлича вниманието ми.

— Господин Морис. Радвам се да ви видя.

Приближавам се и разпознавам дубъла под качулката. Секретарката на маестрата. Лицето ѝ е в консервативен сив цвят, който идеално съответства на облеклото ѝ.

— Бихте ли ме последвали, ако обичате?

Кимва ми и тръгвам след нея... в посока, отдалечаваща ме от Уоммейкър.

— Срещата ни засяга някои деликатни въпроси, които е по-добре да бъдат обсъждани другаде — обяснява тя и ми подава роба с качулка, подобна на нейната. — Моля, облечете това.

Обличам робата и продължавам след нея.

Малък служебен асансьор ни отвежда надолу, към евтините етажи на стария търговски център. Вратите се отварят и водачката ми се насочва право към невзрачна витрина с непрозрачни стъкла и надпис *СДРУЖЕНИ ОБНОВИТЕЛИ*. Следвам я в царство на висящи тъкани, хвърлящи термолуминесцентни отблясъци и олюляващи се под течението на специално насочени вентилатори. Някой дори си е направил труда да разположи саксии с растения, за да направи обстановката по-приветлива. Предимно обикновени папрати и фикуси. Но и без това погледът ти би трябвало да се спре другаде — към холограмните постери на Джинийн и най-добрите ѝ сътрудници — жени и мъже, чиито копия предлагат изтънчени удоволствия за отегчените от обикновения секс.

В дъното на чакалнята има закрити кабинки, където клиентите могат да се консултират насаме със специалните си съветници. И все пак всичко това е далеч от елегантността на Уоммейкър. Явно маестрата разширява дейността си.

— Изчакайте, моля — казва секретарката и посочва дървен стол с права облегалка... несъмнено някаква безценна антика, колкото

скъпа, толкова и неудобна. Ставам в мига, когато тя излиза. Големите ми имат притурки, с които си почиват изправени. Седенето е излишно.

Естествено, ще ме накарат да чакам, затова вадя евтиния таблет и извиквам „Журнал на антисоциалните тенденции“. Тъй като Риту Махарал твърди, че баща ѝ е бил убит, решавам да потърся извършителя. (Чудя се какво ли прави сив номер едно. Дали вече съм стигнал до някакви заключения?) Но след минаването през „Студио Нео“ мислите ми кръжат около друг проблем. Декадентството.

Прави ли са новите пуритани? Наистина ли голем-технологията ни прави коравосърдечни?

Клара нарича това „калциране на душата“.

— Днес тънем в поквара, без да се отплащаме с болести и неразположения — каза тя миналата седмица. — Най-старата професия е адаптирана към новата ера, без затвори, превзета скромност или нужда да съчувстваш.

Аз обикновено не съм толкова циничен. Животът е по-добър по много начини. По-богат. По-толерантен. На никого не му пука какъв е оттенъкът на истинската ти кожа.

Но моите сиви, се различават по малко един от друг и този тук подозира, че Клара може би е права.

Примигвам и забелязвам, че четецът вече е извикал избраната статия. Сигурно зениците ми са се разширили, докато съм седял потънал в мрачните си мисли. (Кой казва, че дубълите нямат подсъзнание?)

„Сублимирането на стремежа към безсмъртие — връщане към некромантията?“

Ох. Ама че заглавие за научна статия! Не е от обичайното ми меню. И въпреки това е интригуващо. Чудя се...

— *Господин Морис?*

Секретарката. Очаквах да ме унижават повече. Може би този път Уоммейкър наистина е загрижена за нещо.

Вдигам очи и откривам, че сивото копие на секретарката е със сини очи.

— Маестрата ще се срещне с вас веднага.

6. НЕ Е ЛЕСНО ДА СИ ЗЕЛЕН

... ИЛИ КАК ТРЕТИЯТ ДУБЪЛ ЗА ВТОРНИК ОТКРИВА СЪПЕРНИЧЕСТВОТО С РОДНИНИТЕ...

Мразя да излизам от затоплящата вана и да навличам хартиените дрехи върху тялото, което все още свети от стартиращите ензими.

Днес съм не само копие, ами и при това зелено.

По дяволите.

След хиляди подобни пъти имам чувството, че за нещо ме наказват. Дават ми дълъг списък с гадни задачи. Пращат ме да поемам какви ли не рискове, на които никога не би се изложил Прототяло.

Започвам псевдоживота си с мрачни предчувствия.

Гадост. Ама че настроение. Архито явно сериозно се е потрудило, за да ме стартира с такава потисната Постоянна вълна. Още малко и сигурно щях да стана франки...

Добре де, стига толкова! Днес си мравка.

При това зелена. Остави философстването на по-добрите си събратя.

Е, снощи друг зелен се сблъска с главорезите на Бета и победи. Дубликат-герой, минал през ада, за да отнесе вкъщи жизненоважна информация. Значи и зеленият може да е важен! Дори ако днешната ти работа е да обикаляш бакалиите, да чистиш кенефа, да косиш ливадата и разни други подобни ужаси.

Сивите имат шикозни реалновремеви рекордери. Аз пък трябва да правя бързи копия в стария микролентов пръстен. Post hoc^[1]. Не зная защо изобщо си правя труда. Ако архито толкова иска да знае какво съм правил днес, нека да ме прехвърли и да открие сам.

Пътувам към града зад сив номер едно, стиснал здраво очи, докато той маневрира като луд, рискувайки туловищата и на двама ни и за малко да разбие последната ни веспа. Кретен.

Оставям го в парка да чака пратената за него лимузина на УП. Скоро ще види красивата Риту Махарал, ще разговаря с вайс Каолин и

може би ще разследва убийство.

А по-късно, може би довечера, ист Албърт ще се почувства самотен. Ще отиде и ще затопли съблазнителната Клара, която ни чака в хладилника. При тази мисъл ме залива вълна от ирационална ревност. Изкушавам се да отида до лодката ѝ и да я ползвам лично!

Естествено, не го правя. Дубълът ѝ може да ме погледне и да откаже да се прахосва за недодяланите чувства на някакъв си зелен. А и какъв е смисълът? Ако бъда прехвърлен, ще се слея с Албърт и ще споделя всичко това в плътоткръв. А когато Клара се върне от войната си, ще направи същото.

Така че започвам да действам по задачите си. Отивам до пазара и добавям малко разнообразие към нормалните доставки — плодове ѝ деликатеси, както и един-два специалитета. Би трябвало да са пристигнали, когато архито се събуди от дрямката си. Надявам се херингата да му хареса. Датска е.

Минавам през банката и обновявам кодовете си от трето ниво. Всеки прави лично месечно обновяване с биометрични и химични скенери, които доказват, че ти си ти. Но за ежеседмичните е достатъчен и дубъл. Никой не може да подправи личната ти Постоянна вълна. А и изминаха години от Великия грабеж. Някои аналитици са на мнение, че киберпрестъпленията са вече минало.

Може и така да е. Но гражданите още се тревожат от престъпността. Тя неизменно е основен приоритет при всички избори. Само в този град сигурно има поне сто истински ченгета. Ако Йосил Махарал наистина е бил убит, това прави дванадесет убийства в щата от началото на годината. А лятото е едва в разгара си.

Не се страхувам, че скоро може да се окажа безработен.

А, телефонът звънна, докато пазарувах. Пали отново има нужда някой да му обърне внимание.

Албърт промърморва:

— *Имам трима дубъли. Един от тях може да намине, ако има време.*

Три дубъли?

Сив номер едно е зает с Риту Махарал и вайс Каолин — сериозен случай, който вероятно ще се окаже и изключително доходен.

Джинийн Уоммейкър може да хване сив номер две за канарче целия ден.

Да се обзаложим ли, че аз ще трябва да изслушвам последната теория на конспирацията на Пал?

Мамка му. Та за какво иначе са зелените?

Трябва да прибера косачката от сервиза. Поправката струва осем и петдесет, плюс глоба за стария газов мотор. Завързвам я здраво за веспата, но обърквам баланса на мотопеда. Едва не се потрошвам на един широк бърз завой по пътя към дома. Получавам акт за нарушение от пет точки. Гадост.

Поне косачката запали веднага. (Мич, техникът, си знае работата. Този път я беше оправил лично.) След малко съм оформил градината по-добре от онзи „градинар“ на оранжеви ивици, дето го наема всеки в квартала. На моето малко парче земя растат най-различни работи. Рози. Моркови и ягоди. Обичам да отглеждам растения, както Клара обича да чува плясъка на водата в стените на плаващата си къща.

После трябва да се справя с купищата чинии и с тоалетната. Бих могъл да почистя и цялата проклета къща, както съм започнал. С изключение на прахосмукачката. Лорд Архи трябва да си подремне.

Хм-хм.

Понякога разисквам екзистенциални въпроси. От по-простите, с които може да се занимава един зелен. Като например, трябва ли доброволно да НЕ поискам да бъда прехвърлен довечера? За какво ми е да си спомням всички тези баналности? Албърт вече е натрупал около стотина субективни години опит, като се има предвид свалянето на спомените на големите. Някои специалисти смятат, че теоретичният максимум е петстотин години. Защо тогава да не се пази?

Много пъти съм спорил със самия себе си и винаги решавам в полза на прехвърлянето. Да де! Само онези дубъли, които са избрали да продължат, стават част от паметта. Но Нел твърди, че повече от сто и осемдесет мои копия са предпочели унищожението. Мои обездушени заместници, които са прекарвали ужасни дни, за които е по-добре да не знам.

По дяволите, та има и дни, които бих изтрил и като човек, ако можех. Предполагам, че проблемът е стар като света. Поне в наши дни

имаш известна свобода на избор.

Спирам пред работния екран на Архито и хвърлям поглед върху текущите дела — десетина рутинни разследвания, подредени по приоритет и степен на изпълнение. Повечето могат да се проведат по Мрежата — дистанционни разпити, извличане на данни от общодостъпни източници или убеждаване на собствениците на частни улични камери да ти дадат достъп до архивите си, без да е нужно съдебно разпореждане. Понякога аз самият изпращам оси-шпиони, които да следят заподозрените из града. Не бих останал в бизнеса, ако трябваше да върша всичко лично или дори с помощта на дубъл.

Половината от случаите предизвикват симпатията ми — залавяне на крадци на авторско право. Професионалисти като Бета те вбесяват непрекъснато, но за щастие повечето от кражбите са дело на аматьори. Същото се отнася и за лицекрадците, които изпращат навън дубъли с незаконно оформени черти, които се преструват, че са изпечени от други хора. Предимно деца, решили да напакостват. Пипни ги. Одрусай ги. Научи ги на възпитание.

Следват ревнивите съпруги и съпрузи — коронната специалност на частните детективи от времето на рагтайма.

Някои от съвременните бракове са доста сложни и допускат нови партньори по взаимно съгласие. Мнозинството обаче предпочита старомодната моногамия. Но какво означава това в наши дни? Ако съпругът прати свой дубъл да хойка нагоре-надолу, докато самият той работи, това какво е — фантазия, флирт или чиста проба изневеря? Ако съпругата даде назаем свое перлено копие за прекарване на дълъг самотен следобед, това проституция ли е, или безобидна игра с помощно средство?

Повечето хора са на мнение, че нещата стават най-добре, когато плътта среща плът. Глината обаче не може да забременее или да ти лепне някоя болест. Освен това ти дава възможност да размишляваш трезво. Някои двойки отказват да качат спомените след някоя сексуална забелка с дубъл. Щом не си го спомняш, значи не се е случило. Няма спомен — няма и кръшкане.

Но какъв е смисълът, ако не си го спомняш?

Всички тези усложнения са объркващи за същества, надарени с ревността, формирала се още през каменната ера. Но пък моя грижа са не наранените чувства, а фактите. Въпросът е, че без отговорности

цивилизацията ще се разпадне. А как гледат на това хората, си е техен личен проблем.

Докато преглеждам екрана, виждам, че за утре ще ми трябват четирима дубъли. Двама за най-рутинни преследвания и душене. Фризерът е натъпкан със заготовки, но положението с мотопедите е трагично.

Виждам, че сив номер две току-що е поръчал туркмени. Аз лично предпочитам веспи, но кой ти слуша някакъв си зелен?

Оглеждам се и виждам още неща за вършене. Чистене, острене на моливи, писане на бележки. Още досадни задачи, така че истинският ми аз да може да прекара скъпоценното си време творчески.

Бих въздъхнал дълбоко... стига това тяло да можеше да го прави. Майната му на всичко. Отивам на плаж!

[1] След това (лат.) — Б.пр. ↑

7. ЦЕНАТА НА СЪВЪРШЕНСТВОТО

... СИВ НОМЕР ДВЕ ПОЛУЧАВА ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОЕТО НЕ МОЖЕ ДА ОТКАЖЕ...

Маестрата има гости.

Четири са жени — еднакви, с накъдрени розови коси и тъмна червено-кафява кожа. Изглеждат нервни и възбудени. Едната не откъсва очи от видеоекрана, кима и мърмори. Подобно на плужек пипало използва от едната страна на главата ѝ и пуска псевдопод на електронен сензорен таблет.

Тя е *свързана*, по дяволите! Праща и получава направо от глинения си мозък в Мрежата, пряка дигитално-невроаналогова връзка — отвратителен нездравословен процес, който като нищо може да те изпържи.

Другият гост е мъж, оформен по архетип, който трябва да е болезнено слаб. Съгласно последния моден писък, дубълът му не използва грубите стари стандартни цветове, към които се придържахме вече цяло поколение.

Кожата му е *карирана*.

Ох. Едва мога да различа лицето му от тази мозайка. Вместо хартиени парцали той носи луксозен костюм от плат. А сложният десен на ризата и панталоните му всъщност отговаря на десена на кожата. Доста скъпичка премяна за дубъл!

Истинската Джинийн Уоммейкър пристъпва напред. Прекрасната ѝ истинска плът е почти толкова бяла, колкото и на копията ѝ За употреба. Само блестящите зелени очи издават истинската ѝ същност на безскрупулна бизнес дама, която мачка конкурентите си без капчица милост. Поема факсимилната ми ръка с истинската си длан.

— Колко мило, че працате сив толкова бързо, господин Морис. Зная, че сте много зает и работата ви изисква да се съсредоточите изцяло върху нея.

С други думи, ми прощава, макар че наистина би трябвало да дойда лично. Все пак сарказмът ѝ е по-мек от обичайното. Ясно, станало е нещо напечено.

— Надявам се, че бонусът, който ви изпратих, изразява добре благодарността ми за ликвидирането на онази пиратска работилница.

Не съм видял никакви бонуси. Сигурно го е пратила, докато съм чакал отвън. Типично, Още нещо, което да те извади от равновесие.

— За мен е удоволствие да работя за вас, маестра. — Покланям се и тя леко свежда глава, оставяйки златните къдрици да се разпилеят по голите ѝ рамене. Изобщо не се опитваме да се изиграем един друг. Колкото и да е иронично, това е основата на взаимното уважение.

— Ох, колко съм невнимателна. Да ви представя моите съдружници. Вайс Манюел Колинс и царица Ирена.

Мъжът е по-близо. Здрависваме се и виждам, че крещящата му украса скрива текстурата на стандартен сив дубъл. Що се касае до титлата, „вайс“ обикновено означава нещо като главен заместник. Но терминът се е превърнал в обикновена поза и се използва прекалено често от безделниците богаташи, повечето от които никога не са се занимавали с предприемачество или с каквото и да било смислено нещо.

Само една от четирите червено-кафяви жени пристъпва напред, кима ми, но не се усмихва, нито пък подава ръка. „Царица“ е друга днешна двусмислица. Ще изчакам да видя дали подозренията ми ще се окажат верни.

Джинийн предлага да седнем в изискани и удобни кресла. Нашарен на ивици дубъл-прислужник (скала едно и половина) предлага напитки и хапки. Като сив мога да усетя вкуса на заирския трюфел, който експлодира в ароматен прах в устата ми. Дар за Албърт, когато бъда прехвърлен. И все пак Уоммейкър преиграва с гостоприемството си спрямо гостуващите ѝ дубъли. Част от молбата ѝ, доколкото мога да преценя.

От мястото си мога да гледам през рамото на свързаната червено-кафява буца, която не сваля очи от екрана. На него се вижда голямо помещение, където забързано влизат и излизат други червени дубъли — всички копия на същия образец, макар че някои са умалени до една трета или по-малко от истинския ѝ размер. Поне десетина се суетят около една-единствена фигура в центъра, която почти не може да се различи от навалищата. Пълно е с всевъзможни машини — апарат за изпичане и животоподдържащи уреди.

— Господин Морис, поканих ви да обсъдим един малък въпрос, свързан с технологичен и промишлен шпионаж.

Обръщам се към Уоммейкър.

— Но, маестра? Моята специалност е проследяването на хора — глинени и истински — предимно във връзка с нарушени авторски права и...

Домакинята ми вдига ръка.

— Подозираме, че са налице определени технологични иновации, които се пазят в тайна. *Много значителни* открития, които заплашват да направят авторските права безсмислени, са били скрито монополизирани.

— Разбирам. Това изглежда незаконно.

— Със сигурност. Технологиите са най-опасни, кога; то се използват тайно.

Мислите ми препускат една след друга. Може и да е незаконно, но защо го казват на мен! Не съм ченге или технически копой.

— И кого подозирате?

— „Универсални пещи“.

Примигвам. Не зная откъде да започна.

— Но... те са пионери в областта на солистиката^[1].

— Това ми е известно, господин Морис — снизходително ми се усмихва тя.

— Печалбите им идват от открития пазар и редовните доставки.

— Естествено. Всъщност УП продължават да играят на нормалния пазар и непрекъснато подобряват копирите, които произвеждат. Техническите подробности около тези усъвършенствания *могат* да се пазят в тайна само временно, докато се издадат патенти. Но дори и при тези обстоятелства те са длъжни според закона да уведомят обществото, ако някое нововъведение заплашва фундаментално да промени нашата култура, икономика или свят.

— Фундаментално? — Зловещите й думи разпалват неудържимо любопитството ми. Но въпреки това си остава основният проблем — не би трябвало да водя този разговор. — Може и да е така, маестра. Но още сега трябва да ви кажа...

Кариерният мъж ме прекъсва с глас, учудващо дълбок за такава кльощава фигура.

— Проследихме вътрешна информация, изтекла от блестящите куполи на УП. Работят усилено върху нещо — може би върху коренна промяна на начина, по който хората произвеждат и използват големите.

Любопитството ми взема връх.

— За каква промяна става въпрос?

Лицето на вайс Колинс става иронично-огорчено под крещящата карирана маска.

— Не можете ли да се сетите, господин Морис? Как мислите, какво според вас би могло да промени начина, по който хората използват днешното си удобство?

— Ами... мога да назова няколко възможности, но...

— Моля. Споделете с нас. Дайте ни един-два примера.

Погледите ни се срещат. „Какво цели този?“

Известно е, че някои хора впечатват надарени с богата фантазия сиви, способни на творческо мислене. Това ли имат предвид? Тест за бързо схващане извън органичния мозък? Ако е така, значи аз съм дивечът.

— Ами... да предположим, че хората успеят по някакъв начин да поглъщат спомените *помежду си*. Вместо просто да впечатваш и прехвърляш само върху различни версии на самия себе си, ще можеш да прекарваш дни, седмици или дори цял живот в трупане на знания и опит с някой друг. Предполагам, че това би могло да се нарече телепатия, възможност за по-добро взаимно разбирателство... дарът да виждаме себе си такива, каквито ни възприемат другите. Това е стара мечта, която...

— ... е напълно невъзможна — прекъсва ме тъмночервеният женски дубъл. — Церебралната Постоянна вълна на всяко човешко същество е уникална и хиперфракталната ѝ структура е отвъд способностите на дигиталното моделиране. Само образецът, който е създал частично копие на вълната, може впоследствие да го възприеме отново. Факсимилето може да се върне единствено при собствения си оригинал.

Разбира се, това е общоизвестно. Въпреки това съм разочарован. Мечтата за съвършено разбирателство между хората не може да се загърби така лесно.

— Продължете, моля — със спокоен тон ме подканва Джинийн Уоммейкър. — Опитайте отново, Албърт.

— Хм. Ами, от години хората мечтаят за начин да се впечатват от разстояние. Да си седят вкъщи и да копират Постоянната си вълна в заготовка, която се намира далеч от тях. Сега и двете тела трябва да лежат едно до друго, свързани с гигантски криокабели. Но има нещо свързано с отношението шум/предавателна честота...

— Да, това е често срещано оплакване — замислено се обажда Джинийн. — Да кажем, че имаш спешна работа в Австралия и трябва да бъдеш физически там. Най-бързият начин е да си направиш дубъл, да го пхнеш в експресна пощенска ракета и да се молиш да стигне целта цял и невредим. А и най-бързият начин да върнеш замразения череп на дубъла може да ти отнеме цял ден. Колко по-добре би било да можеш просто да прехвърлиш Постоянната си вълна по фотонен кабел, да впечаташ заготовката на място, да си свършиш работата и да пуснеш променената вълна обратно!

— Това пък прилича на телепортиране. Можеш да идеш където и да е — дори и на Луната — почти моментално... стига да си изпратил там заготовки предварително. Но необходимо ли е наистина? Вече разполагаме с телеприсъствие чрез Мрежата...

Царица Ирена се засмива.

— Телеприсъствие! Да използваш очила, за да гледаш през ламаринени очи? Да управляваш някаква дрънчаща машина, която да се движи вместо теб? Дори и при най-добрата връзка това трудно може да се нарече истинско докосване. А и забавянето заради скоростта на светлината е ужасно.

Тази „царица“ със своя сарказъм започва да ме дразни.

— За това ли става въпрос? Да не би „Универсални пещи“ да са изобретили начин за дистанционно впечатване? Авиокомпаниите няма да го харесат особено. Както и онова, което е останало от профсъюзите.

По дяволите, мога да видя и аспекти, които и *на мен* не ми харесват. Да предположим, че можеш да се телепортираш където си поискаш. Тогава градовете ще загубят неповторимия си чар. Вместо да срещаш местните експерти и майстори, навсякъде ще се натъкваш на едни и същи келнери, портиери, коафьори и така нататък. Най-добрите в своята област, копирани трилиони пъти и разхвърляни из целия свят. И никой друг няма да може да си намери работа!

(Представям си как някакъв нюйоркски супердетектив си отваря офис тук, пълни го всеки ден с лъскави сиви дубликати и обира тлъстите такси, докато си седи на балкона вкъщи и зяпа Сентръл Парк. А аз ще трябва да се задоволя с мизерни трохи. Да си намеря някакво хоби, за да си убивам времето. Или да се върна в училище. Ужас.)

Очевидно маестрата не се страхува от конкуренцията.

— Де да беше така — замечтано отбелязва тя. — Теледублирането би отворило още по-големи възможности пред мен, а и глобално. За съжаление, не говорим за такова откритие. Или не за най-тревожното. Опитайте отново.

Ама че кучка. Гатанките са просто поредното изтънчено мъчение, в което се е специализирала Джинийн Уоммейкър. Въпреки че го зная, се изкушавам да продължавам да пробвам.

Но първо трябва да уредя един въпрос, свързан с професионалната етика.

— Вижте какво, наистина трябва да заявя, че...

— Продължителността на живота — казва вайс Колинс.

— Моля?

— Ами ако тялото на дубъла — той посочва своето собствено — може да се направи така, че да издържа повече от един ден? Много повече.

Пауза. Замислям се. Подобна възможност не ми бе хрумвала.

Внимателно подбирам думите си.

— Самата... основа на технологията... причината, поради която е практична... е в това, че тялото на голема се захранва със собствена енергия от самото начало.

— Складирана в супермолекули в глинено-колоидна субстанция. Да, продължавайте.

— Затова не е необходимо да се имитира *сложността* на истинския живот. Хранене, храносмилане, циркулация, метаболизъм, изхвърляне на отпадъците и всичко останало. Науката е на векове от пресъздаването на онова, за което на еволюцията са и трябвали милиарди години — сложни възстановителни системи, разнообразие и издръжливост на истинските органични...

— Нищо от това не е необходимо за увеличаване на трайността — казва Колинс. — Нужен е само начин да се презаредят супермолекулите във всяка псевдоклетка, за да може енергията да се

възстанови до степен, достатъчна да се изкара и следващият ден... след това следващият, и така нататък.

Кимвам с неохота. Клара твърди, че военните дубъли са снабдени с импланти за гориво, благодарение на които някои модели могат да издържат по няколко дни. Но рано или късно запасите свършват. *Презареждането* е съвсем друго нещо. Истинско епохално откритие.

— И колко пъти... колко време може...

— Да се подновява един дубъл? Зависи от употребата и степента на износване. Както сам казвате, дори и най-скъпите заготовки разполагат с малко възможности за самовъзстановяване. Ентропията изхабява бързо непредпазливите. Но основният проблем — как да се направи така, че тялото да продължи да съществува още един ден — може да се реши.

— Доста съмнително решение — измърморва царица Ирена. — Дълготрайните дубъли могат да се отделят от човешките си прототипове и прехвърлянето на спомените да стане трудно. Целите ще започнат да си противоречат. Те могат дори да започнат да се грижат повече за собственото си оцеляване, отколкото да служат на приемното същество, което ги е създало.

Примигвам, объркан от терминологията ѝ. *Приемно същество* ли?

Поглеждам наляво и виждам двойницата ѝ, която остава включена в терминала и гледа екрана. На него взаимозаменяемите копия, всички в еднакъв ален оттенък, продължават да кръжат около огромната бледа фигура, подобно на пчели работнички около.

Чак сега схванах. *Царица* Ирена. Майката на кошера. Пали ми бе разказвал за това — как дублирането стига до следващата си логична фаза. Но въпреки всичко гледката ме кара да потрепера.

— Може да има и други последици — добавя вайс Колинс. — Ако подозренията ни излязат верни, целият обществен договор може да бъде анулиран.

— Именно затова искаме *вие* да се заемете със случая, господин Морис — завършва Джинийн Уоммейкър.

— Нима ми предлагате да се занимавам с промишлен шпионаж? — питам подигравателно.

— Не. — Тя поклаща глава. — Не искаме от вас да крадете технологии, а само да установите дали съществуват. Това е напълно законно. Щом разполагаме с доказателства, ще можем да обвиним „Универсални пещи“ в нарушаването на някой от законите за прозрачност.

Гледам я втренчено. Това е пълна безсмислица.

— За мен е чест, че ми се доверявате толкова много, маестра. Но както ви казах, аз съм на вие с техническия шпионаж. В тази област съществуват истински експерти.

— Които смятаме за по-малко подходящи от вас.

„Не се и съмнявам. Това, което искаш, е на самия ръб на незаконното. Експертът ще знае как да се пази да не прекрачи границата. А аз мога да направя само една погрешна стъпка и да плащам неустойки на «Универсални пещи» до следващата ледникова епоха.

За щастие има лесен начин да избегна всичко това.“

— Поласкан съм, маестра. Но главната причина, поради която не мога да приема задачата, е възможен сблъсък на интереси. Разбирате ли, точно в този момент друго мое копие се намира в „Универсални пещи“ и дава консултации по друг въпрос.

Очаквам разочарование и гняв, но в очите на Уоммейкър се чете само развеселеност.

— Вече знаем за това. Тази сутрин около Телър Билдинг имаше новинарски камери и частни очи, нали помните? Видях как Риту Махарал ви отмъкна с лимузината на УП. Като вземем предвид и последните новини за смъртта на баща й, не е трудно да се предположи какъв въпрос обсъжда другото ви копие в имението на Каолин.

„В имението на Каолин ли? Мислех си, че сив номер едно отива в централата на УП. Тези тук знаят повече от мен за собствения ми бизнес!“

— ДубМорис, има начин вие и вашият оригинал да бъдете поставени извън опасността от възможен сблъсък на интереси. В наши дни е възможно лявата ръка да не знае какво върши дясната, ако разбирате какво искам да кажа.

За съжаление, мисля, че разбирам.

Сега се започва с надеждата ми за отвъден живот.

— Наистина е съвсем просто — казва вайс Каолин. — Трябва само да...

И млъква. Прекъснат е от извънмяване на телефон.

Моят телефон. Сигнал за спешност.

Маестрата изглежда ядосана, и то с право. Нел знае, че съм на срещата. Щом домашният ми компютър смята, че обаждането е толкова важно, трябва да събуди Архито, по дяволите.

Измърморвам извинение и вдигам китка към ухото си.

— Да?

— *Албърт? Обажда се Риту Махарал. Аз... трябва да те видя. Нямах ли видеовръзка?*

Секунда пауза. Но никой от другите ми аз не отговаря.

— Този телефон е евтина еднодневка. Аз съм просто сив, Риту. Но нали вече един от мен е...

— *Къде си?* — настоятелно пита тя. Нещо в гласа ѝ ме кара да се изправя. Звучи така, сякаш е обхваната от отчаяние, което е на път да прерасне в паника. — *Енеас те чака в колата и започва да губи търпение. Очакваше ти и... копието на баща ми да сте там. Но и двамата просто се изпарили!*

— Как така сме се изпарили? Как е възможно...

Сега разбирам — тя си мисли, че аз съм *онзи* сив! Объркването може да се изясни само с няколко думи, но не искам да давам споменавам за Джинийн и странните ѝ приятели. Какво да кажа тогава?

Точно в този миг се намесва друг глас — звучи леко замаяно. Архито е събудено от дрямката си.

— *Риту? Аз съм, Албърт Морис. Да не би да искаш да кажеш, че сивият е изчезнал? Заедно с копието на баща ти?*

Прекъсвам връзката. Основният ми приоритет се отнася до клиентите пред мен — дори и ако след минута-две вече не работят за тях.

Гробна тишина. Най-накрая Уоммейкър се навежда напред и златната ѝ коса се разпилява по бледите ѝ рамене и по прочутото ѝ деколте.

— Е, господин Морис? Трябва да знаем какво мислите за нашето предложение.

Поемам дълбоко дъх със съзнанието, че ще ускоря метаболизма в нетрайните си псевдоклетки и така малко ще приближа крайния срок, който може да бъде предотвратен единствено ако успея да се добера до вкъщи. Там ще се слея с оригинала си с онова, което съм научил днес. И все пак вече зная плана на Уоммейкър — начина, по който мога законно да шпионирам в нейна полза, без да има сблъсък на интереси. От мен — от този сив дубликат — се иска да жертвам всяка надежда за оцеляване за доброто на по-важните същества.

Не, всъщност става въпрос за нещо още по-лошо. Ами ако откажа? Дали ще ме пусне, ако знае, че бих могъл да разкажа за този разговор на вайс Каолин? Разбира се, спазвам закона за конфиденциалност по отношение на всички свои клиенти. Винаги оправдавам доверието на работодателя си. Но параноичната маестра може да реши да не рискува, тъй като УП може да купи задължението ми с джобните си пари.

За всеки случай ще предпочете да унищожи това мое тяло и да плати тройно щетите на Албърт.

И той естествено ще си прибере парите. Кой си прави труда да отмищава за дубъл?

Уоммейкър и гостите й ме гледат. Чакат отговор.

Погледът ми се плъзга покрай тях в търсене на нещо живо и зелено — растенията в саксии, които маестрата на „Студио Нео“ е разпръснала из гостните си. Искам да зърна нещо познато, което да ме успокои.

— Мисля...

— Да?

Прословутата й развратна усмивка извиква нещо тъмно в теб. Дори когато си глинен.

Още едно дълбоко вдишване.

— Мисля, че този фикус изглежда малко изсъхнал. Мисля, че трябва да го поливате по-често.

[1] Наука за душата — Б.пр. ↑

8. ГЛИНЕНИ ПОДВИЗИ

... ИЛИ КАК ЗЕЛЕНИЯТ НАМИРА СВОЯТА ВЯРА...

Лунният плаж е едно от любимите ми места. Заедно с Клара обичаме да ходим там, когато тълпите са намалели, особено когато разполагаме с туристически купони, чийто срок скоро ще изтече.

Разбира се, там могат да ходят само архита. Както е с всички най-добри места покрай брега. Никога досега не съм идвал тук като зелен... освен ако някои от копията ми не са изчезнали по същия начин, по който го правя и аз сега. Просто да са изхвърлили всяка надежда и да са отишли да играят хоккей.

Паркирах мотопеда на обществения паркинг и излязох на панорамната площадка да се огледам. Надявах се, че няма да е толкова претъпкано. Когато цари спокойствие, архитата не са така чувствителни на тема територия и цветнокожи като мен спокойно биха могли да дойдат тук и да им се размине.

Вторник е делничен ден. Това имаше някакво значение, когато бях дете.

Но не и сега. Хората се бяха струпали на всяко открито място с кърпи, чадъри и всякакви плажни принадлежности. Мярнах няколко яркооранжеви спасители, които обикаляха с ципестите си ръце и крака, надуваха спасителни пояси и наблюдаваха къпещите се. Всички останали бяха в някакъв оттенък на човешкото кафяво — от тъмношоколадово до светло като пясъка.

Ако кракът ми стъпеше там, щях да изпъквам като вдигнат среден пръст.

Загледах се по-нататък и видях един скалист участък, оставен за такива като мен. Яркооцветена тълпа се бе струпала на място, където приборът и острите камъни изглеждаха опасни за истинската плът. Нямаше никакви спасители — само неколцина чистачи на жълти ивици, екипирани с куки, с които да събират онези, които не са извадили късмет. Но кой ли ще иска да отстъпи времето си за плаж на една имитация?

Внезапно в мен се надигна бунт срещу всички правила... срещу списъците на чакащите и туристическите купони... само за да прекараш малко време на брега. Преди един век си можел да правиш каквото си искаш и да идеш където ти хрумне.

„Стига да си богат и бял — напомни ми тихият ми вътрешен глас. — Светлокафяв представител на управляващия елит.“

Днес самата идея за расизъм изглежда странна. Но всяко поколение има своите проблеми. Като дете се бях сблъскал с хранителните дажби. Водеха се войни за питейна вода. Сега пък страдаме от изобилието. Пълна работна заетост, високи доходи, поддържана от държавата лудост по хобита и убийствена скука. Вече няма закътани селца и бедни местни. Но това означава, че трябва да споделяш, всички красиви кътчета на Земята с девет милиарда други екскурзианти — и още десет-двадесет милиарда големи.

— Хайде, братко. Направи стъпката.

Гласът прекъсна мрачните ми мисли. Обърнах се и видях друг зелен, застанал до мен. Минаващите със семействата си архита не му обръщаха внимание, макар че той носеше плакат, на които с ярки букви пишеше:

СЪСТРАДАНИЕТО НЕ ПРАВИ РАЗЛИКА МЕЖДУ ЦВЕТОВЕТЕ.

ВИЖТЕ МЕ. АЗ СЪЩЕСТВУВАМ. АЗ ЧУВСТВАМ.

Дубълът срещна погледа ми, ухили се и посочи плажа.

— Хайде, иди там — насърчи ме той. — Обзалагам се, че искаш да те забележат. Изживей си деня!

В последно време бях забелязал и други подобни създания. Поддръжници на кауза, която обърква повечето хора — изглежда им едновременно справедлива и тривиална. Разкъсвах се между отвращението и желанието да го засипя с въпроси. Като например, защо *прави* дубъли, щом мрази да бъде дискриминиран, когато е един от тях?

Би ли дал равни права на същества, които живеят не по-дълго от едnodневка? Ще даде ли право на глас на копия, които могат да се произвеждат масово само по една прищявка — особено от богатите?

И защо *той самият* не слезе долу на плажа? Да се блъска с истинските хора, да се опита да събуди съвестта им, докато някой не се

раздразни достатъчно, че да поиска идентификационния му номер и не подаде иск за глоба на собственика му за обида. Или докато някой не реши да *плати* за удоволствието да го направи на парченца.

Разбира се, че ще си стои тук и ще държи плаката си, но няма да се пречка на минаващите. Сигурно е двойник на някой от протестиращите, които бях видял сутринта пред „Универсални пещи“. Някой, който си пада да изпраща свои пълномощници да демонстрират по цял ден. Скъпо хоби... и много ефективен начин да протестираш.

И това ако не е абсурд! Още едно доказателство, че в наши дни повечето хора просто се чудят какво да правят със свободното си време.

Изведнъж започнах да се чудя какво, по дяволите става. Започнах деня си с мисълта да използвам дубъла на Клара за себе си, размишлявах върху философски проблеми отвъд разбирането на обикновен зелен, след което загърбих задълженията, заради които съм направен, й дойдох да си прахосам времето на плажа в тяло, което не може да се наслади на допира на пясъка и горчиво-соления вкус на морската вода.

„Какво ми става днес?“

И тогава ми просветна. За малко да затрепера.

„Сигурно съм франки!“

Или по-скоро нещо такова. Не се мотая насам-натам с разперени ръце и не муча като Борис Карлоф. Но все пак те предупреждават, че свръхизтощените неврони са потенциален източник на неприятности, когато впечатваш. А горкият Албърт сигурно е карал на автопилот, когато ме е правил.

„Аз съм фалшиво копие. Франкенщайн!“

След като го разбрах, ме обзе странно спокойствие. Плажът изгуби притегателната си сила. Риториката на агитатора ми стана симпатична. Върнах се при мотопеда си и тръгнах към центъра. Щом една побъркана буца няма желание да си върши домашните задължения, тогава може би най-добре ще е да иде при Пал и да го послуша.

Ако изобщо някой можеше да ми влезе в положението, това беше Пал.

Допълнение. Записано около час по-късно.

Извадих лош късмет. Лош и фатален.

Докато пътувах към Пал, изведнъж се оказах в капан между някакви ловци и жертвата им.

Може би съм бил потънал в мисли, не съм внимавал и съм карал прекалено бързо. Както и да е, така и не бях забелязал предупредителните сигнали. Мазери засвяткаха от шлемовете на глутница градски идиоти, които с викове и дюдюкания преследваха пляката си през стоманено-каменните каньони на Стария град.

Другите дубъли се хвърлиха настрани. Тежките динобуси присвиха към земята люспестите си туловища. Но аз видях в оределия трафик удобна възможност и се насочих право към свободното пространство. И след миг лъчите проблясваха навсякъде около мен, разкъсваха дрехите ми и загаряваха псевдоплътта. Мазерните лъчи резонират при допир с истинска кожа и предупреждават ловците да не стрелят. Но в тази част на града вече няма много архита, така че мястото е идеално за отпускащо бойно поле... за скапанияци.

Излетяха от следващия ъгъл, помитайки кръстовището с високотехнологични сензори и оръжия. Един ловец изкрещя и вдигна издуто, подобно на оръдие нещо право към мен!

„Защо аз? — изхленчих. — Какво съм ви направил?“

Онзи стреля и свирепа жегата мина покрай лявото ми ухо. Доста неточен изстрел, ако се целеше в мен.

Завъртях мотопеда, за да избягам, и набих спирачки точно навреме, за да не блъсна един дългнест гол хуманоид! Яркожълт на цвят, с изрисувани червени концентрични кръгове по гърдите и гърба. Той се поколеба пред веспата — гледаше покрай мен с широко отворени очи, — после се обърна и понечи да избяга.

Преследвачите му нададоха ликуващи викове — ненормалници, поемащи следобедната си порция адреналин. Оръжията им изгърмяха и лъчите профучаха около мен. Рискувах да им фраснат глоба за унищожаване на случаен дубъл, ако бяха уцелили *мое* тяло. А може би трябваше сам да си го изпрося! Да посрещна огъня с отворени обятия. Албърт щеше да получи двойно обезщетение за побъркано копие. Изгодна сделка.

Вместо това се наведох над кормилото и натиснах газта. Веспата изрева и се вдигна на задната гума като кон. И точно в този момент

нещо уцели предното колело. Последваха още удари по машината и тялото ми, накрая мотопедът намери опорна точка и се стрелна по улицата.

Дубълът-жертва беше бърз — тичаше, подскачаше и правеше зигзази като луд. Въпреки това ми хвърли един кратък поглед, докато профучавах покрай него. И изведнъж разбрах две неща.

Първо: лицето му бе същото като на единия от ловците.

Второ: бих могъл да се закълна, че си прекарва чудесно!

Какво пък, светът е пълен с всякакви смахнати и хора с прекалено много свободно време. Аз обаче бях прекалено зает да контролирам ударената веспа. Тъкмо когато завих зад спасителния ъгъл, мотопедът се закашля, задави се и умря.

Седях до разбитата веспа и оплаквах раните ѝ. Телефонът иззвъня. Спешно обаждане.

Машинално потупах лявото си ухо с евтиния имплант в него. Тъкмо навреме, за да чуя как отговори един от другите аз на Албърт.

— Да?

— Албърт? Обажда се Риту Махарал. Аз... трябва да те видя. Нямах ли видеовръзка?

Докато слушах, продължавах да оглеждам мотопеда. Нещо лепкаво бе уцелило хибридният двигател и го бе изключило. Не посмях да го докосна — очевидно бе предназначено да унищожава дубъли.

— Аз съм просто сив, Риту — отговори гласът. — Но нали вече един от мен е...

— Къде си? Енеас те чака в колата и започва да губи търпение. Очакваше ти и... копието на баща ми да сте там. Но и двамата просто се изпарихте!

Открих още от същото вещество по левия си крачол. Трескаво скъсах и изритах настрани раздраните си хартиени панталони, след което продължих да се оглеждам.

— Как така сме се изпарили? Как е възможно...

— Риту? Аз съм, Албърт Морис. Да не би да искаш да кажеш, че сивият е изчезнал? Заедно с копието на баща ти?

Усетих тъпа болка отзад — нещо наистина сериозно. Погледнах се в огледалото на веспата и забелязах дупка с големина колкото

половината ми юмрук в долната лява част на гърба си... която растеше! Ако бях човек, сигурно вече щях да се гърча в агония или да съм мъртъв. Както изглеждаше, май не ми оставаше много време.

Бях близо до кръстовището между Четвърта и Главната... прекалено далеч от Пал, за да се добера дотам пеш. По Главната улица имаше камионетки и бусове. Или пък бих могъл да вдигна зеления си палец и да се опитам да хвана автостоп. Но къде?

Сетих се. Църквата на ефемералите^[1] на Юпас Стрийт, само на две преки оттук!

Обърнах се и се затичах на изток, а архетипът ми продължаваше да разговаря със съблазнителната госпожица Махарал.

— *Значи двамата сиви са били забелязани за последен път...*

— *Как излизат един след друг от задния изход на сградата. След това никой не ги е виждал, нито чувал... О, не. Енеас току-що дойде. Изглежда ядосан. Нарезжда да се претърси всичко.*

— *Искаш ли да дойда и да помогна с нещо?*

— *Аз... ох, не знам. Сигурен ли си, че сивият не се е обаждал?*

Докато се препъвах по Четвърта улица, болката в гърба ми се засили. Нещо буквално ме гризеше отвътре! Все още съобразявах достатъчно, за да правя път на всеки, който ми приличаше на истински. Другите се отдръпваха, докато с викове тичах към единственото място, което би могло да ми предложи помощ.

Черквата — направена от черен камък — някога била презвитерианска, но всички истински енориаши напуснали тази част на града и я оставили да се пълни всеки ден с новата прислужваща класа. Предполага се, че представителите ѝ нямат души, които да спасяват.

После се появили ефемералите.

Под многоцветната розета на покритото със стъкло табло за обяви с разкритен почерк бе изписана темата на следващата проповед. „Културата може да бъде приемственост. В, безсмъртието има нещо повече от прехвърляне.“

С мъка се изкачих по стъпалата и минах покрай група дубликати от всички цветове и оттенъци, които се мотаеха, пушеха и си приказваха, сякаш нямаха задачи, които да изпълняват. Мнозина бяха повредени и обезобразени, на някои дори им липсваха ръце или крака. Отминах ги забързано и се вмъкнах в хладния здрач на главната зала.

Не беше трудно да забележа отговорничката — тъмнокафява и истинска. Седеше на маса, отрупана с бумаги и медикаменти, и бинтоваше ръката на един зелен — цялата му лява половина бе ужасно обгорена. Над нея бавно се въртеше друга розета, подобно на кръгла мандала или на цвете с ярко светещи широки венчелистчета.

— Отвори уста и вдишай — каза доброволката на пациента си и впръска нещо в гърлото му. От инхалатора изскочиха тежки пари, които зеленият благодарно погълна. — Това ще блокира центрове на болка. Трябва да внимаваш. Всеки удар или нараняване...

Прекъснах я.

— Извинете. Никога не съм ви виждал, но...

Тя посочи с пръст наляво.

— Моля, изчакайте реда си.

Видях дълга опашка наранени дубъли, които търпеливо чакаха. Каквато и злополука да ги бе довела на това място, собствениците им със сигурност не биха искали да свалят спомените им. Никой от тези големи не беше готов за рециклиране. Не и когато старите инстинкти все още ги караха да продължават да се борят. Най-старият императив на Постоянната вълна е „оцелявай“. Затова бяха тук. Също като мен.

Но аз не можех да си позволя да бъда търпелив. Обърнах се с гръб към нея и настоях.

— Моля ви, госпожо! Само погледнете това.

Тя вдигна очи, уморена и вероятно замаяна от дългите часове, прекарани в импровизираната клиника. Понечи да ме отреже, но думите замряха на устните ѝ. После примигва и изкрещя:

— Някой да ми помогне! Бързо! Имаме поглъщач!

Последвалите събития бяха шантави, изпълнени с лудо бързане, паника и примирение. Приличаше на сцена, от стара драма за военнополова болница, осъвременена с участието на автомеханици по време на рали. Лежах по корем на някаква маса и сякаш в мъгла чувах как останалите около мен се суят с подръчни нестерилизирани инструменти.

— Глинояд! По дяволите, виж само как се движи, проклетникът.

— Внимавай, голям е. Ето ти щипците.

— Опитай се да го хванеш целия. В този щат поглъщащите са незаконни. Можем да измъкнем пари за цял месечен наем от копелето, което го е използвало!

— Просто го хвани преди да е излял нещо жизненоважно. Виж, мъчи се да стигне до централните ганглии...

— Мамка му! Чакай малко... Пипнах го!

— Господи, виж го само, проклетника. Какво би станало, ако харесваше истинска плът?

— Откъде знаеш дали не държат подобни неща в някоя тайна лаборатория?

— Стига с тази параноя. Хенчмъновият закон...

— Млъкни и затвори това отвратително нещо в стъкленицата. Сега някой да ми даде чаша пластир. Ганглиите са непокътнати. Мисля, че можем да го закръпим.

— Не зная. Раната е прекалено дълбока, а зеленият е твърде млад. Може би трябва да направим един бърз тест на мотиваторите му.

Имах чувството, че се намирам някъде отстрани. Наистина, инхалаторът спря болката — милостив аспект в устройството на дубълите, както го изисква законът. Това също така обяснява защо има толкова малко подобни клиники. За първи път попадах на такава... доколкото знам. Всъщност идеята е напълно безполезна — да се хабят усилия за спасяването на същества, които така и така ще живеят само още няколко часа. Повечето хора просто не виждат смисъл в това — също както и в еманципацията на дубълите.

Но ето ме тук. Борещ се за оцеляването си и благодарен за помощта.

Както вече казах, индивидуалността на дубъла почти винаги се основава на неговия архетип. *Почти* винаги. Може би дойдох тук тъкмо защото съм франки. Защото вече не споделям мрачния стоицизъм на Албърт. По-точно, не напълно.

Както и да е, операцията бе много по-кратка от операция на истински човек. Няма нужда да се безпокоиш за инфекции или лекарски грешки. Не можех да се възхитя на екипа доброволци, справили се с импровизирани и отдавна изхвърлени от пазара средства.

След десет минути седях на една стара дървена пейка в черквата сред останалите ярко оцветени пациенти и бездомници и пиех нектар

„Мокси“, докато антидотите потушаваха страничните действия на болкоуспокоителното. Под написан на ръка надпис „В помощ на омесените“ на старата катедра на проповедника стоеше обезобразен пурпурен дубъл и четеше на глас от един лист, който държеше в здравата си ръка.

— Не Човекът е онзи, който може да поставя граници или да определя какво е душата.

Някога човешките същества, също като децата, са се нуждаели от прости приказки и наивни представи за истината. Но в днешните поколения Великият Създател ни позволява да поемем инструментите Му и да разтворим чертежите Му, подобно на чираци, готвещи се да заработят самостоятелно. По някаква причина Той ни е позволил да научим основните закони на природата и да започнем да се ровим в делата Му. Този факт е толкова силен, колкото всяко едно откровение.

О, в чиракуването и в силите, които идват с него, има нещо неударжимо и опияняващо. Може би след време то ще се окаже добро дело.

Но това не ни прави всезнаещи. Все още не.

Повечето религии се придържат към мнението, че безсмъртната субстанция остава в истинския човек, в оригиналното тяло, когато се прави копие. Дубликатът-голем е само машина, нещо като робот. Мислите му са проекции, сънища, пратени във временна, черупка, за да изпълняват различни задачи. За да могат амбициите ти да се осъществят.

За голема откъдния живот настъпва единствено със сливането с оригинала му... също както един ден оригиналът се слива с Бог. По този начин старите религии отхвърлят съмненията и моралните колебания относно създаването на разумни същества от глина.

Но нима малка част от безсмъртната душа не се прехвърля всеки път, когато създаваме копие? Нима не продължаваме да чувстваме страст и болка, докато носим тези недълговечни тела? Дали в рая няма място и за нас?

Ако няма, може би трябва да се намери.

Проповедта продължаваше. Аз се мъчех да се съсредоточа. Отново видях символа на розетата над главата си — този път на витражен прозорец, остъклен само наполовина. В единия му ъгъл

няколко повредени дубъла слагаха следващото листо на цветето. Погледнато само, листото приличаше донякъде на риба.

Винаги съм мислил, че хората, които се грижат за храма, са свързани със самодоволните идиоти, демонстриращи пред „Универсални пещи“, подобно на онзи зелен на плажа. Че са така наречените манципати, борещи се за граждански права на дубълите. А може би религиозният аспект беше във връзка с *другите* демонстранти... с консерваторите, според които дублирането е оскърбление към Бог.

Но нито едно от двете не ми изглеждаше вярно. Те не искаха равни права, а само състрадание. И спасяване на частица душа.

Добре, значи може да бяха и *искрени* смахнати. Реших да помоля Нел да направи дарение на ефемералите; Стига истАлбърт да не наложи вето.

Трябва да се махна оттук веднага щом съм в състояние да стоя на краката си и да намеря някое тихо местенце, за да направя този запис. Може би Ал и Клара ще го изслушат и ще обсъдят някои нови идеи.

Това е достатъчно безсмъртие за мен. За един франкенщайнов мутант.

А сега е време да се захващам за работа. Може и да не съм истински дубликат на оригинала си, но все пак и двамата имаме общи интереси. Трябва да науча някои неща преди да изчезна.

[1] Еднодневките (ст.гр.) — Б.пр. ↑

9. СПЯЩИЯТ СЕ ПРОБУЖДА

... ИЛИ КАК ИСТАЛБЪРТ РАЗБИРА, ЧЕ МОЖЕ ДА РАЗЧИТА ЕДИНСТВЕНО НА СЕБЕ СИ...

Дори в миналото е било естествено от време на време да се чудиш дали си истински. Най-малкото е било естествено за дзен-учителите и колежаните второкурсници.

Днес тази мисъл може да те споходи в разгара на изпълнен с ангажменти ден. Докато тичаш по задачи и решаваеш делови въпроси, направо забравяш от коя точно маса си станал тази сутрин. Не ти остава нищо друго, освен да вдигнеш ръка и да провериш цвета ѝ, или пък леко да се ощипеш.

Най-лошо е когато сънуваш.

Дубълите почти никога не спят. Затова самият факт, че *сънуваш*, би трябвало да е достатъчно убедителен.

Би трябвало. Кошмарите обаче си имат своя собствена логика. Можеш да се мяташ в леглото, ужасен, че ти всъщност не си истинският ти... а някой друг, който е същият като теб.

Мозъкът ми все още работи на пресекулки, когато за щастие ме събужда второто обаждаване на Риту Махарал. Клара би казала, че това ми се е отразило добре: „Само старомоден киберидиот може да вярва, че е в състояние да пренебрегне слънцето“.

Дотътрих се до кабинета си и проверих разчета на дубълите, за да видя какво са свършили. Ако сив номер едно бе изчезнал, в бюлетина можеше да е останала някаква следа. Или пък някой от другите можеше да се е отправил към имението на Каолин.

Примигнах срещу ярките символи, неспособен да повярвам на очите си. И при *трите* дубъла примигваше кехлибарената аларма недостъпен/изолиран!

— Нел, можеш ли да обясниш това?

— *Само отчасти. Сив номер едно изчезна преди по-малко от час в имението на вайс Енеас Каолин.*

— Това вече го зная.

— А знаеш ли, че току-що са открили идентификационния му имплант в затворен район, достъпен само за най-доверените служители на Каолин? Адвокатът му иска да знае какво е правил дубълът ти там.

— Откъде да знам, по дяволите? — Само като си помислиш колко хубаво беше започнал денят... — Засега, остави този въпрос. Какво е положението със сив номер две?

— Току-що пристигна кодирано съобщение. Сивият е минал в автономен режим и няма да се върне.

Слисах се.

— Какво? Без да се консултира с мен?

— Винаги си се придържал към правилото да даваш на сивите си свобода на действие.

— Така е, но защо...

— Копието е получило предложение за доходна работа за консорциума, управляван от Джинийн Уоммейкър. За да се избегне сблъсък на интереси с другите ти случаи, разследването трябва да се проведе в условията на секвестрирана осведоменост.

— Какви условия? — Поклатих глава. — А, ясно, имаш предвид да не казвам на самия себе си. Не мога да сваля спомените му, нито пък да разбера какво прави в момента.

Това не беше първият път, когато мое копие поема засекретена поръчка и се заема по свое усмотрение да ми осигури бърза печалба. Получавал съм много добри хонорари за случаи, чиято същност никога няма да науча дори клиентът ми да е бил удовлетворен от свършеното.

Какво ли минава през главата ми, когато решавам да приема подобен случай? Тук, в истинското си тяло, не мога да си представя, че съм способен на подобна саможертва. Предполагам обаче, че нещо в характера ми при определени обстоятелства я прави възможна и дори предпочитана.

Но при мисълта, че копието ми ме напуска, по гърба ми полазват тръпки.

— По-добре този сив да внимава — тихо казвам аз. — Нямам никакво доверие на маестрата.

— Дубълът знае, че Уоммейкър е способна на пъклени дела. Искаш ли да ти пусна съобщението? Профилите на гласа варират от

предпазлив до параноичен.

Трябва ли това да ме успокои? Сивите ми копия са изключително добри. Дори преди няколко години бях поканен да участвам в съвместна разработка на хора, които впечатват особено висококачествени големи. Значи ли това, че трябва просто да свия рамене и да приема ситуацията? Ако не можеш да се довериш на собствения си сив, тогава на кого?

— Добре тогава, кажи ми какво е станало със зеления. Къщата не прилича на нищо. Мръсни чинии, пълни кофи за боклук. Той къде е?

Вместо отговор Нел прехвърли телефонния образ на стената. Внезапно блесна посредствена версия на собственото ми лице, подобно на грубо моделирано тесто, оцветено в нещо, напomniaщо умиращ хлорофил.

— *Здрасти, аз — самодоволно махна с ръка създанието. Зад него се виждаха занемарени сгради — най-вероятно се намираше някъде в Стария град. — Току-що приключих с диктовката на пълния си отчет, който ще ти пратя след минута. Но чуй първо съкратената версия.*

Ти се издъни, Албърт! Не трябва да впечатваш уморен до смърт, както беше тази сутрин. Винаги си вадил късмет, но този път успя да създадеш франки.

Зеленото лице замълча, за да мога да възприема новината — това ми изглеждаше хем познато, хем някак си странно. Не мога да кажа със сигурност дали аз се усмихвам по този начин понякога.

— *Искаш ли да знаеш какво е да си копие-мутант? Знам, че си любопитен, затова ще ти кажа. Абсолютно шантаво е. Сякаш аз съм си аз... и не съм аз... едновременно. Знаеш ли какво имам предвид?*

Естествено, че не знаеш. Както и да е, важното е, че днес няма да ти мия чиниите и да ти чистя къщата. Но не се тревожи! Не е нужно да звъниш на ченгетата или на санитарните служби. Не съм обществено опасен... нито пък луд. Просто имам някои свои интереси, това е всичко.

Ако имам възможност, ще ти пратя последен отчет преди да ми изтече срокът. Предполагам, че дължа поне толкова на създателя си.

Благодаря, че ме направи. Надявам се да те видя.

Зеленият дубъл трепна и се изключи. Зяпах празната стена, докато Нел най-накрая не наруши мълчанието.

— *Доколкото знам, това е първият ти франкенщайнов дубликат. Искаш ли да ти запиша час за медицински преглед? Тази седмица има намаление.*

Поклатих глава.

— Чу го какво каза. Просто бях уморен, това е всичко.

— *Тогава да пусна ли обява с идентификатора му?*

— За да може всеки малоумен ловец-фетишист да се упражнява в стрелба по него ли? Нещастното създание изглежда безобидно. Само че се питам...

Възможно ли бе същият ефект да е повлиял и на *сивите*, които впечатах сутринта? Те са направени от по-висококачествени заготовки и времето за сканиране бе по-дълго. Но щом и двамата са недостъпни, какво друго ми оставаше, освен да разчитам на късмета си?

Нямаше много ново за научаване от доклада на зеления освен живописните инциденти на плажа и онази черква, в която поправят големи. Интересно и драматично, но нищо съществено.

— *След като се запозна с положението на дубълите, да се залавяме за работа — обади се Нел. — Трябва да обърнеш внимание на няколко текущи дела. Освен това Риту Махарал очаква да ѝ се обадиш с предположения за фаталния инцидент с баща ѝ.*

Кимнах. Нещата винаги са прекалено много, за да се справя с тях самичък.

— Извади един специалист — наредих аз. — Абаносов. Първо качество. Ще го впечатам още сега.

— *Абаносовият е вече подготвен.*

Хранилищният отсек изсъска и от него сред тежка пара се появи свежа заготовка. Кожата ѝ бе черна и лъскава като огледало. По-скъпи от качествените сиви, абаносовите са оборудвани с възможност за интензивна концентрация и усилване на професионалните качества в продължение на пълни двадесет и четири часа — при условие, че оригиналът вече притежава подобни качества. Това може да обясни защо абаносовите не се срещат толкова често, колкото прелъстителните бели. Целодневното интензивно удоволствие може да бъде също тъй уморително за прехвърляне, колкото и денят, прекаран в

усилена работа. Но все пак повечето хора са много по-податливи на удоволствията.

Пещта беше готова. Записващите устройства очакваха главата ми. Най-напред обаче трябваше да се успокоя. Загубата на връзка с двама сиви сама по себе си е достатъчно лошо нещо, но един от зелените ми да се окаже *франт*? Този безпрецедентен случай ме бе разтревожил. Дали бях отпочинал достатъчно, за да не се случи подобно нещо отново?

Обърнах гръб на копира, отворих задната врата на малката си къща и излязох в градината. Топлите слънчеви лъчи по лицето ми ми помогнаха много. Както и миризмата на растенията. Отидох до любимото си дзен-лимоново дърво, откъснах един мъничък плод и с помощта на ножчето за хартия отрязвах малко от единия край и поръсих китките си със сока му. Ароматът изпълни ноздрите ми и затворих очи, за да изхвърля всички мисли от главата си.

Скоро самоувереността ми се възвърна. Хайде отново на работа.

Положих глава между сензорите и мислено дадох знак за начало. Сканирането щеше да е продължително и основно и може би щеше да отнеме десет минути, затова се опитах да стоя отпуснат и неподвижен, докато деликатните пръсти започнаха да ровят в мен (предимно в главата ми, но също така и в сърцето, черния дроб и гръбначния мозък), копирайки Постоянната ми вълна и отпечатвайки образа ѝ в лежащата до мен глинена фигура. Всичко изглеждаше съвсем познато, подобно на стотиците други впечатления. Но същевременно сега съвсем ясно усещах и подсъзнанието си — отделни вълнички от емоции и фрагменти от спомени, които впечатването извличаше от едно ниво под ясното съзнание. През мен преминаха вълни от смътно усещане за свързаност — чувства, които Уилям Джеймс^[1] е нарекъл „религиозен опит“ преди човечеството да се научи да преобразува духовния свят в поредната област на технологичното познание.

Съвсем естествено бе разпокъсаните ми мисли да се въртят около зеления... и особено около времето, което бе прекарал в храма на ефемералите. Очевидно там имаше нещо повече от група смахнати, поддали се на алтруистичните си импулси да помагат на повредените едnodневки. Зачудих се.

Какво става с душата на дубъла, който е лишен от спасението си — който никога няма да бъде прехвърлен в „истинския“ аз, който го е

създал? Въпросът винаги ми се е струвал метафизичен и безплоден — с изключение на трите ми аз-а, които днес се бяха сблъскали с тази ситуация.

А какво става, когато умре *оригиналът*? Някои религии твърдят, че съществува последно прехвърляне, което слива цялата ти жизнена енергия с Бог по почти същия начин, по който големите ти изливат спомените си в теб в края на деня. Но въпреки страстните копнежи (и добре финансираните частни изследвания) никой не е намерил доказателство за подобен трансфер в някакво архетипно същество от по-висш тип.

Доста обезпокоителни мисли. Опитах се да се отърся от тях и просто да оставя апаратурата да си свърши работата. Но секунди по-късно Нел ме прекъсна със спешно обаждане.

— *От вайс Енеас Каолин е* — каза компютърът ми. — *Не разполагаш с работещи копия. Искаш ли да отговоря аз чрез аватар?*

Някаква си груба софтуерна симулация да поздрави трилионер? Чак трепнах при тази мисъл. Все едно да го обидя със записано гласово съобщение от типа „В момента ме няма, оставете съобщение“.

— Свържи ме — наредих аз. Денят се очертаваше като страхотен.

Пред мен се появи познатото изображение на магната — строен, с гъсти вежди, седнал в спретнат кабинет с украсен със скулптури фонтан зад гърба му. Почти седнах от изненада — беше кафяв! От светлата северноевропейска разцветка. Заслужаваше си прекъсването на сканирането, за да посрещна оригинала както подобава.

Тогава забелязах блясък... кратко, почти неуловимо отражение на брадичката му. Един неспециалист би могъл да се подведе от грима, но аз вече знаех, че пред мен е поредният голем, напудрен като човек. Не е незаконно — вкъщи имаш право да носиш какъвто цвят ти хрумне, стига да не извършваш някаква измама.

Останах легнал и тетраграматронът продължи да пресява и да впечатва дубликат на душата ми.

— *Господин Морис.*

— ДубКаолин — отговорих аз, за да му дам да разбере, че съм забелязал аматорския грим. Той остана за малко неподвижен, след което съвсем леко кимна. В края на краищата аз бях истинският човек в този разговор.

— Виждам, че впечатвате, сър. Желаете ли да ви звънна отново след час?

Както и по-рано, начинът му на говорене ми се стори малко старомоден. Но можеш да си позволиш подобни превземки, ако си богат.

— Извършвам дълбоко сканиране, но едва ли ще ми е нужен цял час — усмихнах се, но главата ми остана съвсем неподвижна сред пипалата. — Мога да ви се обадя след десетина...

— Няма да отнеме повече от минута — прекъсна ме дубълът. — Искam да дойдете и да работите за мен. Още сега. На два пъти по-висока тарифа от обичайната.

Очевидно очакваше да скоча на секундата и да приема без никакво колебание предложението му. Странно. Нима това бе същият човек, чиито адвокати, ми бяха пратили заплашителна нота, защото открили идентификационния имплант на изгубения ми сив дубликат в забранена зона? Онзи Каолин, който не би ми позволил да пратя свое собствено копие да разследва изчезването?

— Ако има нещо общо с трагичната смърт на доктор Махарал, знаете, че вече съм нает от дъщеря му Риту. Приемането на вашето предложение би могло да доведе до риск от сблъсък на интереси, освен ако не се уреди нещо по-специално.

„Да се уреди нещо по-специално“ би могло да означава да пращам още сиви, които никога да не се завърнат. От тази мисъл, смесена с обърканите усещания от впечатването, ми се догади.

Дубълът на Каолин примигна, след което погледна някъде настрани. Може би получаваше инструкции от архетипа си — истинския богаташ-отшелник. Започна да ме изгаря любопитство. За магната се носеха какви ли не слухове. Някои от най-шокиращите го описваха като ужасно деформиран от някаква рядка болест, продукт на генното инженерство в собствените му лаборатории. Уверих се, че разговорът се записва с най-висока степен на сигурност. Клара сигурно щеше да поиска подробности, когато се върнеше от войната си.

Кафявият голем отхвърли възражението ми.

— Става въпрос за чисто технически подробности. Ще работите по същия случай, но аз ще платя за изключителните ви услуги, за да спестя на горката Риту разходите точно в този скръбен за нея момент.

„Изключителни услуги“ звучеше малко като преиначен вариант на предложението да положи верноподаническата клетва. Вярно е, винаги мога да намеря място за повечко пари. Но светът не е само пари.

— Обсъдили ли сте тази идея с Риту?

Дубълът с цвят на плът замълча и отново се консултира с някого извън екрана. Поради неотдавнашния трансфер на паметта това копие сигурно знаеше за мен само онова, което му е било казано.

— *Не, но съм сигурен, че ще намери предложението ми за...*

— Както и да е, тя вече ми предплати за днес. Защо не изчакате да видите до какво заключение ще стигна? Утре можем да поговорим отново. Да извадим всичко на масата. Достатъчно честно ли ви се струва подобно предложение?

Каолин очевидно не бе свикнал с отказите.

— *Господин Морис, има някои... усложнения, за които е по-добре Риту да не научава.*

— Хм. Имате предвид смъртта на баща й? Или отвлечането на моя сив?

Платиненият дубъл се намръщи — бе разбрал грешката си. Сега се намираше на границата да ми даде възможен повод да го дам под съд, стига да реша.

— *Тогава до утре* — каза той и отсечено кимна. Образът изчезна и аз се изсмях, след което с въздишка затворих очи. Може би щях да успея да приключа впечатването на спокойствие.

Уви. Сега, без да бъда разсейвай от телефона, отново се потопих във вихъра на пресяването на душата ми. Емоционални потоци и проблясващи спомени, повечето от които прекалено кратки, за да бъдат различени, продължаваха да извираха от тъмното убежище на подсъзнанието. Някои от тях бяха свързани с миналото, други ми се струваха като спомени от бъдещето. Ставаше ми все по-задушно, особено когато пипалата на перцептрона влязоха и в двете ми ноздри за последната и най-дълбока фаза на впечатването — онази, която наричат „вдъхване на живот“.

Нел отново се намеси.

— *Получи се още едно обаждаване от Малахай Монтморилин.*

Това вече преля чашата. Почти задушен от пипалата, успях да измърморя:

— Не мога да слушам бълнуванията на Пал точно сега.

— *Но той много настоятелно...*

— Казах не! Използвай си проклетия аватар. Каквото и да е. Просто го дръж настрана, докато си свърша работата тази вечер!

Може би не трябваше да бъда толкова груб. Същото силно чувство можеше да премине и у абаносовия. Както и да е, не можеш да промениш горкия Пал.

Но точно в този момент нямах време за смахнатите му идеи. Понякога просто се налага да се съсредоточиш върху текущата работа.

[1] Уилям Джеймс (1842–1910) — американски психолог и философ, последовател на прагматизма — Б.пр. ↑

10. ДОМ ЗА ГОЛЕМИ

... ИЛИ КАК НА СИВ НОМЕР ДВЕ МУ СЕ ОЧЕРТАВА ДА СЕ ЗАБАВЛЯВА ПОВЕЧЕ, ОТКОЛКОТО
ВСЪЩНОСТ МУ СЕ ИСКА...

„Дъгоцветният салон“ има ретро име и модерна клиентела. Щом минеш под мигащия надпис „Забранено за оригинали“, оставащ с чувството, че си попаднал в някакъв кошмарен научнофантастичен филм от Двадесети век, натъпкан с лудуващи мутанти и похотливи андроиди.

Естествено архитата не припарват тук не само заради надписа. Истинската плът не би могла да издържи разтърсващите ритми, разнасящи се от вибриращия дансинг. Стакато-стробоскопи хвърлят волтови дъги, които биха накарали оптичните неврони да се гърчат. Атмосферата, сгъстена от саждите на сто димящи комина, би покрила белите дробове със съвсем истински тумори. Въздухът — приятно тонизиращ за дубълите — трябва да мине през филтри преди да попадне във вентилационните шахти.

В дните, когато хората са разполагали само с едно тяло, съботната вечер е била нещо специално. Днес подобни места работят непрекъснато, дори във вторник следобед — винаги, когато могат да дойдат нови дубъли, специално приготвени за груби удоволствия в пещите на собствениците си, украсени с всичко — от индийски одежди до моаре от татуировки, които превръщат кожата в замъглено произведение на изкуството. Някои идват оформени като крещящи сексуални карикатури или са снабдени с подигравателни страхотии като остри като бръснач нокти или челюсти, от които капе киселина.

— Желаете ли преглед на главата? — Червената разпоредителна зад брояча ми поднася гореща пластина. До гардероба са подредени замразителни кабинни. Пластината за краниално запаметяване допълнително гарантира, че бурните, изпълнени с болка спомени, ще бъдат запазени на сигурно място За по-нататъшна консумация.

— Не, благодаря — отговарям аз. Да, признавам, че навремето често се навъртах на подобни места. Но кой в наше време не минава през младежките си години, без да вкуси от хедонизъм, който би

накарал и самия Нерон да се изчерви от срам? Защо пък не, щом единственото нещо, което ти остава, са спомените? А дори и те са само опция. Нищо от онова, което се случва с дубъла ти, не може да ти навреди лично, нали така?

Разбира се, ако не обръщаш внимание на някои слухове...

За мнозина свалянето на спомени, прекалено груби за обикновената протоплазма, се е превърнало в нещо като наркотик. Особено за безработните, пилеещи парите си, за да се отърват от досадата на съвременния живот.

— *Моля, изчакайте там, дуб* Морис. След малко ще дойда при вас.

Изтръгнат от мислите си, вдигам очи към водача си — също червен женски дубъл. Думите ѝ се чуват изненадващо ясно на фона на заобикалящия ни рев. Звуковите регулатори в стените образуват канал, за да могат думите ѝ да достигнат до ушите ми. Техническо чудо, с което трябва задължително да разполагаш, ако желаеш да притежаваш подобно място.

— Извинете? Къде трябва да ви изчакам?

Червеният голем на царица Ирена посочва към дансинга и Ямата на злобата. Този път виждам празна маса с мигащ надпис *ЗАПАЗЕНО*.

— Толкова много време ли ще отнеме? Не разполагам с цял ден.

Тези думи имат особено значение за създание като мен, обрекло се на смърт за доброто на онзи, който ме е създал. Но водачката ми само свива рамене и тръгва през тълпата да уведоми сестрите си, че наетият шпионин е пристигнал.

Защо ми е да посветя оставащите ми единадесет часа на хора, които не ми харесват, във вършене на работа, от която не разбирам? Ще избягам! Улицата е само на няколко метра.

Но ако избягам, къде ще ида? Ист Албърт ще ме накара да прекарам цялото оставащо ми време в съда и да отхвърлям исканията на маестрата за неустойки поради неизпълнението на договора. Освен това сигурно ме следят с насочен лъч. Виждам още тъмночервени копия на същата жена, които сервират питиета, бършат разсипани по масите и пода течности и измитат части от счупени клиенти. Някои от

тях хвърлят погледи към мен. Ще забележат, ако се опитам да се измъкна.

Тръгвам към масата през истински Маелстриъм от шум. Жив шум, който сграбчва тялото ти като преситен любовник и пречи на всяко твое движение. Не си падам по тази „музика“, но живописните танцьори я харесват и се хвърлят във френетични стълкновения, за каквито не можеш и да си помислиш, ако си от плът. Навсякъде летят парчета глина, подобно на пръски от грънчарско колело.

Заклетите купонджии си имат поговорка — ако дубълът ти се е върнал вкъщи цял, значи не си изкарал особено добре.

Покрай стените са разположени сепарета. Мнозина са се разположили около открити маси, проектиращи крещящи холоизображения — въртящи се абстракции, от които ти се завива свят, или стриптийзьорки, танцуващи около пилони. Някои привличат погледа въпреки волята.

Промъквам се сред тълпата и минавам ръба, където звуковите регулатори се припокриват и заглушават всички звуци до шепот, излизащ сякаш от тапициран ковчег. Отвсякъде се чуват откъслечни части от разговори.

— ... тя значи била този червей, дето се катери по крака ми! Гледам и виждам, че на края му се мъдри ухиленото лице на Джоси! Значи имам около три секунди да реша дали ми праща отрова или извиненията си. Видя ли го ситния?

— ... комисията най-накрая прие работата ми, но ми наложиха глоба за перверзия заради „садистична тематика“! Ама че нахалство. Обзалагам се, че никой от онези стари чучела дори не е чувал за Дьо Сад!

— ... уф... опитай това... не ти ли се струва, че бензолът е разреден?

Още една стъпка — и излизам от района на минимума. Олюлявам се от внезапно връхлетелия ме с удвоена сила рев. Разнасят се писъци от Ямата на злобата, където нафукани хлапетии се дялкат един друг, а други клиенти се предлагат като награди, за победителя. Последният победител стои над пищящата си жертва, скръстил пред гърдите си двете си оръжия — приличат на въртящи се коси, — които

пръскат ензимни съсиреци върху ликуващата тълпа. Залозите се плащат с проблясване на очни импланти или пачки изрисувани червени банкноти. Сред морето от яркооцветени кожи можеш да забележиш как отнасят повредените дубъли до обществените пещи срещу сумата от двадесет долара.

Триумфирацият победител се обръща и погледите ни за миг се срещат. Усмивката му замръзва — може би ме е познал? Не си спомням да съм виждал точно това псевдолице. Връзката продължава само миг, след което той отново се обръща към почитателите си.

Подобна победа сигурно би му осигурила позицията на вожд в някое първобитно племе. Е, сега поне има своя миг на славата. Естествено професионалист като моята Клара би схрускал подобен смотаняк на закуска. Но точно сега тя се занимава с по-смислени неща и отбранява страната си на фронта, намиращ се на двеста клика оттук.

Когато сядам, светлинният надпис *ЗАПАЗЕНО* изгасва. Чудя се как ли върви войната на Клара. На част от мен ѝ прилява при мисълта, че никога вече няма да я видя. Макар че естествено *ще* я видя, след като едната или другата армия победи... или когато се сключи примирие за уикенда. По-добре истАлбърт да бъде нежен с нея, че иначе ще се върна от каквото е там мястото, където отиват големите, и ще му дам да разбере на тоя проклет късметлия!

— Какво да бъде? — пита една сервитьорка. Специален модел. Напомня на останалите копия на Ирена, но е по-съблазнителна. Ръцете ѝ нарочно са по-големи, за да може да носи подносите.

— Само пепсидоид. С лед. — Тук е горещо и малко подкрепяне с електролити няма да ми навреди. За сметка на Уоммейкър.

Оказва се, че се намирам до друга звукова преграда. Ако се наведе на една страна, главата ми попада в зона на относителна тишина, която отсява гърмящата музика и неистовите бойни крясъци. До мен отново достигат фрагменти от разговори от съседните сепарета.

— ... *Какво пушиш? Кози дърдонки? Мога ли да помириша?*

— ... Чу ли, че са затворили „Стегнатото махало“? Здравните служби открили във филтрите цхаймер вирус. Дубълът ти го пренася вкъщи и — баа-ам! После оригиналът ти се лигави в лудницата...

— ... *Страхотни фасетъчни очи! Добре ли се вижда с тях?*

Долитат и стонове на изкуствена страст. През мъглата зървам двойки и тройки, гърчещи се в нишите. А ако случайно устройството на тялото ти не подхожда на партньора ти, съдържателят винаги може да ти заеме нужните адаптери.

— Млъквай — обръщам се към масата, която издига перде от фонов шум, за да заглуши глъчката наоколо. — Дай ми новините за войната.

— *Коя война?* — разнася се глас. Базиран на силикон, а не на глина. Нужни са му подробности. — *В момента лигата има пет големи и деветдесет и седем по-маловажни срещи на цялата планета.*

Така значи. С кого ли се сражава Клара тази седмица? Трябваше да обръщам повече внимание на класиранията. Ако това беше спортен бар, сблъсъците щяха да се показват на огромен екран двадесет и четири часа в денонощието.

— Хм, опитай най-близките до града военни зони.

— *Международният воен район „Джеси Хелмс“ е на двеста петдесет и четири километра в посока юг-югоизток. Тази седмица там се играе реванш между Тихоокеанската екологична зона на Съединените американски щати и Индонезийския консорциум по залесяване. Предмет на спора е правото на събиране на айсберги в Антарктически...*

— Точно това. Как се представя отборът на ТЕЗ?

На масата се разстила холоизображение, което започва да се увеличава към изгорял от слънцето планински район, отбелязан с резки граници. Отвън, след покрития с палми ваканционен оазис, се намират защитените пустинни плата. Вътре — издупчено и разкъсано парче от Майка Гея, пожертвано в името на останалата част от планетата. Огромен братовчед на „Дъгоцветния салон“, където човешките амбиции са канализирани в името на много по-сериозни залози.

— Тихоокеанските сили имат значителни териториални придобивки след кампанията в понеделник. Жертвите са малко. Но ИКЗ подаде искове за глоби, които могат да отменят придобивките...

Гледната точка се спуска към Земята и пред мен започват да играят мънички искри. Изглеждат съвсем безобидни и игриви, докато

не разпознаеш в тях масирани ракетни атаки и ожесточени лазерни удари. Клара работи в света на страховити машини-убийци, които биха всели ужас, ако успеят да се измъкнат от военните си зони. Разкъсвам се между желанието да увеличи изображението към фронтовите линии или да го насоча към оградения от дървета оазис. Само...

... внезапно някой минава през тънкия параван и закрива половината от холоизображението.

— А, значи това си ти. — Пред мен застава някаква висока фигура със змийска кожа. — Ама че приятна среща.

Това е гладиаторът, когото бях видял да ликува над жертвата си в Ямата на злобата. Навежда се към мен. Пурпурните му ръце все още са покрити с рядка глина, сякаш е някакъв освирепял грънчар.

— Как успя да се измъкнеш от реката?

Изведнъж разбирам, че това е гаменът, който се изпречи на пътя ми снощи при площад „Одеон“! Само че тогава той бе архи, а аз — зеленият, който отчаяно се опитваше да избяга от жълтурите на Бета.

— Каква река? — Да се правим на ударени. — Какво ви кара да мислите, че съм ходил да плувам? Или че изобщо се познаваме?

Бойният му дубъл не е направен за изтънчени разговори. Лицето се сковава, щом разбира, че току-що се е издал. След това свива рамене и явно решава, че няма защо да се притеснява какво разкриват думите му.

— Помниш ме — изръмжава той. — Видях те как скачаш. И знай, че си успял да се добереш до вкъщи.

Знае ли? Откъде? Няма значение. Според една съвременна мъдрост никога не трябва да се изненадваме, когато изтича някаква скрита информация. Някоя тайна не може да се запази дълго време тайна.

Да видим дали е способен да оцени сарказма.

— Голем да върви по дъното на реката! Ама че история. Всеки, който направи подобно нещо, ще стане градска знаменитост! Може би трябва да опиташ някой път.

Не се хваща.

— Задържах проклетата ти ръка. Изпекох я да стане твърда. Искаш ли си я?

Не мога да се сдържа да не се усмихна при спомена за физиономията му, когато го оставих да стои на площада, стиснал

отрязаната ми китка. Единственият радостен спомен от отвратителния дубъл-ден.

— Задръж си я. Сложи я във витрина, ако искаш.

Той се намръщва.

— Ставай.

Вместо това аз се прозявам и се протягам — поза и печелене на време едновременно. Храбростта е нещо, което зависи от обстоятелствата. Ако това мое тяло бе направено за купонясване, щях просто да се хвърля отгоре му и да се опитам да му видя сметката, пък каквото ще да става. ИстАлбърт, пред когото има още толкова дълъг живот, би побягнал от кретена, без да се засрами ни най-малко. Моите възможности обаче не са толкова блестящи. Аз съм сив сирак без шанс за континуитет, но има някои нещица, които бих искал да разгада в оставащите ми часове. С две думи, надявам се някой от служителите да дойде и да го разкара. Уви, наблизно няма нито една червена Ирена.

— Ставай, казах! — изръмжава побойникът и се приготвя да нанесе удар.

— Мога ли аз да избира оръжията? — питам внезапно.

Колебание. Не може просто да ме разкъса на парчета, щом съм го обърнал на въпрос на чест. Нали разбирате, дуелите си имат правила. И зрители.

— Разбира се. Моля.

И посочва към Ямата на злобата; настоява да вървя пред него.

Трябва да се измъкна преди да стигнем дотам. В джоба си имам някои неща (малък резач и киберскоп), но той няма да повтори грешката си от снощи да ми позволи да нанесе изненадващ удар отблизо.

Къде по дяволите са се дянали домакините ми? Ако знаех, че са толкова немарливи, досега да съм изчезнал! Щях да си плюя на петите. Може би да отида при Пал. Да предупредя Албърт за в бъдеще да се пази от маестрата като от чума.

Заобикаляме маси, огрели с блестящите си холоси крещящо ярки лица. Нито един познат в тълпата младежи. А пък и спътникът ми сигурно е от постоянните посетители. С всяка следваща стъпка сгъвам коленете си все повече и мислено подготвям ензимния приток. Забавям крачка, сякаш започвам да размислям.

Както и се надявах, моята Немезида ме блъска в гърба.

— Хайде! Оръжейната е точно нап...

Нямам никакъв шанс срещу свръхвъзбудените му рефлексии. Вместо да се извъртя и да се блъсна в него, скачам настрани и нагоре, приземявам се на близката маса и изритвам чашите през двете холограмни стриптийзъорки, въртящи бедра в някакъв еротичен ритъм.

Струва ми се, че той извиква, но не съм сигурен — клиентите също надават ядосани викове и посягат към мен, така че скачам отново!

Политам към съседната маса и този път кацам право сред бушуващ водовъртеж от виртуални коси, въртящи се като някакво лично торнадо на самата Смърт. Образът е толкова реалистичен, че се свивам в очакване да ме направят на кайма. Но тялото ми минава през холограмата, още клиенти надават яростни викове, под краката ми хрущят разбити чаши. Нечии ръце ме хващат за глезена, нанасям ритник с извъртане и отново съм свободен.

Светлинната буря заслепява и мен самия. Едва успявам да различа следващата си цел — маса, на която плавно и примамливо се върти земното кълбо. Прикляквам...

... но внезапно силен удар разтърсва неустойчивата ми платформа и осуетява скока ми. Блъсвам се в ръба на масата и превит от болка се търкалям сред столове, ритащи крака й изпочупени бутилки.

Получавам жестоки удари в лявата си страна и изревавам. Моят палач или някой вбесен посетител? Не си правя труда да проверявам и запълзвам назад като рак, като същевременно се мъча да измъкна от джоба си резача — прекалено малък, за да ми послужи като оръжие.

Охо. Ботуши насреща ми. Множество ботуши. Повикал е приятели. Навеждат се и гледат под масите. Всеки момент...

Ръката ми напипва основата на масата, закрепена за пода с три тежки болта.

Да ги отрежа? Защо пък не? Започва се...

Масата се заклаща... накланя се...

Дръж! Сега изтласкай *нагоре*!

Краката рязко отскачат назад. Не е кой знае какво оръжие, но холосът продължава да свети и сякаш размахвам нещо повече от обикновена маса за коктейли! Въртящите се изображения се изтеглят

на цели два метра, подобно на някакви блестящи змии. Боздуган, направен от изпепеляваща светлина.

Най-обикновена светлина, но ги кара да се свият. Впечатани с едва променени души на пещерни хора, те виждат в нея пламтяща факла. Озовавам се в центъра на зона от респект. И чувам как някои от наблюдаващите викат за мен.

Зървам смотаняка и приятелчетата му, облечени в обшити с кабари кожи, сякаш те са измислили тази мода. Покъртително.

Стискат юмруци и ръмжат. Само след секунди разумът ще надделее над пещерните инстинкти. Ще се нахвърлят срещу мен през студената светлина. А какво мога да направя аз, заобиколен отвсякъде от зяпачи?

Изведнъж звуците замират. Оглушителната музика изчезва. Гневните викове са заглушени. През свистенето на свръхчастеното ми дишане прониква допълнително усилен глас.

— *ДубМорис, ако обичате...*

Извъртам се и правя лъжливо движение към противниците си. Те отстъпват, може би за последен път. Очите им са гневно присвити.

След това внезапно се отказват, изблъскани встрани от група новодошли — малки, но силни, въоръжени със звукови палки, за да разчистят тълпата. Червени женски дубъли, заели се въдворят ред в клуба си.

Крайно време беше.

Докато отстъпва към Ямата на злото, главният смотаняк ми хвърля последен поглед — изненадващо спокоен, дори малко развеселен и благодарен. Гърмящата „музика“ засвирва отново. След малко „Дъгоцветния салон“ се връща към нормалния си ритъм.

Една от Ирените заканително размахва пръст.

— *ДубМорис, бъдете така добър да пуснете масата!*

За миг ми е трудно да се подчиня. Инстинкти, нали разбирате.

— Моля, никакви разрушения повече. Елате! Роякът ви очаква.

Холоизображението помръква и аз захвърлям импровизираното оръжие. Така значи? И никакво извинение, че са ме оставили на милостта на някакви идиоти?

О, стига си недоволен, Албърт. Не е нещо, което да заплашва живота ти.

Водачката ми прави знак с червената си глава да я последвам към дъното на клуба, където се спуска плюшена завеса. Зад нея внезапна настъпва блажена тишина. Толкова приятна, че чак ми се завива свят. Нужни са ми няколко секунди, за да мога да мисля отново. Тогава...

„Чакай... виждал съм тази стая и преди.“

По време на срещата в „Студио Нео“ една от Ирените бе включена към екран, показващ цяло ято тъмночервени дубликати, сновящи около една бледа фигура в животоподдържаща кушетка. Сега, отблизо, виждам истинската жена, лежаща с празен поглед сред въртящите се около нея миниатюрни копия. В устата ѝ капе някаква течност. Механични ръце масажират крайниците ѝ. Лицето, макар и отпуснато и безжизнено, очевидно е образец за всеки червен дубликат тук. Бръснатата ѝ глава е увенчана с медуза от преплетени кабели, водещи към фризери и пещи с индустриални капацитети.

Появява се едно прясно изпечено копие, все още светещо от пещта. Протяга се за момент, преди да посегне към хартиените си дрехи, след което тръгва да изпълнява някаква задача, без да получи каквито и да било инструкции. Междувременно от външния свят се връща друго. Залита, клетките му са почти напълно изтощени. Без никакви церемонии две от сестрите му сърчно му отрязват главата и я пускат нишата за прехвърляне на памет.

По време на трансфера бледото лице на архито за миг трепва. Употребеното тяло се праща за рециклиране.

Някои предричат, че това е бъдещето ни. Когато си в състояние да произвеждаш безброй копия, годни да изпълнят всяка задача, издръжливото ти органично тяло ще изпълнява една-единствена функция — ще е място за събиране и предаване на спомени, свещен затворник, подобно на мравката-царица, а сновящите навсякъде работници ще водят истинския живот.

Подобна перспектива ми се струва отблъскваща. Но същото са мислели и дедите ми за най-обикновеното впечатване. Думите „голем“ и „дубъл“ са били епитети, докато не сме свикнали с тях. Кой съм аз, че да определям какво ще смятат за нормално бъдещите поколения?

— Добре дошли, дубМорис.

Обръщам се. Стоящата срещу мен Ирена е висококачествена сива, покрита с глазура в запазения тъмночервен цвят. До нея стои

другият дубъл, когото вече бях срещнал в „Студио Нео“, „вайс“ Манюел Колинс с парираното лице, от което те заболяват очите.

— И наричате това „добре дошъл“? Бих искал да зная защо ме оставихте отгатък на произвола...

Колинс вдига ръка.

— По-късно с въпросите. Първо да се заемем с поправките.

Поправки ли?

Поглеждам надолу и виждам нещо неприятно. Дълбоки разрези в лявата ми страна! Единият ми крак е разрязан до половината и тече. Под влиянието на ензимите не съм усетил почти нищо.

По дяволите, с мен е свършено!

— Да не искате да кажете, че можете да поправите това! — Основното ми чувство е вдървено любопитство.

— Елате — казва най-близката Ирена. — Ще ви оправим за нула време.

Нула време? Следвам я замаян. За един дубъл „нула време“ е твърде многозначителна фраза.

11. ПРИЗРАЦИ ВЪВ ВЯТЪРА

... ИСТАЛБЪРТ ПРИБЯГВА ДО НЯКОИ МОДЕРНИ ТРИКОВЕ...

Не можех да направя кой знае колко за липсващите си дубликати. Сив номер две бе минал на автономен режим; не би могъл да се свърже законно с мен, а дори и да искаше, маестрата би могла да му попречи. Зеленият ми бе пратил една шантава декларация за независимост преди да тръгне накъдето му видят очите. Нямаше и никаква следа от сив номер едно, изчезнал в имението на Каолин с духа на Йосил Махарал. Охраната на „Универсални пещи“ се бе заела да разнищи тази мистерия и претърсваше всяка педя за двата липсващи дубъла.

Не очаквах да постигнат нещо особено. Лесно е да измъкнеш тихомълком буца в кутия. Всеки ден камиони, куриери и пневматични тръби разнасят из града милиони такива, мумифицирани в КерамОпаковки. Още по-лесно е да се отървеш от мъртъв дубъл — просто изхвърляш останките му в рециклатора. Без идентификационния си имплант една купчинка голем-тесто не се различава по нищо от всяка друга.

А и имах случаи за разследване, сред които и един, за който поръчителят, желаете да ми плаща по най-високите тарифи. Риту Махарал желаете да се заема с мистериозната смърт на баща й. Като негов законен наследник, тя имаше пълен достъп до цялата му документация — от полиците за получаване на кредити до списъка на обажданията на телефона му. Другояче стояха нещата с дейността му във връзка с работата в УП. Но когато Риту помоли вайс Каолин за тези записи, магнатът все пак даде съгласието си, за да не я принуди да разгласи на всеослушание „безумната теория“, Че баща й е бил убит.

Разрешителните пристигнаха малко след като бях приключил впечатването на абаносовия си специалист, настроен да се съсредоточи напълно върху професионалните умения. Дубликатът моментално се хвана за работа — размахваше ръце и даваше бързи приглушени команди под диплите на чадора за виртуална реалност, потопен в свят от неудържими потоци информация и увеличаващи се образи. Целият

логика и концентрация, абаносовият щеше да поеме останалата част от работата ми и да ме остави да се съсредоточа върху една-единствена задача — да открия къде е прекарал последните си няколко седмици Йосил Махарал.

Няма значение какво казват кибертърговците за хитроумните си търсещи програми. Извличането на информация е изкуство. Може и да живеем в „прозрачно“ общество, но на безброй места стъклото на прозореца е заскрежено или изпотено. За да видиш нещо през тези петна, понякога е нужен и талант.

Започнах с конструирането на дигитален аватар (проста софтуерна презентация на самия мен), който пуснах в мрежата на обществените камери. Макар и по-малко интелигентен от същество с Постоянна вълна, аватарът имаше частица от моя опит, комбинирана с непреклонната решимост да открие, всички образи, които Йосил Махарал би могъл да остави, докато е пътувал из градските улици. Риту ми бе дала около шестдесет подходящи места, откъдето да мога да започна — места, за които се знаеше твърдо, че е посетил в точно определено време. Аватарът се насочи, към тези пространство-времеви координати и се опита да последва учения от една записана сцена към друга. Постепенно картата започва да се запълва и да дава подробности за действията му през месеците преди да умре.

Често този начин на търсене е достатъчен и сам по себе си. Малцина са онези, които имат дарбата да се изплъзнат от паяжината на обществените камери.

За съжаление Махарал явно бе един от тях. Оказа се, че е способен да се измъкне винаги щом пожелае. Резултат от търсенето на аватара бе една графика, изпълнена с празни петна. Някои от тях продължаваха седмица или дори повече!

Джобовете на Риту бяха дълбоки и тя искаше бързи отговори. Затова отправих искания за информация и от *частните* очи, които са много повече от обществените камери. Охранителни скенери на ресторанти, корнизни шпиони, новинарски буболечки, камери на аматьор социолози, дори на любители на природата и на градски спортни клубове — обърнахме се към всеки, който би могъл да засече Йосил, когато се е намирал извън обсега на обществените камери. Тъй

като Риту притежаваше авторските права на баща си, нямаше нужда да се плаща дори такса за воайорство. Малко от исканията бяха удовлетворени. Оставих аватара да се пазари и да избере достатъчно изображения, които да осветлят пътищата на Йосил.

Междувременно аз насочих вниманието си към сцената на смъртта му.

Когато си извън града, сякаш попадаш на друга планета. Примитивен свят с огромни пространства, където образите са замъглени и дори ги няма... освен ако не ти се случи да отидеш там лично и да използваш собствените си очи.

Възрастен: Ако някое дърво падне в гората и наоколо няма никого, то издава ли звук?

Съвременен дете: Зависи. Ще проверя дали някоя от тамошните камери не е снабдена със звукови или вибросензори.

Хитро. Но всъщност повечето места на Земята изобщо не са покрити от камери! Много по-лесно е да изчезнеш сред природата, далеч от всякакви следи от обитаване.

За съжаление именно там Махарал бе прекарал последните си часове, а може би и дни.

Започнах с полицейските снимки на мястото на катастрофата — те предлагаха невероятни холографски детайли в радиус от двеста метра около разбития автомобил на Махарал — голям шевфорд хънтсман с екстравагантен метанов двигател. Колата лежеше смачкана и наполовина изгоряла на дъното на едно дърво. По това време на годината то пресъхваше, но гигантските свлечени камъни свидетелстваха за буйните потоци, които текат там през пролетта.

„Пустиня — мрачно си помислих. — Защо е трябвало да се случи в проклетата пустиня?“

Отгоре минаваше виадуктът, откъдето колата на Махарал бе започнала фаталния си полет надолу. Предпазната мантиanela приличаше на извита змия от разкъсан метал. Прекарах известно време в душене наоколо, като прескачах и интерполирах от една рееща се камера към друга. Докато служебните коли идваха и си отиваха, група мускулести дубъли се мъчеха да издърпат останките (отначало с помощта на някакви хитроумни инструменти, но не след дълго ги

захвърлиха и прибягнаха до груба физическа сила), за да успеят да освободят тялото на мъртвия учен.

Пътят правеше рязък завой точно преди да стигне до това усамотено място. Следи от спирачки се пресичаха с мантинелата... сякаш шофьорът внезапно бе разбрал какво го чака, макар и прекалено късно. Това, както и резултатите от аутопсията, бе убедило властите, че той просто е задрямал зад волана.

Трагедията не би се случила, ако бе използвал автонавигационната система на колата. Защо му е нужно на някого да кара нощем в неосветената пустиня, изключил всички предпазни средства?

„Защото автоматичното управление оставя следи — отговорих си сам на въпроса. — Няма да използваш автонавигатора, ако се тревожиш, че те следят.“ Сивият дубъл на Махарал беше признал, че докторът е прекарал последните си дни, клатейки се на ръба на параноята. Това потвърждаваше теорията ми.

Върнах картината назад и гледах как спасителните автомобили пристигат заднишком и след това си тръгват един по един, докато не остана изгледът от една-единствена камера... показваща мъничкото петънце на първия шерифски автомобил, пристигнал на мястото на произшествието. Когато се опитах да превъртя още по-назад, фаталното парче от пустинята не само стана тъмно, а направо изчезна от паметта, подобно на сляпо кътче, към което никога не би погледнал. Съществуваше единствено на картите. Абстракция. За мнозина то дори не бе съществувало до момента на катастрофата.

Фермерските райони не дадоха никаква информация. Земяделците използват множество камери, за да наблюдават посевите си. Всяко необичайно нещо, като странник например, неминуемо щеше да привлече вниманието. Но в интересувания ме хектар имаше само най-прост детектор на токсини на Агенцията за опазване на околната среда, който следеше за незаконно изхвърляне на отпадъци. Най-близките истински лещи се намираха на повече от пет клика разстояние — биологичен скенер, програмиран да наблюдава миграциите на костенурките и разни подобни работи.

Въпреки това не се отказах. Около планетата кръжат десетки хиляди търговски и шпионски спътници и още по-голям брой автоматични летателни апарати в стратосферата, обслужващи

телефонните съобщения и новинарските камери. Някой от тях можеше да е бил насочен към това затънтено място по времето на катастрофата и да е записал светлините от фаровете на Махарал, които се отклоняват и се завъртат надолу към бездната.

Проверих... но не извадих късмет. Всички високочувствителни лещи бяха наблюдавали по-интересни и оживени места. Техническите капацитети продължават да обещават, че само след няколко години ще разполагаме със Световна всенаучна мрежа с близки изгледи, достъпна за всеки по всяко време. Но засега всичко това е в територията на научната фантастика.

Най-добрата ми възможност бе да опитам един собствен мънищък трик със суровите данни на някой спътник за наблюдение на микроклимата. Метеорологичният спътник не е истинска камера и се използва за следене на поривите на вятъра в Югозапада, като използва доплеров радар.

Движението, особено извънградското, раздвижва въздуха. Преди доста време се бях досетил, че можеш да проследиш курса на превозно средство, ако условията са подходящи. И ако имаш късмет.

С помощта на специален софтуер обработих записите на сателита за района на виадукта мигове преди катастрофата. Следях и най-малките детайли, отсявах и уголемявах доплеровите елементи, докато не станаха зърнести, движещи се на ръба на хаоса.

Отначало приличаше просто на обикновена буря от многоцветен шум. След това започнах да различавам отделни десени.

Да!

Приличаше на следа от минициклони, въртящи се от двете страни на пътя — призрачна диря, едва различима на фона на останалия шум. Като превъртах бавно назад от времето на катастрофата, успях да проследя спектралната следа, която се извиваше по пътя на юг, изчезваше и се появяваше отново като някаква змия фантом, движеща се със скоростта на автомобил.

Можеше и да свърши работа, ако Махарал не се бе разминавал с други коли... и ако въздухът бе останал неподвижен през цялата нощ.

И най-малката външна намеса би могла да заличи призрачната диря.

От сравнението на пространствените и времевите скали можех да кажа едно нещо за състоянието на Махарал, докато се е носел към

мястото на срещата със смъртта си — ученият на „Универсални пещи“ сякаш бе имал оса в гащите! Беше карал с над сто и двадесет клика през целия извиващ се път. Просто си беше търсил белята.

А може би някой го беше следил? Или преследвал? Дирята беше прекалено неясна и разпокъсана, за да се определи дали е оставена от една, или от две коли.

Казах на Нел да продължи да следва смътната следа колкото може по-назад във времето.

— *Разбрано* — отговори домашният ми компютър. Гласът звучеше почти като човешки. — *Ако не си много зает, има и други неща, които изникнаха, докато работеше. Колегата ти Малахай Монтморилин се обади още няколко пъти. Държах го настрана, както ми бе наредил.*

Почувствах се виновен. Горкият Пал.

— Ще му се обадя довечера. Заповедта си остава в сила.

— *Добре. Освен това получих по пневматичната тръба пратка от „Универсални пещи“. Пет нови заготовки.*

— Прибери ги. И не ме занимавай с подобни тривиалности, ако обичаш.

Нел млъкна. От монитора виждах, че се е заела да проследи пустинното пътуване на Махарал. Заех се да проверя кибер-аватара, който бях пуснал в градската мрежа.

Резултатите бяха съвсем задоволителни!

Поръчаните образи и отчетите на камерите се появиха и допълниха картината къде е прекарвал по-голямата част от времето си Йосил Махарал, или поне тогава, когато се е намирал в града. Прегледах получения филм на висока скорост и проследих как починалият учен се премества от едно място на друго... как пазарува в скъп магазин например или как посещава зъболекаря си за рутинна смяна на оралния симбионт. Данните още все покриваха средно по около два часа на ден. Но пък в края на краищата Махарал бе прекарвал повечето време на работното си място в лабораториите на „Универсални пещи“ или вкъщи.

С изключение на тези тайнствени излети. Задължително трябваше да направя връзка между следите му в града и загадъчните пътувания извън него.

Все пак бях доволен от постигнатото. Ако градските данни продължаваха да се допълват с това темпо, скоро щях да съм в състояние да докладвам на Риту нещо по-конкретно.

Остра болка ме накара да притисна дясното си слепоочие. Един от страничните ефекти на подобна работа е главоболието. Истинските неврони трудно се справят с толкова много холовидео. А и трябваше да изпразня мехура си.

На връщане спрях при химическия синтезатор и си поръчах ободрително питие — нещо, което да отпусне напрежението във врата, но без замъгляващи мисълта ендорфини. Понесох пенливия буламач обратно към кабинета си... и открих, че някой е седнал на мястото ми! Някой, който досущ приличаше на мен, но бе с по-дълги пръсти и презрителна физиономия, каквато рядко надявам. Или поне се надявам да е така.

Блестящата кожа бе с цвета на открития космос. Сръчните ръце танцуваха по контролното табло.

— Какво правиш? — сръчках го аз. Дубълът си има свое *собствено* място.

— Оправям бъркотията и те чакам да се присъединиш. Аватарът ти смята, че е проследил повечето от липсващите следи на Махарал в града.

Хвърлих поглед, към екрана.

— Еха! Осемдесет и седем процента покритие. Не е чак толкова зле... за времето, когато Махарал не е бил вкъщи или в лабораторията. До какво искаш да се добереш?

Отново сардонична усмивка.

— О, може би до нищо. Освен че на някои от тези така наречени сигурни места може изобщо да не е доктор Йосил Махарал.

Погледнах тъпо дубъла и това породило само още презрение.

— Искаш ли да се хванем на бас, шефе? Залагам прехвърлянето си, че Махарал те е подвел. Всъщност от много време е мамил *всички*.

12. ОСТАВЕТЕ ЕХОТО МИ ДА ЗВУЧИ

... ИЛИ КАК ЗЕЛЕНОТО ФРАНКИ ТЪРСИ ПРОСВЕТЛЕНИЕ...

От учтивост изчаках сакатата пурпурна проповедничка да завърши четенето си преди да стана и да напусна ефемералите. За съжаление, приятният вдъхновяващ тон бе помрачен от внезапно избухнала караница, която се разрази в преддверието, докато вървах към изхода. Един мъж, чиято кожа бе нещо средно между превъзходно голем-бежово и човешко кафяво, крещеше и размахваше надпис:

ПРОПУСКАТЕ НАЙ-ВАЖНОТО!

ИДВА ВРЕМЕТО ЗА СЛЕДВАЩАТА СЪПКА!

Тълпа разярени енорияши се опитваше да избути натрапника, без да прибъгва до сила — от опасения, че може и да е истински. Несигурността, подхранвана, от трудно определяемия му цвят, се усилваше от слънчевите очила и яркочервената коса и брада, които можеха с еднакъв успех да бъдат както фалшиви, така и истински. Посетителят бе направил около половин дузина нарушения дори само с външния си вид — като някакъв вид хибрид между дубъл и човек. Явно нарочно целеше този ефект.

— Всички вие сте като китка маргаритки! — крещеше той, докато десетина ефемерали се мъчеха да го изтласкат към страничната врата. — Цветни отвън и сиви като плът отвътре! Не разбирате ли, че е нужно проливане на *кръв*, за да успее всяка една революция? Протоплазменият елит никога няма да даде път на Новата раса без съпротива. Ще се държат за властта, докато не бъдат изтрети от лицето на Земята! Само така ще можем да продължим до следващия етап!

Трябва да призная, че понякога ти остава единствено да се възхищаваш на страстта на напълно побърканите — страст, която категорично няма нищо общо с каквото и да било чувство за реалност. Нима наистина смяташе, че дубълите могат да съществуват някак си *независимо* от органичните си оригинали, родени от жени? Какво общо

има това с логиката? Разнообразието на идеите (и идеологиите), до които са способни да достигнат хората, никога няма да спре да ме изумява. Особено когато се подклаждат от най-силния наркотик — увереността в собствените си способности.

Обърнах се, излязох през главната врата и слязох по широките каменни стъпала на улицата. Думите на фанатика продължаваха да отекват в ушите ми.

— *Бъдете готови!* — крещеше чуждакът с пламенен глас, който сякаш не изоставаше от мен дори докато се отдалечавах. — *Идва новата епоха на правата на дубълите... ако сте подготвени за нея!*

Никой не желаше да говори за келнера, който причини кратката суматоха снощи в „Ла Тур Ванадиум“.

Когато пристигнах там, по-голямата част от персонала на ресторанта — наети специалисти от момчета за всичко до оберкелнери — мълчаливо бързаха да разчистят масите от обета и да приготвят масите за тълпата, която щеше да се изсипе за ранна вечеря. Неколцина клиенти разпусаха, а около тях сновяха бледозелени келнери. В краката на архитата лежаха спортни сакове. Хубавото шардоне, изпълващо сгорещените ти неврони с приятно сияние, е точно онова, което ти трябва след усиленa тренировка.

Оптимистите предричат, че някой ден истинското тяло ще съществува толкова десетилетия, колкото часове са отредени на дубъла. Е, на мен ми се струва прекалено далечно бъдеще, за да завиждам.

Облечен в купените от уличен автомат евтини хартиени дрехи и все още усещаш пулсирането от спешното закръпване при ефемералите, аз знаех, че изобщо няма, да впечатля управителя. Окото с цвят на мед се присви зад монокъла към размазаното ми копие на лиценза на Албърт Морис. След секунди той щеше да разбере, че създателят ми се е отказал от мен.

Би ли направил Албърт това само защото отказах да почистя тоалетната му? Възможно ли е вече да съм в списъка на жертвите на някой извратен ловен клуб? Още по-лошо, той би могъл да ме обяви за *обществено опасен*. Някой полицейски унищожител можеше да се хвърли отгоре ми всеки момент като отмъстителен ястреб...

Разчитах единствено на мекосърдечieto на Албърт, на неспособността му да обяви първото си франки.

Управителят свали монокъла и ми върна зацапания документ.

— Както казах на домашния ви компютър, няма нищо за разследване. Не е възможно да сте толкова сериозно заинтересувани от малкия снощен инцидент! Откога разливането на няколко питиета и счупването на една чаша е станало углавно престъпление? Разполагаме с писмени откази от претенции от всички клиенти, като им предложихме безплатни вечери за компенсация.

— Много щедро, но...

— Да не би някой да се е отметнал? Затова ли сте тук? Можем да се обадим на дежурния съд да прегледа записите. Всеки разумен съдебен състав...

— Моля ви. Не съм тук, за да предявям съдебни искове. Просто ми трябва келнерът.

— Прекратихме договора му.

— Значи сте го уволнили. Дълго ли е работил тук?

— Две години. Сутринта имаше нахалството да твърди, че инцидентът не бил по негова вина. Дубълът му така и не се прибрал при него, значи може да е бил отвлечен и сменен с фалшификат!

Управителят презрително подуши въздуха. Ако имах козина, сигурно щеше да настръхне.

— Дайте ми координатите му и няма да ви безпокоя повече.

Той ме изгледа кръвнишки. Лесно би било да отреже един зелен. Но ако Албърт дойдеше тук лично?

— О... добре. — Набира командите и след това демонстративно изсумтя и ми обърна гръб.

Мамка му! Вместо да ми каже или напише името, той прати информацията на Нел! Бих могъл да ѝ се обадя, но сигурно щеше да ми се наложи да говоря с Албърт и да се чувствам като тийнейджър; който тича обратно при татко си. Мамка му и пак мамка му! Докато вървах към изхода, се чудех на манията си да разреши малката загадка преди да изтече срокът ми. Въпросът ми се струваше маловажен. Защо ми е да се тревожа за него?

Спрях при входната врата. Евтините ми зелени сензори се настройваха за дневната светлина, когато нещо хвана окото ми.

Буквално. Подобно на комар, нещото забръмча към лицето ми. Замахнах с ръка и го отпъдих за малко. То обаче се върна.

Преждевременното разпадане на дубъл може да привлече мършояди, а на гърба ми имаше много повредена псевдоплът. Прогоних го отново. То отлетя и след това се стрелна право към мен с неопикуема скорост!

Отстъпих назад към стената, стиснал здраво окото си. По-лоши от болката бяха експлозиите от цветовете! Опашките на ракетите се приближиха една към друга, образувайки форми. Не, думи:

НЯМА ВРЕМЕ
ВЗЕМИ ТАКСИ ДО ФЕЪРФАКС ПАРК

ПАЛ

13. ГОЛЕМСКИ ДЕЛА

... ИЛИ КАК ВТОРИЯТ СИВ ЗАПОЧВА ДА СТАВА ПАРАНОИЧЕН...

Загубата на съзнание е объркваща за истинския човек. За дубъла тя е като смъртта. А свестяването — като прераждане.

Къде съм?

Поглед встрани ми казва, че все още се намирам в кошера на Ирена. В другия край на обширното помещение забелязвам огромната бледа фигура на архетипното ѝ тяло — царицата, обкръжена от грижите на повече от дузина червеникави миникопия. Версиите в естествен ръст забързано идват и си отиват, изпълнявайки задачите си. Никой не казва нито дума. Не е нужно.

Замаян си представям атомно ядро и заобикалящата го мъгла виртуални частици, Ирени-дубликати продължават да се отделят от тъмночервения облак, за да изпълнят някаква задача за кошера. Други — възрастни и опитни, се вмъкват в него, за да донесат съвременния нектар — *знанието*, което ще бъде събрано и споделено с новите копия. А в центъра на всичко това е истинският човек, чиято роля е да абсорбира и отново да разпространява това знание, като използва имитиращите тела за извършването на всичко друго.

Трябва да призная, че Ирена е много внушителна. Нейното аз е огромно.

Хайде, Албърт. Съсредоточи се.

Колко време не ме е имало? Имам чувството, че са изминали само мигове. Щяха да ме поправят... да поправят ужасната повреда, причинена от разярените гладиатори в „Дъгоцветния салон“.

Дали са успели? Болка няма, но това не означава нищо.

Ръцете ѝ дланите сякаш работят. Допират се до... крака ми.

Вместо дълбоките рани усещам твърди бразди, подобни на заздравили белези. Големи части надолу са вкочанени и безчувствени.

Но крайниците ми се свиват и разгъват задоволително. Чудесна работа за едно бързо закърпване.

Естествено. Ако някой разполага с модерна възстановителна технология, то това несъмнено би трябвало да е царица Ирена.

Сядам и откривам, че съм облечен, в скъп сив костюм.

— Как се чувствате?

Пита ме висококачествената Ирена — боядисаната сива, стояща до помощника си — мъжкия голем с карираната кожа. Вайс Колинс.

— Изненадващо добре. Колко е часът?

— Почти два и тридесет.

— Хм. Не е отнело много време.

— Успяхме да автоматизираме до голяма степен процеса на възстановяване. Трябва да отбележа — без помощта на „Универсални пещи“.

— Значи смятате, че те потискат тази технология, така ли?

— Както можете да се досетите, компанията предпочита хората да купуват много нови заготовки. Разбира се, поправката на повредените дубъли би било едно икономично, екологично, милосърдно...

— Това свързано ли е с другата ви грижа? С продължаването на времетраенето на дубълите?

Вайс Каолин кимва.

— Разбира се. Трудно може да се очаква УП да желаят да развиват технологии, които биха подкопали пазара им. Но по закон са длъжни да патентоват и публикуват постиженията си или в противен случай — да ги изгубят.

Оттук и желанието на този малък консорциум да проведе своето малко квазилегално разследване. Ако успеят да се доберат до доказателства за потискане или скриване на технология, наградата ще е доста солидна. До тридесет процента от патентите. Това моментално би ги направило магнати. Изкушавам се да възразя, но когато времето ти на Земята се измерва в часове, то може да се окаже сериозна спирачка. За разлика от Ирена, аз нямам оригинал, при когото да се върна. Не и ако изпълнявам спогодбата, която съм сключил.

— Като стана въпрос за „Универсални пещи“... — подканващо започвам аз.

— Да, трябва да тръгваме, ако се чувствате готов.

Скачам от масата. Като се изключи неприятното усещане за вдървеност под шевовите, всичко друго изглежда наред.

— Събрахте ли нещата?

— Всички средства и информация, която пожелахте, за да се внедрите в „Универсални пещи“.

— Не да се *внедря*. Приех да работя за вас по напълно законен начин.

— Извинете за неумело подобрите думи. Оттук, моля.

Болка няма. Въпреки това малко накуцвам, докато вървя след Ирена и Колинс към дъното на сградата. Мълчалив шофьор в цвят на охра ме очаква в края на покритата алея — държи вратата на автомобил с матови стъкла. Спирам с желанието да изясня някои въпроси преди да потеглим.

— Вие още не сте ми обяснили какво точно търсите.

— Ще ви инструктирам по пътя. Има някои важни въпроси, които се надяваме да изясните благодарение на детективските си способности.

— Ще направя всичко по силите си. — След което повтарям за записващото устройство вътре в мен: — Кое е в рамките на закона.

— Естествено, дубМорис. Не бихме и помислили да искаме от вас да вършите нещо незаконно.

„И правилно“ — мисля си аз, докато се мъча да разгада погледа му. Безполезно е. Направените от глина очи не са прозорец към душата. Все още се дискутира дали същества като нас изобщо имат „душа“.

Влизам колата и откривам четвъртия член на групата ни, усмихващ се с възхитителна смес от дистанцираност и похот, кръстосал белите си крака, блестящи със собствен блясък под прозрачната коприна.

— Здравейте, господин Морис — прошепва ми съблазнителният дубъл.

— Маестра? — зачудено отговарям аз.

„Защо ѝ е на Джинийн Уоммейкър да прахосва първокачествен перлен модел, за да ни придружи? Един най-обикновен сив би бил достатъчен, за да чуе доклада ми. И защо ѝ е изобщо да праща копие? Всяка важна информация може да бъде пратена през Мрежата.“

Моите сиви имат добра имитация на нормални мъжки реакции. Затова изкуството ѝ ми въздейства — едновременно привлекателно и отблъскващо, запалващо нещо от най-тъмните и перверзни кътчета на сексуалността. Нейната прочута, съблазнителна специалност.

Като всеки нормален възрастен човек, аз съм в състояние да потисна подобни реакции. (Особено като си мисля за честната, с чувство за собствено достойнство Клара.) Естествено Уоммейкър знае това, така че целта ѝ не може да ми въздейства.

„Защо тогава е тук? Особено като перлена... създание за буйна сексуалност... освен ако случаят няма да ѝ даде поредна възможност да се наслади на някое извратено удоволствие?“

Опасенията ми, вече клонящи към параноя, отново се засилват.

— Да тръгваме — нарежда тя на шофьора. Очевидно няма нищо против, че я зяпам. Може би дори знае какво мисля.

Иска ми се да имам по-доброкачествена клиентела.

14. ПОД ФАЛШИВИ ЦВЕТОВЕ

... ИЛИ КАК ИСТАЛБЪРТ БИВА ИЗПЪРЗАЛЯН ОТНОВО...

— Какво искаш да кажеш? Че записите не показват Махарал?

С щракания на пръсти и примигвания абаносовият ми дубликат извиква данните и ги пуска на екрана. Отново изгледах колажа записи, направени преди седмици: Йосил Махарал се разхожда по улица, пълна, с пешеходци и жиропедисти — един от онези модерни безистени, където можеш да опиташ безброй продукти, да си избереш каквото ти хареса и дубъл-куриер да ти го достави вкъщи още преди да си се прибрал.

От разстояние Махарал сякаш се наслаждаваше на безцелното си шляене от бутик на бутик. На място като това камерите са повече, отколкото на една обикновена улица, което позволи на софтуерния аватар на Нел да съшие една почти непрекъсната ретроспективна мозайка на движението на целта ни от една камера към друга. В долния ъгъл часовникът отброяваше времето.

— Забеляза ли току-що нещо особено? — попита абаносовият.

— Какво? — трепнах аз. Чувствах се неприятно под този немигащ поглед. Знам какво презрение изпитвам обикновено към истинското си аз, когато съм черен.

Той цъкна с език. Образът замръзна и бе сканиран в растерно изображение. Клетките увеличиха гледката към мястото, където Махарал се бе присъединил към малка тълпа зяпачи, наблюдаващи как някакъв уличен артист прави скулптури от димогел. Крехките произведения растяха и разцъфваха като деликатни призраци, издигани и оформяни от потоците въздух, издишвани през свитите устни на виртуоза. Едно малко момиченце изръкопляска и създаването потрепери и се наклони към него преди отново да се изправи под въздействието на артиста.

С подобно умение моят голем-специалист сръчно изработи композитно изображение от три камери, разпръснати около малкия площад. Лицето на Махарал ставаше все по-зърнесто, докато образът

се увеличаваше. Ученият на УП се усмихваше. Всичко изглеждаше съвсем обичайно, докато не ме полазиха тръпки.

— Увеличи още — наредих аз. Имах лошо предчувствие. — Текстурата на кожата... Господи, не е истинска!

— *Сега виждам — отбеляза Нел. — Обърни внимание на челото. Идентификаторът е скрит под грима.*

Свлякох се на стола. Гледахме дубъл.

— Хм — обади се абаносовият. — Излиза, че докторът е извършил нарушение девета степен. Цветът на кожата е човешки. Нюанс деветдесет и четири Х, ако трябва да сме точни. Абсолютно незаконно за дубликати на обществени места.

Това не беше като нескопосаната щуротия на Каолин, когато ми се беше обадил. Архетипната му маскировка бе аматьорска и привидно законна, тъй като по това време се намираше в дома си. Но Махарал с растящата си параноя сигурно бе решил, че си заслужава да рискува да плати сериозна глоба, за да може да се измъкне от града-село, без да остави следа.

Погледнах към брояча навремето. Двадесет минути, откакто Махарал бе минал покрай камера с висока разделителна способност, позволяваща да се установи дали е истински. Сигурно бе направил подмяната след това. Но кога точно? Колажът беше ужасно стегнат.

— Нел, върни, ако обичаш. Покажи най-голямото прекъсване след четиринадесет и тридесет и шест.

Образът на призрака на Махарал тръгна заднишком от площада, докато не изчезна в един магазин, предлагащ луксозни мъжки облекла. Аватарът ми направи кратък пазарлък с вътрешната охранителна система на магазина... която отказа да предостави записи поради някакви странни съображения за лична неприкосновеност. Нищо не можеше да накара упоритата програма да промени решението си — дори смъртният акт на Махарал и пълномощното на Риту. Явно трябваше да ида там и да говоря с управителя лично.

— Колко време е прекарал там?

— *Малко повече от две минути.*

Повече от достатъчно, за да може да се смени с очаквания го дубъл. Но ходът бе рискован. Независимо от антикамерните скенери, които се продават в наши дни, никога не можеш да си сигурен, че не те

следят. Дори и да се намираш в заровена в земята цистерна. (Зная го от личен опит.) Все пак Махарал явно се бе чувствал напълно сигурен.

Сега трябваше да пратя нов софтуерен аватар да направи внимателно проучване и да открие кога в магазина е влязъл дубълът. Сигурно е бил маскиран, след това е прекарал там часове, свит зад закачалки или нещо подобно. След размяната истМахарал сигурно е изчакал малко и самият той се е маскирал, преди да се появи отново, убеден, че номерът му е подвел всички обичайни практики на следене.

Използвал съм същия трик. Многократно.

— Сигурно собственикът на магазина му е съучастник — отбеляза абаносовият ми специалист. — Дубълът би могъл да пристигне като колетна пратка и истМахарал да се е измъкнал по същия начин.

Въздъхнах, докато преглеждах и анализирах безбройните кадри.

— Стига си се трепал. Аз ще продължа търсенето от своята кабина — успокои ме специалистът. — Другите случаи вече са под контрол. Освен това мисля, че ще искаш да видиш какво разкри другото разследване на мястото на катастрофата.

Той стана и тръгна към малката ниша. Прекарал съм в нея много щастливи часове — тясна бърлога, която намирам за страшно удобна, когато съм абаносов, настроен да не желая нищо друго освен чистото удоволствие от професионалните си умения. Докато гледах копието си, изпитах малко завист... и благодарност към Махарал и Каолин за това, че са направили толкова много за дубъл-технологията.

Тя е истинска благодат, ако имаш пазарни умения.

Абаносовият бе прав. Разследването на катастрофата бе стигнало до ново плато.

Дисплеят показваше огромна ивица пустиня югоизточно от града — странен свят, където заслужаващите доверие образи са също толкова рядко явление, колкото годната за пиене вода и където трябва да се използват безброй хитроумни трикове, за да се проследят следите на една движеща се кола. Следвайки инструкциите ми, Нел бе проследила призрачната диря от завихрящи се малки циклони в нощта все по-назад и по-назад от момента на срещата на Махарал със смъртта. Наложената картина показваше пунктирана линия, която се

извиваше към нископланинския район при мексиканската граница, недалеч от Международната бойна арена. Знаех, че щом попадне сред онези хълмове, следата би трябвало да изчезне сред завихрянията между тях.

Но бях видял достатъчно, за да усетя зловещ студ.

— Урака Меса — прошепнах.

— Какво каза? — обади се Нел.

Поклатих глава и наредих:

— Обади се на Риту Махарал. Трябва да говоря с нея.

15. ИМИТАТОРИ

... В КОЯТО ФРАНКЕНЩАЙНОВОТО ЧУДОВИЩЕ НАУЧАВА ЗАЩО НЕ БИ ТРЯБВАЛО ДА СЪЩЕСТВУВА...

За щастие, кредитната ми линия беше активна — Албърт все още не се бе отрекъл от мен, — така че успях да наема микротакси от площад „Одеон“ и се понесох през Новия град на едноколесното жиро-колело с две тесни и неудобни седалки. Макар и кратко, пътуването бе и мъчително — шофьорът така и не престана да говори за *войната*.

Очевидно битката в пустинята не вървеше добре за нашата страна. Шофьорът обвиняваше за това некадърното командване и в подкрепа на думите си извикваше последните репортажи на мехурчестия дисплей, който ме обкръжаваше отвсякъде на задната седалка, и ме потопи в сцени на кървави погроми, бомбардировки, разрязващи небето лазери и ръкопашни схватки, всички събрани с любов в колаж от този ненаситен запалялко.

През изминалите години Албърт бе научил от Клара достатъчно за войната, за да знае, че мнението на кабинетния генерал зад волана не заслужава ни най-малко внимание. Този тип имаше лиценз за *единадесет* жълто-черни таксиметрови шофьори. Несъмнено всички те дърдореха едно и също на притиснатите в ъгъла клиенти. Как ли успяваше да задържи индекса на удовлетвореност достатъчно висок, за да има толкова много превозни средства?

Отговорът бе скоростта. Не можех да не му го призная. Пристигането ме дари с най-силния прилив на задоволство за днес. Платих и побързах да се скрия в циментовия лабиринт на Феърфакс Парк.

Големият Ал не харесва това място. Никаква зеленина. Прекалено много място, отделено на бетонни рампи, спирали и пързалки от времето, когато истински деца са прекарвали тук всеки свободен миг в каране на акробатични велосипеди, скейтбордове и реактивни мотопеди, рискувайки да си счупят врата заради неповторимото изживяване. Така е било, докато нови забавления не ги примамили другаде и те не оставили след себе си бъркотия от

подсилени с метал стени и кули, някои от тях високи по цели три етажа и прекалено скъпи, за да бъдат разрушени.

Пали обаче го харесва. Всички тези метални ребра действат като фарадеева клетка, заглушават радиотрансмисиите, объркват комарите-шпиони и подслушващите буболечки, а нагорещената бетонна повърхност заслепява оптичните и инфрачервените сензори. А и той не може да се издигне над пристъпите на носталгия, спуска се по старите склонове в модерното си подсилено инвалидно кресло, скача през ръбове и профучава по пързалки, крещи и се люлее, а катетрите и интравенозните тръби се вият около него като някакви акселбанти. Предполагам, че някои удоволствия трябва да се изпитат на плът. Дори ако плътта е така ужасно обезобразена като неговата.

За Албърт отношенията му с Пал се градят отчасти върху чувство за вина. Мисли си, че би трябвало да положи повече усилия да го разубеди да не излиза онази нощ, когато го нападнаха от засада, превърнаха половината му тяло във въглен и оставиха другата половина да умре. Но ако трябва да сме честни, как можеш да „разубедиш“ един пристрастен към риска наемник, който би влязъл в очевиден капан и направо си проси белята? По дяволите, та аз съм по-предпазлив, когато съм от глина, отколкото Пал от плът и кръв.

Чакаше ме в сянката на „Ужаса на мама“, най-голямата рампа за мотопеди с такива стръмни и остри извивки, че ти става лошо само като я гледаш. Имаше компания. Двама мъже. Истински мъже, които си хвърляха предпазливи погледи от двете страни на животоподдържащото кресло на Пал.

Почувствах се неприятно, че съм единственият дубъл. Чувството се засили, когато единият от тях — мускулест блондин — *погледна* през мен, сякаш ме няма.

Другият ми се усмихна приятелски. Беше висок и малко мършав. Стори ми се, че в него има нещо познато.

— Хей, зелен, къде ти е душата? — провикна се Пал и вдигна якия си юмрук.

Ударих го.

— Там, където са краката ти. Но това не ни пречи да живеем, нали?

— Така е. Как ти се хареса осата-куриер? Страхотно, а?

— Малко си пада кибер-ретро, не мислиш ли? Много усилия за най-обикновена покана. Болеше ужасно, когато ми проби окото.

— Съжалявам — ухили се той. — Е, чувам, че си се измъкнал на свобода, а?

— Голяма работа. За какво му е на Албърт един Албърт, който не е Ал?

— Супер. Не съм си и помислял, че Морис е в състояние да създаде франки. Както и да е, някои от най-добрите ми приятели са мутанти — и истински, и други.

— Сигурен знак за извратеност. Знаеш ли дали Ал смята да се отрече от мен?

— Не. Прекалено е мекушав. Все пак ти е наложил кредитен лимит. Можеш да похарчиш само двеста и нито петак повече.

— Толкова много? Не съм изчистил и един кенеф. Бесен ли е?

— Не мога да знам. Отрязва ме. Има си други грижи. Изглежда, е изгубил и двата си сутрешни сиви.

— Ау. Чух за първия, но... по дяволите. Номер две имаше туркмен. Добър мотопед беше. — Замислих се. Нищо чудно, че моята самоотлъчка вдигна толкова малко шум. — Двама сиви са изчезнали. Хм. Съвпадение? Случайност?

Пал почеса белега, започващ от чорлавата му черна коса и стигащ до неизбръснатата му брадичка.

— Мисля, че не. Затова пратих осата.

— Няма ли да престанете с тези дрънканици? — изсумтя едрият блондин. — Просто попитай тоя боклук дали ни помни.

Боклук? Опитах се да срещна погледа му! Той обаче извърна очи. Пал се изкиска.

— Това е господин Джеймс Гадарен. Смята, че може би ще го познаеш. Е?

Огледах човека от глава до пети.

— Никакъв спомен... сър. — Малко формалност никога не вреди.

Двамата непознати изсумтяха, сякаш почти очакваха подобен отговор. Побързах да продължа:

— Разбира се, това не е никаква гаранция. Самият Албърт е лош физиономист. Забравя дори някои от съучениците си. Зависи преди колко време сме се виждали. Както и да е, аз...

— Този спомен е отпреди по-малко от *двадесет часа* — прекъсна ме Гадарен, без да ме погледне. — Късно снощи един от вашите сиви позвъни на вратата ми, размаха някакви удостоверения на частен детектив и настоя незабавно да се срещнем. Разправията дори събуди някои от колегите ми от съседните офиси. Съгласих се — с нежелание — да се срещнем със сивия насаме. Но проклетото нещо само крачеше напред-назад и дрънкаше някакви небивалици, които все още не мога да схвана. Накрая от съседната стая дойде помощникът ми с новини. Сивият носеше статичен генератор. Съвсем преднамерено е заглушавал рекордера ми!

— Значи не разполагате със записи на срещата?

— Нищо, което да свърши работа. Така че побеснях и изхвърлих проклетото нещо навън.

— Аз... не си спомням нищо, което дори отдалечено да напомня за подобна среща. Което означава, че истинският Албърт Морис също няма подобен спомен. Или не е имал до десет сутринта. Всичките дубъли от последния месец са налице. Всеки от тях донесе пълни записи... макар че някои бяха доста поочукани. — Трепнах при спомена за ужасното пътуване по речното дъно. — По дяволите, дори нямам представа за какви „офиси“ говорите.

— Господин Гадарен оглавява една организация, наречена „Защитници на живота“ — обясни ми Пали.

Веднага схванах защо е тази негова враждебност. Групата му яростно се противопоставяше на голем-технологията от чисто морални съображения — позиция, изискваща голяма твърдост в наши дни, когато истинските хора живеят обкръжени от безброй създания, направени от послушна глина. Ако някое от копията на Албърт *наистина* се бе държало по подобен начин, това би могло да бъде акт на върховна неучтивост и преднамерена провокация.

В ядното изражение на Гадарен разпознах необичайна ярост към моя милост. Като франки аз се бях обявил за независим, бях заявил, че съм свободно живо същество със свободна воля... макар че съм *псевдосъщество* с малко права и още по-малко перспективи. Другите дубъли поне могат да се разглеждат като продължения или допълнения на някоя истинска личност. Аз обаче съм най-лошата обида към божествената власт. Бездушна конструкция, която се осмелява да каже: „Аз съм“.

Обзалагам се, че никой от хората му не би и помислил да направи дарение на Църквата на ефемералите.

— Подобно нещо се случи и при нас рано сутринта — каза другият човек — високият мъж, който ми се струваше смътно познат.

— Мисля, че ви познавам. — Замислих се. — Да... зеленият, с когото се сблъсках на плажа. Лицето му бе като вашето.

От ироничната му усмивка разбрах, че мъжът вече знае за срещата ми с евтиния дубъл-демонстрант. Явно зеленият вече бе прехвърлен. Или се беше обадил, За да доложи за приликата ми с посетителя от малките часове.

— Господин Фаршид Лум — каза Пал, с което привърши с представянето.

— „Приатели на неистинското“? — предположих аз. Най-голямата организация на манципати, за която бях чувал.

— „Толерантност без граници“ — малко намръщено ме поправи той. — Манифестът на ПНН не са достатъчно последователни в исканията си за еманципиране на синтетичните същества. Ние смятаме, че късовременните хора са толкова истински, колкото всеки друг, който е способен да мисли и чувства.

Тези думи накараха блондина да изсумти. Но независимо от философската пропаст между двамата, аз усещах, че са обединени около една цел. Засега.

— Казвате, че копието на Морис е нахълтало при вас...

— ... изнесло е някаква тирада и след това се е махнало, точно така — вметна Пал. — Само че този път разполагаме с няколко ясни образа въпреки заглушителя. Бил е един от твоите братя-дубъли — или някой, който определено прилича на тях.

Подаде ми двуизмерна снимка. Макар и размазана, фигурата напомняше Албърт толкова, колкото и всеки друг сив напомня на оригинала си.

— Външният вид може и да се подправи. Както и удостоверенията. Заглушителят навежда на мисълта, че някой не е искал по-подробно преглеждане...

— Така е — прекъсна ме Гадарен. — Нещо повече — когато тази сутрин се обадихме на господин Морис за обяснение, домашният му компютър...

— ... Нел...

— ... категорично заяви, че всичко това е невъзможно, тъй като по това време не сте имали активни дубликати. Къщата дори отказа да събуди Албърт Морис за коментар.

— Любопитно — отбелязах аз.

— Всъщност оригиналът ви смята и двете ни групи за организации на налудничави типове — каза Лум с крива усмивка, сякаш подобно определение беше повод за гордост. — Тъй като къщата филтрира и запитванията ми и ги отхвърли, трябваше да се обърна към публичния профил на Албърт Морис в търсене на някой от приятелите му. Някой, който *би се съгласил* да разговаря с нас.

— Тоест към мен — каза Пал. — Налудничавите типове не ме дразнят. Дори си падам по тях!

— Сходните неща се привличат — промърморих аз, с което си спечелих кратък злобен поглед от страна на Гадарен.

— Да де, и върхът на всичко беше, когато получих две запитвания от организации, които по принцип не се понасят. Подуших нещо гнило и се опитах да се обадя на Ал, но той не ми обърна внимание. Бил прекалено зает. Така че се заех да намеря някой друг, който би могъл да осветли малко въпроса... и попаднах на теб.

— На мен ли? Вече ти казах, тези истории не се връзват с нищо, което помня.

— Вярвам ти. Нямах ли някакви идеи? Какво ти идва наум?

— Защо питаш мен? Аз съм просто един зелен, не съм екипиран с аналитични способности.

— Е, но не си позволил това да те спре! — засмя се Пал.

Намръщих му се, но знаех, че е прав. Не бих могъл да откажа да поумувам върху случая, дори и да съм трето качество.

Обърнах се към Гадарен и Лум.

— Ако го погледнем от ваша гледна точка, налице са няколко възможности. — Вдигнах единия си пръст. — Първо, може да стоя тук и да *лъжа*. Ал би могъл да има някаква основателна причина да иска да измъкне две раздразнени обществени организации на преден план пред очите на публиката, да раздуха скандал и после да заяви, че не го е направил.

— Стига — поклати глава Пал. — Това е от нещата, които аз бих се опитал да направя. Но чувството за хумор на Албърт е толкова, колкото на някой съдия.

Незнайно защо обидата ме накара да се усмихна. Да, горкият Морис Трезвия.

— Е, тогава може би някой се опитва да му погоди номер.

Някога в миналото престъплението и преследването се въртели около доказване или разбиване на алибита. Ако успееш да докажеш, че по време на престъплението си бил някъде другаде, това значи, че не си го направил ти. Проста работа.

Алибито започнало постепенно да губи тежестта си в киберепохата, когато безброй големи и малки обири преразпределяли милиарди долари, а извършителите стояли приведени над отдалечени компютърни екрани и се тъпчели с кофеин, докато пращали електронните си слуги да правят ударите си в предполагаема анонимност. За известно време изглеждало, че обществото кърви до смърт от безбройните рани... докато редът не бил възстановен и повечето от оцелелите киберманиаци или влезли зад решетките, или пораснали.

Днес местоположението на протоплазменото ти аз няма почти никакво значение. Престъпността е въпрос на възможност и желание. Трудно можеш да извадиш ефективно алиби.

— Интересно, че излизаш с подобна идея — отбеляза Пал. — Същото си помислих и аз, докато гледах сутрешното нападение срещу леговището на Бета — добра работа, между другото. Видях как Албърт се среща с Риту Махарал... и после чух за смъртта на баща и. Но онова, което ме интересува повече, е маестрата.

— Джинийн Уоммейкър? Защо?

— Ами, на първо място зная, че вторият сив на Ал се е изключил, за да изпълни някаква сяпа поръчка за нея.

Поколебах се. Нямаше да е добре за мен, ако потвърдя съществуването на подобна сделка. Дължах на Ал малко лоялност, най-малкото защото не ме беше обявил извън закона.

— Добре, и двете жени помолиха Ал да им изпрати по един сив. И двамата изчезнаха. И какво? По всяка вероятност става дума за съвпадение. Както и да е, сивите бяха изпечени и впечатани часове след като мистериозните дубъли са дошли да ви тормозят, господа. Каква е връзката?

— Това се питах и аз. Затова звъннах на Уоммейкър.

— Да знаеш само колко ти завиждам. И какво каза Ледената принцеса?

— Че никога не е искала дубъл на Морис! Не и след като случаят с Бета бе приключен. Всъщност тя заяви, че детектив Морис е прекалено груб, за да може да разчита на услугите му за в бъдеще, и освен това...

— Можем ли да спрем с тази тема?

Очевидно на Джеймс Гадарен не му харесваше да дискутираме маестрата на „Студио Нео“, чиито перверзни специалитети не отговаряха на морала на старото време. Блондинът размърда едрото си тяло раздразнено и малко заплашително. Хрумна ми, че е от онези типове, които от време на време разчленяват дубъли — и с готовност плащат обезщетенията — заради самото удоволствие да накажат злото със собствените си ръце.

— Добре — бодро продължи Пал. — Така че реших да разкрия каквото мога за твоя втори сив. Да видя дали Уоммейкър не лъже. Това означаваше да вляза в мрежата на камерите и да подуша тук-там.

— Ти? — Изсмях се при мисълта за Пал, който грижливо подготвя аватари-търсачи и пресява безкрайно количество кадри. — Никога не си имал търпение за подобно нещо.

Той мрачно поклати глава.

— Така е. Аз съм просто един старомоден човек на действието. Но все пак познавам неколцина застаряващи дигитални познавачи, които ми дължат по някоя услуга. Трябваше само да проследят няколкото дребни пътни нарушения, направени от сивия на път от дома ти до търговския център. През по-голямата част от времето дубълът беше в обсега на обществените камери. Паркира мотопеда и взе ескалатора... но така и не стигна до Уоммейкър.

— Така ли?

— Вместо това бе издебнат от секретарката на маестрата — или поне от някой, който приличаше на нея, доколкото можеше да се разбере от качулката. Двамата слязоха два етажа надолу към едно помещение под наем и... изчезнаха.

— Е, и какво? Може би Джинийн е искала да се срещне с него някъде далеч от погледите на обичайните си клиенти. Особено ако въпросът е деликатен.

— Може и така да е. Или... ако някой друг иска да използва сивия на Албърт, но да излезе така, че всеки да реши, че е нает от Джинийн.

Опитах се да схвана идеята му.

— Искаш да кажеш, че някой е подправил сутрешното обаждане на Джинийн до Албърт, след това е нагласил нещата така, че ясно да се види как сивият отива при... — Поклатих глава. — Но това означава прекалено много умели фалшификации. Фалшива Джинийн за обаждането. След това — фалшива секретарка.

— И фалшиви Албъртовци, пратени по-рано да досаждат на тези съвестни граждани. — Пали кимна към Гадарен и Дум.

Здравеният изпъшка.

— Всичко това нямаше никакъв смисъл още когато ми го изложихте преди един час. Някои от нас имат само по един живот, нали разбирате. Най-добре да изясните нещата колкото се може по-скоро.

— Точно това се опитвам да направя — малко раздразнено отговори Пал. — Всъщност подобен вид дедукции повече подхождат на начина на мислене на Албърт. Какво мислиш ти, Зелчо?

Почесах се по главата. Просто по навик — по порцелановото ми теме няма пори или паразити.

— Така. Да приемем, че всички тези загадки са били предназначени за различни аудитории. Да вземем онези дубъли, които са нахлули в сградите ви през нощта... казвате, че не са казали нищо смислено, нали така?

— Само глупости, доколкото мога да кажа.

— Но са си направили труда да стане така, че да не ги запишете. Значи не можете да *докажете*, че са говорили глупости, нали?

— Какво имате предвид? Какво друго би могло да бъде?

— Би могло да *изглежда*, че двамата заговорничите помежду си.

— Да... заговорничим ли?

— Погледнете с очите на някой страничен наблюдател, господин Гадарен. Той вижда как някакъв сив влиза в централата ви и след това се изнася — бързо и крадешком — около час по-късно. Човек може да заключи, че сте обсъждали нещо важно. Всичко това може да е било нагласено, за да се установи *правдоподобна връзка* между вашата организация и Албърт Морис.

— След това същото се случва и при мен — обади се Лум.

— Както и в „Студио Нео“. Само че този път *сивият* е истински, но *срещата* е фалшифицирана — намеси се Пал. — Това също ли е било за публична консумация?

— Отчасти — казах аз. — Но се обзалагам, че основната аудитория за *тази* част от представлението е бил самият сив. Спомнете си, че е преминал в автономен режим веднага след срещата, нали? Може да е бил убеден — и дори и в момента да е убеден, че работи за истинската маестра. Тя може и да не е от най-харесваните личности...

Гадарен изсумтя шумно.

— ... но е доста влиятелна бизнес дама, известна с доброто изпълнение на договорите си и със стриктното спазване на закона. Сивият може да я презира и да не ѝ вярва. Но това не би му попретило да приеме интересен и доходен случай.

— Да го кажем направо — обади се Фаршид Лум. — Смятате, че някой се е *престорил* на Уоммейкър, за да натовари вашия сив със задача...

— Задача, която би могла да прикрива нещо, с което Ал никога не би се съгласил — предположи Пал.

— ... и че театърът по-рано, в „Толерантност без граници“...

— ... и при „Защитниците“ — прекъсна го Гадарен, — е бил предназначен да направи така, че да изглежда, че *ние* сме въввлечени в някаква гадост... — Той изпъшка. — Още съм объркан. Изобщо не изясняваме нещата!

— О, разбира се, че го правим. — Пал ме погледна. — Имаш някаква идея, нали, зелени приятелю?

За съжаление, нямах.

— Вижте, не съм направен за подобно нещо. Не съм някой абаносов гений или първокачествен сив. Всичко, което говоря, са само догадки.

Лум нетърпеливо махна с ръка на моето самоунижение.

— Погледнах личния ви профил, господин Морис. Репутацията ви на създател на чудесни аналитични копия няма равна на себе си. Моля, продължете.

Можех веднага да отбележа, че не съм един от аз-овете на Албърт. Но това само би породило спорове.

— Вижте, все още не разполагаме с достатъчно информация — започнах аз. — Но ако тази верига смахнати дедукции може да издържи, ще предположа някои неща. Първо: човекът или групата зад всичко това разполага със сложни умения в областта на дублирането, особено що се отнася до способността да подправя лицето на голем — нещо, което не би трябвало да е в състояние да прави. Тъй като това е незаконно, вече навлизаме в опасна територия. Второ: очевидно има нужда да се осигури доброволното участие от страна на един от сивите на Албърт. Фалшификатите няма да свършат работа. Сивият трябва да бъде убеден да положи истински усилия — като осигури уменията, с които е известен Ал. Мисията трябва да изглежда законна... или най-малкото почтена и не отвратителна... за да може сивият да се съгласи да сътрудничи.

— Да, продължавай — подкани ме Пал.

— Трето: налице е усилие да се хвърли вината върху някой друг за онова, което ще стане. Виновен по асоциация. Фалшивите обаждания на маестрата. Среща пред очите на всички в „Студио Нео“...

— И при нас. — Лум внезапно бе станал сериозен. — Историята със среднощното събуждане е целяла да изглежда като тайна среща на конспиратори. Но защо аз? И защо да се изиграва същият номер на групата заблудени около господин Гадарен?

Пал се изкиска достатъчно дълго, за да накара блондина да изръмжи.

— Точно в това е красотата на номера! На пръв поглед изглежда, сякаш двете ви групи никога не биха могли да имат нещо общо помежду си. Вие сте като два противоположни полюса. Колкото и да е иронично, точно това прави теорията за конспирацията да изглежда най-вероятна.

Двамата го зяпнаха. Пал разпери широко яките си ръце, от което креслото му се раздвижи.

— Помислете само! Има ли някой, когото и двамата да мразите еднакво? Някой човек, група или организация, която и двете ви групи да презират. При това толкова дълбоко, че с радост бихте обединили усилията си?

Наблюдавах как двамата се мъчат да осъзнаят какво им казва. Свикнали да се рисуват едни други в най-черни краски, те очевидно не

можеха да приемат, че могат да имат някакъв общ интерес.

Вече знаех отговора и бях смразен чак до глинената си основа.
Но не казах нищо.

Щяха да се сетят след минута-две.

16. ПРАТЕН СРЕД КЛОНИНГИТЕ

... ИЛИ КАК СИВ НОМЕР ДВЕ ИЗПОЛЗВА ИЗКУСТВОТО СИ...

Продължително реалновремево декламиране. Време е да вляза във Фунията. Един от любимите моменти в работата ми. Възможност да докажа, че съм способен да измамя един свят, пълен с всевъзможни очи.

— Уредихме нещата, които поискахте.

Червеният голем на Ирена ми подава най-обикновена чанта. Преглеждам съдържанието ѝ. Всичко е тук.

— Пратихте ли оптичен разузнавач по пътя, както ви обясних?

— Точно според инструкциите ви. Текущите детайли са отбелязани.

Тя ми подава информационен таблет.

— Текущи? Откога?

— Отпреди около час, докато ви поправяха.

— Хм.

Един час може да бъде цяла вечност. Но аз съм оптимист. Преглеждам картата с блестящите икони и припокриващите се конуси на видимост. Да, градът наистина е претъпкан с очи, като джунгла с насекоми. Слепите петна са много важни за моята работа. Днес най-голямата трудност ще е да залича следите си много преди да стигна до „Универсални пещи“. По пътя ще са ми необходими няколко места за подмяна — скрити ъгълчета, които са точно толкова големи, че да ми позволят бързо да се сменя, без да бъда забелязан — за предпочитане недалеч от места, където се навъртат множество дубъли.

Ирена явно се доверява на шпионите си, програмирани да надушват издайническите проблясвания на стъклените обективи на камерите, но дори и най-добрите военни скенери не са в състояние да регистрират всяко око с размера на върха на топлийка, пъхнато в пукнатината на кората на някое дърво. Откакто за последен път използвах Фунията, може да са инсталирали колкото си искат микроскопични очи. За щастие, повечето от тях са с ниска

разделителна способност. Няма начин Да засекат едно истински майсторско преобразяване.

Изпитвах смесени чувства относно разкриването на този маршрут (един от любимите на Албърт в последно време) на Джинийн и спътниците ѝ. Вярно е, че почти всяка Фуния си има доста ограничен срок на съществуване, тъй като безброй аматьори така и не се уморяват да ги намират и да ги направят безполезни. Но размерът на хонорара прави жертвата основателна. Все пак бих предпочел да разполагам с множество работещи в тандем дубъли и с няколко дни за подготовка. Така всичко би било много по-сигурно.

„Не се престаравай. Не си дал никакви гаранции за така прибързана работа, а Албърт ще получи петдесет процента само заради опита. В най-лошия случай те са онези, които рискуват да бъдат разкрити.“

И въпреки това мислите ми непрекъснато се въртят около евентуалните места на провал. Едно от тях е пред нас.

Забавяме ход под магистрален прелез и спираме зад кола досущ като нашата, която бързо тръгва напред, като запазва същата скорост и курс. Шофьорът (доколкото успях да го зърна) е друг лоялен Ирена-голем. Старата смяна на коли, използвана за първи път преди повече от сто години, но напоследък модифицирана с променящи конфигурацията си шасита и еластични купета, така че когато Джинийн ѝ бандата ѝ отново потеглят, колата изглежда по съвсем различен начин.

Оглеждам бетонните стени, поддържащи пътя отгоре, и виждам една-единствена камера, чийто обектив е покрит с пресни курешки. Правдоподобно обяснение, ако по-късно някой тръгне да прави анализи.

Засега добре. Но въпреки това не съм доволен — чувствам се немарлив и аматьор. Подобни мерки могат да заблудят зяпачи и воайори — а може би дори и частни детективи, наети от „Универсални пещи“. Но за да подведеш истинско ченге, ти трябва нещо повече от няколко евтини трика. Те ще свършат работа единствено ако малкото ни приключение стои настрана от откритото престъпване на закона.

— Сега ще слезете, ще чакате точно осем минути и ще отидете до онази горичка — обяснява вайс Колинс и посочва с карираните си

пръсти към групичка генетично приспособени лакрицови дървета. — Контролираме или сме извадили от строя всички камери дотам.

— Сигурен ли сте? — Липсата на време за подготовка изисква използването на груба сила, което бих предпочел да надзиравам лично.

Той кимва.

— Освен ако летящите очи не са се загледали насам през последните няколко минути. В горичката правите първото преобличане, освобождавате се от чантата и дрехите си и се появявате като оранжев дубъл от поддръжката. По-късно ще пратим куче да вземе чантата.

— Непременно се погрижете за това. Ако ме проследят до горичката, всеки по-схватлив наблюдател би се досетил за подмяната на автомобилите.

— Значи не трябва да позволявате на никого да ви проследява — заключава вайс Колинс. — Разчитаме на способностите ви.

Ох, господи.

— Автобусната спирка е най-важната. Ще тръгна натам, смесен с другите дубъли. В сейфа очакват ли ме материалите, които поръчах?

— Там ще намерите друга чанта с дрехи и боя за кожа. — Предвидил следващия ми въпрос, Колинс вдига ръка. — Да, боята е в сив оттенък — напълно законен. Можем да кажем на ченгетата, че това си е наша лична работа.

— Моята работа си е моя работа — отговарям аз. — Ако ме заподозрат в нещо по-високо от нарушение шеста степен, ще се откажа. Независимо от неустойките, които сте заложили.

— Успокойте се, дубМорис — казва Ирена. — Не се страхуваме от закона. Единствената ни цел с тази уловка е да не позволим на „Универсални пещи“ да ни свърже...

— ... да, или да заподозре малката разузнавателна акция. Могат да направят нещата много неприятни, дори да спазваме закона.

— Тези мерки са както за предпазване на оригинала ви, така и на самия вас, дубМорис. С онова, което ще научим днес, ще можем да конкретизираме подозренията си и да продължим с предявяване на иск към „Универсални пещи“ съгласно законите за разкриване на технологиите. Целият номер е, че никога няма да свържат вас и нашия иск.

Звучи разумно. При положение, че не реша да разкажа всичко на Енеас Каолин в мига, в който прекрача прага на „Универсални пещи“!

Естествено ще трябва да платя големи неустойки и да изгубя много от спечелените с мъка точки за доверителност, но ще има и компенсации. Може да реши да ме направи част от експериментите си за увеличаване на продължителността на живота на дубълите. Бих могъл да разполагам с още двадесет часа, а може би и с повече!

Хм. Тази пък мисъл откъде ми дойде в главата? Звучи почти... ами, като мисъл на *франт*... да объркам по-важния „Аз“ с тривиалния „аз“, на когото му минават подобни мисли.

Ама че извратено!

Но няма какво да фантазирам за неща, които никога няма да направя. Нито пък за евтиното потомство, което никога не ще имам.

— А след автобусната спирка? — пита вайс Колинс.

— Взимам динобус 330 към Крайречната улица и централата на УП. Тръгвам направо към служебния вход, размахвам идентификационната си карта и се надявам ИИ на охраната им да е толкова задръстен, колкото твърдите. Повтарям отново — ако стане нещо нередно, ако ми зададат и *един* необичаен въпрос, просто ще се обърна и ще си тръгна.

— Разбираме — кимва червеният дубъл. — Но сме убедени, че ще ви пуснат.

Ирена и компания по някакъв начин са научили, че Риту Махарал е наела един от сивите на Албърт. Онзи, който изчезна преди няколко часа. Въпреки това охраната на УП *може* и да ме пусне, приемайки, че работя за един от най-големите собственици на акции на компанията. Номерът може да мине на външния портал, където непрекъснато има стотици дубъли и истински хора. По дяволите, та цели ята туристи се тълпят там и чакат на опашка да видят фабриката, където са изработени техните тела-еднодневки.

Но Уоммейкър и приятелите й искат от мен да се промъкна през *още няколко* кордона, всеки по-охраняван от предишния. Смятат, че просто ще стоят и ще гледат как отивам все по-навътре и по-навътре и си пъхам носа в най-грижливо пазените тайни, без нито веднъж да направя някоя измама или да изрека очевидна лъжа!

(Дали вайс Колинс се е погрижил предварително за някакъв пробив в охраната? Да е подкупил някой от вътре, който да улесни

нещата? Има вид на човек, който знае как се правят подобни неща, с всичките му лукави и същевременно високомерни маниери. Добре че съм записал всичките ни разговори на диктофона, на който мълчаливо диктувам в момента.)

Освен това те *платиха* предварително. Анонимно прехвърляне в една от сметките на Албърт. Всичко, което се иска от мен, е да се опитам. Да положа едно скромно усилие. Седемдесет и пет процента от сумата само ако успея да вляза вътре.

Въпреки това ми се иска да ме бяха оставили просто да стигна с мотопеда си до УП, вместо да минавам през тези глупости. *Аматьори*. Останалата част от „живота“ ми е посветена на тях. Трябва да използвам целия си професионализъм, за да накарам тази скалъпена и недомислена шпионска афера да заработи.

„А ако подозренията им са верни и им помогна да го докажат?“

Ако „Универсални пещи“ преднамерено възпрепятстват подобрения в голем-технологията, това ще бъде новина номер едно. А репутацията на Албърт ще скочи до небето.

А аз ще съм му осигурил нов враг. Една от най-големите корпорации на Земята.

17. ЕЛЕГАНТНО ПОСИВЯВАНЕ

... ИСТАЛ СЕ РЕШАВА НА ЕКСПЕДИЦИЯ, ЗА СПЪТНИК И НА МАСКИРОВКА...

Риту Махарал не изглеждаше склонна да ме придружи на взетото в последния момент решение за пътуването в пустинята. Но как би могла да ми откаже? Нито една от причините, които би могла да изтъкне майка ѝ — от благоприличие до претрупан график — няма особен смисъл в наше време.

— Но това е голямо разстояние по несигурен път — каза тя, като очевидно се мъчеше да се измъкне. — Можем да се забавим. Ако останем повече от един ден, как ще се върнем?

Разполагах с готов отговор.

— Ако се окаже, че скоро ще ни изтече срокът, ще спрем на някое дубъл-тържище и ще замразим главите си.

— Пращал ли си някога главата си от дубъл-тържище? — Овалното ѝ лице се намръщи на екрана. — Понякога могат да минат дни, преди да пристигнат, и никога не са толкова добре замразени, колкото твърдят рекламите.

— Няма да ни се налага да изпращаме. Ще копирам още един сив и ще го пхна в колата, готов за затопляне, ако остане малко време. Така ще мога да продължа да разузнавам и пак да върна главите в хладилна чанта.

Е, това беше версията, която казах на Риту. Всъщност плановете ми бяха други. Планове, за които нямаше нужда да знае.

НВР. Не ѝ влиза в работата.

— Сигурен ли си, че е толкова важно? — попита тя и малко раздразнено отметна един блестящ черен кичур. Зачудих се. Нима един от най-големите собственици на акции на УП се пазари за цената на един голем?

— Ти ми отговори, Риту. Казваш, че искаш да се разяснят причините за смъртта на баща ти, но така и не си направи труда да споменеш, че семейството ти притежава хижа недалеч от границата, на някакви си стотина клика от мястото на катастрофата.

Тя трепна.

— *Трябваше* да ти го кажа. Но, честно казано, си мислех, че татко се е отървал от нея още преди години, преди да навърша шестнадесет. Мислиш ли, че има нещо общо с... инцидента?

— Опитът ме е научил, че в началото на разследването не бива да се пренебрегва нищо. Така че бъди тъй добра да събереш всяка възможна информация за онзи имот. И преди да впечаташ, отдели малко време да помислиш за разходките си като дете дотам, за да може сивият ти да няма трудности със спомените.

Често правя това — моля клиента си да мисли усилено за нещо преди да прати голема си за разпит. Не зная защо, но повечето хора не успяват да впечатат напълно Постоянната си вълна. Ефектът от немарливото копиране е нещо като амнезия, подобна на швейцарско сирене, когато дубълът ти започва да се мъчи да намери някои по-стари спомени. При мен подобно нещо никога не се случва. Моите сиви дори са в състояние да се сетят за разни неща, които аз самият съм забравил. Чудя се защо е така.

След като се поколеба още малко, Риту най-сетне се съгласи с рязко кимване.

— Добре. Щом смяташ, че е важно.

— Надявам се, че това може да даде тласък на случая.

Тя елегантно забарабани с дългите си пръсти по бюрото.

— В момента се намирам в „Универсални пещи“. Занимавам се с разни бумажки, за да си отвлечам вниманието... макар че Енеас недвусмислено ми каза, че мога да отсъствам колкото си искам.

Това в момента изобщо не ме засягаше, не и във връзка с работата ми. Но внезапно си дадох сметка, че съм проявил безчувственост. В края на краищата ставаше дума за неотдавнашната смърт на баща й.

— Да зная, че ти е трудно. Кажи ми, успя ли да намериш... — затърсих по-подходяща дума, но не открих. — Успя ли да намериш призрака на баща ти?

— Не. — Риту гледаше покрай екрана. Изглеждаше засегната и малко объркана. Пълните й устни потрепераха. — Не открихме никаква следа от дубъла. Енеас е много разстроен от това. Смята, че твоят липсващ сив има нещо общо с изчезването му.

„По-вероятно обратното“ — помислих си аз, като си спомних рисковете, които бе поел Йосил Махарал като жив в опитите си да излезе от любопитните погледи. Теория номер едно засега? Моят сив сигурно е забелязал как призракт на Махарал се измъква. Тръгнал е след него и без да се усети, е попаднал в капан.

Понякога го правя. Подценявам жертвата. Никой не е съвършен... и *можеш* да станеш мързелив, когато подобни грешки не водят до окончателна смърт. Това те кара да се възхищаваш на детективите от миналото, които са се изправяли срещу безпощадното зло, въпреки че са имали един-единствен живот. А сега това се отнася само за дубълите.

Така че сив номер едно може би в момента се разтваряше и се превръщаше в рядка каша някъде по ливадите в имението на Енеас Каолин. А призракт на Махарал сигурно... какво? Прекарва последния си час някъде в уединение? Или с копие на Уоммейкър? Кой знае.

Или пък най-вероятно изпълнява някое последно поръчение на загадъчния си създател. Нещо потайно, сложно и по всяка вероятност престъпно. Не можех да се отърва от това неприятно усещане.

— Бих искал да пратя втори сив в имението и да помогна в търсенето — предложих аз.

— Точно в момента тази идея не е от най-добрите — отговори Риту със съмнение. — Енеас иска неговите хора да поемат този случай. Но ние можем да продължим да разследваме други въпроси. Всъщност в крайна сметка това пътуване в пустинята може да се окаже и полезно. Кога тръгваме?

Кимнах, учуден от промяната в тона й.

— Ами, можеш да направиш копие в УП...

— Бих предпочела да го направя вкъщи... и да подготвя някои неща. Освен това може и да открия някои снимки на бараката в албумите.

— Това може да ни е от полза.

— Все пак сигурен ли си, че не можем да изчакаме до сутринта?

Всъщност едно изчакване би било разумно. Но същевременно усещах все по-силно, че трябва да се бърза. Трябваше да се заема с онази част от плана си, за която Риту Махарал не бе нужно да знае.

— Ще мина да те взема към шест. Така ще можем да прекосим пустинята през нощта и да стигнем до планините на зазоряване.

Риту сви рамене. Явно се беше предала.

— Добре. Адресът ми...

— Не — поклатих глава аз. — Ще се срещнем при дома на баща ти. Искам да хвърля един поглед. Можем да комбинираме двете неща.

Трябваше да се подготвя бързо. Волвото имаше разширяваща се приставка отзад, специално направена да може да побира три впечатани заготовки във вакуумна опаковка или един в малка преносима пещ. Оставаше дори място за малко допълнителни съдебномедицински материали. Вече бях приготвил сивата заготовка в багажника. Това ми оставяше време за грима.

Съблякох, се, застанах под душа и помолих Нел да ме направи сив.

— *Първо се погрижи за очите* — напомни ми тя.

— О, вярно. — Взех кутийката от полицата и извадих две тъмни контактни лещи, които покриваха целите орбити. От известно време не го бях правил, затова малко ме заболя, докато ги слагах.

— Готово.

Усетих как започвам да изтръпвам от петите нагоре.

— *Разтвори крака и вдигни ръце* — нареди Нел.

Подчиних се. Беше ми малко страшно, докато тя прокарваше резонансния лазер по кожата ми, изгаряйки косъмчета и мъртви кожни клетки в милиони протеинови експлозии много по-гладко, отколкото би се справил и най-острият бръснар. Въздушните струи издухваха пепелта и отпадъците, а специални йонизирани капчици едновременно затваряха порите ми и щяха да ги подхранват през часовете, през които те щяха да бъдат лишени от въздух.

След това дойде ред на боядисването — бързо оцветяване по моя специална рецепта. След няколко минути можех да мина за първокласен голем, лишен само от някои характерни детайли. Стига естествено да не бъде подложен на обстоен преглед. Засега се въздържах да слагам запушалката в устата си. Нямаше да ми е особено приятно с нея.

Процедурата не е точно незаконна — за разлика от това да маскираш *голем* като човек и да го пуснеш на обществено място. Но определено не е желателна. Някой би могъл да ме застреля в този ми вид и да се отърве само с глоба. Нищо чудно, че не се практикува особено често. Смешното е, че именно затова един надарен аматьор като Йосил Махарал почти бе успял с обратната версия на същата хитрина преди няколко седмици. Абаносовият ми специалист бе извадил късмет да забележи определени издайнически несъответствия в текстурата на кожата. Несъответствия, които внимателно отстраних в гардеробната си.

Естествено бих могъл да спомена и още една разлика между мен и починалия баща на Риту.

Неговият опит за измама целеше потулването на някаква мрачна тайна. Моите подбуди бяха по-прости.

Правех го от любов.

Е, поне така ми се струваше тогава. Абаносовият ми аз дори се оплака от импулсивността на решението ми да предприема това пътуване лично.

— Действаш според емоциите си. Клара ти е оставила перлено копие в хладилника си. Това би утолило животинските ти страсти до уикенда.

— Не е същото. А и освен това хижата на Махарал е на две крачки от бойното поле! Не бих пропуснал възможността да намина и да я изненадам.

— Тогава прати свое, *собствено* бяло копие. Не е нужно да ходиш лично.

Не отговорих. Абаносовият просто се подиграваше. Знаеше много добре, че двамата с Клара от време на време можем да си позволим малко неангажиращ дубъл-секс, понякога дори с непознати, просто защото няма значение. Нищо повече от мимолетна фантазия.

Защото за истинското нещо няма заместител. Не и за нас.

— Това не може да се нарече продуктивно използване на времето — продължи моят хиперлогичен допелгангер^[1], в опит да ме уязви, докато напъхвах малко дрехи в една чанта.

— Че ти за какво си? — не му останах дължен. — Бъди продуктивен! Да смятам ли, че с другите случаи всичко е наред?

— Да — кимна ми моето блестящо черно аз. — Но какво ще стане, когато след по-малко от осемнадесет часа изтече срокът ми?

— Ще си напъхаш главата в замразителя, естествено. Впечатал съм още един комплект сив и зелен, ако се наложи да продължат.

Абаносовият аз въздъхна. Както обикновено, ме смяташе за незрял и безотговорен.

— Никой от новите дубъли няма да разполага с паметта ми. Континуитетът ще бъде прекъснат.

— Тогава затопли свой заместник един час по-рано и го инструктирай.

— С думи? Знаеш колко неефективно...

— Нел ще ти помогне. Както и да е, би трябвало да съм се върнал преди абаносовият от сряда да изтече. Тогава ще сваля паметта и на двама ви от фризера.

— Така казваш сега. Но ще се отнесеш някъде и мозъците ни ще се скапят. А между другото, да си даваш сметка, че могат да те убият в тази глупава маскировка?

Дългите пръсти с цвета на дълбокия космос посегнаха да оципят сивата ми кожа.

— Ще взема всички мерки подобно нещо да не се случи — обещах му аз, като се отдръпнах и избегнах погледа на черните му очи. Сякаш да лъжеш самия себе си, особено когато си изправен срещу себе си.

— Гледай да го направиш — промърмори абаносовият. — От мен би излязъл отвратителен призрак.

На път за дома на Махарал изключих свръхпредпазливия автопилот на волвото и карах ръчно. Провирането през трафика ми помогна да отпусна нервите си... макар че някои зелени пешеходци доста свирепо ме ругаеха, докато минавах покрай тях. Вярно, мога да карам и по-добре. Вината е в маскировката — въздейства ми подсъзнателно. Или може би новините.

„... неотдавнашният обрат във военните действия и понесените тежки загуби принудиха ТЕЗ-САЩ да отстъпят и силите им бяха притиснати с гръб към Кордилиерас дел Муерте. Въпреки че позициите изглеждат много удобни за дефанзивни тактики, букмейкърите вече започнаха да правят предварителни облози за крайния резултат, приемайки, че битката е вече изгубена.

Ако това се окаже вярно и ако спорните айсберги попаднат у Индонезия, поражението ще разколебае сериозно плана на президента Биксън за задържане на Югозападната екотоксична водна пара.

Изправени пред неочакваната враждебна реакция на гласоподавателите, свързана с ЮЗЕТВП, лидерите на конгреса вече започнаха да събират електронни подписи под петиция с искане Биксън да сключи примирие и да сложи край на загубите на ТЕЗ преди армията ѝ да бъде разгромена напълно.

Голем-говорителят на Стъкления дом обаче отхвърли подобна идея и продължи да твърди, че единствената надежда си остава в победата. «Всичко или нищо — заяви Биксъновият дубъл. Когато се стигне до решаването на проблема с ЮЗЕТВП, половин айсберг ще бъде все едно нищо.»“

Изругах и наредих на радиото да млъкне. После поисках от Нел да ми предостави кратки бележки за миналото на Йосил Махарал.

Въпреки че разполагаше с цели дванадесет часа, тя не бе успяла да открие кой, знае какво за детството му преди да пристигне тук като беглец от една от онези гадни малки етнически войни, които така често се водят в Южна Азия от началото на столетието.

Осиновено от далечни роднини, срамежливото момче показало забележителни резултати в училище и проявявало слаб интерес към обществените дела. По-късно, като многообещаващ млад учен, Йосил загърбил модните, но обречени кибер– и нанотехнологични увлечения и специализирал в почти девствената тогава област на неврокерамиката. След като Джефти Анонас успял да разгадае тайната

на Постоянната вълна на душата (много по-сложна от всеки геном), Махарал се присъединил към една начинаеща компания начело с най-големия вайс на нашето време — Енеас Каолин.

Никога не е сключвал брак. Смесването на генетичния материал и съглашението за отглеждане с майката на Риту отначало било свързано с множество заплетени подробности, които в един момент включвали хомосексуална двойка, банка, която да управлява активите, както и някакъв лишен от наследство братовчед. Но всички тези подробности и полуродители отшумели няколко години преди майката да загине във вертолетна катастрофа, когато Риту била на дванадесет години.

„Ужас. А сега и таткото ритнал камбаната. Животът е гаден. Горкото дете.“

Почувствах се малко виновен заради настояването ми да предприеме това пътуване. Но имах някакво предчувствие относно тази хижа и помощта на Риту можеше да се окаже жизненоважна. А пък и ако сивото ѝ копие решише, че пътуването е толкова травмиращо, истРиту може просто да изхвърли главата му, без да сваля спомените. Няма спомени — няма гадости.

Прадедите ни, които са страдали много повече от нас, никога не са имали подобна възможност.

Черна лимузина-всъдеход чакаше на адреса, който ми бе дала Риту. Пратих снимка на номерата на Нел, която отговори, че автомобилът е собственост на „Универсални пещи“.

„Така значи. Много мило от страна на Каолин да ѝ отпусне кода. Но пък, от друга страна, не се случва всеки ден да загубиш близък приятел, а асистентката ти — баща си.“

Паркирах очуканото волво зад лъскавото юго и тръгнах към къщата — по-голяма от обичайното, с малък двор, покрит с наклонени панели, хващащи всеки слънчев лъч, тъмни плочи за фотоволтова енергия и зелени за капково обработване на отпадъчните води. Проблясващите канализационни клетки бяха достатъчно на брой, за да обслужват цяло семейство, но само по няколко от тях имаше култури от водорасли. Всъщност повечето изглеждаха съвсем неизползвани.

Типично ергенско гнездо. А и ергенът бе прекарвал по-голямата част от времето извън дома си.

Изкачих четиринадесет стъпала и минах покрай декоративни локути, които заслужаваха по-грижливо отношение. Спрях до горките растения и с мъка се въздържах да не извадя ножа си и да подрежа някои от преплетените клони. И без това бях подранил.

В този момент забелязах, че вратата е открената.

Значи ме очакваха. Но все пак имаше нещо съмнително! Като лицензиран частен детектив и неофициален агент на цивилната полиция не можех просто да вляза. По закон бях длъжен да уведомя за присъствието си.

— Риту? Аз съм, Албърт.

Не казах правилната представка, въпреки че бях маскиран като голем. Но какво пък, повечето хора и без това са небрежни.

Подът на преддверието беше осветен от мозайка с активни елементи, която непрекъснато проблясваше в различни цветове и мамеше окото. Спиралното стълбище пред мен минаваше през две площадки преди, да достигне горния етаж. Хвърлих поглед наляво и видях голяма открита дневна, обзаведена в доста остарял киберпънк стил.

Отдясно, зад двойна врата от резбовано дърво и матови стъкла, дочух звуците на тих разговор — по-скоро забързано шумолене. Стаята беше тъмна, но успях да различа сянка, която крадешком се придвижи към отсрещната стена.

Шепот... няколкото думи, които не успях дори да чуя ясно, ми прозвучаха като:

— ... сега където се криеше Бети...

Тръпки пробягаха по гърба ми. Докоснах едно от крилата на вратата. Стъклото бе грапаво и студено — чудесни усещания, които да ми напомнят онова, което не трябва да забравям нито за миг.

„Внимавай. Истински си.“

Сякаш трябваше да ми се напомня! Ужасни подозрения развълнуваха Постоянната ми вълна и се понесоха напред-назад между органичното ми сърце и мозък — единствените, с които разполагах. Като дубъл бих могъл просто да нахълтам в стаята, за да видя какво става. Но като органичен наследник на параноичен пещерен човек се

насилих само да побутна внимателно вратата и да се скрия по-далеч от разширяващия се отвор.

— Риту? — Нарочно извиках високо.

Това бе домашният кабинет на Йосил Махарал с бюро и библиотека, пълна със старомодни книжни томове и лазерни фолиа. Една витрина бе заета изцяло от награди и грамоти. Зад други се мъдреха странни трофеи — сякаш редици от *ръце* с най-различни размери и окраска. Някои бяха отворени и под кожата се виждаха метални части — остатъци от времето, когато голем-глината е трябвало да бъде поставяна върху скелети на роботи и дрънчащите дубликати са били високотехнологични играчки за богатшите — едновременно груби и будещи страхопочитание, даващи възможност единствено на елита да разделя живота си и да се намира на две места по едно и също време.

Епоха, в която дубълите били наричани „заместници“ и онези, които можели да си ги позволят, сякаш били предопределени да имат много по-дълъг живот от живота на останалите представители на човечеството. Преди Енеас Каолин да дари копирането на масите.

Гледката беше забележителна. Но в същия момент вниманието ми бе насочено главно към онази част от стаята, която не можех да видя — далеч от прозореца, потънала в сянка.

— Осветление — реших да пробвам аз. Но домашният компютър очевидно се подчиняваше само на определени гласове и отказваше на непознати дори и елементарен контрол. Ама че домакин е бил Йосил Махарал!

Бих могъл да се опитам да пратя командата през Нел и да използвам договора си с дъщерята и единствената наследница на Махарал. Но цялата процедура по запознанства и преговори можеше да отнеме минути, с които не разполагах.

Несъмнено обикновеният ключ за осветлението се намираше точно до вратата. Можех да го достигна лесно... но ако някой се спотайваше там в тъмното, въоръжен с незнайно какво?

Значи съм параноичен? Чудесно.

— Риту, ако си ти, просто ми кажи да вляза... или да изчакам отвън.

Отвътре чух тих звук. Не дишане, а нещо друго. Усетих напрежение зад вратата. Нещо като концентриране на енергия.

— Ти ли си, дубАлбърт?

Гласът идваше отгоре и зад мен. Риту ми викаше от втория етаж, без никаква следа от хитрост или потайност.

— Да! Аз съм — отговорих, без да се обръщам. — Има ли... имаш ли други гости?

През стъклото забелязах още едно движение. Този път изправяне, може би знак за предаване. Отстъпих няколко крачки, за да освободя място за онова, което би се появило от тъмното.

Набелязах си и пътища за бягство. За всеки случай.

— Какво каза? — извика Риту отгоре. — Очаквах те след около час. Можеш ли да изчакаш?

Някакъв силует премина зад затвореното крило на остъклената двойна врата. Висок, ъгловат... и сив. Приблужи се към мен.

За миг си помислих: „Пипнах го!“ Потайният сив, в тази къща? Кой друг би могъл да е, освен призрака? *Призракът на Махарал!* Същият, който не бе поискал да прекара последните си часове в лабораторията и да бъде подложен на дисекция, за да се възстановят спомените му. Вече би трябвало да бъде привидение на привидението, съществуващо единствено благодарение на усилието на волята си, изгарящо последните си резерви от своята *elan vital*, преди да се стопи и да изчезне.

Приготвих се да се хвърля отгоре му и да изтръгна обяснения. Например какво е станало със собствения ми дубъл! Онзи, когото пратих в имението сутрин...

... примигнах от изненада. Фигурата, която застана пред мен, *не беше* призракът на Махарал. Нито пък точно сив, ако трябва да сме точни.

Под примигващата светлина пристъпи блестящ платинен дубъл. Знакът на голем на веждата му сияеше като скъпоценност.

— Вайс Каолин — казах аз.

— Да — кимна дубълът, като прикри вълнението си с войнственост. — А вие кой сте? Какво търсите в тази къща?

Изненадан, повдигнах гипсовата си вежда.

— Върша работата, за която ме наехте, сър.

Това не бе съвсем вярно. Искях да проверя степента на незнание на този дубъл. Лъскавото му изражение замръзна, след което бързо се превърна от войнствено в предпазливо.

— А... да. Албърт. Радвам се да ви видя.

Въпреки жалкия опит да излезе от положението, този дубКаолин очевидно не бе същият, когото бях срещнал на разсъмване при Телър Билдинг. Нито пък имаше общи спомени с онзи, който ми се обади вкъщи по обед и ме тормозеше, докато впечатвах абаносовия. Този тук изобщо не ме помнеше.

Е, само по себе си това не означаваше нищо. Можеше да е бил впечатан часове преди всичко това. Но защо тогава се *преструваше*? Защо просто не си признаеше, че не ме познава? Би могъл да прати запитване до оригинала си. Да научи последните новини от истинския Каолин.

Ето ви една житейска поука — не поставяй силните в трудно положение. Нека да имат възможност да запазят реномето си. Винаги им оставяй отворена вратичка за измъкване.

Кимнах към кабинета на Йосил Махарал.

— Намерихте ли нещо полезно?

Изражението му стана още по-предпазливо.

— Какво искате да кажете?

— Искам да кажа, вие сте тук поради същата причина, поради която съм и аз, нали така? Търсите улики. Нещо, което да обясни защо приятелят ви се е измъквал от града, избягвайки всевиждащото Световно око, за цели седмици. И особено какво е правил миналата нощ и какво го е накарало да лети бясно по магистралата в пустинята.

Преди той да успее да отговори, отгоре отново се обади Риту.

— Албърт? С кого говориш?

Тъмните очи на дубКаолин срещнаха моите. Послушах поуката си му оставих отворена вратичка.

— Срещнах на идване един нов Енеас! — извиках нагоре към стълбите. — Влязохме заедно.

Платиненият дубъл кимна. Признаваше, че ми е задължен. Би предпочел да остане незабелязан, но и моето обяснение щеше да свърши работа.

— О, Енеас! Нямаше нужда да си толкова загрижен! Добре съм, повярвай. — Гласът й звучеше малко раздражено. — Но щом така и така си тук, защо не разведеш Албърт?

— Разбира се, скъпа — отговори дубКаолин и хвърли бърз поглед нагоре. — Пригответи се на спокойствие.

Когато отново се обърна към мен, на лицето му нямаше и следа от тревога или войнственост. Само ведро спокойствие.

— Та за какво говорехме?

„По дяволите! От едно богато копеле би трябвало да очакваш поне да си поръчва дубъли, които се съсредоточават по-добре.“

— За улики, сър — казах високо.

— А, да. Улики. Потърсих, но... — Платинената глава се поклати. — Може би професионалист като вас ще се справи по-добре.

„Въпреки всичко Каолин само предполага, че съм детектив — помислих си аз. — Защо просто не ме попита?“

— След вас — Направих учтив жест с ръка.

Той се обърна, произнесе командата и стаята се изпълни със светлина. Значи Махарал явно бе дал право на достъп на шефа си. Или...

Почувствах още едно смътно подозрение в онази част на мозъка си, където държа окован онзи ненормален, но съзидателен звяр — параноята. Без да изпускам дубъла от очи, се обърнах към витрината, докато пращах кодирано съобщение с почукване по зъбите си.

„Нел. Провери дали наистина Каолин е пратил този дубъл. Потвърди легитимността му.“

С проблясък в лявото ми око Нел съобщи, че е приела нареждането. Но дори с приоритета ми на истински човек запитването щеше да отнеме време, през което щях да се чудя за възможностите.

Доктор Махарал е бил експерт в технологията на дублирането и надарен аматьор в областта на маскирането. Освен това, изглежда, не бе обръщал внимание на такива дребни неудобства като закона. С положението си в „Универсални пещи“ той бе имал достъп до всички видове образци... може би включително и до този на Енеас Каолин.

В такъв случай възможно ли бе този платинен да е друг призрак на Махарал, маскиран като вайса?

Но това беше безсмислено. Трупът на истински Махарал беше студен вече почти цял ден, а платиненият изглеждаше много по-нов. Нямаше начин да е маскирано татково на Риту.

„Добре де, но и въображението също не е задължително да е смислено — помислих си. — Нито пък параноята. Тя е просто куче, което лае в нощта... до деня, в който се оказва права.“

Имаше един прост начин да се провери самоличността на платинения. Като истински човек, бих могъл да изискам идентификатора му... но с цената да разкрия собствената си маскировка. Отхвърлих тази възможност. Нел и бездруго скоро щеше да отговори. Така че насочих вниманието си към дома на Махарал.

Кабинетът носеше следи от неотдавнашно аматьорско претърсване. Краката на масата бяха изместени настрана от старите отпечатъци на килима. Книгите и филмите лежаха разбъркани по лавиците и по следите от пръсти по праха личеше, че някой ги е местил — вероятно в търсене на тайници.

Един-единствен поглед към лазерните фолиа ми каза много неща. Те бяха почти недокоснати. Значи Каолин не бе търсил откраднати данни или софтуер.

Тогава какво?

И защо се бе опитал да търси лично? Имаше си секретари. Можеше да наеме специалисти следотърсачи и дори някой свободен полицейски патрул.

Отначало си помислих, че проблемът би могъл да е Риту, която би се възпротивила на шефа си и би му отказала достъп до дома на баща си. Това можеше да обясни тайното му прокраждане тук — в опит да намери нещо, без тя да разбере — което предполагаше, че има някаква причина Риту да бъде държана в неведение.

Само че реакцията ѝ само преди малко, когато ни разреши да влезем и да огледаме наоколо, изобщо не се връзваше с идеята за търкания между Каолин и дъщерята на Махарал. Или поне не за явни недоразумения.

Погледнах и видях, че си е възвърнал прочутото си сфинксово спокойствие. Тъмните му очи ме следяха — може би все още бе раздразнен, че съм го открил тук. Но все пак, изглежда, се мъчеше да извлече максимум от ситуацията. Наглеждането на работата на наеман специалист си беше точно в стихията му.

Имаше снимки — както по стените на кабинета, така и в помещението от другата страна. Част от тях изобразяваха Йосил в компанията на хора, които не познавах — използвах архаичния си, но все още работещ очен имплант, за да пратя на Нел ирисови снимки на някои от тях за идентификация. Но повечето показваха младата Риту

по време на различни събития като дипломирането ѝ, участие в състезание по плуване, езда и други подобни.

Може би трябваше да огледам мястото по-обстойно — една химическа проверка за наличието на съединения от Международния списък на забранените вещества щеше да отнеме само минута-две с добър скенер. Но с каквото и да се бе занимавал Махарал, едва ли би оставил толкова очевидни следи.

Рутинният разрез, би показал повече неща. Минавах от стая на стая и отварях шкафове и барчета, като спирах погледа си върху всеки детайл достатъчно дълго, за да направя пълна серия снимки, които препращах на Нел за по-нататъшен анализ. Не ѝ трябваха цветове, а само различни гледни точки през: половин сантиметър. Използваше техники за проучване, които би разбрал и Джордж Вашингтон. Всяка скрита ниша или тайник щеше да излезе наяве при крайния резултат.

Лицето на Каолин изразяваше одобрение на действията ми. Но все пак, щом бе искал точно този вид работа, защо не беше наел цял екип специалисти?

Може би въпросът бе толкова деликатен, че можеше да се довери единствено на собствените си дубликати.

Ако бе така, присъствието ми тук би могло да бъде причина за смесени чувства. Бях престанал да работя за Каолин, когато смазаното тяло на Йосил Махарал бе открито в катастрофиралата кола — когато случаят се превърна от предполагаемо отвличане на ценен служител в смътните подозрения на дъщеря му за убийство.

Записах си наум да попитам Риту за отношенията на баща ѝ с шефа на УП. Ако *наистина* ставаше дума за убийство, можех лесно да измисля сценарии, според които вайсът щеше да оглавява списъка на заподозрените.

„Да вземем случилото се с призрака на Махарал и с моя сив преди няколко часа. Възможно ли е Каолин да се е погрижил да изчезнат безследно в имението му? Може би сивият е стигнал опасно близко до някаква ужасна истина. Може би призракът е имал основателни причини да поиска да избяга.“

Скоро претърсването на първия етаж бе приключено. Предварителният анализ на Нел не показваше наличието на скрити помещения. Но тя бе забелязала една аномалия.

Две от фотографиите липсваха. Когато дойдох, те висяха в началото на стълбището. А сега домашният ми компютър твърдеше, че са изчезнали! Сенките им все още личаха в инфрачервения спектър — стените там бяха малко по-студени.

Обърнах се да потърся вайс Каолин... и го видях да излиза от тоалетната. Зад него се чуваше шум от течаща вода. *Току-що бе изхвърлил нещо!* Платиненият дубъл отвърна на погледа ми с най-невинно изражение. Тихо изругах.

Ако бях дошъл като абаносов специалист, специално настроен за претърсване, щях да го следя, та дори за целта да трябваше да поставя око и на гърба си. Но вече нямаше какво да направя. Разпитването на Каолин само щеше да го накара да се затвори, без да обясни липсващите фотографии.

По-добре да изчакам, реших аз. Нека си помисли, че не съм забелязал нищо. Може би по-късно ще попитам Риту за снимките.

Отидох при волвото, отворих багажника и извадих барабана със сеизмичните резонатори. Струпах оборудването на стълбите и разположих детекторите около цялата къща. След малко щях да знам дали има тайни подземни помещения. Малко вероятно, но все пак трябва да се провери.

Докато чаках данните, огледах рециклатора зад къщата. Имаше отделни секции за метал, пластмаса, растителни останки и електроника. Включително и за глина. Контейнерите би трябвало да са празни, тъй като Йосил Махарал бе прекарал последните няколко седмици извън дома си. Но детекторите ми показаха наличието на маса в отделението за големи. Достатъчна за един дубъл.

Отворих капака и видях само една неясна сива фигура, която бързо се разпадна на кал под въздействието на свежия въздух.

Обонянieto е много важно сетиво. Изпаренията, издигащи се от разпадналата се маса, ми казваха, много. „Умрях доста преди крайния ми срок... и преди не повече от час.“ Колкото се може по-бързо бръкнах вътре и затърсих там, където се бе намирал черепът. Най-накрая успях да открия малък твърд предмет. Идентификационният имплант. По-късно щях да го огледам насаме и да видя дали ще ми даде някаква следа... или просто съседите са изхвърлили свой дубъл в контейнера на Махарал, за да избегнат допълнителното облагане.

Избърсах ръцете си и се върнах при сеизмичните датчици. Както и предполагах, не показваха никакви тайни помещения. Не знаей защо толкова се паля. Може би романтичният ми дух продължава да ме кара да търся катакомбите на Острова на съкровищата, нещо повече от образите на градските камери, да преследвам крадци на авторски права и кръшкащи половинки. Такава е поне диагнозата на Клара. Някъде дълбоко вътре в Албърт Морис се таи душата на Том Сойер.

При мисълта за Клара и за посоката, в която скоро щях да потегля, сърцето ми заби по-бързо. Може би след продължителната работа в пустинята и след като срокът на дубъла на Риту изтечеше, щях да мога да се отбия до бойното поле и да я изненадам...

Изведнъж почувствах промяната. Нещо липсваше. Нечие присъствие, подобно на сянка, бе изчезнало.

Мълчаливото, дебнещо присъствие на дубЕнеас Каолин.

Потърсих с очи лимузината, но мястото, където бе спряла, сега пустееше.

Може би големът си бе тръгнал, за да избегне срещата със сивото копие на Риту, което в момента слизаше надолу по стълбите. Но в това нямаше никакъв смисъл, не е ли тъй?

Нищо нямаше смисъл.

След малко сивият дубъл на Риту се появи пред къщата с малък куфар в ръка и заключи вратата.

— Готова съм — обяви тя с малко сдържан, макар и не точно враждебен тон. Ако при нея имаше някоя черта на характера, която се прехвърляше от оригинала на копието, това бе усещането за *напрежение*, което бях доловил по-рано. Острата нотка, която държеше на разстояние околните и същевременно подчертаваше строгата ѝ красота.

Побързах да събера апаратурата си и я хвърлих в багажника върху преносимата пещ. Скоро пътувахме на югоизток в спускащия се мрак. Към пустинята, където все още дебнат тайни и където природата може да сваля всички маски на цивилизацията и да разкрие грубата битка за оцеляване, каквато винаги е представлявал животът.

[1] Двойник (нем.) — Б.пр. ↑

18. РАДВАШ ЛИ СЕ, ОРАНЖЕВ?

... ФРАНКИ СМЕНЯ ЦВЕТА СИ...

Не е вярно, че Пали не може да прави дубъли. Всъщност той е доста добър в тази област и има много гъвкава представа за собствения си аз, която му позволява да задвижва всякаква голем-форма — било то четириногло, орнитроп или стоножка. Тази рядка дарба да впечатва в нехуманоидни форми би могла да му позволи да стане астронавт, дълбочинен водолаз и дори шофьор на динобус. Но дубълите на Пал не могат да се справят с бездействието, тъй като засилват присъщата му неуморност. Един детектив трябва да може да остане търпелив и съсредоточен (например при продължително дебнене), но неговите копия не могат. С невероятна интелигентност и въображение, те винаги успяват да намерят удобно извинение да превърнат бездействието в екшън.

Именно затова през онази нощ преди три години той лично отиде на срещата с онези злодеи. Неговото разбиране за предпазливост, предполагам.

Така че трябваше да натоварим истинското му тяло заедно с нас в автомобила на Лум. Креслото на Пал се плъзна отзад, а лидерът на манципатите седна зад волана. След това с лукава усмивка ми предложи аз да седна до него — явно неуважение по отношение на Гадарен, който зловещо изсумтя. Тъй като не исках неприятности между двамата съюзници по неволя, отстъпих пред едрия консерватор и не пропуснах почтително да му се поклоня. А и без това предпочитах да пътувам с Пал, притиснат отзад между корпуса на колата и една очукана преносима пещ.

Когато седнах отгоре й, тя ми се стори топла. Някой бе готвил. Но бях лишен от обоняние и не знаех какво точно.

Потеглихме. Оптически активното керамометално купе усещаше погледа ми с точност до милисекунда и автоматично превръщаше тясно петънце от матово в прозрачно навсякъде, накъдето погледнех. Всеки, който би погледнал колата отвън, би видял четири малки неясни

кръгчета, носещи се напред-назад, подобно на малки лудо местещи се светлини на фенери. Страничният наблюдател нямаше какво толкова да види вътре. А за нас колата бе сякаш изцяло от стъкло.

Лум улови навигационен лъч, който регистрира четирима пътници (трима от които истински) и ни даде път с предимство. Движехме се на север, към високотехнологичните квартали, заради предчувствието ми, че там ще открием нещо обезпокоително. Странно, как Лум и Гадарен бяха готови да се доверят на инстинктите на едно франки. Сякаш знаех какви ги говоря.

Различни течности капеха през интравенозните туби и разни лампи примигваха често-често, докато проверявах медицинската конзола на Пали. Апаратът му бе много ядосан заради използването на стимулатори.

— Също като в доброто старо време, а? — намигна ми Пал. — Ти, Клара и аз заедно се справяме със силите на злото. Ум, красотата и психика.

— Е, това описва Клара. А ние двамата?

Той се изкиска и сви жилавата си ръка.

— Добре де, не бях чак толкова зле с мускулите. Но преди всичко осигурявах *цвят*. Който, за жалост, липсва на съвременния свят.

— Хей, да не би да не съм зелен?

— При това чудесно зелен, Зелчо. Но не това исках да кажа.

Много добре знаех какво иска да каже — имаше предвид цвета, който са имали нашите предшественици в пикантния двадесети и началото на двадесет и първия век, когато хората всеки ден са поемали рискове, срещу които днес малцина биха се осмелили да се изправят със скъпоценната си плъткръв. Странно е колко по-скъпоценен може да стане животът, когато разполагаш с все повече и повече от него.

А на мен ми оставаха около шестнадесет часа или някъде там. Прекалено малко време за амбиции и дългосрочни планове. Съвсем спокойно бих могъл и да се откажа от тях.

... Обърнах се към Гадарен, който следеше портала на Световното око на лаптопа си.

— Някакви новини за проследяването на сивия?

Едрият мъж ме изгледа навъсено.

— Хората ми пуснаха същинска хайка. Предложили сме най-добрите цени за проследяване, но не разполагаме с нищо. Нито следа,

откакто е забелязан за последен път в „Студио Нео“.

— Няма и да има — казах аз. — Албърт знае как да изчезва, когато му се наложи.

Гадарен се ядоса.

— Тогава се свържи с оригинала си. Кажи му да повика дубъла!

Лидерът на органо-шовинистите изглеждаше съвсем полудял. Не ми се искаше да го провокирам.

— Сър, вече говорихме за това. Сивият е преминал на автономен режим. Няма да се свърже с ист.Албърт, защото с това би нарушил сключения договор. Ако сивият е останал скрит от експертите, те ще направят всичко възможно, за да *остане* скрит.

— Обзалагам се, че първата им грижа е била да изключат възможността да бъде призован в импланта му — каза Пали.

— Ще сложат и електронни шпиони в къщата на Ал — добавих аз. — Нел рано или късно ще ги открие, но все пак ще мине известно време. Така че не можем да се свържем пряко с Морис. Ако заговорниците се усетят, могат да се покрят или да променят планове си.

— Все още не разбирам. *Какви* планове? — измърмори Гадарен.

— Да ни представят във възможно най-лоша светлина — обади се Лум, който бе свалил обичайната си слънчева маска. — Както вашата група, така и моята. Нарочени сме да бъдем жертвите.

— Бас държа, че зад всичко това стоят „Универсални пещи“ — продължи той. — Ако успеят да убедят света, че сме терористи, могат да поискат и забрана на пикетите и демонстрациите. Край на законите за публичност и на тормоза от страна на групи, които се противопоставят на неморалната им политика.

— Да не искате да кажете, че саботират себе си, за да обвинят нас?

— Защо не? Ако сензацията породил обществена симпатия — какво по-добро! Може дори да се стигне до отхвърлянето на онези антимонополни закони, които се подготвят, и дори да се опитат да се върнат към Голямата дерегулация.

Пал отново се изкиска.

— Какво е толкова смешно? — озъби се Гадарен.

— Само си мислех колко невинно звучите в момента. Да не би да репетирате за пред камерите?

— Какво искате да кажете? — попита Лум.

— Че вие, използващите ненасилие протестиращи, се мъчите да прокарате някакво собствено мошеничество, обзалагам се. Ефектен начин да обявите отрицателното си отношение към „Универсални пещи“. Моралистите винаги могат да оправдаят престъпването на закона, когато това отговаря на възгледите им в момента.

Гадарен се намръщи враждебно.

— Това е нещо различно.

— Така ли? Няма значение. Не ме интересуват предварително скалъпените ви обяснения. Просто ми кажете докъде сте стигнали с подготовката си.

— Не разбирам защо...

— Защото сте на път да излезете от играта, господо! — Прекъснах го аз, може би малко по-рязко, отколкото подхожда на един почтителен зелен. Но бях схванал накъде бие Пал, така че си заслужаваше. — С цялата работа са се заели професионалисти и днес завършват план, който е бил подготвян отдавна. Точно в момента няма абсолютно никакво значение дали тайният мозък зад него са „Универсални пещи“, или някой техен враг. Каквито и да са ходовете им през следващите няколко часа, вината ще се стовари върху вашите глави.

— Но може би ще успеем да ви помогнем, ако изясните нещата — предложи Пал. — Само не ми казвайте, че не сте мечтали и кроили планове как да ударите УП. Така че ни кажете още сега дали има нещо *повече* от мечти! Захващали ли сте се с нещо, което би могло да се използва срещу вас? Нещо, което би могло да ви уличи в престъпление?

Двамата хвърлиха яростни погледи към нас двамата — и помежду си. Почти подушвах взаимната им неприязън. Вътрешната им борба да намерят изход.

Гадарен заговори пръв. Може би бе по-свикнал с неприятните признания.

— Ние... копаехме тунел.

Лум зяпна стария си противник.

— Така ли? Е, мога да си го представя. — Примигна няколко пъти, след което кисело се изсмя. — Ние също.

Трите купола на централата на УП блестяха като подпалени от западната страна под лъчите на късното следобедно слънце. Неизбежно си ги представих като гигантски перли, поставени на върха на огромен мравуняк — затревените склонове скриваха още по-голям подземен завод. Но облечена в зелената си дреха, фабриката приличаше повече на университетски кампус, спокоен и мирен, ограден от почти безобидно изглеждаща ограда.

За съвременните хора мястото бе легендарно, направо титанично. Рог на изобилието, изсипващ съкровища, едва ли може да бъде причина за гняв. Но не всички бяха на това мнение. Пред главния вход, преди кордона от дървета, се бе разположил цял къмпинг, който бе очертан още преди години съгласно закона за открития протест, когато Енеас Каолин се установи това място. Всеки отцепник или радикална група си имаше свое собствено кътче в него — с павилиони и каравани, откъдето се организираха демонстрациите.

Но защо да се продължават агитациите в полза на кауза, която е отдавна изгубена? Защото евтините дубъли правят подобно нещо *лесно...* е, повечето радикали са прекалено сериозни, за да забележат иронията.

ИЗКУСТВЕНИТЕ ХОРА СА ХОРА

Така твърдеше един голям транспарант, който показваше къде се намира щабът на Лум и зелотите на толерантността, по-малки плакати обозначаваха отделните секти и подсекти, а мотото на всяка следваща бе по-шантаво от това на предишната. Естествено бих искал да не се кланям пред Гадарен само защото съм зелен. Но аз съм франки. За другите обаче нали е само въпрос на редуване? Понякога си щурец, а понякога — мравка. Дори и след посещението ми при ефемералите не успях да разбера за какъв вид общество си мечтаят тези хора.

Но въпреки това те са наследници на една традиция, която бе спасила света. Рефлексът за толерантност и включване беше много силен, и то основателно — необходими са му били векове страдания, за да бъде изработен. Объркани или не, поддръжниците му стояха на стабилна морална основа.

Не много далеч друг лозунг блестеше с холограмните си букви и още по-радикалното искане:

РАЗКРИЙТЕ ПАТЕНТИТЕ!

Движението за „открит изходен код“ настояваше всички технологии и запазени марки на УП да бъдат отворени за всеобщ достъп, така че всеки гаражен хобист да може да експериментира в техниките на дублиране и да създава безумни варианти на големи, като обещавахе взрив на всеобща творческа активност. Някои дори си представят епоха, в която ще можеш да впечаташ Постоянната си вълна във всичко около теб — в колата, в тостера, в стените на къщата си. А и защо не в някой друг? За тези ентузиастични — ревностни, свръхобразовани и ужасно отегчени — всяка граница между аз-а и всичко останало бе просто въображаема. Съвсем малка крачка е необходима, за да бъдеш не на няколко места едновременно, а навсякъде едновременно. И през цялото време.

Тези техно-трансценденталисти гледаха да стоят настрана от една друга групичка, чиито последователи защитаваха съвсем друго становище — че светът и без това вече е достатъчно пренаселен и без населението му да се удвоява и утроява всеки ден с нови тълпи консуматори-еднодневки. Облечени в зелените роби на Църквата на Гея, те настояваха, че човечеството трябва да се подкастрира, а не да му се правят нови присаждания. Дубълите не ядат и не отделят, но въпреки това ползват ресурси по други начини.

Пал изсумтя от удоволствие, хвана ме за ръката и посочи.

Непосредствено до къмпинга стърчеше една самотна фигура, която демонстрираше срещу демонстрантите!

САМОДОВОЛСТВОТО Е ЗАБОЛЯВАНЕ,

КОЕТО ВОДИ ДО ПРИСТРАСТЕНОСТ.

РАЗБЕРЕТЕ ЖИВОТА!

— укоряваше ги плакатът, носен от създание с изключително дълги космати ръце и глава като на чакал. Вероятно външният вид на дубъла бе някакъв вид изкуство, някакво сатирично твърдение. Ако бе така, не го разбрах.

Някои хора — повечето хора — имат твърде много свободно време.

Някога, преди години, това място е било пълно с по-прагматични и много по-ярошни протестиращи. Професионални синдикати, вдигнали се заради сгромолясването на пазара на работна ръка, довело до лудистки движения из цялата планета. Избухвали бунтове. Фабрики били поглъщани от пламъци. Работници-големи били линчувани. Люлеели се и падали правителства...

... докато един ден страстите не се уталожили. Как можеш да попречиш на технология, която позволява на хората да правят каквото им скимне, при това в едно и също време?

На път през тълпата забелязах и последния плакат, носен от брадат мъж. Неговото послание — изписано с красиви калиграфски букви в курсив — бе същото, което бях видял само преди час или два:

ПРОПУСКАТЕ НАЙ-ВАЖНОТО.

ИДВА ВРЕМЕТО ЗА СЛЕДВАЩАТА СТЫПКА.

Бандата на Гадарен бивакуваше настрана, отделена от останалите групи от бездна от взаимна враждебност. Вместо да пращат тук всеки ден евтини дубъли, последователите му бяха истински хора. Всички до един.

Докато слизахме от колата, от големите каравани излязоха десетина мъже и жени, съпроводжани от група шумни деца. Облеклото им бе разноцветно, но евтино, очевидно купено с помощите, осигуряващи социалния им минимум.

Срещал съм и преди въздържатели, но никога толкова много наведнъж. Така че нямаше начин да не ги зяпна. Пред мен стояха хора, които категорично отказваха да се копират. При никакви обстоятелства. Сякаш гледах създания от друга епоха, когато жестоката съдба е карала хората да водят живот, изпълнен с лишения. Само че тези тук го бяха избрали доброволно!

Щом видяха Лум, хората замърмориха заплашително. Но Гадарен ги накара да млъкнат само с едно рязко движение на главата и заповяда на двама млади здравеняци да измъкнат Пал. Други

измъкнаха преносимата пещ и последвахме лидера им в най-голямата каравана.

— Все още не съм съвсем убеден, че трябва да ви показвам това — измърмори той. — Работим върху него от години.

Пал прикри прозявката си.

— Не бързайте. Имаме цяла вечност да вземем решение.

Сарказмът понякога може да бъде ефективен. Но все пак често се чудя как така приятелят ми се е изхитрил да оживее толкова дълго.

— А откъде знаем, че вече не е прекалено късно? — обади се Лум.

— Обзалагам се, че врагът няма да предприеме нищо до падането на нощта — отвърнах аз. — Ако е бомба, ще искат да постигнат максимален визуален ефект при максимален брой жертви.

— Защо?

— Убийството на архита обикновено кара хората наистина да побеснеят — каза Пал. — Престъпленията срещу собствеността са нещо друго. Дерегулирано. А и конспирациите имат склонността да се разкриват, когато се стигне до масови убийства. Нещата ще се обърнат срещу тях. Не, ще изчакат следващата смяна, когато тук има само дубъли, за да предизвикат множество зрелищни разчленявания, без да рискуват да извършат престъпление.

— А това означава, че все още разполагаме с време за действие — заключи Пал. — Стига да престанете да се запъвате и да ни покажете с какво разполагате.

Гадарен все още не бе готов да се предаде.

— Защо не попитате първо Лум? Той също има тунел.

— Ще използвам него — кимна Пал. — Но проходът на господин Лум ще е твърде малък за Албърт... искам да кажа, за Франки. *Вашият* трябва да е по-голям, нали, Гадарен? Достатъчно, за да мине истински човек.

Едрият консерватор сви рамене. Най-накрая се беше предал.

— Копахме го на ръка. Отне ни години.

— А как избегнахте сеизмичните детектори? — попитах аз.

— С активна обшивка. Всяка звукова или друга вълна, която попадне от едната страна, се предава на отсрещната. Използвахме четириполюсна дробилка долу и така заглушавахме шума само на няколко метра.

— Умно — отбелязах аз. — И колко сте близо до крайната цел?
Гадарен отмести поглед. После каза толкова тихо, че едва го чух:
— Приключихме... преди две години.

Пал избухна в смях.

— Нямам думи! Какво търпение само! Да копаете като къртици, за да се доберете до омразния враг. И после — нищо! Какво е станало? Да не би да сте изгубили тръпката?

Ако погледите можеха да убиват... Но Пал вече бе преживял и по-лоши неща.

— Не успяхме да стигнем до общо мнение, че действията ще са... подходящи.

Открих, че малко му симпатизирам. Едно нещо е да работиш със смътната или далечна цел да накажеш лошите. И съвсем друго е да го направиш по начин, който да послужи за назиждане на света, да предизвика поддръжката на общественото мнение и същевременно да запазиш скъпоценната си истинска кожа извън затвора. Поддръжниците на „Движението за освобождение на Гея“ бяха научили този урок по трудния начин по време на продължителната си война срещу генните технологии.

— И вие ли имахте същия проблем? — попитах Лум.

Лидерът на манципатите поклати глава.

— Наложил се да направим шахтата си с много извивки и отклонения, но все пак успяхме. Целите ни обаче са различни. Ние искаме освобождаване на робите, а не да саботираме рожденото им място.

Пал сви рамене.

— Е, това обяснява защо се случва тъкмо сега. И при двама ви има изтичане на информация или шпиони. Или пък в крайна сметка са ви засекли. Във всеки случай *някой* *знае*. Ще използват тунелите, за да хвърлят вината за онова, което стане, върху вас. Снощните събития с фалшивите Морисовци са били само за да се уверят, че сте глазурата на тортата, която сами сте направили.

Не добавих, че създателят ми Албърт се оказва на мушката на най-лошото изпичане.

Възцари се мрачна тишина. Накрая Лум заговори.

— Объркан съм. Нима вие двамата *не искате* да използвате тунелите, да влезете вътре и да потърсите изчезналия сив?

— Искаме.

— Но ако врагът знае за тунелите, няма ли да попаднете в капан?

Жизнерадостната усмивка на Пал е най-заразителната, която познавам. Той наистина е в състояние да те убеди, че знае какво прави!

— Доверете ми се — каза той и вдигна длани нагоре. — Попадали сте в добри ръце.

След десет минути, докато се взирах в тясната дупка в земята, дубълът му излъчваше същата увереност. Аз пък се чудех дали краткият ми живот няма да приключи точно на това място.

— Спокойно, Франк — каза ми миниголемът с тънък гласец, който перфектно имитираше нехайния тон на Пал.

— Аз ще поведе парада. Просто следвай яркия ми задник.

Създанието приличаше на пор с удължена, получовешка глава. Най-странната част от него обаче бе козината му, която блестеше с малки светлинни през цялото време, докато вървахме, сякаш бе пълна с някакви паразити или нещо подобно.

— Ами ако там *наистина* ни чака капан?

— О, не се и съмнявам, че ще има — отговори Малкия Пали. — Остави това на мен. Готов съм на всичко!

И това го чуваш, от някой, чиито дубъли почти никога не успяваха да се завърнат цели и непокътнати вкъщи. Искаше ми се истПал също да е тук, за да мога да го сдъвча за последен път. Но той отиде в лагера на манципатите заедно с преносимата си пещ, за да изпрати още свои копия в техния тунел — хитроумно направен така, че да напомня мрежа от тунели на безобидни подземни животни, пресичащи почти произволно гигантския индустриален комплекс. Пали с радост би могъл да прати дузина или повече дубъликамакдзета, всеки от който горещ от желание да изиграе ролята си в самоубийствената мисия. И за него, и за тях това си бе чист купон.

Ако тялото ми бе пригодно да изпитва и най-малкото удоволствие, бих се обърнал и бих тръгнал да го търся още на момента, оставяйки цялото това безумие зад гърба си. А може би нямаше да го сторя.

— Хайде, Зелчо — каза ми псевдопорът със зъбата усмивка. — И недей да се страхуваш от мен. Така и така си обречен. Къде другаде би

могъл да идеш с *този* цвят?

Погледнах ръцете си, сега боядисани (както и цялото ми тяло) в цвета, известен повече като УП оранжево. Цвят за вътрешно ползване, от години запазена марка на Енеас Каолин. Ако този номер не свършеше работа, нарушаването на авторските права щеше да е най-малката от грижите ми.

„Е, поне вече не съм зелен.“

— Хайде де! — изпищя миниатюрният дубъл на Пал. — Никой не живее вечно!

И с този жизнерадостен възглас се гмурна в дупката.

„Не — помислих си аз. — Не вечно. Но няколко часа повече не биха ми се отразили зле.“

Отново проверих ролерите на китките, лактите, бедрата, коленете и петите си. След това коленичих, за да се плъзна надолу. Без да се обръщам, усещах едрата нервна фигура на Джеймс Гадарен, която стоеше зад мен и наблюдаваше.

След това стана нещо, което някак странно ме трогна. Намирах се вече на около два метра навътре в ужасния проход, когато чух как грамадният зелот промърморва нещо като благословия.

Може би не е била предназначена за ушите ми. Но все пак, освен ако не греша, Гадарен помоли Бог да е с мен.

През цялото време, прекарано на тази Земя, това бе най-хубавото нещо, което ми е казвал някой.

19. ФУРНАТА НА ФАЛШИФИКАТОРИТЕ

... В КОЯТО СИВ НОМЕР ДВЕ ПОЛУЧАВА ПОРЦИЯ ГАЗ...

Следобедът постепенно отминава и огромният индустриален комплекс се подготвя за новата смяна. При портала се струпва множество движещи се двукраки, всички с повече или по-малко човешка форма.

В миналото всички тези хиляди работници щяха да се задвижат при звука на сирената. Половината от тях щяха да поемат към домовете си, уморени от осемте или десетте (единадесетте, дванадесетте) часа работа, а другата половина — да заеме местата им при машините, за да превърне потта, уменията си и незаменимия човешки живот в богатството на държавите.

Днес движението е по-слабо. Неколкостотин служители-архита, мнозина от които в спортни дрехи, приятелски си приказват на излизане и се насочват към мотопеди и велосипеди, докато помногобройното и разноцветно множество от дубъли в хартиено облекло пристига с динобуси и марширува в противоположната посока.

Някои по-високопоставени дубъли също си тръгват, за да прехвърлят спомените си. Но повечето, остават и продължават да работят, докато не дойде време да скочат в рециклиращите контейнери — армии от яркооранжеви роботи, трудещи се съсредоточено и безропотно, защото някое тяхно друго аз ще се радва на тлъстата заплата и дялово участие. Може да ти стане малко страшно, ако спреш и се замислиш по-сериозно. Нищо чудно, че никога не съм искал да работя във фабрика. Не съм подходящият тип личност. Даже съм много неподходящ.

Дори входът за големи е оцветен в успокояващи околото тонове и се носи сензорно-резонираща музика, докато изчаквам реда си на дългата опашка, за да се регистрирам. Усещам също така слаба вибрация под краката си. Някъде отдолу под покритите с трева склонове гигантски машини бъркат предварително заредената с

енергия глина, смесват я с патентованите нишки, настроени да съответстват на ултрасложните ритми на оголената, душа, и я оформят в кукли, които ще станат, ще вървят и ще говорят като истински хора.

Кукли като мен.

Дали това е чувството, което изпитваш, когато се завръщаш у дома? Сегашното ми одушевено тяло е било създадено тук само преди няколко дни, а после е било изпратено в хранилищния охладител на Албърт. Ако тази разузнавателна експедиция ме отведе там някъде долу, дали ще разпозная майка си?

„О, я стига, Ал.“

Аз съм си аз, независимо дали съм сив, или кафяв. Щурец или мравка. Единствената съществена разлика е колко любезен трябва да бъда.

Това... и също така доколко мога да бъда изхвърлен. В известен смисъл аз съм по-свободен, когато съм сив. Мога да поемам рискове.

Като например този, с който ще се сблъскам след малко, когато се опитам да се регистрирам. Дали охраната на УП ще се окаже толкова небрежна, колкото предрича маестрата?

Почти се надявам да не е. Ако ме спрат — или дори ако пазачът започне да ми задава необичайни въпроси, — просто ще му обърна гръб и ще си тръгна! Ще се извиня на Джинийн и приятелчетата й. Ще пратя половината от хонорара си на Нел и ще прекарам остатъка от съществуването си... как? Щом по договор нямам право да прехвърля спомените си и дори да видя оригинала си, май ще ми се наложи да си потърся някакъв друг начин да убия времето. Може би ще ида на някое представление. Или ще застана на някой ъгъл и ще забавлявам родители и деца с евтини фокуси. От доста време не съм го правил.

А може би ще ида да видя Пал. Ще разбере защо бе така възбуден сутринта.

Добре де, признавам си. Ще съм разочарован, ако всичко приключи. Сега полуживотът ми има смисъл. Натоварен съм със задача, имам цел, трябва да помогна на клиентите си да разберат дали „Универсални пещи“ нарушава закона за прозрачност. Целта си заслужава, а и е платена добре.

Докато приближавам контролния пункт, откривам, че съм нервен. Надявам се планът да проработи.

Честно? Беше ми забавно през двата часа — да препускам сред тълпите, да се промъквам през тесни пролуки, набързо да се маскирам и преобличам, да изчезвам и да се появявам на най-невероятни места и да мамя вездесъщите камери. Всъщност това беше основната ми работа за деня — поне засега. Да правиш онова, в което те бива — какво друго би те накарало да се почувстваш пълноценен човек?

„Е, хайде. Мой ред е. Започва се.“

Големият дежурен жълт голем е толкова отегчен, че се чудя дали не се преструва. Предполагам, че дори и на настроен за повишена бдителност дубъл може да му писне. А може би е бил подкупен. Уоммейкър и Колинс така и не ми казаха никакви подробности. Оттук и напрежението ми...

Лъчът опипва идентификатора на веждата ми. Пазачът хвърля поглед към мен, после към екрана. Челюстите му се размърдват и устата му леко се отваря, за да произнесе кратък коментар, който аз не мога да чуя, но инфразвуковият микрофон в гърлото му възприема без никакъв проблем.

От гишето се подават две неща — значка на посетител и хартиен свитък — карта със зелени стрелки, които ми посочват накъде трябва да вървя. Стрелките сочат нагоре, към офисите на директорите — там, където преди часове е имал среща един друг Албърт Морис. Този друг аз изчезна безследно, но провалът му не е моя работа. *Моите* интереси са на друго място.

Измърморвам някакви машинални благодарности (ненужна учтивост, която издава възпитанието и възрастта ми) и се насочвам към ескалатора, водещ надолу.

Чия ли ще е вината, ако централният компютър на „Универсални пещи“ ме приеме за един мой съвсем различен аз?

Обикновено на този етап бих се опитал да пратя доклад. Бих открил обществен телефонен възел (виждам един в другия край на фойайето) и бих пратил шифровано копие на доклада, който съм диктувал почти непрекъснато от сутринта. Да кажа на Нел къде съм. Да уведомя Албърт какво става.

Но сега това ми е забранено. Джинийн Уоммейкър не иска да се обаждам дори на нея. Нищо не трябва да сочи към „Студио Нео“ или

към странните ѝ съдружници. Един от резултатите е непреодолимото желание да излея съдържанието на записващото ми устройство, сякаш имам нужда от изповед.

Е, прибавям и това към всички останали дразнещи характерни белези на тази смахната акция. Спускам се с ескалатора и потъвам в огромния мравуняк под блестящите корпоративни куполи, разтревожен за следващата фаза — търсенето на улики, че вайс Енеас Каолин незаконно крие важни научни открития.

Добре, да предположим (както подозират маестрата и Царица Ирена), че „Универсални пещи“ са намерили решение на най-дразнещия проблем на нашата епоха — как да прехвърлят Постоянната вълна на човешката същност на разстояния, по-големи от един метър. Ще има ли улики, които лаик като мен да бъде в състояние да различи? Чифт гигантски антени, поставени една срещу друга от двете страни на бездънна пропаст? Хиперпроводящи терахерцови кабели с дебелината на дървесен ствол, свързващи човешкия оригинал с някаква отдалечена буца глина, на която трябва да се вдъхне живот?

Или УП вече са усъвършенствали технологията? Може би точно в този момент те тайно се „излъчват“ из цялата планета?

Ами другите открития, за които подозират Уоммейкър, Ирена и Колинс? Удължаването на живота на дубълите? Копирането от дубъл към дубъл? Ами ако съвременните фантастични измишльотини изведнъж се окажат истина?

Работодателите ми искат да намеря доказателство, но другата част от работата ми е също толкова важна — *не прави нищо незаконно*. Вината за всяко нещо, което бих могъл да зърна, да може да бъде стоварена на главата на охраната на УП: Но не трябва по никакъв начин да загатвам за Джинийн и приятелите ѝ.

Това може да ми струва лиценз.

По дяволите. Целият следобед нещо ме тормози. Също като комар, който не мога да хвана. Обикновено бих последвал интуицията си, но в тази работа има *прекалено* много необичайни неща — слепият договор, лишаването от прехвърляне, и като капак на всичко — фактът, че работя за маестрата, при положение че се бях заклел никога повече да не я погледна. Онази сцена на насилие в „Дъгоцветния салон“, а сега и това ограничено действие — да се опитвам да душа и

същевременно да не нарушавам закона. Всичко това поотделно може да те изкара от релси.

Значи е странно лесно да се освободя от неприятните си чувства. Да ги припиша на тази смес от известни спънки... а не на нещо лошо, спотайващо се на границата на осъзнаването...

Ето къде трябва да слеза. Първи подземен етаж. Над приятния, приличащ на вход в кампус портал ярко блести надпис *отдел за изследване и внедряване*. Зад поредния лесен за минаване контролен пункт съзирам висококачествени сиви и черни дубъли (дори и няколко високочувствителни бели), които вървят бодро нанякъде и очевидно работата им доставя удоволствие. Учените и техниците по принцип обичат да се копират, тъй като така могат да провеждат експериментите си непрекъснато. Създаваш цели армии свои копия, които денонощно нахлуват в хранилищата на Природата и събират всяко зрънце информация, до което могат да се доберат, докато през това време истинският ти мозък е добре отпочинал и гради теории.

Ирена каза, че тук също няма да имам трудности с охраната. Йосил Махарал е бил шеф на отдела, а сивият Албърт е натоварен да разследва смъртта на нещастника, така че посещението ми би трябвало да се очаква. По дяволите, дори и да ме отпратят, пак мога да огледам отстрани...

„Сега пък какво направи?“

По дяволите, пропуснах да слеза!

Продължавам да стоя на движещата се лента, която ме отнася покрай първия етаж надолу под земята!

Това не е по плана...

Но все пак има известен смисъл, нали? Мисля, че разбирам какъв е подсъзнателният импулс, който ме кара да продължа надолу. Възможно ли е изследователският отдел да няма своите задни вратички към по-дълбоките нива, където могат да се провеждат по-мощни експерименти? Техниците *мразят* охраната, така че тези задни вратички ще бъдат по-скътани и не така пазени, колкото централната шахта. Даже съм готов да се обзаложа, че няма да има никаква охрана. А и така историята ми ще им се стори по-достойна за възхищение — в смисъл как се мотая из завода и се „изгубвам“ някъде по пътя.

Не звучи зле. Но обяснява ли това защо краката ми бяха направо заковани преди няколко секунди? По дяволите. Дубъл-технологията щеше да е много по-удобна и рационална, ако при копирането на душата не се налагаше всеки път да се взема и подсъзнанието ти.

Още подземни етажи минават покрай мен, докато се мъча да разчепкам въпроса. Зад широк портал с надпис *тестове* зървам кътче от ада — редици експериментални помещения, в които новите модели големи биват подлагани на мъчителни изпитания, като например да те разбиват на части, но да оставаш в съзнание, да си в състояние да докладваш за всяко обезобразяване или унижение. И нито едно. От тези мъчения не може да се нарече неморално — в днешно време можеш да намериш доброволци за всичко.

Пъстрота, това е то.

Продължавам да слизам надолу и откривам, че търкам дългия безчувствен белег, покриващ раната, която получих в боя в „Дъгоцветния салони“. Не усещам болка, но белегът страшно ме дразни. Дали реакцията ми не е психокерамична?

Купувам сиви, които са свръхнастроени за концентрация, способни да цитират и анализират, докато в същото време скитат някъде из полето. В добавка всички те носят и чудатото подсъзнание на Ал — онази част от мен, която се тревожи, съпоставя и после тревожи мен. Като поглеждам назад ми се струва ужасно странно как стана така, че онези типове попаднаха на мен в клуба на Ирена... а по стечение на обстоятелствата същият онзи смотаняк се сблъска на площад „Одеон“ със зеления ми преди той да тръгне на разходка под водата.

Също така странно е, че царица Ирена — която жадуваше да се срещне с мен — ме беше оставила да чакам в онзи отвратителен клуб, където ме сполетя бедата.

Дали не е *трябвало* да ме сполети?

Спускам се до първия индустриален етаж. Заобиколен съм от огромни резервоари от неръждаема стомана, чиито редици чезнат някъде в далечината, подобно на полкове решителни блестящи гиганти.

Въздухът е изпълнен с острия пръстен аромат на пропита с пептиди глина. От нов материал се произвежда само малка част от продукцията. Останалият се рециклира, докарван тук всеки ден от

огромните тръби, свързани с пунктовете за събиране, разпръснати из целия град — пенливо пюре, което само преди часове е било във формата на човешки същества, вървящи, говорещи, преследващи своите цели и безбройните си различни мечти. Сега физическата им субстанция се слива отново в тези резервоари... върховното демократично смесване в едно цяло.

Перки разбъркват кашавата смес. Отгоре ѝ се изсипва блестящ пращец и опложда нано-коалесцентната субстанция, от която ще израснат нови клетки, заредени с енергия за още един ден френетична работа. Крайниците ми изтръпват. Не мога да не си представя ентропията, просмукваща се неумолимо в *собствените* ми клетки, бързо изразходващи натрупания в същите тези резервоари *elan vital*.

След няколко часа изчерпването ще доведе до спазъм. До желанието да се върна, подобно на възрастна съомга, при онзи, който ме е впечатал. За прехвърляне на спомените — единственият шанс на дубъла за отвъден живот преди тялото му да се влее във вечната река от рециклирана глина.

Но този път няма да има прехвърляне. Няма да има продължение. Не и за мен.

Подът се издига покрай мен и приближавам до следващото подземно ниво, по-голямо и по-шумно от предишното. Големите резервоари, които бях видял горе, изсипват пенестото си съдържание в титанични съскащи машини, които неуморно стенат и се въртят. Роботи-влекачи теглят грамадни макари по релсите на тавана и доставят цели акри фино изтъкана мрежа, блестяща така, че нито едно органично същество не е в състояние да понесе да я гледа дълго — дифракционния спектър на суровия материал на душата. Или най-близкото ѝ подобие, изнамерено от науката.

Мрежата и готовата глина се смесват в огромни ротационни преси, които омесват и формоват тестото, изстискват излишната течност и изхвърлят поредната неопечена човешка фигура на движещите се конвейери. Продължават нататък, за да бъдат оцветени според цената и вградените си възможности. Някои продължават още за инсталиране на допълнителни, специално поръчани качества. Другите стандартни модели, субсидирани от държавата, са толкова евтини, че дори и най-бедният може да си позволи да се копира и да живее по-дълго, отколкото са можели да си представят прародителите

му. Подобни фабрики по цялата планета възстановяват половината от растящото население и зареждат с краткотрайни тела милиарди домашни охладители, копири и пещи.

„Чудото престава да е чудо, когато го дадеш на всички.“

Гледам как гигантските преси бълват стотици заготовки в минута и съм поразен от абсурда на всичко това.

„Ирена и Джинийн казват, че трябва да търся научни открития, скрити от «Универсални пещи». Но това не може да бъде истинската причина да ме пратят тук!“

Мисли, Албърт. УП има конкуренти. „Тетраграм Лимитид“. Йеменската „Меджилар Ахимааз“. „Фабрик Шелм“. Компании, които са лицензирали оригиналните патенти на Енеас Каолин, докато изтече срокът им. Нима *те* не биха се интересували от евентуални тайни открития повече, отколкото маестрата и приятелите ѝ? С ресурсите си те биха могли да намерят десетки начини... например да предложат по-добро заплащане на служители на УП. Как е възможно „Универсални пещи“ дори да си помислят, че са в състояние да държат в тайна открития като онези, за които говореше вайс Колинс?

Да, злото процъфтява, когато се пази в тайна. Точно това кара Албърт да продължава напред. Да разобличава престъпниците. Да открива истината. Напук на всичко. Но дали *аз* в момента се занимавам със същото? По дяволите, та никой не може да забърка наистина *голяма* конспирация днес, когато наказателните награди изкушават и най-доверените ти хора с тлъсти суми и слава. Безброй дребни мошеници все още процъфтяват и благодарение на тях бизнесът ми все още съществува. Но възможно ли е някой да пази тайни с такива размери, както твърдят работодателите ми?

Защо изобщо му е на някой да си *прави труда* да крие?

Изведнъж ми става напълно ясно за какви „тайни открития“ става дума. Те заиграват с моята суета! Разсейват ме с приказки за вълнуващи нови технологии. С интелектуални главоблъсканици. *И* със своите потайни, противни личности. Всички видове дразнещи отклонения, така че общото ми безпокойство да бъде приписано на възбудата, на тръпката или на личната неприязън.

Подът отново се издига покрай мен и пред очите ми се простира следващото ниво на завода. На пръв поглед прилича досущ на предишната огромна конвейерна линия, но пресите тук са по-

специализирани. По лентите се носят сини полицейски модели, екипирани с високоговорители и Умиротворителни нокти. Поредната бумтяща машинария бълва уголемени заготовки, мускулести и с бронирани кожи, оцветени в камуфлажни цветове. Напомнят ми за Клара и нейната война нейде в пустинята.

Трябва да потисна болката. Тя вече не те засяга, дубъл. Съсредоточи се върху собствените си проблеми. Като например за какво са те наели маестрата и приятелите й?

Очевидно не за да проникнеш в „Универсални пещи“. Това е смешно лесно. (Като специалист, Албърт би трябвало да посъветва Енеас Каолин да постегне охраната си!) Няма смисъл Уоммейкър и компания да плащат тройно по-голям хонорар на момче като мен само за да влезе тук и да се поогледа. Колинс и Ирена биха могли да пратят когото им хрумне. Биха могли да го направят и сами.

Не, аз съм свършил трудната работа — онази, за която са ме наели — още преди да пристигнем при портала. Избягването на обществените камери, изчезването и появяването на най-различни места, уметото заличаване на следите ми, така че никой да не може да ме свърже с работодателите ми.

„Могат ли да имат някаква причина, много по-важна от онази, която ми изложиха?“

Хвърлям поглед към близката стена и забелязвам записваща камера. Абсорбатор, от най-евтините модели, който на всеки няколко минути полага една бърза снимка върху полимерен куб, докато той се напълни и трябва да бъде сменен — веднъж месечно. Сигурно съм минал покрай стотици подобни. А и прочетоха моя идентификационен имплант на контролния пункт. Е, значи има запис от момента на пристигането ми. Ако някой се интересува, ще научи, че един сив на Албърт Морис се мотае някъде тук. Но УП не могат да предприемат нищо, докато спазвам закона. А засега всичко, което съм сторил, е да се „изгубя“ и да оглеждам наоколо.

Но ако направя нещо нередно? Може би дори без да искам...

„По дяволите! Какво е това?“

Малка мушица — нещо подобно на комар — се върти пред мен. Избягва замахващата ми ръка и се стрелка към лицето ми. Не мога да си позволя да се разсейвам, затова използвам внезапен прилив на енергия, за да хвана нещото във въздуха и да го смачкам в дланта си.

Докъде бях стигнал? Чудех се дали Джинийн и останалите нямат някакъв скрит план. Може би трябва Да се случи нещо друго, докато съм в „Универсални пещи“? Ескалаторът ме спуска още едно ниво надолу, където също тътнат машини. Отново потърквам белега... и се питам дали безжизнената маса не е нещо повече от обикновена запълваща тъкан.

Дали това е била причината да бъда нападнат от онзи главорез-гладиатор в клуба? Да няма съвпадение, а всичко да е било уредено предварително... така че да мога да приема празния интервал по време на „поправката“, когато всъщност...

Втора проклета буболечка кръжи пред мен и като истинско камикадзе се понася към лицето ми!

Втори прилив на енергия и тя е размазана в ръката ми. Не мога да позволя никакви си буболечки да ме разконцентрират. Трябва да намеря начин да проверя безумните си подозрения.

Скачам от движещата се лента и тичам покрай конвейер, носещ най-разнообразни прясно омесени производствени дубъли. Длъгнести миячи на прозорци, дългоръки берачи на плодове, гладки морски фермери и яки строителни работници, направени за работи, за които автоматизацията е прекалено трудна или скъпа, безжизнени като кукли, лишени от човешки дух, който да ги приведе в движение. Може би ще намеря онова, което търся, точно пред мен, на мястото, където специализираните заготовки се поставят в пашкули от КерамОпаковки, готови за изпращане.

Ето там! До конвейера стои работник в УП оранжево и наблюдава видеостена, покрита с примигващи символи. На широкия му гръб е отпечатана емблема с надпис *качествен контрол*. Крача към него с широка дружелюбна усмивка, като междувременно смачквам поредното досадно насекомо. (Дали са се навъдили само тук?)

— Здравейте!

— Да, сър? — обръща се към мен той. Объркан е. Малкото сиви, които слизат тук, носят значките на УП.

— Мисля, че се изгубих. Това ли е изследователският отдел?

Смах.

— Наистина сте се изгубили! За щастие, ще трябва просто да вземете другия ескалатор и...

— Ама че готина диагностична станция си имате — прекъсвам го, като се опитвам да изглеждам колкото се може по-небрежен. — Може ли да я използвам за малко върху себе си?

Объркването се сменя с предпазливост.

— Но тя е за служебно ползване.

— Хайде стига. Няма да струва нищо друго освен малко електричество.

Изкуствените му вежди се свиват.

— Използвам я, когато системата отчете дефектна заготовка.

— Често ли се случва? — Пропъждам поредната нахална мушица и забелязвам, че бръмчащите създания не се навъртат около оранжевия работник.

— Около веднъж на всеки час, но...

— Ще отнеме само минута. Хайде. Ще кажа добра дума за теб горе.

Извод? Аз съм ВИП посетител. Прояви малко любезност към мен и ще добавя малко червени точки в досието ти. И за себе си за умелите дребни лъжи.

— Ами, добре... — предава се той. — Използвали ли сте някога Екзаминатор тип осем? По-добре аз да го управлявам. Застанете ей там. Какво търсим?

Заставам до флуоресцентния екран, повдигам туниката си и показвам огромния белег. Той зяпва.

— Ама че работа. — Любопитството взима връх и техникът започва да подготвя скенера си. Едва сега си позволявам вниманието ми да бъде отвлечено от две от проклетите насекоми.

„Какво са те, по дяволите, и защо непрекъснато се навъртат около мен?“

С необичайна координация те се стрелкат към очите ми. Дясната ми ръка хваща едната мушица, но другата избягва удара, завърта се и влиза право в ухото ми!

По дяволите, боли! Забива се все по-навътре!

— Дайте ми няколко секунди — казва оранжевият техник, докато настройва контролерите си. — Свикнал съм да проверявам само празни заготовки. Ще трябва да елиминирам смущенията от впечатаното душевно поле.

Пляскам ухото си... и замирам, когато внезапно в главата ми се разнася глас, отекващ като гласа на някой разбуден бог.

— *Здрасти, Албърт. Спокойно. Аз съм. Пал.*

— П-Пал?

Смаян, аз свалям ръката си. Може ли буболечката да ме чува, когато говоря на глас?

— Какво...

— *Здравата си нагазил в лайната, приятел. Но знаем къде си. В момента вървя към теб заедно с един от зелените ти. Ще те измъкнем от тая каша.*

— Каква каша? — не разбирам аз. — И ще ми кажеш ли изобщо какво става?

— *Ще ти обясня съвсем кратко. Просто не прави нищо!*

Техникът вдига поглед от станцията си.

— Казахте ли нещо? Почти съм готов.

— След малко ще ми направят диагностично сканиране — казвам на буболечката в ухото ми. — Един от техниците в производствения...

— *Недей!* — изревава гласът на Пал, — *Каквото и да са напъхали в теб, то може да е настроено да се включи, когато минаваш през скенер.*

— Но аз вече минах през един на влизане...

— *Тогава вторият скенер може да служи като сигнал за задействане.*

Изведнъж разбирам. Ако Джинийн и Ирена са поставили нещо в мен, щяха да увеличат размера на пораженията, като забавят задействането му — с помощта на часовников механизъм или чрез включването му, когато мина през втори скенер някъде дълбоко вътре... да кажем, когато влизам в изследователския отдел, което за малко не направих само преди няколко минути.

— Спри! — крещя аз, а техникът натиска копчето.

... събитията... се развиват много бързо...

... използвай прилив на енергия... измени субективното време... замени продължителност на живот за бързо мислене.

Мятам се настрани от лъча, но зная, че е прекалено късно. Сигналът на скенера ме засяга. Безжизнената маса в мен реагира. Приготвям се за експлозията.

— Прав сте! — казва техникът. — Наистина има нещо вътре, но... хей, къде хукнахте?

Тичам. Прилив на енергия за чисто действие.

Не е обикновена бомба, в противен случай досега да съм се превърнал в милиони горящи късчета. Но нещо кипи вътре в мен и това изобщо не ми харесва.

Буболечката на Пал се гърчи в ухото ми.

— *Към товарителните рампи!* — *крещи тя.* — *Ще те чакаме там.*

Зад огромните машини, които опаковат празните заготовки в техните пашкули, виждам фарове на камиони, движещи се в падащата нощ. Представям си хълма-мравуняк на УП и си позволявам искрица надежда... Ако успея да изляза навреме навън, това ще осуети ли плана на маестрата? Експлозиите на открито причиняват по-малки щети.

Но това не е бомба. Усещам изгаряща жегата. Скенерът е активирал верига сложни химични реакции. Програмиран синтез, може би произвеждащ специално подготвен нанопаразит или прион-разрушител. Излизането навън може да пощади УП, само за да изложи целия град на смъртна опасност!

Пал изкрещява в ухото ми да завия наляво. Завивам.

Усещам камерите по стените и записващите им очи. Нямам време да спра и да изкрещя, че съм невинен — „Не знаех!“. Сега единствено действието може да говори за Албърт Морис. За да не позволя *той* да попадне в затвора, аз напъвам всичките си сили.

Пред мен са товарителните рампи. Опаковани заготовки се плъзват в пневматичните тръби и с всмукващ звук потеглят към милионите клиенти. Огромни подежни вилки с пуфтене товарят по-големите модели в камиони.

— *Насам!*

Викът отеква едновременно в ухото ми и през рампата. Виждам своя боядисана в УП оранжево версия — носи някакво подобно на

невестулка същество на рамото си. И двамата дубъли са с рани от неотдавнашна схватка. Някои още димят.

— Радваме се да те видим! — изкрещява четирикракият мини-Пал. — Трябваше да си пробием път с бой през едни гадни... Хей!

Нямаме време за спиране и сверяване на данните. Докато тичаме, двамата с другото ми аз се споглеждаме за част от секундата и разпознавам сутрешния зелен. Изглежда, днес си е намерил по-интересна работа от чистенето на тоалетни. Радвам се за теб, Зелчо.

Кипенето във вътрешностите ми доближава някаква своя връхна точка и докарва грубите ми голем-органи до химична лудост. Някакъв ад ще се отприщи всеки миг. Ще ми трябва нещо масивно, за да го задържа.

Дали да не скоча в пакетиращата машина? Не. Въздушният гел няма да свърши работа.

Избирам намиращия се недалеч самотоварач, който с ръмжене изгаря допълнителна доза гориво, докато стоварва поредния пакет в камиона. Диплодоковата му глава се обръща към мен. Донякъде напомня на човека, който го е впечатал.

— *Искаш ли нещо?* — разнася се гласът му, докато се втурвам между краката му. — *Хей, приятел, какво...*

Под опашката му ауспухът изпуска високооктанови пари, треперещ влажен ензимен метеоризъм от натовареното с тежка работа глинено тяло. Игнорирам всичките си инстинкти и пъхам и двете си ръце между устните от псевдоплът, разтварям отделителния сфинктер, за да...

... за да се покатеря вътре в него.

Самотоварачът надава крясък. Съчувствам му, но се държа здраво, докато той скача и се мята, опитвайки се да ме разкара от най-гадното място, на което съм попадал.

„Тоест, най-гадното място, за което зная. Някои от другите ми дубъли може да са виждали и по-лоши неща. Онези, които така и не се прибираха вкъщи... макар че се съмнявам.“

Провирам се още по-навътре и се моля вграденото ми записващо устройство да оцелее. Може би този последен акт на саможертва ще снее обвиненията от Албърт. „Добре че няма да прехвърли нито спомен от всичко това.“

Нещастният самотоварач се гърчи. Вълни задушлив газ се опитват да ме изхвърлят навън. Но не се предавам и с всички сили сграбчвам всичко, което може да ме задържи. Един гърч кулминира в разкъсваща агония и дясното ми стъпало изчезва! Откъснато от обезумелия голем.

Не мога да го виня, но болката само ме кара да продължа още по-навътре, като задържам дъха си срещу вонята и изцеждам и последните си капки от аварийната *elan*, за да се покатеря в стесняващата се клоака и да стигна до самия ѝ център.

А същевременно самият аз бивам изяждан отвътре. Използван съм като суровина за някаква ужасна реакция и избухливото съдържание на корема ми всеки момент ще изригне.

Дали съм достатъчно дълбоко? Ще успее ли огромното глинено тяло да задържи каквото там има в мен?

„Господи, какъв ден са...“

20. ПРЕКАЛЕНО МНОГО РЕАЛНОСТ

... КАК ИСТАЛБЪРТ НАУЧАВА КАКВО Е ДА НЕ МОЖЕ ДА СЕ ВЪРНЕШ ВКЪЩИ...

Предградията.

Господи, каква пустош.

На половин час от дома на Риту Махарал по източната магистрала на път към пустинята ни засече залавящ лъч, който подчини двигателя на волвото и ни накара да пъплим с „максимално ефективна“ скорост през най-натоварените зони на града. Непрекъснато ни задминаваха велосипедисти — компютрите дават по-висок приоритет на мускулите на истинските хора за сметка на някакви си дубъли в автомобил.

Около нас и под нас се простираха предградията, всяко от тях крещящо ярко с разнообразните си архитектурни стилове — от безвкусни натруфени замъци до кича на двадесети век. Състезанията между отделните махали помагат на хората от двете поколения на висока безработица да се разсеят, така че местните и техните дубъли се мъчат като луди да създадат най-разточителните и показни сгради, като често наблягат на някаква етническа тема — гордост от принадлежността към някаква имигрантска общност, отдавна потънала и разтворила се във всеобщата културна чорба.

Глобализацията не сложи край на културното разнообразие, но превърна етническата принадлежност в поредното хоби. В друг начин хората да откриват в себе си нещо значимо и ценно във време, а работа могат да си намерят само наистина талантливите. Всеки знае, че това е фалшиво, също като сигурната минимална заплата. Но пък за сметка на това побеждава алтернативите — отегчението, бедността и истинските войни.

Почувствах облекчение, когато най-сетне минахме през последния зелен пояс около града и се гмурнахме в естествения сух въздух на извънградския район. Сивият дубъл на Риту не говореше много. Сигурно е била в скапано настроение, когато е впечатвала. Не

беше учудващо — та тялото на баща ѝ още дори не бе успяло да изстине. А и идеята за това пътуване не беше нейна.

Попитах я за Енеас Каолин, колкото да поддържам някакъв разговор.

Риту познавала магната още откакто баща ѝ се присъединил към „Универсални пещи“ преди двадесет и шест години. Като малка го виждала често, докато накрая не се изолирал — един от първите аристократи-отшелници, които, престанал и да се срещат с другите хора лично. Дори и най-близките му приятели не го били виждали в плът вече цяло десетилетие. Не че на повечето им правело впечатление. Какво значение има? Вайсът все така спазвал времето на уговорените срещи, присъствал на партита, дори играел голф. А платинените му дубъли били толкова добри, сякаш бил самият той.

Риту явно също използваше положението си в УП, за да се сдобива с висококачествени заготовки. Дори и на слабата светлина си личеше, че сивото ѝ копие е гъвкаво, реалистично и с много добра текстура. Е, в края на краищата аз я помолих да прати първокачествен модел, който да ми помогне в разследването.

— Не съм сигурна за кои точно става дума — отговори тя, когато я запитах за липсващите снимки в дома на баща ѝ — същите, които дубълът на Каолин бе откраднал от стената. Риту сви рамене. — Знаеш как става. Познатите вещи просто се превръщат в част от общия фон.

— И въпреки това ще съм ти благодарен, ако успееш да си спомниш.

Тя затвори сините си очи.

— Ами... едната май беше снимката на Енеас и семейството му като млад. А другата го показваше заедно с баща ми пред първия им нехуманоиден модел... един от онези дългоръки берачи на плодове, ако не се лъжа. — Риту поклати глава. — Съжалявам. Оригиналът ми сигурно щеше да ти помогне повече. Може да накараш своя да я попита.

— Може би — кимнах аз. Нямахе нужда да обяснявам, че оригиналът на Албърт Морис в момента седи до нея. — Можеш ли да ми кажеш какви са били отношенията между Каолин и баща ти в последно време? И по-специално, точно преди Йосил да изчезне?

— Отношенията им ли? Винаги са били добри приятели и работеха чудесно заедно. Енеас беше много толерантен към особеното

поведение на татко и дългите му отсъствия. Освен това го беше освободил завинаги от проверките с детектора на лъжата, на които всички се подлагаме два пъти годишно.

— Два пъти годишно? Сигурно е доста неприятно.

Риту сви рамене.

— Част от Новата васална система. Обикновено просто те питат „Криете ли някаква голяма тайна, която може да навреди на компанията?“ Най-обикновена предпазна мярка, без пъхане на носа в личните ти работи. Прилага се към всички нива в компанията.

— Към всички ли?

— Е, не си спомням някой да е настоявал Енеас също да се подложи лично на детектора — призна тя.

— От страх ли?

— От уважение! Той е добър работодател. Ако не желае да се среща лично с други хора, защо му е на някой от семейството на УП да го разпитва за причините му?

„Защо наистина? — замислих се аз. — Няма никаква причина... освен старомодното изгарящо любопитство! Разбира се, това е поредният пример как личностните ти характеристики съответстват на професионалната ти ориентация. Такива като мен просто не стават за този нов свят на верноподанически клетви и разни индустриални «семейства».“

Замълчахме. Нямах нищо против. Всъщност трябваше ми извинение да се изключа... тоест да се престоря, че минавам в спящ режим. Колата сама щеше да продължи към далечните планини, където се намираше бараката на баща й. А през тези часове можех да си позволя малко хубав органичен сън.

За щастие Риту сама предложи изход от положението.

— Този дубъл е натоварен да направи някои проучвания в мрежата по време на пътуването. Имаш ли нещо против, ако се заема с тях сега?

В скута й лежеше преносима работна станция-чадор (несъмнено много сложна и скъпа) с непрозрачна качулка, която можеше да покрие главата, раменете и ръцете.

— Чудесно — казах аз. — Искаш ли да вдигна и параван освен чадора?

Тя кимна и ми се отблагодари със същата умолителна усмивка, която видях на първата ни среща.

— Надявам се, че нямаш нищо против.

Някои хора смятат, че любезността е излишна за дубълите, но никога не съм успявал да разбера доводите им. Винаги оценявам любезните постъпки, когато съм от глина — или когато се преструвам, че съм от глина. А и нуждите й съвпадаха с моите собствени.

— Разбира се. Ще настройа паравана за шест часа. По това време сигурно ще сме близко до хижата, а и слънцето ще започне да изгрява.

— Благодаря... Албърт. — Усмивката й стана по-широка и ме накара да се изчервя. Не исках да се издавам, затова само й кимнах приятелски, докоснах бутона между седалките ни и отгоре се спуснаха безброй нанонишки. Черната завеса бързо се втвърди и преградата раздели колата на две. Зяпах я около минута, за миг забравил какво ме е накарало така импулсивно да се реша да тръгна на този път лично. След това си спомних.

„Клара.“

Извадих шапката за сън от чантата си и я сложих над слепоочията си. С нейна помощ следващите няколко часа щяха да преминат направо чудесно.

В идеалния случай дубРиту нямаше да разбере нищо.

Позвъняването ме изтръгна от съня ми. Истински кошмар, в който цяла армия тъмни фигури се биеха на изоран от взривове лунен пейзаж, прекалено суров, за да вирее на него живот. Но аз стоях там, пуснал корени в земята като умиращо дърво, без да мога да помръдна, докато металните гиганти унищожаваша всичко около мен, размахвайки нокти, от които капеше кръв.

Една част от мен стискаше зъби от ужас, изцяло погълната от миража. В същото време една друга, по-трезва част стоеше настрана (както често става в сънищата) и си спомняше, че това е сцена от научнофантастичен холофилм, който ми изкарваше акъла, когато бях на седем години. Едно от малкото преднамерено жестоки неща, което някога ми бе правила сестра ми, бе да ми го пуска посред нощ въпреки предупредителния надпис „Токсично за подрастващи“.

Събудих се, загубен за миг в кратката дезориентация, в която изпадаш, когато те изтръгват от плитък сън.

Индукционната шапка падна и се изправих в седалката с бясно туптящо сърце.

Погледнах наляво и видях пустинния пейзаж, минаващ покрай нас; волвото плавно се носеше по магистралата. Не се виждаше никакво друго движение. Покрити с тръни агави хвърляха призрачни сенки в сухото царство на гърмящите змии, скорпионите и може би на няколко костенурки. От дясната ми страна продължаваше да се издига параванът, поглъщащ светлина и звуци. За щастие, благодарение на него Риту не успя да стане свидетел на недостойното ми и нехарактерно за един дубъл събуждане.

— *Е? Събуди ли се?*

Гласът — тих и насочен право към мен — идваше от контролния панел на колата. Някакъв хомункулус се взираше в мен. Лицето му бе досущ като моето, но блестящо черно, с изражение, което бе точно на границата на неприкритото презрение.

— *Ъъ, да. — Потърках очи. — Колко е часът?*

— *Двадесет и три и четиридесет и шест.*

Така значи. Около три часа и половина, откакто се отпуснах да подремна. По-добре да има да ми казва нещо важно.

— *Какво има? — изхриптях. Устата ми бе пресъхнала.*

— *Неотложни въпроси.*

Зад абаносовия си дубликат виждах кабинета си. Всички екрани бяха включени. Някои бяха настроени на новинарски канали.

— *Станала е авария в „Универсални пеци“. Прилича на промишлен саботаж. Някой е взривил прионно-каталитична бомба.*

— *Прионно... какво?*

— *Облак от органични репликатори, предназначени да изпълнят цялата фабрика и да унищожат всеки синтетичен душоносител.*

Примигвах изненадано. Сигурно съм изглеждал като пълен идиот.

— *Но защо му е на някой...*

— *Основната ни грижа в момента е не „защо“ — типично рязко ме прекъсна черният ми голем. — Изглежда, че по това време двама от нашите собствени дубликати са се намирили в централата, на УП. И с „подозрително поведение“, както успях да разбера от*

шифрования полицейски доклад. В момента чакат съдебно разрешение да дойдат тук и да конфискуват записите ни.

Не вярвах на ушите си.

— Двама? Двама от нашите дубъли?

— Заедно с няколко на Пал.

— На П-Пал ли? Но... не съм говорил с него от... сигурно е станала някаква грешка.

— Може би. Но имам лошо предчувствие. И логиката, и интуицията ми казват, че са попаднали в капан. Съветвам те да зарежеш всичко останало и да се върнеш моментално.

Бях ужасен и озадачен. Не ми оставаше нищо друго, освен да се съглася. Станалото беше с много по-висок приоритет от душенето около хижата на Йосил Махарал. И от другите ми импулсивни цели, свързани с това пътуване.

— Обръщам веднага — казах аз и посегнах към волана. — С максимална скорост би трябвало да пристигна след...

Черният рязко ме прекъсна, като вдигна блестящата си ръка.

— Засичам сигнали от Градската стража... тревога. Неоторизирана пиротехника, на пет клика източно оттук...

Смразяваща кръвта пауза, след това...

— Изстрелване на ракета. Профилът съответства на „Отмъстител Шест“. Следят курса й...

Тъмните му очи срещнаха моите.

— Насочва се насам. Поражение след десет секунди.

— Н-н-но... — запелтечих аз.

Абаносовите пръсти затанцуваха с невъобразимо спокойствие.

— Прехвърлям всичко на външен носител дванадесет. Ти се погрижи за задника ни. След това открий кой го е направил и пипни това копче...

Черното ми отражение се разхвърча на милиони проблясващи парчета като праснатото огледало.

Волното заговори с кухия си силиконов глас:

— Поиска да бъдеш уведомен, ако има новини с приоритет над пет, свързани с твоя квартал. Получавам данни от девета степен. Центърът е на твоя адрес.

Как завиждах на предците ни, които понякога са си спестявали лошите новини за няколко часа или дни в епохите на технологично

невежество, когато новините пътували много по-бавно от светлината и били канализирани от журналисти или бюрократи! *Никак* не ми се искаше да виждам. Едва успях да отворя уста.

— Покажи.

Появи се серия холоизображения, показващи новините от десетина обществени камери и частни воайорски очи, програмирани да се насочват към всяко необичайно събитие и да продават записите си направо в Мрежата. В този случай атракцията бе пожар. Една къща — *моята къща* — гореше, обхваната от пламъци с такава температура, че вече се беше оформила огнена фуния, помитаща всяка непредпазлива камера, която се приближаваше прекалено.

Шокиран, известно време продължих да гледам от чист рефлекс — плащах най-високи такси за панорамни изгледи, докато не си изградих пълна картина.

— Мамка му! — промърморих. Мразех ги. — Изгорили са ми градината.

Изведох колата от насочващия лъч, обърнах и потеглих обратно към града. Ако карах с тридесет километри в час над максимално позволената скорост, щях да съм в състояние да отхвърля всички искове за глоби с позоваване за неотложни задачи от обществено значение. Нали разбирате, бързам да помогна на властите да оправят поразите. А и действието по добра воля можеше да убеди някого да ме изслуша, когато заявях своята невинност.

„Невинност в какво?“ Все още трябваше да си изясня какво точно е станало в „Универсални пещи“.

„Две Мои копия... и няколко на Пали. Но кои копия? Единият вероятно е онзи, който изчезна в имението на Каолин. А сивият, който прекъсна връзката след сключването на сляп договор? На каквато и работа да се е наел, нещата са станали здравата напечени.“

От главната централа на УП започнаха да изтичат новини. *Наистина* е избухнала прионна бомба, но предварителните отчети са оптимистични. Служителите дърдореха помежду си за невероятния късмет, който са извадили. Поразеният район бил малък, защото един храбър оператор на самотоварач седнал върху саботьора в последния

момент и заглушил експлозията с голямото си голем-тяло, като, по този начин ограничил разпространението на отровата.

„Страхотно — помислих си аз. — Но какво общо има всичко това с мен?“

Не получих отговор на телефонното обаждане до Пал, нито по секретния ни канал. Нито един от дубълите, които бях направил във вторник, не отговори на свръхспешните ми повиквания. Можех да обясня мълчанието само на един от тях — на лоялния абаносов, останал на поста си до момента, когато отгоре му се стовари адът и превърна влажното му глинено тяло в керамични фрагменти.

Погледнах към паравана, който ме отделяше от спътницата ми. Дали да го вдигна и да уведомя сивата Риту? Естествено, като един от високопоставените служители на УП, тя вече бе научила, че в компанията е станало нещо нередно. Или работата ѝ изискваше такова съсредоточаване, че бе изключила всички разсейващи подробности като новинарските канали?

А може би беше научила и предпочиташе да остави завесата спусната. Слуховете, които вече се разпространяваха из Мрежата, ме сочеха като вероятен заподозрян за саботажа в „Универсални пещи“. Замислих се дали да не махна паравана и да не се опитам да ѝ обясня. Да изрепетирам пледоарията си за невинност преди да я изиграя пред полицията...

Две ярки светлини привлякоха погледа ми. Предни фарове. С неохота намалих безразсъдната скорост на волвото... след което забавих още повече. Нещо не беше наред с тези светлини. Мястото им на пътя беше странно. Може, би магистралата леко извиваше надясно точно пред мен...

Само че нямаше подобно нещо. Продължих да се придържам към десния край на пътя, за да се разминем, но неочаквано той зави в другата посока, наляво! Натиснах спирачките ѝ намалих скоростта още малко, за да се консултирам с навигационния компютър.

Другата кола бе съвсем близко!

Едва не се забих в нея преди да проумея ситуацията. Ненормалникът беше минал в моята половина на пътя и караше срещу движението! Само резкият ляв завой в последната секунда ме задържа на пътя. Бях се разминал с този кретен на косъм!

От рязката маневра колата поднесе гумите запищяха и запушиха и светът се завъртя. Имах време да съжаля, че съм прекарал живота си, като високомерно пренебрегвах елементарните правила за безопасно пътуване. Нищо чудно, че Клара винаги настояваше тя да шофира, когато отивахме някъде заедно. Моята чудесна ядосана Клара... и нито един мой призрак, който да я утеши.

Представих си как свършвам като Йосил Махарал, размазан на дъното на някакво дърво... но безумната въртележка накрая спря. Волвото остана цяло и непокътнато по средата на пътя с фарове, насочени към идиота, по чиято вина за малко да стане катастрофата.

От другата кола се появи тъмна фигура. Не можех да я разгледам от ярката светлина. Аз също понечих да изляза и да му дам да се разбере. Тогава видях, че носи нещо дълго и тежко. Направих сянка пред очите си и видях как вдига обемистото, подобно на тръба нещо на рамото си.

— Мамка му! — изругах, превключих на втора и натиснах газта до дупка. Инстинктът ме караше да извия волана и да побягна с всички сили далеч от оръжието. Но предният мозък на Албърт разбираше по-добре от тия работи.

Клара ми го бе обяснила отдавна. Основен военен принцип.

„Понякога единственият ти шанс е да изкрещиш с всички сили и да се хвърлиш напред. И да се надяваш на най-доброто.“

Доста убедително. Тактиката определено изненада нападателя ми, който отскочи и се блъсна в колата си преди да се окопоти и отново да се опита да се прицели. Кресях с цяло гърло и продължавах да натискам газта до дупка. Двигателят на волвото ревеше.

За част от секундата, сред блясъка на фаровете на двете коли, разбрах едновременно няколко неща.

Мили боже, Енеас Каолин!

И: Ще успее да стреля преди да стигна до него.

И: Няма значение какво му е оръжието, поне ще имам удоволствието да направя противния му глинен задник на керамични парчетици.

Това не ме накара да се почувствам по-добре, когато яростното огнено кълбо излетя от пушката на Каолин и разби колата ми на трески. Болката не закъсня.

Но все пак успях да видя през ослепителния блясък как платиненият дубъл вдига ръце в последен израз на спонтанно отчаяние.

ВТОРА ЧАСТ

*Спомни, че си ме изработил като глина, та
на прах ли ще ме обърнеш?*

Книга на Йов

21. ДВУЛИЧИЕ

... В СРЯДА ПЪРВИЯТ СИВ ОТ ВТОРНИК ПРОТЕСТИРА СРЕЩУ НЕСПРАВЕДЛИВОСТИТЕ В ЖИВОТА...

Първата ми мисъл, когато идвам на себе си, не е за тясната тръба, в която са ме затворили. Бил съм издебван от засада, хващан в капан, затварян в кутии и опакован толкова много пъти, че вече почти не обръщам внимание. Не, първата ми мисъл е: „Не би трябвало да спя“. В края на краищата аз съм дубъл. Когато ензимният ти часовник тиктака непрекъснато, няма време за фриволности.

След това нахлуват спомените...

Бързам покрай разнебитена ограда в старомоден крайградски анклав, построен за прислужниците на Енеас Каолин. Чудя се — накъде бърза призракът на Махарал? Защо последният голем на изобретателя се мъчи да избяга, вместо да помогне за изясняването на убийството на създателя си?

Бързам да прехвърля оградата, само за да открия...

ДубМахарал! Сивият стои срещу мен, усмихва се, вдигнал някакво оръжие...

Споменът е стряскащ. Нещо по-лошо — имам странното усещане, че оттогава е минало доста време. Часове. Повече, отколкото мога да си позволя.

Добре че плащам допълнително за оборудване на сивите си с блокиране на фобиите. В противен случай сега щях да съм изпаднал в истерия, напъхан в някакъв тесен цилиндър, потопен в някаква мазна поддържаща течност. Добре, Албърт... дубАлбърт... стига си блъскал стените. Никога няма да се измъкнеш оттук със сила. Съсредоточи се!

Спомням си как бързах да настигна призрака на Махарал, прехвърлих оградата и видях, че жертвата ми се е обърнала срещу мен, насочила някакъв газов пистолет в лицето ми. Направих лъжливо движение настрани с надеждата, че свежите ми рефлексии ще са по-бързи от старото му цял ден тяло.

„Явно не съм успял.“

Колко време съм бил изключен? Пращам запитване към идентификационния имплант и отговорът е остра болка — някой сигурно го е измъкнал от веждата ми. Пулсиращата дупка хлътва, когато прокарам пръст, за да напипам раната.

В страни със строги закони махането на импланта автоматично убива дубъла. В ТЕЗ старите предпазни мерки се отшумели, тъй като той е просто един евтин транспондер и информационен чип. Мога да съществувам и без него. Но на архито ми няма да му е лесно да открие изгубената си собственост — точно затова бандитите махат идентификаторите.

Дали са се сетили да махнат и другите ми импланти? Зная, че автоматичното записващо устройство продължава да работи. Доколкото разбирам, този разказ може да се окаже безполезен и думите ще потънат в ентропията, също като мислите ми. Но не мога да прекъсна диктовката. Тя е заложена в мен и ще работи, докато този жалък глинен мозък не се разпадне.

Момент. Повечето поддържащи резервоари са снабдени с малки прозорчета, за да могат собствениците им да видят придобивките си. Пред очите ми има единствено плътен метал, но отнякъде идва светлина.

Зад мен. Притискам дланите си до вътрешната стена на резервоара и бавно се завъртам... ето го. През дебелото стъкло виждам стая, напомняща лабораторията на някакъв побъркан учен.

Моят цилиндър не е единственият. Няколко десетки подобни резервоара са сбутани как да е покрай неравните каменни стени. Зад тях виждам фризери за заготовки, няколко впечатващи устройства и пещи за новите дубликати. Всяко устройство носи една и съща емблема — буквите „У“ и „П“, всяка оградена в отделен кръг. Поставени една до друга, буквите се сливат в нещо като символ на безкрайността. По целия свят това лого е символ на гарантирано качество. Оригинален артикул. Кашер.

Възможно ли е да се намирам в бляскавата централа на „Универсални пещи“? Нещо в грубите каменни стени ми казва „не“. Широколентови свръхпроводящи кабели лежат небрежно разхвърляни между работните скамейки. Прашните лавици подсказват, че от службата за почистване не пращат нашарените си на ивици големи тук. Където и да се намира това „тук“.

„Като начало ще предположа, че преданият доктор Махарал е отмъквал канцеларски материали, при това в доста сериозни количества, преди смъртта си.“

Освен обичайното оборудване за дублиране виждам и няколко други машини, които ми изглеждат непознати. Имат вида на изложени на показ прототипове. Редица от контейнери под налягане и дюзи съскат и пускат многоцветни пари.

Една плоча се плъзва настрани и облаците пари се разпръсват пред гола фигура, лежаща на мека платформа — с онзи свеж вид на недопечено тесто, който имаш винаги, когато излезеш от затоплящата вана. Прилича на трупа на Йосил Махарал, който бях видял в имението на Каолин, но е без нито едно косъмче и в металически сив цвят, изпъстрен с мъждукащи червеникави полутонове.

Внезапно трепване и вдишване. Създанието започва да поема въздух, за да захрани каталитичните клетки. Очите се отварят — тъмни, лишени от зеници. Обръщат се към мен, сякаш усещат погледа ми.

В тях има студенина. Ледена, но без агония. Стига, разбира се, изобщо да можеш да разчетеш нещо в погледа на един дубъл.

Големът сяда, спуска крака на пода и тръгва към мен. *Куца*. Същата походка, която бях видял. Но това копие е друго. Трябва да е друго. Този дубъл е нов. Значи походката има някакво друго обяснение. Може би навик.

Нов ли? Как е възможно да е нов? Махарал е мъртъв! Вече няма образец, от който да се копира. Няма душа, която да се отпечата в глината. Освен ако не е имал няколко резервни впечатани заготовки, оставени във фризера. Но пък машината, от която излезе това създание, не прилича на пещите и хладилниците, които съм виждал.

Още преди да проговори започвам да се питам — а дали не съм свидетел на някакво технологично чудо? Епохално научно откритие? Проектът „Зороастър“?

Все още съвсем гол, дубМахарал се вира през малкия прозорец на контейнера ми, сякаш оглежда някаква ценна придобивка.

— *Добре се справяш, доколкото виждам.* — Думите влизат през малка мембрана, която кара гъстата мазна течност около мен да вибрира. — *Надявам се, че се чувстваш удобно, Албърт.*

Как да отговоря? Безпомощно свивам рамене.

— *Има говорителна тръба под прозореца — обяснява ми големът.*

Поглеждам надолу, опипвам с ръка и я откривам. Гъвкав маркуч с маска, прилягаща над носа и устата. Щом я слагам, започва изпомпването и в устата ми нахлува вода, след това въздух — предизвикват спазматични пристъпи на кашлица. Въпреки това е облекчение да дишам отново. Колко ли време съм прекарал така?

Но това също така означава, че ензимният часовник започва да тиктака отново.

— Така значи... — Отново кашлям. — Значи другият сив те е извадил от хладилника и ти е казал кой съм преди да му изтече срокът. Голяма работа.

Дубликатът се ухилва.

— *Няма нужда да ми се казва. Аз съм същият сив. Онзи, който разговаря с архетипа ти във вторник сутринта. Същият, който стоеше до собственото ми тяло. Същият „призрак“, който те застреля във вторник следобед.*

Как е възможно това? После си спомням странно изглеждащата машина. Поглеждам към петната, които проблясват под кожата, вместо тя да свети като нова... Мисля, че разбирам.

— Дубъл-регенерация. За това ли става дума? — След кратка пауза добавям: — И „Универсални пещи“ иска да скрие откритието ти, за да запази размера на продажбите.

Усмивката на дубМахарал се втвърдява.

— *Добро предположение. Но ако ставаше дума само за това, щеше да има колапс. Икономически трусове. Но нищо, с което обществото да не е в състояние да се справи.*

Мисля усилено и се мъча да разбера за какво намеква.

Нещо по-сериозно от икономически колапс?

— Колко... колко време може един дубъл да събира нови спомени, докато не стане невъзможно да ги прехвърли?

Похитителят ми кимва.

— *Отговорът зависи от първоначално впечатаната личност. Но си на прав път. След време душевното поле на голема започва да се изкривява и се превръща в нещо друго.*

— В нова личност — промърморвам аз. — Сума ти народ може да се разтревожи от подобна възможност.

ДубМахарал ме наблюдава, сякаш преценява реакциите ми. Но за какво?

Обмислям сегашното си положение и съм учуден от спокойствието, с което приемам всичко.

— Сложил си нещо в поддържащата течност. Седатив?

— *Слабо успокоително. Двамата с теб имаме да вършим работа. Не е в твоя полза да се вълнуваш прекалено. Когато си превъзбуден, имаш склонност да постъпваш непредвидимо.*

Хм. Клара твърди абсолютно същото. Мога да го приема от нея, но не и от този палячо. Седатив или не, ще се „превъзбуддам“, когато си искам, по дяволите.

— Говориш, сякаш сме се срещали и преди.

— *О, да. Не че би се сетил. Първият път, когато се срещнахме, беше много отдавна и не в тази лаборатория. А за всички останали пъти... нямам спомени.*

Как да реагирам на подобна новина, освен да зяпна? Това означава, че аз не съм първият Албърт Морис, отвлечен от Махарал. Трябва да е свил и няколко други копия — някои от онези, мистериозно изчезнали през годините — и ги е изхвърлил на боклука, когато е приключил с тях...

... но какво е приключвал? Не ми се вярва обичайните перверзни да са в негов стил.

Рискувах да изкажа предположение.

— Експерименти. Крадял си дубълите ми и си експериментирал с тях. Но защо? Защо точно аз?

Очите на Махарал са като стъклени. В тях мога да видя отражението на собственото си лице.

— *Поради много причини. Една от тях е професията ти. Най-редовно губиш висококачествени големи, без да се тревожиш особено много за тях. Щом работата ти върви, лошите са хванати и клиентът си плаща, отписваш няколкото необясними загуби като*

част от работата. Дори не докладваш за тях на застрахователите си.

— Но...

— *Разбира се, това не е единствената причина.*

Казва го с тона на някой, който знае какво ще кажа и е уморен от непрекъснатите повтаряния, сякаш му се е налагало отново и отново да ми обяснява едно и също. От това ме втриса.

Мълчанието продължава. Може би чака? Изпитва ме? Може би трябва да се досетя за нещо само от данните, които са изложени пред мен?

Първоначалното почервявяване от изпичането е отминало. Той стои пред мен в обикновен сив тон и изглежда умерено свеж... но не напълно. Някои от подкожните петна не са изчезнали. Какъвто и процес да е бил използван за възстановяването на *elan vital*, той е неравномерен. Несъвършен, като филмова звезда, подложена на поредната си пластична операция. Отдолу си личат следите от необратими износвания и повреди.

— Трябва... да има ограничение. Ограничение в броя на възстановяване на клетките.

Той кимва.

— *Винаги е било грешно да се търси спасение само чрез грижи за тялото. Това са знаели дори и древните, по времето, когато човешкият дух е имал един-единствен дом.*

Дори те са разбирали, че вечността се постига не чрез тялото, а чрез душата.

Независимо от проповедническият тон разбирам, че влага в думите си колкото духовен, толкова и технологичен смисъл.

— Чрез душата... Искаш да кажеш, от едно тяло в друго. — Примигнах. — От оригинал към тяло, различно от оригинала ли?

Той съкрушено отпуска рамене.

— Значи си направил друго откритие. Много по-значимо от продължаването на срока на годност на голема.

— *Продължавай* — казва той.

Думите с неохота напускат устата ми.

— Ти... ти мислиш, че можеш да продължиш да съществуващ безкрайно, без реалния си аз.

На стоманеносивото лице се появява доволната усмивка на учител, радващ се на правилната догадка на любимия си ученик. И същевременно тя е смразяващо жестока.

— *Реалността е въпрос на гледна точка.*

Аз съм истинският Йосил Махарал.

22. „МИМ“ Е ДУМАТА

... ИЛИ КАК ЗЕЛЕНИЯТ ОТ ВТОРНИК СЕ СДОБИВА С ОЩЕ ЕДИН НОВ ЦВЯТ...

Това е първата ми възможност да издиктувам доклада си, след като едва успях да се измъкна от бъркотията в „Универсални пещи“.

Говоренето на старомоден самописец ми се струва не особено подходящ начин да загубя ценното си време, особено когато бягам. Колко по-удобно им е на специалните сиви детективи на Албърт, снабдени с шикозни субвокални записващи устройства и вграден подтик да описват всичко, което виждат и мислят в реалновремево сегашно време! Но аз съм само домакински зелен, дори и след като съм се пребоядисвал на няколко пъти. Евтин боклук. И ако трябва да опиша своята нищожна роля във всичко това, ще се наложи да го правя по трудния начин.

Което ме навежда на въпроса за наградата. *Описание за кого?*

Не за създателя ми истАлбърт, който със сигурност е мъртъв. Нито за ченгетата, които ще ме подложат на дисекция в мига, в който ме видят. Както и сивите ми братя. По дяволите, втриса ме само като си помисля за тях.

Защо тогава да си правя труда да рецитирам всичко това? Кой ще го е грижа?

Може и да съм франки, но не мога да престана да си представям Клара, биеща се някъде в пустинята, без да подозира, че истинският ѝ любовник е бил изпарен от ракета. Тя заслужава съвременната утеха — да чуе за това от призрака му. Ще рече, от мен, тъй като аз съм единственият останал дубъл. Дори при положение, че изобщо не се смятам за Албърт Морис.

И ето го пред теб, скъпа Клара. Написано от призрак писмо, което да ти помогне да преминеш през първия етап на мъката. Бедният Албърт си имаше своите трески за дялане, но поне бе свестен. И имаше работа.

Бях там, когато се случи — имам предвид „атаката“ срещу „Универсални пещи“. Стоях във фабриката и гледах как на не повече от тридесетина метра от мен сивият номер две побягна, целият на петна и обезцветен от нещо ужасно, което мърдаше в корема му и сякаш всеки момент щеше да избухне. Профуча покрай нас, като едва погледна към мен и пора-дубъл на Пал, застанал на рамото ми. А бяхме минали през самия ад, за да се промъкнем вътре и да го спасим!

Без да обръща внимание на виковете ни, той се огледа като луд и намери онова, което търсеше — място, където да умре, без да нарани никого.

Да де, никого с изключение на онзи беден шофьор на самотоварача, който така и не разбра защо изведнъж на един непознат му е скимнало да му се завре в задника. И това беше само първата неприятна изненада за нещастника. Гигантският дубъл-работник изрева и започна да се уголемява, надхвърляйки неколнократно първоначалните си размери, като надуван балон... като някой анимационен герой, духащ прекалено силно собствения си пръст. Помислих си, че горкият самотоварач всеки момент ще експлодира! Тогава с нас щеше да бъде свършено. С мен поне със сигурност. И с всички във фабриката. В „Универсални пещи“. Може би дори с всички дубъли в града?

(Представете си само как всички архите сами си вършат работата! Разбира се, знаят как. Но всеки е свикнал да бъде мнозина и да живее няколко живота успоредно. Да бъдеш ограничен само в едно тяло направо ще ги подлуди.)

За наше щастие, злополучният самотоварач престана да се надува в последния момент. Оглеждаше се с опулените си очи като някаква огромна изненадана риба, сякаш си мислеше: „Това го няма в договора ми“. След това душевният му пламък угасна. Глиненото тяло потръпна, вдърви се и замръзна неподвижно.

Господи, ама че начин да си отидеш.

Последва същински ураган от хаос и пищящи аларми. Машините се изключиха. Големите-работници зарязаха работата си и фабриката се напълни със спасителни отряди, които се заеха да ограничат пораженията. Видях прояви на безразсъдна храброст — по-точно, щеше да бъде храброст, ако екипите не бяха дубликати-еднодневки. Но въпреки това трябваше кураж, за да доближиш подпухналото

туловище. От пропуканото тяло бликаха тънки пръски. Всеки дубъл, върху който паднеше дори капчица, падаше в агония на земята.

Но по-голямата част от отровата остана вътре в тресящия се самотоварач. Докато го гледах как спада и се разтваря отвътре, пристигнаха чистачи на червени ивици с дълги маркучи и покриха всичко с антиприонна пяна.

Надойдоха шефове на компанията. Не истински хора, а множество забързани сиви учени с бели престилки, след това няколко яркосини полицаи и няколко надзиратели от Обществена безопасност в златно и сребърно. Накрая се изтъпанчи и платинен дубликат на самия шеф на УП вайс Енеас Каолин и започна да иска обяснения.

— Хайде — обади се малкият пор на рамото ми. — Да се пръждосваме. Оранжев си, но големият шеф може да познае, лицето ти.

Но въпреки това се изкушавах да остана и да разбера какво се е случило. Може би щях да мога да помогна на Албърт да изчисти името си. А и какво ме очакваше в света навън? Десет часа безцелно чесане по главата и слушане на взаимните обвинения на Гадарен и Лум, докато часовникът ми се спре и не настъпи моят ред да се стопя?

Пяната продължаваше да се разтича, като клокочеше и съскаше. Впечатаните инстинкти за самосъхранение действат като при истински човек и затова започнах да отстъпвам пред нея, заедно с останалите свидетели.

— Добре — въздъхнах накрая. — Да се махаме.

Обърнах се и се озовах лице в лице с неколцина здравеняци от охраната на бледи оранжеви и сини ивици. И тройно по-големи ерзац мускули, които заплашително се издуваха.

— Елате с нас, моля — властно каза един от тях с нарочно усиления си глас и хвана в желязна хватка ръката ми. Веднага приех това като добър знак.

Имам предвид любезната част.

Напъхаха ни в закрит автомобил — от онези с металните стени, които си остават непроницаеми, независимо колко силно се взираш в тях. Палоеидът нарече това липса на възпитание.

— Можеха поне да ни позволят да погледаме малко преди да ни накълцат мозъците — измърмори порът с лицето на Пал, с което спечели благоразположението на пазачите ни по типичния за него начин. — Хей, вие там! Какво ще кажете да позволите на приятелчето да се консултира с адвокатската си програма, а? Искате ли да бъдете подведени под лична отговорност, когато ви наложа мегазапор на цялата компания за отвличане на дубъл? Да знаете за неотдавнашното решение на делото „ДубАдисън срещу Хюз“? Вече не се приемат за оправдание думите „ама аз само изпълнявах заповеди“. А Хенчмъновия закон помните ли го? Ако в този момент смените позицията си, можете да ми помогнете да осъдя шефа ви и направо ще ви затрупам с мангизи!

Малкият стар Пал, чаровен в каквато и да било форма. Не че имаше някакво значение. От юридическа гледна точка бе абсолютно маловажно дали бяхме „арестувани“. Като най-обикновена собственост (и възможни съучастници в промишлен саботаж) нямаше да успеем да накараме някой служител на УП да се застъпи за накърнените ни права.

Поне шофьорът бе оставил таблото за забавления на, дръжката на седалката ми включено и повиках новините. Пространството пред мен се изпълни с холомрежови мехури, повечето от които се занимаваха с „пропадналата фанатична терористична атака“ срещу УП. Не казваха кой знае колко. Както и да е, малко по-късно класацията се поведе от друга новина. Мехурът ѝ се изду и изригна, изтиквайки останалите в ъглите.

КЪЩА В СЕВЕРНИЯ РАЙОН

УНИЩОЖЕНА ОТ РАКЕТА!

Отначало не разпознах мястото на бълващия пламъци ад. Но новинарите скоро добавиха и адреса, улучената цел на нелегалната ракета убиец.

— Леле! — промърмори Пал в ухото ми. — Кофти работа, Албърт.

Беше домът ми. Или мястото, където това мое тяло бе впечатано със спомени преди да тръгне да се шляе само в този дълъг скръбен

ден. „Мамка му, изгорили са дори и градината“ — помислих си, докато гледах как пламъците поглъщат постройката и всичко вътре в нея.

В известен смисъл това си беше и благодат. Водещите клюкарски мрежи вече сочеха Албърт Морис като главен заподозрян в атаката срещу УП. Здравата щеше да загази, ако бе още жив. Горкото копеле. Мисля, че можеше да очаква подобен край с неговите романтични и старомодни опити да се изправи като някакъв кръстоносец срещу силите на злото. Рано или късно щеше да раздразни някоя наистина едра риба и да си навлече беля на главата. Който и да бе направил това, бе действал опустошително категорично.

Още дори не бях започнал да схващам напълно в какво съм се забъркал, когато колата намали и спря. Задната врата започна да се отваря и рошавият пор-дубъл на Пал се приготви за скок. Но дубълите от охраната бяха бдителни и бързи. Един стисна врата на палоида като с менгеме. Другият ме хвана за лакътя — учтиво, но достатъчно силно, за да ми покаже колко безсмислена би била всяка евентуална съпротива.

Слязохме до неосветен портик в голяма каменна сграда и тръгнахме по едва видими стълби, отчасти скрити зад хризантеми — някои от тях бяха наистина прекрасни. Сигурно щях да се съпротивявам достатъчно дълго на пазача си, за да ги помириша, ако носят ми работеше. Е, добре де...

В края на стълбището имаше отворена врата, водеща към нещо като фойе, където няколко души се бяха разположили на кресла и около маси, пушеха, разговаряха и отпиваха от питиетата си. На пръв поглед реших, че са истински, тъй като всички бяха в различни оттенъци на човешкото кафяво и носеха истински облекла, макар и доста старомодни. Но окото ми на експерт бързо установи, че тоновете на плътта са постигнати с гримове. Лицата им съвсем ги издаваха — всички носеха познатите изражения на примирение и скука. Това бяха дубъли в края на дългия си работен ден, чакащи търпеливо момента на изтичането на срока им.

Двама от тях седяха пред скъпи интерфейсни екрани и разговаряха с компютърно генерирани ИИ-аватари с лица, подобни на техните собствени. Единият беше мъничък, приличащ на дете голем, облечен в изтъркани дочени дрехи. Не можех да разбера нито една негова дума. Другият, оформен като закръглена жена с червеникава

коса, облечена в несъразмерно дамско облекло, говореше достатъчно силно, за да я чуя, докато пазачът ме влачеше покрай нея.

— ... с приближаващия развод ще има много промени — говореше тя на лицето на екрана. — Моята част ще става все по-усложнена, докато предизвиканите от стреса субмотивации стават все по-недоловими. Щом не можем да имаме по-добра ден-за-ден приемственост, бих искала поне да получа повече данни за оригиналните индекси на нещастие. Особено щом ми се налага да започвам всеки ден почти от нулата. За щастие, ситуацията е толкова хаотична, че постоянството не е съвсем задължително и дори не се очаква от субекта...

Гласът ѝ бе чист професионализъм, а думите ѝ нямаха нищо общо с мен. Албърт Морис очевидно не бе единственият кадърен наемник, привлечен за някой от неясните проекти на ексцентричния трилионер.

Охраната ни заведе до една врата в другия край на салона. Видим лъч сканира челата им на сини ивици и отвори вратата. Видях огромна зала, разделена от редове тежки колони, поддържащи постройката отгоре. Закрачихме бързо през тази бетонна гора и от всички страни виждахме различни лаборатории. Апаратурата от лявата ми страна бе свързана с дублирането, както и би могло да се очаква — фризери, впечатващи устройства, пещи и така нататък, както и няколко устройства, които ми бяха непознати. От дясната ми страна имаше апаратура, свързана с човешката биология и медицина — истинска миниатюрна човешка болница, допълнително оборудвана с последните модели мозъчни скенери-анализатори.

Всъщност *предположих*, че са това. Албърт е... беше... аматьор, който най-грижливо следеше цялата литература, свързана с мозъчната психопатология на престъпниците. Интерес, който аз, бидейки франки, очевидно не притежавах.

Пазачите ни заведоха до друга чакалня, намираща се зад заключена врата. През тесния прозорец видях нервно крачеща фигура, която изстрелваше въпроси към някого извън полезрението ми. Кожата на разпитващия бе лъскава, блестяща и под нея се издуваха скъпи синтетични сухожилия, почти като човешки. Малцина могат да си

позволят подобни тела, да не говорим за използването им в големи количества. Това бе вторият висококачествен Каолин-дубъл, който виждах през последния час. Не преставаше да поглежда към стената, където се рееха и блъскаха множество мехури-дисплеи, издуващи се в отговор на погледа му и показващи събития от различни части на света.

Забелязах, че няколко мехура продължават да показват фабриката. Аварийните екипи продължаваха да се мотаят нагоре-надолу, но вече не така обезумяло. Явно бяха успели да ограничат действието на прионната атака. Бях готов да се обзаложа, че производството ще се възобнови още преди изгрев-слънце — поне в по-отдалечените части на нивото.

Друг екран гледаше към тлеещите останки на малка къща — дома на Албърт, а може би и неговия крематориум. Уви.

— Отдръпнете се оттам, моля — каза един от пазачите с тон, който показваше, че повтарянето няма да е толкова учтиво. Махнах се от прозореца и се присъединих към палоида, който лежеше на тънкия дюшек, поставен върху едно болнично легло. Малкият голем-пор ближеше раните си, получени по време на кратката схватка, с която си осигурихме достъп в „Универсални пещи“.

Както и беше очаквал истПал, тунелите, изкопани от фанатичните последователи на Лум и Гадарен, вече бяха открити от някого. Скрити механични пазачи, бдителни и много по-дълготрайни от глината, се нахвърлиха върху нас, когато излязохме навън. Но глината е пъргава. А и онези работи-пазачи никога не се бяха изправяли срещу цял взвод атакуващи палойди! Докато стигнах, битката бе почти приключила. Намерих един палойд посред парчетата от дубъл-съратници и механични пазачи. Отразяващата му козина пушеше и повечето от малките бойни бълхи, които носеше, бяха изчезнали. Но противниците бяха унищожени и пътят пред нас беше открит. Можехме да се втурнем да търсим сивия ми брат преди да са го пипнали за извършване на престъпление.

Стана така, че предупреждението ни пристигна твърде късно. Все пак сивият явно сам се беше досетил. Втурването му в последния момент в задника на самотоварача бе храбро и находчиво. Поне се надявах, че властите ще го приемат за такова. Ако им бъде разказана цялата история, разбира се.

Докато чакахме, малкият голем на Пал започна да се оплаква.

— Хей! Какво трябва да направя, за да получа малко *медицинска помощ*? Някой да е забелязал случайно, че съм повреден? Какво ще кажете за една красива медицинска сестра? Или за малко гипс и шпакла?

Единият от пазачите го изгледа, след което промърмори нещо в комуникатора на китката си. След малко се появи оранжев сервизен дубъл, лишен от всякакви полови белези на оригинала си, и започна да пръска с различни спрейове раните на Палоид. Аз също бях получил едно-две изгаряния, но да сте ме чували да хленча?

Минутите минаваха. Много минути. Помислих си, че вече сигурно е сряда. Страхотно. Май трябваше да си прекарам вчерашния ден на плажа.

Докато чакахме, един дубъл-куриер мина забързано с дългите си крака покрай нас. Носеше малък тефлонов контейнер. Палоидът сбърчи влажния си нос и кихна.

— Каквото и да се намира в тая кутия, било е дезинфекцирано по най-малко петдесет различни начина — отбеляза той. — Смърди на алкохол, бензол, бактина и на онова пенестото от фабриката.

Пратеникът почука на вратата и влезе. Чух как платиненият Каолин изрева: „Най-после!“, а ние пак останахме да висим и да се скапваме с всяка изминала минута. Малко след като болногледачът приключи със закърпването на палоида, малкият ми приятел зацвърча отново — настояваше за още една услуга.

— Ей, приятел, що не ми дадеш един четец, а? Трябва да съм полезен, нали разбираш? Оригиналът ми неотдавна се включи в един читателски клуб. Искане да дочете „Моби Дуб“ преди следващото събиране. Мога да отметна няколко глави, вместо да безделнича тук.

И това ако не е наглост! Да предположим, че успее да прочете страница-две. Но дали ще успее да прехвърли и една думичка в истПал? „Естествено — помислих си аз. — Стига да успеем да се махнем оттук.“

За моя най-голяма изненада пазачът сви рамене, отиде до един шкаф, измъкна един оръфан таблет и го метна на леглото до палоида. Малкият голем плъзна лапа по списъка със заглавията, за да намери последния бестселър за морския голем, който бил толкова огромен, че на енергийните му клетки щели да са им необходими десетилетия

преди да се изтощят... дубъл-чудовище, впечатано с измъчената душа на побъркан учен, който след това трябвало да преследва ужасното си създание, носещо се през всичките седем океана, разбиващо кораби на трески и изобличаващо непреклонния си преследвач в продължение на цели хиляда страници. Напоследък се появиха маса романи и филми на подобна тема, описващи конфликтите между дубълите и техните архетипни оригинали. Чувал съм, че този бил написан добре и бил пълен с претенциозни екзистенциални постановки. Но Албърт Морис никога не си бе паднал по висшата литература.

Всъщност бях доста изненадан да науча, че Пал им слабост към подобни неща. Читателски клуб, да му се не види и керамичният ми задник! Явно беше намислил нещо.

— Елате — каза единият от пазачите ни в отговор на някакъв скрит сигнал. — Очакват ви.

— Каква чест е да бъдеш очакван! — Естествено Пал не можеше да пропусне поредната възможност за остроумна забележка. Пусна таблета, покатери се на рамото ми и аз се помъкнах към вече отворената врата на някаква зала за заседания.

Надутият голем-Каолин ни чакаше.

— Седнете — заповяда той. Тръшнах се на стола, който ми посочи — покрит с повече тапицерия, отколкото бе необходимо за евтино ми тяло.

— Аз съм много зает — обяви магнатът-дубликат. — Имате десет минути за обяснения. Бъдете точни.

Никакви заплахи или увещания. Никакви предупреждения да казваме само истината. Почти със сигурност щяха да ни подслушват сложни неврални програми. Макар че тези системи не са разумни (във всеки точен смисъл на думата), необходима е много голяма концентрация и късмет, за да ги заблудиш. Албърт имаше тази дарба и предполагам, че аз също я бях наследил. Но нямах никакво желание да се опитвам да я използвам.

А и истината сама по себе си беше достатъчно занимателна. Пали започна направо по същество.

— Предполагам ще се съгласите, че всичко започна в понеделник, когато две различни групи фанатици се свързаха с мен и се оплакаха, че моят приятел — порът ме посочи с лапа — им е досаждал със среднощните си посещения...

Издрънка цялата история, включително подозренията ни, не някой е замислил да скрои номер на злополучните фанатици Лум и Гадарен заедно с истАлбърт и да ги изкара виновни за саботажа в УП.

Не можех да упреквам решението на палоида да сътрудничи и да разкаже всичко. Колкото по-скоро разследването излезеше на правия път, толкова по-добре — това бе единственият начин да се изчисти името на Албърт, независимо че това едва ли имаше особено значение за него. (Забелязах, че малкият пор умело избягва споменаването на собствения си оригинал. Засега истПал беше извън опасност.)

И въпреки това глиненият ми мозък бе изпълнен с лоши предчувствия. Самият Каолин също не беше изключение от евентуалните заподозрени. Разбира се, не бих могъл да си представя защо му е на един трилионер да саботира собствената си компания. Но след ден като изминалия и най-шантавите конспиративни теории ти се струват приемливи и правдоподобни. Нима сивият номер едно от вторник не изчезна мистериозно точно тук, в имението на Каолин? А и магнатът бе един от малцината, който разполагаше с достатъчно средства — технически и финансови — да даде ход на нещо толкова забъркано и пъклено.

Но главната ми мисъл беше „Но къде са ченгетата? Този разпит трябва да се води от професионалисти.“

Следователно Каолин имаше нещо, което предпочиташе да пази в тайна. Дори с риск да престъпи закона.

„Можеше здравата да загази, ако беше наранен и един-единствен истински човек при атаката — помислих си. — Всъщност единствените засегнати, които видях в УП, бяха дубъли...“ Мисълта увисна, недовършена и незадоволителна.

— Леле, леле — поклати глава платиненият ни домакин, след като порът-дубъл приключи невероятния си разказ за среднощни посетители, религиозни фанатици, граждански права и тайни тунели. — На това му се вика история.

— Благодаря! — изтърси палойдът и размаха задната си добавка от удоволствие от комплимента. За малко да го цапардосам.

— Разбира се, при други обстоятелства щях да я сметна за абсурдна. Смесица от пълни фантазии и откровени безумия. — Той помълча. — От друга страна, тя се връзва с една друга информация, която получих току-що.

Платиненият дубъл направи знак на куриера, който търпеливо стоеше в ъгъла, да се приближи. С помощта на ръкавици за еднократна употреба жълтият голем извади от кутията малък цилиндър — най-малкият и най-простият вид аудиоархив, който не се нуждае от хранване — и го пхна във възпроизвеждащото устройство на масата. Прародителите ни не биха нарекли разнеслия се звук глас — повече приличаше на ромон от приглушени цъкания и полутонове, който се превърна в порой от стенания, след като куриерът го пусна на по-високи обороти. Но въпреки това всяка дума достигаше до мен кристалночиста.

Винаги съм кисел, когато излизам от затоплящата вана... грабвам хартиените дрехи от шкафа... като чудесно знам, че съм копие-еднодневка...

Ама че гадост. Откъде е това скапано настроение? Може би от новините на Риту? От напомнянето, че истинската смърт все още дебне всички ни?

... Понякога си щурецът. Понякога — мравката.

Разбирането беше много по-силно от простото чуване на познатия ритъм и фрази. Не мислите бяха онова, което ме порази и изпълзи с неспокойното усещане за повтораемост. Личността, която говореше това, бе започнала своята пародия на живот само минути преди аз да започна своята. И двамата бяхме започнали съществуването си във вторник сутринта с почти едни и същи мисли — макар и да не съм снабден с допълнителните екстри на сивия. Изработен от по-груб материал, аз бързо преминах някаква странна граница и разбрах, че съм франки. Първият, правен някога от Албърт Морис.

Приятелчето, което водеше този дневник, явно бе по-стандартно. Поредният лоялен сив. Истински професионалист. Достатъчно умен, за да разкрие интригите на всеки дребен престъпник.

Но и достатъчно предсказуем, за да попадне в капана, заложен от някой наистина дяволски ум.

... Намирам се в „Студио Нео“ и минавам покрай лъскави витрини, предлагащи услуги, които никой не би могъл и да си представи преди появата на голем-технологията...

Чакай малко.

Телефонът... Пал... Нел решава да прехвърли обаждането към истинския ми аз, но продължавам да слушам. Искане да ида при него...

— Виждаш ли? — заяде се малкият пор-голем на рамото ми. — Искане да те предупредя, Албърт!

— Не разбра ли, че не съм Албърт! — озъбих му се аз. Раздразнени и нервни, продължихме да слушаме забързания запис, описващ фаталната среща.

Секретарката на маестрата... вървим в посока, отдалечаваща ме от Уоммейкър.

— Срещата ни засяга някои деликатни въпроси...

Слушахме унесено как „клиентите“ — един от тях се представяше за самата маестра — обясняват, че се нуждаят от дискретен следовател, който да души тайно, но напълно законно около УП и да измъкне информация за наличието на тайни технологии. Точно онова, което би погъделичкало суетата и любопитството на Албърт! Особено хитър ми се стори начинът, по който всеки от новите му работодатели правеше всичко възможно да се представи в колкото се може по-дразнеща и неприятна светлина. Знаеха, че понеже познава архетипа си, той ще свръхкомпенсира и няма да позволи на личната неприязън да повлияе на решението му. Че ще понесе непоносимото от чист инат. (Можете да го наречете и „професионализъм“.)

Подмамвах го като риба.

Последва приключението в клуба и измъкването на косъм след случайната среща с някакви гладиатори-големи. Среща, след която трябваше да бъде спешно поправен — от пчелите от кошера на царица

Ирена. От разказа му в сегашно време ми се прииска да скоча и да му изкрещя да се събуди и да разбере, че го използват!

Е, отстрани е лесно да забележиш пъкления номер. (Дали аз бих го забелязал при подобни обстоятелства?)

Но всички страни допуснаха грешки. Врагът — който и да бе забъркал този сложен заговор — пропусна да забележи реалновремето записващо устройство на сивия, скрито в плътните душевни нишки в ларинкса му — дори когато го приведоха в безсъзнание, за да го „поправят“ и да инсталират зловещата прионна бомба. Несъмнено бяха търсили по-хитроумни комуникационни и проследяващи устройства, но малкият архиватор не използваше друго хранене освен слабите движения на гърлото. Старомодна, но практически невидима записваща система... точно затова Албърт винаги я инсталираше в сивите си.

Нищо чудно, че куриерът бе взел такива предпазни мерки, когато докосваше цилиндъра! Макар и дезинфекциран, той бе измъкнат от отвратителната, заразена с прион каша на пода на фабриката — смесените останки на злополучния самотоварач и обречения частен детектив. В него все още можеше да има останали каталитични молекули, смъртоносни за същества като нас, лишени от истинска имунна система.

Но все пак това бе една много важна следа сред стопените останки. Жизненоважно доказателство. Може би достатъчно, за да оправдае посмъртно създателя ми.

Но защо Каолин го пускаше на нас — на палоида и мен — вместо на полицията?

Високоскоростният разказ скоро стигна до най-добрата част от деня на сивия — майсторското измъкване от Всевиждащото градско око, измамването на цял легион обществени и частни камери, покриващи почти всеки ъгъл на съвременния градски пейзаж. Сто на сто му бе харесало. Но след това, вече потулил следите си, той бе влязъл в „Универсални пещи“.

От гишето се подават две неща — значка на посетител и карта... Насочвам се към ескалатора, водещ надолу... потъвам в

огромния мравуняк под блестящите корпоративни куполи в търсене на улики, че Каолин незаконно крие важни научни открития...

Добре, да предположим, че „Универсални пеци“ са намерили решение как да прехвърлят Постоянната вълна на разстояния, по-големи от един метър. Ще има ли улики, които лаик като мен да е в състояние да различи?... Може би точно в този момент шефовете на УП тайно се „излъчват“ из цялата планета?

Двамата с палоида се спогледахме.

— Еха! — промърмори малкият голем.

Възможно ли бе това да е било откритието? Дистанционното дублиране би разтърсило начина на живот, с който едва напоследък започнахме да свикваме след всички години на сътресения.

И двамата се обърнахме към дубКаолин. Реакцията му не издаваше нищо, но какво ли бе направил, когато беше чул думите първия път? Дали платиненият му тен беше потъмнял от ярост и страх?

Вибрация под краката ми... огромни машини разбъркват органичната глина и втъкават в нея нишките, настроени да вибрират с ритмите на изтръгнатата душа... омесват кукли, които вървят и говорят... и ние приемаме всичко това за даденост...

По дяволите. Нещо ме тормози... Как е възможно „Универсални пеци“ да скрият нещо толкова значимо, че да променят хода на историята?

Да, злото процъфтява, когато се пази в тайна. Точно това кара Албърт да продължава напред. Да разобличава престъпниците. Да открива истината. Напук на всичко. Но дали аз в момента се занимавам със същото?

— Най-после — промърморих аз, когато сивият започна да си задава правилните въпроси. Което си е истина — той изрази съмненията си и преди това. Но от това последвалите събития изглеждаха още по-отчайващи.

Може би сивият е бил дефектен като мен — долнокачествено копие, направено от изтощен оригинал. Албърт не бе в най-добрата си форма. От друга страна обаче той беше манипулиран от истински експерти. Може би просто не бяхме имали никакъв шанс.

Нещо като комар избягва замахването ми и се насочва към лицето ми. Използвам внезапен прилив на енергия, за да хвана нещото... и да го смачкам...

Миниатюрният Пал впи нокти в псевдоплътта ми.

— По дяволите, Албърт! Доста се охарчих за ситните работи. — Гледаше ме с мъничките си очи, сякаш аз бях виновен за твърдоглавието на сивия. Може би трябваше да реагирам и да го метна от рамото си на пода. Но записът приближаваше фаталната си кулминация.

Изведнъж разбирам... Щяха да увеличат размера на пораженията, като забавят задействането... с помощта на часовников механизъм или чрез включването му, когато мина през втори скенер...

— *Спри!*

Оттук нататък диктовката се превърна в забързан, трескав стон, много по-труден за разбиране, сякаш думите се изговаряха от някой, който се е задъхал от тичане или се мъчи да се съсредоточи върху безнадеждна задача.

В опит да спаси нещо много повече от собствения си мизерен живот.

— *Виждам своя версия, боядисана в УП оранжево версия — носи някакво подобно на невестулка същество... Изглежда, днес си е намерил по-интересна работа от чистенето на тоалетни. Радвам се за теб, Зелчо...*

Почувствах се малко засрамен заради сардоничните мисли на сивия. Може би трябваше да положа повече усилия, за да го спася? Щеше ли истината да е жив, ако бяхме успели?

Безсмислено е да съжаляваш, когато собственият ти часовник неумолимо тиктака. Защо Каолин ни пусна този запис? За да се подиграе на провала ни?

Нещастният самотоварач се гърчи... не мога да го виня, но болката само ме кара да продължа още по-навътре, като задържам дъха си...

... бивам изяждан...

Дали съм достатъчно дълбоко? Ще успее ли огромното глинено тяло да задържи...

Записът завърши с остър писък.

Двамата с палоида се обърнахме към безстрастното, почти човешко лице на дубЕнеас Каолин. Той ни гледа дълго, без да каже нито дума. Едната му ръка леко трепереше. Накрая заговори с тих глас, който звучеше по-изтощено, отколкото подобава на един голем на средна възраст.

— Така. Искате ли да се пробвате да пипнете перверзниците, които направиха всичко това?

Двамата с дубъла на Пал се погледнахме слисани.

— Да не искате да кажете... — заекнах аз. — Да не искате да кажете, че ни *наемате*?

Какво очакваше да свършим за десетте часа (или по-малко), които ни бяха останали?

23. ГЛАЗИРАНИ ЗАЙЧЕТА

... ИЛИ КАК АЛБЪРТ ОТКРИВА В РЕАЛНО ВРЕМЕ КОЛКО РЕАЛНО МОЖЕ ДА СТАНЕ...

Пустинята е много по-ярка, отколкото я показват в холокината. Някои твърдят, че сиянието можело дори да проникне през черепа ти и да достигне чак до епифизната жлеза, — онова дълбоко скрито „трето око“, което мистиците от миналото са наричали пряка връзка с душата. Казват, че изгарящата светлина разкривала скритите тайни. Или пък те довежда до такъв делириум, че лесно можеш да откриеш космически смисъл и в най-простите неща. Нищо чудно, че пустините са традиционното обиталище на аскети с безумни очи, търсещи лика на Бога.

Точно сега нямам нищо против да срещна някой аскет.
Ще го помоля да ми услужи с телефона си.

Дали това нещо работи? Прекарах последните два часа в бърникане на малкото захранвано от мускулите звукозаписно устройство. Тествах го, като му диктувах какво се бе случило снощи. Първо трябваше да го изкопая от сивия голем, който бях напъхал в багажника на разбитото волво. Отвратителна задача, но дубълът така и така си беше отишъл, заедно с цялата електроника на колата, когато платиненият Каолин стреля със странното си оръжие по нас.

Субвокалният рекордер не се нуждае от електричество — една от причините, поради която го инсталирам в моите сиви. Не мога да диктувам със забързания гърлен код, както правя, когато съм от глина. Но въпреки това малкото устройство може да възприема околните звуци — като изговорени думи например, — докато е закрепено на венците ми. Малките трепвания са достатъчни, за да го захранват. След всичко, което ни се случи, Риту ще си помисли, че съм получил някакъв нервен тик.

Тя излезе от убежището ни (цепнатина сред камънаците), за да пие вода от малкото езерце в дъното на каньона, който открихме. Дори

дубълите имат нужда от вода в пустинята — освен ако не искаш слънцето да ги свлече и да ги напука. Това ми дава оправдание за собствените ми разходки до езерото. В края на краищата аз съм истински. Нося си знака на Адам, скрит от грима и дрехите.

Защо продължавам да се правя на изкуствен ли? От любезност. Големът на Риту няма голям шанс да се добере до вкъщи, за да бъде прехвърлен. А и едва ли оригиналът му ще *поиска* подобни спомени. От друга страна, моите изгледи да се махна оттук са доста по-добри. Ще изчакам падането на нощта и ще тръгна на запад под светлината на луната, докато не стигна до път, до къща или до камерата на някоя екогрупа. До каквото и да е, на което бих могъл да извикам „Помощ“. Просто цивилизацията в наши дни е прекалено голямо нещо, за да успееш да го подминеш. А здравото органично тяло може да издържи много, стига да не направиш някоя глупост.

Да предположим, че стигна до телефон. Да го използвам ли? В момента врагът ми (вайс Каолин?) сигурно е убеден, че съм мъртъв. *Истински мъртъв* след ракетната атака срещу къщата ми. Заедно с всичките ми дубъли. Положил е много усилия, та Албърт Морис да бъде лишен от всякаква възможност за приемственост. Повторното ми появяване само ще привлече вниманието му отново.

Първо имам нужда от информация. От план.

А и също така по-добре да стоя настрана и от ченгетата. Докато не докажа, че са ме натопили. Малко допълнителни страдания — преход през пустинята, като избягвам всички възможни камери — могат да се окажат от полза, ако искам да се промъкна незабелязано в града.

Дали ще се заема с това? О, преживял съм хиляди наранявания, всяко от които би довършило и най-здравия от прародителите ми — изгаряния, удушавания и обезглавявания. Умирал съм повече пъти, отколкото мога да преброя. Но днешният човек никога не прави подобни неща, когато е в органична форма! Истинското тяло е за упражнения, а не за мъчения.

Някога здравият ми стар дядо от двадесети век е хвърлял *своето* тяло — единственото си тяло — от мост, завързан за края на еластично въже. Изтърпявал е невероятни мъчения в зъболекарски кабинети. Всеки ден е пътувал по магистрали без насочващи лъчи, като е доверявал самото си съществуване на съмнителните шофьорски

умения на съвсем непознати хора, профучаващи покрай него в примитивните си превозни средства, пълни с течни експлозиви.

Дядо ми сигурно просто би свил рамене, пред подобно предизвикателство и би тръгнал през пустинята без никакви оплаквания и възражения. А аз сигурно ще заскимтя, ако в обувката ми влезе и едно-единствено камъче. Но въпреки това съм твърдо решен да опитам. Довечера, след като големът на Риту се пресели на мястото, където отиват лишените от всякаква надежда големи.

Дотогава ще остана с нея.

Тя се връща, така че спирам диктовката. Всичко по-нататък ще трябва да се записва от разговорите ни.

— Албърт, успя ли да спасиш нещо от колата?

— Не много. Всичко е изгоряло — апаратура, радио, локатори... Май никой не знае, че сме тук.

— Имаш ли някаква представа как стана така?

— Само предположение. Оръжието на дубКаолин е унищожило цялата електроника и е било предназначено да вижда сметката на впечатана глина.

— Но тогава защо сме тук?

— Защото старото волво има повече метал, отколкото днешните автомобили. Бяхме по-добре защитени. Освен това изненадах Каолин, като тръгнах право към него и не му дадох да се прицели добре. Сигурно затова бяхме само зашеметени.

— А след това? Как стана така, че сме на дъното на това дере? На километри наоколо има само кактуси и шубраци. Къде е пътят?

— Видях сред останките нещо, което не бях забелязал досега. Локва до вратата на шофьора.

— Локва ли?

— Кал от голем. Останки от неуспелия ни убиец, според мен.

— Аз... още не мога да повярвам, че беше Енеас. Защо му е да ни убива?

— И аз се чудя. Но ето я и интересната част, Риту. Локвата беше прекалено малка — на половината размер!

— Половина... сигурно е бил разкъсан на две, когато го размаза. Но къде е другата част?

— Искаш ли да чуеш предположението ми? Макар и разкъсан на части, Каолин може и да е успял да довлече каквото е останало от него до колата и се е вмъкнал през полуотвореното стъкло. Ние сме извън строя. Двигателят е продължил да работи, но вратите и прозорците са блокирали. Той не е можел да ни довърши с голи, ръце. Затова...

— Затова се е добрал до контролера... до газта и управляващия лост... и ни е закарал през пустинята, а половината му тяло е висяло през цялото време отвън.

— Искал е да ни скрие, за да не ни намерят и да ни спасят. Някъде наскреж горещата пустиня, през която не може да мине никой дубъл. И след като го е направил, сложил край на мъченията си, като се е пуснал и се е разтворил.

— Но какво може да ни попречи да изминем разстоянието по тъмно? О, да. Крайният срок. По кое време беше впечатан, Албърт?

— Ами... по-рано от теб, предполагам. Каолин е имал основателна причина да мисли, че не можем да оцелеем след полунощ. Видя ни в дома ти, нали си спомняш?

— *Сигурен* ли си, че това е същото копие на Енеас, което стреля по нас?

— Какво значение има?

— Може би има. Ако този тук е бил направен само да изглежда като него.

— Възможно е. Но тези анатомично правилни платинени копия са скъпи и трудно могат да се произведат нелегално. Да погледнем на нещата от друг ъгъл, Риту. Ако имаше телефон, на Каолин ли би се обадила?

— Ами... май не. Но ако имахме някаква представа защо...

— Обзалагам се, че е свързано с всички останали шантави неща, дето се случиха вчера. Фаталният „инцидент“ с баща ти също трябва да е свързан с всичко това. Изчезването на призрака му в имението на Каолин, както и на един от моите сиви. Каолин може да си е помислил, че призрактът на Махарал и моят сив са в съюз.

— В какво?

— След това и атаката срещу УП. Според клюкарските канали по някакъв начин в нея е бил замесен друг мой дубъл. Прилича ми на нещо, нагласено специално да ме дискредитира.

— Искаш да кажеш, че всичко това е заради тебе? Не е ли малко солипсистично?

— Няма нищо солипсистично във взривяването на дома ми, Риту.

— О, вярно. Твоето архи. Твоят истински... забравих.

— Няма значение.

— Как можах да забравя? Та ти сега си *призрак*. Ужас. И аз те забърках във всичко това.

— Нямаше как да знаеш...

— И все пак ми се иска да можах да направя нещо.

— Забрави. А и не можем да разгадаем тайната, докато сме заседнали в пустинята.

— И това не ти дава мира, Албърт. Освен че знаеш, че с живота ти е свършено. Освен несправедливостта усещам отчаяние... желание да решиш още една загадка.

— Е, нали съм детектив. Откриването на истината...

— И това те вълнува дори сега?

— Особено сега.

— Тогава... завиждам ти.

— На мен!? Твоят оригинал е жив. Тя не е подложена на непосредствена опасност. Каолин, изглежда, е много по-заинтересован от...

— Не, Албърт. Завиждам на страстта ти. На съсредоточеността ти, на целеустремеността. Възхищавам се.

— Е, чак пък толкова...

— Наистина. Представям си, че това добавя още масло в огъня — да умираш... да си призрак... и никога да не разбереш какво се е случило.

— „Никога“ е много силна дума. Остава ми надеждата.

— Типично за тебе, Албърт! Оставаш си оптимист дори и след смъртта си. Надяваш се, че някой сателит ще забележи сигнала 808 от раздраната облицовка на седалките, който изписа на пясъка. И най-малкото ще ти даде възможност да разкажеш всичко на следващия детектив.

— Нещо такова.

— Дори и сега, когато слънцето залязва и не се виждат никакви вертолети?

— Недостатък на характера.

— Чудесен недостатък. Искан ми се да го имах и аз.

— Ти ще продължиш, Риту.

— Да, утре ще има Риту Махарал и няма да има Албърт Морис.

Зная, че би трябвало да го кажа с повече чувство, но...

— Няма нищо.

— Мога ли да ти кажа нещо, Албърт? Една тайна?

— Е, Риту, доверяването на мен може и да не е най-до...

— Истината е, че винаги съм имала проблеми с дубълите. Моите често се държат по начини, по които не очаквам. Не исках да правя и този.

— Съжалявам.

— И сега да очаквам смъртта в пустинята. Дори и ако тя е само една от нас, която...

— Можем ли да поговорим за нещо различно от неизбежния край, Риту?

— Извинявай, Албърт. Връщам се все на тая тема против волята си. За какво искаш да поговорим?

— Например за това какво е работил баща ти преди смъртта си.

— Албърт... по договор не можеш да разпитваш по тази тема.

— Това беше тогава.

— Разбирам. А и на кого би могъл да кажеш? Добре. От години Енеас Каолин караше баща ми да работи върху един от най-трудните проблеми на солистиката — Нехомологичния проблем на впечатването.

— Върху какво?

— Върху прехвърлянето на Постоянната вълна на голема — на спомените и опита — в репозитарий, различен от човешкия оригинал, който е създал голема.

— Искаш да кажеш, да се копира паметта от цял ден върху някой друг?

— Не се смей. Правено е. Вземи сто двойки еднояйчни близнаци. Около пет от тях могат да си разменят частични спомени посредством дубълите си. Повечето получават ужасни главоболия и дезориентация, но отделни двойки правят перфектни прехвърляния! Като използват големите като посредници за споделяне на всичките си спомени, те стават всъщност една личност с две органични тела, два истински живота плюс всички паралелни копия, които искат да направят.

— Чувал съм за това. Помислих, че е просто случайност.

— Никой не желае прекалено разгласяване. Възможността за дезинтеграция...

— Баща ти се е опитвал да го направи възможно между хора, които не са близнаци? Които дори не са и роднини? Стига бе!

— Не се учудвай толкова. Идеята е съществувала още от появата на дублирането и е вдъхновила безброй бездарни писатели и режисьори.

— Прекалено са много, от аматьори до метастудиа. Дори не се и опитвам да стоя в течение.

— Защото имаш работа. Истинска работа. Но изкуството е всичко, с което разполагат някои хора.

— Какво общо има това с...

— Изслушай ме. Гледа ли онова парасенси „Изкривеният“? Беше голям хит преди няколко години.

— Някой ме насили да го изтърпя почти целия.

— Помниш ли как лошите крадяха дубълите на важни учени и политици...

— Защото разполагаха с начин да прехвърлят паметта им в компютър. Страхотна идея за шпионски трилър, макар и невъзможна. Транзистор срещу неврон. Математика срещу метафора. Някой не беше ли доказал, че тези два свята никога не могат да се срещнат?

— Бевисов и Леов доказаха, че ние сме *аналогови* същества. Физически, а не софтуерни битове и байтове. Но душите също могат да бъдат копирани, както и всяко друго нещо.

— Баща ти не беше ли ученик на Бевисов?

— Техният екип за първи път впечата Постоянната вълна в кукла в „Каолин Клейнамейшън“. Прав си, историята в „Изкривеният“ беше тъпа. Дори компютър с размерите на Флорида няма да успее да копира човешка душа.

— Не мисля, че всяка история за прехвърляне в някой друг включва компютри.

— Така е. В някои драми отвлечат голем и прехвърлят спомените му върху доброволец, за да измъкнат тайните. А понякога прехвърлената личност взема връх! Страшна идея, която наистина може да завладее публиката. Но сериозно погледнато, какво може да

стане в *действителност*, ако се научим да прехвърляме паметта между хората и заличим границите между човешките души?

„Субвокална бележка до мен. Докато гледам как Риту говори, забелязвам, че води разговора леко, но ритъмът на говора ѝ показва силен стрес, реалистично представен от сивия дубликат. Явно темата я засяга дълбоко.

Само да имах някои от аналитичните апарати!“

— Не знам, Риту. Ако хората можеха да разменят спомените си, мъжете и жените нямаше вече да бъдат такава загадка едни за други. Щяхме да можем да разбираме противоположния пол.

— Хм. Това би могло да доведе и до отрицателни последствия. Само си помисли как сексуалното напрежение допринася за тръпката в... о!

— Какво има?

— Албърт, виж хоризонта!

— Залезът, да.

— Забравила съм колко е красива тази част от деня в пустинята.

— Част от оранжевото сияние е от ЮЗЕТВП. Мисля, че ще свикнем да пием вода, която свети... Хей, да не ти става студено? Можем да се стоплим, като повървим. Вече е безопасно.

— Ние сме направени *преди* вчерашния залез, забрави ли? По-добре запази малкото *elan*, която ти е останала. Освен ако не искаш да я изразходваш за нещо по-приятно.

— Ами...

— Да се притиснем един до друг и да се стоплим.

— Става. Така по-добре ли е? Ти... ти казваше, че всичките онези бездарни режисьори имали нещо общо с последните занимания на баща ти.

— В известен смисъл. Сюжетите на холоисториите винаги се насочват към *най-тъпите* начини, по които може да се използва технологията. Но баща ми трябваше да обмисли всеки възможен сценарий. Прехвърлянето в друг води до сериозни морални усложнения. И въпреки това...

— Да?

— Имах чувството, че баща ми вече е научил много по въпроса. Много повече, отколкото признава.

— Продължавай, Риту.

— Сигурен ли си, че искаш? Какво значение има, когато краят ще настъпи всеки момент? Още едно от нещата, които ме ужасяват в дублирането. Тиктаканият часовник... много по-добре да се разсееш с нещо преди да се разпаднеш.

— Разсейване. Добре. *Ти* как би искала да прекараме останалото време, Риту?

— Аз... ами... Каква е личната ти философия относно чуването на грънци?

— Моля?

— Глинена игра. Месене на топки. Трябва ли да го казвам направо, Албърт?

— О... дубъл-секс. Риту, изненадваш ме.

— Защото го казах първа? Защото не подобава на една дама? Нямаме време за скромности, Албърт. Или може би спазваш някакъв обет за целомъдрие?

— Не, но...

— Повечето от мъжете, които познавам — и много жени, между другото — са абонирани за „Плейдуб“ и подобни списания и веднъж седмично получават плътно опаковани пакети с впечатан „експерт“ вътре. Дори и когато са по-възрастни...

— Риту, аз имам сериозна приятелка.

— Зная, четох профила ти. Воин. Много впечатляващо. Напълно ли сте се вrekli, или само частично?

— Клара не е светица. Но сме запазили истинския контакт само един за друг...

— Много мило. И морално. Но ти не ми отговори на въпроса.

— Дубълсекс? Е, добре. Много зависи от това дали ще прехвърлиш.

— Което май не ни се очертава тази вечер.

— Разбирам какво имаш предвид.

— За разсейването. Искам да кажа, какъв е смисълът от задръжки, когато светът ще свърши след час или някъде там. Чийто и живот да бъде спасен...

— Добре! Съгласен съм. Ела насам.

— ...

— ...

— О, Господи!

— Какво?

— Албърт, поръчваш много скъпи сиви!

— Ти също.

— УП предлага специални екстри на служителите си с големи намаления. Това е хубаво...

— Да. Хайде...

— Ох, чакай, тук има камък... Така. Сега е по-добре. Ела. Отпусни се, Албърт. Искам да ти е хубаво. Забрави всичко.

— Да. Толкова е...

— ... истинско. Сякаш...

— ... сякаш... А... *а-пчи!*

— Какво беше това? Да не би да... кихна?

— Помислих, че ти кихна. Прахта...

— Ти го направи! Ти си истински, по дяволите! Сигурна съм!

— Риту, нека ти обясня...

— Махай се от мен, копеле!

— Разбира се. Но... каква е тази боя, дето се люпи от врата ти?

— Млъквай!

— И лещите от очите ти са паднали. *Помислих* си, че твоята текстура е прекалено съвършена. Ти също си истинска!

— Помислих си, че си *мъртъв*. Че си само призрак, който скоро ще изчезне. Опитвах се да те утеша.

— Аз исках да утеша теб! Чии бяха онези приказки за разсейването?

— Говорех за *теб*, идиот такъв!

— Изглеждаше така, сякаш говореше за себе си.

— Доста правдоподобно извинение.

— Слушай! Да не си мислиш, че бих те докоснал, ако знаех? Казах ти, че ние с Клара...

— Мамка ти!

— Защо? И двамата сме лъгали, нали така? Аз ще ти кажа моята причина да дойда маскиран, а ти своята. Съгласна ли си?

— Върви на майната си!

— Не си ли довольна, че *не съм бил* в къщата си, когато падна ракетата? Да не би да предпочиташ да съм мъртъв?

— Не, разбира се. Просто...

— Можех да тръгна преди часове. Но останах да...

— Да се възползваш от момента!

— Риту, и двамата сме си помислили — по дяволите, какъв е смисълът?

— Именно!

— Какво?

— ... Какво?

— Не помърмори ли нещо току-що?

— Не! Всъщност...

— Да?

— Казах само, че беше... наистина приятно...

— Да... беше. Ох, сега пък защо се смееш?

— Просто си помислих как щяхме да си лежим после, доволни, че сме се „утешили“... и да се чакаме един друг да започнем да се топим. Щяхме доста да почакаме...

— Ха. Смешно, наистина. И лошо, че го открихме толкова бързо.

— Да. Но, Албърт?

— Да, Риту?

— Наистина се радвам, че си жив.

— Благодаря. Много мило от твоя страна.

— Е, сега какво?

— Сега ли? Предлагам да тръгваме. Ще вземем пластмасовата туба от колата, ще я напълним с вода и ще тръгнем на запад.

— Към града? Сигурен ли си, че нямаш предвид югоизток?

— Югоизток ли?

— Към хижата на баща ми.

— Урака Меса. Не зная, Риту. Здравата съм загазила.

— И трябва здравата да помислиш как да решиш проблема. Хижата е усамотена и има екранирани връзки с Мрежата. Можеш да пращаш навън агенти, да разбереш какво става, преди да се изправиш срещу Енеас... или който стои зад всичко това.

— Разбирам. Можем ли да стигнем дотам пеша?

— Има само един начин да разберем.

— Добре...

— Освен това ще минем покрай бойното поле. Не беше ли това причината, поради която дойде лично, вместо да пратиш дубъл?

— Толкова ли ми личи, Риту?

— Реалистка съм и мога да кажа — и да завиждам, — когато някой е влюбен.

— Е, ние с Клара... и двамата сме предпазливи по отношение на обвързването. Но...

— Добре тогава. Нека тогава твоята любима-воин бъде нашата цел. Стъмва се, но луната изгрява, а аз имам прибор за нощно виждане в лявото си око.

— Аз също.

— Значи ще можем и да потичаме. Навремето прародителите ни са прекосявали тази пустиня. Не им отстъпваме по нищо, нали?

— Щом казваш, Риту. Според скромния ми опит хората могат да се изкарват какви ли не.

24. ПСИХОКЕРАМИКА

... ПРЕЖИВЕЛИЯТ ВТОРНИКА СИВ ПРАВИ ВПЕЧАТЛЕНИЕ...

Никога не съм предполагал, че да си опитно морско свинче на луд учен може да се окаже толкова интересно нещо.

Изминаха около десет часа, откакто протеиновият ми часовник започна обратното отброяване, което щеше да задейства рефлекс на съмгата... онзи познат подтик да заплувам или да се затичам обратно към къщи, преодолявайки всяко препятствие, за да излея спомените от миниживота си в обширния склад на истинския човешки мозък. Но този дразнещ рефлекс бързо отшумя. Всеки голем-рефлекс, отпечатан в псевдоплътта ми, бе унищожен от физическите и психическите удари, на които бях подложен.

— Ще свикнеш с обновяването — обясни ми дубМахарал, докато ме подлагаше на мъчения с пара, горещи струи и облъчвания, след които тялото и крайниците ми оставаха подпухнали и треперещи както когато излизаш от пещта.

— Ще те боли само първите няколко пъти — каза той.

— Колко пъти може да се направи това преди...

— Преди неизбежното износване да направи тялото безполезно ли? Глината все още е много по-малотрайна от плътта. Този прототип може да направи до тридесет обновявания. Старият ми екип в УП сигурно вече е направил по-добър модел. Стига Енеас да не е спрял проекта... което изглежда твърде възможно.

„Тридесет обновявания“ — повторих си.

Тридесет пъти по-дълъг живот от обичайния за един дубъл. Жалко подаяние в сравнение с десетките хиляди дни, с които разполагаш в съвременния разнопосочен живот. Но със свежата *elan*, течаща през глиненото ми тяло, отговорих на Махарал честно.

— Ще съм ти благодарен, ако това не е просто начин да удължиш пленничеството ми.

— О, стига. Има ли продължение, има и надежда. Само си помисли — тридесет дни, в които да се надяваш и да кроиш планове за

бягство!

— Може би. Но казваш, че съм бил тук и преди. Отвлечен и подложен на експерименти. Нима някой от онези Албъртовци е успял да избяга?

— Ако трябва да съм честен, трима се оказаха достатъчно умни, за да намерят начини да се измъкнат. Единият беше спрял от кучетата ми, точно на изхода. Друг се стопи, докато прекосяваше пустинята. А един дори успя да се добере до телефон! Но ти вече беше анулирал кредитния код на нещастника, след като не се бе появил цяла седмица. Моят роботизиран ловец го хвана преди да успее да прати съобщение през безплатните мрежи.

— Ще се погрижа за в бъдеще да оставям кодовете активни по-дълго време.

— Непоправимият оптимист! — засмя се Махарал. — Разказах ти за другите само за да ти покажа колко безполезно е бягството. Взех мерки да запуща пробивите в охраната, които използва тогава.

— Значи ще трябва да измисля нещо ново.

— Освен това знам как мислиш, Албърт. Изучавам те от години.

— Нима? Тогава защо съм тук, дубЙосил? Нещо в мен не ти дава покой. Нещо, което ти трябва, не съм ли прав?

Той ме погледна. Можех да се закълна, че в очите му проблесна нещо, намиращо се между алчността и страха.

— Към края съм — каза той. — Почти съм го стигнал.

— Най-добре да е така — отговорих му. — Дори възстановителната технология не може да те държи завинаги без истинско тяло. В мен е ключът, нали? В мен има някаква тайна, която би решила проблема ти. Но *аз също* ще се износя след няколко дни.

— Състезаваш се с времето.

— Тогава да вземем Енеас Каолин. Той гореше от желание да те види подложен на дисекция в лабораторията във вторник сутринта. Защо? Да не би да подозира, че си крал оборудване за своя собствена лаборатория, за да се опиташ да измамиш смъртта?

Напрегнатото изражение на Махарал става високомерно.

— Ти си умен както винаги, Албърт. Но в предположенията ти винаги нещо куца. Никога не можеш да схванеш истината, дори когато я излагам цялата пред теб.

Как да отговориш, когато някакво тяло ти казва подобно нещо за теб? Когато някой друг заявява, че знае как ще постъпиш по-добре от самия теб? Защото помни множество минали епизоди като този, напрегнати сблъсъци, които не можеш да си спомниш?

Не можех да отговоря и замълчах. Обновяването ми бе подарило още малко време, така че зачаках удобен момент.

Той дръпна превключвателя и запазващата течност от контейнера ми бързо се изля навън, след което килията ми се отвори. Докато тялото ми все още трепереше под въздействието на катализата, той нахлузи около китките и глезените ми енергийни окови. След това с помощта на дистанционно управление ме принуди да тръгна като марионетка към едно устройство, което приличаше на свръхподсилена впечатваща машина. Забелязах от края на апарата да стърчат два крака, боядисани в яркоалено. Заготовка. При това доста малка.

— Да не искаш да ме копираш? Нека те предупредя, дубЙосил...

— Само Йосил, Нали ти казах, вече аз съм Махарал.

— Да бе, дубЙосил. Ясно е, че искаш да направиш копие от копие. Как иначе ще оцелееш след тридесетото подновяване? Но, честно казано, що за решение е това? Второто копие винаги има пукнатини във впечатването. И става още по-лошо, когато копираш *него*. Грешките се натрупват. На третото ще бъдеш късметлия, ако си в състояние да ходиш.

— Така казват.

— Така казват ли? Виж какво, половината от работата ми е свързана с хващане на крадци на авторски права, които отвличат дубъли на филмови звезди, проститутки и така нататък, за да продават техни пиратски копия ментета. Насилствено превпечатаните ментета може и да стават за сексиграчки, ако клиентът е с ниски стандарти. Но това не е решение на твоя проблем.

— Ще видим. А сега, ако обичаш, бъди така добър да се отпуснеш и да ми съдействаш.

— Защо да го правя? *Трудно* е да направиш добро копие от съпротивляващ се субект. Мога да направя нещата по-трудни за теб.

— Прав си. Но само си помисли. Колкото по-добро е копието, толкова по-добре за теб. Ще има твоите способности, твоите мотиви, твоето мнение за мен! — Махарал се изкиска. — Качественото копие може да ти бъде съюзник в опитите ти да ме победиш.

Замислих се.

— Другите отвлечени Албъртовци... сигурно са се опитвали и по двата начина.

— Така е, само че когато копието беше лошо, просто опитвах отново. И отново, докато накрая не се съгласяваш да съдействаш. И тогава постигахме истински напредък.

— Представите ни за напредък очевидно се разминават.

— Може би. А може би не можеш да схванеш ползите от програмата ми, макар и да се опитвах да ти ги обяснявам в другите случаи. Във всеки случай твоят проблем сега е прагматичен, Албърт. Не можеш да постигнеш кой знае какво, окован във вериги. Двама от вас може и да постигнат нещо повече. Логиката е очевидна.

— Върви на майната си.

Той сви рамене.

— Помисли, Албърт. Имам достатъчно заготовки, за да експериментирам с теб колкото си искам.

Сивият на Махарал ме остави сам. Беше разочарован — но очевидно бе водил този разговор много пъти с моите други аз-ове и от опит знаеше, че накрая аргументите му побеждават.

Как само ми се искаше да съм бил по-внимателен при проследяването на всички мои копия, изчезнали през годините! А просто бях приел, че високата степен на загуба е неизбежна при работа като моята. И доколкото случаите вървяха добре, ми се струваше, че жертвите си заслужават. Не става дума за упоритост като тази на Клара — да прашаш себе си отново и отново на гладиаторски битки в името на ТЕЗ и страната си, с почти никакъв шанс да се върнеш цял-целеничък. Дори и така да е, дадох си дума за в бъдеще да съм по-внимателен.

Ако изобщо успеях да се измъкна оттук.

Ако разполагах с друга възможност.

Е, добре. Предадох се пред логиката на Йосил. Съсредоточаването по време на впечатляването можеше да гарантира, че моят дубъл-брат ще се появи от пещта, изпълнен с ненавист към лудия учен.

И се оказа, че съм прав.

Сякаш имаше някакво значение.

— А сега за протокола — това не е първият път, когато си спомням за трансфер от дубъл на дубъл.

Стига де, всеки го е правил. Повечето хора не са очаровани от продукта, който често се оказва жалка плоска карикатура. Може да е дори болезнено да го гледаш, сякаш виждаш версия на себе си, която е пияна, друсана или безнадеждно болна. Навремето в колежа някои от момчетата правеха франкита само заради купона. Но аз никога не съм си падал по подобни забавления.

Отчасти, защото второто поколение дубъли никога не показват явни признаци на деградация. Никакви тремори или очевидни дупки в паметта. Никакви комични залитания и лигавене. Пълна досада! Със същия успех бих могъл да си правя копията и директно. А и по този начин се чувствах по-комфортно. А и освен това защо да нарушавам предупрежденията на УП? Могат да ти отнемат пещта.

Винаги съм знаел, че съм добър копист. Малцина са надарени тъкмо с тази дарба. На младини дори участвах в научна разработка, И какво от това? Няма особен практически смисъл. За какво ти е да правиш трансфер от дубъл към дубъл, дори и да го правиш добре?

Освен това те кара да се чувстваш *странно*. Изобщо не е като свалянето на спомените. Да лежиш на мястото на *оригинала* в глинено тяло, особено когато сензорите започват да те сондират с пипалцата си, които са пригодени по-добре да сканират неврони. Тетраграматронът трябва да работи по-усилено, за да хване Постоянната ти вълна, внимателно да измъкне всички акорди от вътрешната ти симфония и да копира и усили всяка нота, за да засвири идентична резонантна мелодия на другия инструмент до теб.

Странна работа. Този път определено усетих нещо като *ехо*, идващо от новия дубъл — все още безжизнена буца в своята затопляща вана. Усещането за *déjà vu*, което дедите ни са смятали за толкова свръхестествено (днес, го наричаме вълнение в Постоянната вълна) се стовари върху мен като леден дъх. Като внезапен порив на призракен вятър. Усещане за интимни ласки със самия себе си, което никак не ми харесва.

Дали това е част от експеримента? Част от това, което се опитва да постигне Махарал?

— Преди два века Уилям Джеймс е въвел термина „поток на съзнанието“ — бодро отбеляза Махарал, докато се занимаваше с копчетата на пулта. — Говорел е за начина, по който всички ние обличаме чувството си за идентичност в илюзия. Илюзията за континуитет — като възприемането на една и съща река, течаща от един извор до океана.

— Дори дубъл-технологията не е променила тази романтична заблуда — продължи той. — Тя само добави многобройни странични разклонения и притоци към реката, но всички те продължават да се вливат в една-единствена душа, в същността, която всеки човек най-арогантно избира да нарече „аз“. Но реката сама по себе си е нищо! Тя е аморфна. Мираж. Непрекъснато променящ се поток от отделни разбъркващи се молекули и моменти. Дори древните мистици са знаели, че влизането два пъти в един и същи поток от едно и също място ще те потопи в две съвсем различни „реки“. В различни течности, изпикани в течението от *различни* слонове, на различни места и по различно време.

— Правиш философията да изглежда освежаващо натуралистична — измърморих аз, докато лежах и безпомощно слушах монолога му.

— Благодаря. Всъщност точно тази метафора беше твоя. Каза я преди години друг голем на Албърт Морис. Което е и доказателство на гледната ми точка, приятелю. Постоянната вълна е нещо много повече от продължаване на паметта. И би трябвало да бъде! Трябва да има някакъв вид връзка на по-високо — или по-ниско — ниво.

Тази игра ми е позната. Махарал се опитваше да ме разсее, така че гневът ми да не влияе върху процеса на впечатване. Но същевременно долавях в гласа му някаква искреност. Наистина се вълнуваше от глупостите, които дрънкаше.

А и необичайните усещания ме караха да искам да отвлеча вниманието си от странно силното резонантно ехо. Въпреки че главата ми бе стегната между сондите, успях да обърна очи към Махарал.

— Говориш за Бог, нали?

— Ами... да. В известен смисъл.

— Не е ли малко странно, професоре? Целият ти живот е минал в нахлуване в територията на религията, в опити да я направиш практична и всеки да може да дублира душевното си поле, подобно на

някаква евтина снимка. Едва ли старите църковни консерватори мразят някого повече от теб.

— Не става въпрос за религия — остро отговори той. — Всичко това, което сме направили аз и останалите с въвеждането на технологията, е да направим следващата крачка в дългата кампания, да отблъснем неясната бъркотия от противоречащи си суеверия и да запалим повече светлина. Първи Галилей и Коперник са се борили да освободят астрономията от свещениците, според които целият космос се ограничава единствено до човешките представи. След това Нютон, Болцман и Айнщайн са освободили физиката. Известно време религиите твърдяха, че *животът* е прекалено сложен и тайнствен, за да бъде разбран от някой друг, освен от Създателя — докато не анализирахме генома и не започнахме да създаваме нови видове в лабораториите. В наши дни повечето бебета се подлагат на генна терапия преди или след зачеването, и никой не възразява.

— Че защо да възразяват? — попитах аз, озадачен за момент. — Няма значение. Нека позная. Искаш да продължиш тази историческа нишка до съзнанието...

— И човешката душа, да. Това бе последният бастион на религията на двадесети век. Нека науката да обяснява природните закони — от квазарите до кварките! От геологията до биологията! И какво от това? Тези закони са просто *предписания* и декор, измислен от създател, който се вълнува много повече от въпросите за духа! Така твърдели те. Едва когато Джефти Анонас открила вибриращата същност на душата, претеглила я, измерила я...

— Някои все още отхвърлят избраната от нея терминология — отбелязах аз. — И твърдят, че съществува *истинска* душа, отвъд Постоянната вълна. Непостижима...

— ... и неизразима, да. Нещо, което смъртните никога не могат да открият, нито да сведат до взаимодействащи си закони и сили. — Махарал рязко се изсмя. — Значи отстъпването с бой продължава. Всеки път, когато науката направи някакво откритие, се появяват нови видове бастиони... нова защитна линия, дефинираща някаква остатъчна територия, която ще остане завинаги свята, мистична и недостижима. Далеч от ръцете на профаните. До следващото научно откритие.

— Което с такъв хъс преследваш. Но защо тогава да говорим за религия...

— Не за *религия*, скъпи ми друже. Говорехме за общуването с Бог.

— Хм, разликата...

— ... би трябвало да е повече от ясна! Макар че винаги ми е било трудно да ти я обясня.

— Е... съжалявам.

— Не, няма за какво. Свикнал съм с упоритата ти мудност. Редките дарби невинаги се съчетават с интелигентност.

Почувствах рязък *звън* в Постоянната вълна, който продължи да вибрирах пълна сила между мен и новия голем. Едно поне бе сигурно. Той щеше да мрази ненормалника също толкова, колкото и аз.

— Продължавай — промърморих аз. — За теб и за Бог.

Но Той млъкна на това място.

Разнесе се тих звън и скенерът отпусна хватката си. Последните пипала излязоха от носа ми. Изведнъж се оказах отново сам в натежалата ми глинена глава.

Машините забучаха и новият голем се понесе към пещта. Скоро го видях да става и да прави първите си несигурни стъпки.

Тъмночервен, като пръстта на Тексарканзас. И *малък* като дете. Освен това изглеждаше слаб. За да може Махарал да го контролира лесно. Но въпреки това високият сив призрак на професора предпазливо постави чифт енергийни белезници на китките му още преди първоначалното замайване да е отшумяло.

Ама че предпазни мерки! Сигурно съм му създавал доста неприятности. Поне това ми даде частица утеха.

— Няма да се бавим — обърна се към мен дубЙосил. — Искам да го подложа на някои контролни тестове и след това ще видим как протича обратното прехвърляне.

— О. Чакам с нетърпение.

Обикновено избягвам да срещам погледа на току-що създадените си копия. Чувствам се неудобно, а и какъв е смисълът? Но този път, след всичките необичайни усещания по време на впечатването, се почувствах длъжен да погледна малкия в очите. Няма прозорец към

душата на голема ли? Може и да е така, но усетих някакво напрежение, когато черните му очи срещнаха моите. Нямаше нужда да чакам прехвърлянето, за да науча какви мисли минават през него.

„Потърси някакъв начин“ — мълчаливо го подтикнах аз.

Другият ми аз ми отговори с рязко кимане. След това, дръпнат от оковите на Махарал, се обърна и последва господаря ни към някаква друга част на зловещата лаборатория.

Така че сега лежа и чакам на мястото, където ме оставиха, и тревожно се питам какво ли още ми е приготвил моят похитител.

Тридесет дни вече започват да ми се струват много дълго време. Трябва да намеря начин да разбера много по-рано дали Бог няма да се окаже един от личните приятели на Йосил Махарал.

И освен това, дори и да ми се отвори подходяща възможност, трябва да внимавам какво правя. Например какво да правя, ако се озова в близост до телефон? Да извикам ли ченгетата? В някои случаи е достатъчно жертвата само да се обади за помощ и да чака професионалните си синьокожи спасители. Проста работа.

Но не и в този случай.

Колкото и да се мъча, не мога да улича Махарал в извършването и на едно-единствено углавно престъпление. Поне доколкото знам аз. Само дълга серия от кражби на оборудване, отвлечане на дубъли, нарушения на авторски права и нелицензирани експерименти — нарушения, които в наши дни се наказват с граждански запрещения и автоматични глоби. След времето на Дерегулацията полицията не обръща особено внимание на подобен вид престъпления.

Не и аз!

Мен никакви жалки глоби не са в състояние да ме задоволят.

Истинският свят си има своите правила, а аз — моите.

Ще накарам тази проклета купчина прах да си плати. Дубъл срещу дубъл.

25. ГОРЯЩА ОТ СТРАСТ ГЛИНА

... ИЛИ КАК ФРАНКИ ОТНОВО ПОСЕЩАВА МЯСТО, НА КОЕТО НИКОГА ПРЕДИ ТОВА НЕ Е СЪТЪПВАЛ...

За моя изненада, вайс Енеас Каолин иска да ме наеме за детектив!

— Така. Искате ли да се пробвате да пипнете перверзниците, които направиха всичко това?

И посочи холомехурите, които се блъскаха един в друг. Повечето от тях показваха мястото на саботажа в „Универсални пещи“, сега гъмжащо от многоцветни дубъли-техници, подобно на гъмжило от мравки, борещи, се да върнат фабриката в работещо и носещо печалби състояние.

Други мехури се взираха надолу към димящите останки на малка къща в предградията.

Офертата на трилионера ме накара да си глътна езика, но малкият голем-невестулка на Пал я прие с апломб.

— Разбира се, ще се заемем. Но ще искаме четворно по-висок хонорар от обичайните такси на Албърт. Плюс разходите... в това число и за нова къща в замяна на току-що разрушената.

„Няма ли да поискаш между другото и ново органично тяло за Албърт?“ — язвително си помислих аз. Пал понякога ме поразява със способността си да се поти над дреболиите, без да обръща внимание на цялостната картина. Като например фактът, че Албърт Морис вече не съществува. Така че кой всъщност ще се заеме със случая? Моите законни права не са по-големи от тези на говорещ тостер.

Каолин остана невъзмутим.

— Условието са приемливи, но при условие, че плащането ще зависи изцяло от резултатите. И при положение, че господин Морис наистина се окаже невинен, както загатва записът.

— Загатва!? — викна палойдът. — Чухте разказа. Онзи нещастник е бил измамен! Лапнал въдицата, насаден на пачи яйца, баламосан, изпързаян...

— Пал — опитам се да го прекъсна.

— ... подлъган, заблуден, преметнат! Балама. Глупак, марионетка, дръвник, тъпоглавец, пионка...

— Може и да е така — прекъсна го Каолин с вдигане на ръка. — Или пък записът е бил подготвен *по-рано*. Записан предварително, за да послужи като блестящо алиби.

— Това може да се провери — възразих аз. — Дори скрито в гърлото му, устройството би трябвало да запише и околния градски шум. Говорещи хора. Двигател на камион по улицата. Отделни звуци, които след внимателен анализ ще могат да се съпоставят с действителни събития, записани от обществените камери.

— Добре — кимна Каолин. — Тогава не предварително записан. Но въпреки това неверен. Сивият може да е минал през всичко това и да се е *преструвал*, че не е от конспираторите. Преструвал се е на лековерен...

— ... наивен, доверчив, тъп...

— Млъквай, Пал! Не мисля, че... — поклатих глава. — Не мисля, че всичко това е наша работа. Не е ли най-добре да покажете този запис на полицията?

Изразителните, почти истински устни на дубКаолин се свиха.

— Адвокатът ми твърди, че сме на ръба на закона.

Така се изненадах, че се изсмях.

— Такъв голям промишлен саботаж...

— Без нито една човешка жертва.

— Без нито една... А какво по дяволите е *това*?

Посочих с пръст към новинарските мехури, показващи въздушен изглед към нещастната ми изгорена къща. Искам да кажа, къщата на Албърт. Както и да е. В отговор на вниманието ми мехурът се изду и изтика останалите назад. Образът се уголеми към няколко верни оперативни работници от Отдела за особено тежки престъпления, които претърсваха отломките. Професионалисти най-висока класа, търсещи части от тялото. И от ракетата естествено.

— Засега няма доказана връзка между тази трагедия и случилото се в УП.

Каолин произнесе това с толкова безизразно лице, че няколко секунди само го зяпах.

— Ще успеете да пробутвате това твърдение най-много още няколко часа, независимо колко добри адвокати имате. Когато

ченгетата намерят тялото ми... имам предвид тялото на Албърт... и когато се вземат показанията на дубълите й камерите В УП, застрахователите ви няма да имат друга възможност, освен да сътрудничат с властите. Полицията ще *научи*, че сте намерили нещо важно в калта след атаката. И ако продължавате да твърдите противното, най-вероятно някой от служителите ви...

— ... ще ме натопи с надеждата да получи награда. Моля ви, не съм толкова голям глупак. Няма да се опитвам да държа записа настрана от ченгетата. Тоест, не за дълго. Но едно малко забавяне може да се окаже полезно.

— По какъв начин полезно?

— Чатнах! — изписука минидубълът на Пал и се ухили, очевидно доволен. — Искате саботьорите да си мислят, че са успели. Ако приемем, че не са знаели за записващото устройство, те могат да си помислят, че са извън опасност. И това ще ни даде време да ги спипаме!

— Време ли? — намесих се аз. — *Какво време?* Вие да не сте се побъркали? Та аз бях изпечен преди повече от двадесет часа! Часовникът ми скоро ще спре. Едва ще ми стигне *времето* да вечерям и да отида на някое представление. Какво ви кара да мислите, че ще мога да провеждам разследване в подобно състояние, дори и да ми се иска?

Тук Енеас Каолин се усмихна.

— О, може би ще успея да направя нещо по въпроса с часовника.

След по-малко от половин час излязох от най-големия апарат, с който разполагаше магнатът в своето мазе-лаборатория. Фучаща и съскаща машинария, която ме блъскаше, удряше, пръскаше и масажираше, докато не ме заболя навсякъде... като онзи път, когато Клара ме накара да изкарам военния курс по калистеника в истинска плът и само по бельо. Влажното ми глинено тяло обезпокоително съскаше от прясно инжектираната *elan*. Чувствах се способен да се изправа срещу целия свят! Е, стига преди това да не експлодирам.

— Тази ваша джаджа ще промени доста неща — отбеляза Пал, който излъчваше същия неистов блясък.

— Има недостатъци — като високата цена, — които могат и да попречат на серийното производство — отговори дубКаолин. — Съществуват само два прототипа и... не всички резултати са задоволителни.

— Не на мен тия — промърморих аз. — Не, не ми обръщайте внимание. Просящите не могат да проявяват капризи. Благодаря ви за продължаването на този така наречен живот.

Погледнах надолу и видях, че цветът ми отново е променен. За трети път за един ден. Сега приличах на висококачествен сив. Леле-мале. И кой казва, че не мога да направя кариера? Може да има прогрес — дори и за едно франки.

— Къде смятате да отидете първо? — попита платиненият трилионер, очевидно горящ от нетърпение да ни разкара. Макар и да не съм Албърт Морис, аз се опитах да си представя какво би направил моят създател, частният детектив.

— При царица Ирена — реших аз. — Хайде, Пал. Отиваме в „Дъгоцветния салон“.

Каолин ни предостави малка мощна кола от гаража на компанията. Несъмнено беше снабдена с транспондер и микрофони, за да ни държи под око. Палоидът трябваше да се съгласи да не се прехвърля обратно в оригиналния Пал и дори да не влиза във връзка с архито си. Всъщност нямахме право да споменаваме пред никого за онова, което видяхме в мазето на имението.

Независимо дали тези забрани бяха напълно законни, бях сигурен, че Каолин разполага с някакъв начин да ги подсили — в противен случай не би ни разрешил да тръгнем. Може би сега бе *мой* ред да нося бомба. Нещо мъничко, имплантирано, докато тялото ми беше в онази съскаща експериментална машина за подмладяване? Нямах начин да проверя... нито пък причина да го правя, доколкото целите ни бяха едни и същи.

Да се доберем до истината, нали така? До онова, което интересува всички ни, нали? Мен и Каолин. Но откъде да съм сигурен?

За пореден път в главата ми се появи същият стар въпрос. Защо точно аз?

Защо да наема недодялано зелено франки на детектив, чието поведение вече би трябвало да изглежда повече от обезпокоително в очите на Каолин? Дори и сивият да не е бил един от заговорниците, той бе тяхната будала — както цветисто се беше изразил Пал.

Изглеждаше странно магнатът да ми се доверява.

Но на кого би могъл да се довери? Каолин изобщо не се майтапеше, когато спомена Хенчмъновия закон. Скоро след приемането си той се превърнал в най-бързия начин човек да се пенсионира млад — като натопи собствения си шеф. Наказателните награди ставали все по-големи, когато мошениците с бели якички окапвали един след друг и половината от сумата от налаганите им глоби отивала за нови награди, с което примамвали още повече доверени помощници и десни ръце да започнат да дрънкат. За изненада на всички, светът се напълнил, с камери, които осигурявали доста добра защита срещу възмездията на повечето тълпи. Множество банди и съзаклятия, унищожили сами себе си просто докато се опитвали да накарат подчинените си да мълчат.

Неумолимата логика на Дилемата на затворника поставила началото на рухването на конспирация след конспирация, след като информаторите се превръщали в обществени герои и така ускорявали стремежа към публичност и печалби. По едно време изглеждало, сякаш коварството е притиснато до стената. Всяка престъпна схема, в която участвали повече от трима души, изглеждала обречена от самото си начало.

И тогава се появила дубъл-технологията.

В наши дни отново е възможно да имаш банда от безжалостни съучастници — ако всички те са ти самият! Още по-добре, ако успееш да си намериш и доверени съюзници — те могат да владеят умения, които ти липсват. Но все пак трябва да си достатъчно умен, за да държиш броя на оригиналите малък. Трима или четирима. Най-много петима. Един повече — и си изправен пред огромния шанс да бъдеш предаден от някой от приятелчетата си. Гузната съвест е способна на чудеса, ако наградите са големи.

Каолин сигурно имаше няколко хиляди истински служители, които произвеждаха за него десетки хиляди опитни и работливи

дубъли на ден. Но би ли могъл да помоли когото и да било от тях да върви по ръба на бръснача — както щяхме да направим двамата с Пали? Възможностите пред него бяха малко. Или да го направи самичък, прашайки свои собствени копия, или да наеме някого с нужните умения. Някой, когото вече познава като склонен да върви по ръба и който същевременно има репутацията на човек, държащ на думата си. Някой, който освен това е и силно мотивиран да стигне колкото се може по-бързо до дъното на цялата тази помия.

След като бе изслушал записа на онзи злощастен сив, Каолин сигурно бе разбрал, че държа на качеството във всичко. Естествено нямах никакво намерение да усложнявам нещата, като призная, че съм франки. Та нали можеше да реши да ме хвърли в първия рециклатор!

Докато чакахме шофьора да докара отпуснатата ни кола, продължих да тормозя Каолин с въпроси.

— Не би било зле да зная защо някой ще иска да съсипе фабриката ви.

— „Защо“ би трябвало да ви вълнува по-малко от „кой“ — твърдо отговори той.

— Стига, сър. Разбирането на мотивите може да е решаващо за хващането на престъпниците. Имате ли конкуренти, които да отказват да плащат реали за вашите патенти? Или завиждат на ефективността на производството ви? Биха ли могли да се опитат да сложат пръчка в колелото на УП?

Каолин късо се изсмя.

— Всяка фирма, която е публична собственост, е заобиколена от прекалено силна охрана. А тероризмът е рискована работа — не е в стила на самодоволните ми съперници от „Фабрик Шелм“ или „Хаякава Шобо“. Защо да използват бомби, когато могат да ми причинят много повече неприятности с адвокатите си?

— Добре, тогава кой според вас може да е толкова отчаян, че да използва бомби?

— Имате предвид някой друг освен фанатиците пред портала? — Платиненият дубъл сви рамене. — Не си правя труда да броя враговете си, господин Морис. Всъщност вече бих се оттеглил в някое от извънградските си имения, ако някои важни развойни проекти не налагаха присъствието ми тук, където мога бързо и лесно да впечатвам. — Той въздъхна. — Щом толкова ви трябва моето мнение,

мога само да рискувам предположението, че този отвратителен саботаж е работа на перверзни умове.

— Ъъ... перверзни ли? — Примигнах от изненада. — Когато чух тази дума преди малко, не мислех, че я използвате *буквално*.

— О, напротив. Религиозните мании и фанатиците на толерантността не са единствените, които ме мразят. Нима не знаете? Може и да съм помогнал за влизането в епохата на дублирането, но също така от самото начало съм се противопоставял срещу някои от начините, по които се използва тази технология. Бях ужасен от някои от гадостите, които вършеха част от клиентите.

— Е, новаторите често идеализират представата си за това какво ще стане...

— Случайно да ви приличам на някакъв загубен идеалист? — озъби се Каолин. — Разбирам, че много нововъведения се използват по неподходящия начин, особено когато ги предоставиш на масите. Вземете например как всяка нова медия, от печатното издание до киното и интернет, са ставали основен източник за порнография почти веднага след възникването си. Или когато самотни ексцентрици започнаха да използват дубълите за секс и премахнаха всички граници между фантазия, невярност и самоизнасилване.

— Естествено това не ви е изненадало.

— Не и най-ниското ниво. Всеки може да разбере, че тази технология може да направи мимолетния секс между непознати отново безопасен, след няколкото поколения страх. Това е естествено минаване от една крайност в друга, предизвикана от дълбоко вкоренените в нас животински инстинкти. По дяволите, та тенденцията да се използват анимирани кукли започна преди още Бевисов и Леов да впечатат първата Постоянна вълна. Не ми беше особено приятно, когато видях как навсякъде се появяват дубъл-публични домове и микс-клубове, но поне това изглеждаше човешко. Чак по-късно дойде модата на „модификациите“. Вълна след вълна така наречени иновации, агравации, преднамерени осакатявания...

— А, да. Опитвали сте се да попречите на хората да променят заготовките, които им продавате. Но днес това със сигурност е изгубена кауза.

Каолин го призна с вдигане на рамене.

— И въпреки това съм сигурен, че извратените типове помнят как им се противопоставях. И всяка година подкрепям финансово законопроекта за жестокостта.

— Имате предвид законопроекта за *предвзето целомъдрие* — промърмори палойдът от парапета на служебния вход на имението. — Нима наистина искате всички дубъли, които произвеждате, да бъдат с понижен капацитет за емоции?

— Само онези, които призовават към насилствено или враждебно поведение.

— Но това е половината от удоволствието да бъдеш голем! Можеш да правиш и най-екстремните неща. Да освободиш потискания вътре в теб демон...

— Потискането съществува напълно оправдано — разпали се Каолин. Палойдът определено знаеше как да го предизвика. — Поради обществени, психологически и еволюционни причини. Всяка година антрополозите набелязват все по-тревожни тенденции. Хората стават по-коравосърдечни спрямо нечуваните нива на насилиято...

— ... на стриктно определено място и време. Като фантазирането за неща, които никога не биха направили лично. Няма категорично доказателство, че, фантазиите се отразяват върху поведението в истинския...

— ... стават склонни към осакатявания на човешката форма...

— ... и научават от първа ръка какво е да си по-силен или по-слаб, сакат или от противоположния пол...

... причиняват страдания...

— ... и ги изживяват лично...

— ... стават по-безчувствени...

— ... и по-съпричастни...

— *Стига!* — изкрещях аз. Отначало беше забавно да гледам как платиненият голем на мултитрилионера започна да се надвиква със същество във формата на пор от Стария град. Но пълната липса на чувство за самосъхранение у Пал може много бързо да стане безинтересна. Та ние съществувахме благодарение на него. — Значи мислите, че атаката може да е отмъщение за подкрепата ви на законопроекта за жестокостта?

ДубКаолин сви рамене.

— Миналата година бе прокаран в Индо-Персия. Това прави двадесет и шест страни. Аржентините ще гласуват следващия месец. Дегенератите може да виждат в това тревожна тенденция към времето, когато допълнителните ни аз-ове ще станат всъщност по-спокойни и добри от нас самите...

— Тоест, безполови и скучни...

— ... и ще ни помагат да издигнем човечеството, вместо да го принизяваме — завърши Каолин и изгледа намръщен палоида, с което даваше да се разбере, че спорът е приключен. Този път малкият ми приятел разбра намека. Или не каза нищо просто защото в този момент пристигна колата, докарана до портика от жълтокож с безизразно лице. Единственият признак за индивидуалност у него бе мелодията, която тихо си тананикаше, докато ми държеше вратата, и продължи да си я припява, когато се затича, за да хване буса в посока към главната квартира.

Нагласих си седалката и платиненият Каолин ми подаде портафон с шифрован номер, на който да мога да звънна, ако изникне нещо спешно. Иначе бях инструктиран на всеки три часа да пращам доклади на високоприоритетния му адрес за автоматично обобщение и транскрипция.

Тъкмо се канех да затворя вратата, когато малкият дубъл-невестулка на Пал най-неочаквано скочи от моето рамо на рамото на Каолин! Сребристият голем изплашено трепна, когато палойдът се уви около врата му.

— Невероятна текстура — измърмори миниатюрният дубъл. — Толкова реалистична. Питам се...

Изглеждаше така, сякаш всеки момент ще лепне на Каолин страстна целувка. И внезапно се извъртя и впи блестящите си зъби в блестящия врат, точно над яката!

От двете еднакви ранички потече гадна каша.

— *Какво по дяволите?...* — Заслепен от болка и гняв, Каолин замахна с юмрук, но палойдът лесно се измъкна и скочи през отворения прозорец на колата в ръцете ми. Облиза кантата по зъбатата си муцуна и я изплю отвратен.

— *Глина!* Отврат. Добре де, в края на краищата наистина е изкуствен. Трябваше да проверя. Можеше и да се преструва.

Такъв си е Пал. Големците винаги го предизвикват да показва най-лошото от себе си. Побързах да умилюстивя работодателя ни.

— Извинявайте, сър. Пал обича всичко да му е ясно. А и не можете да отречете, че *това* тяло е ужасно реалистично.

ДубКаолин беше побеснял.

— А ако *наистина* бях маскиран? Това проклето животинче щеше да ме осакати! Освен това не ви влиза в проклетата работа в какъв вид да се появявам! Имам добра памет за...

Той внезапно млъкна и пое дълбоко дъх. Раните спряха да текат след секунди и се покриха с твърда керамична коричка. В края на краищата, всичко между дубъли беше маловажно.

— О, я се разкарайте. И не ми досаждайте, освен ако не намерите нещо интересно.

— Благодаря за приятната среща! — жизнерадостно отвърна Пал. — Много поздравя на вашия архет...

Побързах да потегля и да прекъсна остроумните реплики на Пал. Докато минавахме през портала, хвърлих яростен и осъдителен поглед към спътника си.

— Какво? — ухили ми се в отговор порът. — Само не ми казвай, че *ти* не си изпитвал любопитство при вида на такъв префърцунен и реалистичен голем! Нали ги знаеш всички онези истории. За това как никой не е виждал архито му от години.

— Пал, любопитството е едно, а...

— Така ли? Точно в този момент това е *единствената* причина, която ме кара да продължавам напред. Нали чаткаш?

Уви, чатках. Макар и да ми бе осигурено продължение — двойно по-дълъг живот от онзи, който очаквах вчера, когато излязох от пещта — денят си е само ден. За франки или призрак.

Какво бих могъл да постигна за толкова време? Може би справедливост. Или мъничко отмъщение за гадините, които убиха нещастния Албърт. Тези постижения можеха да ме задоволят напълно. Но не можеш да ги достигнеш, когато си в рециклатора.

От друга страна, любопитството е лишено от продължителност и никакъв краен срок не е в състояние да го спре. Има и по-лоши неща, заради които да живее човек, независимо дали е роден от жена, или от пещ. А любопитството може да те подкрепя, независимо колко лош късмет вадиш.

— Както и да е, Албърт. Видя ли *изражението*, когато го ухапах?

— По дяволите, да, видях го! Ти, малък... — Поклатих глава. Надутата физиономия на Каолин все още сърфираше по пенестия гребен на моята Постоянна вълна. Изражението му — оскърбено и смаяно — беше...

... смешно.

Не се сдържах и прихнах. Смехът ни тресеше, докато пресяхох на жълто, с което добавих още едно четиристепенно нарушение на сметката на УП. Радостта се смесваше с невероятното усещане за подмладяване, което все още изпълваше ободрената ми глинена плът. Караше ме да се чувствам по-жив, отколкото бях преди... ами, преди часове!

— Добре, добре — казах накрая и опитах да се съсредоточа върху шофирането. Намирахме се в Новия град и на пътя можеше да изскочи някое дете. Нямаше време за невнимание зад волана. — Хайде, Пал. Да видим какво става при Ирена.

Онова, което ставаше, бе смърт.

Пред входа на „Дъгоцветния салон“ се бе струпала тълпа. Всякакви видове крещящо оцветени дубъли — специализирани и модифицирани в домашни условия за удоволствия или ритуални двубои — объркано пристъпваха от крак на крак и мърмореха. Достъпът до любимото им свърталище бе отказан от ивици светеща лента, която примигваше в дразнещ окото ритъм и пращаше съобщението „стой настрана“ право в големските фибри, изпълващи глинените им тела.

Оформена като жена червена фигура стоеше на входа. Носеше черни очила. И търпеливо обясняваше, Докато двамата с палоида приближавахме към нея:

— Ще повторя: съжалявам, но не можете да влезете. Клубът скоро ще има нови управители. Дотогава трябва да си намерите друго място за удовлетворяване на френетичните си страсти.

Огледах я. Прекалено подчертаните закръглениости на тялото и сякаш крещяха „курва“, но скритите под ноктите ѝ игли загатваха за бияч с достатъчно сила, за да поддържа ред, ако посетителите станат прекалено напористи. Сигурно беше една от работничките на *Ирена* —

онова същество начело на колонията, което се споменаваше в дневника на сивАлбърт. Отговаряше на описанието с изключение на това, че изглеждаше измъчена и изтощена — очевидно изразходваше последните си запаси от енергия.

Някои от посетителите си тръгнаха с надежда да намерят друг вертеп, работещ по това време. И предлагащ подобни забавления. В забързаната им походка видях нещо мрачно и заплашително. Особено в дубълите-гладиатори с бодливите прибавки по телата и в онези с преувеличените полови белези. Този вид често се прави от прирастени — наркомани, които имат нужда от редовни дози интензивни спомени — и колкото по-екстравагантни и изпълнени с насилие, толкова по-добре. Ако дубълите не успеят да отнесат вкъщи стоката, оригиналите им не ги приемат. Шансът им за континуитет зависи от намирането на емоции — където и да е.

Но въпреки това продължаваха да идват нови посетители, тълпяха се пред входа и се опитваха да спорят с червената биячка. Дали щеше да остане там, докато се разпадне? От показанията на сивия бях останал с впечатлението, че Ирена гледа много сериозно на прехвърлянето.

— Да опитаме отзад — предложи ми палюидът на рамото ми. — Според записа там роякът държи царицата си.

Царицата си. Разбира се, бях чувал за подобни неща. Но въпреки това ми се струват ужасяващи. Господи, рояци и царици. Някои твърдят, че рано или късно ще се стигне дотам поради присъщата логика на дубъл-технологията.

Интересни времена.

— Добре — отговорих на малкия си другар. — Да идем да хвърлим един поглед.

26. ДУШИ НА ЦЕЛУЛОИД

... ИЛИ КАК ИСТАЛБЪРТ НАМИРА ОАЗИС НА СЪРЦЕТО...

Двамата с Риту бяхме доста смачкани и изморени след прехода през пустинята, продължил цялата нощ и сутринта.

Сигурно си мислите, че сивите ни маскировки бяха станали на нещо повече от „смачкани“. За щастие, най-качествените продукти в областта гримьорското изкуство не запущват порите. Вместо да спират потта, те всъщност я попиват и засилват охлаждащия ефект от всеки полъх на вятъра. Прахта и солите се изхвърлят. Всъщност дори съм чувал, че материалите те държат по-чист и охладен, отколкото голата кожа.

Това е чудесно, стига да имаш и достатъчно вода за пиене. Което пък стана проблем на два пъти по време на дългия ни път на юг от клисурата, където бе катастрофирало волвото. Всеки път, когато водата в тубата намаляваше наред някое огромно открито пространство без никакви признаци на цивилизация, започвах да се питам дали всъщност преходът бе чак толкова добра идея.

Но независимо от външния си вид, днешната пустиня не е същата, с която са се сблъскали предшествениците ни. Всеки път, когато водата ни беше на път да свърши, се появяваше нещо. Както онзи път, когато попаднахме на район с изоставени скватерски колиби от преди повече от век, построени върху груби циментови плочи и с ръждясали стоманени покриви. В едната имаше древни раздърпани килими, толкова прашни, че поддържаха цели малки екосистеми. Повреденият водопровод на колибата се захранваше от цистерна, в която открихме покрита с пяна вода — неприятна на вкус, но все пак добре дошла. Един друг път Риту откри точно при входа на някаква изоставена мина локва, образувала се от капещата отгоре вода. Не бях особено ентузиасиран от перспективата да пия от тази претъпкана с минерали мътилка, но съвременното лечение с хелати^[1] може да се справи с всякакви токсини — стига да се доберяхме навреме до някое цивилизовано място.

Така че преходът ни, макар и да бе авантюра (съпътствана с доста неудобства), не бе въпрос на живот и смърт. На няколко пъти забелязахме проблясванията на роботизирани метеорологични станции или сиво-кафявите кутии на отделни екокамери. Така че ако попаднем в истинска беда, винаги имахме възможност да извикаме помощ. Имахме основателни причини да не го правим. Беше въпрос на избор. Това направи пътуването ни сравнително поносимо.

Всъщност двамата с Риту открихме, че дори имаме сили да убием част от времето, като продължихме разговора си за последните представления и филми, които бяхме гледали. Като класическото клише, с което се сблъскваш на всяка крачка — как дубликат твърди, че е „истинският“ и обвинява оригинала си, че е Мошеник-самозванец. Сред по-добрите неща, които бяхме гледали и двамата, бе „Червена като мен“ — документална история за една жена, чиято кожа поначало не е кафява — „неистинска“ според повечето хора — и заради това на всяка крачка я третирали като голем. Всички ние търпим да бъдем „най-обикновена собственост“ през по-голямата част от времето, защото нещата се уравновесяват, нали така? Но онази героиня никога не бе имала възможност да бъде в ролята на гражданин/господар. Историята ми напомни за Пал, прикован към животоподдържащото си кресло, неспособен да усети света по друг начин, освен чрез дубъли. Животът невинаги е честен.

Така научих защо Риту бе дошла на това пътуване лично, вместо да изпрати сив дубъл. Оказа се, че тя също е недъгава. Не може да прави надеждни копия. Често от тях нищо не става.

Милиони хора изобщо не могат да използват пещите и така страдат от неудобствата и недостатъците, съпътстващи един-единствен линеен живот. Фанатиците ги наричат „бездушеви“ и смятат, че това може да се случи само на хора, лишени от Постоянна вълна. Наследствената недостатъчност създава сериозни пречки при намиране на работа или партньор. В действителност днешният безсърдечен вариант на смъртното наказание е премахването на връзката на Бевисов у престъпника, лишаването му от възможност да впечатва и затварянето му в килията на собственото му тяло.

Много десетки милиони са в състояние да имитират само груби и тромави карикатури, способни единствено да окосят ливадата пред дома им или да боядисат оградата — и нищо повече от това.

Проблемът на Риту е различен. Тя впечатва много интелигентни и фини дубъли, но повечето от тях са франкита, които напълно късат с нея.

— Когато бях тийнейджърка, често излизаха от пещите сърдити и дори ме мразеха! Вместо да ми помагат да си свърша задачите, някои се опитваха да ги саботират или ме поставяха в неудобни положения. Едва в последните години постигнах някакво приемливо равновесие. Сега около половината от големите ми вършат онова, което искам. Останалите си тръгват, обикновено без да създават проблеми. Въпреки това винаги им слагам транспондери, за да съм сигурна, че се държат добре.

Това нелеко признание бе произнесено, след като бяхме ходили часове и умората бе пробила черупката, в която се затваряше. Смънках нещо съчувствено. Нямах никакво желание да ѝ кажа, че никога не съм правил франкита. (Искам да кажа, до вчера, когато зеленият ми прати онова странно съобщение. Но все още не съм склонен да му повярвам.)

Колкото до случая с Риту, от заниманията ми с психопатология можех да си направя следното заключение — дъщерята на Йосил Махарал имаше дълбоки психологични проблеми, които стоят потиснати, когато се намира под защитата на собствената си кожа. Но дублирането ги отприщва и ги усилва по най-грубия начин. „Класически случай на потисната омраза към самия себе си“ — помислих си и веднага се укорих, че поставям диагноза на базата на съвсем несигурни данни.

Това обясняваше защо бе дошла с мен лично. Ясно бе, че е важно да участва в огледа на пустинното убежище на баща си. И за да е сигурна, че всичко ще мине наред, го бе направила по добрия старомоден начин.

Разговорът ни (включително и това признание) бе записан на малкия транскрибер, имплантиран под кожата зад ухото ми. Чувствах се неудобно, но нямаше начин да го спра. Може би щях да изтрия записа по-късно, когато ми се отвореше възможност.

Международният боен район „Джеси Хелмс“.

От разстояние той прилича на най-обикновена пустинна военна база — зелен оазис, покрит с полюшващи клоните си палми,

тенискортове и плувни басейни. Казармите за разквартируваните войници имат съответния спартански вид — бунгала с надвиснали над тях дървета, разположени наблизко киберсимулационни станции, учебни арени и градини за дзен-самовглъбяване. Всичко, което е нужно на войниците за наточване на бойния им дух.

В пълен контраст с тях са хотелите, нагло издигащи се към небето недалеч от главния портал и даващи приют на журналисти и военни манияци, които присъстват лично на всяко по-значително сражение. Унищожавачи електрониката бариери държат настрана репортерите и тайно шпиониращите камери, за да могат бойците вътре да се съсредоточат, без да им се пречи. Да подготвят душите си за битката.

Далеч извън оазиса, под естествено хълмче, оградено отвсякъде със следи от автомобилни гуми, се намират недрата на базата — поддържащият комплекс, който зрителите на предаваните по телевизията битки никога не виждат. Там се намират машините за производство на оръжия и специално пригодените голем-преси, съобразени с изискванията на съвременното военно дело. Под друга могила, на няколко километра по-нататък, има подобни съоръжения за гостуващите армии, които идват по няколко пъти на годината да прекарат по няколко седмици в ожесточени сражения отвъд веригата хълмове — където се намира самото бойно поле.

— Хм, не ми прилича войната да е свършила — коментира Риту, докато ми подаваше ръчния окуляр — едно от малкото неща, които успях да спася от разпердушиненото волво. Дори от билото, намиращо се на пет километра разстояние от границата, се виждаше ясно, че битката между ТЕЗ и Индонезия продължава да е все така ожесточена. Местата за паркиране около хотелите бяха претъпкани. Небето на юг бе изпълнено с реещи се камери и ретранслатори.

Под тази далечна орда от бръмчащи воайорски очи, точно от другата страна на гранитния вал, ставаше нещо. Отделни гръмове, подобно на някаква свирепа буря, отекваха през скалната бариера. На няколко пъти мощни детонации караха въздуха около нас да трепери. Съпътстваха ги изригвания от светлина, толкова ярки, че по огрения от обедното слънце терен заиграваха сенки.

От другата страна на вала клокочеше нещо, силно напомнящо за самия ад. Пламтящи вихри смърт, толкова стихийна и безжалостна, че

прадедите ни не биха могли дори да си я представят... а ще е много трудно да намериш някой жив в нашия пренаселен свят, който да се почувства зле при мисълта за нея.

— И как ще успеем да видим твоята приятелка? — попита ме спътничката ми. — Ще отидем при главния вход и ще поискаме свиждане ли?

Поклатих глава. Де да беше толкова лесно... През цялото нелеко пътуване из пустинята този момент не ми излизаше от главата.

— Не е много умно да привличаме вниманието.

— Прав си. Последните новини, които чух, бяха, че си заподозрян в сериозно престъпление.

— И мъртъв.

— А, да. И мъртъв. Доста шум ще се вдигне, когато подложиш ретината си под идентификационния скенер. Искаш ли аз да го направя? Ще наема стая. Най-после ще се отървем от проклетия грим. — Тя посочи сивата псевдокожа, покриваща ни от глава до пети. Изглеждаше доста раздрана след многото часове под слънчевите лъчи и пронизващия вятър. — Ще взема една гореща вана, докато ѝ се обаждаш.

Отново поклатих глава.

— Разбира се, от теб зависи, Риту. Но не мисля, че и ти трябва да се издаваш. Дори и полицията да не те преследва, не трябва да забравяш за Енеас Каолин.

— Ако онзи на магистралата беше Енеас. Външният вид не е категорично доказателство, Албърт.

— Хм. Би ли заложила живота си заради подобно схващане? Ясно е, че Каолин и баща ти са се занимавали с нещо голямо. Нещо обезпокоително. Всички следи сочат, че пътищата им са се разделили. Може би това е довело и до смъртта на баща ти на същата магистрала, на която попаднахме в засада и ние...

Риту вдигна ръка.

— Убеди ме. Трябва ни надежден мрежов достъп, за да открием какво става, преди да стане известно, че сме живи.

— И Клара е точно човекът, който може да уреди подобен достъп. — Отново вдигнах очуляра. — Стига да успеем да минем незабелязани оставащите няколко километра и да привлечем вниманието ѝ.

— Имаш ли идея как ще стане това?

— Най-напред отиваме ето там.

Посочих наляво, встрани от главния портал, към порутения лагер, простиращ се покрай оградата на известно разстояние от бляскавите хотели. Разноцветни фигури се движеха сред палатките, подвижните домове и импровизираните арени, създаващи впечатлението за някакъв анархистичен карнавал.

[1] Съединение на метален йон с органична молекула. Повечето метали се усвояват от организма под формата на хелати. — Б.пр. [↑](#)

27. ЧИРЕПИ В РАЯ

... ИЛИ КАК ЗЕЛЕНИЯТ УЗНАВА, ЧЕ ИМА И ПО-ЛОШИ НЕЩА ОТ СМЪРТТА...

Двамата с малкия дубъл на Пал се магнахме от главния вход на „Дъгоцветния салон“ и заобиколихме сградата в търсене на друг начин да влезем вътре. Служебната алея бе оградена с висок зид, но не ни се наложи да го прескачаме. Порталът беше открит и зад него се виждаше голям автомобил. Промъкнахме се вътре и уж нехайно се заразхождахме около колата.

сд последни възможности

Така гласеше надписът на холограмната емблема. От двете му страни се мъдреха два грациозно приведени херувима. Огромната чиния на покрива изглеждаше ръчно изработена, страшно натруфена и много по-голяма, отколкото е необходима за сносна сателитна връзка. Докато минавахме покрай нея, кожата ми изтръпна — почти същото усещане, което изпитах след подмладяването си.

— Доста енергия има натрупана в тази кола — коментира палойдът и изви гръб. Козината му настръхна.

— Да си чувал за тези момчета? — попитах го.

— Малко. Оттук-оттам. — Гласът на палойда бе тих и изразителен.

Студени криогенни пари се носеха около дебели изолирани кабели, виещи се между колата и задната врата на сградата, откъдето се чуваше кичозна музика на орган. Предпазливо прекрачих кабелите и пристъпих в подобното на пещера помещение, в което няколко десетки закачулени фигури се олюляваха под приличащите на погребални звуци.

— Какво става тука? — подигравателно попита Пал — Да не би да снимат поредната серия на „Театъра на Винсент Прайс^[1]“?

Много добре знаех какво бе станало тук вчера, когато тези създания бяха успели да измамат един от най-добрите сиви на Албърт и бяха инсталирали дяволската бомба в търбуха му. Щом бяха успели

да направят това, по-добре едно нещастно франки като мен да си отваря очите на четири. Все пак под маскировката си оставах най-обикновен зелен.

Очите ми привикнаха с тъмнината и видях, че всички фигури са в същия характерен червеникав оттенък, като онази на главния вход на клуба. Всички, с изключение на централната фигура, положена на висока платформа. Тя бе толкова бледа, че отначало я помислих за бял дубъл.

Но не, лежащото тяло се оказа истински човек. Редки кичури сива коса стърчаха сред прикрепените към главата ѝ електроди. По-голямата част от тежкото, отпуснато тяло бе покрита с червена копринена дреха. Повечето от хората се стремят да поддържат органичните си тела в добра форма. (И се стараят да придобият достатъчно тен, за да не ги бъркат с големи за удоволствия!) Но някои ги използват само за едно-единствено нещо — да служат като хранилища на памет, предавана от днешната серия дубъли на утрешната. Очевидно Ирена бе на върха на тази тенденция. Нищо чудно, че бе съдържателка на подобно модно свърталище!

А от погребалните звуци, изпълващи помещението, не беше трудно да се досетя, че животът на Ирена е към края си. Гърдите ѝ се издигаха и спускаха неравномерно под покривалото. От многобройни тръби капеха някакви лекарства, а медицинските монитори тихо иззвъняваха.

Не видях никаква пещ. Никакви редици дубъли-заготовки. Значи не се занимаваше да прави призраци, както постъпват някои малко преди да умрат — бълват последния рояк автономни дубликати, които да се погрижат за последните детайли... или да кажат всичко онова, което никога не биха посмели да изговорят приживе. Повечето от копията на Ирена изглеждаха доста стари. Може би дори бяха съществували по времето, когато сивАлбърт е бил „поправян“.

Дали Ирена бе престанала да произвежда дубликати точно тогава, или малко след това? Много странно съвпадение, ако наистина беше съвпадение.

Скрит в сенките, видях една от Ирените да стои настрана от погребалната церемония и да разговаря с пурпурен голем, чиято глава с огромните си очи и стилно извит нос приличаше на глава на сокол.

— Хор — промърмори Пал.

— Какъв хор?

— Хор! — Той посочи ярката роба на посетителя, покрита с надписи и заплетени фигури. — Египетски бог на смъртта и отвъдния свят. Доста превзето за моя вкус.

„Естествено“ — помислих си: Последни възможности. Едно от онези предприятия, предлагащи специализирана помощ при смъртта или непосредствено преди нея. За която и услуга да се досетиш, винаги ще се намери някой от милионите отегчени до смърт безработни, който с радост ще ти я предложи.

Прокраднах се по-близо, докато онзи с птичето лице коментираше разни неща от някаква лъскава брошура.

— ... Това е една от най-популярните опции. Пълна криогенна суспензия! Разполагам с апаратура, с която мога да вкарам в органичното тяло на архетипа ви подходяща комбинация от научно балансирани стабилизиращи агенти и ще понижим температурата му, докато го доставим в главното хранилище в Редланд. То е оборудвано със собствени геотермални енергийни източници и е така укрепено, че може да устои и на пряко метеоритно попадение! Оригиналът ви само трябва да впечатла разрешението...

— Криогенната суспензия не ни интересува — отвърна един червен голем от името на рояка. — Многократно се е доказвало, че замразеният човешки мозък не може да задържи Постоянна Вълна. Тя просто изчезва.

— Но има *спомени*, запазени в почти квадрилион синапен и междуклетъчни...

— Спомените не са хомологични — не са същото, като осъзнаването *кой си ти*. А и достъп до повечето от тях може да получи единствено функциониращо копие на Постоянната вълна.

— Добре, тогава *дубълите* могат да се замразяват. Да предположим, че един от тях придружи главата на оригинала в хранилището. Тогава някой ден, когато технологиите са напреднали значително, една комбинация от...

— Достатъчно — прекъсна го червената Ирена. — Научната фантастика не ни интересува. Нека другите да ви плащат, за да ви бъдат опитни морски свинчета. Ние искаме една съвсем проста услуга и именно заради нея се обърнахме към фирмата ви. Избрахме антената.

— Антената — кимна пурпурният човек-сокол. — По закон съм длъжен да ви уведомя, че технологията е непроверена и няма доказан успех, независимо че мнозина твърдят, че резонантните...

— Имаме причина да смятаме, че провалите ви се дължат на липса на съсредоточеност, желание и концентрация. Ние ще ги осигурим, ако си свършите работата така, както твърдите в рекламните си.

Хор се изправи.

— Добре, нека бъде антената. Въпреки това ми трябва разрешение. Моля, нека архетипът ви направи впечатление тук.

Той извади тежък плосък правоъгълник от гънките на робата си и скъса тънката опаковка, под която излезе гъста, тежка пара. Червеният дубъл внимателно пое таблета с двете си ръце, като внимаваше да не докосне влажната повърхност.

— Ще се върна след няколко минути. Трябва да довърша подготовката. — Хор се обърна и тръгна към колата, развявайки ярките краища на робата си.

Гледахме как червената пълномощничка мина през тълпата свои сестри, които ѝ направиха път, без някой да им дава сигнал, пристъпи към платформата и задържа таблета точно над лежащото тяло. Оригиналът реагира с вдигане на едната си ръка, след това на другата. „Тя е в съзнание“ — досетих се аз.

Два други дубъла внимателно пристъпиха от двете ѝ страни, за да я подкрепят.

Таблетът се спусна още по-ниско към бледото жълтеникаво лице, докато от дъха по повърхността не се образуваха капчици. Оригиналната Ирена пое дълбоко дъх и червеният дубъл притисна глинената плочка към лицето ѝ — бързо и достатъчно силно, за да я обвие около главата ѝ... и да я задържи няколко секунди, докато не се оформи почти свършена маска. Устата ѝ бе полуотворена.

Само за няколко мига суровата глина се промени пред очите ни и бързо премина през няколко цветови спектъра — включително и през някои тонове, които древните отшелници обикновено са търсели в отдалечените кътчета на света по време на тъмната ера преди солистиката. Стори ми се, че най-ярките отблясъци бяха в областта на устата.

После вече твърдата маска беше махната и истинска Ирена остана да лежи треперееща, но без да ѝ бъде причинена никаква вреда.

— Винаги съм го мразел — промърмори палойдът. — Проклети адвокати.

— Подписите могат да се фалшифицират, Пал. Същото се отнася до пръстовите отпечатащи, криптошифрите и сканирането на ретината. Но не и отпечатъкът на душата.

Ирена вече бе сключила договор с „Последни възможности“ и през последните мигове на органичния си живот можеше да купи нещо, което смяташе за най-ценно. Леле, леле. Поредната последица от Голямата дерегулация. Държавата не се намесва между теб и духовния ти наставник, особено що се отнася до избора ти как точно да напуснеш този свят.

Жалко, но бедният Албърт бе лишен от право на мнение по тази тема. Обзалагам се, че отчасти благодарение и на Ирена.

Палойдът се завъртя напрегнато на рамото ми. Обърнах се и видях към нас да приближава някаква фигура. Друг червен дубликат, който изглеждаше малко по-износен от останалите, но въпреки това достатъчно заплашителен.

— Господин Морис — леко склони глава тя. — Вие ли сте? Или друго копие? Трябва ли да се представя?

— Нито едното — отговорих аз, без да ме е грижа дали неясният ми отговор я е объркал. — Познавам ви, Ирена. Но не съм нещастникът, когото взривихте снощи.

Тя примирено сви рамене.

— Когато ви видях, в мен се породих надежда...

— Надежда ли? За какво?

— Че новините по някакъв начин са излъгали. Надявах се да сте същият дубъл, който беше тук вчера.

— Какво искате да кажете? Много добре знаете какво, стана с онзи сив. Вие го убихте. Взривихте го в „Универсални пещи“! Само благодарение на последната му героична постъпка нямаше жертви и поражения.

— Да, бомбата — примирено кимна тя. — Така ще твърдят всички. А всъщност си мислехме, че имплантираме шпионска апаратура, настроена да усеща и оценява експерименталните душевни полета в изследователския отдел...

— Стига дрънканици — коментира палюидът.

— Не, наистина! Вестта за атаката срещу УП беше пълна изненада. Разбрахме, че сме били използвани. И предадени.

— Правилно. Хайде разкажете ми за това предателство!

Тя кимна, без да забележи сарказма.

— Разбира се. Веднага разбрахме, че някой от съюзниците ни е нагласил нещата така, че вината за атаката да падне върху нас — като част от многопластовата защита, предназначена да запази истинския извършител. Дори тактиката на сивия да беше перфектна — дори да беше успял да заличи следите си и да прекъсне всички преки връзки, водещи към работодателите му — престъпление с такъв размер не би могло да остане неразрешено. „Универсални пещи“ не биха пожалили никакви средства, за да намерят виновника. И така крайното обвинение щеше да се стовари върху нас. Вие ли сте първият предвестник на възмездието, дубМорис?

— Е, може и да съм предвестник, но *не съм* Морис — промърморих толкова тихо, че тя не ме чу.

— Малко сме изненадани да видим вас — продължи червеният дубъл — вместо охраната на „Универсални пещи“ или полицията. Може би са на път? Няма значение. Скоро няма да ни има. Ще тръгнем веднага след като решим по какъв точно начин да го направим.

Не се вързах.

— Значи твърдите, че не сте виновни за прионната бомба. А какво ще кажете за ракетното нападение срещу истАлбърт, което унищожи къщата му?

— Не е ли очевидно? — попита тя. — Главният мозък зад всичко това — изглежда, нашият общ враг — е трябвало да покрие собствената си роля, след като ни е използвал. Това означава да не оставя нищо на случайността. Е, уби ви малко по-бързо, отколкото мен, но също толкова безскрупулно. С две думи, нас вече ни няма. Тоест, не и в тази плоскост на реалността — добави тя.

Хвърлих поглед към платформата, която бе придвижена по-близо до колата. Съскащите криокабели бяха закачени за пипалата на сифтера, поставен на бледата глава на истИрена.

— Ще направите някакво завързано самоубийство. И така няма да можете да свидетелствате като цялостна личност пред съда. Сигурни ли сте, че искате да го направите? Няма ли това само да

помогне на бившия ви партньор, който ви е предал? Не мислите ли, че трябва да помогнете да бъде заловен?

— Защо? Отмъщението няма значение. Така и така умираме... оставаха ни само няколко седмици. Участието ни в плана му беше отчаян ход, продиктуван от надеждата, че ще можем да избегнем съдбата си. Доверихме се, рискувахме и изгубихме. Но поне имаме право да изберем начина, по който да си отидем.

Палоидът се озъби.

— Отмъщението може да няма значение за вас, но Албърт ми беше приятел. Искам да пипна копелето, което направи това.

— Желая ви късмет — въздъхна червеният дубъл. — Но той е прочут с това, че е майстор в потулването.

— За вайс Колинс ли става дума? Онзи, когото срещна сивият?

Тя кимна.

— Вие го познавате и под друго име.

Краката ми се подкосиха.

— Бета!

— Именно. Между другото, беше доста ядосан от нападението срещу Телър Билдинг. Излезе му много скъпо. Но планът му да използва Албърт Морис зрееше преди това.

— Заедно с плана да убие и вас.

— Така е. Ние виждахме в съучастието опит за хитър промишлен шпионаж. Възможност да откраднем последните новости в дубъл-технологията, преди да са минали през тромавата процедура на лицензирането.

— Нова дубъл-технология. Да нямате предвид дистанционно копиране? — Това беше версията, която бяха развили пред сивия.

— Моля ви. Това заинтересува маестра Уоммейкър, но беше използвано само колкото да хвърли прах в очите ви. Подозирам, че вече знаете какво търсехме ние.

— Подмладяване на големите — предположи палоидът. — Начин да се запазят. Искате ли да позная защо? Паметта на архито ви е *пълна*, Или почти пълна.

— Пълна ли? — не разбрах аз.

— Прекалено много прехвърляния, Албърт. Ирена се е дублирала прекалено много и е сваляла спомените на всяко направено копие. И е достигнала границата, за която повечето хора само предполагат.

Кажете ми — обърна се той към червената, — колко века живяхте в субективно време? Хиляда години?

— Какво значение има?

— Може и да има. За науката — отговорих аз. — За да могат другите да се поучат от вашите грешки.

Но още докато говорех, виждах колко безполезни са всички алтруистични апели. Независимо колко бе стара, тази личност не се интересувахе от нищо друго освен от самата себе си.

— Значи сте чули слухове за подмладителния процес и сте си помислили, че по-дългото съществуване на дубълите ще...

— ... ще помогне да се отложи неизбежното, така ли? — прекъсна ме палюидът. — И участието на Бета в съюза също изглежда логично. Така би могъл да удължава времето на съществуване на образците си. Би могъл дори да се преориентира от търговията към даването под наем!

— Точно това ни обясни и той. Бета изглеждаше съвсем естествен съюзник за кражбата на технологията. Аз... ние все още не можем да си представим какво би могъл да постигне с разрушаването на „Универсални пещи“.

— Е, само че не успя! — озъби се палюидът. — Благодарение на Албърт. Надхитри го в последния момент.

Прииска ми се да изсумтя. Доста съмнително бе доколко сивият е „надхитрил“ когото и да било! Но си замълчах.

— Каквито и да са поводите му, несъмнено ще опита отново.

Ирена кимна.

— По всяка вероятност. Но скоро това няма да ни засяга.

През рамото ѝ видях, че приготвленията почти са завършили. Студени пари се носеха около платформата, големи високочувствителни сифтери се приближаваха до сивокосата глава на истИрена. Тя дишаше трудно, но очите ѝ бяха отворени и ясни. Разнасяха се някакви тихи звуци и се запитах дали не се опитва да каже нещо... естествено, ако все още бе запазила тази способност. От прекалено много години бе използвала други очи, уши и ръце, с които да общува със света.

Хор се бе върнал, преоблечен в друга роба — синя, с кръгли мандали по нея. Суетеше се около многобройните пипала на сифтера,

докато червените дубъли лягаха на земята като цветни листенца. Всички носеха стандартните покрити с мрежа електроди шапки.

— Иха! — обади се палюидът. — Ще се прехвърлят всички наведнъж! Не мога да си представя какво главоболие бих имал, ако бях на нейно място.

— Сигурно е свикнала — отговорих аз и се обърнах към червената, с която разговаряхме. Но нея я нямаше! Без да каже нито дума, без дори да се сбогува, беше тръгнала да се присъедини към останалите. Настигнах я и я задържах за ръката.

— Чакайте малко. Имам още няколко въпроса.

— Имам важна среща — кратко каза тя. — Побързайте.

— Ами Джинийн Уоммейкър? Тя беше ли съучастничка в заговора? Или някой се е маскирал като нея?

Тя се ухили.

— О, не е ли чудесна тази наша съвременна епоха? Не мога да ви кажа със сигурност, господин Морис. Не и без извършване на структурен душевен анализ. Но определено изглеждаше и се държеше като маестрата, не мислите ли? А сега трябва да вървя...

— Стига, длъжница сте ми! — настоях аз. — Поне ми кажете как да намеря Бета.

Тя се разсмя.

— Сигурно се шегувате. Сбогом, господин Морис.

И понечи да тръгне, но рязко се завъртя, когато отново посегнах да я сграбча за ръката. Изгледа ме заплашително. От върховете на кървавочервените ѝ пръсти се подадоха блестящи игли, намазани с течност... с нещо, което сигурно бе доста по-силно от зашеметяващо масло. Забелязах, че церемонията наближава своята кулминация. Хор мърмореше някакви дивотии — за това как всяка душа трябва накрая да се слее с истинския Оригинал, източника на всички души, намиращ се някъде из вселената. Внезапно ме осени вдъхновение.

— Чакайте малко. Вие все още търсите някакъв вид безсмъртие, нали, Ирена? Опитът да откраднете подмладяваща технология от УП бе провал и ченгетата скоро ще пристигнат и тук. Значи искате да опитате нещо друго. Да изстреляте Постоянната си вълна нанякъде. Право в ефира, с цялата мощност на микротермоадрена електроцентра! Да засилите електрическия поток от мозъчната

смърт. И същевременно да използвате дубълите като ракети, които да изстрелят духа. Прав ли съм?

— Нещо такова — каза тя, като предпазливо отстъпи назад, където я очакваше последната шапка, висеща до платформата. — В космоса има сурови ритми, господин Морис. Астрономите засичат субспектрални подобия на Постоянната вълна на душата, но груби и необработени. Също като прясна голем-глина. Първите съзнания, които успеят да прехвърлят своите вълни, биха могли...

— Биха могли да се уголемят неимоверно, да станат Бог! Да, чувал съм за тази идея. — Палоидът скочи от рамото ми и се понесе напред, като крещеше. — Трябва да видя това!

Продължих колкото се може по-бързо.

— Ирена, нима всички стари религии не обещават отвъден живот като награда за *добродетел*? Вие мислите, че технологиите са в състояние да я заместят. Чудесно. Но ако грешите? Никога ли не сте се замисляли, че предците ни може да са били поне *отчасти* прави? Ако ви тежи някакъв вид карма или грях, като например късането на крил...

— Опитвате се да посеете съмнения! — изсъска тя.

— Те вече са посети в дубъла, който стои пред мен! — отговорих аз. — Може би не трябва да предавате такива мисли на рояка. Можете да останете и да ми помогнете. Да намалите малко злините, които сте сторили. Да намалите поне малко товара. Да помогнете на рояка, като останете и изкупите...

Нещо в думите ми предизвика взрив от емоции.

— Не!

Тя изкрещя проклятие, замахва към мен с ноктите си и се обърна да побегне към платформата... и се закова на място при вида на малкото, подобно на пор същество, захапало с блестящите си зъби шапката с електродите. Със скъсан кабел.

Червеният дубъл нададе такъв отчаян вой, че нямаше начин да не се възхитя.

„А аз си мислех, че «пчелата работничка» ще има слабо чувство за самоличност, подобно на мравка. При Ирена е точно обратното! Всяка част от нея отчаяно иска континуитет. Огромното, френетично его е било източникът на силата ѝ. И на краха ѝ.“

Хор изглеждаше объркан от суматохата. Някои от другите червени започнаха да отварят очи.

— Хайде — умолявах единствената стояща червена дубъл, която трепереше, докато палюидът разкъсваше шапката на парчета. Тъмните ѝ очи бяха разширени от ужас. — Помогни ми да намеря Бета. Това може да наклони равновесието на кармата...

Тя с писък се обърна (трябваше да отскоча, за да избегна блестящите ѝ нокти) и с всички сили хукна покрай кабелите към алеята. След малко се чу думкане.

— Какво става? — изкрещя Хор. — Хей, какво правиш? Разкарай се от колата ми!

Пурпурният хукна след нея и остави машинариите си включени. Разнесе се остър вой, издигащ се към някакво неизбежно кресчендо. Преместих се по-близо, за да видя какво става навън и същевременно да погледна истИрена — органичната жена, която лежеше на платформата, жадуваща да умре по правилния начин, така че Постоянната ѝ вълна да се извиси и да стигне до рая.

Как се беше изразило червеното копие?

„В космоса има сурови ритми... подобни на Постоянната вълна... също като прясна голем-глина... Първите съзнания, които успеят да прехвърлят своите вълни...“

О, Господи!

Приблжих до платформата. Отчаяното червено копие се катереше на покрива на колата! Хор беше по петите му, робата се развяваше покрай голите му крака по твърде недостоеен начин. По пипалата, обгърнали главата на истИрена, прескачаха искри.

— *Господин Морис...*

Едва успях да чуя влажния хрип сред воя на машините. Наведох се към умиращата жена, като внимавах да не докосна нещо. Бледото ѝ лице бе цялото на петна и покрито е малки пъпчици. За момент се зарадвах, че нямам обоняние.

— *Албърт...*

Не беше личност, която ми харесваше особено. Но все пак страданията ѝ бяха истински и предполагам, че заслужаваше съжаление.

— Мога ли да ви помогна с нещо? — попитах я, като се чудех кога ли точно машинариите ще отприщят цялата потисната в тях

енергия. Не беше особено здравословно да стоя тук.

— Чух... какво... казахте...

— Какво, онова за кармата и прочее? Вижте какво, не съм свещеник. Как бих...

— *Не... прав сте...* — Тя тежко поемаше дъх между думите. — *Зад бара... махнете кетонния капак... пипнете... пипнете...*

Клепачите ѝ затрепериха.

— По-добре да се разкарваме оттук, приятел — подкани ме палойдът. Вече беше застанал до вратата и слънцето светеше в гърба му. Побързах да се присъединя към него и се обърнах точно навреме, за да видя как започна избухването на малки мълнии. Тялото на Ирена конвулсивно се сгърчи. Обкръжаващото я съцветие от червени големи направи същото. В перфектен синхрон. Нямаше да продължи дълго.

Докато отстъпвахме по алеята, погледнахме към суматохата на покрива на колата. Последният дубъл на Ирена, който скоро щеше да осиротее, здраво стискаше голямата антена и ридаше съвсем реалистично, а Хор я държеше за глезена. Той, от своя страна, се държеше за багажника и се мъчеше да я смъкне долу.

— Пускай! Ще я счупиш! Имаш ли представа колко дълго съм спестявал за лиценз...

Палойдът скочи на рамото ми и забързах, за да увелича разстоянието между нас и... и каквото там щеше да се случи.

От задното помещение на „Дъгоцветния салон“ се разнесе гръм, подобен на барабанен бой... или по-скоро на квакането на милион преграквали гигантски жаби. Добре де, сравненията ми куцат, но всеки, роден в този век, би познал басовия каданс на неимоверно усилената Постоянна вълна. Може би на тромава карикатура, внушителна, но лишена от финес. Или колосално уголемена версия на истинската. Кой може да каже?

„Ирена би могла... само за няколко секунди.“

Последният ѝ голем ридаше на покрива на колата и се мъчеше да се освободи от хватката на Хор и да сложи главата си точно пред антената.

— Не ме оставяйте! — стенеше тя. — Не ме оставяйте сама!

— Мисля, че нравките работнички не би трябвало да обръщат чак толкова внимание на собственото си аз — сухо коментира палойдът.

— Преди малко си мислех за същото. Може би в крайна сметка ще се окаже, че рояк е неточна метафора. Човешката личност, най-добре пригодена за начина на живот на Ирена, е *цялото* его. Никога не би допуснала да изгуби и частица от себе си. Сигурно стремежът да бъдеш голям може да е също толкова наркотик, колкото...

— Започва се! — прекъсна ме дубълът на Пал.

От дъното на алеята гледахме как ярката светлина се излива през задната врата на клуба, от помещението, където лежеше Ирена и копията ѝ.

Светлината *изгаряше* и хвърляше сенки дори върху огрения от слънцето асфалт. Инстинктивно вдигнах ръка пред очите си.

Борбата на покрива на колата свърши, когато Хор с вик скочи долу. В същия миг нещо се *понесе* през свръхпроводимите кабели. Последният червен дубъл изкрещя и отчаяно сграбчи антената, от което стойките ѝ изскърцаха. Колата бе обгърната от блестяща вълна. Искри покриха нея и чинията...

Изригна видим лъч и удари глиненото тяло, което се разтресе, втвърди се, увисна на антената и я наклони надолу, изтръгвайки металните ѝ подпори. Ние с Пал (и с виещия Хор) гледахме как антената се отчупи... и падна на земята до колата.

Безшумна, ослепителна вълна от чиста светлина блесна покрай нас с Пали. По гърба ми преминаха гърчове. Ушите ми изпукаха силно и болезнено. Разреждания на статично електричество последваха светлината, взривиха задните врати на буса и разпиляха някакво оборудване по земята.

Излъчването приключи, насочено не към космоса над главите ни, а към пясъчната алея под нас.

Хор се свлече на земята и отчаяно застана във внезапно възцарилата се тишина.

— Нали знаеш, Зелчо — обади се малкият ми приятел от рамото ми, когато най-сетне успяхме да дойдем на себе си от този спектакъл. — Нали знаеш, този град е построен върху богати залежи от чиста глина. Това е една от причините преди години Енеас Каолин да построи първата си лаборатория именно тук. Няма да е *прекалено* пресилено да си представиш...

— Млъквай, Пал.

Не исках да слушам поредната извратена идея, която му бе хрумнала. А пък и димът вече бе започнал да се разсейва и не видях никакви признаци на пожар. Никой не би могъл да ни попречи да влезем в „Дъгоцветния салон“.

— Хайде — казах аз и потърках челюстта си. Болеше ме точно под ушите. — Да видим що за подарък ни е оставила Ирена.

— Хм? За какво става дума?

Не бях съвсем сигурен. „Кетонен капак“ ли бе казала? Или нещо за „изкупление“?

Както й да е, опитах се да не мисля с лошо за Ирена. Независимо от всичко, което ми бе сторила, просто не ми се струваше почтено. Особено когато се промъкнахме вътре и минахме покрай изпържените останки върху платформата и заобикалящите ги тлеещи парчета от теракотени статуи.

Никога не бях виждал някой да умира така издъно.

[1] Американски актьор, снимал се във филми на ужасите — Б.пр. ↑

28. КИТАЙСКИ СИНДРОМ

... ИЛИ КАК МАЛКИЯТ ЧЕРВЕН НАУЧАВА МНОГО ПОВЕЧЕ, ОТКОЛКОТО БИ ИСКАЛ...

Йосил Махарал (или по-точно неговият сив призрак) очевидно много се гордееше с колекцията си, започваща от уникалната сбирка клинописни таблички и цилиндрични печати от древна Месопотамия — калната страна, където преди повече от четири хиляди години се появила писмеността.

— Това е бил първият вид магия, която наистина е работила надеждно и постоянно — каза той, като взе някакъв предмет с цвета и формата на точилка, покрит с плитки, застъпващи се клиновидни врязвания. — Или поне всеки, който е научил новото тайнство да запише своите думи, мисли и история с помощта на знаци, отпечатани в меката глина, е можел да постигне някакъв вид безсмъртие. Безсмъртието на говоренето през времето и пространството, дори и много след като оригиналното ти тяло се е превърнало отново на прах.

Не бе необходимо да съм гений, за да схвана алюзията. Той бе също такава проява на продължаването на живота след смъртта. Сложно съцветие от впечатана в глина душа, която продължава да говори и след като оригиналният Йосил Махарал е загубил органичния си живот в самотната пустинна клисура под магистралата. Нищо чудно, че изпитваше чувство за своеобразно родство с малките плочки.

Колекцията на Махарал включваше и образци на антична керамика, изписана на ръка — като няколко големи амфори с вино, извадени от една римска бирема^[1], потънала преди две хиляди години и открита неотдавна от дубъли-археолози на дъното на Средиземно море. А до тях, зад същата витрина, лежеше сервиз от редкия син порцелан, някога пренесен покрай Африканския рог в трюма на клипер, за да радва окото на някой богат търговец.

Още по-скъпоценни за домакина ми бяха няколко човешки изображения с размерите на длан от епоха, много по-ранна от Рим и Вавилон. Време преди появата на градовете и писмеността, когато всички наши прародители се скитали без покриви над главите си —

племена от ловци и събирачи. Сивият голем ми показва десетина от тези „Венери“, изваяни от неолитна речна кал, всичките надарени с огромни гърди и съблазнителни бедра, които се изтегляха надолу от обемистите седалищни части към изящни тънки крака. С очевидна гордост ми обясни къде е била намерена всяка от тях и отпреди колко хилядолетия е. Лишени от лица, повечето от фигурките изглеждаха загадъчни. Анонимни. Мистериозни. И чудовищно женски.

— В края на двадесети век около тези изображения се зародил постмодерен култ — четеше лекцията си той, докато дърпаше веригата около врата ми, за да ме води от витрина на витрина. — Вдъхновени от мъничките фигурки, неколцина мистици-хиперфеминисти развили възхитителна и приятна идеологическа фантазия. Смятали, че почитането на Майката-Земя предхождало всички други религиозни системи по цялата планета. В центъра на тази вездесъща неолитна религия е било очевидно почитането на богиня! Богиня, чиито главни функции били плодородието и майчината любов. И така било, докато не се появили брутални банди мачовци, последователи на Йехова-Зевс-Шива и родени от внезапната вълна на отвратителните нови технологии — металургия, земеделие и писменост. Те довели със себе си конкуренцията и дестабилизиращата привързаност, които разтърсили спокойния стар начин на живот и детронирали благородната Гея. Следователно всяко престъпление и катастрофа от писаната история произлиза от онази първа трагична революция.

Призракът на Махарал се засмя и завъртя една от статуетките в ръката си.

— О, теорията за богинята била много популярна и креативна. Макар че съществува и друго, много по-просто обяснение защо в останките от селищата от каменната ера се откриват толкова много от тези малки фигурки.

— *Всяка* човешка култура е положила значителни творчески усилия в изработката на преувеличени изображения на плодовитата женска форма... като еротично изкуство — продължи той. — Или порнография, ако повече ти харесва. Спокойно можем да приемем, че в пещерните времена е имало обезсърчени мъжкар, също както и днес. И сигурно са „почитали“ тези малки Венери по начини, които са им били познати. Далеч не толкова възвишено, колкото почитането на Гея, но също толкова човешко. И след цялото това изминало време

единствената съществена промяна е, че днешните сексидоли са много по-реалистични и задоволяващи.

Той помълча и добави:

— И все пак има пречки.

Окован във вериги, с миниатюрно тяло и принуден да слушам дрънканиците му, можех само да се чудя. Нарочно ли говореше така обидно, за да види реакцията ми? Защо би трябвало великият професор Махарал да се интересува какво мисля? В края на краищата аз съм само един червеникавооранжев голем с ръст една четвърт от човешкия, впечатан от сивия, когото той бе заловил в имението на Каолин във вторник. На какъв интелектуален разговор изобщо би могъл да разчита със същество като мен?

„Добре де, не мисли за себе си като за умствено недоразвит.“
Още щом излязох от пещта, направих проверка и не открих никакви очевидни пропуски в паметта си. Е, не мога да решавам диференциални уравнения наум... но и самият Албърт успя да го направи за първи път много отдавна и то само за два месеца, когато трябваше да си вземе изпита по висша математика, за да завърши колежа. Бяха нужни усилията на трима абаносови, за да получи достъп до тази болезнена красота. Изхвърли я от главата си веднага след изпитите, освобождавайки място сред стотиците милиарди неврони за по-практични, спомени.

Виждате ли? Дори мога да бъда ироничен.

Добре, очевидно съм по-добър във впечатването от копие към копие, отколкото предполагах — нещо, което Йосил Махарал очевидно знае от дълги години. Може би от времето, когато участвах в онзи летен изследователски проект в училище. Наистина ли постиженията ми са били толкова необикновени? Дали не е започнал да отвлича мои копия още оттогава?

Тази мисъл ме кара да се чувствам зловещо. Даже нещо по-лошо.
Изнасилен. Господи, що за изрод!

Твърди, че си имал причини. Но не е ли така с всички фанатици?

— А ето го и най-голямото ми съкровище — каза Йосил, докато ме водеше към поредния експонат. — Беше ми подарена от самия почетен Син на небето преди три години, в знак на благодарност за работата ми в Ксиан.

Пред мен, затворена в стъклената си витрина, стоеше статуя в цял ръст, изобразяваща войник, готов за бой. Скулпторът бе изпилал всичко до най-малките детайли — виждаха се дори нитовете, които закрепваха една за друга ивиците на кожената ризница. Мустаците, козята брадичка и изпъкналите скули допълваха силно изразените азиатски черти, докоснати с намек за уникалност. Статуята бе изработена от кафява теракота.

Разбира се, знаех за Ксиан, едно от чудесата на света. Немислимо бе частно лице да притежава една от тези статуи, въпреки че бяха в такова огромно количество. Хиляди, събрани в цели погребани полкове, открити в продължение на повече от век. Всяка от тях носеше индивидуалните черти на някой от войниците, служили на Цин, първия император, завладял и обединил всички земи на Изтока. Същият Цин, който започнал строежа на Великата китайска стена и на чието име бил наречен Китай.

— Знаеш за работата ми там — каза дубЙосил. Това не беше въпрос. Естествено. Беше говорил и с другите Албъртовци и им бе показвал същите предмети.

„Но с каква цел? Защо да обяснява всичко това, щом знае, че спомените ще бъдат изтрети и че трябва да ми го казва отново следващия път, когато открадне поредното ми копие за експериментите си?

Освен ако това не е част от опитите му...”

— Чел съм една-две статии по въпроса — предпазливо отговорих аз. — Твърдиш, че си намерил следи от души в някои от статуите.

— Нещо такова. — В тънката усмивка на дубЙосил си личеше гордостта от спомена за сензацията, предизвикана от откритието му. — Някои твърдят, че фактите са съмнителни, но лично аз съм убеден, че е налице някакво примитивно впечатляване. Но как точно? Още не знаем. Може би просто щастлива случайност, или работата на някой древен гений, помогнала ни да обясним поразителните политически събития

от онова време, както и дълбокото страхопочитание, което изпитвали към Цин съвременниците му.

— Като пряко следствие на откритията ми настоящият Син на небето най-после се съгласи да отвори колосалната гробница на Цин през следващата година! — продължи той. — Много дълбоки тайни, лежали погребани цели хилядолетия, ще намерят решението си.

— Хм. Лошо, че ти няма да бъдеш там и да видиш това с очите си.

— Може би не. А може би да. Много възхитителни противоречия могат де се открият в думите ти, Албърт.

— Така ли? И какви по-точно?

— Каза „лошо“, с което намекаваш за ценности. Обръщението „ти“ се отнася към мен като за мислещо същество, личността, която в момента те държи в плен, нали?

— Ами... да.

— А след това и изразите „да бъдеш там“ и „да видиш с очите си“. О, казал си го просто така, вярно.

— Не разбирам...

— Живеем в особено време — заобяснява дубМахарал. — Време, в което религията и философията са се превърнали в експериментални науки, в предмет, с който се занимават инженери. Чудесата се превръщат в продукти със запазена марка, бутилирани и продавани с намаление. Преките потомци на хората, които правели върховете на стрелите си от кремъци, сега не само създават живот, но и променят самия смисъл на света! И все пак...

Той замълча.

— И все пак какво?

Сивото лице на Махарал се изкриви.

— И все пак има *пречки*! За маса основни проблеми на сол истината сякаш няма никаква надежда да бъдат решени поради невероятната сложност на Постоянната вълна. Нито един компютър не е в състояние да я моделира, Албърт. Само най-късите и най-дебелите кабели могат да поемат неуловимото ѝ величие, но тъкмо толкова, че да успееш да го впечаташ в лежащия до теб приемник от специално обработена глина. От математическа гледна точка, това е ужас! Направо съм поразен, че процесът изобщо работи. Всъщност много от най-големите умове на нашето време са на мнение, че просто трябва да

бъдем благодарни и да приемем този дар, без да го разбираме, също като интелекта, музиката или смеха.

Той поклати глава и направи чудесна имитация на презрително изсумтяване.

— Естествено обикновените хора на улицата не знаят нищо за това. Родени със своенравния си човешки дух, те никога няма да бъдат задоволени от чудото. Нито от неимоверно удължения си живот. В никакъв случай! Просто го приемат за даденост и настояват за още. Те казват: „Направете така, че да можем да впечатваме големи от *разстояние* и да се телепортираме из цялата Слънчева система! Дайте ни телепатия, за да можем да абсорбираме спомените на другите! Няма значение какво казват метаматематическите уравнения. Искаме *повече!*“ И, разбира се, са прави. Дълбоко в себе си те усещат истината.

— За каква истина става дума, докторе?

— Истината, че човешките същества *ще станат* нещо повече! Въпреки че засега никой не знае как точно.

След тази двусмислена забележка Махарал внимателно върна на местата им скъпоценните си експонати — клинописните таблички и керамичните фрагменти. Древните амфори и китайския сервиз. Загадъчните еротични статуетки и снежнобелите дрезденски фигурки. Пергаментите на иврит, санскрит и изписаните с тайни знаци писания на средновековните алхимици. Накрая кимна на решително изправения теракотен войник, все още стоящ на стража с проблясващите си, едва доловими следи от душа. Махарал очевидно намираще комфорт сред съкровищата си, сякаш те му доказваха, че работата му е част от дълбоко почитана и древна традиция.

След това дръпна веригата и ме принуди да се запрепъвам зад него като малко дете, следващо безсърдечен великан, отново назад към лабораторията, пълна с машини, които зловещо съскаха, бръмчаха и изпускаха искри, карайки въздуха да трепери. Имах усещането, че някои от ефектите са просто заради самото представление. Йосил имаше афинитет към драматичното. За разлика от някои „побъркани учени“, той знаеше кой е и очевидно се наслаждаваше на ролята си.

Прозрачна звукоизолираща преграда разделяше помещението на две. Зад нея бе масата, на която „аз“ станах съзнателен преди около час, все още топъл от пещта. До нея, привързана за друга платформа,

лежеше сива фигура, много по-висока от мен. Моят друг аз, който бях от два дни. Онзи, който послужи за образец за това стеснено съзнание.

Горкият сив. Оставен там да се безпокои, терзае и да крои напразни планове. Аз поне служех за развлечение на врага ни.

— Как си успял да запазиш всичко това в тайна? — попитах аз. Огромното количество предмети — да не говорим за скъпите машинarii — би било трудно да се транспортира до това скрито подземно леговище (където и да се намиреше то) дори по времето на заговорите на някогашното ЦРУ и третокачествените филми за извънземни автоматични шпиони. А да се направи днес, от един-единствен човек, успял някак си да избегне всевиждащото и вседостъпно Око на отговорността, показваше, че съм в ръцете на истински гений. Сякаш вече не го знаех.

Гений, който поради някаква причина явно негодуваше срещу мен! Не само че физически се отнасяше безсърдечно към тялото, което носех, но и се колебаеше между сдържаното мълчание и внезапните изблици на общителност, сякаш изпитваше някаква вътрешна подбуда да ме впечатли. Разпознавах явни признаци на Смерш-Фокслайтнеров комплекс за малоценност... и се питах какво ли ще ми донесе подобна диагноза.

Продължавах да търся възможни начини за бягство, като знаех чудесно, че предишните ми превъплъщения са правели абсолютно същото. Но всичките им усилия и постижения бяха направили Махарал свръхпредпазлив — и сега той впечатваше само мои експериментални копия, прекалено слаби, за да се измъкнат от оковите си.

Махарал ме настани на един стол под някаква машина, напомняща гигантски микроскоп, и насочи огромните лещи към мъничката ми червеникавооранжева глава.

— Имам достъп до най-различни ресурси, съвсем наблизо оттук — отговори той на зададения ми въпрос. За съжаление, не ми помогна особено. Навел се над копчетата и циферблатите, мърморейки команди на компютъризирания вотролер, той изглеждаше повече съсредоточен върху работата си, отколкото върху моята особа. Но сега знаех повече.

Аз го тревожих — тревога, която ставаше все по-дълбока и по-дълбока. Всяка моя дума можеше да го изкара от релси.

— Добре, значи отхвърляме телепортирането и телепатията. Но дори и при това положение вие имате невероятни постижения, докторе. Успехът ви в удължаването на съществуването на псевдоплътта например. Иха! Само като си представиш как всички големи възстановяват своята *elan* за седмица или две... обзалагам се, че това би нанесло сериозен удар върху печалбите на „Универсални пещи“. Това ли е причината за разногласията с Енеас Каолин?

Забележката ми го накара да ме изгледа яростно. Сивите устни се свиха в тънка черта. Не каза нито дума.

— Хайде, докторе. Признай си. *Почувствах* Напрежението между вас двамата въпреки всичките ви преструвки в имението, когато се появи като призрак да видиш собственото си тяло. Вайс направо изгаряше от желание да сложи ръка на изкуствения ти мозък и да го направи на парчета. Защо? За да научи нещо повече за това ли? — Посочих голямата лаборатория с мистериозно откраднатото ѝ оборудване. — Или се е опитвал да ти затвори устата?

Гримасата на лицето му ми подсказа, че съм ударил право в целта.

— Това ли е? *Енеас Каолин ли уби истинския ти аз?*

Полицията не бе открила никакви признаци за покушение на мястото, където бе загинал ИстЙосил Махарал. Но при търсенето на улики те бяха разчитали единствено на съвременната технология. А Енеас Каолин разполагаше с технологията на утрешния ден.

— Мислите добре както обикновено, господин Морис. Също като горкия Енеас.

— Така ли? Тогава се опитайте да ми обясните, професоре. Да започнем от това защо съм тук. Добре, значи правя чудесни копия. По какъв начин това би ви помогнало да разрешите великите тайни на солистиката?

Той вдигна очи нагоре и сви рамене — израз на изтощение и презрение, точно според модела на Смерш-Фокслайтнер. „Махарал не просто ми завижда. Той се страхува от мен! И затова трябва да преувеличава интелектуалната пропаст между нас и да принизява личността ми.

Дали Другите ми аз-ове са забелязали това? Несъмнено!“

— Няма да разбереш — промърмори той и отново се обърна към приборите си. Чух изпукване и мощният уред започна да се загрева.

Бях във фокуса му.

— Несъмнено си отговарял така и на предишните Албъртовци. Но я ми кажи, дали поне веднъж си се *опитал* да обясниш? Или да ми предложиш да ти сътруднича, вместо да ме подлагаш на мъчителни експерименти? В края на краищата науката не може да бъде работа за самотник. Каквито и да са причините да работиш в изолация...

— ... те са си лично мои. И са повече от достатъчни, за да оправдаят средствата ми. — Махарал се обърна и ме изгледа уморено. — А сега ще започнеш да дрънкаш за *морал*, за това колко е лошо да се третира по подобен начин друго мислещо същество. Макар че ти самият не се държиш по много по-различен начин към собствените си дубъли! Така и не си направи труда да разбереш къде са се дянали толкова много от тях през всичките тези години.

— Но... аз съм частен детектив. Това включва и изпращането на мои копия на опасни задачи. Поемането на рискове. И мислех за тях...

— ... като за *аз-ове-еднодневки*. Загубата им не означава нищо, също както прародителите ни не биха седнали да оплакват загубата на някой неприятен ден. Е, това си е твое право. Но не ме наричай чудовище само защото се възползвам от предимството си.

Това ме накара да затая дъх.

— Чудовище ли съм те наричал?

Каменно изражение.

— Няколко пъти.

Замислих се.

— Е, добре. Значи трябва да очаквам, че твоята... *процедура* ще боли. При това много.

— Страхувам се, че да. Съжалявам. Но имам и добри новини! Имам основание да смятам, че този път нещата ще протекат много по-гладко.

— Защото си усъвършенствал методите си ли?

— Отчасти. И отчасти поради променените обстоятелства. Очаквам, че Постоянната ти вълна ще е по-Податлива... по-подвижна... сега, когато вече не си привързан към органичната реалност.

Начинът, по който го каза, не ми хареса.

— Какво искаш да кажеш с това „вече не си привързан“?

Махарал се намръщи, но виждах съвсем ясно, че зад изражението му се крие и частица удоволствие. Може би дори не осъзнаваше колко се радва да ми съобщи новината.

— Искам да кажа, че сте мъртъв, господин Морис. Вашето оригинално тяло бе превърнато в пара през нощта на вторник срещу сряда при ракетна атака, унищожила дома ви.

— При... какво?

— Да, нещастни ми събрат-артефакт. Също като мен, сега ти си — както се изразяват — призрак.

[1] Кораб с два реда гребла — Б.пр. ↑

29. ИМИТАЦИЯ НА ПОДПРАВЕН ЖИВОТ

... ДОКАТО ЗЕЛЧО И ПАЛ СЕ МОТАЯТ НАСАМ-НАТАМ...

„Дъгоцветния салон“ бе зловещо празен.

Няколко холопроектора бяха оставени включени и осветяваха дансинга и Ямата на злобата с извиващи се образи, подобно на някакви многоизмерни пейзажи на Дали, из който бродеха еротични фигури, притежаващи прекалено много крайници. Но без гърмящия керамопънк проблясващите форми изглеждаха твърде жалки. Мястото просто бе създадено за тълпи — гореща преса за неколкостотин ярко оцветени тела, носещи своите постоянни вълни открити, ултравъзприемчиви и свръхчувствителни, като ярките емоции на тийнейджърите.

— Чудя се кой ли ще поеме това място — обади се паллоидът. — Мислиш ли, че Ирена има наследници или е оставила завещание? Дали всичко това няма да се обяви на търг?

— Защо? Да не искаш да ставаш кръчмар?

— Изкусително е. — Той скочи от рамото ми на широкия бар от лакирано тиково дърво. — Но може би не притежавам необходимите качества.

— Имаш предвид търпение, съсредоточеност и такт — отвърнах аз, докато се оглеждах. Зад бара бяха подредени всевъзможни тръби, канелки, бутилки и дозатори за интоксиканти, еуфорици, стимуланти, изравнители, ускорители, забавители, депресанти, антидепресанти, миопици, стигматици, зилотропици, хистерогени...

— Разби ме, Албърт. Макар че представата на Ирена за такт бе доста специфична. Същата като на сводниците, биячите и ченгетата. Да им го начукам на всичките.

— Нихилист — измърморих аз, докато продължавах да изучавам етикетите на главозамайващата колекция буламачи. Търсенето не се очертаваше да е от най-лесните. Разнообразието от боклуци, с които можеш да натъпчеш едно глинено тяло, никога няма да спре да ме смайва и несъмнено е поразило и откривателите на дубъл-

технологията, когато хората се захванали да модифицират пещите в домашни условия. Можеш да настроиш голема си така, че да реагира невероятно на алкохол или ацетон, на електрически или магнитни полета, на звукова или радарна стимулация, образи или аромати... да не говорим за хилядите специално, изработени псевдопаразити. С други думи можеш да блъскаш, скубеш или задавяш Постоянната вълна по безброй начини, които биха били фатални за органичното ти тяло, и да прехвърлиш ярки спомени у дома в края на тежкия и изнурителен ден.

Нищо чудно, че има пристрастени към изживяванията. В сравнение с тях коктейлите между опиати и алкохол, които разни мрачни типове си правели по времето на дедите ни, приличат на доза витамини.

— Нихилист? Как смееш да ме наричаш така? Хей, приятел, кой стои тук и си хаби собствения си живот, за да ти помогне?

— И наричаш това кибицене помощ? Какво ще кажеш да подушиш малко зад бара?

В отговор той се озъби, но в крайна сметка скочи в другия край на бара и започна да души и да преглежда етикетите, без да престава да се оплаква на висок глас, че му ставам длъжник. Естествено изобщо не му се вързах. Личното пристрастяване на приятеля ми беше да се мотае и души насам-натам в света на тайните. След събитията от последния час изглеждаше по-щастлив от всякога.

„Надявам се да успее да прехвърли всичко това“ — помислих си аз, като си спомних за истПал, прикован към животоподдържащия си стол. Направо щеше да се побърка от кеф при спомена за стария Хор, падащ по задник от буса, а и би могъл да разсее мъката на Клара, като й разкаже как сме прекарвали тези призрачни часове...

„Не, не трябва да мисля за нея. А и Клара ще си спомня за Албърт с обич. А това е повече от всички видове безсмъртие, за който съм чувал. Много повече безсмъртие, отколкото може да получи тъкмо това зелено франки.

Но пък и кой иска да живее вечно?“

Продължавах да се възхищавам на разнообразието субстанции, събрани зад бара. Явно Ирена бе имала истинско политическо влияние, за да държи всичко това. Токсичните тук бяха повече, отколкото в някогашния щат Делауер.

— Пипнах го! — обяви палюидът и изрази триумфа си със самодоволно задно салто. Побързах към неговата половина на бара, където се мъдреше огромна редица кранове — също като онези за наливна бира в кръчмите за истински хора. На единия от тях пишеше „Кетонен коктейл“.

— Хм, би могло и да е това. Ако беше казала „кетонена канелка“.

— Сигурен ли си, че беше „капак“?

— Абсолютно. — Побутнах внимателно крана. Не изгарях от желание да разлея и капчица от онова, което предлагаше. На евтиното ми зелено тяло — макар и подновено и пребоядисано — нямаше да му понесат повечето от екзотичните напитки, предлагани в заведението.

— Капакът... — започна палюидът.

— Знам, тъкмо това проверявам. — Кранът имаше голям декоративен край, оформен като заострена месингова тръба. Завъртях я на едната страна, после на другата. Тя помръдна малко, след което спря. Дори и след като натиснах с всички сили.

Тъкмо щях да се откажа, когато си помислих дали няма някаква комбинация, подобно на китайските кутии-главоблъсканици.

Опитах няколко завъртания, дърпания и бутания. Имаше някакъв прогрес, което потвърди предположението ми. Постепенно накрайникът тръгна нагоре, разкривайки някакъв цилиндър, покрит с нарезки. Физическо хранилище, подобно на пиезомеханичните записващи устройства, които Албърт задължително слагаше на сивите си копия. По-сигурно от всяка електроника. Ирена явно бе схванала, че светът на дигиталните данни е прекалено вятърничав, за да му се доверяват истински тайни. Сигурността чрез кодиране е просто една лоша шега. Ако искаш да задържиш нещо далеч от любопитни очи, напиши го на лист. И скрий листа в кутия.

„Дано само не иска никакви идентификации или да е програмирано да се самоунищожи.“ Когато умиращата Ирена ми каза за скривалището, си помислих, че е някакво разкаяние пред смъртта — или може би малка кармична застраховка. Но можеше да има и друго обяснение. Капан. Дребнав акт на отмъщение заради последния ѝ червен дубъл.

Ако можех да се потя, в краката ми сигурно щеше да има локва.

— По-добре стой настрана, Пал.

— Вече съм го направил, приятел. — Гласът му се разнесе някъде от другия край на бара, на повече от десет метра от мен. — Иначе съм винаги с теб, да знаеш.

Коментарът му почти ме разсмя. Почти.

Не дишах, докато правех последните няколко завъртания, докато накрая...

... месинговият капак се отдели и разкри кух тайник, в който беше натъпкано нещо. Облекчено издишах и се покатерих на бара.

Беше тънък пластмасов цилиндър. На края му, закрепен с кламер, се мъдреше хартиен етикет: „Бета“.

— Върхът! — възкликна палойдът, скочи обратно на бара и започна да опипва със сръчните си лапи-ръце останалите кранове. — Бас държа, че е криела какво ли не тука. Може да е имала странично занимание и да е изнудвала политици! Само си помисли — в бизнес като нейния между кетъринга и перверзните могат да се научат доста пикантерии, които да ти струват гласове, ако се разчуе!

— Правилно. Продължавай. — Сякаш на Пал му пукаше за политиците. — Само внимавай.

Сега бе мой ред да се отдръпна предпазливо, когато той се зае да бърника крановете за отрова един след друг. Всякакви по-нататъшни предупреждения щяха да бъдат безсмислени, така че го оставих с радост да рискува недълговечното си тяло според прищевките си.

— Ще бъда в офиса на Ирена — казах му аз.

Бяхме минали покрай него на път към бара — претрупан с апаратура информационен център, позволяващ наблюдение на всяко кътче от сградата. (Засмях се, когато видях как палойдът едва избегна пенливия душ от един от крановете, докато продължаваше да търси още скривалища.) Имаше и от онези шунтове, които бе споменал сивият в отчета си — устройствата, които дават на дубъла пряка (е, така да се каже) връзка с компютър. Ако се вярва на изчетените от мен материали по въпроса, преимуществата са твърде съмнителни. Лично аз бих предпочел да надяна чадор.

За щастие, имаше и обикновени мрежови конзоли. Няколко бяха оставени включени и подсказваха, че мястото е било напуснато много бързо. Нямаше да ми се наложи да се разправам с пароли и разни подобни глупости. Хакерството е адски старомодно и досадно занимание.

А и без това първата ми спирка беше пред един прост аналогов четец. Цилиндърът пасна идеално в гнездото. Дали имаше улики, обясняващи защо някой е нагласил атаката срещу „Универсални пещи“? Или за много по-тежкото престъпление — убийството на истинския Албърт Морис?

Щом включих четеца, във въздуха пред мен изскочи първото холоизображение. „Ето значи как изглежда «вайс Колинс». Нещастникът се оказа прав за този образ. Карирани дрехи върху карирана кожа... уф!“

И същевременно се долавяше дяволското му лукавство. Някои хора се крият, като се правят да изглеждат абсолютно безлични. Такива, че да ги забравиш на мига. Но можеш да постигнеш абсолютно същото, като се нагласиш така, че на останалите да им е противно да те гледат. Но въпреки всичко все още не можех да разбера как този портрет би ми помогнал да отговоря на който и да било от въпросите.

„Дали Ирена бе права, че вайс Колинс е бил представител на знаменития крадец на дубъли Бета?“

Сетих се за последната си среща с един от неговите бързо разпадащи се жълтури, заседнал в отходната тръба на Телър Билдинг. Бърбореше някакви несвързани неща за измяна и за някой, който се наричаше „Емет“. Албърт бе забравил за това, увлечен в други задачи.

Не забелязах особена прилика между жълтура и лицето от холоизображението пред мен — квадратно, подло и покрито със заслепяващи пресичащи се разноцветни ивици. В архива на Ирена имаше няколко десетки снимки, отбелязаните на тях дати показваха дните, в които конспираторите се бяха срещали на задната седалка на някаква лимузина — от време на време и с трети присъстващ, който приличаше на евтино бяло копие, на Джинийн Уоммейкър; Тези моментни снимки върху старите химични емулсии бяха най-доброто, с което Ирена бе успяла да се сдобие, докато внимателно бе държала под око съюзниците си.

„Всъщност не чак толкова внимателно. Дали изобщо се е опитвала да проследи Колинс по обществените камери?“ — питах се аз. Първата стъпка — проследяването на лимузината до агенцията за даване на коли под наем — изглеждаше съвсем очевидна.

О, на Албърт би му харесало подобно предизвикателство! Щеше да започне с фиксираните точки във времето и пространството, да

съсредоточи вниманието си до степен на изпадане в транс и да проследи карираните дубъли на Колинс, обзет от жажда да разбере какви трикове използват, за да прикрият следите си, и доволен и от най-малкия им гаф.

Мисля, че бих могъл да го направя в празния офис. Но дали *исках* да го направя? Това, че бях наследил спомените на Албърт и някои от уменията му, не означаваше, че аз съм той! А и ракетата бе унищожила не само къщата на Албърт. Всичките специализирани програми, с които Морис успяваше да следи дубъли и хора в огромния мравуняк на града, си бяха отишли с Нел.

Понякога ми се иска гражданите на ТЕЗ да не са толкова безгрижни и свободолюбиви. На други места регулацията и наблюдението са на по-високи нива. Всеки произведен в Европа голем има *истински* транспондер, а не някакви си жалки идентификационни импланти. Онези големи са фабрично регистрирани на собственика си и могат да бъдат следени по сателит от времето на активиране до стопяването им. Винаги се намират начини да се мами, разбира се, но поне детективите имат откъде да започнат.

От друга страна, имах основателна причина да живея тук. Тиранията може просто да е излязла във ваканция. Би могла да се върне — отначало в едно кътче на света, после — в друго. А демокрацията съвсем не е пълна гаранция срещу нея. Но в ТЕЗ на „властта“ винаги се е гледало подозрително. По-скоро биха убили някого, след което ще започнат всичко от нулата.

Преглеждах снимка след снимка, показващи как Ирена и останалите заговорници дискутират стратегемата за привидно законния промишлен шпионаж — или поне така си е мислела тя. Но съюзниците ѝ бяха имали други планове — да манипулират Ирена заради ресурсите ѝ и Албърт Морис — заради уменията му. Както и фанатиците Гадарен и Лум, които да поемат първоначалните обвинения.

Тъй като бях срещал последните двама, знаех, че всеки първокласен следовател ще заподозре нещо нередно. Те просто не бяха достатъчно компетентни, за да саботират „Универсални пещи“. И макар че Гадарен би могъл да разполага с мотиви да унищожи УП, Лум желаше да „освободи робите“, а не да ги унищожава. Всяко достатъчно умно ченге щеше да види в тях просто будали, на които им

е бил извъртян гаден номер. Бета бе нагласил Ирена да поеме удара, след като първата защитна линия падне.

„Тя е разбрала всичко това в мига, когато е видяла снощните новини. Почукването на вратата е дошло едва след няколко часа. Би могла да остане и да помогне на следователите да разнищят още следи. Но Бета я е познавал прекалено добре. Отмъщението не би имало смисъл. Важно е било само уреждането с «Последни възможности» на подробностите около «безсмъртието».

Е, значи аз трябва да почистя след нея... и след Албърт. И...

И май ще излезе, че в крайна сметка животът ми продължава да изтича в чистене на кенефи.“

Всъщност Ирена бе свършила добра работа с тези снимки в едър план на Бета — стига това наистина да бе той. Може би сбърканият ми мозък гледаше на нещата по различен начин, но по-важно ми се стори да изуча лицето, отколкото да се мъча да го проследявам от една камера на друга.

Добре. Въпрос номер едно — наистина ли „вайс Колинс“ е Бета, прочутият крадец на големи и авторски права? Червената Ирена изглеждаше убедена. Може да бяха имали дълги и доходоносни делови отношения. А и не ми бе трудно да си представя как прагматичната Джинийн Уоммейкър решава да престане да се бори срещу Бета и вместо това да обедини усилията си с него. Та нима те двамата не бяха в кажи-речи един и същи бизнес? От кетъринг до удовлетворяване на перверзни?

Свързах четеца с компютъра на Ирена и получих бърз отговор, когато попитах за наличието на някои стандартни процедури за обработка на изображения. После поисках увеличаване на образа.

— И това ако не е интересно... — промърморих.

Очевидно Колинс бе използвал напълно различни схеми да украсява лицето на дубълите си на всяка от първите пет срещи с Ирена. Но на последните три мотивът на кожата оставаше един и същ. „Кой от елементите е важният? — зачудих се. — Първоначалното разнообразие? Или фактът, че после му е писнало да сменя шарките?“

Не разполагах с ресурси да извърша математическо-конфигурационен анализ на пресичащите се ивици и да определя дали

в тях не е заложен никакъв код. Щеше да бъде, сякаш Бета да носи шифровани улики върху кожата си и да предизвиква неприятелите си да ги разшифроват. Вайс Каолин *разполагаше* с ресурси за подобен анализ, а аз работех за него. Бих могъл да препратя данните на магната за секунди, само с произнасянето на една-единствена команда.

— Увеличи — наредих вместо това на компютъра и оставих погледът ми да определи къде — карираната кожа на лявата буза на последната снимка на „вайс Колинс“.

Нел ми липсваше. И особено всичките й чудесни автоматични инструменти, които пазеше в леденото си ядро, готови да бъдат използвани от Албърт. Но с помощта на няколко евтини заместителя, изровени в интернет, успях да получа доста добра картина на глинената повърхност, която се оказа много фино загладена, с еластична, обработена от пещта текстура. Много високо качество. Бета можеше да си позволи скъпи тела.

По дяволите, знаех го. Това не беше нещо важно или ново. „И какво от това? Не съм Албърт Морис. Какво ме кара да си мисля, че мога да играя ролята на частен детектив?“

Преди да се откажа, реших да използвам същите инструменти върху по-ранните изображения. Дали беше някакво предчувствие?

И зяпнах.

Текстурата бе съвсем различна! По-груба. И този път имаше безброй мънички издатини, ред след ред, най-малко по хиляда на линеен сантиметър. Пиксел-емитери, сетих се. Като онези в умните тъкани, които си сменят цвета при дадена команда. Само че тези лежаха направо върху напълно нормално изглеждаща сива псевдоплът. Именно тези елементи създаваха каретата. Някои ставаха тъмни, други — светли, и заедно създаваха илюзията за пресичащи се ивици.

Така значи. Дори да бях използвал старите записи на камерите да проследя Колинс до, да кажем, агенцията за коли под наем, неминуемо щях да го изгубя. Щеше да настъпи един момент, когато той щеше да изчезне сред тълпата в някое скрито ъгълче. И щях да се оглеждам за карирани физиономии — а той щеше да си е сменил оцветяването на мига! Обзалагам се, че е имал и надуваеми протези под кожата си, с които също толкова бързо би могъл да смени и чертите на лицето си. Никаква нужда от бързо преобоядисване, маски и козметики в стил Албърт.

О, Албърт се гордееше с умението си да изчезва от поглед и да заличава следите си. Но Колинс — или Бета — го беше изпреварил с цяла обиколка! Това бе достатъчно, за да ми се прииска да се смея или да плача за бедния Ал, който си се представяше като някой Шерлок пред Мориарти в образа на Бета. Изобщо не беше дорасъл до това ниво.

Много впечатляващо. Но защо Бета бе *спрял* да използва този трик и беше минал на дубъли, които бяха по-люксови, но не чак толкова ловки? И защо бе избрал да наеме сивия Албърт Морис да извърши всички онези стари номера с потушаването, вместо да се заеме сам? Отново проверих изображението. Последните три снимки на Колинс бяха различни, спор нямаше. Можеше да се види дори по изражението — самодоволната усмивка, която изглеждаше съвсем естествена, ми се стори престорена на последните снимки.

Ех, ако срещите се бяха състояли в клуба! Ирена щеше да направи пълни холорадарни сканирания, да запише гласа му, ритъма на говора, движението на ръцете... всички онези дребни навици, които човек взема със себе си, когато се копира в глинените кукли. Следи, които са почти толкова уникални, колкото и самата Постоянна вълна. Дали Ирена или Уоммейкър бяха забелязали разликите? Или не бяха забелязали, че нещо се е променило?

А жълтият в тръбата на Телър Билдинг... той не твърдеше ли, че някаква беда се е стоварила върху Бета още преди двамата с Блейн да нападнем мястото?

Погледнах към монитора, показващ главното помещение на „Дъгоцветния салон“. Миниголемът на Пал си правеше купон и припяваше на отворителната музика, носеща се от озвучителната система на дансинга, като продължаваше да пъха муцуната си във всяка ниша и скришно местенце, допълвайки насъбралата се вече колекция от метални джунджурии, откъснати от различните части на бара. Засега по пода се виждаха да текат само няколко слаби поточета зловредни флуиди. Но с това темпо можеше да унищожи всички запаси, преди да им е изтекъл срокът.

Малката подигравка тръсна поредния декоративен цилиндър на бара и погледна през него, докато монотонно напяваше някакъв лесно запомнящ се химн, почитан от нихилистите много преди да бъде роден който и да е от нас. Застана на задните си лапи и зави към тавана:

— Животът е лимон и си искам парите обратно!

Хей, това се отнасяше и за мен. Точно по този начин се чувствах вече повече от двадесет и четири часа. Но дори и да можех да получа някакво обезщетение за така наречения си живот, на чия сметка щеше да отиде то?

Натиснах копчето на бюрото.

— Пал! Добре ли си?

Побъркващият ритъм автоматично заглъхна. Той се обърна и ми се ухили.

— Чудесно, стари приятелю! Намерих още няколко тайника. — Държеше цилиндър като този, който бе у мен. — Предчувствието ми се оказа вярно! Ирена се е заела да изнудва двама от общинарите.

— Нещо по-така?

— Не. Би представлявало интерес преди всичко за местните. Продължавам да се надявам да попадна на нещо за президента. Но последното, което намерих, са само снимки на деца. Семейни, не някаква порнография. — Палойдът сви рамене. — А при теб как вървят нещата? Нещо полезно?

Полезно ли? Канех се да отговоря отрицателно, когато още едно странно предчувствие се пресече с резонанса на мутиралата ми Постоянна вълна. Със серия бързи примигвания наредих на компютъра да извика две изображения на Колинс-Бета — ранно и късно — и започнах да местя очи от едното на другото.

— Не съм сигурен, но...

Отляво бе изображението на Бета-хамелеона с хилядите пиксел-емитери върху сивата кожа, позволяващи моментална смяна на цвета. Другото лице на пръв поглед изглеждаше същото. Но отблизо се виждаше, че кариерният мотив е просто *нарисуван* върху нормалната сива...

„Чакай малко“ — казах си, като забелязах няколко следи от изтъркване при брадичката на по-новия голем на Колинс. Нищо необичайно. Глината се драска лесно и не може да се възстановява сама. Понякога в края на деня целият си в драскотини и пукнатини, същински лунен пейзаж. Но тези мънички драскотини *блестяха*. Допълнителното увеличение разкри частици от сиво покритие, което се люпеше от повърхност с различна тоналност — пак приличаща на

метал, но по-ярка. Не точно сребро. Нещо по-скъпо, като например бяло злато.

Или платина.

— Е? — извика палюидът отдолу. — Какво си се умислил?

Повече не исках да казвам нищо. Един дявол знае с какви подслушвателни устройства ме бе натъпкал Енеас Каолин, след като бе така любезен да удължи срока на псевдоживота ми. По дяволите, още нямах ни най-малка представа какви са мотивите му да ме изпрати „да открия истината“.

— Може би е време да се махаме оттук, Пал — казах аз, като внимателно подбирах думите си.

— Така ли? И накъде отиваме?

Замислих се. Имахме нужда от особен вид помощ. От такава, за съществуването на която не подозирах до вчера, когато бях само на няколко часа.

30. ИМИТИРАНЕ НА СЪЩНОСТТА

... ИСТАЛБЪРТ ПОЛУЧАВА СЪЧУВСТВИЕ ОТ ПОДОБИЕ НА ЧОВЕКОПОДОБНА МАЙМУНА...

За щастие, движението от и към бойното поле беше много оживено — от продоволствени композиции и трипалубни туристически автобуси до бусове и спортни велосипеди. Въздушното движение обаче беше строго ограничено, а мястото се намира доста далеч от града, което правеше прашането на дубъл чак дотук безсмислено. Щеше да му стигне време само да се помотае малко преди да прати главата си обратно.

За истинските запалянковци — и новинарите — бе по-добре да идват лично, което обясняваше редицата скъпи хотели, увеселителни центрове и казина недалеч от главния портал с високите му наблюдателни кули, гледащи към бойното поле. През нощта музиканти свирят импровизации, акомпаниращи блясъците и грохота, издигащи се над укреплението.

Както споменах, това си е съвсем обикновена военна база. Вземете си и семейството!

За последните няколко километра хванахме стоп. Взе ни разнебитена каравана с дванадесет колела и хриптящ каталитичен двигател, който вонеше от някаква незаконна петролна конверсия. Шофьорът, тъмнокафяв здравеняк с мазна къдрава коса, ни посрещна с широка усмивка.

— Няма да минавам покрай хотелите — обясни ни той. — Ще отбия към Лагера на кандидатите.

— Ние също сме натам, сър — обясних му аз с лек поклон — все пак той бе истински, а аз се преструвах, че не съм. Шофьорът ни изгледа от глава до пети.

— Нямате вид на кандидат-новобранци. Що за модел сте вие? Да не би да сте *Стратези*?

Кимнах и здравенякът прихна.

— Кандидат-генерали, мотаещи се загубени из пустинята! — Насмешливият му тон обаче не звучеше особено приятелски.

Скоро се сблъсках и с друг проблем. Веднага щом се качихме, в лявото ми око започна да примигва малка светлинна. За първи път от почти два дни имплантът ми хващаше годна за използване носеща вълна и искаше разрешение да отговори. Три почуквания по зъбите и можех да проверя какво е станало с унищожения ми дом и защо аматьорите криминалисти са ме свързали със саботажа в „Универсални пещи“. И най-важното от всичко — само след мигове щях да мога да разговарям с Клара!

Лагерът на кандидатите е точно онова, което може да се очаква в епоха, в която войната е спорт и безброй хора мечтаят за някакъв начин да се откроят от тълпата. Сред стъпки преход бързо можеш да надушиш острата миризма на топла глина от множество подсилени преносими пещи, около които се суят запалковци и шумно коментират специалните им модификации. Всеки път, когато някоя от тях се отвори, се събират тълпи, които зяпат и отправят забележки относно поредното чудовище, екипирано така, че в града неминуемо биха те арестували или глобили. Водоливници, великани-човекоядци, левиатани... с шипове, зъби и нокти... с диви очи или капещи разяждащи отрови от челюстите... задвижени от егото и душевния материал на някой тъп хобист, роден от жена, който се надува и позира някъде сред тълпата с надеждата да бъде „открит“ от професионалистите от другата страна на оградата — а може би дори да спечели жадуваната слава на почетните полета на битката.

Докато паркираше в края на лагера, шофьорът ни стана по-разговорлив.

— Нямах да идвам този път, особено след като ТЕЗ започнаха толкова зле в понеделник. Изглеждаше сигурно, че ще се свърши бързо. Сбогом, айсберги, здравей, режим на водата! Всъщност индонезийците си заслужаваха победата с онези пъргави малки големи-убийци. Какви поразии само нанесох на първата вълна атакуващи! Но после последва контраатаката ни на възвишенията Моеста! Виждали ли сте друг път подобно нещо?

— Еха — коментирах аз, изгарящ от нетърпение да се измъкна навън в мига, когато изключи съскащия двигател.

— Да, точно това имам предвид. Както и да е, внезапно се сетих, че имам чудесна бойна модификация, която да се справи с индонезийските дребосъци! Така че реших да дойда и да направя една

малка демонстрация. Ако изкарам късмет, скоро ще съм на арената и привечер ще се пазаря с Додекаедъра!

— Е, желаем ви успех — смънках аз, докато завъртах дръжката на вратата.

Той изглеждаше разочарован от липсата ми на интерес.

— Подозирах, че вие двамата сте съгледвачи на армията, но май съм сбъркал, нали?

— Съгледвачи ли? — Риту определено бе объркана. — Какво ще правят съгледвачи *извън* бойното поле?

— Хайде, изчезвайте. — Шофьорът натисна лоста и отвори вратата. Горещият следобеден въздух лъхна в лицата ни.

— Благодарим за возенето.

Скочих на земята и бързо си тръгнах на юг, покрай групичка индиански колиби, където семейства се бяха събрали под маскировъчен балдахин, дъвчеха печено на жар месо и гледаха голям холоекран, по който течаха последните военни новини. Ако бях истински запаянко, щях да спра да проверя резултата и залозите. Но се интересувах от войната само на финалите, когато се класира Клара.

Мисля, че на нея това й харесва.

От едната страна бяха подредени каравани с извадени пред тях сергии, на които се продаваше всичко — от тъкани на ръка килими лумния и чудодейни почистващи препарати до ароматни сладкиши. Зад задължителния храм на Елвис се бяха събрали маниаци на тема състезателни всъдеходи и подготвяха чудовищните си коли за състезание по черния път недалеч оттук. Имаше от всички обичайни видове откачайки — мошеници, палячовци, нудисти и хора, скрили лицата си под чадори — но те не ме интересуваха. Обичайните подправки към истинската цел на този съмнителен фестивал.

Търсех сърцевината му.

Риту ме настигна и ме хвана за ръка; опитваше се да следва бързото ми темпо.

— Съгледвачи? — повтори тя.

— Съгледвачи на *таланти*, госпожице Махарал. Причината за всичко това — кимнах към заобикалящия ни хаотичен лагер. — Всякакви търсачи на силни усещания се събират тук, за да покажат домашно изработените си бойни дубъли на колизеума с надежда, че ще бъдат забелязани от професионалистите. Ако момчетата от армията

забележат нещо, което им хареса, могат да привикат дизайнера зад оградата. И евентуално да го вземат.

— Хм. И често ли се случва?

— Официално не се случва изобщо — отговорих аз, докато се оглеждах да определя къде сме. — Аматорското дубъл-насилие се смята за нежелателен порок, забрави ли? Подлежи на глоба за грях и на порицание, също като наркоманията. Помниш ли как ни агитираха срещу това в училище?

— Това май не е дало желаните резултатите — промърмори тя.

— Без майтап. Живеем в свободна страна. Хората правят каквото си поискат. Но въпреки това военните официално не подкрепят начинанието.

— А неофициално? — вдигна вежда тя.

Минавахме една аркада, където търговци предлагаха всякакви видове игри и увеселения — повечето от тях механични и старомодни, направени така, че да осигурят безопасни, но страшни изживявания за истинската плът. До тях една дълга палатка покриваше отделения на биозапалянковци, показващи генетично изменени животни — съвременния еквивалент на свине-рекордьори и расови бикове — сред вихър от грухтене, кудкудякане й магарешки рев. Хиляди цветове и миризми, всички свеждащи се до най-разнообразни оттенъци на вонята.

— Неофициално гледат, разбира се — отговорих й аз. — Половината от новаторските идеи в света в днешно време са дело на отегчени аматори. Отворен код и прясна глина — друго не им трябва. Би било глупаво военните да не им обръщат внимание.

— Чудех се как смяташ да се промъкнем в базата. — Тя посочи оградата. — Сега схванах. Търсиш някой от съгледвачите!

Вече бяхме достатъчно близко до предпазната ограда, за да усетя действието й върху душата с гръбнака си. *Трябваше* да е някъде тук... сърцевината на целия този анархистичен панаир. Причината за съществуването му.

И точно тогава забелязах целта си — зад една голяма мръсна палатка, от която се чуваха резове, издавани сякаш от морски слон. Отвън се бе наредила дълга опашка архита, които търпеливо чакаха реда си да влязат. Не ми пукаше дали вътре има насилие или еротика.

Риту трябваше да потисне любопитството си и да продължи да върви след мен.

От другата страна на палатката се издигаше висока трибуна, направена от хоризонтални дъски и обтегнати кабели, поддържани от една-единствена мачта. Неколкостотин зрители се бяха насъбрали там и гигантската паяжина вибрираше всеки път, когато скачаха на крака с въодушевени викове или сядаха с разочаровани стонове. Широките им гърбове, покрити с меки платове, показваха, че са истински хора, с изгорели от слънцето ръце и вратове.

Сред виковете им се чуваха крясъци и ръмжене, идващи от централната арена. Предизвикателни обиди, излезли от уста, пригодени повече да хапят, отколкото да говорят. Звуци на яростни сблъсъци и влажно шляпане на разкъсвана псевдоплът.

Някои смятат, че се превръщаме в декаденти. Че всички градски скандалджии, пристрастените към прехвърляне и псевдвойните показват, че започваме да приличаме на Рим от императорската епоха с кървавите му циркове. Вечен, неуравновесен и обречен да падне.

Но за разлика от Рим, това не ни се натрапва отгоре. Слабото правителство дори проповядва за съдържаност. Не, това тръгва отдолу. Просто поредният изблик на човешкия ентусиазъм, освободен, от старите задръжки.

Е, дали наистина сме декаденти? Или минаваме през някаква фаза?

Варварство ли е, когато „жертвите“ идват доброволно и не се нанасят никакви щети?

Честно казано, нямах отговор. А и кой би имал?

На главния вход на арената имаше знак „само за архита“ и бдителен пазач — нечия маймуна домашен любимец, настанила се на един стол и въоръжена със спрей с разтворител, който не поврежда истинската плът. Двамата с Риту можехме да се промъкнем без никакви проблеми — само гримът ни можеше да пострада. Но той все още ми трябваше. Затова потърсихме място сред нямащите граждански права зрители, които се блъскаха под трибуните и се мъчеха да гледат сред краката на архитата. Много от дубълите бяха бойни модели с всякакви нокти, брони и копита — чакаха да дойде техният ред да излязат на гладиаторската арена.

Вонеше. С лигавене, грухтене и изригване на гъсти разноцветни газове, състезателите си разменяха подигравки, докато правеха залози и обменяха мнения за всеки рунд от гротескното клане. Но не всички. Един от присъстващите *четеше* от евтин таблет, към който се взираше през огромни очила, наместени на муцуна на тиранозавър. Когато сигналът оповести неговия ред да излезе на арената, изкуственият динозавър хвърли четеца на земята, но внимателно свали очилата с щипците си и ги постави на една от дъските на арената, между краката на едно архи, което ги взе и ги прибра в джоба си, без да каже нито дума.

Какво пък, някои хора се стремят да оползотворят цялото си време, независимо какво тяло носят.

Клара ми бе разказвала за това място, макар че никога не бях идвал тук по време на ранните си пътешествия, когато пристигах да гледам взвода ѝ. Мнението ѝ за „иновациите“ на дизайнерите аматьори не беше особено високо.

— Повечето са прекалено безвкусни, базирани на легендарни чудовища или на собствените им кошмари — казваше тя. — Стават за филми на ужасите, но са напълно безполезни в битка. Злобните погледи не помагат, когато врагът ти е насочил лъч от твърди частици между рогата ти.

Такова е моето момиче. Винаги изпълнена с нежна мъдрост. Открих, че съм затаил дъх в очакване да стигна до нея. Освен че просто ми липсваше, знаех, че вече трябва да е разбрала за забъркването ми с Каолин, Махарал и „Универсални, пещи“. Както и да е, исках да се свържа с нея преди да е дошла вестта, че съм бил убит в дома си при терористична атака. Надявах се, че е била прекалено заета, за да следи новините. Последното нещо, което исках, бе да се тревожи или да ме оплаква, докато има работа за екипа и страната си.

— О, Господи! — Риту Махарал гледеше касапницата на арената. — Никога не съм предполагала, че всичко това може да е толкова... — Млъкна, неспособна да намери подходящите, думи.

Аз също гледах. Не битката, а в търсене на определено същество. То нямаше да има зъби. Нито пък щеше да бъде архи. Професионалистите имат по-добри начини да прекарват реалното си време от посещенията на аматорските гладиаторски боеве.

— Не си предполагала, че може да бъде какво? — попитах я разсеяно. От другата страна на трибуната имаше няколко големи, подобни на самотоварачи дубъли, които трябваше да изтеглят победените преди тлеещите им тела да се превърнат в кал — но не. Прекалено големи инвестиции в псевдоплът. Трябваше да има нещо по-компактно, по-икономично.

— Толкова *вълнуващо*! Винаги съм гледала малко надменно на подобни занимания. Но знаеш ли, ако впечатам някой подобен дубъл, сигурно; ще остана заинтересувана за цял ден... и двете от нас, искам да кажа.

— Хм, страхотно... стига само чудовището ти да не се обърне да те прегризе наполовина — коментирах. Риту преbledня, а аз продължих да оглеждам. Онзи, когото търсех, би трябвало да има добър обзор и същевременно да не привлича вниманието на запаянковците. „Ами ако не пращат никого? — разтревожих се. — Може просто да са поставили скрити камери...“

И в същия миг го открих. Сигурен бях. Малка фигура се тътреше по края на арената, приближаваше се до всеки повален боец и четеше идентификаторите им с къса сонда. Приличаше на шимпанзе или гибон. Можеш да видиш такива като тях навсякъде. Толкова обичайна гледка са, че почти не ги забелязваш.

Естествено. Събирачът на таксите.

— Хайде — задърпах Риту, която се дръпна — искаше да види края на турнира. Кълна се, за малко щях да я оставя, толкова бе завладяна от зрелището. За щастие, тъкмо в този миг единият от състезателите нанесе последен удар на съперника си. Огромното му тяло се строполи на арената с такава сила, че целият амфитеатър се разтресе.

— Да вървим! — изкрещях аз.

Този път тя тръгна.

Маймунякът изсумтя и плю, когато го повиках от мястото си под арената. Клекна на задните си крака и спокойно зачака следващия двубой.

— Махай се — измърмори той. Гласът му малко се различаваше от гласа на истинско шимпанзе.

Естествено, не бях първият, който се беше досетил що за птица е. Сигурно е много досадно разни аматьори непрекъснато да ти досаждат.

— Трябва да говоря с боец от четиристотин четиридесет и втори — казах аз.

— Да бе. Ти и всеки друг фен след атаката при Моеста. Съжалявам, приятел, никакви автографи до края на войната.

— Не съм никакъв фен. Съобщението е лично и спешно. Ще иска да го чуе, повярвай ми!

Шимпанзето плю отново — кафява хрчка с жилка арсеник.

— И защо да ти вярвам?

Отчаянието се надигна в гърдите ми, но гласът ми остана спокоен.

— Защото ако сержант Клара Гонсалес разбере, че си ми попречил да се свържа с нея, ще пипне архито ти и ще му дари спомени, от които никога няма да се отървеш!

Маймунякът примигна няколко пъти срещу мен.

— Личи ти, че познаваш Клара. Кой си ти?

Опасен момент. Но имах ли някакъв избор?

Казах му... и тъмните му очи се опулиха срещу мен.

— Значи си призрак на горкия Албърт детектива, изминал целия този път да ѝ каже сбогом? Адски съжалявам за станалото! Никак не е приятно да ти подпалят задника с ракета. Не мога да си представя какво ли е, ако ти се случи на живо.

— Прав си. Надявах се да се свържа с Клара преди да е научила.

Псевдошимпанзето цъкна с език и поклати глава.

— Де да беше успял, приятел. Щото само си пропилял оставащото ти време да се мъкнеш дотук. В мига, когато чу новините, Клара изчезна!

Сега беше мой ред да го зяпна учудено.

— Тя... тя се е самоотлъчила? В разгара на войната?

— Не само това, ами и отмъкна правителствен вертолет и отлетя право към града. Командирът ни загуби ума и дума, да знаеш!

— Не мога да повярвам!

Краката ми се подкосиха. Зави ми се свят.

— Да, кофти работа. Тя захвърля всичко и се втурва към града само за да пропусне призрака ти, който пък се е втурнал да я утешава.

Съгледвачът скочи от гредата до мен и ми протегна ръка.

— Гордън Чен, ефрейтор от сто и седемнадесета помощна рота. Май сме се срещали веднъж, когато дойде за финалите миналата година.

В съзнанието ми се появи образът на доста висок мъж с полуориенталски черти, съвършена стойка и любезна усмивка... най-неприличащият на маймуна човек, когото съм виждал. Но въпреки това носеше това тяло с лекота.

— Да — с отсъстващ глас казах аз. — На купона след полуфиналите с узбеките. Говорихме си за градинарство.

— Значи наистина си ти. — Зъбите му изглеждаха заплашително зад усмивката. — Гаутама! Често съм се питал какво ли е да си призрак. Шантаво ли е? — Усети се и поклати глава. — Извинявай. Мога ли да направя нещо за теб, Албърт? Само кажи.

Можеше да направи нещо за мен. Но казването можеше да изчака няколко секунди. Или минути. Трябваше ми време бурите в мен да се уталожат. Разочарованието ми, че съм изпуснал Клара. Изненадата, че е действала така импулсивно. И най-вече — един вцепеняващ факт.

„Винаги съм знаел, че ме харесва. Добри приятели сме, чудесно си пасваме в леглото. И ни е весело.

Но да направи такава луда изцепка! Да захвърли всичко и да отиде да рови из пепелта на къщата ми с надеждата да не съм бил там, когато е станала на развалини... Значи тя всъщност ме обича!“

През последните два дни научих, че едновременно съм заподозрян за престъпник и мишена за убийци. Бях попаднал в засада, оставен да умра, изтърпях едно мъчително пътешествие през пустинята и се сблъсках с още по-големи разочарования. И независимо от всичко това внезапно се почувствах доста... ами... щастлив.

„Ако оцелея и не свърша като труп или затворник, ще поговоря с нея. Ще премислим отношението си към...“

Фоновият шум от битката се смени с високо прашене, последвано от тежък шляпащ звук. Тълпата екзалтирани архита скочи на крака с рев и разтресе трибуната, когато някакво покрито с шипове кълбо полетя във висока дъга над арената, оставяйки лед себе си следа от съсиреци.

— Шрапнели! — изкрещя ефрейтор Чен и отскочи назад с маймунска пъргавина. Двамата с Риту се втурнахме след него и

избегнахме на косъм зъбатата намръщена глава, която удари земята на метри от нас, затъркаля се и спря в краката ми.

Бързото разпадане вече бе в ход, двете уши избълваха дим и кал, която изцапа влажния пясък. По-добре беше собственикът на главата да я намери бързо, ако искаше пълно прехвърляне. Всички тези шипове и рогове сигурно бяха направени с много любов от някой хобист, но определено няха никакво желание да докосна това огромно зъбато нещо!

Въпреки че беше откъсната, главата все още бе в съзнание.

— Еха... — прошепна тя. В дивите ѝ очи все още мъждукаше пламъче. — Ама... че... кеф!...

Шимпанзето-боец изсумтя. В звука се долавяше известно уважение.

Обърнах се към него.

— Сериозно ли имаше предвид това, което каза — че искаш да направиш нещо за нас?

— Разбира се, защо не? — сви рамене маймунякът-дубъл. — Всеки приятел на Клара е и мой приятел.

31. ЛУД ГОЛЕМ

... МАЛКИЯТ ЧЕРВЕН СЕ ГОТВИ ЗА ИЗЯВА...

Гледах опулено сивия призрак на Махарал.

— При... *ракетна атака* ли?

— Точно така. От дома ти — и архито ти — остана само един димящ кратер. Така че сега единствената ти надежда е същата като моята. Успешно приключване на експеримента.

Естествено реакцията ми беше изблик на страх и ужас. Макар и малко и евтино, червеното ми тяло бе оборудвано за всякакви емоции. Но все пак съм гледал смъртта в очите много пъти и досега винаги съм успявал да отложам последната среща. Така че защо да не се надявам? Махарал можеше и да блъфира. Да тества реакциите ми.

Запазих безизразна физиономия и обърнах нещата. Реших аз да го тествам.

— Континуитет, професоре. Всичко се свежда до него. Дори с новата технология за обновяване на *elan* клетките глиненото ти тяло не може да бъде презареждано повече от няколко пъти. Трябва да се сдобиеш с моята способност за копиране, за да правиш впечатване от един дубъл на друг. Това е единствената ти възможност при липсата на органичен мозък.

Той кимна.

— Продължавай.

— Но нещо ти е убягнало. Каквото и да правя, както и да успявам да правя такива добри копия, самото умение не се дублира лесно.

— Това е вярно, Морис. Вярвам, че умението ти е отчасти свързано с небрежното ти отношение към изгубените ти през годините дубъли. Отношение, което демонстрираш дори и в момента. Забелязваш ли колко спокойно реагираш на новината, че истинското ти тяло е унищожено? Всеки друг би обезумял.

Чувствах се всякак, до не и спокоен. Всъщност бях направо бесен! Но други неща бяха с по-висок приоритет от желанието ми да

се разбеснея и да започна да му крещя. Всички мои предишни копия-затворници би трябвало да са открили синдрома на Смерш-Фокслайтнер. И бяха решили да се преструват, че са апатични. Че не им пука. За да накарат Махарал да говори.

Трябваше ли да се придържам към същия подход? Или да опитам нова тактика и да го изненадам?

Но за момента, закопчан с белезници, не виждах никакъв начин да се възползвам от изненадата. Най-добре да я запазя за по-нататък.

— Разбираш ли — продължи Махарал, увлечен от темата — ние хората сме все още привързани здраво към животинското в нас... към отчаяното желание да продължим органичното си съществуване. Наследеният инстинкт за самосъхранение е играл важна роля в еволюцията ни, но той може да бъде и *котва*, която да задържа Постоянната вълна. Това е една от причините много малко хора да правят наистина първокласни впечатления, без значителни пропуски и липси в паметта. Хората просто се сдържат и никога не позволяват целите им същности да се прехвърлят в глината.

— Хм. Страхотна метафора. Но има и милиони изключения. Всъщност много хора са далеч по-нехайни към големите си, отколкото съм аз... или по-точно, отколкото бях. Търсачите на силни усещания. Гладиаторите. Прислужниците, които правят големи за печалба. И сините ченгета, които с радост ще скочат пред някой трамвай, за да спасят котка. Значи има нихилисти...

Думата накара Махарал да трепне и на лицето му за миг се изписа болка. Дълбоко *лична* болка. Нещо прещрака в главата ми, когато събрах няколкото несвързани впечатления от вчера.

— Дъщеря ти — предположих аз; — осланях се на предчувствието си.

Той неспокойно кимна.

— Риту може да се нарече по свой начин нихилист. Нейните дубъли са... непредсказуеми. Нелоялни. Не им пука. От друга страна... мисля, че и на нея не, й пука особено.

Лесно можеше да се прочете чувството за вина на изразителното му сиво лице. Надежда за нова посока, по която да тръгна. Съвсем нова, тъй като никой от предишните ми копия-пленници нямаше спомени за Риту. Можех ли да използвам тази тънка връзка по някакъв

начин? Ако успееш да накарам Махарал да гледа на мен като на нещо повече...

Но той само поклати глава. Чертите на лицето му станаха по-резки.

— Нека просто да кажем, че няма проста или единствена причина, с която да се обяснят способностите ти, Морис. Всъщност смятам, че те са резултат на рядка комбинация, която може би не може да се повтори в друга личност, която остава впримчена в собствените си житейски проблеми. Личната гледна точка — параноично стеснена и към която същевременно се пристрастяваш — отдавна е изяснена като неразделна верига. Като котва, която държи душата прикована.

— Не разбирам...

— *Разбира се*, че не разбираш. Ако разбираше, щеше да изгубиш ума си от чудната красота и ужаса на всичко това!

— Аз...

— О, вината не е твоя. — След бурния изблик емоциите му бързо се уталожиха. — Всеки е дълбоко убеден, че собствената му гледна точка е по-важна от чиято и да било друга... всъщност дори по-важна от обективната матрица, която е в основата на така наречената реалност. Всеки се смята за герой в представление. Именно затова идеологиите и фанатизмът са по-силни от всякакви логични доводи.

Внезапно си припомних първата ми среща със сивия призрак в УП във вторник, малко преди оригиналът му да бъде открит мъртъв в смачканата кола. Тогава дубЙосил говореше за архито си с много изненадващи термини и описа истЙосил като параноик, който е на ръба на полудяването. По-късно описа кошмарите за „полудяла и излязла от контрол технология... същият страх, който са изпитвали Ферми и Опенхаймер, когато са наблюдавали първата атомна гъба...”

Тогава лесно пренебрегнах думите му. Интригуващи, но и мелодраматични. Но сега нещата започнаха да ми изглеждат по-различни. Възможно ли бе бащата и дъщерята да имат различни версии на една и съща основна тенденция? Предразположение към създаване на несигурни копия? Ама че иронично се е получило — един от създателите на съвременната голем-технология да не е в състояние да прави копия, на които да разчита!

Започнах да кроя догадки кога точно Йосил Махарал е направил великото си теоретично откритие. Миналата седмица? В понеделник?

Часове преди смъртта си, когато е смятал, че е сам и в пълна безопасност? От нарастващото подозрение по гърба ми полазиха тръпки.

Междувременно сивият голем продължаваше:

— Не, значението на еготистичното^[1] мнение за собствената значимост не може да се отрече за времето, когато хората са се конкурирали помежду си и с природата, за да оцелеят. Едва сега то е разнородна благодат, насърчаваща вълни обществена алиенация. На по-фундаментално ниво то ограничава обхвата на функциите на вълната, които искаме да разберем, или може да се огъне под материалните събития, които другите могат да споделят и преценят... — Махарал замълча. — Но това май ти идва в повечко.

— Мисля, че си прав, докторе. — Замислих се за миг. — Но неотдавна четох една научнопопулярна статия... говориш за Ефекта на наблюдателя, нали?

— Да! — Той пристъпи напред и ентусиазмът за миг отстъпи пред презрението му към мен. — Преди години двамата с Бевисов спорехме дали новооткритата Постоянна вълна е проява на квантовата механика, или напълно отделен феномен, който използва подобна динамика на трансформирането. Подобно на повечето учени от неговото поколение, Бевисов не обичаше да използва думата „душа“ по отношение на нещо, което може да се измери или да се представи осезаемо във физическия свят. Вместо това той вярваше в един вариант на старата Копенхагенска квантова интерпретация — че всяко събитие във вселената поражда огромна система от взаимодействащи си вероятностни амплитуди. Нематериализирани възможности, които могат да се реализират единствено в присъствието на наблюдател.

— С други думи, „субективната гледна точка“, за която говореше.

— Да. Някой трябва съзнателно да забележи ефекта от експеримента или събитието, за да могат вълновите функции да се огънат и да станат действителни.

— Хм. — Напрягах се, но правех всичко възможно да не го показвам. — Имаш предвид като онази котарак в кутия, който е едновременно жив и мъртъв, докато някой не отвори кутията.

— Много добре, Албърт! Да. Подобно на смъртта или живота на котарака на Шрьодингер, всяко събитие във вселената остава неосъществено до момента, в който не бъде материализирано чрез

наблюдението на мислещо същество. Дори това същество да се намира на много светлинни години разстояние. То поглежда случайно небето и вижда нова звезда. Така може да се каже, че то помогна да *се създаде* звездата, заедно с друг наблюдател, който също я е забелязал. Субективното и обективното имат много сложна връзка помежду си, така е! Много по-сложна, отколкото предполагахме.

— Разбирам, докторе. Тоест, мисля, че разбирам. И все пак... това трябва да има нещо общо с Постоянната вълна... но как?

Махарал бе прекалено въодушевен, за да се раздразни.

— Преди много време един известен физик, Роджър Пенроуз, предположил, че съзнанието произлиза от неосъществени квантови феномени, действащи на нивото органели, намиращи се в човешките мозъчни клетки. Някои вярват, че това е една от причините никой да не е успял да осъществи старата мечта за истински изкуствен интелект в компютър. Детерминистичната логика и на най-сложната дигитална система си остава фундаментално ограничена, неспособна да симулира и още по-малко да копира безкрайните последователности и стохастичните тонални модели на хиперсложната система, която наричаме душевно поле...

Уф. Направо ми се завиваше свят. Но исках Махарал да продължава да говори. Отчасти, защото би могъл да спомене нещо полезно. И за да забавя нещата. Каквото и да бе замислил да прави с мен побърканият учен с помощта на безумните си машинарии, вече знаех, че ще боли.

При това много. Достатъчно, за да изгубя самообладание.

А страшно мразя да губя самообладание.

— Така че всеки път, когато се копира човешката Постоянна вълна, остава едно ниво на дълбока връзка — „заплитане“, ако ще използваме стария термин от квантовата механика — между копие и оригиналния му образец. Между дубъла и органичния му оригинал. Не е на ниво, на което да може да се забележи. Никаква информация не се обменя, докато големът е някъде си. Но въпреки това свързващото звено си остава и задържа дублираната Постоянна вълна.

— Това ли имаш предвид под котва? — попитах го. Най-сетне започнах да виждам връзката.

— Да. Органелите, за които говори Пенроуз, *наистина* съществуват в мозъчните клетки. Но вместо с квантови събития те се

заплитат с подобен, но напълно отделен спектър от *солистични* модели. Когато създаваме дубъли, ние усилваме тези безбройни събития и впечатляваме комбинираната им вълна в празната матрица. Но дори когато тази нова матрица — големът — стане й излезе, неговият статут на *наблюдател* продължава да е свързан с оригинала.

— Дори ако големът не се върне за прехвърляне?

— Прехвърлянето включва извличането на *спомени*, Морис. А аз говоря за нещо много по-дълбоко от паметта. Говоря за смисъла, по който всеки индивид е суверенен наблюдател, който променя вселената — който *прави* вселената със самото си наблюдение.

Отново изгубих нишката.

— Искаш да кажеш, че всеки от нас...

— ... някои от нас повече от другите, очевидно — озъби се Махарал. Гневът му се беше върнал. И завистта и омразата, които едва сега започнах да разбирам. — На ниско ниво твоята личност се оказва по-склонна да приеме несигурната природа на света — да дарява своите подличности със свой собствен, независим статут на наблюдатели...

— ... и следователно с пълни Постоянни вълни — казах, за да поддържам разговора.

— Именно. В крайна сметка тази способност няма нищо общо с егоизма, нихилизма, небрежността... или интелекта, което е очевидно. Може би ти просто си по-склонен да се *доверяваш на себе си*, отколкото повечето хора.

Той сви рамене.

— Дори и така да е, талантите ти са спънати. Ограничени. Лошо орязани. Единствената им проява е способността ти да правиш добри копия, въпреки че би трябвало да си способен на много повече — когато се стигне до минаване отвъд, в нова територия, ти си оставаш също така закотвен, както всички... И изведнъж, преди по-малко от седмица, внезапно открих какъв *трябва* да е отговорът. Страшно прост, макар че е нужна брутална сила, за да се постигне краят, който търся. Колкото и да е иронично, това е същият момент на трансформация, която предците ни са свързвали с освобождаването на душата.

Той замълча.

Сетих се. Не беше трудно.

— Говориш за смъртта.

Усмивката на Махарал се разтегли още повече — ревностна, покровителствена и омразна.

— Много добре, Албърт! Наистина, древните са били прави в дуалистичното си вярване, че душата може да бъде освободена от тялото след смъртта. Само че има и много повече неща, за които не са могли да си представят...

Докато Махарал говореше, моята тактика беше ясна като бял ден. Да го карам да продължава. Имаше още въпроси и неща за откриване. И въпреки това...

Не можах да се сдържа. Гневът избухна в мен и малкото ми тяло с изненадваща сила опъна оковите.

— Ти си изстрелял ракетата! Ти си ме убил, мръсни кучи сине, заради проклетите си теории! Ах ти, мръсно садистично чудовище! Като се освободя от...

Йосил се засмя.

— Е, независимо от няколкото момента на просветление, ругатните започват по разписание. Ти си досадно предвидима личност, Морис. И смятам да извлека доста полза от предвидимостта ти.

И с тези думи дубМахарал се върна отново към подготовките си — мърмореше команди и натискаше копчета, докато аз лежах и изгарях, разкъсван между долнопробното задоволство да го мразя и разбирането, че реакцията ми е онази, която иска той.

Естествено, под всичко това дебнеше и любопитството какво смята да направи по-нататък.

[1] От *еготизъм* — термин от гешалт-психологията, означаващ преувеличено мнение за себе си, прекомерно чувство за значението на собствената си личност. — Бел. NomaD. ↑

32. БДИТЕЛНОСТ

... ИЛИ КАК ФРАНКИ МИНАВА ПОД ДЪГАТА, А ПОСЛЕ В НЕЛЕГАЛНОСТ...

Изоставихме колата на „Универсални пещи“, която ни бе отпуснал вайс Енеас Каолин. Предполагахме, че е натъпкана с подслушвателни устройства.

Какво ли друго бе предприел магнатът? Тази мисъл се въртеше непрекъснато в главата ми. Спрях една рикша пред спусналия кепенците „Дъгоцветен салон“, скочих на мястото за пътници и казах на шофьора да ни закара на Четвърта улица.

— И дай повечко газ! — добави моят малък пороподобен приятел, изгарящ от желание да се разкара оттук. В една малка кесия палюидът носеше някои от находките, на които попаднахме, докато тършувахме зад бара, където царица Ирена бе крила някои от тайните си. Май вече кроеше планове как да продаде материалите на „законните им притежатели“ срещу „хонорар за откриването им“, без да се налага да се използва думата „изнудване“.

Водачът сви рамене, свали кресящите си тъмни очила от челото си и си ги сложи. Това разкри малки шикарни дяволски рогца — вероятно имплантиран компас-локатор, достатъчно евтин, за да се инсталира дори на дубъл-еднодневка.

— Дръжте се! — предупреди ни той, хвана ярема и се понесе напред на силните си, подобни на кози крака. Едва след като набра скорост над тридесет клика, включи малкия електромотор и вдигна керамичните си копита над земята.

— Към конкретно място ли сте се запътили? — попита през рамо приличащият на сатир шофьор. — Или благородният сив просто се разхожда? Пътува за събиране на спомени? Желаете ли една бърза обиколка на града?

Трябваша ми няколко мига, преди да се сетя, че в дома на Каолин бях пребоядисан в първокласния „емисарски“ нюанс на сивото. Водачът очевидно бе решил, че не съм тукашен.

— Познавам всички исторически и тайни местенца. Пазарчета, където продават контрабандни стоки, каквито няма да видите никога на изток. Алеи, където законът не важи и камерите са забрадени. Само плащате малка такса за поквара и подписвате писмен отказ от претенции. И попадате в рая на анархизма!

— Само до Четвърта — отговорих аз. — Ще ти кажа къде да спреш, като стигнем. — Разбира се, имах определена цел, но не трябваше да я казвам на глас. Не и когато по всяка вероятност бяхме под наблюдение — и отвън, и отвътре.

Той прие отговора ми с изсумтяване и нагласи визъора си, като нехайно държеше кормилото с пръст. През това време аз измъкнах телефона, който получих малко след подмладяването си.

— На кого ще звъниш? — попита палойдът.

— Ти как мислиш? На работодателя ни естествено. — В паметта бе заложен един-единствен номер.

— Но тогава... защо оставихме колата, ако...

Малките тъмни очи проблеснаха. Направо виждах как подозрителният малък ум на Пал напруга сили.

— Добре де. Предай на Енеас много поздрави от мен.

Бидейки евтин зелен — макар и пребоядисван в оранжево и сиво — не можех изразително да извъртя очи към небето. Затова просто го игнорирах. Телефонът изтананика мелодията си. Кой щеше да отговори? Един от блестящите му големи... иди пък истинският отшелник-трилионер, скрил се зад микробонепропускливите стъкла на кулата си в префърцуеното имение. Или някой компютърен аватар, който или щеше само да приеме съобщението, или щеше да се справи с рутинните решения, може би използвайки записани думи, изречени от собствения глас на Каолин.

Чаках. Когато си от глина, чакането си е съвсем в реда на нещата. Независимо от краткотрайността ми, нетърпеливостта е за онези, които имат да губят истински живот.

Междувременно Старият град минаваше покрай нас с цялата си смес от мръсотия и ярки цветове. По някои от старите сгради, порутени и извадени от списъка за поддръжка, имаше предупредителни знаци, забраняващи влизането на истински хора. Но навсякъде имаше тълпи, абсолютно нехайни за нестабилното си обкръжение — хора, направени за изпълнен с тежък труд ден, но все

пак по-ярки от безцветните си създатели. Заетите разноцветни мравки, благодарение на които цивилизацията продължава да съществува, непрестанно влизаха и излизаха от фабрики и работилници, мъкнеха тежки товари, бързаха за поверителни срещи и изпълняваха спешни поръчки, тичайки на дългите си крака.

Движението за миг се обърка и ни принуди да заобиколим открита строителна площадка, над която се рееше ярък холонадпис:

ГРАДСКИ ДУБЪЛ-ТРАНЗИТЕН ПНЕВМОТРЪБЕН ПРОЕКТ — ПАРИТЕ ОТ ВАШИТЕ ДАНЪЦИ В ДЕЙСТВИЕ

Блестящ дисплей отброяваше времето до деня, когато глинените хора и други товари щяха да бъдат изпращани до всяка част на града по разширена мрежа безвъздушни тръби, свързващи всеки адрес, подобно на безбройните самонасочващи се пакети с данни по интернет — напълно автоматично и почти безплатно. Шофьорите на маршрутни и брентовози се оплакваха, че завършените етапи от проекта вече са ги лишили от най-доходоносните курсове. Отделни саботажни от време на време забавяха работата и напомняха на народа за старите дни на лудитите, когато профсъюзите водеха истински улични битки срещу дубъл-технологията. Една неотдавнашна експлозия дори разруши намираща се недалеч сграда, разби на парчета повече от четиристотин голема и пръсна стъкла достатъчно далеч, за да нарежат един истински човек на цели три преки от нея. Наложиха се да му направят шест шева. Това бе най-големият скандал.

Независимо от неуморното обществено мнение „Универсални пещи“ и останалите дубъл-производители лобираха здраво за инсталирането на тръбите във всеки град. Как по-добре да се увериш, че клиентите ти ще получават милионите си заготовки бързо и да им съдействаш да оползотворят, възможно най-пълно всеки впечатан ден? Колкото по-малко време големът прекарва в транспортиране или в хладилника, толкова повече клиенти ще имат чувството, че не са си хвърлили парите, на вятъра. И ще си поръчват още повече заготовки.

Под надписа се трудеха нискокачествени епсилон-моделни — мъкнеха кошници с пръст на изпъстрените си с петна зелени гърбове. Други се спускаха надолу с части от керамична тръба, пригодена да издържа на високи налягания. Епсилоните дори не получават пълна впечатана личност. Никакви души и никакви рефлексии на съомгата —

само желание за работа и работа, и работа — докато рециклиращият контейнер не ги повика.

Сякаш виждах сцена от научнофантастичен кошмар, по-лош и от „Метрополис“ на Фриц Ланг — роби и работници, трудещи се за намиращите се някъде далеч господари, докато не умрат — обречени и неоплакани от никого. От друга страна, гледката изглеждаше великолепно! Свят на свободни граждани, отделящи малки части от себе си — с които лесно могат да се разделят, — които да се заемат с цялата необходима черна работа, за да могат всички да прекарат органичния си живот; в забавления и учене.

Кое от двете бе истина?

И двете едновременно?

А трябваше ли да ми пука изобщо?

Изненадах се от собствените си мисли.

„Това ли става с мозъка на дубъл, който е просъществувал повече от един ден? Нима презареждането с *elan* те прави мечтател и философ? Дали причината е в събитията, на които бях свидетел при Ирена?

Или защото съм франки?

Хайде, Каолин. Вдигни проклетия телефон!“

Всъщност мълчанието му ми даваше известна надежда. Може би Енеас не го беше особено грижа за нас двамата с палоида. Може да е прекалено зает, за да си прави труда да ни проверява.

А, но „зает“ не означава това, което е означавало навремето. Богаташът може да впечатла достатъчно скъпи дубъли, за да държи всяка работа под око. Значи имаше някаква друга причина.

Строителната площадка се намираще на една пресечка зад нас, когато водачът внезапно зави, като сипеше ругатня след ругатня. Стиснах здраво седалката, готов за катастрофа, но движението си беше съвсем наред. Не, просто шофьорът се гневеше на събития, които нямаха нищо общо с работата му.

— Идиоти! Не можехте ли да се сетите, че ще ви чакат зад онзи хълм? Индонезийците сигурно го държат на прицел от пет различни ъгъла! Кретени! ТЕЗ просто трябва да се откаже от тази среща и да се предаде. Да прати целия си отбор гол на бойното поле! По-добре да започнем всичко на чисто!

По краищата на слънчевите му очила проблясваше слабо сияние. Е, значи очилата бяха и видеоприемници. Всъщност повечето са такива.

Но все пак не плащах, за да бъда потрошен от някакъв спортен запалялко. Още една издънка и щях да предявя граждански иск срещу него...

От чие име? Къде щяха да отидат парите? Горкият стар Албърт имаше сестра някъде в Джорджия, но тя бе собственик на пет патента и нямаше нужда от мангизи. И тогава се сетих — каквото е останало от собствеността на Ал, трябва да премине у Клара. Всичко, което не е реквизирано от ченгетата. Или от Каолин. Всичко зависеше от това да се намери някой друг, който да бъде обвинен в атаката срещу „Универсални пещи“.

Съмнявах се, че ще успея. Но първо трябваше да се съберат още данни.

— Хей, запалялко! — закрещя палойдът на шофьора, който продължаваше да псува, докато заобикаляхме някакви пешеходци и за малко да не ни размаже огромен осмокрак бус за доставки. — Стига си викал, ами гледай пътя!

Шофьорът избуча нещо през рамо към приятеля ми, който се озъби в отговор, изви дългия си гръб и извади нокти, сякаш се готвеше за скок. Тъкмо се канех да затворя телефона и да се намеся, когато внезапно в ухото ми се разнесе глас.

— А, значи все пак се обади. Чудех се кога ще го направиш — измърмори магнатът. Не можех да определя кой Каолин е това, но по всяка вероятност същият, който ни бе натоварил със задачата. — *Какво видя в клуба на Ирена?*

Никакви извинения, че ме е накарал да чакам. Това са то трилионерите.

— Истинската й смърт — отговорих аз. — Използва една от онези услуги с антените и се запрати заедно с всичките си дубъли към нирваносферата, или към пръстените на Валхала, или и аз не знам къде.

— *Зная. Ченгетата току-що са пристигнали там и картината е пред мен. Невероятно. Ама че психарка! Разбра ли какво имах предвид, Морис? Светът се пълни с извратени типове и дублирането*

само влошава нещата още повече. Понякога ми се иска никога да не бяхме...

Млъкна, после продължи:

— Е, няма значение. Мислиш ли, че Ирена е избрала този момент да приключи с всичко, защото заговорът си е провалил? Защото не успяха да разрушат фабриката?

Каолин страшно умело се преструваше на абсолютно невинен. Реших да продължа играта.

— Ирена е просто поредната жертва, сър. Най-искрено вярваше, че е наела сивия Албърт като полулегален промишлен шпионин.

— Да нямаш предвид всички онези идиотии за тайната на телепортирането?

Хвърлих поглед назад към пневмо-тунела — огромни инвестиции щяха да отидат на вятъра, ако дистанционното дублиране един ден станеше реалност.

— Историята е била достатъчно правдоподобна, за да заблуди сивия. Защо не и нея? Както и да е, тази сутрин Ирена е разбрала, че е била използвана да бъде обвинена за прионната атака. И затова е решила да излезе от играта.

— Значи поредният будала. Като теб, Лум и Гадарен. — Каолин изсумтя. — Откри ли някакви следи кой стои зад всичко това?

— Двамата й партньори са били кариерният дубъл, който се е представил като вайс Колинс, и едно копие на маестрата, Джинийн Уоммейкър.

— Това ли е всичко? Вече го знаем от записа на сивия.

Не исках да казвам повече. Но Каолин все още ми беше клиент... най-малкото докато не проверях някои неща. Нямах законно и морално право да го лъжа.

— Вайс Колинс е бил просто фасада, разбира се. Ирена смяташе, че всъщност той би могъл да е Бета.

— Имаш предвид фалшификатора крадец на големи? Имаш ли някакви доказателства? — Гласът на Каолин зазвуча малко по-развълнувано. — Това би ми свършило идеална работа, за да натисна още повече. Да накарам ченгетата да започнат да гледат на това копеле като на обществена заплаха, а не като на поредния маловажен пират. Може да успеем да го изкараме от бизнеса!

Отговорих колкото се може по-внимателно:

— Аз мисля същото. Вървя по следите на Бета от три години. Имали сме доста неприятни сблъсъци.

— *Да, сецям се. Измъкването ти в понеделник, последвано от нападението срещу Телър Билдинг във вторник. Имате за какво да си връщате един на друг.*

Вече виждах целта на пътуването ни. Трябваше да накарам Каолин да се чувства достатъчно удобно, за да не се интересува от действията ми през следващите няколко минути. Определянето на времето беше от жизнена важност.

— Именно затова в момента отивам към Телър Билдинг.

Към. Това всъщност не беше лъжа. Пасваше на траекторията ни из Стария град, в случай че ни следеше по някакъв начин.

— *За повече следи, а? Чудесно* — каза Каолин. Чух никакви приглушени гласове около него; явно се нуждаеха от вниманието му. — *Обади се отново, когато научиш повече* — завърши той и прекъсна връзката, без да каже и едно „дочуване“.

„Точно навреме“ — помислих си облекчено.

— Спри тук! — казах на шофьора, който все още разделяше вниманието си между пътя, военните новини и ругаенето с Пал. „Как ли такива като тоя остават с книжки?“ — зачудих се, подхвърлих му една сребърна монета и скочих долу. За щастие, палойдът предпочете да си остане на рамото ми, вместо да налети на бой. Малко му оставаше.

„Църква на ефемералите“, гласеше мигащият надпис отпред. Изтичах нагоре по гранитните стълби, покрай всички окаяни дубъли — наранени, повредени или зарязани без никаква надежда да бъдат посрещнати вкъщи за прехвърляне. Повечето изглеждаха изтощени, близки до края си. А аз бях най-старият от всички! Единствената глинена личност, която имаше преки спомени от вчерашната проповед. Не че бях дошъл да присъствам на службата.

На опашката за бърза поправка чакаха няколко измъчени: копия; най-отпред стоеше дългурест пурпурен с откъсната лява ръка. За щастие, на смяна беше същата тъмнокоса доброволка и осигуряваше първа помощ на потъпканите и лишени от всякаква надежда. Каквато и психологическа причина да я бе накарала да посвети скъпоценното си реално време на съществата с къс живот, бях й благодарен.

— Опа! — ахна палойдът при вида на доброволката. — Това е Алекси.

— Какво? Познаваш ли я?

— Ъъ... излизахме известно време — тихо ми прошепна минидубълът на Пал. — Мислиш ли, че ще ме познае?

Неволно сравних двата образа. *Истинският* Пал — красив, прошарен и широкоплещест, макар и без долната половина на тялото си и прикован завинаги към стола си — и вида на малкото пъргаво и ухилено същество, наподобяващо невестулка, което стоеше на рамото ми. Между тях нямаше нищо общо, освен когато не се стигнеше до нещата, които наистина имаха значение — като паметта, личността и душата.

— Може би не — отговорих аз, докато минавах покрай опашката и се насочвах към нея. — Стига да си държиш устата затворена.

Няколко наранени дубъла замърмориха, когато приближих до Алекси, заобиколена с варели евтина голем-вар, замазка и гипс. Тя ме погледна — и за първи път забелязах, че е красива по един особен мрачен, отдаден на призванието си начин. Започна да настоява да застана в края на опашката, но млъкна, когато вдигнах ризата си и се обърнах, за да ѝ покажа дългия белег от втвърден цимент на гърба си.

— Помниш ли работата си, докторе? Свърши страхотна работа с онзи малък гаден поглъщач, дето ми дъвчеше чарковете. Сещам се, че един от колегите ти каза, че няма да изкарам деня. Трябваше да приемеш облога.

Тя примигна.

— Помня те. Но... това беше *втор*...

Алекси млъкна с ококорени очи. Не беше вчерашна — изводите сами се налагаха.

„Умна е, вярно си е. Но защо тогава е излизала с Пал?“

Пуснах ризата си.

— Можем ли да разговаряме някъде насаме?

Тя рязко кимна и ни направи знак да я последваме горе.

Странно, но палойдът не каза нито думичка, докато Алекси ни сканира. Тя бързо откри проследяващите буболечки, инсталирани от Каолин, когато бе така любезен да удължи псевдоживота ни.

Откри също така и бомбите.

Може би точно навреме, помислих си аз. Работодателят ни очакваше да докладваме от Телър Билдинг. Можеше да се раздразни, ако разбере, че сме кривнали от пътя.

— Коя Свиня ви е направила това? — изруга Алекси, докато внимателно оставяше бомбите в една очукана метална кутия. Има особени случаи, когато големите могат законно да носят устройства, за самоунищожаване, активиращи се дистанционно по радиото. Но те са много редки на територията на ТЕЗ. Естествено групата на Алекси възразяваше срещу тази практика по принцип. Въздържах се и не й казах, че нашите бомби ни ги е поставил самият велик робовладелец вайс Каолин. Ако научеше, тутакси щеше да го разгласи на всички активисти в движението си.

Не можех да позволя подобно нещо. Не още.

Палойдът се нуждаеше и от някои поправки. Докато тя работеше върху него, аз гледах от балкона към стъклописа в главната зала. Старите християнски символи бяха сменени с кръгла розета, подобна на цвете. Листенцата му изтъняваха навън преди внезапно да се разширят в самия край под прав ъгъл към заострените върхове. Отначало си помислих, че всяко листенце може би е риба с обърната към външната страна опашка. После обаче разбрах, че всъщност са китове — кашалоти, доколкото личеше — събрали огромните си вежди на някаква важна среща на умовете на семейство китови.

Какво означаваше този символизъм? Китовете — дълговечни, макар и застрашени — изглеждаха пълна противоположност на дубълите, които умираха бързо, но затова пък всеки ден се появяваха все повече и повече, винаги възстановявани от човешката изобретателност и дръзновение.

Розетата донякъде ми напомняше за мандалата, която носеше техникът-свещеник от „СД Последни възможности“, ръководил прехвърлянето на царица Ирена в отвъдното. Макар и съвсем различни в детайлите си, двете изображения се свеждаха до борбата за решаването на един и същи проблем — как да помирят впечатването на душата с трайния религиозен импулс. Но кой съм аз, за да си казвам мнението по подобни въпроси?

Наистина, тези ефемерали ми харесваха. Може би им дължах една-две услуги. Но засега трябваше да бъда въздържан.

Алекси приключи с работата си и обяви, че сме чисти. Внезапно се почувствах *свободен* за първи път, откакто... ами, откакто срещнах Пал, Лум и Гадарен в онзи запустял древен парк и бях въввлечен в цялата тази мръсотия.

— Сега мога да се обадя вкъщи! — ликуваше палойдът, забравил клетвата си да пази мълчание. — Да разкажа на себе си какво видях! Направо ще се *побъркам* от кеф при прехвърлянето.

Алекси погледна надолу към него и присви очи. Може би нещо в ритъма на говора на Пал й се бе сторило познато. Не й дадох време да се сети.

— Моят парт... двамата с моя приятел имаме нужда от сигурна връзка с мрежата. Можете ли да ни услужите с един-два чадора?

След колеблива пауза тя кимна и посочи към закачалката. От нея висяха две черни безформени одеяния.

— Неотдавна ги почистихме. Няма буболечки.

— Ще свършат идеална работа, благодаря — казах аз и тръгнах към закачалката.

— Само за ваша информация — добави тя, — абонирана съм за „Бдителност“, така че не се опитвайте да правите разни пакости или незаконни номера от наше име.

— Да, госпожо.

Алекси се намръщи.

— Мога ли да ви се доверя, че няма да пипате нищо друго тук, ако ви оставя и се върна при пациентите си?

Палойдът убедително кимна.

— Ще ви се отплатим за добротата ви — уверих я аз.

— Хм. Може би някой път ще ми обясните как става така, че все още ходите, след като отдавна трябваше да сте кал.

— Някой път. Обещавам.

Тя ни хвърли последен подозрителен поглед и излезе. Когато стъпките й заглъхнаха, погледнах въпросително палойда.

— Добре де! — гъвкаво се изви той. — Може би е по-добра, отколкото заслужавам. Ще се захващаме ли за работа? Няма да заблудим Каолин задълго.

Малкият ми приятел скочи на бюрото и аз му помогнах да се пхне под чадора. Активната качулка го покри и се нагласи според странната му форма. Поставих другия на главата си и оставих черните

му краища да се спускат по раменете надолу до кръста ми. Отвън приличах на някакво забулено същество от мрачните години преди половин век, когато в една трета от държавите на Земята жените били принуждавани да скриват лицата и телата си под безформени одеяния от муселин и марли. В наши дни старият потиснически чадор се бе превърнал в нещо, което ти даваше пълна свобода.

Отвътре...

Внезапно се озовах в друга вселена. Чудният космос на виртуалната реалност, където информацията и илюзията се смесват в изобилия от цветове и синтетични дълбочини. Сензорите на чадора усещаха разположението на ръцете ми, върховете на пръстите ми, всяко мое издишане, реагираха на всеки звук от симулирания ми ларинкс. Няколко измърморени команди — и след секунди пред мен се появиха три активни земни кълбета.

Първото увеличи образа към мястото, където се намираха димящите останки на дома ми... на *Албъртовия дом*. Безплатни корелатори се спуснаха от заобикалящия ме дигитален свят и започнаха да ме умоляват да им позволя да съберат всички данни за трагичното събитие. Двама от агентите бяха с добра репутация, така че им дадох няколко параметъра и ги пуснах да действат. На това ниво на осведоменост не ми струваха нито стотинка, а възможност за обратно проследяване не съществуваше. Нищо не ме отличаваше от милионите други воайори в мрежата. Вече имаше и други по-важни новини, така че действията ми не би трябвало да привлекат ничие внимание, докато не задълбая прекалено дълбоко.

Вторият мехур обхващаше новините за опита за саботаж в „Универсални пещи“. Поисках официалното становище на полицията — най-вече за да разбера дали Албърт все още е заподозрян. Освен това, всяко подобно събитие привличаше всякакъв вид конспиративни теории, доклади от доноснически клубове, хобисти, самотни параноици, автономни „ами ако“ агенти и мотаещи се „да, ама“ аватари. И ако никой от тях не бе на вярна следа, аз можех да пусна и свой собствен доклад! Пускането на анонимни слухове е дълбоко уважавано средство за пакостене, извоювало си специално почетно място.

„ИстАлбърт би бил много по-добър в това. А някой от абаносовите му — още повече.

А аз съм само един зелен, при това и франки. Но съм единственият, който е останал.“

Докато двата мехура се занимаваха с ровене и претърсване на купищата данни, подготвих третата си и най-опасна стъпка.

Резервният носител, където Албърт държеше архивни копия на файловете си, в случай че нещо се случи с домашния му компютър.

Да предположим, че Нел е регистрирала приближаващата ракета... дори само няколко секунди преди попадението. Съгласно инструкциите си тя би трябвало да прехвърли колкото се може повече данни във външния носител. Те би трябвало да ми покажат какво е правил — а вероятно дори какво е мислел — създателят ми в последния миг.

Наградата бе съблазнителна. Но достъпът до нея би могъл да е рискован. „Който и да е изпратил ракетата, той би трябвало да е държал къщата под наблюдение, за да е сигурен, че Албърт ще е вътре по време на нападението. Но колко интензивно е било наблюдението? Дали просто са разположили, навън миникамери, следящи кога Албърт влиза и излиза? Ами ако са успели да проникнат през защитните му екрани вътре в къщата? Де кажем, чрез летящ микрошпионин? Подобни неща стават от време на време. Технологиите се развиват и камерите стават все по-малки и по-малки. Само глупаците могат да се надяват, че тайните им ще останат непокътнати завинаги.

Някой може да е знаел всичко, включително и местоположението на носителя. Може да е поставил дебнещ софтуер, който да засече всеки, който се опитва да стигне до носителя. Взетият назаем чадор няма да ми осигури анонимност много време.“

Но нима имах избор? Алтернативата бе да отида при Пал, да се напием и да чакаме този изкуствено удължен псевдоживот най-накрая да свърши.

Майната му! Размърдах пръсти и измърморих няколко фрази под драпериите на чадора с надеждата, че Албърт не е сменил паролите, след като бе научил, че е създал първото си франки.

Почти веднага пред мен изникна едно доста добро факсимиле на Нел.

Експертите твърдят, че такова животно като истински дигитален интелект не съществува и никога няма да бъде създадено. Сигурно са прави. Това е една от онези „несбъднати мечти“ на научната

фантастика от двадесети век, които никога няма да се превърнат в действителност — също като извънземните летящи чинии. Но все пак *симулацията* бе достигнала истинско съвършенство и една анимирана програма като нищо може да подлъже повечето хора с добре направена говореща глава... най-малкото за две-три реплики.

Лицето ѝ бе моделирано по подобие на една моя преподавателка от колежа. Секси, без да се захласваш прекалено много. Истинска персонификация на ефикасност без въображение. Освен че поиска и провери паролата за достъп на следващо ниво, аватарът сканира лицето ми и изпрати сонда към идентификатора на челото ми.

При обичайни обстоятелства това щеше да е напълно достатъчно. Но не и този път.

— *Несходство. Ти си зеленият от вторник, но въпреки това цветът ти е сив и би трябвало вече да не съществуващ. Достъпът до носителя е отказан, докато не бъде дадено убедително обяснение.*

Кимнах.

— Права си. Ето ти обяснението. С две думи, момчетата от изследователския отдел на „Универсални пещи“ са открили начин да удължат периода на съществуване на дубълите. Това обяснява защо в момента съм пред теб. Откритието очевидно е предизвикало някакъв конфликт между вайс Енеас Каолин и доктор Йосил Махарал. Възможно е това да е довело до убийството на Махарал. Както и до убийството на Албърт Морис.

Анимираното лице се изкриви в някаква карикатура на съмнение. Трябваше да си напомня, че това не бе онази Нел, която познавах. Само неин фантом, реплика, натикана в един ъгъл на огромната инфосфера, работеща с късче взета под наем памет.

— *Обяснението на удължаването на живота ти се преценява като приемливо с оглед на друга информация, записана от абаносовия малко преди експлозията. Но новото несъответствие трябва също да се обясни, преди да получиш достъп.*

— Какво ново несъответствие?

Фантомът на Нел направи доста добро подобие на укорителен поглед — познат нюанс на програмирането, за който никога не ми бе пукало. Обикновено се проявяваше в моментите, когато се проявявах особено силно като глупак.

— Няма убедителни доказателства, че Албърт Морис е бил убит.

Ако бях истински, щях да се задавя.

— Няма убедителни... Какво точно пушещо дуло ти трябва? Не е ли убийство, когато някой те направи на парчета с ракетно нападение?

Трябваше да си напомня, че пред мен не стои истинска или глинена личност, с която да спориш на воля. Нито дори първокласен ИИ. За софтуерен фантом Нел изглеждаше доста добре. Но можеше да се е повредила или зациклила в някоя семантична връзка.

— *Ракетната атака няма нищо общо с несъответствието, с което се занимаваме — а именно, предполагаемото убийство на Албърт Морис* — отговори ми лицето.

Зяпнах го.

— Нищо... нищо общо ли?

Явно зациклянето бе сериозно. По дяволите! Май нямаше да получа никакъв достъп.

— Как... как е възможно смъртоносното оръжие да няма нищо общо?

— *Органичният гражданин Албърт Морис липсва вече малко повече от денонощие. Не е оставил никакви следи в Мрежата, нито пък е бил засичан от уличните камери или...*

— Е, разбира се, че не е...

— *Но изчезването му беше очаквано. Нещо повече, то няма пряка връзка с унищожаването на дома му.*

Така се слисах, че не можех да кажа нито дума. Очаквано? Няма връзка с унищожаването?

Сякаш принуден, обърнах поглед към мехура, който гледаше към Смокинената улица. Няколко реещи се очи-воайори и новинарски камери допринасяха за висококачественото изображение, което се уголеми и предостави ясен изглед отгоре към обгорените греди и срутените тухлени стени. Останките от комина стърчаха нагоре като някакъв предизвикателен пръст. Кованата метална балюстрада на задната веранда се бе превърнала на тирбушон от горещината, а от рамките за увивните рози бяха останали само обгорени пънчета.

Полицейската лента държеше настрана любопитните — истински хора и дубъли, които се опитваха да си вземат по някой сувенир. Вътре в кордона забелязах няколко абаносови — търсеха

следи със скенерите и семплерите си. Други фигури се разхождаха сред развалините.

Докато бях разговарял с фантома, агентите бяха събрали наличната информация за ракетната атака и бяха оградили краищата на мехура с резюмета и диаграми. Видях един доклад за оръжието, което бе причинило всичко това. Точният модел бе неизвестен, но очевидно усъвършенстван да носи голям заряд в съвсем малък обем. Това обясняваше защо ракетата е била откарана тихомълком в Стария град и подготвена, без да бъде засечена. По-впечатляващ бе начинът, по който е била изстреляна — описвала е спирали и е изпускала гъст облак объркващи радарите метални ленти. Освен това бе изгорила по пътя си пет полуизоставени къщи и така напълно бе заличила следите към онзи, който я е изстрелял. Още по-лошо — недостигът на камери в този район пречеше на ченгетата да направят обратно проследяване. Сигурно никога нямаше да достигнат до непосредствения извършител.

„Кой може да има достъп до такова оръжие? — питах се със страхопочитание. — И защо го е използвал срещу нищо и никакъв местен детектив?“

Първият въпрос вече имаше отговор. Е, полицията мълчеше, разбира се, но правилото за пазене на професионална тайна не важи за хилядите анализатори-аматьори и пенсионирани експерти, разполагащи с маса свободно време. След задълбочено пресяване на цялата информация те бяха стигнали до консенсус.

Устройството трябва да е било на *военните*. При това не от нормалния асортимент, използван от националните ни отбори по време на ритуалните битки пред огромните аудитории на Международното бойно поле. Естествено държавите държат най-добрата си стока скрита-покрита, просто за всеки случай. И тази ракета би трябвало да е едно от онези гадни неща, затворени в някое хранилище с надеждата никога да не бъдат използвани.

Това обясняваше защо толкова много абаносови пълзяха сред развалините. Сигурно се интересуваха много повече от оръжието, отколкото от горкия Албърт.

Имаше и други аномалии. Най-различни мнения течаха и мигаха по краищата на мехура.

— *Предполага се, че този Морис е замесен някак си с опита за саботаж в „Универсални пеци“ във вторник вечерта. Очевидно*

трябва да е някакво отмъщение...

— Само след два часа? Глупости! Нужни са били дни или седмици, за да се разположи ракетата и да се вземат всички мерки за заличаване на следите...

— Правилно! Морис очевидно е станал жертва на заговор! Ракетата е трябвало да го убие, за да не свидетелства...

— Възможно е. Но въпреки всичко в цялата работа нещо намирисва. Защо не е намерено тялото?

— Какво тяло? Изпарило се е...

— Разкъсано на парчета...

— Така ли? Къде тогава са тези парчета?

— Има множество ДНК следи, идентични с профила на Морис...

— Именно следи! По дяволите, та ако взривите къщата ми, докато ме няма, ще намерите после какво ли не... клетки от кожа, пърхот, косми. Само погледнете възглавниците си — една десета от тежестта им се образува от частици, които са изпадали от главите ви за хиляда ноци...

— Уф, ама че гадост!

— ... така че не е достатъчно само това, че са намерили следи от ДНК в собствената му къща. За да се, потвърди смъртта, е необходима тъкан! Дори ако е бил направен на кайма, пак ще има парченца от кост, кръв, клетки от вътрешности...

Това ме потресе. Отчасти защото сам трябваше да се сетя! Дори като зелено франки. В края на краищата все още притежавам спомените на Албърт. И опита му.

Какво можеше да означава това?

Сигурно щях сам да стигна до очевидното заключение след секунда-две. Но в същия миг забелязах една самотна фигура, която вървеше из развалините и ровеше въглените с пръчка. Нещо в тънкото тяло привлече вниманието ми и мехурът реагира с увеличаване на образа.

Облечена в джинси, с прибрана под шапката коса, на пръв поглед фигурата приличаше на първокласен дубъл — още повече че лицето бе станало сиво от пепелта. Но когато един абаносов с поклон й направи път, разбрах, че трябва да е истинска. А и движенията й приличаха на движения на атлет.

До нея изскочи малък идентификационен етикет:

НАСЛЕДНИЦАТА НА ЖЕРТВАТА

Чувствата ми бяха по-силни, отколкото очаквах, като се имаше предвид евтиното ми тяло.

— Клара — промърморих аз, когато лицето ѝ се фокусира. Изражението ѝ бе мрачно, комбинация от мъка и тотално объркване.

— *Последната парола е приета — отговори фантомът на Нел. — Достъпът до носителя разрешен.*

Погледнах надясно. Компютъризираното изображение бе сменено със списък, показващ съдържанието на папките. Симулираният глас на Нел продължи да говори:

— *Първото нещо по важност е информацията, която поиска в настоящето си голем-тяло в тринадесет и четиридесет и пет във вторник. Поисква да открие келнера, уволнен от ресторант „Тур Ванадиум“. Въпреки че бях ограничена е тази примитивна форма, успях завърша проследяването. Името и кратката биография на келнера са дадени по-долу. Депозирал е протест в Агенцията на предприемачите, с който отхвърля каквато и да било отговорност за инцидента, довел до прекратяване...*

Какъв келнер? Какъв ресторант? А, бях забравил. В момента това не ме вълнуваше.

— *Точно преди експлозията в списъка със задачите имаше още неща — продължи фантомът на Нел. — Обаждания от Малахай Монтморилин, инспектор Блейн, Джинийн Уоммейкър, Томас Факс.*

Списъкът бе дълъг и ироничен. Ако Албърт бе отговорил на обаждането на Пал, който се опитваше да го предупреди за заговора, в който бе замесен вторият сив, сигурно в момента нямаше да съм тук. Щях да прекарам остатъка от късото си времетраене като свободно франки, нямащо нищо общо с проблемите на Албърт, щях да забавлявам децата по улиците или да се опитам да намеря онзи тромав келнер. Докато се разпадна.

— *Също така мога да възпроизведа записа на последното обаждане на оригинала ти до Риту Махарал, отнасящо се до пътуването им до хижата на баща ѝ в пустинята.*

Това пък какво е? Пътуване? Те двамата?

Разтреперих се. Пътуване с Риту Махарал... в пустинята? Внезапно видях смътно очертанията на онова, което се бе случило. Албърт бе напуснал лично, дегизиран като дубъл!

Ако го бе направил, дали е било защото е подозирал, че домът му се наблюдава от убиеца му? В такъв случай номерът му е проработил. Заблудил е всички, че истинското му тяло е останало вътре. Трябваше ми време, за да възприема тази поразителна идея. Можеше да има пукнатини... но въпреки всичко Албърт можеше да се окаже жив!

Добри новини, нали? Това би ме освободило от тежкия товар — задължението сам да разкрия истината. Доколкото го познавах, в момента Ал и десетки негови лоялни копия бяха по следите на лошите и стесняваха обръча около тях, твърдо решени да отмъстят за разпердушинената му градина.

И все пак... това ми донесе и чувство на разочарование. За известно време наистина се бях чувствал като важна личност. Сякаш тази малка тресчица живот по някакъв начин *имаше значение* в общата картина на събитията. Сякаш справедливостта зависеше от мен. От онова, което щях да реша да направя.

А сега?

Е, задълженията ми бяха ясни. Трябваше да докладвам, естествено. Да опиша всичко, което съм научил, и да предлага услугите си на моите по-добри същности.

Но изобщо не бе така романтично, както да продължа да се боря самичък.

Реших какво да правя, докато гледах как Клара се мотае из развалините, очевидно много по-загрижена от това какво е станало с Албърт, отколкото от изхода на войната. Ако Ал *беше* жив, явно не си бе направил труда дори да се свърже с нея. Дори само за да я успокои, че с него всичко е наред!

Може би беше предпочел компанията на красивата наследница, Риту Махарал.

Копеле.

Понякога можеш да се видиш добре само ако се погледнеш отстрани. И още по-добре, ако се превърнеш в някой друг.

И така, стигам до настоящия момент. Моят разказ приключи. Ще оставя едно копие в носителя... в случай, че се намери някой Албърт, който да си направи труда да го чуе.

Ще пратя също така съкратена версия на госпожица Риту Махарал. Тя бе последният работодател на Албърт точно преди ракетната атака, така че заслужава да научи, че според мен Енеас Каолин е станал опасен луд.

Но всъщност правя всичко това заради Клара. Тя е причината, поради която стоя тук под този чадор десет минути повече и бързо диктувам от първо лице разказ за всичко, което съм видял и направил през последните два дни. Правя го независимо от настойчивите молби на малкия пор-дубъл на Пал, който ме предупреждава, че с всяка секунда се излагаме на все по-голяма опасност. От страна на Каолин или на някой друг враг, който може да е по-опасен и от него.

Няма значение. Докладът ми сигурно няма никакво значение. В края на краищата, разкрил съм само няколко части от мозайката. Разбира се, далеч недостатъчни за разрешаването на случая.

Може би просто съм повторил работата, която вече е била свършена от някоя друга, много по-добра версия на „мен“.

По дяволите, дори не знам къде ще ида сега... макар че имам някои идеи.

И все пак искам да ти кажа нещо, Клара.

Докато тази малка частица душа продължава да съществува, аз ще те помня. Докато рециклираният варел накрая ме повика, ще имам нещо... и някой... за когото да живея.

33. ЗАПАЗЕНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ

... ИСТАЛБЪРТ УСПЯВА ДА ВИДИ ПАРАДА ЖИВ...

Еха.

Това място е невероятно.

Наистина трябва да превключа в реално време, за да опиша какво виждам точно в момента.

Но дори и така, дали ще успея да го направя добре? Особено когато трябва да мърморя на малкия рекордер-имплант, взет от мъртвия голем. Имплант, който може би дори не работи правилно?

И все пак какво друго мога да направя, освен да се опитам? Малцина ще успеят; да видят този спектакъл, без спомените да не бъдат изтрети от мозъците им веднага след това.

Пред мен стои цяла *армия*, разделена по рангове и специалност в отделения, взводове, роти и полкове. Ред след ред неподвижни и яки фигури се губят някъде в далечината и хвърлят дълги сенки на слабата светлина. Нито живи, нито съвсем лишени от живот, мълчаливи в сухия мразовит въздух на дълбоката подземна зала, която сигурно се простира на километри. Всеки войник е запечатан в тънък пласт от гел, който го оставя свеж в очакване на заповедта, която никога няма да дойде — команда да се запалят лампите, да се включат намиращите се наблизо пещи и глиненият легион да бъде събуден от съня си.

Ефрейтор Чен казва, че в корпуса имат мотото: „Отвори, изпечи, служи... и защитавай“.

Тази странна приумица — и самоподценяващият се хумор — ми вдъхва увереност. Малко. Така предполагам.

О, не се изненадах особено. Винаги са се носели слухове за тайно хранилище (или хранилища), в което се пази истинската военна мощ на държавата, приспана, но винаги готова за действие. Естествено, генералите и стратегите в Додекаедъра си дават сметка, че двадесетте малки помощни батальона като онзи на Клара няма да са достатъчни, ако някой ден се завърне *истинската* война. Всички

предполагат, че тези гладиаторско-развлекателни единици са просто върхът на айсберга.

Да, но да го видя със собствените си очи...

— Елате — казва дубъл-Чен и ни прави знак с маймунската си ръка да го последваме. — Оттук се стига до защитения портал, който ви обещах.

Риту се мъчи да изтрие от лицето си остатъците от сивия грим още от момента, в който влязохме в тунела, водещ дълбоко под огромния военен комплекс. Но сега — докато гледа безбройните пашкули, — кърпата увисва в замръзналата ѝ ръка.

— Невероятно. Разбирам защо са построили хранилището точно тук — за да могат войниците горе да впечатлят копия за запас. Но не ми е ясно защо са ви толкова *много*?

Чен свива рамене и влиза в ролята на туристически гид.

— Защото противниковата страна може да разполага дори и с повече. — Той прави тромава стъпка към нас. — Само си помислете, госпожице. Копаенето на дупки е евтина работа. Също като правенето на предварително впечатани дубъли. Не са необходими никакви разходи за храна или обучение. За никакви застраховки или пенсионни осигуровки. Само малко за поддръжка. Имаме добри разузнавачи, работили в повече от дванадесет други страни — част от тях неприятелски настроени към нас. Индонезийците пазят своите войски в голяма пещера под Ява. Южен Хан, Гватемала и Гуджарта са натъпкали огромни орди също под земята. Пък и кой може да устои на изкушението? Представете си, че разполагате с военна сила, по-голяма от онази, която прусаците са стоварили при Марна, и която може да бъде мобилизирана и изпратена във всяка част на земното кълбо само за часове. И всеки войн да е напълно подготвен и с уменията и опита на ветеран.

— Плашещо е — отговарям аз.

Чен кимва.

— Затова се налага да разполагаме със същото — корпус защитници, готови да излязат изпод земята само за броени часове. От една страна, това е просто въпрос на изпреварване в дублирането.

— Искам да кажа, че цялата ситуация е плашеща. Цялата тази надпревара във въоръжаването...

— Оръжия, войници, тела... Наречи го просто съдържане. Да си сигурен, че противникът знае, че ще пострада жестоко, ако реши да нанесе първия удар. Същата логика е свършила добра работа на прадедите ни по времето на атомните бомби. Иначе нямаше сега да стоим тук и да си приказваме.

— И все пак е отвратително — коментира Риту.

— Точно така, госпожице. Но докато политиците не стигнат до сключване на съюз — на истински съюз с власт да прави проверки на място, — какво друго ни остава?

Мой ред е да поставя въпрос.

— Ами секретността? Как е възможно да се запази в тайна подобно нещо? Хенчмъновият закон...

— ... е направен да поощрява доносниците. Съвсем вярно. Но въпреки това нито един вътрешен човек не се е разприказвал за погребаната под земята армия. И причината за това е съвсем проста, Албърт. Хенчмъновият закон е насочен срещу *престъпната дейност*. Да не мислиш, че шапкарите в Додекаедъра не са прочели законите внимателно? Никога не са отричали наличието на резервни отбранителни сили. В това няма нищо отвратително или незаконно — никакви истински хора не са били оцетени по никакъв начин — затова няма и награда за доносници. Тогава за какво му е на някой да разкрива за съществуването, на това място? Единственото, което ще спечели, е глоба върху пожизнените му доходи, за да покрие разходите по преместването на големите на някое друго място.

Чен ни поглежда закачливо.

— Между другото, това се отнася и за вас, ако решите да направите някоя глупост. Нямаме нищо против слуховете. Спокойно си дрънкайте за заговори и за каквото си искате с приятелите си. Само не пускайте нито думичка за местоположението на това място в Мрежата, или ще затънете в дългове и ще правите месечни вноски в сметката на Додекаедъра. До края на живота си.

Докато говореше това, направих с помощта на импланта си снимка на сцената. „За лична употреба“, оправдах сам себе си.

Може би трябва да я изтрия.

— А сега да ви заведа до секретния портал.

Все още леко зашеметени от предупреждението на ефрейтора, двамата с Риту мълчаливо го следваме покрай редиците съвременни

еничари, мълчаливи като статуи, повечето от тях боядисани на камуфлажни петна. Едва отблизо си давам сметка колко големи са тези големи! Високи един път и половина от нормалния човешки ръст, с допълнителни енергийни клетки за повече сила, издръжливост и способност да използват подсилени сетива.

Макар че повечето от тях са яки и широкоплещести, продължавам да търся лицето на Клара. Несъмнено и тя е била образец и е вградила уменията и бойния си дух в стотици, може би в хиляди от тези дубликати. Малко съм раздразнен, че никога не ми е споменавала... поне не за *мащаба* на всичко това!

Докато вървим, Риту продължава да досажда на Чен.

— Струва ми се, че опасността не се свежда само до външна заплаха. Този легион не е ли изкушение и за онези, които държат ключовете? Ами ако шапкарите — или президентът, или дори главният защитник, решат, че демокрацията им е прекалено неудобна? Представете си само как милион напълно екипирани бойни големи излизат изпод земята като разгневени мравки и завладяват всеки град само за няколко...

— Нямаше ли един трилър преди няколко години точно по този сценарий? Страхотни ефекти и здрав екшън, доколкото си спомням. Орди от керамични чудовища, маршируващи с вдървените си крака, крещящи с бомбастични гласове и унищожавачи всичко пред себе си... с изключение на героя естествено. Все някак си не успяваха да го уцелят!

Чен се смее и посочва с дългата си ръка към заобикалящите ни роти.

— Но честно казано, историята бе съвсем изсмукана от пръстите. Всяко от тези момчета е впечатано от лицензиран гражданин-запасняк, точно според правилата. Те носят нашите спомени и ценности. И се получава малко трудничко да се добереш до купата, когато всичките ти главорези са направени от такива като мен — и Клара естествено, — на които демокрацията им се струва нещо чудесно. Освен това тук има и устройства за самоунищожение, а кодовете са разпределени между...

Чен спира и поклаща глава.

— Не, забравете всички предпазни мерки. Ако нямате вяра в процедурите и професионализма, погледнете на нещата от позицията на логиката.

— На каква логика, ефрейтор?

Чен потупва пластмасовата обвивка на стоящия до него боен голем, който може би съдържа дубликат на собствената му душа.

— Логиката на времетраенето им, госпожице. Макар и да е подсилен с допълнително гориво, бойният дубъл не може да съществува по-дълго от пет дни. Най-много седмица. Чудно ми е как ли ще се задържат всички тези завладени градове след този срок. Никаква малка групичка конспиратори не може да впечата достатъчно заместници. А никаква голяма група не би могла да задържи подобна тайна достатъчно дълго. Не, целта на тази армия е да поеме първата вълна от изненадващата атака на врага. След това хората сами ще трябва да защитават себе си и цивилизацията си. Единствено те могат да осигурят достатъчно свежи души и сурова храброст, които да бъдат използвани в един продължителен конфликт.

Чен свива рамене.

— Но всичко това е било вярно и по времето на дядо ми и на неговия дядо.

Риту не разполага с готов отговор на това, а аз успявам да запазя мълчание. Така че Чен се обръща отново и ни повежда покрай още полкове, подредени безупречно един след друг, докато изгубваме бройката им, поразени от огромния брой мълчаливи пазители.

Риту се чувства особено некомфортно. Рязка и отдалечена, тя по нищо не прилича на приказливата спътничка, с която минах през пустинята. Сигурно една от причините е в собствения ѝ проблем с правенето на дубъли — никога не може да предскаже какво ще се получи от впечатването. Понякога всичко минава нормално — големът Риту прилича достатъчно на нея, за да споделя амбициите ѝ и да изпълнява дадените задачи, след което да се върне за рутинното прехвърляне. Но други копия изчезват мистериозно и само ѝ пращат шифровани обидни съобщения.

— Можеш ли да си представиш какво е да ти се подиграва някой, който знае всяко съкровено нещо, което някога си направил или помислил?

— Че тогава защо изобищо впечатваш? — попитах я по време на дългия ни преход през пустинята.

— Не разбираш ли? Работя за „Универсални пещи“! Израснала съм в глинената търговия. Това е всичко, което зная и мога. А за да си вършиш работата в наши дни трябва да копираш. Така че всяка сутрин изпичам два голема и се моля всичко да е наред.

Но ако има важна среща или нещо, което трябва да се направи както трябва, се опитвам да се справя с него лично.

Като пътуването до хижата на баща ѝ и до мястото, където бе загинал. Когато поканих Риту, тя бе решила да похарчи ден от истинския си живот. Само че сега харчим няколко, откакто онзи отвратителен „Каолин“ ни направи засада на магистралата. Заседнали далеч от града, без никакви средства за комуникация и съвсем малко скъсили разстоянието до целта си. Сигурно ѝ беше много трудно...

... както и на мен. Да измина целия този път и да открия, че Клара се е самоотлъчила и е отишла да се рови из останките на къщата ми, докато аз през това време разчитам на благодеяния. По дяволите, дано да стигнем по-скоро този портал. Трябва да намеря начин да се свържа...

Най-после!

Колоните глинени войници свършват. Излизаме от мълчаливото множество само за да се озовем под още по-големи сенки — ред след ред големи автоматични пещи, в момента тихи, но готови да се включат бързо и да изпекат разопакованите воини на огромни групи, да стимулират *elan* клетките им и да пратят цели дивизии към саможертвата и славата.

Над нас се издигат корпоративни фирмени знаци, гравирани гордо в механичните чудовища. Няма по-известен символ от оградените в кръгове букви У и П. И все пак Риту не изглежда горда, а нервно разтрива рамене и ръце и погледът ѝ скача наляво и надясно. Зъбите ѝ са стиснати, сякаш ходи единствено със силата на волята си.

Чен ни води през една плъзгаща се врата в още една огромна зала, където на висящи от тавана куки висят безброй *доспехи*. Цяла гора от комбинирани дуралитни шлемове и брони, готови да се спуснат върху телата, все още горещи от пещта. Трябва да се промъкнем през тесен проход между тях, раменете ни закачат метални ливреи и гамаши и те се раздвижват като някакви призраци.

Чувствам се малък, сякаш сме деца, ходещи на пръсти през гардероба на някакви великани. Тази зала е по-зловеща дори от

легионите големи войници. Може би защото тук няма *душа*. В края на краищата онази дубъл-армия бе човешка. Добре де, един вид човешка. А този оръжеен склад е изпълнен със смразяващото безличие на метал и силикон. Празни, доспехите обезпокоително силно ми приличат на роботи — смъртоносно неотговорни и освободени от всякакво подобие на съвест.

За щастие се движим бързо. След минути сме в другия край и съм доволен, че с това свършва!

Излизаме от „съблекалнята“ И Чен ми прави знак да се присъединя към него на балкона.

— Албърт, трябва да видиш това! Ще го намериш за интересно, ако Клара по някакъв начин ти е повлияла.

Приближавам до перилата и откривам, че терасата гледа към трета огромна галерия, на малко по-голяма дълбочина от предишната, натъпкана с най-добрите оръжия, които съм виждал. Всичко — ръчно огнестрелно, оръжие, огнемети, лични хеликораптори — е подредено на спретнати редове или рафтове, като някакво огромно тържище за оръдия за унищожение. Централна библиотека на войната.

Чен клати глава, очевидно изпълнен с копнеж и тъжен.

— Настояват да държим най-добрите неща тук долу, като резерва. За всеки случай, както се казва. Но определено ми се иска да можехме да ги използваме горе, по време на някои срещи. Като тази срещу индонезийците например. Яки копелета. Щеше да е страхотно, ако...

Ефрейторът-дубъл внезапно млъква и накланя маймунската си глава на една страна.

— Чу ли нещо?

За миг ми се струва, че ме дърпа за крака. Това зловещо място изглежда чудесно за свърталище на призраци.

Едва тогава... Да, тихо мърморене. Сега го чувам.

Взирам се надолу и най-накрая забелязвам движещи се фигури между далечните редове лавици. Някои са блестящо черни, а други — с цвят на стомана: Носят инструменти, таблички-бележници и оглеждат купищата складирани машини за убиване.

Чен прошепва една ругатня.

— По дяволите! Явно правят проверка! Но защо точно сега?

— Мисля, че зная.

Той ме поглежда с тъмните си очи под тежките изпъкнали вежди. После изведнъж се сеща.

— Ракетата! Онази, която унищожи архито ти заедно с къщата. Мислех си, че е ръчна изработка, като онези, дето ги правят градските смотаняци и престъпници в мазетата си. Но началството явно е заподозряло, че е било откраднато оттук. Мамка му, трябваше да се сетя!

Какво мога да кажа? Възможността ми бе хрумнала току-що. Но не исках да стряскам Чен, когато така се опитваше да ми помогне.

— Защо някой от армията ще иска да съм мъртъв? Вярно, Клара на няколко пъти заплашваше да ми счупи ръцете...

Майтапът е кух. Маймуната-дубъл на Чен се свива.

— Трябва да се омитаме. Веднага!

— Но ти обеща да ни заведеш...

— Защото си мислех, че тук няма никой! И не се бях сетил, че може да е замесено армейско оборудване. Определено не смятам да те пращам право в ръцете на тия типове! — Чен сграбчва ръката ми. — Да вземем госпожица Махарал и...

Изречението спира по средата, когато двамата се обръщаме и зяпваме.

Бяхме оставили Риту точно зад нас.

Сега е изчезнала. Единствената следа е шумоленето на една дълга редица висящи доспехи — отслабваща вълничка в морето от тела и шлемове, които кимат и учтиво се покланят, докато тя минава покрай тях.

34. ПОДВЕЖДАНИЯ

... МАЛКИЯТ ЧЕРВЕН БИВА ДЪРПАН НАСАМ-НАТАМ...

Трудно е, да се проникне в мислите на гений.

Обикновено това не е причина за тревога, тъй като е добре известно, че истинският блестящ талант има в повечето случаи положителна корелация с благоприличието — факт, на който разчитаме ние останалите, и то дори повече, отколкото си даваме сметка. Истинският свят не се мъти от луднали артисти, психявали генерали, мрачни писатели, вманиачени държавници, ненаситни магнати или побъркани учени като онези, които виждате по филмите.

От друга страна, изключенията придават на гения смесен образ в очите на обществото — жизнен, драматичен, до известна степен луд и малко опасен. Този образ прокарва романтичното виждане, популярно сред съмнителните типове, че за да си надарен, трябва да си и престъпник. Непоносим, за да те помнят. Арогантен, За да те приемат сериозно.

Йосил Махарал сигурно бе прекалил с гледането на долнопробни филми на младини, тъй като изцяло подхождаше на клишето. Сам в тайната си крепост, без никой, пред когото да отговаря — нито дори пред истинския си аз — той може да изиграе ролята на побъркан учен докрай. Нещо по-лошо мисли си, че нещо в мен ще му даде ключа за решаването на загадката — единственият му шанс за вечен живот.

Затворен в лабораторията му, безпомощно окован във вериги, започвам да усещам широко известния рефлекс на съомгата. Познатия зов, който чуват повечето висококачествени големи в края на дългия ден. Подтикът да бързаш към къщи за прехвърляне, само че този път многократно усилен от странната машина.

Винаги съм можел да го преодолея, когато се е налагало. Но този път рефлексът е силен. Изпитвам толкова болезнена нужда, че дърпам веригите, които ме държат неподвижен, без да ме е грижа, че ще повредя вързаните си крайници. Древните инстинкти, наследени от милиони години, ми казват да пазя тялото, което нося. Но зовът е по-

силен. Той казва, че това тяло не е по-важно от евтиния комплект хартиени дрехи. Онова, което има значение, са спомените.

Не. Не спомените. Нещо по-важно. А именно...

Не познавам научната терминология. Единственото, което зная точно в момента, е страстното желание. Да се върна. Да вляза отново в истинския си мозък.

Мозък, който, вече не съществува според дубийосил, който неотдавна ме информира, че истинското тяло на Албърт Морис — тялото, което е излязло от майка ми преди повече от двадесет хиляди дни — е разкъсано на парчета късно във вторник. Заедно с дома и градината ми. Заедно с бележниците от училище и униформата от скаутския клуб. Заедно със спортните награди и магистърската теза, която все смятах да седна и да довърша... Заедно със сувенирите от повече от стоте разрешени от мен случая, в които бях разкрил лошите и бях пратил най-лошите от тях на лечение или в затвора.

Заедно с белега от куршум на лявото ми рамо — Клара го галеше, докато се любехме, и понякога дори оставяше следи от зъбите си по него — те постепенно изчезваха от еластичната ми плът. Плът, която вече не съществува. Така ми казаха.

Не мога да проверя по никакъв начин дали Махарал ми е казал истината. Но каква му е ползата да лъже един безпомощен пленник?

По дяволите. Бях хвърлил много усилия в онази градина. Сладките кайсии щяха да узреят следващата седмица.

Добре, успявам да се разсея по този начин от безполезния разговор със самия себе си. Има начин да отвърна на удара. Но колко дълго мога да издържа преди засиленият рефлекс да ме разкъса на части?

Още по-лошото е, че големът Махарал също говори. Непрекъснато бърбори, докато работи нещо на конзолата си. Може би го прави за собствените си нерви. Или като част от дяволския си план да скъса моите.

— ... така че всичко е започнало десетилетия преди Джефти Анонас да открие Постоянната вълна. Двама души на име Нюберг и Д'Аквили открили вариации в невралните функции на човека с помощта на примитивни прожекционни машини. Най-много се заинтересували от промените във вестибуларния апарат в горната задна част на мозъка по време на медитации и молитва. Открили, че

спиритуалните адепти — от будистките монаси до екзалтираните евангелисти — очевидно са се научили как да потискат дейността в тази неврална зона, чиято функция е да комбинира в едно данните от сензорите и да създаде ясна представа къде свършваш ти и къде започва останалият свят. Онова, което били успели да правят вярващите, било да елиминират представата за граница между тях самите и света. Един от ефектите — усещането за космическо единство или единение с вселената — се съпровождал с отделяне на ендорфин и други доставящи удоволствие химикали, които засилвали желанието да се връщаш отново и отново в това състояние. С други думи, молитвите и медитацията предизвиквали психохимично *пристрастяване* към стремежа за святост и единение с Бог!... Междувременно други изследователи търсели седалището на *съзнанието*, или въображаемото място, където смятаме, че съществуват нашите същности. Западняците обикновено смятат, че то е между очите и гледа през тях, подобно на някакъв малък хомункулус-аз, който язди вътре в главата. Но някои незападни племена са си представяли нещата по друг начин — вярвали са, че истинските ни същности обитават гърдите ни, някъде в района на биещото сърце. Експериментите показали, че хората могат да бъдат убедени да преместят това чувство за местоположение на същността — или душата. Можеш дори да се научиш да си я представяш *извън* тялото ти. Яхнала някакъв предмет... дори и кукла, направена от глина!

Насред дърдоренето си професорът от време на време спира и ми се усмихва.

— Помисли си само за въодушевлението, Албърт! Отначало тези следи нямали никакви очевидни връзки помежду си. Но не след дълго надарените с по-дръзко въображение започнали да схващат с какво са се захванали! Парчета от огромен пъзел. След това вход към свят, толкова огромен, колкото великата вселена на физиката... и също толкова пълен с възможности.

Безпомощно гледам как завърта някакъв голям кръгъл диск още веднъж. Машината над мен изревава и праща още един лъч в малката ми червено-оранжева глава. Успявам да сподавя стона си и да не му дам повод за още едно удоволствие. За да се разсея, продължавам този коментар... въпреки че нямам записващо устройство и думите са безполезни, потъващи в ентропията в мига, в който ги измислям.

Това няма нищо общо с въпроса. Продължавам да си заповядвам да *намеря стил на поведение и да се придържам към него!* Благороден съвет, даден на безпомощен затворник много отдавна от човек, преживял много по-жестоки мъчения от онези, за които Махарал изобщо може да си помисли. Съвет, който ми помага в момента, докато...

Друг лъч пробужда главата ми! Гърбът ми се извива в спазми. Гърча се и се разкъсвам от *необходимостта* да се върна.

Но къде да се върна? И *защо* ми причинява това?

Внезапно забелязвам нещо през стъклената стена, която разделя лабораторията на Йосил. От другата страна виждам сивАлбърт. Дубълът, който бе заловен в имението на Каолин във вторник. Онзи, който е бил доведен тук, възстановен и използван като образец, за да бъда направен аз.

Всеки път, когато тялото ми се извива, същото прави и неговото!

Дали Махарал ни причинява едно и също нещо едновременно? При сивия не виждам голяма машина като тази, прицелена в мен.

Това означава, че се случва нещо друго. Онзи дубъл по някакъв начин усеща същото, което усещам и аз! Той... агрх!

Това беше лошо. Стискам зъби толкова силно, че щях да ги счупя, ако бях истински.

Трябва да говоря. Веднага след следващия удар.

— Дис... дис... дис...

— Какво, Албърт? Опитваш се да кажеш нещо ли?

Дубълът на Йосил се навежда над мен и ме гледа с фалшиво съчувствие.

— Хайде, Албърт. Можеш да го направиш!

— Дис... тан... Дистанционно! Т-ти с-с-се опит-т-ваш да...

— Да направя дистанционно впечатване? — Похитителят ми се засмива. — *Винаги* казваш едно и също. Не, стари приятелю. Няма нищо по-досадно от тази стара мечта. Онова, което се опитвам да постигна, е много по-амбициозно. Фазово синхронизиране на псевдоквантумни душевни състояния на две свързани, но пространствено разделени постоянни вълни. Използване на дълбоката обвързаност на твоя Споделен наблюдателен унификационен локус. Това говори ли ти нещо?

Треперя.

— С-с-споде-делен наб-б-лю...

— Говорихме вече за това. Фактът, че всеки човек създава вселената, като действа в ролята на наблюдател, за огъването на вероятностите и... о, няма значение. Да кажем просто, че всички копия на Постоянната вълна остават свързани с оригиналната версия. Дори и твоята, Албърт, макар че оставяш на големите си забележителна свобода на действие. Искам да *използвам* тази връзка! По ирония това изисква прекъсването на първоначалната връзка, а единственият начин, по който тя може да бъде прекъсната... е с елиминирането на образа-прототип.

— Уб-бил с-си...

— Истинския Албърт Морис с помощта на открадната ракета? Разбира се. Вече не го ли изяснихме?

— Себе си. Убил си себе си!

Този път сивият голем пред мен трепва.

— Ами... да, това също. И хич не беше лесно, повярвай ми. Но имах причини.

— П-причини ли?

— Трябваше да действам бързо. Преди да разбера напълно какво смятам да направя. Дори и така, за малко щях да се размина със себе си, докато карах по онази пустинна магистрала.

Става ми все по-трудно да говоря... да изплювам дори отделните думи... особено когато всеки път ме посреща поредният сарказъм. Безмилостните удари на машината, дърпаща рязко струните на Постоянната ми вълна... ме кара да крещя от желание да избягам... или да се върна за прехвърляне... в мозъка, който вече не съществува.

Добре, мисли! Да предположим, че истинския ми аз го няма. Ами сивият в другото отделение? Мога ли да прехвърля тази душа в *него*! Без апарат за прехвърляне е все едно да се опиташ да се прехвърлиш на Луната.

Освен ако...

... освен ако Махарал не очаква да се случи нещо друго. Нещо... о-ох!... необичайно.

Възможно... възможно ли е от мен да се очаква да *пратя* нещо... някаква част от мен... през помещението и през онова стъкло до сивия, без дебелите криокабели или останалите обичайни средства, които се свързват при прехвърлянето?

Усещам как следващият удар набира сила.
Мамка му, ще боли...

35. ГЛАНЦИРАН И ОБЪРКАН

... СИВИЯТ ОТ ВТОРНИК ПОЛУЧАВА ПОРИВ...

По дяволите. Какво беше това?

Дали не съм си въобразил, че някаква вълна мина през мен като горещ вятър?

Като едното нищо. Прикован към масата, неспособен да помръдна, осъден на възможно най-лошата присъда.

Да мисля.

От момента, в който Махарал ме принуди да впечатам онова малко червено-оранжево копие и ме остави да се сварявам тук, се мъча да измисля хитроумен план за измъкване. Такъв, за какъвто предишните заловени Албъртовци не са се сетили. Или ако не успея, да пратя по някакъв начин съобщение до истинския си аз. Предупреждение за технохорър шоуто на Йосил.

Да, зная. Невъзможно е. Но кроенето на планове, независимо колко безнадеждни са те, помага да мине времето.

Едва сега започвам да усещам приливи на странна тревога. Проблясващи образи, прекалено кратки, за да ги разпозная, като фрагменти от сън. Когато ги следвам, използвайки свободни асоциации, всичко, което ми идва наум, са огромни редици мълчаливи фигури... като статуите на Великденския остров. Или фигури от гигантски шах.

На всеки няколко минути изпитвам изблици на дива, клаустрофобична *потребност*. Да се махна от този затвор. Да си ида вкъщи. Да избягам от това задушавашо се тяло, което нося, и да се върна в онова, което е важното. От направеното от почти безсмъртна плът.

А нещо като гаден слух ми нашепва: „Вече няма «аз» и няма място, където да отида.“

36. ГРЪНЧАРСКИ БЛУС

... ЗЕЛЕНИЯТ СЕ ШЛЯЕ...

Старият град? Чирепи!

Двамата с палоида напуснахме Храма на ефемералите и забързахме по Четвърта улица покрай динобусите, които ревяха и сумтяха, извозвайки евтини работници. Товаробикове и брентовози ръмжаха един срещу друг, пробивайки си път да доставят стоките си, а момчета за всичко спринтираха на дългите си крака, прескачайки наведените глави на ниските епсилони, крачещи към изкопите без нито една мисъл или грижа в главата си. Досадни малки дубъл-дяволи се щураха нагоре-надолу, измитаха всички боклуци и поддържаха улиците безупречно чисти. А сред всички тези едnodневки царствено крачеха сиви, бели и абаносови, носещи най-ценния товар — *спомените*, които истинските човешки същества ще поискат да прехвърлят в края на деня.

Старият град е част от съвременния живот, но защо тогава ми се стори толкова непознат този път? Защото съм научил, че съм франки на зрялата възраст почти два дена?

Шмугнах се покрай Телър Билдинг, където набеget от вторник въвлече горкия Албърт в беди, по-големи от възможностите му, забързах надолу по „прекия път“, препоръчан ми от малкото подобно на невестулка приятелче, което се бе разположило на рамото ми. Скоро излязохме от търговския район с оживените му офиси и фабрики и се потопихме в задните улички на юг — свят на разпадащи се сгради, безразсъдни приумици и краткотрайни перспективи.

Дубълите, които ще намерите в този район, са пратени с поръчения, който имат много малко общо с бизнеса или индустрията.

Един примигващ надпис крещеше „ИЗ-КОРМЯНЕ“! Отвън стояха викачи в крещящи цветове и приканваха минувачите да влязат за „пътуването на живота ви“. През издънените стени видях двадесететажна сграда, превърната в гигантска пързалка на ужасите... диво въртящо се увеселително влакче без колани и предпазни перила и

с добавената особеност, че много от посетителите носеха оръжие и разменяха изстрели с онези, които минаваха покрай тях в други вагони. Ама че забава.

После идваше ред на кал-сводниците и д-бордеите — с огромни дупки и всякакъв вид примамливи прозорци — за онези, които не могат да си позволят фантазиите им да бъдат специално подготвени и доставени по домовете им.

Следваха същите онези покрити със сажди бойни полета, които бях посетил като тийнейджър, все така отбелязани с предупредителни знаци и с евтини будки, предлагащи оръжие на онези, които са забравили да си вземат своето собствено. „Безплатен лов на глави“, крещеше някаква реклама, сякаш на място като това някой би посмял да иска заплащане за традиционни услуги. „Оставете на нас подробностите около купона!“ — мигаше друг. „Отстъпки за рожденици!“

Нали знаете. Обичайните неща. Объркващи напомняния за младостта.

Имаше още нещо объркващо. Кожата ми беше започнала да се *люпи*. Сивото покритие, което изглеждаше така шикозно и първокачествено в имението на Каолин след подмладяващия курс, очевидно не беше нищо друго освен долнопробен евтин спрей. Щом започна да се бели, падаше на дълги ивици и смъкваше и червено-оранжевия пласт отдолу. Зачесах се, за да махна досадното покритие, и тялото ми бързо започна да си възвръща оригиналния цвят — зелен. Подходящ за косене на ливадата и почистване на банята. Не и за игра на детективи.

— Завий наляво, а на следващата пресечка — надясно. — Палоидът впи нокти в рамото ми. — Само внимавай за Капулетите.

— Да внимавам за *какво*?

Видях какво имаше предвид малко по-късно, когато завих на ъгъла и спрях изненадан, зяпнал към улицата. Беше променена до неузнаваемост от последния път, когато бях идвал тук — цял квартал, изграден отново като най-точно копие на Ренесансова Италия — от калдъръма до пищния фонтан на главния площад, разположен срещу романска черква. В двата края се издигаха две натруфени крепости-жилища с балкони, окичени с развяващите се знамена на съперническите си знатни фамилии. Разноцветни наемници се

навеждаха от терасите и крещяха към минаващите отдолу иди важно крачеха напред-назад и се перчеха с чорапогащите с жартиери и издуващи се дюкяни. Пищни женски бавно разхождаха широките си рокли от коприна покрай съдържатели на магазини, които гръмко и цветисто предлагаха стоките си.

Подобно разточително начинание изглеждаше твърде скъпо за Стария град, където всичко можеше да бъде разпердушинено на парчета от поредната голем-война, при която някой заблуден снаряд излезе извън очертаните граници. Но бързо разбрах, че рискът е самото оправдание за съществуването на квартала. Причината за благокалното му население.

До фонтана се разнесоха викове. Някакъв в червени и сини ивици буташе друг, чиято кожа и дрехи бяха на точки... всеки в ливреята на къщата си. Внезапно изсъскаха бляскави рапири и зазвъняха като звънци, а тълпата се събра да вика и да прави залози на фалшив Шекспиров жаргон.

„Уф — сетих се аз. — Един от двамата трябва да е Ромео. Дали всички членове на клуба се редуват за ролята, или се дава по старшинство? Може би дават мястото под наем за един ден, за да го финансират.“

Безработни и отегчени от предпазливите игри в предградията, тези запаянковци би трябвало да станат рано, за да си подготвят дубълите и да ги пращат тук всяка сутрин, след което да прекарат целия ден вкъщи, горящи от нетърпение да научат изхода от представлението — жив или мъртъв. Нищо, което биха могли да изпитат законно в истинска плът, не би могло да се сравни с яркия алтернативен живот, който водеха тук.

А аз си мислех, че Ирена, е особнячка!

— Спокойно, Албърт — сгълча ме една част от мен. — *Имаш си работа — и нещо много повече. Истинският свят има смисъл за теб. Другите не са такива късметлии.*

— Така ли? — отговори друг вътрешен глас. — *Я си затварям устата, кретен нещастен. Аз не съм Албърт.*

Няколко наемници на точки обърнаха гръб на дуела и ни видяха да пресичаме близката отрупана с цветя колонада. Изръмжаха и ръцете им посегнаха към дръжките на шпагите.

Капулети, сетих се аз и бързо и покорно се поклоних, след което забързах, като гледах да не зяпам наоколо.

Благодаря, Пал. Ха, пряк път!

Посока. Скоро разбрах, че южният район на Стария град е отделен за симулатори и старите изоставени сгради са се върнали към нов, живот. Следващият квартал бе по тема от Дивия запад, изпълнен с шляещи се стрелци, оцветени във всички тонове на Шарената пустиня. Следваше някакъв стъклено-метален научнофантастичен сценарий, за който нямах време да се сетя, докато профучавах през него. Естествено общото между всички тях беше опасността. Разбира се, дигиталната виртуална реалност предлага още по-голям избор от места и ярко ги изобразява под прикритието на чадора ти. На дори и най-добрите добавки не могат да те накарат да почувстваш виртуалната реалност като истинска. Нищо чудно, че киберсветовете се населяват предимно от киберманиаци.

Следващата зона бе най-голяма от всички. И най-ужасяваща.

Заемаше цели шест квартала с гигантски холоекрани в двата края, подсилващи илюзията за безкраен, забързан градски пейзаж. Жесток градски пейзаж с порутени жилища и смразяващо познат вид. Светът, за който ми разказваха родителите ми. Периодът на проклятието. Времето на страх, войни и купонна система бе почти отминало по времето на моето раждане, когато бумът в дублирането започна да излива своя рог на изобилието наред със социалните помощи. Но белезите от Проклятието продължават да измъчват хората от моето поколение — дори и сега.

„Защо? — чудех се аз, докато гледах огромната имитация. — Защо някой ще хвърля толкова много пари и грижи, за да пресъздаде ада, от който едва се спасихме?“ Дори въздухът изглеждаше изпълнен с нещо, от което очите ти започват да парят. Мисля, че са му викали „смог“. Нали трябва да се пресъздаде всичко.

— Почти стигнахме — подкани ме палойдът. — Кафявата сграда отляво. После нагоре.

Тръгнах към порутения тухлен жилищен блок. Във фойето в тенекиена кофа капеше вода, а по стените имаше старомодни олющени тапети. Сигурен съм, че ако разполагах с обоняние, щях да надуша миризмата на урина.

До третия етаж не видях никого, но зад затворените врати чувах най-различни гласове — гневни, нетърпеливи, страстни, дори викове на деца. „Сигурно повечето са компютърно генерирани. За да прилича на претъпкано с клиенти.“ Но все пак защо някой дори би си помислил да пробва подобен живот?

Спътникът ми посочи мръсния коридор.

— Наех един от тези малки апартаменти преди месеци, за да служи за тайна квартира за особени срещи. По-добре тук, отколкото вкъщи. А е и по-близо.

Той ме насочи към врата, обозначена с олющена ваденка като апартамент номер 2-В. Почуках.

— Влез! — извика познат глас.

Топката на вратата се завъртя под ръката ми — скъпи механични метални части, нарочно покрити с ръжда, за да скърцат. Същото се отнасяше и за пантите. Бутнах вратата и се оказах в стая, украсена в стил „ергенска бърлога“.

Няколко души стояха, когато влязох — разбира се, с изключение на онзи, когото търсех. Животоподдържащото кресло на Пал забръмча, когато тръгна към нас и се изправи на две колела — модерна техноаномалия сред изкуствената бедност.

— Зелчо! Вече те бях отписал — докато не дойде последният ти доклад преди около час. Ама че приключение! Стигането до „Универсални пещи“! Прионната атака! Наистина ли видя как онзи Морис се пъха в гъза на *товарач*? — Той се изкиска. — След това срещата с Енеас Каолин. Как само чакам да прехвърля всичко онова, дето стана при Ирена!

Яките ръце на Пал се протегнаха към дубъла-порно палойдът най-неочаквано се изплъзна от тях и мина зад врата ми на другото ми рамо.

— Това може да почака — изтърси малката версия на приятеля ми. — Първо, какво прави Гадарен тук и кои са тези другите?

Аз също бях разпознал мразещия големите фундаменталист. Присъствието му в Стария град бе като слизането на папата в ада. Горкият човечец явно бе отчаян и това се виждаше повече от ясно на истинското му лице.

Срещу Гадарен стоеше един зелен и се сетих, че това може да е единствено Лум, фанатикът-манципат. Евтиният глинен образ имаше

само далечна прилика с широкобузестия оригинал, но ми кимна любезно, като на стар познат.

— Значи сте успели да се измъкнете от „Универсални пещи“, дубМорис! Бях много скептично настроен, когато господин Монтморилин ни подкани да дойдем колкото се може по-бързо тук на срещата. Естествено, радвам се да разбера, че животът ви е удължен. Това може да бъде истинска благодат за потиснатите!

— Аз също се радвам да ви видя — отговорих му. — И обясненията ще дойдат по реда си. Първо, кой е той?

Посочих третия гост на Пал. Голем, боядисан в бледоморав цвят, с неприлични жълто-кафяви райета, образуващи спирали от темето му надолу. Избраното лице на дубъла ми изглеждаше непознато, по усмивката тревожно ми напомняше за някого.

— Е, срещаме се отново, Морис — каза копието на спирали с глас, които събра стари спомени. — Ако пътищата ни продължат да се пресичат, ще започна да си мисля, че ме преследваш.

— Да бе. Поздрави и на теб, Бета. — Колкото мразех това копеле, толкова въпроси исках да му задам.

— Мисля, че е време да си поговорим за Енеас Каолин.

37. ПРЕДАТЕЛСТВО

... ИСТАЛБЪРТ НАРАНЯВА ПРЪСТА СИ...

Накрая се отказах да диктувам в реално време. Беше прекалено уморително да ползвам това малко записващо устройство. Истинското ми тяло просто не е пригодно за него! А и стана прекалено напечено, когато Риту ни изостави в огромната подземна база и изчезна сред армията мълчаливи кукли-защитници.

Отначало двамата с ефрейтор Чен просто зяпахме поразени. Къде беше отишла? За какво по дяволите трябваше да ни напуска, особено в тази обитавана от призраци пещера?

Чен се разкъсваше на две. Искаше да ме измъкне, оттук, след като видя проверяващите, които душеха наоколо, вероятно в търсене на ракетата, която ме беше „убила“. От друга страна, дубъл-ефрейторът не можеше просто да изостави Риту Махарал и да остави цивилен — при това истински — да се мотае из тайната база без охрана.

— Разполагате ли с нещо, което да може да проследява телесна топлина? — прошепнах му аз и посочих към доспехите, висящи в безкрайни редици около нас. — Или с нещо, което да засича метаболитни продукти?

Маймуноподобният ми спътник се намръщи.

— Ако го призная, можеш да подадеш сигнал на доносник.

— Така ли? Супер. — Голем-армията би трябвало да ни предпазва от други голем-армии. Трудно може да се оправдае складирането на материали, с които можеш да засичаш *истински* хора. Само полицията може да разполага с подобни играчки, при това се наглеждат много строго.

Свих рамене.

— Значи можем просто да оставим Риту да се мотае тук. Ако се изгуби, може да използва някоя от онези големи машини да събуди някой войник и да го помоли да ѝ покаже пътя. Казах ли ти, че работи в „Универсални пещи“?

Чен изръмжа.

— Мамка му! Добре. Следвай ме.

Обърна се и бързо се заклатушка към единия край на огромната съблекалня.

Повечето от доспехите бяха пригодени за по-едри тела, като онези, които бях видял в Залата на пазителите. Как ли точно този ефрейтор Чен смяташе да се намести в някои от тях? Скоро получих отговора. Последните няколко десетки реда се състояха от костюми с най-различни размери, за различен брой крайници и добавки. Очевидно съществуваха и специализирани бойни дубъли, каквито не бях виждал никога по телевизията, дори й при най-големите сражения на лигата.

— Костюмите на зелени и кехлибарени ивици са за разузнавачи — обясни ми той. — Имат адаптивен камуфлаж и пълен набор сензори... включително и такива, които биха послужили за нашата нужда да проследим... тъъ... да намерим госпожица Махарал и да ѝ помогнем.

Чен определено беше нервен. Очите му се стрелкаха наляво-надясно и можех да позная какво си мисли. Сигурно щеше да е по-просто, ако Риту си беше останала с маскировката, както направих аз. Но от грима кожата я сърбеше и тя го беше изтрила.

— Може ли истински човек да носи подобно нещо? — попитах аз и посочих висящата наблизо униформа.

— Може... а, разбрах те. Ако *Риту* влезе в такъв костюм и го затвори както трябва, няма да оставя никаква следа след себе си. Да. Първо трябва да проверя дали не е минала оттук.

Чен сграбчи един разузнавателен костюм (много по-малък от обикновения, но пасващ горе-долу на маймунското му тяло) и започна да затяга циповете. Застанах зад него, посегнах да му помогна...

... и го сграбчих здраво с лявата си ръка за раменете, а с дясната — за главата, след което натиснах здраво надолу.

Две неща работеха в моя полза — силните истински мускули и елементът на изненада. Но колко десети от секундата щяха да са необходими на тренирания войник да ме изрита и да заличи всички преимущества?

Той пусна доспехите, изкрещя и се опита да се извие и да ме хване.

Чен може и да беше професионалист, но аз знам едно-две неща за предателството и убийствата. А и тялото му не беше от най-първокласните. Вратът изпука точно навреме — в момента, когато той удари палеца ми и през ръката ми премина пареща болка.

— Ох! — изкрещях аз, пуснах го и затръсках наранения си палец.

Големът се изплъзна от ръцете ми и падна на пода. Макар и парализиран, можеше да ме вижда как ругая, подскачам и смуча пръста си.

Видях в очите му, че разбира.

Че знае, че съм истински. И че ме е наранил.

Когато светлината на съзнанието започна да помръква, устните на дубъла се раздвижиха, за да оформят една-единствена беззвучна дума.

„Извинявай.“

След което Постоянната вълна помръкна. Можех да видя... почти да усетя как изчезва.

Следващият ми ход бе ясен. Все още имах нужда от сигурен достъп до мрежата, а Чен току-що ми бе показал как мога да стигна до него незабелязан с помощта на един от „разузнавателните“ екипи. Сензорите му щяха да ми помогнат да засека и избегна инспекторите от Додекаедъра, които бяхме видели. Както и да проследя следата на Риту — стига да имах късмет.

Честно казано, изчезването ѝ не беше основната ми грижа. Веднага щом се закопчах по съответния начин и се уверих, че мога да дишам, се наведох да вдигна глиненото тяло. Горкият дубЧен. Бих искал да кажа, че целта ми бе да го занеса до някой фризер и да спася спомените му. Но всъщност ми трябваше място, където да скрия разпадащото му се тяло — за предпочитане в анонимен рециклиращ контейнер.

А пък и истинският ефрейтор Чен не би се зарадвал особено на спомените му за случилото се днес. Най-добрата услуга, която можех да му направя, бе да залича всякакви следи от участието му във всичко това.

Добре де, може и да се оправдавам пред самия себе си. Трябваше да му видя сметката най-вече заради една основна причина. В мига, в който наденеше костюма, той щеше да започне да търси истинско човешко тяло... и щеше да намери едно, стоящо точно до него. Доста неудобно за мен самия. Не можех да го позволя.

Мисля, че разбра това малко преди края си.

Наблизо нямаше рециклиращ контейнер, така че извадих идентификатора му и натиках останалата му част в кошче за боклук.

Ще му се реванширам, ако успея да се измъкна от тази каша. Някой ден ще го покана на вечеря. Нищо, че няма да има ни най-малка представа защо го правя.

Трябвах ми само няколко минути, за да свикна с костюма и да наглася камуфлажа му според осветлението. Подобно на октопод, чувствителната към светлина кожа непрекъснато се променяше, за да съответства на всичко, което се намираше около мен. Доста добра маскировка, дума да няма. Класи над онова, с което можеш да се сдобиеш от някой магазин за хобисти. Достатъчно добра, за да заблуди повечето охранителни системи, реагиращи на движение — било то дигитално, органично или глинено.

По дяволите. Дори след Голямата дерегулация правителствата намират начин да харчат данъците ни, за да произвеждат подобни неща.

С нагласени на максимална чувствителност сензори се запромъквах към мястото, където Чен бе видял инспекторите. Може би щях да успея да ги подслушам и да разбера дали за убийството ми е било използвано откраднатото военно оборудване. И което бе по-важно, секретният портал трябваше да се намира някъде зад оръжейната.

Надявах се също да попадна на машина за храна. Не може истински хора да не слизат тук поне *от време на време*! Да си органичен е хубаво, но си има и неудобствата. Бях толкова гладен, че дори самохипнозата не можеше вече да помогне срещу разбунтувалия се стомах.

Добре поне, че униформата имаше заглушители. Стомахът ми така гръмко се оплакваше, че бе в състояние да събуди и армията в съседната зала!

Това са то високите технологии.

38. АМФОРУМ

... ЧЕРВЕН, СИВ И НЯКАКЪВ ДРУГ СЕ СРЕЩАХ ПРЕЗ ВРЕМЕТО И ПРОСТРАНСТВОТО...

Пълня се и преливам през ръба, подобно на контейнер — или няколко контейнера.

Единственото ми желание? Да изпразня съдовете, които съм!

Подтикът да се слея... да се съчета... да, се свързва отново ме надвива.

Но кой *мен*?

Кое мен?

Защо, кога и къде мен?

Двойници. Еднакви и същевременно *различни*. Защото единият от мен знае неща, които другият не знае.

Единият е видял глинени съдове от корабокрушения, станали преди две хиляди години. Фигурки на богиня-майка или курва, оформени от кал преди двадесет хилядолетия. Клиновидни символи, отпечатани от ръка по времето, когато ръцете за първи път са се научили да описват мисли...

Единият бе видял всичко това. Другият аз се гърчи и се чуди откъде идват всички тези образи. Не спомени, а свежо, характерно изживяване на суровото и истинското.

Зная какво прави Махарал. Но откъде мога да знам?

Целта на това мъчение си остава неразбираема за мен. Наистина ли е полудял? Дали всички дубъли имат една и съща участ, когато се превърнат в призраци, оставени да се реят без връзка с душата-дом?

Или изпитва нов начин, по който да вибрира Постоянната вълна? Разнообразно.

Не се чувствам като единствен актьор. По-скоро като цяло представление. Като арена.

Аз съм форум.

Ах! Това не е като познатото усещане при прехвърляне, което е познато на всички ни — пасивно поглъщане на спомените, когато копието на Постоянната ти вълна изтича обратно, за да се съчетае с оригинала. Вместо това сякаш две вълни застават успоредно една на друга, сива и червена, но еднакви по положение, взаимодействащи си и взаимно засилващи се, опитващи се с всички сили да постигнат обща съгласуваност...

И някъде като фон, подобно на лош туристически гид или противен лектор, гласът на Йосил ми повтаря отново и отново, че „наблюдателите създават вселената“. О, той ме дразни и ми се подиграва с всяко следващо пулсиране на рефлекса на съомгата, подтиква ме да си „вървя у дома“, към базата, която е по-дълготрайна.

„Отговори на гатанката ми, Морис — казва мъчителят ми. — Как можеш да бъдеш едновременно на две места, когато изобщо те няма?“

ТРЕТА ЧАСТ

*Последният от глина първа бе
омесен.*

*Последните зърна засяха в
късна есен.*

*А в утрото на Създанието що
се писа,*

*в последната зора ще съди съд
небесен.*

Едуард
Фицджералд,
„Рубаят на
Омар Хаям“

39. САМО НЯКОЛКО ПРИЯТЕЛЧЕТА

... ЗЕЛЕНИЯТ ПРАВИ ЛУДОРИЯ...,

Големът с жълто-кафявата спирала ми разказа някои лични неща, за да докаже, че е Бета... неща, които би могъл да знае единствено Албърт Морис от миналите си срещи с вечния си враг. Действия, измами, обиди и тайни подробности от сблъсъци, в които едва успявах да се измъкна от лапите му. Или той от моите.

— Звучи така, сякаш вие двамата сте участвали в продължителна игра на гоненица — отбеляза Лум.

— Детска му работа — отбеляза душевният консерватор Гадарен.

— Може и така да е — отговори Бета. — Но игра, в която се разиграват сериозни суми. Една от причините да разширявам бизнеса си беше необходимостта да заделям по нещо за събиращите се глоби. В случай, че Албърт в края на краищата успее да спипа истинския ми аз.

— Не обвинявай Албърт, че си избрал кариерата на крадец на дубъли — изръмжах аз. Както и да е, бих заложил цялото си имущество, че си загазила здравата. Много по-зле, отколкото цивилните глоби за нарушаване на авторските права. Сдобил си се с нови врагове, нали? Много по-опасни от всеки частен детектив.

Бета потвърди с кимане.

— От месеци усещам как някой диша във врата ми. Едно по едно начинанията ми биваха най-педантично разбивани от някой, който нападнаше внезапно и използваше прионни бомби, за да унищожи копията ми (както и откраднатите образци, между другото), или пък ги поемаше за няколко дни, след което изгаряше всичко, за да си прикрие следите.

— Хм. Това обяснява една случка в Телър Билдинг — отбелязах аз. — В понеделник ти временно плени мой зелен разузнавач. Или поне си помислих, че беше ти. Но хваналите ме бяха по-жестоки, дори

донякъде френетични. Всъщност дори се опитаха да използват мъчения...

— Не съм бил аз — мрачно ме увери Бета.

— Както и да е, измъкнах се на косъм. И във вторник сутринта се върнах с инспектор Блейн и с подкрепления от АП, за да разпердушиним свърталището. Всичко мина добре. Но по-късно минах зад сградата и попаднах на един разпадащ се жълтур, който твърдеше, че си ти, и смотолеви нещо от рода, че някакъв съперник е „поел“ работата в свои ръце. Имаш ли представа кой е сторил всичко това?

— Отначало смятах, че си *ти*, Морис. Но после разбрах, че трябва да е някой наистина компетентен. — Бета хвърли поглед към мен, но се сдържах да му се озъбя и запазих физиономията си на стар комарджия. Така че сардоничният дубъл продължи: — Някой, който бе успял да проследи пиратските ми копирни центрове един по един, независимо от всички предпазни мерки. Като крайна отчаяна мярка използвах най-добрите си методи за оттегляне, за да взема неприкосновения запас в тайни преносими пещи, програмирани да се активират след известно забавяне.

— И вие сте едно от онези предварително впечатани копия? — попита Лум. — Колко стари са спомените ви? Кога бяхте направен?

Дубълът на Бета се намръщи.

— Преди повече от две седмици! Сигурно щях вечно да спя, ако не бяха дошли новините за Албърт, които задействаха изпичането. Тогава се свързах, с господин Монтморилин, който бе така добър да ме покани на тази среща. — Спиралният голем кимна към Пал.

— Казваш „новините за Албърт“...

Другият истински човек, Джеймс Гадарен, тропна с крак.

— Чакайте! Първо да изясним дали този прочут в подградния свят Бета наистина е участвал в заговор с царица Ирена и Джинийн Уоммейкър...

— Още не сме установили дали маестрата...

Гадарен ме изгледа свирепо. Сетих се къде ми е мястото, измърморих някакво извинение и си затворих устата.

— И така — продължи той. — Ние би трябвало да вярваме, че Бета, Ирена и Уоммейкър наистина са планирали да проникнат в УП с идеята да разкрият наличието на скрити технологии. Дори това да е вярно, не ми се вярва да са искали да разгласят откритието си. По-

вероятно е изнудване! Начин да принудят Енеас Каолин да купи мълчанието им.

Бета се съгласи със свиване на рамене.

— Парите в брой са хубаво нещо. Ние също искахме тази дубъл-подмладяваща техника. Органичната памет на Ирена бе на привършване и тя искаше да забави прехвърлянията. Ние двамата с Уоммейкър виждахме търговски изгоди от продължаването на трайността на копията ни — нейните легални и моите пиратски. — Бета се засмя. — Съюзът ни се градеше на временна взаимна изгода.

— Това няма значение. — Гадарен се наведе напред. — И за да извършите шпионската си акция, сте решили да наемете преследващото ви възмездие, детектив Албърт Морис. Не ви ли се стори рисковано?

Бета кимна.

— Точно затова се представих за вайс Колинс. А и защо да не наемем Албърт? Работата съответстваше на способностите му.

— Само че някакъв враг ви е спипал преди това. Той ви е заместил, след което е променил целта на акцията. И очаквате да повярваме на това?

От масата се разнесе писклива версия на гласа на Пал. Малкият голем-пор — палойдът — се въртеше около холопрожектора.

— У мен е онази филмова ролка, дето я намерихме у Ирена. Да им покажем ли какво откри, Зелчо?

Кимнах. Образите от тайните срещи в лимузината заизскачаха един след друг от прожектора. Разказах на присъстващите за анализа ми на карираните шарки на „вайс Колинс“.

Бета се ухили на комплимента ми, когато завърших:

— Използването на пиксел-емитерите за моментална смяна на мотивите е много свеж трик. Той обяснява как успяваше толкова пъти да ми се измъкнеш под носа. Очевидно врагът ти не е знаел за тази техника. Или пък не му е пукало. Защото след като те е заместил, той просто е копирали последния ти грим. Ирена така и не е забелязала. Оттук нататък не му е било трудно да промени плана ти. Вместо апаратурата, която вие тримата сте смятали да имплантирате в Албърт, той е сложил бомба и така вместо индустриален шпионаж се е стигнало до саботаж. Прав ли съм?

Големът на Бета сви рамене.

— Спомените ми са отпреди две седмици, така че не мога да твърдя нищо за последните събития... освен да кажа, че съответстват на онова, от което се страхувах. Явно врагът ми е завършил превземането на целия ми бизнес. — Той ядно плесна с ръце. — Само да разполагах с някаква следа кой е!

Неправилно ли ще бъде да призная чувството си на задоволство да видя как Бета страда по същия начин, по който бе страдал от години Албърт — и да се пита кой е истинският му враг?

— Е, не мога да твърдя, че съм *компетентен*, Бета. Но ако искаш просто *следа*...

По мой знак палюидът превключи на последното изображение, показващо една от последните версии на „вайс Колинс“ с постоянната му карирана снимка. Едва когато изображението се увеличи повече... много повече... видяхме малките драскотини, които разкриваха различното оцветяване отдолу. Блестящо, подобно на метал, но много по-ярко от стоманата. Зеленият голем на Лум се приближи до образа, търкайки брадичката си, сякаш се нуждаеше от бръснене.

— А, та това прилича на...

— Прилича на бяло злато или платина — довърши вместо него идеологическият му противник. — Хей, да не се опитвате да кажете, че *Енеас Каолин*... — Мъжът ахна. — Но защо ще си цапа ръцете с подобни отрепки?

Гадарен презрително посочи Бета, който обидено скочи на крака.

— И още нещо — добави Пал, чешейки истинската си двудневна четина. — Какво би спечелил от саботирането на собствената си фабрика?

— Застрахователен номер? — предположи Лум. — Начин да се отърве от застояла стока?

— Не — каза Гадарен през зъби. — Това е план да елиминира наведнъж всичките си противници.

Кимнах.

— Вземете предвид многото нива на обвинение. Първо, със завършването на идиотските си тунели към комплекса — посочих Лум и Гадарен — вие сами сте си изкопали ямата. Идеалните изкупителни жертви. Особено след като предишната нощ някой е пратил онези дубъли, напомнящи атентатора-камикадзе. Дори и да успеете да

избегнете затвора или глобите, пострадахте от нещо по-лошо. Дискредитирани, вие изглеждате като глупаци.

— Хм, благодаря — измърмори Лум. Гадарен ме изглежда злобно, но си затрая.

— Значи Каолин е трябвало да се отърве и от Албърт — каза Пал. — Затова ли те взриви, стари приятелю? За да не отречеш, че си замесен? Доста грубо! Първо на първо, полицията гледа на убийството много по-сериозно, отколкото на избиването на тайфа дубъли.

— Все още не виждам особен смисъл в тази част — съгласих се аз. — А и какво изобщо му е направил горкият Албърт? Но *следващото* ниво съответства на всичко, което чухме днес следобед. Веднага след вестта за саботажа царица Ирена е разбрала, че всичко ужасно се е объркало. И затова е решила да излезе от играта по своя си начин и да остави вината да падне изцяло върху партньорите ѝ вайс Колинс ѝ Джинийн Уоммейкър.

— Освен това, тя ни остави доказателство, че Колинс е Бета — Добави палойдът.

— Именно. И точно тук следата би трябвало да свърши. С един прочут похитител и ползваща се с реномето на „извратена“ бизнесдама, уличени в пъклен съюз, който се е провалил. Така с един удар Каолин вижда сметката на всички, които е мразел — или просто се е дразнел от тях.

Спиралният голем на Бета кимна.

— И замисълът му щеше да проработи, ако не бяха снимките на Ирена и кадърното ти детективско разследване. *Изненадващо* кадърно, Морис.

Можех само да поклатя глава.

— Много мило, до последната дума.

Пал изтъркаля креслото си напред, за да разгледа образа.

— Това не са достатъчни доказателства за обвинение. Особено срещу трилионер.

— Не се нуждаем от убедително доказателство — сръза палойдът оригинала си. — А само от достатъчно вероятна версия, с която да предизвикаме пълно разследване. С това ще можем да изискваме данните от вътрешната мрежа камери на УП. Да предложим Хенчмънова награда. Да накараме полицията също да се намеси. Да настояваме да видим самия Каолин, от плът...

Нещо мина през мен — подобно на полъх топъл вятър, който ме накара да се обърна и да се *заслушам*.

Точно това й направих и веднага чух странен шум... някакво тихо скърцане по вратата.

След това тя експлодира.

Едва избегнах едно голямо парче дърво, което профуча през мястото, където само преди миг се намираше главата ми. Първият нападател се втурна през виещия се пушек, като стреляше.

Преминах на аварийна скорост и се хвърлих към широко отворилия очи Джеймс Гадарен, който изкрещя, когато го покрих с тялото си и го стоварих на пода. По време на меле може да стане какво ли не, а който и да бе нападателят ни, може и да не бе очаквал да срещне истински хора точно в тази част на града, където обичайното правило е „стреляй по всичко, което мърда“. Гадарен ме изрита панически, сякаш аз бях нападателят! Минаха най-малко четири секунди преди глупакът да се скрие под канапетото. Дотогава битката вече бе в разгара си.

Нападателите бяха на кръстосани ивици — цветове на бандити. Бесните бойци, доколкото си спомнях. И *биха* могли да бъдат просто няколко момчета, дошли да си направят кефа — ако не бе точно избраният момент. Когато се изправих, видях, че неколцина от тях вече лежат пред вратата, свалени от необичайно бързите рефлексии на Пал — и смъртно ефективната пушка-разпръсквач, която изстрелваше широки струй високоскоростни сачми срещу входа.

Не беше сам. Малкият му дубликат-пор се бе настанил на рамото му и стреляше с минипистолет. Очевидно бяха загърбили интраперсоналните си различия. Бета също бе зает. Спиралният дубъл бе измъкнал тънка тръба с четиридесетзаряден магазин. С всеки изстрел тя пращаше самонасочващи се умни фунийки, заредени с паралитични ензими, към керамичните очи на нападателите.

Пред разбитата врата се трупаха тела, но продължаваха, да прииждат още нападатели, които се катереха по повалените си другари или ги прескачаха, без да престават да стрелят. Навсякъде летяха парчета от лампи и мебели.

— Зелчо, дръж!

Пал ми метна пушката си и грабна друга, която изскочи от някаква ниша в подвижния стол. Стреляхме заедно, точно навреме, за да отбием поредната атака.

Друг трясък ме накара да се обърна и в този миг видях движение зад, прозореца. Още нападатели се катереха по паянтовия пожарен изход и се готвеха да ни изненадат в гръб.

— Лум! — изкрещях на евтиния зелен, пратен на срещата от фетишиста-манципат. — Покрий прозореца!

Той разпери ръце.

— Невъоръжен съм!

— Върви! — викнах аз, като се метнах към предната врата и изстрелях още един заряд, докато се претъркулвах през няколко пушещи тела. Сграбчих някакво оръжие от все още трепереща ръка и го метнах във висока дъга към зеления манципат. Надявах се, че Лум ще го хване и ще знае какво да прави с него.

— Бета, помогни на Лум! — извиках отново и се метнах напред.

Притиснах се до стената непосредствено до разбитата врата и вече можех да стрелям по коридора в едната посока. Пометох цяла колона гадове, които чакаха на опашка реда си. Пушката ми ги покоси като глинени кукли, полети с маркуч. Естествено другата половина атакуващи вече знаеше точно къде се намирам.

Едно силно „дум“ ми подсказа, че някой е закрепил нещо от другата страна на стената; на която се облягах. Побързах да се махна и две, секунди по-късно взривът напълни цялата стая с отпадъци и отвори нов проход с ширина четири метра.

В същия миг се пръсна прозорецът. Навсякъде полетяха стъкла. Чух стрелба откъм него. Надявах се, че Лум ще се представи добре.

Новата ми позиция ми позволи да изненадам половината от новата вълна, изливаща се от коридора. Добро съотношение, ако ги беше грижа за загубите. Явно не им пукаше обаче, като се имаше предвид, че атакуваха, без да обръщат внимание на броя на жертвите. Минипистолетът на палоида се изпразни и без да има време да намери друг, той се хвърли напред и впи зъби в гърлото на един от враговете, който изненадан залитна назад и се стовари върху неколцина от своите. Самоубийствената атака ги задържа няколко безценни секунди, през които свалих останалите отзад. Но изходът се знаеше предварително — горкият малък палойд бе разкъсан на парчета.

Побеснях, но далеч по-малко в сравнение с Пал.

— Мамка му, исках ги тези спомени! — изкрещя той, хвърли разпръсквача и измъкна някакво друго пукало. При вида му изтръпнах. Изпарител.

Дори калените в битки членове на бандата се ужасиха и побързаха да потърсят прикритие. Единият закъсня: буца нестабилен кристал влезе в цевта ѝ и изпрати кохерентен заряд настроени микровълни, които минаха право през него — и през стената отзад.

Втора двойка дойде като подкрепление, зяпна към Пал, обърна се да побегне... само за да се изпари в небитието заедно с втората секция от стената.

— Зад теб! — изкрещях аз и станах да стрелям към прозореца, където злочестият зелен на Лум бе стъпкан от нова вълна нападатели. Нито следа от Бета. Нищо, ново.

Пал завъртя стола си и прати още един заряд дезинтегриращи микровълни към новодошлите, изпарявайки един от тях и половината от друг — заедно с рамката на прозореца и част от пожарния изход.

За мое облекчение, никой не отвърна на огъня му, въпреки че беше на открито.

„Разбират, че е истински, и не искат да се намесят ченгетата. Най-много да му вземат оръжието и да го хванат. Може и да се опитат насилствено да му дадат енфие на забравата и да изтрият последните час-два от паметта му.“

Естествено това означаваше, че всички стрелци се обърнаха срещу мен. Куршумите се сипеха около мен, приближаваха се все повече и повече, докато Пал приключи с вкарването на поредния кристал в цевта и вдигна изпарителя. Бесните се разпръснаха, което ми даде възможност да си поема дъх.

Пал ме погледна в очите и в погледа му се четеше, че ме освобождава от задължението да пазя истинските хора. Тези бандити играеха по правилата.

— В безопасност съм — изръмжа той, измъкна филма от четеца и ми го метна. — Бягай!

Бързо кимнах на приятеля, си, претърколих се на една страна, изправих се, втурнах се през стаята и се метнах зад кухненския тезгях точно в мига, когато сачмите разкъсаха талашитените плоскости и

рикошираха от тенджери и тигани. Слава на небесата, че помещението се оказа обзаведено.

— Хайде, копелета! — крещеше Пал, докато зареждаше полулегалното си оръжие. — Жалки смотаняци. *Убийте ме!*

В гласа му имаше ридание — болка, която дори и най-добрият му приятел рядко бе чувал. Да, част от мен му съчувстваше и се надяваше Пал най-сетне да получи точно този вид смърт, който искаше. С взрив, а не със скимтене.

Приближаваха. Сигурно Голямото пукало оставаше без изстрели — бяха с размерите на юмрук. На мен самия ми оставаха само няколко заряда. Чух нападателите да приближават от три страни. Положението хич не изглеждаше розово.

Точно тогава стената зад мен внезапно се превърна в облак от горещ, разширяващ се облак газове.

— Зелчо, бягай! — изкрещя Пал.

Вече бях от другата страна, метнах се покрай изненаданите обитатели на съседния апартамент — подобие на семейство, които се взираха към мен през очилата си, докато се криеха под масата. В ъгъла от евтин телевизор гърмеше музиката от „Шоуто на Касиус и. Хенри“.

За щастие, бяха дубъли, играещи си на живот, от една по-авантюристична епоха. Така че минах покрай тях, без да изпитвам угризения на съвестта. Всякакви глоби заради това прекъсване щяха да бъдат простени. Обезщетение само за повредите. Никакви наказателни точки.

А всъщност към кого щяха да предявят иска?

40. ПРИЯТЕЛ В ТЕСТОТО

... ИСТАЛБЪРТ НАМИРА ВРЪЗКА...

Има нещо чаровно и старомодно в електронния свят на „изкуствения интелект“ и компютърно генерираните образи.

Наистина, моето поколение има склонност да гледа отвисоко на античните хакери и киберстарчета, мнозина от които все още се държат здраво за напразната си мечта в дигиталната трансцендентност — паметната мечта за свръхинтелигентни машини, свалени индивидуалности и виртуални светове, по-истински от реалността. Това вече се е превърнало във виц.

Още по-лошо — превърнало се е в поредното хоби.

И все пак си признавам, че на мен ми харесва. Обичам да обикалям старите уебстраници и да търся скрити инфо-съкровища. Да се пързаям от една камера на друга. Да създавам малки микроаватари, които да ровят в бази данни, толкова дебели и разхвърляни от трупаните повече от век пластове гигабайти, че трябва да оборудваш софтуерните си емисари с кирки и миньорски каски. Почти винаги се налага да определиш абсолютно точно какво ти трябва, за да могат да намерят нещо ценно.

Все пак дълбаенето и упоритостта *могат* да те възнаградят със скъпоценни камъни. Като например фактът, че Йосил Махарал е служил като високоплатен консултант на Додекаедъра.

Нищо чудно — той се ползваше с реномето на един от най-големите експерти по солистика, известен с оригиналния си начин на мислене. Естествено, висшите военни — а може би дори президентът в Стъкления дом — би трябвало да се консултират с Махарал, за да разберат какъв ще бъде следващият етап. Да преценят какви нови технологии биха могли да се намират в ръцете на потенциалните врагове. Той също така е бил и главен инспектор и съветник, когато са планирали създаването на гигантската резервна армия от бойни големи под „Джеси Хелмс“.

Научих това от инфопортала, към който ни водеше дубълът на Чен преди Риту да изчезне и да ми се наложи да видя сметката на малката маймуна, събираща входна такса. Нещата изглеждаха не толкова приятни, без компания, но затова пък самотата ми позволи да се съсредоточа.

Явно бяха дали на Махарал пълен картбланш, разбрах, докато мърдах пръсти и ръце под ултрасигурния правителствен чадор. Няколко инфомехура се уголемяваха и намаляваха, реагирайки на погледа ми. Единият показваше карта на района с базата и нейните сгради за тренировки, почивка и впечатване, ведно с издигащите се наблизо четиризвездни хотели, обслужващи жадните за зрелища запалнянковци. На известно разстояние на югозапад, зад голямото укрепление, се простираше самото бойно поле, на което националните отбори се биеха за слава и за уреждането на спорове, без да е необходимо да се пролива кръв. В район, издълбан от кратери като Луната, едно парче от пустинята бе жертвано в името на спорта и за да спести войната на останалата част от планетата.

Поне това знаеше обществото.

Но сега бях в състояние също така да проследя лабиринта от тунели и пещери под базата, насочващи се в противоположната посока. Тайна крепост, създадена за огромна армия готови да изпълнят дълга си воини. Някои части бяха обозначени ясно. На други се обозначаваха само контурите и бяха скрити под по-дълбоки нива на секретност, изискващи пароли и идентификация, с които не разполагах. Нито пък ми пукаше за тях. Въпросите на националната сигурност не ме интересуваха. Онова, което приковаваше вниманието ми, бе фактът, че мрежата от изкуствени пещери се простира доста на изток, отвъд формалната военна зона, дълбоко под държавна и частна земя.

Към Урака Меса — мястото, към което се бяхме запътили двамата с Риту, когато тръгнахме във вторник през нощта.

Съвпадение? Вече бях започнал да подозирам, че Йосил Махарал е избрал мястото на своята „барака за почивки“ с голямо внимание и преди много години.

Спазмите в стомаха ми ме накараха да махна чадора и да превключа на старомодните монитори, за да мога да се храня и пия, докато работя. За щастие, тази част от пещерата бе също така и правителствен анклав — убежище, отделено за висши правителствени

дейци в случай на някакво ужасно бедствие. По рафтовете наоколо имаше огромни количества храна и други провизии. На пръв поглед консервите и пакетите изглеждаха недокосвани, но на някои места в задните редици имаше липси — сякаш някой бе отмъквал тайно парче по парче и след това грижливо бе пренареждал останалите отпред, за да прикрие кражбата си. Нахраних се обилно за първи път от два дни (парите от данъците ми бяха похарчени добре, доколкото виждах) и полях трапезата с двойна доза газирани „Течен сън“. Почувствах се много по-добре. Но все пак открих, че ми се иска да съм черен вместо органично кафяв. Концентрирам се много по-добре, когато съм абаносов.

— Наложих местоположението на планинската хижа на Йосил Махарал — наредих аз.

Веднага на екрана заблестя кехлибарена точка в края на виещ се път. Ако поисках по-голямо увеличение, компютърът щеше да използва последните въздушни изгледи на къщата, а нищо чудно да ми предложи и каталог на околната растителност и хлорофилните й профили. Вилата се намираше на няколко километра извън най-източното отделение на подземната голем-база, разделена от настоящото ми местоположение от едно-единствено дълго плато.

Вече не вярвах на никакви съвпадения.

— Е, как мислиш, Ал? — промърморих на себе си. — Дали Махарал *пътува* всеки ден покрай това обрасло плато, за да слезе тук през главния вход? Не, това не е било в стила му. Тихо и потайно, без да остави никаква следа — това е доктор Йосил! Дори и задната врата би го изложила на риск да бъде открит всеки път, когато е идвал тук да краде правителствено продоволствие или модерни нещица за плана си... какъвто и да е той. По дяволите, та дори и някой военен почитател с воайорска камера би могъл да го засече.

„Не — продължих наум. — Ако професор Махарал се е промъквал в тази база, би изминал целия път скрито.“

Посочих с пръст към картата и наредих:

— Аватар, събери микросейсмичните данни за посочения субрегион. Използвай томографска корелация на Шулман-Ватанаби и потърси некартографирани, подземни коридори, свързващи *това* място с *онова*.

Военната разузнавателна програма, в която бях влязъл, си я биваше. Но въпреки това се запъна, неспособна или нежелаеща да се подчини:

— *Детайлно сеизмично проучване на въпросния район е правено преди осем години. По това време не са съществували никакви подземни проходи на местата, които посочихте. Оттогава систематичната сеизмометрия в района бе ограничена до наблюдения за опити за проникване от неоторизирани лица. Не са били засечени никакви изкопни работи.*

Така. Значи по времето на построяването на базата не е имало тайни тунели, както и никакви опити на външни лица да се промъкнат в нея. Може би не бях на прав път?

— Чакай малко. А имало ли е изкопни работи от базата навън?

Трябваше да перифразирам въпроса няколко пъти и да принудя аватара да провери записите на охранителната система за микротрусове и звукови вибрации в околните скални пластове.

— А районите на базата със сеизмична активност над нормалната?

— *Няма необяснима активност, по-голяма от петнадесет процента над нормалната.*

По дяволите. Толкова с тази идея. Лошо. А ми се струваше добра.

Канех се да се откажа... но в последния момент реших да продължа по същия курс още мъничко.

— Покажи ми всички места с най-висока активност и приемливи обяснения.

Картата на подземното съоръжение и района около него разцъфна с припокриващи се една друга разноцветни ивици, показващи върховете нива на звукова и сеизмична активност през последните няколко години.

— Ето там — посочих аз. Районът по периметъра се уголеми към мен, ограден от ореол в червено и оранжево. Обяснението беше приложено (подпечатано и със съответната дата) и обясняваше, че е била наредена текуща програма за сондиране с цел взимане на проби за определяне на качеството на подземните води.

Проверката в отдела за защита на околната среда на базата обаче не показва никакви данни от тези проби! И още нещо — въпросният

район се оказа максимално приближен до Урака Меса.

Бинго.

„Така значи, Риту. Татко ти е хакнал военна охранителна система и е подправил обяснение за сеизмична активност. Единственото прикритие, което му е трябвало, за да изрови дупката си. Впечатляващо!“

Естествено, това все още означаваше, че е трябвало да копае навън от базата. Какво е направил, откраднал е минно оборудване ли?

Не, имаше по-добро обяснение. По-лесен начин да се свърши работата.

Помислих си дали да не проверя в инвентарните списъци на базата дали някой не е правил дребни кражби от голем-хранилищата и да е използвал суровите заготовки на войници, за да ги използва вместо миньори. Но онези инспектори, които Чен забеляза в оръжейната... сигурно точно в момента се ровеха в списъците. Можеха да ме забележат, ако се промъкнех в същата база данни, независимо колко е подсигурен порталът.

Значи по-добре да отида лично. Да видя къде ще ме отведе тази следа.

Понечих да се изключа, но се поколебах. Очите ми бяха приковани в красивите глобуси, реещи се над бюрото. Те отговаряха на вниманието ми, като подмамващо, похотливо, сладострастно потръпваха и се уголемяваха. Отново свързан с широкия свят, почувствах как той ме привлича, вика ме, изкушава ме с възможностите си...

Да се свържа с Клара и да я успокоя, че съм жив.

Да вляза в резервния носител на Нел.

Да се обадя на инспектор Блейн и да проверя какво ново по случая „Бета“.

Да проверя полицейските сводки и отчетите на застрахователните компании за опита за саботаж в „Универсални пещи“ и да разбера дали продължавам да съм „главен заподозрян“.

Да помоля Пал да прати цяла армия от чудесните си пакостливи дубъли, които да ми помогнат, когато навляза — истински й уязвим — в опасната територия.

Исках да направя точно тези неща, а и много други, когато най-напред помолих малкия дубъл-маймуна на Чен, да ми осигури сигурен

достъп до мрежата. Но сега се отказах.

Обаждането на Клара би могло единствено сериозно да я замеси в моите действия и евентуално да съсипе кариерата ѝ.

Носителят на Нел? Какво би могло да има, което да не знам? Всичките ми дубъли изчезнаха преди дни. Последният — саркастичният абаносов — бе превърнат в керамични чирепи във вторник около полунощ. Тъй като никой друг не можеше да знае как да получи достъп, проверката щеше да означава само загуба на време. И което е по-лошото, би могла да предупреди враговете ми.

Колкото до атаката в УП, обвиненията вече, изглежда, се насочваха другаде. Новинарските емисии показваха нападение — водено от Блейн — на хора, които разбиваха вратите на наскоро затворения смахнат бар в Стария град на име „Дъгоцветен салон“. Разнищваше се някаква зловеща и сензационна приказка за конспирации, двойна игра и ритуално самоубийство. Шокираща картина на кремирана жена, заобиколена от собствените ѝ препечени дубъли, подобно на клада на някакъв викингски воин, потеглил към Валхала с ескорт от принесени в жертва роби.

Други образи показваха маестрата на „Студио Нео“ Джинийн Уоммейкър, която се, мъчеше да удари воайорските камери, които бръмчаха около елегантната ѝ глава, като същевременно отричаше да има каквото и да било общо с конспирацията с крясъци: „Това е инсценировка!“

Думите ѝ ме накараха да се засмея...

... докато се сетих какво означават те. Аз не бях единственият балама, или единственият човек, набеден да бъде виновникът. По целия град се сриваха репутации — от религиозни фанатици през движението за еманципация на дубълите до доставчици на перверзии като маестрата. И никой не споменаваеше трите имена, които ме тревожеха най-много.

Бета. Каолин. Махарал.

В паметта ми завинаги бе запечатан споменът как платиненият голем внезапно се появява на пустинната магистрала, за да ми види сметката. Заради нещо, което зная? Или може би заради нещо, което бях на път да науча, вероятно свързано с бившия партньор и приятел на Каолин, с когото в момента враждуваше. Станало е така, че съм се озовал право в средата на отчаяна битка между двама побъркани

гении. При това дори нямаше значение, че Йосил Махарал е мъртъв! В днешно време обикновената смърт не ти дава никакви гаранции. Всъщност направо *усецах* ръката на Махарал, протегнала се от гроба, за да продължи войната. Да принуждава магната да прибегва до отчаяни мерки.

Още повече, че Махарал бе помагал при изграждането на съоръжението, в което се намирах. Като се имаше предвид склонността му към подли номера, бащата на Риту може би бе заложил серия капани срещу непредпазливите. Особено ако стоиш на едно и също място прекалено дълго време.

По-добре да съм движеща се мишена. Колкото и да ми се искаше да се мотая и да чета новините, наистина вече бе време да тръгвам.

Сгънах правителствения чадор и го втъкнах в колана си, след което се насочих на изток по коридора, който бях видял на картата — тунел, който би трябвало да свърши след около сто й петдесет метра с голямо хранилище — следвано от масивна скала.

Само дето не беше просто хранилище.

Наистина, имаше рафтове, натъпкани с безброй военни части и инструменти, следвани от фризери, съдържащи стотици празни заготовки, все още само омесени и невпечатани, готови да бъдат използвани от президента и шапкарите — ако им се наложи някога да се крият тук.

Погледнато с невъоръжено око, всичко бе претъпкано.

Моите очи обаче не бяха невъоръжени. Разузнавателната униформа, която носех, разполагаше с чудни инфрачервени скенери, детектори и доплери, които показваха движенията и завихрянията във въздуха. Не бях експерт в използването на подобни приспособления, но не бях и безпомощен некадърник. Учех се, докато търсех. А и освен това бе ясно към коя стена да вървя.

„Сеизмичните аномалии са идвали някъде оттук.“

Не очаквах да видя никакви очевидни следи, но мястото се оказа съвсем чисто. Въпросната стена се покриваше от наредени един над друг заключени шкафове, зад които нямаше нищо друго освен съвсем естествен камък.

„Коя купа сено да избере магарето? — чудех се аз. — А дори и да избира правилно, как ще мина оттатък? И какво може да ме очаква там?“

Сензорите не показваха особени разлики между отделните шкафове. Никакви спадания в температурата, никакъв въздух, който да се процежда от другата страна. Никакви издайнически следи от топлина.

„Махарал е направил всичко възможно при рутинните си обиколки охраната да не забележи нищо подозрително.“ Дори при цялата си арогантност да не би професорът да си бе представял, че може да завладее ТЕЗ и целите Съединени щати? Спотайването бе единственият приятел на Йосил. Нищо чудно, че се бе потрудил така здраво, за да развие това умение.

Докоснах малкото оръжие, което вървеше с униформата — лазер, който можеше да се настрои да служи и като инструмент на техник, и като снайпер. Изрязването на ключалките нямаше да е никакъв проблем... както и до гърба на всеки от шкафовете, докато не попадна на скрития проход — или не открия, че в хитроумните ми разсъждения има пукнатина.

Ами сензорите или капаните? Бих ли могъл да се промъкна, без да бъда усетен от противника (който и да е той), спотайващ се от другата страна на Урака Меса?

„Продължавай да мислиш и действаш така, сякаш Махарал е все още жив!“

Тунелът сигурно не бе използван от понеделник, когато професорът катастрофира. Останалите му големи би трябвало да са се разпаднали скоро след това, оставяйки след себе си потънало в тишина светилище, без никой, който да защитава тайните му.

„Звучи логично. Достатъчно сигурен ли си, за да си заложиш живота?“

Дори Махарал да бе мъртъв, *Каолин* се показва като активен, враждебно настроен и готов почти на всичко. Ами ако трилионерът вече беше тук и ме очакваше от другата страна?

Докато размишлявах върху следващия си ход, се сетих за една мъдрост, която ми предложи Клара:

— Когато се съмняваш, опитай се да не мислиш като някой безмозъчен герой от долнопробен филм.

Втурването право срещу опасността е едно от онези прекалено използвани филмови клишета, към които с религиозна страст се придържат осем поколения продуценти и режисьори с мъртви мозъци. Друго клише гласи така: „Героят трябва винаги да предполага, че властите са зли, безполезни или заблудени. Така действието продължава, понеже главният герой изобщо не си и помисля да вика за помощ.“

Два дни действах точно под влиянието на такова предположение. Но в края на краищата ченгетата бяха по петите ми! Официално като на „материален свидетел“, но очевидно бях насаден да ме обвинят за опита за саботаж в „Универсални пещи“. Да не споменаваме и факта, че някой се опита да ме вдигне във въздуха.

При това на два пъти!

Въпреки това нещата се променяха. Полицията и военните очевидно бяха объркани от ракетното нападение срещу дома ми. Със сигурност някои от тях бяха достатъчно честни и компетентни, за да разберат, че в цялата афера има няколко пласта под повърхността. Ами ако им покажа как Махарал е проникнал в системата им тук в базата, злоупотребявайки с доверието им и отваряйки си задна вратичка за лично ползване? Това може би щеше да изчисти името ми. Бих могъл дори да получа и награда за доносник!

Да предположим, че се обадя на адвокатката си и я накарам да уреди среща. Да извика коменданта на базата заедно с представител на Отдела за защита на човека и лицензиран Честен свидетел, за да е сигурно, че нищо не може да се потули... *Би било* голямо облекчение да разкажа всичко. Цялата история, такава, каквато я знам. Просто да изложа всичко. И да оставя нататък да се заемат батальони професионалисти.

И все пак при тази мисъл стомахът ми се бунтуваше. *Не ми се струваше правилно!*

Все още бях под въздействието на гнева и адреналина — нищо друго не би било в сила да ме накара да издържа през последните няколко дни. Негодуванието е наркотик, който гори бавно и силно. И може да се изпита пълно единствено в органично тяло.

Аз срещу Бета. Аз срещу Каолин. Аз срещу Махарал. Лошите, всеки по свой начин гениален в злото си. Не ме ли правеше тяхната омраза герой? Равен на тях?

Тази мисъл ми помогна да се съвзема.

И да реша какво трябва да направя.

— Героят е онзи, който си свърши работата, Албърт — бе казала веднъж Клара. — Действай храбро, когато е необходимо. Смелостта е последното средство, когато интелигентността се провали.

„Добре, добре“ — помислих си. Чувствах как смирението преминава през мен като пречистване.

„Човек трябва да знае границите на способностите си, а аз съм излязъл много извън своите.

По дяволите, та аз дори не съм достоен противник на Бета! А Каолин и Махарал определено са много над моята категория.

Добре тогава. Време е да бъда гражданин. Да се захващам за работа.“

Хуманоидна форма, по-висока от човек, се появи иззад намираща се недалеч автоматична пещ и се затътри към мен с разперени ръце.

Визьорът на униформата ми се покри с предупредителни диаграми и покри силуета на голема с блестящи аури и символи, които може би означаваха нещо за обучен войник. Но яркият поток данни само ме обърка. Вдигнах визьора от лицето си...

... и моментално ме удари остра миризма. Прясно опечена глина. Ако бях разчитал на собствените си сетива, вместо на взетото на заем армейско оборудване, обонянието ми щеше да ме предупреди по-рано.

— Спри! — предупредих го аз и хвърлих чадора, който се бе заплел в кобура на оръжието ми. Накрая успях да измъкна лазера и трескаво затърсих предпазителя. Нараненият ми палец, мокър от пот, едва действаше. Ръкавиците също пречеха.

— Не се приближавай. Ще стрелям!

Големът продължи да се тътри напред, като ниско ръмжеше. Нещо не беше наред с него — може би проблем при впечатването или прекаленото бързо изпичане. Каквато и да бе причината, не възнамеряваше да забави крачка или да спре да се разберем нормално!

Внезапно се оказах пред избор.

„Опитай да се измъкнеш. Или стреляй. Не можеш да направиш и двете.“

Предпазителят изщрака. Пистолетът внезапно затрепери с вдъхваща доверие мощ. Избрах.

Горещият лъч мина през голема, отрязва едната му ръка и ужили тялото.

Нададох рев ѝ се хвърлих напред. Тежката фигура се сблъска с мен, докато вдигах ръка.

Лош избор.

41. О, НЕ, ГОСПОДИН РЪЦЕ!

... СМЕС ОТ ЧЕРВЕНО И СИВО...

— *Знаеш ли, Албърт, че първите форми на живот може би са били от глина?*

Проклетият призрак на Йосил не престава да говори. Дрънка, докато мъченията, причинени от неговото разтягащо душата устройство, стават все по-жестоки и по-жестоки. Отчаяно горя от желание да смажа сивото му привидение. Да прогоня неестественото му витаене. Да го пратя да се съедини със създателя си, когото бе предал и убил само преди дни.

Разбира се, той иска точно това — гнева ми! За да ми даде точка, върху която да се фокусирам. Болката ще е центърът, около който да се въртя, докато всичко останало се руши.

— *Един шотландец изказал тази идея преди по-малко от век. И тя наистина е много умна.*

По онова време биолозите били съгласни, че богатият бульон от органични съединения трябва да се е формирал на Земята почти веднага щом планетата се е охладила достатъчно, за да има океани. Но какво станало после? Как всички онези свободно носещи се аминокиселини и други подобни се организирани в стабилни, самокопиращи се единици? Клетките, съдържащи ДНК и средствата за делене не се появяват просто така! Нещо трябва да им е дало начално ускорение!

Това нещо може да са били огромните пластове полупропусклива глина, простиращи се по дъната на океаните и предлагащи огромни райони от разнообразни повърхности, защитаващи струпванията на молекули. Осигуряващи образци за първите организми. И поставили някои от тях на пътя към величието.

Сивият призрак на Махарал се излъчва и се удря по гърдите.

— *И пътят ще завърши обиколката си, когато се върнем към оригиналната си форма! Не органични същества, а скулптурани от*

минералната плът на самата Майка Земя! Не го ли намираш за интересно?

Единственото, което ме интересува, е как да се измъкна оттук — особено когато машината праща следващата вълна натиск по гръбнака ми, кара ме да се извивам в ремъците и да искам да впия ръцете си около врата на Йосил. Ще му смеля безсмъртните кокали толкова добре, че никой от атомите в тях да не успее да намери съседа си!

От някъде недалеч... по-близо от недалеч... идва резонантен отговор.

„Точно така, братко.“

Гласът не е плод на фантазията ми. Зная, че това е малкият оранжево-червен голем, когото Махарал впечата от мен преди няколко часа. Мислите му текат към мен на приливи и отливи, сливайки се с моите. Това трябва да е част от сложния експеримент на дубЙосил и той изглежда страшно доволен. Сега, след установяването на връзката, следващата фаза е тест на паметта. Добре ли си спомням нещата, които „аз“ никога не съм научавал?

С плавен жест той праща към мен стотина мехура. Те се реят пред очите ми и изобразяват всичко — от лунни пейзажи до най-новата робохокей игра. Погледът ми пробягва против волята ми през картините, спира се на онези, които ми изглеждат познати. Мехурите заискриват, когато разпозная съдържанието им...

... гръцка урна за вино от времето на Перикъл...

... пищна фигурка на Венера от палеолита...

... теракотена статуя в цял ръст на древен китайски войник, подарена на Йосил от благодарния Син на небето за работата му при разкопките в Ксиан...

Не само че разпознавам образите, но и си спомням, че Махарал ми ги е показал в частния си музей. Малкият червен по някакъв начин ме хранва със спомени без помощта на сифтера и дебелиите криокабели! Ние си прехвърляме един на друг, и в двете посоки, независимо че сме разделени от двадесет метра и дебела стъклена стена.

Значи това не е просто желание за създаване на копие от копието. Не е поредният индустриален процес в „Универсални пещи“. Махарал се опитва да постигне нещо друго — нещо по-голямо!

Сивият призрак възбудено и радостно дърдори над резултатите от теста. За известно време те му доставят повече удоволствие дори и от лекциите му по еволюционна глинистика. Стискам очи и се мъча с всички сили да изключая гласа му. Да потуша раздразнението и гнева! Той очевидно иска да бъде полудял от *омраза* — емоционално състояние, което лесно се поддава на моделиране и контрол. Толкова, чисто, че да е способно да пробие границите на единствения съсъд. На единственото тяло.

Трябва да се съпротивлявам. Но за мен е много трудно да не мразя. През няколко минути отвратителната му машина остъргва псевдоневралните ми центрове, пробожда с агонизираща болка изкуственото ми тяло, провокирайки рефlekса на съмгата — страстното желание да си вървя вкъщи. Да се върна. При Оригиналa си. *Оригиналa, който той унищожил с ракета във вторник, около полунощ.*

Така бе казал на малкия червен. Че ме е убил. За да успее да проведе експеримента си, той е отстранил „котвата“ с надеждата, че вместо към нея двете копия ще се стремят едно към друго.

Разбирам го. Целта му е да накара една Постоянна вълна да отеква през открито пространство. Постигнeние е, няма съмнение. Като да накараш един електрон да заема цяла стая с едно-единствено, изумително квантово състояние. Но защо? Каква е целта?

Не може да се стреми към Нобелова награда. Не и след като се е самоубил и е извършил убийство, за да достигне целта си. Дали е достатъчно луд, за да смята, че може да пази тайната безкрайно? Тайните в наши дни са като снежинка — редки и трудни за запазване.

Залогът трябва да е по-голям. Нещо, което смята да използва на практика. При това скоро.

Усещам съгласието на малкия червен — другата моя половина. С всяко пулсиране на голямата машина се чувстваме по-близко един до друг. Като една личност, съединена отново. И все пак...

... и все пак има и нещо друго. Нещо *извън нас*. Нещо, едновременно познато и чуждо. Продължавам да долавям нещо, което прилича на ехо... на проблясващи слънчеви отражения в далечни басейни. Дали те също са част от плана на дубЙосил?

Може би не.

Това ми дава малко надежда.

— Много добре, Албърт — тананика си побърканият сив, докато гледа някакви разпечатки. — Профилите ти на наблюдател са чудесни, приятелю!

Навежда се над мен да ме погледне в очите.

— Повтарял съм този експеримент безброй пъти, Албърт, в опит да създам самоподдържащ се душевен резонанс между два почти идентични дубъла. Но от собствените ми копия никога нищо не се получава — нали разбираш, полето На егото е пропукано. Прекалена липса на доверие в себе си. Страхувам се, че съм го наследил. Често върви свързано с гениалността.

— Дори и когато го казваш за самия себе си — Отговарям аз. Но Йосил не обръща внимание на хапливата забележка.

— Моите собствени големи никога не го правят. На първо място ми трябваше някой, който копира *чисто*. Затова още преди години започнах да отвличам дубълите ти. Но не беше никак лесно, особено в началото. На няколко пъти почти да се разкрия и трябваше да унищожавам твоите сиви, вместо да ги оставя да се махнат. Ти ме принуди да изуча цял нов комплект ловки умения, Албърт. Но най-накрая бяхме готови да се заемем със сериозната работа.

— И напредваме много успешно, нали?

Той ме потупва по бузата и съм принуден да удвоя усилията си да не давам воля на гнева си.

— Разбира се, ти не си спомняш, Албърт. Но в ръцете ми ти опозна нова духовна територия. Очевидно на нас двамата ни е писано заедно да правим историята.

— И тогава достигнахме до пречката! — възкликна той. — Ефектът на наблюдателя, нали помниш? Твоят оригинал продължаваше да влияе на душевното поле, да те държи закотвен към тази плоскост на реалността, намесваше се всеки път, когато се опитвах да издигна двойния резонанс на ново ниво. Най-сетне разбрах какво трябва да направя, за да реша проблема. Трябваше да елиминирам органичния Албърт Морис!

ДубЙосил със съжаление клати глава.

— Само че открих, че не съм в състояние да го направя. Не и докато собственият ми органичен мозък е обременен с прекалено

много спирачки — съвест, състрадание, етични принципи, наред с мекушавите страхове да не бъда хванат. Мразех се за това! Да стоя с възможно решение и средства, но без воля да довърша работата!

— Моите... искрени съболезнования за проблема ти.

— Благодаря. Но дори това не бе най-лошото. Не след дълго моят партньор и приятел Енеас Каолин започна да ме подлага на натиск. Да настоява за резултати. Да ме заплашва. Да подклажда естествената ми склонност към параноя и песимизъм. И само не ми казвай, че разбирането, и приемането на тези чувства е в състояние да ги премахне! Логично или не, те направо те изяждат отвътре. Започнах да сънувам, Морис. Сънища за възможен начин да заобиколя дилемата си. Сънища за смъртта и възкресението. Те едновременно ме плашеха и вълнуваха! Питам се — какво се опитва да ми каже подсъзнанието ми? И тогава, миналата неделя, внезапно разбрах какво означават сънищата ми. Осени ме, докато впечатвах ново копие... *това* копие, Албърт. — ДубЙосил се удря отново в гърдите. — В един миг всичко ми стана ясно, видях цялата картина в пълния й блясък и знаех какво трябва да се направи.

Успявам да изръмжа:

— ИстЙосил я е видял също. В същия миг, обзалагам се.

Сивият се смее.

— О, точно така, Албърт. И това сигурно го е ужасило, защото след това поддържаше дистанция и отбягваше това копие. Дори докато работехме заедно тук, в лабораторията. Не след дълго измисли някакъв предлог да се качи горе до вилата. Но аз знаех какво е намислил. Как бих могъл да *не* зная? Усещах, че създателят ми се готви да избяга.

Обертон на изумление минава през Постоянната вълна и болезнено вибрира между мен и малкия червен. Въпреки че аз/ние усещахме нещо подобно... да го чуеш, изказано на глас, беше невероятно странно.

Горкият обречен истЙосил! Едно е да виждаш смъртта да идва към теб в образа на собственото ти творение. Част от епичната традиция на човечеството е, в края на краищата, Едип и баща му. Барон Франкенщайн и неговото чудовище. Уилям Хенри Гейтс и Уиндоус '09.

Но съвсем друго е да разбираш, че убиецът ти ще бъде *твоят* собствен „аз“. Същество, което има всеки твой спомен, разбира всеки

твой мотив и се *съгласява* с теб почти във всичко. При което и най-малката вибрация на Постоянната вълна е идентична с твоята!

И все пак в глината е било отприщено нещо, което никога не би се проявило напълно в плътта. Нещо безмилостно, на ниво, което не бих могъл да си представя.

— Ти... си напълно луд... — задъхвам се. — Трябва ти... помощ.

В отговор сивият призрак кимва, почти приветливо.

— Да. Звучи правдиво. Поне според социалните стандарти. Само резултатите биха могли евентуално да оправдаят крайните стъпки, които предприех. Виж какво ще ти кажа, Албърт. Ако експериментът ми се провали, ще се предам за принудително лечение. Справедливо ли ти се вижда?

Той се смее.

— А дотогава да се придържаме към предположението, че зная какво правя, какво ще кажеш?

Преди да успея да му отговоря, един особено силен импулс от душеразтягащата му машина ме хвърля в гърчове и гръбнакът ми се извива от болка.

През цялото това време една част от мен остава спокойна и бдителна. Мога да видя как дубийосил подготвя следващата фаза от експеримента си. Първо избутва настрана стъклената преграда, разделяща лабораторията, и поставя на нейно място някаква висеща платформа, окачена на кабели за тавана. Внимателно я центрира по средата между мен и другото ми его, малкия червен. Тя се люлее напред-назад като махало, разполовявайки помещението.

След няколко секунди треперенето от последния импулс на машината отшумява достатъчно, за да мога да произнеса въпроса, който напират най-силно в съзнанието ми.

— Как... какво... всъщност... се опитваш... да постигнеш?

Едва след като е напълно доволен от разположението на люлеещата се платформа, големът-ренегат се обръща отново към мен. Този път изражението му е замислено, гласът му звучи почти искрено. Дори омаяно.

— Какво се опитвам да постигна ли, Албърт? Защо, та моята цел е очевидна. Да завърша работата на живота си. Целта ми е да открия съвършената копирна машина.

42. ДИТЕРИОРАТА

... ЗЕЛЧО БЯГА И ОТКРИВА...

Здрач се спуска над града. Тичам по покрива на сградата, следван по петите от шарените Бесни, заканващи се да ме пръснат на чирепи. Обръщам се към вратата към покрива, похарчвам един от последните си изстрели, който опразва стълбището, като сваля най-близкия ми преследвач заедно с няколко дървени стъпала, около метър парапет и огромно парче древна мазилка. Останалите се оттеглят ужасно бързо.

Докато си поемах дъх, видях, че за момента съм заел чудесна отбранителна позиция. Въпреки това те сякаш имат неизброимо количество подкрепления и начини да ме обградят — ако имат време.

Времето бе едно от многото неща, които ми липсваха — наред със съюзници и амуниции. Да не споменавам бързо пресъхващия запас *elan vital*, който щеше да ми стигне в най-добрия случай още няколко часа.

„Прекалено съм стар за подобни неща“ — помислих си аз. Чувствах се баят като хляб, излязъл от печта преди седмица. Многоцветните гадове все още бяха долу. Чувах трескавите им движения под себе си. И приглушените гласове, оживено обсъждащи как да се доберат до мен.

Защо аз?

— Цялата игра далеч надхвърляше типично бандитско нападение. Не можех да си представя каквато и да било причина да пратосаш толкова много пари, за да унищожиш евтин кухненски зелен на мъртъв частен детектив.

„Освен ако Каолин не ми е бесен, че не съм спазил уговорката.“

Изглеждаше доста зловещо. Нападателят удари точно в мига, когато палойдът — горкият дребосък! — спомена за предявяване на иск срещу Енеас за прозрачност и че трилионерът трябва да бъде принуден да отвори документацията си и записите от камерите, а може би дори да се яви лично. Възможно ли бе *това* да е накарало отшелника да предприеме тези отчаяни мерки?

„Може би Каолин не е изпратил тези главорези за мен, а за да измъкнат снимките.“

В джоба ми лежеше ролката снимки, направени от царица Ирена по време на срещите ѝ с „вайс Колинс“... съконспиратора, когото бе мислила за Бета, но за когото по-късно се разбра, че под хитроумния си грим носи платинена кожа. Инстинктивно бях грабнал снимките от Пал, когато стрелбата затихна за момент. Спасяване на доказателствата — добър рефлекс за детектив. Но може би в момента Бесните нямаше да ме преследват, ако бях оставил ролката!

Палоидът би трябвало да бъде онзи, който да грабне филма и да побегне! Никога не биха успели да пипнат, малкия дубъл-пор. Само че бягството не бе сред основните характеристики на приятеля ми. И сега Пал никога нямаше да има спомените му.

Много лошо. Макар и да бяхме двойка еднодневки, определено си бяхме прекарвали добре деня.

Изритах вратата, отчаян. „Трябва да има начин да се махна от този покрив!“

Докато продължавах да се ослушвам за нова атака, отстъпих малко назад от ръба, за да погледна към потъващия в здрач град — може би последният ми поглед към света. Може би тъкмо в този момент на север и на запад истинските хора седяха на верандите си, отпиваха от студените си питиета и гледаха залеза, очаквайки другите си половинки — аз-овете им, пратени да работят сутринта с обещанието за континуитет с прехвърляне като награда за изпълнения с тежък труд ден.

Това е чудесно. Това е честно. Но къде е домът, в който аз да се върна?

Мърморенето долу на стълбите се превърна в шумна караница. Добре. Може би командването им се беше объркало от касапницата, която двамата с Пал устройохме в апартамента. Или това беше уловка, докато се подготвят за обграждаща маневра.

Рискувах и изтичах към парапета, за да погледна надолу към ръждивия пожарен изход. Нямаше никого. Поне засега.

На отсрещния край на покрива имаше паянтова барака, направена предимно от тел. В нея помръдваха и гукаха малки сиви птици. Гълъбарник. Две хуманоидни фигури — възрастен и дете поправяха част от стената му. И двамата носеха изтъркани дрехи,

подходящи за дрипавата обстановка, но цветът на кожата им бе с невероятно реалистичен сиво-кафяв оттенък... почти кафяв. Може би бе илюзия от бързо отслабващата светлина. Въпреки това побързах да се махна колкото се може по-бързо. Ако бяха истински, не исках да ги излагам на опасност.

Върнах се при стълбището точно навреме, за да хвана двама гладиатори на розови и червени ивици, които се опитваха да преодолеят разбитите стълби с помощта на въжета, закрепени за тавана с абордажни куки. Откриха огън, но въжетата им пречеха да се прицелят добре. Направих ги на парчета, които паднаха чак във фоайето на шест етажа под мен.

„Само един патрон“ — помислих си, като проверих оръжието си. Хрумна ми също, че изкусно замисленият бедняшки квартал не е толкова точно подобие, колкото са си мислели дизайнерите му. Дори и в най-черните дни на миналото рано или късно са щели да се появят ченгета — стрелбата се бе проточила прекалено дълго. Но не и тук. Не и в наши дни.

„Е, имаше своя шанс, Зелчо. Трябваше да се обадиш на инспектор Блейн. Да го накараш да прати биячите си от АП да те измъкнат. Но си същият като Пал. Той не може да престане да се бие, а ти трябва да направиш всичко възможно, за да надхитриш силите на мрака. Сам-самичък, ако е възможно.“

Дори когато си пълен невежа.“

Вярно беше! Повече, отколкото разбирах. Точно в този момент настроението ми неволно го издаваше. Независимо от всичко аз се чувствах странно... щастлив.

О, няма нищо по-героично от това да привличаш към себе си вниманието на могъщи врагове. Нищо не може по-сигурно да ти осигури чувството, че си важен в този свят. Може би именно затова конспиративните теории са толкова популярни сред неудачниците. В такъв случай това не бе заблуждение. Могъщият Енеас Каолин очевидно бе готов да жертва маса наемници; само за да докопа малкия ми зелен порцеланов задник.

Какво пък, дайте ги насам! Хей, нищо не може да се сравни с драмата на последната съпротива.

„А може би... — Мисълта бе прекалено горчива, за да си я призная. — Може би в края на краищата съм Албърт Морис.“

Всъщност едно-единствено нещо разваляше самодоволното напрежение на момента. Не фактът, че всичко би могло да приключи след няколко минути във вихъра на битката. Това можех да го приема.

Не, това бе един от онези странни, кратки пристъпи на главоболие, които започнаха през последните няколко часа... отначало толкова слаби, че едва ги забелязвах, но усилващи се с всеки нов пристъп. Минаваха през мен като горещ вятър и продължаваха само минута-две, изпълвайки ме с необяснимо чувство на клаустрофобия и безпомощност, след което изчезваха без следа. Може би бе страничен ефект от удължаването на живота ми. Нямах представа какво да очаквам, когато срокът ми най-после изтече. Знаех само, че този допълнителен ден бе много по-интересен от разтварянето в кал.

Благодаря, Енеас.

Тих шум откъм изток привлече вниманието ми. Изтичах натам и погледнах през парапета. Десетина Бесни се мъчеха да се покатерят по пожарната стълба колкото се може по-тихо. Ръждясалата метална рамка обаче скърцаше и пукаше и пращаше усилията им по дяволите. Изглеждаше толкова паянтова, че с малко късмет щеше да се разпадне всеки момент и те да се разбият на парчета долу на тротоара.

Дали да не дам рамо на този късмет? Един точен изстрел можеше да избие няколко болта от тухлената стена и да предизвика верижна реакция, може би да откачи цялата стълба.

Или може би не. Реших да запазя последния си патрон поне още минута-две.

Бързата проверка на южната стена разкри втора групичка. Тези обаче бяха оборудвани с котки и накрайници на пръстите и се катереха по трудния начин, забивайки едно след друго остриетата в ронливия хоросан. Бях поласкан от вниманието им повече от всякога. И изгарях от желание да им отговоря подобаващо.

Ниска, доста неустойчива на вид стена ограждаше покрива. Така че натиснах... и изпитах неописуемо удоволствие, когато тя поддаде. Повече от метър тухлена стена рухна надолу, последвана от задоволителни писъци. Затичах се покрай края и с ритници и блъскания пратих още секции от стената върху катерачите, след което побързах да се върна при стълбището.

Половин дузина фигури се хвърлиха на земята, когато размахах пушката. Това щеше да ми спечели около минута. Обърнах се и се

втурнах отново да проверя пожарния изход на източната стена.

Групата вече бе приближила. Толкова, че вече нямах друг избор. Докато куршумите свистяха покрай ръба на покрива, вдигнах ударника, избрах си цел и изстрелях последния си патрон.

Двама големи изкрещяха и ръждивата конструкция изстена, когато един болт изхвъркна... последван от втори.

Но стълбата не се срути. Древните са строили добре, да ги вземат мътните.

Не ми оставаше никакво време. Какво да правя? Къде да скрия филма на Ирена? Щяха да претърсят всеки сантиметър веднага след като ме смажат...

Изведнъж се сетих за гълъбарника. Може би ще успея да го закрепя за крака на някоя птица и да я пусна да отлети и да се върне, след като главорезите са си отишли...

Внезапно около мен заваляха куршуми. Видях над западния парапет да се подават ръце и глава. Метнах се към кабината на стълбището и избегнах заплахата, само за да видя как от източната стена също се подават ръце.

„Е, остава ми едно-единствено нещо. Да изтичам към ръба, докато все още мога! Някой минувач може да ме види как се размазвам долу. С малко късмет, ще вземат филма, а вероятно и главата ми с надежда да получат награда. Идентификаторът ми ще ги насочи към Албърт... или Клара...“

Изгледите бяха отчайващо малки, но това бе единственото, което можех да измисля, докато на по-малко от метър от мен откъм стълбището се разнасяха гласове. Куршумите летяха едва ли не от всички посоки и се сипеха върху тясното ми прикритие.

Прибрах крака, готов да спринтирам като за световно...

... и спрях в мига, когато се разнесе друг звук, прераснал за секунди от нищо в оглушителен шум.

Рев на двигател.

Дубълът, който стреляше по мен, се обърна, зяпна и с вик, полетя някъде надолу.

На негово място се появи машина. Компактна, лъскава и мощна — купе в синьо и, бяло с насочени надолу двигатели в трите му края и надпис „Харли“ на носа.

Лъскавият небециклет се завъртя, обтекателят се вдигна и една фигура небрежно ми махна. Бежовият ѝ спирален мотив напомняше на перка на самолет.

Бета. Ето значи къде беше изчезнал в разгара на битката!

Той ми се ухили и посочи тясното място зад пилотската седалка.

— Е, Морис? Идваш ли?

Ако щете вярвайте, но за секунда се поколебах — чудех се дали паважът долу не е по-доброто решение.

След това, избягвайки куршумите, се затичах към предлаганото ми от вечния ми неприятел убежище.

43. ОТВЛЕЧЕНИ ОТ ГОЛЕМИ

... ИСТАЛБЪРТ БИВА ОТНЕСЕН...

Представете си неподражаемата Фей Рей, гърчеща се безпомощно в желязната хватка на Кинг Конг. Сигурно съм изглеждал по същия начин, когато гигантският голем ме помъкна от подземното хранилище, хванал ме с единствената си оцеляла ръка. Отказах се да се съпротивлявам безполезно срещу този бегемот и се опитах да се отпусна... да успокоя бясно биещото си сърце и да охладя хормоните, нахлули в кръвта ми. Не беше лесно.

Когато е бил в опасност, пещерният човек изобщо не си е задавал въпроса „Истински ли съм, за да има чак такова значение?“ Но аз често го правя. И ако отговорът е „Всъщност не“, съм способен да посрещна смъртта с апломб, характерен единствено за героите. Но ако отговорът е „да“, страхът става неизмеримо по-голям! Точно в този миг можех да усетя жлъчката, течаща в стомаха ми. След като видях къщата си и градината си изгорени, няхах желание да карам Клара да ме оплаква два пъти.

— Къде... ме носиш? — едва поемайки си дъх, попитах аз. Чудовището само изсумтя в отговор. Сладкодумник. На всичкото отгоре *смърдеше* от някакво разваляне, станало преди или по време на впечатването.

Носеше ме през огромното хранилище покрай рафтове, отрупани с безброй инструменти и оборудване... с всичко, което би било необходимо, ако, да кажем, няколко десетки важни клечки решат да се укрият завинаги под земята от някакво ядрено-био-кибер-керамично бедствие на повърхността. Намирахме се почти до изхода, когато от залата пред нас се разнесе думкане. Похитителят ми спря.

Заслуша се. Аз също. Приличаше на звук от маршируващи крака.

Явно в главата на чудовището се завъртя нещо друго освен тъпото бумтене. То взе решение и отстъпи в сенките. Появи се процесия от глинени войници.

Влязоха в колона по един, в армейски камуфлажни цветове и все още сияещи от автоматичните пещи. Големи — огромни големи, — облечени и екипирани за бой.

Дали някой не бе активирал някое резервно подразделение? Може би за да търси *мен*? Изкушавах се да извикам и да помахам с ръка, при положение че сред тях имаше и Клара.

Само че не я виждах.

Научавах се да виждаш отделните признаци... нещо характерно в стойката, в походката или в поклащането на бедрата. Можех да различа Клара на неясния образ на спортна камера сред цял взвод омазани с кал четириноги, покрити с отражателни плочи на стегозавърска броня. Костюмите нямат значение. Предполагам, че е нещо в движенията ѝ.

Не, нямаше я сред тези тук. Всъщност те всичките се движеха по почти еднакъв начин, крачеха наперено като нея, но по-арогантно. И може би малко по-зловещо. *Имаше* позната нотка, но не бях в състояние да определя точно в какво.

Не извиках. Тридесетината бойци минаха покрай нас и се насочиха към мястото, където стоях преди чудовището да ме похити. И тогава за пръв път се запитах дали всъщност това нещо не се опитва да ми *помогне*?

Скоро чух звуци от разкъсван метал! Похитителят ми ме дръпна от сенките, достатъчно, за да видим унищожаването на няколко шкафа! Бойните дубъли ги атакуваха, изтръгваха вратите, изхвърляха съдържанието им настрана и търсеха... търсеха...

... докато един от тях не нададе вик. Задната стена на шкафа се отвори с шумно съскане и разкри черна празнина там, където по принцип би трябвало да се намира каменна стена.

Знаех си!

Разбира се, задоволството ми бе смесено. Това означаваше, че все още ставам за сносен частен детектив. Означаваше също, че съм пълен идиот, задето не съм повикал властите досега! А сега...

А сега? Докато се чудех, грамадният голем ме подхвана със здравата си ръка и пое в обратната посока, извън хранилището.

Зад нас чух стрелба на лазери и фазо-мазери! Ниски, заплашителни бучащи звуци, следвани от внезапни пукания и прашене на трошаща се скала... и пляскане на топла, влажна глина в стената.

Явно бойните дубъли се бяха натъкнали на нещо в тунела. Отбранителна система. При това силна.

„А ти беше готов да се втурнеш направо през него. Глупак“ — укорих се аз.

Само да можех да се обадя! Но чадорът бе останал при шкафовете. А голямото чудовище ме мъкнеше в противоположната посока, през дългия коридор към острата миризма на прясно изпечени души.

Влязохме в помещение, изпълнено с луксозни фризери и пещи — от онези, които използва елитът, оборудвани с най-висококачествени сифтери на Постоянната вълна. Още материали за каймака, ако му се наложи да се спотайва тук, докато останалите от нас хвърлят топа далеч горе. Няколко фризера зееха отворени, а съдържанието им бе наскоро извадено. Високоскоростната пещ съскаше и пухтеше, изстивайки след изпичането на голяма серия — по всяка вероятност групата воители, които в момента си пробиваха с бой път през тунела под Урака Меса.

Но къде беше архетипният източник, архито? Онзи, който бе направил впечатването? Очевидно това не бе работа на военната полиция. Опитах се да открия с поглед копирната машина. Завихме зад един ъгъл.

От позицията си, напъхан под гигантската ръка, смътно видях някаква фигура, изпъната на мястото за оригинала на копира. Над нея се бе навела друга и държеше някакъв зловещ инструмент.

Големият голем, който ме носеше, нададе вик и нападна!

Стоящата фигура се обърна, посягайки за оръжието си... но тримата се сблъскахме преди да успее да извади пистолета. Стоварихме се на пода.

„Моят“ голем трябваше да използва ръката си, за да се бие със здравия боен дубъл, така че се претърколих свободен настрани колкото се може по-бързо, след което скочих на крака и разтрих натъртените си ребра. Битката бе в разгара си. Двата чудовищни голема се налагаха с ужасяващи резове!

Истинските хора най-напред, спомних си уроците от училище. Изтичах към лежащата по гръб фигура... и ахнах, като познах *Pity*

Махарал! Беше в съзнание — трябва да си в съзнание, за да правиш добри копия — но отначало, докато развързвах отворотелните ремъци, не ме позна. После зададено изстена:

— Ал... Ал-бърт!

— Що за копеле ти направи това? — изругах аз. Мразех онзи, който го бе сторил. Принудителното копиране — душекрадството — е особено гаден вид изнасилване. Щом я развързах, я вдигнах от масата и я занесох до стената, колкото се може по-далеч от биещите се титани. Тя се притисна в мен, зарови лице в рамото ми и захлипа.

— Тук съм. Всичко ще се оправи — опитах се да я успокоя, без да съм сигурен дали ще мога да спазя обещанието си. Оглеждах се за възможни пътища за бягство от стаята, докато „моего“ едноръко чудовище налагаше другия голем. Същият, който се бе навел над Риту, за да...

Погледнах към пода, където лежеше изпуснатият инструмент. Не беше никакво устройство за мъчение, а *медицински пулверизатор*, пълен с някаква пурпурна смес. Запитах се... дали първото впечатление не ме беше подвело. Ами ако големът бе просто лекар и се беше опитвал да помогне на Риту?

Лазерният пистолет се мятеше по пода, ритан от гигантите, които крещяха, дърпах се и се деряха един друг. Дали да не се опитам да го грабна? Нямаше да е лесно сред тези мятаци се крайници. А и дори да успееш, кой дубъл да застрелям? Първия или втория?

Докато Риту неудържимо трепереше в ръцете ми, проблемът се реши самичък с две последни силни изпращявания. Двата военни голема внезапно се разтресоха и останаха неподвижни.

— Е, аз ще...

Отне ми известно време, за да се освободя от клетата разчорлена Риту и да я поведе след себе си към двете тела, които вече бяха започнали да тлеят на пода. Приблжих предпазливо, макар че тя се опитваше да ме задържи.

Похитителят ми — буцата с едната ръка — очевидно безжизнен, лежеше върху другия.

Вратът на онзи отдолу, който се готвеше да инжектира на Риту лекарство или отрова, бе извит под невъзможен ъгъл. Но в него бе останала искрица живот. Очите проблесваха и ме гледаха подканващо.

Въпреки страха си (и френетичното теглене на Риту) приближих още.

Едното око ми намигна.

— Здравсти... Морис — разнесоха се стържещи думи.

— Наистина... трябва... да спреш... непрекъснато... да вървиш... по петите ми.

По гръбнака ми минаха ледени тръпки.

— *Бета?* Велики Рава Пражки! *Ти* пък какво правиш тук?

Кикот. Подигравателен и пренебрежителен. Прекалено добре го познавах.

— Ох, Морис... понякога си... толкова тъп. — Подобие то на врага ми се закашля и изплю храчка с отвратителна, миришеца на смърт глазура. — Защо не попиташ... нея?

Блестящите очи се насочиха към Риту.

Погледнах дъщерята на Махарал.

— Мен ли? Защо трябва да познавам това чудовище! — изстена тя.

ДубБета отново се закашля. Този път думите му излизаха смесени с варовито предсмъртно стържене.

— Наистина защо... Вети...

Очите угаснаха.

Предполагам, че в миналото е имало някакво чувство за удовлетворение, когато гледаш как най-злият ти враг умира пред очите ти. Или най-малкото чувство за завършеност. Но двамата с Бета си го бяхме правили един на друг — като си разменяхме загадъчни реплики — толкова пъти, че сега можех да го гледам единствено с чувство за пълно безсилие.

— Мамка ти! — Изритах едноръкия голем. Онзи немият, който очевидно през цялото време бе искал да спаси мен и Риту. — Защо ти трябваше да го убиваш? Имах въпроси към него!

Обърнах се отново към Риту, която продължаваше да трепери и очевидно не бе във форма за разпит.

Автоматичната пещ до нас отново забръмча и със съскане мина в активен режим.

Никой не я беше молил да го прави, доколкото можех да кажа.

Звукът не ми харесваше.

44. ДУБЪЛЪТ И МАХАЛОТО

... СИВОТО СЕ СЛИВА С ЧЕРВЕНОТО...

Ехото... странното ехо отвън... продължава да се усилва, появява се на всеки няколко минути. Всеки път, когато голямата машина праща поредната си „резонантна“ вълна, аз/ние долавям загатване за нещо, което ми/ни се, струва едновременно *друго и познато*. Едновременно окуражително и ужасяващо.

О, господи... ние/аз тъкмо започнахме да свикваме да бъдем слети. Двойствено състояние... едно съзнание в две тела — сиво и червено, — преливащо от едното в другото, впечатляващо ги непрекъснато. Два емулирани мозъка, свързани не само с общ душевен образец, но и с една и съща активна Постоянна вълна, звъняща през празното пространство между нас.

Пространство, където се готви да седне сивият призрак на Йосил Махарал — на платформата, която се люлее напред-назад, минавайки на равни интервали между Сивия и Малкия червен.

Има нещо познато в *ритъма* на махалото... свързан е с ритъма на нашите душевни избликувания. Не е съвпадение. Обзалагам се.

„Няма грешка“ — съгласява се Малкия червен някъде извън сивия ми череп. Чувствам го не по-различен от всеки от многобройните вътрешни гласове, които звучат в него през целия ден.

Странно.

— Каза, че създаваш съвършения копир — обръщам се към дубМахарал, за да го накарам да проговори. Дори неговите противни лекции смекчават ужаса от чакането. Или може би просто *изглинвам* малко време.

Призракът вдига глава над пулта и поглежда към мен. Зает е, но никога прекалено много, за да не може да се поперчи.

— Наричам го „брациер“ — отговаря ми той с нескрита гордост.

— Как...?

— Б-Р-А-Ц-И-Е-Р — повтаря той. — БогоРавна Амплификация чрез Цайтгайста^[1]. Интензификация и Его-Рефракция. Харесва ли ти?

— Да ми харесва ли? От...

Тъкмо да отговоря, когато удря поредната усилваща вълна и отново ме кара да се гърча в ремъците. Болезнена е, изпълнена с онези странни отзвуци, но за щастие отминава бързо. Всъщност вече донякъде съм свикнал с ударите.

Започвам да откривам в тях нещо друго освен чистата агония. Нещо налудничаво, като музика.

След оттеглянето на вълната мога да продължа отговора си.

— От... отвратително е. Как... как, изобщо ти хрумна да избереш толкова тъпо име?

Големът, убил собствения си създател — моя също — реагира на заяждането ми със силен смях.

— Е, наистина не е кой знае какво. Виждаш ли, исках да направя паралел с...

— ... с *лазер*. Не съм чак толкова тъп, Махарал.

Той трепва, очевидно изненадан.

— И какво друго успя да се сетиш, Албърт?

— Ние двамата... дубълите на Морис... сивият и червеният... сме като огледала в двата края на лазер, нали? А важното нещо... онова, което трябва да се *амплифицира*... е между тях.

— Браво! Значи си внимавал в училище.

— Детска работа — изръмжавам аз. — И престани да ме гледаш така отвисоко. Щом ще ти бъда инструмент за създаване на бог от теб, поне покажи известно уважение.

Очите на дубЙосил за миг се разширяват, след което той кимва.

— Никога не съм го поглеждал от такъв ъгъл. Добре, така да бъде. Нека ти обясня, без да те гледам отвисоко. Става въпрос за *Постоянната вълна*, която Джефти Анонас открила в региона на фазовото пространство между неврон и молекула, между тяло и ум. Така наречената душевна същност, която Бевисов успя да впечата в глина, с което доказва, че древните шумери са имали смътна представа за изгубената истина. *Мотивационната* същност, която Бевисов и аз впечатахме в чудесните кукли на Енеас Каолин с резултати, които омагьосаха и промениха коренно света.

— И какво? Какво общо има това с...

— Сега стигам до същината. Поддържана от полета и атоми, подобно на всичко останало, Постоянната вълна не е нищо друго освен сума от нашите части — нашите спомени и рефлексии, нашите инстинкти и подтици — по същия начин, по който вълничките в морето само загатват за огромните и сложни движения под повърхността.

Чувствам, че следващият удар приближава. Гледам окачената платформа и разбирам, че тя се люлее напред и назад точно двадесет и три пъти между всеки болезнен лъч от машината.

— Всичко това звучи чудно хубаво — казвам на дубЙосил. — Но какво общо има експериментът? Разполагаш с *моята* Постоянна вълна, която отскача между *двата ми аз-а*, играещи ролята на огледала. Защото съм толкова добър копист, че...

Следващият удар е ужасен! Стена и се напругам. Внезапно долавям още един от онези отгласи...

... и за миг виждам осветен от луната пейзаж от тъмни равнини и клисури, покрит със сенки и опалови отблясъци, сякаш от гледната точка на летящо създание.

Видението изчезва.

Опитвам се да задържа потока мисли и използвам разговора като котва... тъй като *истинската* котва, органичният Албърт Морис, е мъртъв, както ми е казано.

— Значи използваш *моята* Постоянна вълна... защото съм толкова добър копист. А ти — ужасен. Това вярно ли е, Йосил?

— Нагло, но вярно. Виждаш ли, в основата си е въпрос на *отчетност*...

— На какво?

— На отчетност, както действат физиците и солистите. Събиране, подреждане или броене на групите различни частици. Или на нещо друго! Вземи шепа топчета... има ли някакво значение кое кое е, ако всички изглеждат еднакво? По колко различни начина ще ги сортираш, ако са едни и същи? Оказва се, че статистиката е съвсем различна, ако във всяко топче има нещо уникално! Петънце, драскотина, етикет...

— Какви ги дрънкаш, по...

— Тази разлика е особено важна на квантово ниво. Частиците могат да се броят по два начина — като *фермиони* и като *бозони*.

Протоните и електроните са фермиони, които са принудени да стоят разделени един от друг по принципа на изключването, който е по-фундаментален и от ентропията. Дори и да изглеждат идентични и да идват от един и същи източник, те трябва да се броят индивидуално и заемат места, които са квантоворазделени от определено минимално количество. А бозоните обичат да се смесват, да се припокриват, да се сливат, комбинират, да вървят в крачка — например в усилените и кохерентни светлинни вълни, генерирани от лазер. Фотоните са бозони, и са всичко друго, но не и стоящи настрана! Напълно идентични, те се съединяват, налагат...

— *Дай същината, по дяволите!* — изкрещявам аз. Иначе рискувам да го слушам цяла нощ.

Призракът на Йосил се намръщва.

— Същината? Макар че копието-голем може много да прилича на оригинала, нещо винаги не позволява душата-дубликат да бъде винаги идентична... или да бъде преброена със статистиката на Бозе. Това означава, че тя не може да бъде кохерентно *умножена*, подобно на светлината в лазера. Тоест, не можеше, докато не открих как! Като започнах с великолепен копист. И то с точно необходимата податливост...

— Значи е като лазер и ти използваш мен двамата като огледало. *Твоята* роля каква е във всичко това?

Той се ухилва.

— Ти ще осигуриш чистата носеща вълна, Морис, тъй като си добър в това. Но субстанцията на *душата*, която усиляме, ще е моята.

Като чувам, това и гледам изражението на лицето му... о, той наистина има Смерш-Фокслайтнеров комплекс. Най-малко в четвърти стадий. Аморалност, параноя и дълбоко самозаблуждение. Най-лошо засегнатите могат да повярват на седемнадесет различни неща преди още да са закусили... и понякога блестящо излагат несъвместими идеи заедно на обед!

— Ами онази „богоравна“ част от тъпото име? — питам аз, без да очаквам отговорът да ми хареса. — Не е ли ненаучна? Дори мистична?

— Не бъди простак, Албърт. Това е метафора, разбира се. В момента нямаме думи, които да опишат онова, което ще постигна. То

надхвърля съвременния език по начина, по който езикът на „Хамлет“ надхвърля бърборенето на шимпанзе.

— Да бе. Имало е слухове за подобен Нов век, откакто се помня. Машины за насочване на души и налудничави идеи хората да се *качат* право в рая. На вас двамата с Каолин ви досаждат с подобни глупости от десетилетия. И сега ми казваш, че в тях има зрънце истина?

— Да, въпреки че използвам истинската наука вместо фантазирането. Когато собствената ти Постоянна вълна стане Бозе-кондензат...

ДубЙосил прави пауза и вдига глава, като че ли е дочул някакъв звук. После поклаща глава и сякаш е готов да продължи с ентусиазираното обяснение на амбицията си да се превърне в нещо ново — нещо много по-голямо и добро от обикновените смъртни. Отваря уста...

... и в същия миг шумът прониква в подземната зала. Този път се чува ясно. Далечен тътен някъде зад каменната стена.

По панелите изригват предупредителни червени и кехлибарени светлини.

— *Нарушители* — обявява електронен глас. — *Нарушители в тунела...*

Във въздуха се появява видеоглобус и се уголемява, почерпил сила от нашето внимание. Вътре в него виждаме неясни фигури, маршируващи по мрачен коридор от непокрит варовик. Внезапни проблясвания се откъсват от оголената скала и разсичат една от фигурите на две, но останалите отговарят необичайно бързо, насочват оръжията си и взривяват скритите роботизирани пазачи. Скоро пътят е чист и те продължават твърдия си марш.

— *Предполагаме време на пристигане в този район — четиридесет и осем минути...*

Сивият призрак на Махарал поклаща глава.

— Надявах се да разполагам с повече време, но и това ще ми стигне.

И се връща към апаратите си, забравил за разговора ни. Подготвя се да ме използва...

... „да ни използва“ — настоява Малкия червен.

... да ни използва като средство за издигане на душата си, усилвайки я до някакво грандиозно ниво на могъщество. Типичен

гаден Смерш-Фокслайтнер. Болестта на побърканите учени.

Може ли това наистина да проработи? Ще успее ли призрак на един мъртъв професор да се преобрази в нещо, което няма нужда от органичен мозък и каквато и да била физическа връзка със света? Може би да се издигне толкова много, че животът на една нищо и никаква си планета да му се струва тривиален и отегчителен? Представям си как един такъв макро-Махарал просто се отправя сред звездите в търсене на приключения от космически мащаб. Което би било страхотно за мен, предполагам, стига само да се махне и да остави този свят на мира.

Но имам тревожното чувство, че дубЙосил има наум съвсем друг вид обожествяване. Много по-провинциално и дълбоко контролиращо.

Мнозина от хората, които познавам, няма да харесат онова, в което ще се превърне.

О, и процесът вероятно ще включва използването на „огледала“ на неговия... брациер. Какъвто и да е изходът, не мисля, че ще ми/ни (сив/червен) хареса особено да служим за превозно средство на Йосил за достигане на личната му нирвана.

— Знаеш ли... — започвам аз е надеждата да го разсея.

Но тогава идва следващият удар.

[1] Zeitgeist (нем.) — интелектуалните тенденции да дадена епоха, букв. „духът на времето“. — Б.пр. ↑

45. ПУСТИННА БУЦА

... ЗЕЛЕНИЯТ ИЗПАДА В ОТЧАЯНИЕ...

*Във вторник се раждат красиви деца,
в сряда — деца със обични сърца,
в четвъртък децата са умни и смели, и —*

И? След моя изпълнен със събития й великодушно удължен срок на годност на Земята — повече от два пълни дни — какво следваше?

Не много, като се имаше предвид темпото, с което започваше да се разпада тялото ми. Вече усещах как познатите признаци на голем-старостта лека-полека се промъкват в него, както и слабите пристъпи на рефлекс на съомгата — подтикът да се върна вкъщи за прехвърляне на паметта. Да избегна забвението, като се върна в истинския органичен мозък, където да продължа да живея.

Мозък, който би могъл все още да съществува! Точно когато бях свикнал с идеята, че е взривен на парчета, се зачудих. „Да предположим, че Албърт Морис е жив и успея някак си да стигна до него преди да се разложи. Би ли ме приел?

Ако приемем, че все още е жив.“

Докато Бета управляваше своя малък пъргав „Харли“ в мрака, вероятността започна да изглежда все по-висока! Така поне изглеждаше според данните от Мрежата, които преглеждах, докато седях свит зад Бета.

— Това решава въпроса — обяви един детектив аматьор. — Така и не намериха достатъчно протоплазмени останки, за да докажат, че там е имало човек!

— А и вижте само какво прави полицията. Инспекторите по оръжията още се тълпят там, но ония от Отдела за защита на човека си тръгнаха! Това означава, че няма убити.

Би трябвало да съм щастлив. Но ако Албърт бе жив, той сигурно в момента командваше цяла армия себеподобни висококачествени сиви и абаносови, които да открият престъпника, унищожил моята...

нашата... неговата градина. В такъв случай защо му е да приеме с отворени обятия някакъв си зелен, който не пожела да окоси ливадата?

Добър въпрос — и спорен, ако не успееш да го открия! Къде е бил Албърт по времето, когато ракетата се е стоварила върху къщата? И къде е сега?

Бета ми подхвърли една теория.

— Виж какво са открили детективите-хобисти в записите на уличните камери — надвика двигателите той и посочи видеоглобус, показващ къщата на Смокинената улица преди да бъде разрушена. Опрял брадичка на седалката на Бета, гледах как вратата на гаража се отвори в падащия здрач. Волвото бавно излезе навън.

— Излязъл е! Защо тогава всички мислят, че е бил вътре, когато... О, ясно.

Докато колата завиваше надолу по улицата, една от камерите хвана идеален изглед на шофьора. Беше Албърт Морис, но сив. Гладък и лъскав — съвършеният голем. Следователно истински Ал би трябвало да е все още в къщата.

Бета обаче не беше вчерашен.

— Външният вид не означава нищо. Твоят архи е почти толкова добър в маскирането, колкото съм и аз. — Страшно висока оценка от майстор в подвеждането. — Но въпросът е къде... Изръсих се доста за първокласен независим воайор. Тя проследи колата от камера на камера през Небесната магистрала до този ненаблюдаван път. — Той посочи тесния пустинен път под нас. Лунната светлина рисуваше бледи, самотни тонове — съвсем различен свят от задръстения с дубъли град или предградията, където удобно безработните истински хора се развличат, отдавайки се на милиони хобита. Под нас царуваше природата... предмет на грижи на Министерството на околната среда.

— Какво ще търси Албърт тук? — попитах се на глас. Спомените ни до вторник по обед бяха едни и същи. Явно след това се бе случило нещо.

— Нямах ли идея?

— Ами... след като бях направен, Риту Махарал се обади с новината, че баща ѝ бил убит в автомобилна катастрофа. Следващият ми ход би бил да проуча мястото на катастрофата.

— Да видим. — Бета завъртя с пръсти контролера. Образът се развълнува и се увеличи към скалистото дърво под виадукта на

магистралата. Полиция и спасителни екипи бяха наобиколили купчина потрошен метал. — Прав си. Не е далеч оттук, и все пак е... странно. Албърт е изминал известно разстояние след мястото на катастрофата. Ние вече сме на петдесет клика южно от него.

— Какво има на юг освен...

Изведнъж се сетих. „Бойното поде. Отивал е да види Клара.“

— Каза ли нещо? — попита Бета.

— Не.

Любовният живот на Албърт не беше работа на този пред мен. Но от друга страна, бях видял Клара днес да рови из развалините. Значи в края на краищата двамата се бяха разминали. Нещо не беше наред.

След като известно време летяхме в мълчание, помолих Бета за чадор. Той измъкна един компактен модел от жабката и ми го подаде. Размърдах се на неудобното си място, надянах хололуминесцентното одеяние на главата си и пуснах кратък бърз отчет за станалото за времето от последния ми доклад. Не ми пукаше дали Бета подслушва. И без това вече знаеше всичко, което бе станало, откакто двамата с палоида напуснахме Храма на ефемералите.

— На кого ще го пратяш този отчет? — нехайно попита той, когато свалих чадора. До него светеше клавиатура, готова за въвеждане на всеки мрежов адрес. Пощенската кутия на шефа на полицията. Страницата на доносниците в „Таймс“. Или опашката от фенове й рекламна поща на един от голем-астронавтите, които в момента бяха на Титан и правеха проучванията си за ден-два, след което се разлагаха, за да спестят храна и гориво, докато следващата смяна не излезе от хранилището.

Зададох си същия въпрос. „Ако пратя шифрован файл до носителя на Албърт, няма никаква гаранция, че Бета няма да му закачи някой паразит-преследвач.“

Тогава до Клара? Или Пал?“

Ако Бесните не бяха навредили на приятеля ми по време на цялата онази касапница, той сега сигурно беше в отвратително състояние — или бесен от загубените спомени на палоида, или в ступор, ако са му дали енфие на забравата. Както и да е, Пал не умее да бъде дискретен.

Тогава се сетих за един подходящ... при това с предимството, че това ще раздразни Бета.

— Инспектор Блейн от Асоциацията на предприемачите — казах на предавателното устройство, като гледах с крайчеца на окото си каква ще е реакцията на спътника ми. Бета само се усмихна и се зае с пултовете си, докато отчетът ми отиваше към получателя си.

— Прибави и копие от филма — предложи ми той. — Онези снимки на Ирена.

— Ще те уличат...

— В промишлен шпионаж клас Д. Дребна работа. Но не и в опита за саботаж! Можеха да пострадат истински хора. Снимките доказват, че Каолин...

— Все още не знаем дали е бил той. Защо да саботира собствената си фабрика?

— Заради застраховката? Като повод да отпише основно оборудване? Жадуваше да се справи с всичките си врагове — Гадарен, Уоммейкър, Лум и с мен.

Бях мислил за Каолин. „Какво има в Изследователския отдел, който искаше да унищожи? Програма, която не би могъл да прекрати по друг начин... освен ако не бъде унищожена от нещо, което е извън неговия контрол?

Или нещо, което не е искал да разгласява?“

Бях научил от първа ръка за откритието — голем-подмладяването, — което ми даде този допълнителен, изпълнен със събития ден. Да предположим, че бях останал лоялен към Каолин заради това и му бях занесъл филма. Щеше ли наградата ми да бъде още един ден съществуване? Предполагам, че ми личи, че никога не съм се изкушавал за това. Да мислиш, че си заменим, когато си от глина...

Но все пак защо да се потиска новата технология? За да се продават все така много заготовки ли?

Не е задължително. Печките, фризерите и впечатващите устройства са скъпите неща, а продажбите им вече спаднаха. Говореше се също за „консервация“ — как можем да изчерпим най-добрите залежи глина за едно-две поколения. Какво би било по-доходоносно за УП от това да действат отговорно... и да спечелят милиарди... от производството на възстановители? А и да предположим, че все пак

беше успял да унищожи всеки дубъл в Изследователския отдел. Информацията за откритието пак щеше да излезе наяве — въпрос на време е.

Но все пак той *трябваше* да има причина. Но още не проумявах каква е.

— Филмът би ме реабилитирал, теб също — подтикна ме Бета и посочи един слот в контролния панел. — Имам скенер. Просто го пхни в него и го прати.

— Не — предпазливо отговорих аз. — Още не.

— Но Блейн ще може да получи копие само след секунди и...

— По-късно. — Усетих как приближава още един от онези странни пристъпи на главоболие — кратка, но интензивна дезориентация, съпроводена с гадене и клаустрофобични усещания, сякаш съм не тук, а затворен на някакво друго място. Може би бе страничен ефект на удълженото ми съществуване. — Наближаваме ли?

— Последните следи от волвото са някъде тук. — Бета посочи един широк завой на пътя. — И след това — нищо. Така и не се е появило в обсега на следващата камера. Обикалях и търсих следи, но Албърт е изключил транспондера на колата, нахалникът му с нахалник. И ако е бил истински, значи не е имал идентификатор на веждата. Направо съм в чудо.

— Освен ако...

— Да?

— ... не е тръгнал с резервен в багажника.

— Резервен ли? — Бета се замисли. — Дори й да не е изпечен, *идентификаторът* му би трябвало да отговори, ако излъчим приблизително същия код. Страхотно. Нека само прочета *твоя* идентификатор за сравнение...

Той протегна ръчния скенер. Имаше логика — ако Албърт бе взел резервен, той би могъл да бъде от същата фабрична партида, от която съм и аз. Близки кодове, освен ако не ги промениш. А Албърт често го мързеше да си прави труда.

— Добра идея — отговорих аз, но се дръпнах от скенера. — Само не играй номера. Вече прочете кода ми. Усетих го, докато се качвах.

Бета пусна обичайната си усмивка.

— Дума да няма. Малко параноя ти пасва, Морис.

„Не съм Морис“ — помислих си. Но протестът, който ми се струваше така изпълнен с гордост във вторник, днес ми тежеше.

— Да видим дали ще успеем да намерим резервния — промърмори пилотът и се обърна към инструментите си. Небециклетът мощно подскочи.

„Явно е доходно да си пират. Дори след като врагът е разбил цялата му незаконна империя, Бета все пак разполага с достатъчно скътано имущество, щом оставя резервен дубъл, да кара такива стилни машинки.“

— Намерих го — обади се Бета. — Резонансът е... по дяволите! Колата е тръгнала на изток, към пустошта. Защо Албърт ще тръгне да прекосява страната с волво?

Свих рамене. Нямах никаква представа. Междувременно сигналът се усилваше. Подобно засичане от далечно разстояние би било немислимо в града, когато си заобиколен отвсякъде с дубъли и идентификатори.

— Внимавай, районът е пресечен — предупредих го аз. В по-ниските райони дори не стигаха лунните лъчи. Бета остави управлението на автоматиката — компютрите и софтуерът са най-добри в това да изпълняват прости процедури с върховна прецизност. Минута по-късно двигателите изреваха, небециклетът се раздруса и кацна в тесен каньон. Предният фар осветяваше разбита наземна кола. Не толкова лошо смачкана, колкото колата на Махарал, но определено напълно извадена от строя.

„Как е станало това? Възможно ли е в крайна сметка Албърт да е мъртъв?“

Трябваше да изчакам Бета да отвори капака и да излезе пръв със скенера си, след това го последвах и се уверих, че няма истински тела. Значи Албърт или бе тръгнал пеш оттук, или го бяха взели. Добре. Не изгарях от желание да погребвам създателя си.

— Цялата електроника е отишла по дяволите. Използвано е някакво пулсово оръжие, — отбеляза Бета. — Доколкото мога да преценя, преди почти два дни.

— И оттогава никой не е забелязал колата. — Погледнах нагоре. Каньонът бе съвсем тесен.

— Ето го и резервния. — Капакът на багажника шумно изскърца при отварянето и разкри малка преносима пещ и отворена

КерамОпаковка. Тялото на голема така и не бе активирано. Вместо да се разтече, то се бе спекло като корозирала глинена статуетка, разпукала се от жегата и сушата. Латентен живот — потенциален Албърт, — който никога не бе имал шанса да стане или да пуска сардонични забележки за иронията на битието.

Под светлината на фара видях дълбок разрез в основата на гърлото на дубъла. „Малкото записващо устройство, което инсталирам във всеки сив. Някой го е извадил. Само Албърт би могъл да знае, че съществува.“

Бета, който оглеждаше с фенерче вътрешността на купето, изруга.

— Къде се е дянала? Някой да не би да ги е взел? Да не се е опитвала да стигне...

— Тя ли? И пътник ли е имало?

Вместо досегашната сърдечност в гласа на Бета се долавяше презрение.

— Винаги си две крачки назад, Морис. Да не си мислиш, че ще тръгна да се мотая чак дотук само заради липсващия ти оригинал?

Мислех бързо.

— Дъщерята на Махарал. Тя нае Албърт да разследва смъртта на баща й... Албърт трябва да е тръгнал с нея да огледа мястото на катастрофата. Или...

— Продължавай.

— Или към мястото, откъдето Махарал е бягал, когато е загинал. Място, което Риту е знаела.

Бета кимна.

— Само не мога да разбера защо Морис е тръгнал лично. При това маскиран. Да не би да е знаел, че къщата му е под прицел?

Имах отговор и на този въпрос от начина, по който се чувстваше Албърт, докато ме бе правил. Самотен, уморен, замислен за Клара, чийто батальон участваше в платена война не много далеч оттук.

— А *ти* какво знаеш за убийците? — смених темата.

— Аз ли? Нищо.

„Напротив, знаеш! Може би не цялата история. Но имаш подозрения.“

Време беше да се действа внимателно.

— Във вторник, след нападението на Блейн срещу Телър Билдинг, срещнах един разпадащ се жълт в отпадъчната тръба на гърба на сградата. Доста убедително приличаше на теб и каза, че могъщ нов враг е завзел производството. След това поиска да ида „при Бетзалел“... и да пазя някого на име „Емет“... или може би да пазя „емета“. Можеш ли да ми обясниш каква означава това?

— Жълтият е бил отчаян, Морис, щом се е обърнал към *теб* с молба.

А, познатият арогантен Бета. Но сега печелех време и се оглеждах за в случай, че нещата тръгнат зле.

— Тогава бях прекалено уморен, за да мисля върху казаното. Но въпреки това думите ми звучаха познато. И тогава се сетих. Свързани са с *оригиналната* легенда за голема от шестнадесети век. Казват, че равни Леов от Прага създал могъщо същество от глина, за да пази евреите в града от гонения. „Емет“ е свещена дума, записана на веждата на съществото или поставена в устата му. На иврит тя означава „истина“, но може и да означава „източник“ или извор — изобщо всяко нещо, което излиза от някакъв корен.

— И аз съм ходил на училище, да знаеш — прозина се Бета. — А Бетзалел пък е друг равин създател на големи. И?

— И — кажи ми защо така усърдно търсиш следите на дъщерята на Йосил Махарал.

Той примигна.

— Имам си причини.

— Не се и съмнявам. Отначало си помислих, че искаш да я отвлечеш и да я ползваш за образец за пиратските си копия. Но тя не е федомазохистична жена-вамп като Уоммейкър с изградена клиентела. Риту е хубава, но с голем-технологията физическите атрибути са нещо тривиално. Личността — уникалната Постоянна вълна — прави образците различни един от друг. — Поклатих глава. — Не, ти следиш Риту, за да намериш източника. *Баща ѝ*. Да разбереш що за тайна е уплашила Йосил Махарал толкова, че да го накара да побегне през пустинята в понеделник през нощта. И същата тази тайна го е преследвала и накрая го е убила.

Възнаграден само с мълчание, продължих да настоявам.

— В каква игра участваш? По какъв начин се вписваш ти между Махарал и Енеас Каолин...

Големът на Бета отметна глава и се разсмя.

— Просто се мъчиш да се добереш до нещо. А всъщност нямаш никаква следа.

— Нима? Тогава обяснете, велики Мориарти! Какво ще ти навреди да ми кажеш?

Той, се загледа в мен за момент.

— Да направим размяна. Ти пращаш снимките. Аз ти разказвам историята.

— Снимките на Ирена? От „Дъгоцветния салон“?

— Знаещ кои снимки имам предвид. Прати ги на инспектор Блейн. Той знае, че са у теб, от доклада ти. Прати ги и потвърди, че ти си ги пратил. После ще говорим.

Сега бе мой ред да замълча. — „Спаси ме от покрива, за да проследим истАлбърт... а чрез него“ — и Риту Махарал... и така да стигне до тайното убежище на баща й.

Вече няма нужда от мен, освен да пратя снимките.

— Искаш аз да ги пратя... за да изглежда правдоподобно.

— Ти я *имаш* тази правдоподобност, Морис. Даже повече, отколкото си даваш сметка. Независимо от левашките опити да ти бъде погоден номер, никой от важните клечки не те смята за вероятния саботьор. Снимките окончателно ще решат въпроса, ще те оневинят...

— Теб също!

— И какво от това? Те ще уличат Каолин. Но ако ги пратя аз — е, кой ще повярва на прочутия пират? Всички ще кажат, че съм ги подправил.

Това обясняваше защо Бета просто не ми бе отнел филма досега. Но търпението му се изчерпваше.

— Познавам те, Морис. Мислиш си, че това ти дава предимство. Но не се осланяй прекалено много на него. Имам по-големи грижи.

Предадох се.

— Значи в замяна на малката правдоподобност на теорията, че Каолин сам е саботирал фабриката си, ти ще ме светнеш донякъде с ненужна информация, която не след дълго ще изчезне заедно с тялото ми. Не е кой знае каква сделка.

— Тя е единствената, която ти предлагам. Поне прословутото ти любопитство ще бъде задоволено.

Адски е неудобно да имаш враг, който те познава толкова добре.

Не ме изпускаше от поглед и гледаше да съм в обхвата на по-младите му й по-силни ръце.

— Никакви съобщения — предупреди ме Бета и отвори слота на четеца-скенер. — Само пращаш, потвърждаваш и се изключваш.

Избра пощенската кутия на Блейн в щаба на АП. Един от екраните попита: „Потвърдете идентификацията на изпращача“. И се появи една-единствена цифра:

6

Прекалено бързо за съзнателна мисъл, импулсивно набрах отговора:

4

Устройството отговори с 8... й аз натиснах 3.

По този начин продължи още дълго, поне двадесетина пъти. Чувствах се, сякаш отговарям съвсем произволно. Разбира се, че не беше *произволно*, а вид кодиране, което е много трудно за пробиване или подправяне, тъй като се базираше на частично копие на персоналната Постоянна вълна на Албърт, която Блейн пазеше в твърдо изпечена керамика — шифровъчен ключ, който можеше да се използва многократно. Всяка отделна поредица от въпроси и отговори би могла да бъде различна и уникална, но въпреки това да показва висока корелация между личността на изпращача...

... при положение че нямаше значение, че съм франки! Нито пък че бях превъзбуден, уплашен и ужасно подозрителен. Всъщност се изненадах, когато на екрана се появи „Прието“ без никакви необичайни забавяния. Спиралният дубъл на Бета изсумтя одобрително.

— Добре. А сега излез.

Подчиних се, без да откъсвам очи от малкия пистолет — един от пръстите му, изваден и насочен към мен, готов да стреля.

— Бих искал да остана и да си поговорим, както ти бях обещал — каза деветопръстият голем. — Но вече и без това ми изгуби достатъчно време.

— Имаш ли някаква определена посока наум?

Без да сваля оръжието си от мен, той се качи в небециклета.

— Открих двойка следи, насочващи се на юг. Имам доста добра идея накъде са тръгнали. Ти само ще ме забавиш.

— Значи няма да ми обясниш за Махарал и Каолин?

— Ако ти кажа още нещо, ще трябва да те застрелям срещу нищожния шанс някой да те открие и да те спаси. Излиза, че оставаш с празни ръце — както винаги. Ще те оставя да се стопиш в мир.

— Страхотен жест. Длъжник съм ти.

Усмивката на Бета показва, че е разбрал какво имам предвид.

— Ако изобщо има значение, не аз се опитах да убия оригинала ти, Морис. Съмнявам се, че е бил и Каолин. Всъщност надявам се истинският ти аз да оцелее след онова, което се очертава да се случи.

Кое то се очертава да се случи. Каза го нарочно, за да ме подразни. Замълчах си, за да не му давам повод да злорадства. Единствено действието би могло да свърши някаква работа сега.

— Сбогом, Морис — каза дубБета, затвори стъкления похлупак и включи двигателя. Отстъпих назад, като мислех трескаво.

Какви са възможностите ми?

Все още можех да изчакам и после да запаля горивото на волвото и да се надявам, че ще привлече нечие внимание преди да стана на кал.

Не. Ще изгубя следите му. Причината, поради която живея.

Небециклетът вдигна облак прах в тесния каньон. ДубБета ми махна с ръка, след което обърна приличащата си на тирбушон глава към панела за управление.

Това беше моят знак. В последния миг, докато харлито се готвеше да се издигне върху трите си огнени пилонa, се затичах напред и *скочих*.

Болеше, разбира се. Знаех, че ще боли.

46. ПЪЛНО ИЗПИЧАНЕ

... ИСТАЛБЪРТ СТАВА ГРУБ...

Риту все още трепереше в ръцете ми и си връщаше самообладанието след насилието, на което я бе подложил врагът ми — беше я завързал за копира въпреки желанието й. Искаше ми се да я разпитам за подробности. Да разбере защо и как Бета (ако онова *наистина* бе копие на знаменития похитител на дубъли) я бе открил в сърцето на строго охраняваната военна база.

Преди да започна обаче, откъм редиците скоростни пещи се разнесе серия високи тонове, обявяващи появата на следващата партида военни дубъли; те се плъзнаха напред червени и горящи от прясно запалената ензимна катализа — специални модели, които бяха държани тук с разходи на данъкоплатците, празни и готови да бъдат впечатани с душите на запасни воители като Клара, но сега отвлечени от известния престъпник по причини, за които не се досещах.

Ако бяха само един или двама, бързо щях да се справя с тях. Дори и военните големи са напълно безпомощни през тези първи мигове след излизането от активиращата пещ. Но един бърз поглед към пътеката между редицата извисяващи се машини показва, че са много — десетки, вече започващи да се изправят на треперещите си крака... крака като стволове на дървета... и разкършваха ръце, способни да смачкат малък автомобил. Само след мигове очите им щяха да се фокусират върху нас с Риту. Очи, запалени с някаква цел, с която не исках да имам нищо общо.

Последваха още звънци от високите пещи още по-нататък, възвестявайки още раждания, докато накрая звуците се сляха в нещо като вълнуващ се повик на съдбата. „Не питай за кого бие пещта“ — обади се някакъв подигравателен гласец в мен.

Време беше да се махаме.

— Да вървим — обърнах се към Риту и тя кимна; гореше не по-малко от мен от нетърпение да се махне отгук.

Побягнахме в единствената възможна посока — обратно към хранилището, където преди по-малко от половин час ме бе хванал онзи огромен тайнствен голем и бе спасил живота ми — макар и тогава да не знаех, че мотивите му са тъкмо такива. Хвърлих един последен поглед на разпадащото се тяло на благодетеля си; чудех се кой ли е той и как е разбрал, че ми трябва помощ точно в онзи момент.

След това тичахме сред тъмни, всяващи страх фигури, моделирани и подсилени допълнително за водене на война. Теракотени форми, които се обръщаха към нас и посягаха да ни сграбчат, но бяха все още бавни заради неравномерното пептидно активиране. Слава Богу. Измъкнахме се от редиците им и поведох Риту надолу към коридора между рафтовете в търсене на оръжие, достатъчно голямо, за да се противопостави на численото им превъзходство. А какво ли не бих дал просто да мога да се обадя на охраната!

Но не виждах нищо подходящо — само тонове сушени и замразени деликатеси, складирани в случай на някакъв Страшен съд, за да послужат на правителствения елит, получаващ заплати от данъците ми именно за да предотврати подобен сценарий.

Не се виждаха и никакви подходящи места, където да можем да се скрием. Още повече че фалшифицираните воини започнаха да влизат в хранилището, сумтейки и влачейки крака. „Бързо впечатани — поставих диагнозата. — Бета не е търсил качество, а бързина и брой.“

Обзе ме нахално чувство за съмнение, крещящо, че всичко случващо се около мен просто е лишено от всякакъв смисъл. Големът, който ме спаси. Внезапната поява на Бета. Двете вълни бойни дубъли, които бе създал по някаква необяснима причина. Залавянето и насилственото Впечатване на Риту. Всичко това трябваше да означава нещо!

Но нямаше време за размишления, а само за вземане на бързи решения. Като например, накъде да се бяга. Имах един-единствен избор.

Риту рязко спря пред входа на тунела.

— Накъде води това?

— Мисля, че отива под Урака Меса, към вилата на баща ти.

Очите ѝ се разшириха, краката ѝ се вдървиха и отказаха да помръднат. Погледнах през рамото ѝ и видях тътрещите се

псевдвойници да приближават. Засега бяха на около петдесет метра, но разстоянието се скъсяваше.

— Риту... — Въпреки растящото в мен безпокойство потиснах порива си да я дръпна за ръката. Вече бе изтърпяла повече насилие, отколкото можеше да понесе.

Накрая очите ѝ се проясниха и се фокусираха в моите. Мрачна и напрегната, тя кимна.

— Добре, Албърт. Готова съм.

Хвана ръката ми и заедно се пъгнахме в студената каменна матка на тунела.

47. ВАЗЕН ИНСТИНКТ

... СИВИЯТ И ЧЕРВЕНИЯТ СЕ РАЗШИРЯВАТ...

Подобно на обемист, саморазширяващ се съд — тази душа съдържа много други.

Струва ми се бездънна, способна да поеме събранието, множеството, *форума* постоянни вълни, обединени в резонантен хор от поставени една над друга честоти, комбиниращи се към някаква кулминация на върховна сила.

Вече не сме само ние двамата — отвлечения в имението на Каолин сив на Албърт Морис и малкото червено копие от копието, което посети частният музей на Махарал за тест на паметта. Сивият и червеният са свързани и служат като огледала в чудната и ужасна машина на побъркан учен. И сега са повече, много повече.

Неограничен в един-единствен череп — нито дори в двойка черепи — аз/ние изпълваме празното пространство между тях, изпълваме го със завладяващо сложна мелодия... непрестанно растящата песен на *мен*.

Песен, приближаваща своето кресчендо.

Наистина се случва някакво усилване, както бе предсказал безумният призрак на Йосил. Умножаване на душевните ритми до степен, която никога не си бях представял, макар че окултистите и мистиците говорят за подобна възможност още от самото начало на Голем-ерата. Това би могло да стане сублимното състояние на нирвана на егоманиака — егото, експонирано от безброй виртуални дубликати, които, отразяват и резонират в съвършена хармония, готвейки се да се хвърлят напред, всички накуп, към блестящото ново ниво на духовното възплъщение.

Винаги съм отхвърлял тази идея като метафизическа глупост, просто поредната версия на старите романтично-трансцендентални фантазии — като каменни кръгове, НЛО-халюцинации и „необяснимите“ миражи на предишните поколения, копнеещи да

намерят начин да се издигнат над скучната действителност. И да открият някакъв проход към света на отвъдното.

Сега обаче, изглежда, един от основателите на тази ера, легендарният професор Махарал, бе намерил пътя... макар че нещо в метода му го беше побъркало от страх.

Затова ли дубЙосил се нуждаеше от душата на Албърт Морис — за да му послужи за суров материал? Защото нищо в голем-технологията не ме плаши? Самодублирането винаги се е струвало на Албърт нещо съвсем естествено, като избора на удобна дреха от гардероба. По дяволите, вече дори не ми влияе цялата онази болка, причинявана ми от бруталната му машинария — някаква хитроумна модификация на стандартния тетраграматрон. Съзидателна машинария, която скоро ще накара милиардите припокриващи се копия на Постоянната ми вълна да се обединят в съвършен унисон, подобно на лазерен лъч, съединяващи се като сговорни бозони, вместо да бъдат независими/каращи се фермиони...

Каквото и да означава всичко това. Вече усещам, че процесът действа. Всъщност дори силно се изкушавам да престана да мисля и просто да се оставя ей така... да се отдам изцяло на простотата... в славната азостност на всичко това. Паметта и разумът ми се струват като пречки, опетняващи чистотата на Постоянната вълна, която се умножава отново и отново, изпълвайки непрекъснато разширяващия се съд.

Амфорум... форум...

За щастие, има и временни прекъсвания, когато жестоките, породени от машината енергии не ме/ни бърхят й разтягат според плана, когато мисълта остава възможна... и дори засилена с особен фокус. Например точно сега чувствам как дубЙосил щъка някъде наблизо, усещам присъствието му по начини, които са отвъд способностите на обикновеното зрение и слух. Долавям силата на желанието му. Растящото му въодушевление и увереност, че е близко до целта на живота си.

Над всичко чувствам изгарящата му концентрация, подсилена, от гениалността, която толкова често е съпроводена от Смерш-Фокслайтнеров синдром... толкова силна, че е в състояние да игнорира дъжда от пясък, падащ от тавана на пещерата всеки път, когато каменните стени потреперват от някоя далечна експлозия, докато

бойните големи си пробиват път все по-близо и по-близо до това подземно леговище.

Все още са твърде далеч от мен, за да дешифрирам душевните им хармонии. Възможно ли е те да са аз? Изкушавам се да си представя как истАлбърт, съпроводен от армия от себе си... и може би с цяла тайфа чудесни и гадни специални дубъли на Пал... си проправят път през тунела и идват да ме спасят.

Не. Забравих. Аз съм *мъртъв*. ДубЙосил казва, че ме е убил. Истинският, органичният Албърт е трябвало да умре, за да не бъде „котва“ на моя квантово-душевен статут на наблюдател на материалния свят... каквото и да означава това.

Призракът на Махарал все още се суети около последните подготовки и прави фина настройка на голямото махало, което бавно се люлее между моето червено и сиво черепно огледало и издига душевни вълни с всяко свое преминаване. Вълни, които звучат като най-ниския звук, който някога се е чувал — като гласа, чут от Мойсей на Синай...

Липсва ми подходящ технически речник, но не е трудно да си представя какво ще се случи, когато дубЙосил се покачи на платформата. Тези вълни *ще поемат*. Той смята да използва моето пречистено-усилено присъствие като носеща вълна, за да повиши своята собствена същност. Аз трябва да бъда *похарчен* по същия начин, както ракетата изгаря, свършва горивото си и бива изхвърлена, за да запрати скъпата сонда в черната бездна на космоса. Само че товарът, който трябва да изведе нагоре, е душата на Махарал... да я изстрелям към нещо като божественост.

Всичко има смисъл по един извратен начин, с изключение на едно объркващо нещо.

Не би ли трябвало досега да съм изгубил чувството си за идентичност? Според предсказанията на дубЙосил моето ego ще бъде пометено от екстаза на усиляването, който ще премахне всичко от личните задръжки и желания на Албърт Морис и ще остави само таланта му да дублира — дестилиран, уголемен, експоненциализиран. Най-чистата от всички ракети носители.

Това ли става в действителност? *Eго-Редукция*? Хм... не го усещам така. Да, чувствам, че машината се опитва да го постигне. Но

връзката със самия мен не се губи. Спомените на Албърт са непокътнати!

А и какви са онези отгласи, които продължавам да долавям? Музикално резониращи отгласи, който сякаш идват *отвън*? Йосил не спомена нищо за това... и нямам намерение да му го съобщавам.

Най-напред, защото ме пренебрегва, сякаш съм кръгла нула, коварно животно, талантливо в копирането, но незаслужаващо уважение.

Но има и още нещо.

На нас... на мен... вече започна да ни/ми харесва.

48. ВРАГОВЕ

... ФРАНКИ СЕ ВЪРТИ КАТО НА ШИШ...

Казват, че голем-технологията била приета в Япония с много по-малко катаклизми, отколкото на запад, сякаш са я очаквали. Японците нямали проблем с идеята за дублирането на душите — също както американците прегърнали интернет, виждайки в Мрежата фундаментален израз на характерната за нацията им нужда да *говорят*. Според легендата просто трябвало да дадеш на нещо очи — на лодката, на къщата, на робота и дори на онзи „АнпаНмен“, предлагащ сладкиши по готините им реклами.

Когато ставало въпрос да дадеш на предмет душа, очите били по-важни от всичко останало.

Мислех си за това, докато се държах с всички сили за дъното на небециклета, скрил лице от ужасния вятър, който непрекъснато се сменяше от огън на лед. „Пази си очите — казах си, отчаяно сграбчил двете тънки подпори: краката ми бяха здраво опрени в шейните за кацане. — Пази си очите и мозъка. И никога не съжалявай, че си избрал да умреш по този начин.“

По време на хоризонталния полет основният ми проблем бе вятърът и студът, който изсмукваше топлината от всяка оголена каталитична клетка. Но това си беше същински пикник в сравнение с агонията, когато харлито се накланяше или завиваше. Без никакво предупреждение една или друга дюза се завърташе около оста си и ме обливаше със струи насочен пламък. Единственото, което можех да направя, бе да преместя глава от другата страна на тънкия фюзелаж и да се мъча да се скрия; повтарях си отново и отново, че съм в това положение... защото изглеждаше доста добра идея за момента.

Алтернативата — да остана при смачканото волво, да се опитам да привлека нечие внимание и да чакам за помощ — би могла да има повече смисъл, ако бях истински, без тиктакащ часовник, който можеше да замлъкне във всеки момент през следващия час. Но моята логика си беше логика на дубъл. Когато Бета потегли, усетих един-

единствен императив, по-важен от малкото оставащо време от живота ми.

„Не губи следата.“

Сега знаех, че Бета е ключът за разбирането на всичко, което се случи през тази шантава седмица, започнала с момента, когато се промъкнах в мазето на Телър Билдинг, за да разкрия пиратската му фабрика, бълваща фалшиви копия на Джинийн Уоммейкър. Начинанието вече беше поето от някакъв негов враг, най-вероятно Енеас Каолин. Или поне така твърдеше Бета. Енеас бе разказал друга история, в която се изкарваше жертва на извратени конспиратори. След това последваха и онези мрачни и параноични размишления, измърморени от Йосил Махарал във вторник сутринта, когато вече бе мъртъв.

Кой казваше истината? Единственото, което знаех, бе, че трима блестящи мъже — всички много по-умни от горкия Албърт Морис — бяха въввлечени в някаква отчаяна, тайна тройна битка. И тайната част бе онова, което ме впечатли най-много.

В днешно време са необходими власт, пари и гениален ум, за да задържиш нещо извън погледа на обществото — критичен поглед, който би трябвало да е пратил в забвение всички ужасни и мрачни клишета на двадесети век за заговорнически магнати, побъркани учени и елитни престъпници. А сега виждах и трите архетипа да воюват един с друг, обединили се около съгласието да пазят конфликта си в тайна от медиите, правителството и обществото. Нищо чудно, че горкият Албърт не би могъл да бъде в тяхната лига!

Нищо чудно, че няхах друг избор, освен да последвам следата, каквото и да ми струваше. Докато небециклетът на Бета се носеше в нощта само на четиридесет метра над пустинята, знаех, че цената ще бъде това мое тяло, което се изпичаше все повече всеки път, когато дюзите-факли се извъртаха, за да променят курса. И особено онази негова част, която страдеше най-много — злосчастният ми зелен задник. Усещах как неговите колоидни/псевдоорганични части реагират на жегата със съскане и пукане, понякога достатъчно шумно, за да ги чувам дори през воя на вятъра, и постепенно се превръщат от гъвкава живоглина в твърдата консистенция на порцеланов сервиз.

Позволете и да добавя, че като евтин зелен с незащитена Постоянна вълна ме болеше ужасно! Толкова за предимствата на

солистичната обратна прилика. Опитах се да се разсея, като си мислех за крайната цел — най-вероятно целта, към която са пътували истАлбърт и Риту Махарал, когато волвото е попаднало в засада. Някакво загадъчно пустинно скривалище, в което се спотайвал баща ѝ през седмиците, когато е отсъствал от „Универсални пещи“? Бета очевидно знаеше къде отива. И това ме озадачаваше.

„Опитва се да следва Риту. Но защо, освен ако не иска да открие скривалището на Йосил? Какво друго би могъл да търси от нея?“

Опитах да се съсредоточа, но е много трудно, когато задникът ти бива дамгосван на всеки две-три минути. Открих, че отново и отново се връщам към образа на малкия палюид, моя спътник-пор, който бе премазан преди нещастният Пал да пожъне спомените му от дългия ден, изкаран с мен. „Това бе единственият ми шанс да бъда запомнен — мрачно си помислих. — При това темпо, когато Бета пристигне, от мен ще е останала само купчинка чирепи.“

За утешение се опитах да извикам във въображението си лицето на Клара. Но образът само засили болката. „Сигурно войната ѝ тъкмо в момента достига до кулминацията си“ — помислих си и се запитах се колко ли сме далеч от бойното поле. Разбира се, преди това Бета щеше да завие настрани. Но въпреки това се замислих за съвпадението... и се надявах, че Клара няма да си има големи проблеми заради самоотлъчката си след унищожаването на дома на Албърт. Бяхме се посочили един друг като наследници, така че армията сигурно щеше да влезе в положението ѝ.

„Ако Албърт наистина е още жив, може би все още имат шанс да са щастливи заедно...“

А и ставаше и нещо друго, докато харлито летеше в нощта, в която дори звездите изглеждаха някак си изкривени. Постоянната ми вълна правеше обезпокоителни неща, трепереше диво... нагоре-надолу, навътре-навън... и понякога в една от онези странни посоки, дето никой дори не може да ги назове точно — самосъдържащите се измерения на духа, които Леов и другите едва започнаха да набелязват преди едно поколение, изучавайки най-новата *terra incognita* — или пък последната граница. Отначало бяха толкова кратки, че едва ги забелязвах. Но с продължаването на ужасния полет периодичните смущения ставаха все по-силни. Пиковите на егоистичното самомнение се редуваха със спадове на върховно себеотрицание, в

които се чувствах по-нищожен и от прахта. По-късно ефектът бе на кратко, но интензивно насочено *страхопочитание*. Когато отмина, се зачудих...

„Какво следва после? Дзен-отделяне?

Усещане за единство с Вселената?

Или ще чуя гръмовния глас на Бог?“

Всяка култура е имала онова, което Уилям Джеймс нарича „вариации на религиозния опит“. Те разцъфтяват, когато Постоянната вълна на човека дърпа определени струни от парияталния нексус, района на Брока, или спиритуално-парафразното свързване в десния темпорален лоб. Естествено подобни усещания могат да се изпитат и в глина — душата си е душа, — но изживяването почти никога не може да се сравни с онова, което изпитваш в плътоткръв.

Или освен ако не си възстановен и дарен с още един цял ден живот? Възможно ли е това да е накарало Енеас Каолин да поиска да саботира собствения си изследователски отдел? Защото новият трик за удължаване на трайността на дубъла има страничен ефект? Би ли могъл той да *покръсти* голем-народа и да запали божествената искрица сред милиардите изкуствени хора? Ами ако дубълите престанат да се връщат в домовете си за прехвърляне и напуснат своите архита, за да търсят собствен, различен път към спасението?

Ама че шантава мисъл! Сигурно бе провокирана от посещенията ми при любезните спукани гърнета — ефемералите. Или от пламтящата агония да бъдеш наполовина опечен жив! Може би.

И въпреки това не можех да се отърся от засилващото се усещане, че нещо или някой ме придружава по време на този мъчителен полет през строшеното небе, върви в крачка до мен или в мен, между огнения ад в долната част на тялото ми и замръзналото ми от вятъра лице. От време на време сякаш някакъв едва чул отглас ми казваше: „Дръж се“...

Бушуващият вятър отслабна за малко и ми позволи да погледна към неравния терен от плата и дълбоки дерета, рязко очертани от лунната светлина. Харлито започна да се снижава, бледите лъчи на фаровете му придаваха на пейзажа някаква назъбена красота. Празници се издигнаха нагоре като огромни пасти, жадни да ме погълнат целия.

Дюзите изреваха и се насочиха надолу, като ме обкръжиха със стена от трептящ пламък. Трябваше да пусна едната си ръка, за да си предпазя очите. Така останах закрепен само с двата си крака и с другата ръка; пръстите ми постепенно се опичаха и втвърдяваха, превръщайки се в хрущящи парчета керамика.

Колкото до шума, скоро свикнах... може би защото вече нямах с какво да чувам. „Дръж се“, заповяда ми някакъв вътрешен глас — вероятно упоритата част от Албърт Морис, която така и не се бе научила да се предава. В това отношение мога да се доверя на Албърт. Инат човек.

„Дръж се още съвсем малко...“

Вълни от тръпки минаха през мен като през кукла от кал. Някакви части се отчупиха! Накрая упоритата ми хватка ме предаде и паднах...

„Време да се съединя със Земята?“

... но полетът ми бе много по-кратък, отколкото очаквах. Около половин метър или някъде там. Едва усетих, когато обгореният ми гръб удари каменистата пустиня.

Двигателят изпращя и спря. Жегата и шумът изчезнаха. Смътно разбирах, че сме *кацнали*.

Трябваше ми няколко опита, за да накарам ръката си да помръдне, за да използвам последните си останали незасегнати сетивни органи. Първото, което видях, бе облак прах. След това се появиха смътните очертания на шейните за кацане. Много усилия бяха необходими да обърна глава и да погледна в другата посока. Вратът ми сякаш бе покрит с твърда кора, с нещо, което се съпротивляваше на движението, нещо пукащо и неохотно поддаващо.

„А, ето го и него...“

Видях два крака, обръщащи се да се отдалечат от небециклета. Спиралният мотив, покриващ цялото тяло на дубъла, не можеше да се сбърка. Бета започна пъргаво да се спуска по прашната пътека, обрамчена с бели камъни.

„И аз се движех навремето по този начин. Във вторник, когато бях млад.“

А сега изпечен, ожулен и съвсем близко до края си, се помислих за късметлия, че успявам да се влача с помощта на едната си ръка и с

половината от другата, благодарен, че небециклетът бе изчистил земята под себе си.

Щом излязох изпод горещия фюзелаж, се помъчих да седна и да огледам пораженията по себе си.

Само се *помъчих* да седна. Няколко псевдомускула все още реагираха там долу, но не бяха в състояние да накарат нищо да се сгъне по съответния начин. Посегнах с оцелялата си ръка и потупах твърдо гледжосаните си гръб и задник. Дрънчах.

Леле, леле! Да скочиш през огнени струи и да се хванеш за излитащ небециклет винаги ми е изглеждало обречена донкихотовска постъпка. Но въпреки това го бях направил! Е, не бях във върхова форма, но все още можех да се движа. Все още бях в играта. Отчасти.

Бета вече се бе скрил от погледа ми сред сенките. Но поне можех смътно да видя накъде се е запътил — нисък правоъгълен силует, забит в склона на издигащото се пустинно плато. На звездна светлина приличаше просто на скромна едноетажна постройка. Може би вила за почивка или отдавна изоставена хижа.

Докато почивах до бавно охлаждащото се харли, почувствах как през мен отново мина една от онези периодични вълни на *различност*. Но сега, вместо да ми заповядва да се задържа или да ме измъчва с намеци за безкрайност, странното полуприсъствие изглеждаше по-скоро любопитно... питащо... сякаш се чудеше какво търся тук.

„Не се съмнявай — помислих си в отговор на смътното чувство. — Когато разбере, ти ще си първият, на когото ще кажа.“

49. В ТУНЕЛА

... ИСТАЛБЪРТ Е ПРИТИСНАТ...

Двамата с Риту бяхме доста загазили, когато се озовахме в тунела, притиснати между два взвода бойни големи, маршируващи в една и съща посока. Първият въоръжен контингент, точно пред нас, си проправяше път през упоритата съпротива, а вторият го следваше по петите, готов да поеме щафетата. Ние с Риту трябваше да напредваме внимателно, за да оставаме между двете групи, движещи се през този ужасен тъмен тунел. Само няколко мъждукащи лампи, закрепени направо върху голите стени, ни предпазваха от непрекъснато спъване и падане.

— Е, за едно нещо можем да бъдем доволни — обадих се аз с надежда да повдигна духа на спътничката си. — Поне предназначението ни е близо.

Риту не изглеждаше особено въодушевена от иронията, нито пък се радваше, че най-сетне приближаваме целта, към която бяхме тръгнали във вторник вечерта — планинската вила, в която като дете бе прекарвала седмици заедно с баща си. Пътуването се оказа много по-дълго от очакваното и мина по маршрут, много по-любопитен и болезнен, отколкото някой от нас двамата си беше представял.

Не преставах да търся някаква цепнатина или ниша, каквото и да е, което да ни позволи да не бъдем подкарвани като овце към детонациите и писъците на рикошети, през които си проправяше път първият взвод. Но макар че тайният тунел на Йосил Махарал завиваше достатъчно често, за да се възползва от по-меките пластове на скалата, той така и не предлагаше място за криене.

Какво ли не бих дал за един най-обикновен телефон! Продължавах да се опитвам да се свържа с охраната на базата чрез импланта си. Но тук нямаше никакви обществени връзки, а мъничкият предавател в черепа ми не можеше да излъчва през камъка. Вероятно вече се намирахме извън пределите на военния анклав, дълбоко под Урака Меса.

„Така ти се пада — помислих си. — Можеше да се обадиш преди хилядолетия. Но не, искаше да си играеш на ченге единак. Умник нещастен.“

Риту също не можеше да предложи никаква алтернатива. Все пак се мъчех да поддържам едната страна на разговора и ѝ говорех тихо, докато бързахме напред.

— Най-много ме озадачава как Бета е успял да проникне в базата без някой като Чен, който да го вкара вътре. И как изобщо е знаел, че сме тук?

Риту изглеждаше нестабилна, сякаш се колебаеше между апатията и сълзите след неотдавнашното безжалостно отношение към нея. Това ме накара да се поколебая преди да задам следващия си въпрос.

— Имаш ли някаква представа за какво му трябваше на Бета?

Видях конфликт в очите ѝ — желанието да сподели се бореше с традиционния ужас от нещо, което не бива да се произнася на глас. Когато най-накрая проговори, думите ѝ излизаха със запъване и в тях се усещаше горчивина.

— За какво съм му притрябвала на Бета? Това ли ме питаш, Албърт? Кое е главното нещо, заради което всяко мъжко животно си търси женска?

Въпросът ѝ ме накара да примигна. Отговорът би могъл да е очевиден преди век, но сексът просто не е всепроникващото нещо, което е бил в годините на дядовците ни. И как би могъл да бъде? Тази потребност вече не е по-трудна за удовлетворяване, отколкото всяка друга, наследена от първобитния ловец — като потребността от сол например или желанието да се нагълташ с мазни снаксове.

Щом не е сексът, тогава за какво друго можеше да става дума?

— Риту, нямаме време за гатанки.

Дори в тъмното забелязах как внимателно подсилената ѝ фасада започва да се руши. Тъглчетата на устата ѝ се помръднаха — нещо средно между потръпване и сардонична усмивка. Риту искаше да каже, но трябваше да го направи по своя начин, щадейки гордостта си. Мярката за отдалеченост и... да... онова старо чувство за превъзходство.

— Албърт, знаеш ли какво се случва вътре в един хризалис?

— Хриз... имаш предвид *пашкул* ли? Като онзи, в който гъсеницата...

— ... се превръща в пеперуда. Хората си представят просто преобразяване — например, краката на гъсеницата се превръщат в крака на пеперуда. Изглежда логично, нали? Че главата и мозъкът на гъсеницата ще служат по същия начин и на пеперудата? Континуитет на паметта и битието. На метаморфозата се гледа като на козметична промяна на външните инструменти и покрития, но същността вътре...

— Риту, какво общо има това с Бета? — Честно казано, не виждах никаква връзка. Прочутият похитител и пират печелеше от търговия с евтини копия на много търсени (и защитени с авторски права) личности като Джинийн Уоммейкър. Риту Махарал несъмнено имаше своите чудатости, също толкова уникални, колкото и онези на маестрата. Но кой би *платил* за незаконни копия на администраторка в „Универсални пещи“? Каква печалба би могъл да получи от нея Бета?

Риту не обърна внимание на прекъсването ми.

— Хората си мислят, че гъсеницата се преобразява в пеперуда, но това не е вярно! След като оплете пашкула около себе си, гъсеницата се разтваря! Цялото същество се стопява в супа, служеща само за да поддържа малкия ембрион, който се храни и расте, за да се превърне в нещо друго. Нещо съвсем различно!

Погледнах нервно назад.

— Риту, не разбирам какво се...

— Гъсеницата и пеперудата имат едни и същи по произход хромозоми, Албърт. Но геномите им са различни и съществуват успоредно един с друг. Те се нуждаят един от друг по същия начин, както мъжът се нуждае от жена... за да се *размножи*. Различно от...

Риту спря да говори, защото аз бях спрял изведнъж, неспособен да помръдна, гледайки без да мигна. Откровението ѝ най-накрая достигна до мозъка ми, избухвайки като бомба.

Не, не ме разбирайте погрешно. Обикновено приемам спокойно новите идеи. Всъщност винаги съм се опитвал да бъда скептичен, особено когато съм от плът. Архиразвенчаващ, ако искате. Но точно тогава нейните думи и загатванията ѝ *боляха* толкова силно, че отчаяно желаех да ги отхвърля, заедно с цялото им разбиране.

— Риту, не... не искаш да кажеш...

— ... че са двойка. Гъсеницата и пеперудата имат нужда една от друга, но нямат общи желания или ценности. При тях няма любов.

Чувах втората група военни големи да приближава зад нас, още повече уплашен, че имам някакво леко съмнение за вътрешната им природа. Но въпреки това не можех да продължа, без да задам още един въпрос. Погледнах Риту в очите. В полумрака всичко изглеждаше сиво.

— Ти кое си?

Тя се разсмя — рязък звук, който отекна в стените на тунела.

— Пеперудата, Албърт! Не можеш ли да се сетиш? Аз съм онази, която ще полети под слънчевите лъчи, ще се размножава с радост и в блажено невежество. Тоест, мислех се за такава. До миналия месец, когато започнах да разбирам какво става.

Устата ми пресъхна.

— А Бета?

В късия ѝ смях се долови напрежение. Риту кимна към звука от маршируващите крака.

— Той ли? О, Бета прави всичко по силите си, не може да му се отрече. Той е човекът с копнежите. С амбициите. С ненаситния апетит.

— И още нещо — добави тя. — Той започва да запомня.

50. ПРЕЗ ИЗОБРАЖЕНИЕ. МРАЧНО

... ИЛИ БРАЦИЕР В СТЬКЛОТО...

Би трябвало да се чувствам, сякаш ми е оказана голяма чест. Това наистина е гениална изработка.

Очевидно е в усилената Постоянна вълна, част от която съм в момента и която изпълва пространство, много пъти по-голямо от ограничените от тялото вълнички, съдържащи се в типичното тяло на голем. Пулсира и барабани със сила, каквато дори не си бях представял.

Йосил Махарал трябва да е знаел, че е на път да направи епохално откритие, едновременно прекрасно и ужасяващо. И че ужасът си е свършил работата с него... със солипсистичното малодушие, което съпътства Смерш-Фокслайтнеровия синдром. Оголеният страх се е сблъскал с изпълнената със страхопочитание примамка на нямащата равна на себе си възможност да промени света, и този конфликт го е побутнал по-нататък по пътя към лудостта.

Лудост, която у призрака му се проявява до крайност. Той все така продължава да бърбори, докато включва разпъващата душата машинария, подготвяйки ме/ни за моята/нашата определена роля на вълна-носител — фино настроено превозно средство, което да транспортира Йосил към олимпийско величие...

... въпреки че стрелбата, водеща се в някакъв подземен проход, се приближава все повече и повече.

— Знаеш ли, Морис, ужасно е как хората приемат чудесата за даденост. Хората от двадесети век се адаптирали към *по-бърз* живот поради реактивните самолети и автомобилите. Нашите дядовци са можели да си намерят всяка книга в Интернет. Ние пък свикнахме да живеем *успoredно* — удобството да бъдеш на няколко места едновременно. За две поколения ние просто донастройвахме голем-технологията, правехме по някое и друго незначително подобрене, но

така и не минахме отвъд ограничената от физиката представа за глинената кукла на Енеас Каолин. Каква баналност! Хората получават разкошен подарък и след това нямат желанието или въображението да го използват изцяло!

А да, презрението към масите, една от по-характерните черти на Смерш-Фокслайтнеровия синдром. По-добре обаче да не отговарям. Той си мисли, че вече съм почти изчезнал в гигантската усилена вълна на брациерния лъч — уголеменото душевно поле, което трябва да използва съвършения копирен талант на Албърт Морис и същевременно да изтрие его-съзнаването, което прави Албърт специален за себе си.

Нещо в плана му се е объркало. Трябва да се е объркало, тъй като аз все още съм тук. Тънко разточен, навит, нарязан и след това умножен десетки хиляди пъти... всъщност аз съм повече, отколкото когато и да било! Гъделичкан и подкарван от електрически течения. Вибриращ в десетки измерения и чувствителен към безброй неща, които преди това въобще не съм забелязвал — като милиардите люспи слюда, носещи се като блестящи диатомеи в заобикалящия ги океан от камък.

Това е океан от магма, текла тук преди милиони години. Планините са вълни. Усещам как тази все още се движи, вече побавно, след като е изстинала и се е втвърдила. Но въпреки това продължава да се движи.

Мога дори да разтегна възприятията си отвъд тази планина, да се протегна към полиспектралните искри, които сякаш блестят в далечината, точно отвъд ясното възприятие, като полъх деликатен дим... или като светулки, треперещи при докосването ми...

Не ме бива с метафорите. Нима долавям други хора? Други души извън подземната лаборатория?

Това е сурово, ужасяващо усещане. Напомняне за нещо, което всички ние потискаме през повечето време, защото от него ни боли.

Пълната самота на индивидуалността.

Чуждостта на другите.

И на самата Вселена.

— Истинският двигател е удоволствието — продължава дубЙосил, докато нагласява настройките за перфектна синхронизация. — Вземи например развлекателната индустрия от миналото, когато сме били само с едно тяло. Хората са искали да гледат *каквото* искат, *когато* искат. Заради тези искания се появила аналоговата видеолента — три десетилетия преди дигиталните технологии да бъдат готови да свършат работата както трябва. Нелепо, недодялано решение с използването на магнитни глави и шумни движещи се части. И въпреки това видеоуредбите са се продавали с милиони. За да могат хората да копират и да гледат *каквото* си искат.

Това не ти ли напомня за съвременното дублиране, Морис? Тромава, тежка индустрия, доставяща стотици милиони объркани глинено-аналогови устройства по целия свят, всеки ден. Сложността! Ресурсите и движението на парите! И въпреки това хората плащат с удоволствие, защото това им позволява да бъдат където си поискат, когато си поискат.

Баснословна, претенциозна индустрия, за която добрият ми приятел Енеас Каолин разчита, че ще продължи да съществува завинаги.

Но тя скоро ще стигне края си, нали, Морис? Защото най-сетне са направени решаващите открития. Също както дигиталният запис в крайна сметка победил аналоговия. Както реактивният самолет задминал коня. След като приключим с това тук, нещата вече никога няма да бъдат същите.

Махалото се люлее, ритмично разрязва моята/нашата усилена Постоянна вълна, и с всяко преминаване откъсва сложни хармонии от нея. Скоро дубЙосил ще се качи на платформата и противната му личност ще започне да попива цялата складирана мощност, ще я опитоми и ще яхне лъча към божествеността.

Ако се случеше само това, с радост бих му помогнал да се случи. Аз съм едnodневка — всеки голем го знае. И както мразя призрака на Махарал заради безчувственото му самодоволство, научното чудо на експеримента му би могло да направи саможертвата ми да изглежда почти оправдана. В един план знам, че той е прав. Човечеството е отмервало времето, потънало в оргията на собственото си усложнение,

пилеейки огромни ресурси за удовлетворяване на капризи, лишени от особен смисъл.

Да, той е направил някаква грешка. Егото ми не е изчезнало, както бе планирано. Вместо да остави единствено свършения образец за копиране — здравия корен, към който да закрепим болната си душа — моето чувство за идентичност сякаш расте и се разширява с всяка изминала минута, по начини, които вече не изглеждат болезнени, а по-скоро близки до сладострастно блаженство.

И за първи път си помислям... че това може и да не е лошо. Всъщност...

Всъщност Започвам да се чудя. Кой е в най-добрата позиция да използва машината, когато тя най-накрая достигне до пълна мощност? Нейният откривател? Онзи, който разбира принципите ѝ?

Или онзи, който съществува *вътре* в непрекъснато растящата Постоянна вълна? Онзи, който я прави възможна по силата на таланта си да прави добри дубликати? Онзи, който, така да се каже, е роден за нея?

Разбирането на теориите се надценява. А и докато ние/аз се увеличаваме, растем и се разпростираме, започвам да чувствам знанието на Махарал, подобно на бързо премятащи се библиотечарски фишове, достатъчно близки, за да бъдат прочетени...

Кой казва, че *той* трябва да е ездачът, а аз конят?

Защо да не си сменим местата?

51. ПОКРИВНА СЪДБА

ЗЕЛЕНИЯТ ПАДА...

Малко е трудничко да се движиш, когато около половината от тялото ти липсва или се разпада.

Разбит, изгорен и смален, мога само отчасти да движа единия си крак, но успявам да се изтегля до кабината и се навеждам напред, за да натисна всички бутони, до които мога да стигна... Търсех радиото, за да излъча зов за помощ. Но след няколко окуражаващи бибипкания и примигвания по някакъв начин включих автопилота!

— *Процедурата за аварийно излитане активирана* — обяви глас, достатъчно висок, за да премине през обгорените ми уши. Двигателят се включи и тялото ми се разтресе. — *Затварям, капака. Пригответе се за излитане.*

Все още бях зашеметен и объркан от кошмарния полет дотук, така че ми трябваха секунда-две да разбере — или да забележа, че стъкленият капак се спуска. Успях да издърпам главата си навреме, но не и лявата си ръка, която остана заклещена в момента на колебание.

По дяволите! Вече бях свикнал с болката, но усещането за трошене бе ужасно, когато капакът се опита да се затвори плътно. Поради някаква причина той не усети, че нещо му пречи. Повреда? Или Бета го бе програмирал така, че да не се съобразява с някакви си глинени крайници, когато трябва да се бяга колкото се може по-бързо? Единственото, което можех да направя, бе трескаво да натискам бутони със заклещената си ръка с надежда, че ще изключи проклетото нещо.

Вместо това опитите ми докараха харлито до същинска истерия! Небециклетът подскочи и се разтресе, като с всяко движение пращаше агонизираща болка към ръката ми. Капакът продължаваше да се опитва да се затвори. Защо идиотската машина не усещаше, че в нея няма никой! Може би е служила на Бета и като безпилотен куриер за малки предмети — като отрязани глави например.

Слабото усещане за опора под крака ми изчезна. Отново летях!

Още копчета и превключватели попаднаха под дланта ми, която продължаваше да се движи много след като органичната ръка би била останала без нерви и кръвообращение. Единственото, от което се нуждаеше глинената ѝ версия, бе някаква остатъчна връзка с мен, за да мога да активирам цялата останала в нея *elan*. Крайникът се замята диво, търсейки неща, които да може да завърти и издърпа, докато гилотината на капака най-накрая не го отрязва.

Тежестта на тялото ми свърши останалото. Погледнах надолу...

... на около петнадесет-двадесет метра, точно над покрива на вилата на Махарал.

Запремятах се надолу — и успях да ударя тънките летви най-напред с безполезния си десен крак.

Да сте имали някога чувството, че гледате на живота от обратната страна на телескоп? От момента на сблъсъка всичко сякаш се случваше в мъгла от притъпени усещания — шумът и раздрусващата сила бяха някакви далечни неща, които се случваха на някой друг. Дори времето сякаш омекна, когато ме връхлетя още една от онези вълни на *другост*. Кълна се, че прояденият от термити покрив направо се разпадна, когато минах през него и полетях към пода сред облак от отломки, прах, насекоми и други боклуци.

Приземих се по гръб и чух ужасно тупване. Но останалите ми сетива бяха на друго мнение. На докосване подът ми се струваше като пружинираща повърхност на сапунен мехур, която едва вибрираше. Илюзия естествено. Явно още чаркове в мен бяха излезли от строя.

Гледах нагоре към раздърпано парче небе, поръбено от все още разпадащите се дъски. Скоро прашната мъгла се разсея достатъчно, за да видя злополучния небециклет на Бета право над мен, по-ярък от звездите, но бясно мятан се напред-назад. Повредената машина бълваше пламъци, успя някак си да се изправи и тежко се завъртя, за да потегли. „На запад — познах аз, ориентирайки се по съзвездие Стрелец. — Добър избор, ако търсиш помощ... или искаш да бъдеш унищожен.“

Като стана дума за унищожаване, не виждах кой знае какви възможности пред себе си, освен да отпиша това конкретно разклонение от разклоненото дърво на живота на Албърт Морис. Умората дори далечно не описваше начина, по който се чувствах. Доколкото изобщо можех да чувствам.

„Подтикът на съомгата“ бе изчезнал. Само примамващата песен на калта... рециклиращият контейнер, примамващ ме да се слея във великия глиновъртеж с надеждата, че физическата ми субстанция все пак може да продължи да съществува в някой дубъл с повече късмет.

„Но не и в някой, който е видял или сторил повече неща в живота си“ — помислих си аз, търсейки утешение. Интересно беше през тези два дни. Нямаше за какво да съжалявам.

Освен за това, че Клара никога няма да научи цялата история...

Да. Съгласен съм. Това бе лошо.

... и сега лошите ще победят.

О, Господи. Що за досаден вътрешен глас го каза това последното? Що за заяждане? Ако можех, щях да го изхвърля! Я млъквай и ме остави да умра на спокойствие...

И к'во, ще си лежиш там и ще ги оставиш да се измъкнат, така ли?

Мамка му! Не трябва да обръщам внимание на някакъв си вманиачен ъгъл на душата на евтин голем, родил се по погрешка като франки... станал призрак... и който всеки момент ще се превърне в смиващ се труп.

Кой е труп? Говори за себе си.

Страшно остроумно. Точно така — говори за себе си. И колкото и да се мъчех да не обръщам внимание на тъничкия гласец, се случи нещо изненадващо. Дясната ми ръка се *раздвижи* и се издигна, докато в полезрението на оцелялото ми око не се появиха пет треперещи пръста. След това левият ми крак трепна. Без съзнателна команда, а реагирайки на впечатаните от милиони години навици. Крайниците ми започнаха да си съдействат, мъчеха се да повдигнат тялото ми и да ме избутат напред.

О, добре. Можеше и да стане.

Както казах, Албърт винаги е бил твърдоглав, упорит, инат. Предполагам, че това негово мило качество се е проявило във вторник сутринта, когато ме е правел, прехвърлял е душата си в тази инертна кукла и е искал тя да се движи... с почти същия жизнен оптимизъм, с който древните шумери са вярвали, че всеки отпечатан знак върху глинената таблична означава нещо свещено и магическо. Кратък, но силен тласък срещу мрака наоколо.

Така че запълзях, използвайки едната си ръка и наполовина използваемия си крак, за да замъкна каквото беше останало от мен покрай изпотрошените мебели и дрипавите килими със западни мотиви през отворената врата и нататък по пресните следи, водещи надолу към дълъг пращен коридор, който сякаш продължаваше право в сърцето на планината. По следите на Бета.

Какво друго бих могъл да направя, щом съм толкова упорит, че не искам да умра?

52. ПРОТОТИПОВЕ

... ИСТАЛ СВАЛЯ ПЛАСТ СЛЕД ПЛАСТ...

Имаше улики. Твърде смътни за такива като мен, но някой по-умен щеше да се сети години по-рано.

„Бета“ — името означаваше „номер две“ или втора версия. Второто име на Риту бе *Лизабета*. А в митологията Махарал — името, което баща ѝ избрал преди тя да се роди — била титлата, дадена на най-великия средновековен майстор на големи след смъртта му... както и почтително обръщение към друг човек с подобни умения, какъвто е бил Беталел или Бетзалел.

И така е продължило. Подобни детски задачи-закачки, които те карат да стенеш заради собствената си глупост и заради несериозността им едновременно.

Другата причина, поради която не схванах ли? Може би защото съм старомоден по душа. Половите различия между приятно съдържаната Риту и крещящия и ярък Бета не би трябвало да измамат материалист като мен, който е видял достатъчно показни преструвки. Фактът, че ме е измамил, доказва какъв консервативен дърт глупак съм, по дяволите. Неоправданите предположения са проклятието на всеки частен детектив.

Все още не можех да възприема всичко това и отчаяно се опитвах да си спомня какво бях научил през годините за Безредието на множествената персоналност, или БМП.

Не става въпрос за или-или. Повечето хора изпитват от време на време как отделните части от тях се припокриват в амфората, спорят и се надпреварват вътре в тях, когато трябва да се вземат трудни решения — представят си вътрешните диалози, докато конфликтът не се разреши. Правят го, без да се предизвиква продължително нарушение или объркване на илюзията за една-единствена, унифицирана идентичност. На обратната страна са хората с умствени схизми, които са непрекословни, твърди и дори мразещи себе си, издигащи перманентни личности, които стоят на противоположни

позиции, имат различни гласове и имена и се бият помежду си за поемане на контрола.

Рядко можете да откриете наистина крещящи примери от времето преди голем-технологията извън някои прочути разследвания и филмови преувеличения, защото едно тяло и един мозък просто не предлагат достатъчно място! В рамките на черепа обикновено решаващата дума има един-единствен доминиращ характер-фасада. Ако някъде се спотайват и други — най-вероятно продукти на травма или на неврално заболяване — те ще бъдат потиснати дълбоко и сведени до смътни партизански войни или просто правене напук.

Дублирането променило всичко това. Въпреки че БМП е все още рядко, забелязвал съм как понякога впечатването отприщва неочакваното. Някоя особеност, която е била приспана или потисната в оригинала, може да вземе връх в дубликата.

Но никога толкова крайно като случая Риту/Бета! Случай, при който оригиналната личност — на пръв поглед компетентен професионалист — остава напълно в неведение за самото съществуване на другото й аз дори когато то е открадвало собствения й дубъл.

Като обикновен криминалист, аз не съм експерт психодиагностик. Помислих си за евентуална връзка с болестта на Янг-Пиминтел. Или за възможен вариант на Смерш-Фокслайтнер, или пък рядък и опасен вариант на синдрома на моралната ортогоналност. Плашеща работа! Особено като се има предвид, че някои от тези заболявания имат връзка с най-лошия вид гениалност. Податливият на себеизмама вид, намиращ блестящи аморални оправдания за каквото и да било престъпление.

Историята показва, че някои от тези психопатологии са наследствени и се предават от поколение на поколение. Това можеше да обясни защо бях превъзхожден още от самото начало.

Много от тези мисли препускаха през главата ми няколко секунди след като Риту косвено разкри истината чрез своята *притча за гъсеницата*. Искаше ми се да стоя и да гледам, да примигвам слисано от ужасяващото разбиране, да задавам несвързани въпроси — с други думи, всички онези стари като времето начини, по които реагират

хората, когато са изненадани. Но нямаше време за нищо от тези неща — трябваше да продължим забързания си ход напред. Какъв избор имахме, при положение че един взвод Бети си проправяше с бой пътя пред нас, а отзад ни притискаше контингент подкрепления?

Най-сетне разбрах защо двете групи засега са ни оставили на мира в пространството между тях. Риту, техният архи и създател, бе на сигурно място точно там, където я искаха, на разположение, в случай че е необходимо да се направят още дубъли. Дотогава нямаха нужда да я насилват. Всъщност бяха яростно решени да защитават физическото ѝ благополучие.

Омръзна ми да търся смисъл във всичко това.

„Риту винаги е имала силата да унищожи Бета, като стои настрана от копирните машини! Ако пеперудата откаже да снеся яйца, гъсениците-вредители ще изчезнат.“

За да се предпази от това, параноичният Бета бе складираше допълнителни замразени копия из целия град. Бях срещнал едно от тях зад Телър Билдинг след нападението във вторник, което спомена нещо за „поемане“. Дали едно от онези резервни копия не ни следваше тук, за да принуди Риту да впечатва отново?

Защо не ме бе предупредила още във вторник вечерта?

Наистина, в един момент бе споменала, че дубълите ѝ били „ненадеждни“, че повечето от тях най-ненадежно изчезвали. Дори онези, които лоялно изпълнявали задачите си, връщали при нея само частични спомени, защото — вече знаех липсващите изживявания са били хващани и открадвани от прото-Бета личността, криеща се в мозъка ѝ. От гледна точка на Риту, дублирането би трябвало да изглежда ужасяващо неефективен и не носещ никакво удоволствие процес още преди изобщо да е подозирала за съществуването на Бета.

„В такъв случай защо изобщо трябва да го прави?“ — питах се аз.

Оправдания. Хората са надарени със способността да намират причини, поради които да продължават да вършат глупости. Може би се е тревожила заради съвременното лошо отношение към онези, които не могат да дублират — неприятен намек, че подобни хора са безплодни, че нямат душа, която да могат да копират.

Или е продължавала да впечатва, защото един ръководител в „Универсални пещи“ е длъжен да праща свои дубликати, дори ако са

нужни четири опита преди да направиш такъв, който да отиде там, където му е казано. А тя със сигурност можеше да си позволи цената.

Може би изпитваше отчаяната нужда да се преструва, че е като всички други.

Сетих се за още една причина. Натиск отдолу. Вътрешен подтик, който би могъл да се задоволи само като легне сред сондите, като почувства техните пипалца и масажа им, докато отпечатват сладострастно Постоянната ѝ вълна във влажната глина. Нещо като пристрастяване, наред с отричаща слепота към пристрастяването, което винаги е било характерно за всякакъв вид наркомани.

Нищо чудно, че са ѝ били нужни години, за да признае проблема си на глас.

Чудех се как Бета е успял да ни проследи през откритата пустиня и след това да ни последва през всичките охранителни системи в подземната секретна база. Отговорът ме зашемети. Не е имало нищо подобно! Бета просто се е спотайвал *вътре* в Риту и ѝ е оказвал натиск, докато напрежението е станало непоносимо. И тогава тя избяга от нас двамата с ефрейтор Чен и е активирала една от онези пещи, които бяхме видели. Ненавиждайки самата себе си, подобно на всеки наркоман, отдаващ се на ужасния си навик, тя е легнала в копира, търсейки облекчение сред пипалцата на тетраграматрона, отдавайки се на своята настояща, по-силна половина — майстора-крадец и отчаян тип, вироглавия престъпник, дръзващ да направи всичко, непозволено и предизвикващ всяка законна власт на света.

Нищо чудно, че не бях в състояние да свържа Бета с конкретен истински човек! Въпреки всичките безкрайни часове, които бях прекарал като абаносов, като търпеливо свързвах и сравнявах фрагменти от говора на Бета и други черти на характера му и пресявайки Мрежата в търсене на някой, който използва подобен вид изразяване, синтаксис и ударения — цялата мъчителна черна работа, която позволява на упорития детектив да проследи и най-хитрия престъпник, стига да има достатъчно време.

Но в неговия случай цялата тази работа е била загуба на време. Защото престъпникът си имаше свършеното скривалище, а Риту говореше по, начин, който нямаше нищо общо с този на Бета.

Ето го моето възмездие, моя Мориарти, ходещ до мен в тъмния коридор, треперещ едновременно от ужас и срам! Колко ли дълго е

продължило това тайно съвместно съществуване преди Риту да стане подозрителна и накрая напълно съзнаваща съществуването на гангстерската си друга половина?

Затова ли бе решила да ме наеме? За да има за свой адвокат противника на Бета? На първо място, откриването на изчезналия ѝ баща вероятно нямаше нищо общо с това. Не и докато Йосил Махарал не бе намерен мъртъв на магистралата.

И все пак *трябваше* да има и нещо друго.

Поклатих глава. Трудно ми бе да се съсредоточа заради бушуващите в мен емоции. Защото точно в този миг направо кипях от ярост!

Риту е знаела какво става — знаела е за потенциалната смъртна опасност — още когато потеглихме във вторник вечерта. Защо тогава не ме бе предупредила? През всичките тези часове и дни в пустинята, а след това под земята, тя така и не спомена за натиска, който се надигаше вътре в, нея. Люпилото дяволски яйца, които носеше в себе си, готови да се излюпят в мига, в който намерят подходящи условия.

„Проклетата себична, егоцентрична...“

Нещо от настроението ми сигурно бе прекосило разстоянието между двама ни. Или може би жестоката реалност на ситуацията, в която се намирахме, разби последните илюзии на Риту. Каквато и да бе причината, след няколко минути крачене в тъмнината спътничката ми най-накрая заговори.

— Аз... много съжалявам, Албърт — прошепна тя.

Погледнах я в лицето и разбрах каква мъчителна храброст ѝ е била необходима дори за това просто извинение. Но не бях в настроение да ѝ простя толкова лесно. Защото и двамата знаехме какво щеше — какво *трябваше* — да направи Бета, за да оцелее.

Ако Риту се измъкнеше сега, тя би могла най-сетне да оцени сериозността на положението си и да потърси убежище и уединение в някой санаториум, докато тайният запас на Бета лека-полека се изчерпа и спомените им станат все по-безполезни и ненужни. При експертна терапия нейната втора личност би могла да бъде изведена на преден план, предизвикана, принудена са се поправи или да бъде подложена на драстично лечение.

А дори и отрицанието да се появеше отново и Риту да не потърсеше помощ, аз със сигурност щях да докладвам за ситуацията

както на работодателя ѝ, така и на личния ѝ психиатър. Със или без терапия, Бета щеше да бъде унищожен като престъпен ум. Защото лошата слава щеше да подложи Риту Лизабета Махарал на непрекъснато наблюдение за години напред от Световното око... от мрежата свободни аматьори, които никога нямаше да изпуснат дубълите ѝ от поглед. Представителите на подземния свят мразят подобно осветляване на живота им. За тях то е пречка, както бяхме разбрали от годините след Голямото крадене.

За да избегне това, Бета нямаше да ни освободи за нищо на света. Щеше да намери начин да държи Риту като затворничка, вечна робиня на този шантав репродукционен цикъл — нещо като самоизнасилване, което би ме разтревожило неимоверно, ако не бях по-загрижен за собствения си живот.

Защото старият ми враг Бета нямаше абсолютно никакви причини да ме оставя жив.

Опитах се да свържа отделните парчета в обща картина.

„Бета трябва да е онзи, който се опита да ме убие с ракетата. Дали е разбрал, че съм по петите на...

... но това е безсмислено! Какво слухтеше онова копие на Енеас Каолин в дома на Махарал във вторник вечерта? Той тършуваше, търсеше нещо и същевременно се стараеше да не бъде забелязан от дубъла на Риту.

И именно Енеас Каолин стреля по Риту и по мен по-късно в пустинята.

Значи трябва да е разбрал за връзката между Риту и Бета може би дори преди тя самата да я разбере.

Той ли е онзи, който е «поемал» операциите на Бета?»

Спомних си първата си среща с Риту и шефа ѝ в луксозното юго. И двамата изглеждаха съвсем искрени и единогодушни в решението си да ме наемат да търся изчезналия професор Махарал. А дълбоко в себе си са се надявали освен това и да използват уменията ми, за да контролират личността на Бета... и може би да я използват...

„Но всичко се промени във вторник вечерта. Нещо е уплашило Енеас. Може би прионната атака в «Универсални пещи»? Или нещо друго, свързано с бащата на Риту.

Това може и да обясни защо е изпратил едно от платинените си копия да ни нападне на магистралата. Двамата с Риту бяхме маскирани

като сиви. Каолин сигурно си е помислил, че съм сключил съюз с Бета и сме тръгнали да се срещнем с...“

Умът ми трескаво работеше и събираше данни от всички посоки. Но преди тези заплетени мисли да се съединят в нова картина, внезапно забелязах нещо още по-важно. Нещо, предлагащо лъч надежда.

Отляво имаше разклонение. Евентуален път към спасението.

По-малкият тунел зави назад под остър ъгъл и не се отделяше много от онзи, по който бяхме вървели досега. Имах впечатлението, че е насочен към друга част от базата. Професор Махарал явно бе имал повече от една цел, когато бе ровил тук в търсене на скрити високотехнологични съкровища.

Новият проход изглеждаше още по-мрачен и тесен от първия. Но все пак предлагаше някакъв малък шанс и се възползвах от него без никакво колебание. Грабнах Риту за ръката и я повлякох след себе си.

Тя не възрази — отново се бе затворила в пашкула на пасивното примирение. „Нищо чудно, че е могла да бъде изнасилена от плод на собственото си въображение — помислих си (признавам, че беше грубо). — Странно как агресивната, по-волевата част от нея е била потисната и се проявява само чрез създаването на дубъли. Сигурно детството ѝ е било доста странно.“

Придвижването ни ставаше все по-трудно и по-трудно. Този тунел бе с много по-груби стени и толкова тесен, че често ни се налагаше да се навеждаме. Подът почти не бе изравняван, сякаш строителят му не бе очаквал да го ползва особено дълго. Лампите бяха по-малко и повечето бяха изпочупени от неотдавнашната стрелба. Навсякъде лежаха фрагменти от роботи-базилиски, смесени с локвички наскоро разтекла се голем-каша. Сурогати от глина и силикон бяха водили кратка, ожесточена схватка и тук.

Дали имаше оцелели? И по-важното, дали все още бяха настроени да не нараняват същества от плът, или подобни буквоядски разграничавания вече не бяха в сила?

Изгубих представа за време и разстояние. (Имплантът ми естествено не работеше под земята.) И все пак надеждата растеше, докато двамата с Риту бързахме напред. *Трябваше* да се приближаваме

отново към базата — до която и да е нейна част — иначе защо Йосил бе пропилял толкова много голем-години да прокопае тунела? Щом стигнеш нямаше да си губя времето, ами веднага щях да се обадя...

Внезапно се препънах в нещо в тъмното. Нечие *тяло* изстена и протегна към мен масивните си ръце, но успях да отскоча. Лежащият боен голем не можеше да ме подгони. Три четвърти от него липсваха.

Това бе добрата новина.

Лошата новина беше, че сега двамата с Риту се намирахме от двете страни на осакатената кукла-воин.

— Чупиш ли се, Мориссес?

Стържещият, груб глас изобщи не бе чак толкова лош за някой, който има само половин лице. Повечето дубъли биха се дезинтегрирали след такива наранявания и Постоянните им вълни щяха да угаснат, подобно на свещичка в буря. Но бойните модели са издръжливи.

— Не искаш да продължиш нататък. — Главата кимна към посоката, накъдето се бяхме запътили.

— И защо не? Да не би отбраната да бе прекалено силна, Бета? Не успяхте ли да си пробиеете път?

Разнебитената фигура сви рамене.

— Успяхме. Но Йосил вече е събрал нещата си. Сега е в лабораторията. Втриса ме, като си помисля какво смята да направи с...

— Какви ги говориш? Махарал е мъртъв!

Сух смях.

— Толкова ли си сигурен?

Изплюх се, за да прогоня внезапния противен вкус в устата си.

— Полицейското разследване приключи. Йосил Махарал е умрял при автомобилна катастрофа. И досега евентуалните призраци би трябвало...

— Евентуалните призраци могат все още да витаят наоколо, Морис. Но Алфа никога не ти е споменавала за това, нали?

Алфа. Прякорът, който Бета използваше за Риту, естествено. Лицето ѝ на слабата светлина изглеждаше изпито, отвратено от тялото на земята, от раните му и от насмешливото му отношение, но над всичко това бе Ефектът на огледалото — отвращението да видиш собственото си отражение, което не можеш да понасяш.

— За какво говори той? — обърнах се към нея. Но Риту само отстъпи две крачки назад и заклати глава.

Разнебитеният голем се разсмя.

— Хайде, кажи му! Разкажи на Морис за проекта „Зороастър“ и за многоаспектните му производни. Например за новия метод за възстановяване на дубъли, така че да могат да съществуват седмици и дори месеци...

— Но това ще...

— ... или за изследванията как да се правят по-добри впечатления от един дубъл върху друг. Естествено, от това най-много се интересувах, за да направя от пиратството наистина доходоносен бизнес. Трябваша ми детайли, които Риту така и не научи в куполите на УП. А по някаква си дребнава причина изобщо не искаше да слиза до Изследователския отдел, колкото и да я натисках. Точно затова прибягнах до онзи шпионски план... в който използвах теб, Морис. Само дето той се провали, доколкото знам. Май накрая засегнах някой наистина силен. Някой с достатъчно ресурси, за да успее да ме проследи и...

— Силен? Каолин ли имаш предвид?

Свиване на раменете.

— Кой друг? И без това беше бесен, че Йосил е изчезнал заедно с всичките си записи и прототипове. Сигурно Енеас е решил, че е време да измете къщата, да сложи край на проекта „Зороастър“... и междувременно да се отърве от враговете си. Но досещането ти е също толкова добро, колкото и моето. Това бе първата ми възможност да се въплътя от седмици! Колкото до сегашните събития, онова, което знам, е същото, което е чула и видяла Риту. Ако имах време, щях да пусна агенти. Да разбере дали Енеас наистина се е паникьосал от онова, за което си мисля. Може би да планирам някакво отмъщение. Но сега...

Гърчове преминаха през раздраното тяло на голема. Глинената кожа, която преди бе изглеждала еластична почти като човешка, се пропука. С последни усилия дубБета най-сетне успя, да проговори отново.

— Сега... трябва да се реши един... много по-сериозен проблем.

Поклатих глава.

— Искаш да кажеш, че призрак на Йосил се опитва да направи нещо...

— ... което не трябва да се допусне! — Глиненият войник използва оцелялата си ръка, за да се опита да хване Риту. — Продължавай... Кажи на Морис, за какво става дума. Кажи му какво... се опитва да направи татко. Кажи му!

Риту затрепери и отстъпи още две крачки в посоката, откъдето бяхме дошли, обратно към тайното скривалище на Йосил Махарал под Урака Меса. Едва различавах бялото на очите ѝ.

— Спри! Бета се опитва да те измами... да те върне при другите. Но този тук е безобиден, виж! — Забих крак в ръката и тя се откъсна и се разпадна на парчета.

— Ела насам. — Протегнах ѝ ръка, за да ѝ помогна да прескочи разпадащата се военна кукла. — Ще излезем...

— Излижем. — От разлагащия се дубъл на Бета бе останало само проядената половина лице и част от тялото, но въпреки това той имаше достатъчно сила на волята, за да се смее. — Ссамо до края... на тоззи тунел... Морисsss... и виж твоето излизане!

Кикотът на голема бе последната капка за Риту. Със стон от ужас и отвращение към себе си тя се обърна и затича обратно към главния тунел. Виковете ми бяха безрезултатни.

Не можеш да разсъждаваш, когато си заслепен от паника. Не я обвинявах.

След малко (както и очаквах) чух отчаяния писък на Риту — беше се сблъскала с преследвачите ни. Още Бети, не по-приятни от версията в краката ми. Само дете бяха цели-целенички.

Не можех да ѝ помогна. Единственият ми шанс бе да се обърна и да побягна. Последният смях на загиналия Бета продължаваше да ме преследва и ме караше да тичам все по-бързо, също както бе подгонил Риту.

Доколкото можех да видя, тук се бе водила истинска битка. Машините, поставени от Йосил Махарал, се бяха сражавали отчаяно срещу глинениите автомати, носещи единия аспект от многоликата личност на дъщеря му. Съкровището, за което си съперничеха, би трябвало да е много голямо! Забързах нататък и чувах тропота на краката, които приближаваха отзад.

Най-накрая тунелът свърши. Пред мен имаше метална стена — броня, която явно целеше да държи натрапниците настрана. Преградата би трябвало да си е свършила работата. Би могла, ако

пазителите на базата бяха слушали за приближаващи къртици. И наистина го бяха правили, знаех го. Поставили бяха всички необходими уреди и наблюдателни програми. Само че някой много по-хитър от тях бе успял да пробие защитната система и да направи бдителните механични пазачи глухи за звуците от копаенето.

Широк панел от високотехнологичната стомана бе разкрит, след това бе изрязан назъбен отвор, като внимателно се избягваха вградените детектори. Още едно доказателство, че го е направил вътрешен човек. Разбира се, всичко това бе използвано само за кратко време. Не би трябвало да отнеме много време да се проследи виновникът, след като охраната на базата бъде вдигната по тревога. Крадецът бе имал съвсем малко време да изпълни плана си, какъвто и да бе той.

Докато наближавах металната пролука, имплантът в лявото ми око сканира за евентуална засада от оцелели роботи-базилиски, макар че единственото, което видях, бяха фрагменти. Също така се опита да открие връзка с охраната, но безуспешно. Оставаше само да вляза и да се надявам...

И тогава видях предупреждението:

БИОЛОГИЧНА ОПАСНОСТ

ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ОПАСНО ЗА ОРГАНИЧЕН ЖИВОТ

Бронираната стая бе планирана да има само един вход. Видях го срещу мен — тежък въздушен шлюз с масивни припокриващи се крила. Почти също толкова внушителни бяха десетината обемисти хладилници, всеки от които бе заключен на три места и покрит с печати, които да покажат евентуални следи от бърникане.

Някой обаче беше бърникал, като внимателно бе заобикалял алармените инсталации и бе изрязал нови отвори, за да избегне ключалките. От дупките излизаше ледена пара. Но тя беше нищо в сравнение със студа, който изпълни сърцето ми, когато видях захвърлените останки на пода метални пластини и скъсани пластмасови опаковки, върху които също бе изобразен знакът за биологична опасност. Без никакво съзнателно усилие от моя страна имплантът увеличи изображението, докато бях в състояние да прочета

някои от етикетите. Носеха имена като „Въздушнопреносима Saringenia“ и „Tumoformia Phiddipidesia: подобрена версия“.

Клара ми бе разказвала веднъж за Saringenia — наистина отвратителна органична чума, която била тествана по време на Безславната война. Що се касае до Phiddipidesia, една нейна олекотена версия бе изпусната преди десет години и причини на Югозападната екотоксична водна пара. Потръпнах при мисълта какво ли би могла да причини „подобрената“ версия.

Съгласно официалните договори, всички подобни запаси би трябвало да са унищожени преди много години.

Естествено циниците винаги бяха пускали сензационни разкази за зловещи заговори. Няма начин да не съществуват подземни складове, твърдяха те. Просто за човешката природа е неприсъщо да изхвърля оръжия.

Стоях, наполовина яхнал процепа в стената, и гледах истинския рай за доносника; представях си огромната сума, която щях да получа, ако разглася всичко това в мрежите... и се чудех как военните са успели да запазят подобна тайна. Тоест щях да си мисля такива неща, сигурен съм, ако не бях парализиран от вцепеняващ ума ми ужас. Особено след като забелязах блестящи пръски по пода... парченца стъкло от епруветките, изпуснати от бързачия крадец.

Вече бе прекалено късно да задържам дъха си.

Не мога да кажа колко дълго останах там, вперил празен поглед в блестящата глазура на смъртта. Онова, което най-последно ме изтръгна от вцепенението, бе звукът — тропот на крака, оповестяващи пристигането на по-познатата и ясна заплаха. Такава, която умът може да схване.

— Е, Морис — разнесе се гласът на Бета, — вече видя за какво става дума. Така че защо не бъдеш добро ченге и не се разкараш оттук, а?

От сенките зад мен се появиха пет-шест яки военни дубъла, които трябваше да се навеждат, за да могат да минат през ниския тунел.

Докато приближаваха, усетих как ме напуска нещо ценно — силата ми да действам. Да въздействам на събитията. Не зная за вас, но за мен лично тази сила означава повече от мизерния живот, пък бил той и истински. А в този случай — неизмеримо много повече.

Скочих в стаята и се затичах към вратата в другия край.

— Не! — изкрещя най-близкият Бета. — Остави на мен! Не знаеш какво правиш! Телесната ти топлина може да активира...

Напрягах се да завъртя голямото колело. Никакви кодове или ключалки не би трябвало да пречат вратата да се отваря *отвътре*, нали така? Усетих как то започва да се върти...

Бойните големи са много бързи, да знаете. Пипнаха ме преди колелото да се завърти на тридесет градуса. Могъщи ръце освободиха хватката ми, като още повече нараниха пострадалия ми палец, след което огромният Бета ме пхна под мишница — усещане, което вече наистина започвах да мразя. Ритах и се гърчех, но той ме отнесе от шлюза и мина по студения под на леденото хранилище. Когато ръката ми напипа някакви луминесцентни ленти, инстинктивно ги *грабнах*, рязко дръпнах и ги скъсах.

Това даде резултат! Внезапно разсеяната бяла светлина се смени с червена. Разнесе се остър писък на сирена.

— Това провали всичко — промърмори един Бета.

— Ще го вземем с нас — отговори носачът ми и се наведе, за да влезе в тесния тунел; мъкнеше ме като някакъв волски бут. Скоро вече тичаше, носен от подсилените керамични мускули, които бяха неприятно горещи, особено след излизането от замразената стая. Единственото, което ми оставаше, бе да гледам как каменните стени се носят замъглено покрай мен на сантиметри от лицето ми, и да губя, ориентация, сякаш изпадах в треска.

Дали вече не се бях заразил с някаква бързодействаща чума? Повероятно ми прилошаваше от друсането и състоянието ми се влошаваше от безсилието ми и свръхвъзбудата. Казва ли ти някой?

Когато се върнахме в основния тунел, се озовахме сред тъмна друми бойни големи. Онзи Бета, който ме носеше, се обърна наляво и забърза към тайното леговище на Йосил Махарал — или поне така реших. Забелязах и Риту, сега пазена по-внимателно, отколкото преди, с изцъклен поглед и затворена в себе си сред създанията, които бе впечатала самата тя — огромни ужасяващи кукли, задвижени от онази нейна част, която ненавиждаше.

Стрелбата вече звучеше по-близо, но сякаш отслабваше. Очевидно напред бяха извикани подкрепления, за да се справят с последната отбранителна линия на Махарал.

Преди обаче да стигнем до нея, отзад се разнесоха други звуци — далечни изненадани викове, последвани от детонации. Намиращите се наблизо Бети се разтревожиха. Едни от тях се обърнаха да посрещнат новата заплаха и заеха позиции за стрелба, останалите забутаха двама ни с Риту напред.

Очевидно нашата малка щурмова група бе обградена.

„Страхотно — помислих си. — По-добре да не споменавам нищо за това приятно местенце. Иначе всеки мазо-турист ще поиска да дойде.“

53. ДУШЕВЕН ПЕЙЗАЖ

... СИВИЯТ И ЧЕРВЕНИЯТ СЕ ОБЕДИНЯВАТ, ЗА ДА ПРОУЧАТ ДЪГАТА...

Кой казва, че Йосил трябва да бъде ездачът?

Побърканият му призрак продължава да дърдори, използвайки помпозното си самохвалство като средство да убеди самия себе си, че все още командва тук, но вече не го слушам. Горкият стар дубЙосил все още няма ни най-малка представа, че с плана му е станало нещо неочаквано и ужасно.

Машината ме усили от мизерния детектив, които бе заловен в имението на Каолин. Безброй бозон-дубликати се събират в едно, подобно на капчици в могъща вълна. И *целият* този аз трябва да бъде проста рекета носител, след като цялата ми индивидуалност бъде изтрита.

Но аз съм тук! Взирам се в нови измерения. Уча се бързо.

Например изучих онези „отгласи“, които бях забелязал. Те са *други хора*. Виждах ги как мъждукат нервно на някакво неопределимо разстояние от мен.

Ето един гори с горчива нотка, която ми напомня на гняв. Там блещука играещ пламък с киселия цвят на съжалението. Но общото между тях сякаш е болката от изолацията — всеки е самотен, безнадежден, затворен, самотна искрица, горяща сред безплодна равнина.

Дори когато попадам на милиони (близкия град?), основната черта сред тях е меланхолията. Градските пейзажи винаги изглеждат изпълнени с тълпи — всички онези щъкащи тела от плът и глина, тела с дрехи, инструменти и нахални гласове. Но сега, когато ги виждам съблечени до сърцевината им, разбирам, че няколко милиона души се равняват на почти нищо, сякаш отделни разпръснати тревички отчаяно претендират да бъдат наречени ливада.

Не, те са дори нещо по-малко. Представете си водораслите, изхвърлени на пустия бряг, докосващи само ръба на огромен празен континент. Това е суровият вид на човешкото състояние. И въпреки

това намирам тази панорама за въодушевяваща. Защото мога да я докосна!

Една част от мен все още се чувства длъжна да диктува и описва, въпреки че знам, че метафорите на образите и звуците лъжат. Йосил беше прав — възприятията се нуждаят от друг речник. Пространството и близостта имат различни качества тук, където местоположението се базира на *влечението*. Любовта, омразата или фиксидеята могат да сближат за известно време две душевни светлинни. Една до друга, двойката понякога създава нова светлина, която се заражда във внезапен прилив на надежда. Брак, мисля си аз, опитвайки се да дам на феномена някакво познато име. И деца.

Не всички от тези сътрудничества са продължителни или щастливи. Въпреки това от някои се носят нежните аромати на радостта.

Това дава ново значение на фразата „душевен партньор“. Колко изпълнени с копнеж младежи са мечтаели да срещнат онзи специален партньор, с когото да се съчетаят в съвършено единство? Романтичната страна винаги е изглеждала глупава, защото игнорира усилията и компромисите, които изисква истинската любов. Но докато гледам този странен пейзаж, забелязвам мотиви и текстури от характери, които, изглежда, могат да се допълват един друг в хармонична връзка, стига да се срещнат.

Каква възможност за бизнес, ако някой предприемач някога реши да използва тази техника за нова и подобрена услуга за запознанства...

... но Йосил Махарал е имал предвид нещо много по-дълбоко, когато е проектирал своя прозорец към по-дълбокия пласт на реалността. Вижте какво става, когато пламъчето започне да трепти и угасне. В така наречения истински свят това си има име. Смърт.

Отделни единици от тези угасващи въглени тлеят с непогрешим кураж, докато при други мога да открия единствено онова, което може да се нарече отчаяние. А в последния миг някои правят кратък, екстатичен опит да отидат *другаде*.

Ето една! Умираща искрица се изстрелва през простора, подобно на семето на глухарче, което щастливо блести...

... преди да се строполи обратно в безплодната равнина и да угасне, оставяйки след себе си пращен отпечатък. Огромно количество изгорели стръкчета маркират пейзажа във всички посоки. Повече, отколкото бих могъл да преброя. Повечето от тях се усещат като *стари*.

Това се повтаря отново и отново. Умирането повтаря безплодния опит. Защо се опитват, щом никога не успяват? Нима усещат цел, към която си струва да се стремят независимо колко малки са шансовете им?

Има нещо... сигурен съм с новите си сетива. Трябва да е същата съблазън, на която се крепят религиите — *възможност* за някаква фаза отвъд яйцето и детето, отвъд ларвата и младостта. Отвъд възрастния мъж или жена. Надежда за продължаване, за пъпкуване — а може би дори за безкрайно размножаване в огромното ново пространство. Възможност, която вече виждам в действителност!

Какво тогава ги държи назад? Липса на вяра? Божествена присъда?

Не. Тези стари извинения не са достатъчни. Никога не са били. Каква е логиката спасението да се основава на капризните прищевки на Създателя или на молитвите за награда? Или на молитвите и заклинанията, които варират от култура на култура? Това не е логично, нито научно. Това не е начинът, по който действа останалата част от природата.

Мисли, Албърт. Обърни поглед назад към всички трагедии, помрачавали живота на хората още от смътното начало. Болестите са отнасяли любимите ти. Гладът покосявал племето. Поради невежеството и грубия си език. Не си можел да споделиш дори малкото, което си успял да научиш. Или вземи например отчаяната непохватност на ръцете и бавните крака. Или проклятието да бъдеш само на едно място в определено време, когато трябва да се свършат безброй неща! Никой от тези проблеми не е бил решен чрез предписанията на шамани и жреци. Нито пък от покровителствени мистици или благосклонни монаси.

Технологиите. Именно те са направили нещата по-добри! На пресекулки — и често с ужасни злоупотреби — именно чрез тях сме намерили отговорите — верни, сигурни, постоянни. Отговори, които

са еднакви за господаря и за васала. Отговори, които са направили живота по-добър и никога не са подвеждали.

Защо тогава да не се използват технологиите за решаването на най-великата и стара загадка — безсмъртието на душата?

Признавам, че започвам да разбирам каква е движещата сила на Йосил Махарал. Небето да ми е на помощ, мога да схвана мечтата му.

С всеки миг се уча все повече и повече. Ясно формулирани факти и абстрактни теории се трупат, измъкнати от дубИосил, докато той работи, без да подозира нищо, жадуващ да приключи преди нападателите да проникнат и тук. Знанието му, делото на живота му, идва при мен незаслужено и объркано. Например мога да оценя красотата на машината на естетическо ниво преди да получа и най-смътна представа за уравненията, на които се базира. Неравномерното темпо на разбирането е една от причините, поради които се въздържах от намеса. Засега.

Докато изучавам всички крехки светлинни някъде там започвам да разбирам какво ги кара да се държат поотделно — суровият ужас да не загубят собствената си индивидуалност! Да не бъдат изличени. Изгубени. Хората се доближават и след това се отбягват един друг в луд танц, уплашени *едновременно* от прекалената изолация и от прекалената близост.

Спомням си много добре този танц. Но страха вече го няма, изгорен от изпитанието ми в инквизиторската машина на Махарал. Ставайки множество, вече не се боя от перспективата да споделя Постоянната вълна.

Нима в такъв случай съм като някой бодхисатва, завърнал се от нирваната от съчувствие към непросветените? Наистина ли е съчувствие това, което ме кара да жадувам да се намеся?

Жадувам да се протегна, да прегърна всички обезсърчени светлинни, да ги пробудя, окуража и освободя. Да подхраня слабите им пламъчета и да ги *накарам* да осъзнаят празнотата, около себе си.

Това не е смиреното съчувствие, на което са ни учили да се възхищаваме. За разлика от Буда, аз съм преизпълнен с амбиции за себе си и за всички от моя тънещ в невежество вид!

Някаква почтена част от мен ме нарича „арогантен“.

И какво от това? Нима самата почтеност не ме определи за тази работа?

Със сигурност ще се справя по-добре от дубЙосил.

Водорасли на пуст бряг. Тази метафора ми се струва все точна. Защото приличаме именно на онези първи същества, които тромаво са изпълзели от океана, за да колонизират пустата суша, под лъчите на палещото слънце.

Душевният пейзаж примамава като нов предел. Изпълнен с много повече потенциал, отколкото стерилния космос с жалките му планети и галактики. Науката и религията само са загатвали за този потенциал! Ако можем да го осъществим...

Аз мога да го осъществя! Подозирам го с все по-нарастваща увереност. Има само малко неща, които трябва да изясня преди това...

Момент. Сега разбирам! Истината, която професор Махарал бе разбрал преди седмици. Призракът му се опита да ми я обясни с аналозиите от квантовата механика. Така и не го разбрах тогава, но сега ми се вижда толкова ясно...

Тялото е котва.

Този венец на органичната еволюция, чудото на човешката плът и мозък, направило възможно себесъзнаването, абстрактното мислене и Постоянната вълна. Тялото е чудесно екипирано за всички тези чудеса, но е също обременено от животински инстинкти и нужди като индивидуализма, жадуването за изолация на „аз и ти“ по начина, по който рибата се нуждае от водата около себе си.

За да успеем да изпълзим на брега, да оставим морето, ние трябва да изоставим черупката на плътта!

Това разбиране трябва да е ужасило професор Махарал и е предизвикало разкола между човека и голема, копието и архетипа, дубъла и господаря. ИстЙосил е видял как убийството на самия себе си се издига като естествено следствие от собственото му изследване. На абстрактно ниво може би дори се е съгласил. Но тялото му се е помъчило да се защити и е изпълнило истинския му мозък с хормоните

на паниката, които са го накарали да се хвърли през пустинята в сляпо и безполезно бягство.

Разбира се, че в такъв случай и истински Албърт е трябвало да го последва в смъртта му. И ездачът, и огледалата трябва да са свободни от котвите си. Ниска цена за обожествяването. Сега го разбирам.

Но внезапно проумявам и нещо друго.

Няма да е достатъчно да се отрежат само две връзки с тялото.

Не след дълго трябва да се освободят още души, за да се подхрани ненаситния процес на брациера.

Още убийства... в огромен мащаб.

Образите нахлуват в мен... мисли, които дубийосил е скрил дълбоко в тъгълчетата на съзнанието си. Зървам символ — трилистник от кървавочервени коси, придружени от думите „въздушнопреносима зараза“. След това друго бързо впечатление за ракети... стройни ефективни ракети, откраднати и готови да бъдат изстреляни към града. В момент, който наближава все повече и повече.

Трябва да знам още!

Каквото и да е намислил дубийосил, то може и да бъде оправдано. Еволюцията не напредва без болки и загуба. Много риби са измрели, за да могат само някои да използват навън. Цената може и да си заслужава...

... но само ако наистина могат да се постигнат ползи!

Йосил вече показва, че е много нехаен. Експериментът е излязъл от планирания си ход — иначе защо чувствам тази растяща вълна от сила и амбиция като сбор от мои свършени копия, продължаващи да се умножават и да събират енергия, подобно на магмата под вулкан? Аз съм онзи, който е готов да яхне Голямата вълна... нещо, което Йосил никога не е очаквал.

Ако е направил една грешка, би могъл да е направил и други. По-добре да проверя, и то бързо.

Не трябва да му се позволи да избие толкова много невинни.

Поне не и докато не съм сигурен, че изгледите за успех са високи.

54. КАТО ТУХЛА

... ФРАНКИ СТАВА ОТЧАСТИ ПОЛЕЗЕН...

Докато бавно пълзях след стъпките в праха, тласкан през изгарящата агония от нещо малко повече от чист инат, като влачех мъртвата тежест на това умиращо тяло само с едната си останала ръка и почти неподвижния крак... не спирах да се учудвам що за дубъл заслужава всичко това.

Целта ми бе да преследвам Бета, да пипна копелето преди тялото ми да се разтече, да осуетя злия му замисъл — какъвто и да е той. А ако това се окажеше прекалено амбициозно за мен? Какво пък, тогава може би ще му създам известни неудобства. Ще го изритам по глезените, ако не успея да направя нещо друго.

Така е, планът ми не бе кой знае какъв. Но другата ми мотивация — любопитството, което ме бе движило през тези два тежки дни — вече не вършеше работа. Не ми пукаше за тайната битка между тримата гении — Бета, Каолин и Махарал. А само за това, че те всички вече си мислят, че са се отървали от това евтино зелено копие, и проклет да съм, ако не им покажех обратното!

Така се чувствах, докато се влачех през основната част на старата вила и оттам в планината, следвайки стъпките на Бета по неравния, под на пещерата... естествена варовикова пещера, която сигурно бе привлякла Махарал и го бе накарала да построи вилата си пред главния вход и да използва вътрешността ѝ, за да установи в нея тайното си научно леговище.

Лампите хвърляха дълги сенки по сталактитите и другите образувания, по които блестяха капчици вода. Ако ушите ми функционираха, със сигурност щях да чувам приятния ритмичен звън на капките, падащи в покритите с лека мъгла езерца. Долавях само един звук — ниска вибрация отекваше в корема ми, докато пълзях по каменния под, и ставаше все по-силна, докато преследвах Бета надолу по плавния наклон... Помислих си, че все пак е по-лесно, отколкото ако ми се бе наложило да се катеря.

Минах покрай стена, която бе одялана и огладена от човешка ръка. Оцелялото ми око зърна фигури, изрязани в скалната повърхност с помощта на остър инструмент. Петроглифи, врязани преди много векове от местните хора, които са смятали пещерата за свещено място на силата, място, където е можело да се призовават силите на природата и да се вършат чудеса. Хуманоидни форми с подобни на пръчки ръце и крака мятаха копия по грубо нарисувани зверове — прости мечти, но не по-малко амбициозни или искрени от тези, на които робуваме днес.

Нека бъда и пребъда — молеше заклинанието на стената.

Амин, съгласих се аз.

След това в продължение на стотина метра нямаше повече какво да ми отклони вниманието. Мъкненето с помощта на една ръка и един крак стана за мен толкова нормално, че вече ми бе трудно да си представя друг начин на съществуване. И тогава се изправих пред препятствието. Пътят се разклоняваше.

Отляво — малка зала, изпълнена с бръмчаща апаратура. Познати механизми — фризер, впечатващо устройство и пещ. Автоматизирани и готови за използване.

Напред — добре осветена рампа, спускаща се надолу, към сърцето на планината. Натам водеха и стъпките на Бета. Средоточието на големите събития. Вероятно тайната лаборатория на доктора, в целия си блясък.

Не си направих труда да разуча третия път, водещ надясно. И, уф, нагоре. Достатъчно трудно ми бе да избира само между две възможности. Да продължа ли след Бета, или да опитам нещо наистина дръзко?

Автоматичната пещ ме примамваше, индикаторите ѝ блестяха със същия цвят, както по времето, когато ме бе направил Албърт. Определено бе много по-близо, отколкото да се опитвам да настигна Бета, пълзейки след него. Колко бе съблазнително, да сменя разбитото си, умиращо тяло с ново!

Уви, нямаше гаранция, че ще успея да се издърпам на впечатващата платформа само с една ръка и безполезен крак, да не говорим за настройването на пулта.

Недостатък номер две: всеки знае, че няма гаранция, че от копие ще се получи добро копие. Вярно, Албърт беше — или е —

отличен копист. Но да се опитам да направя копие, използвайки за образец себе си? Като евтин франки, при това напълно разпердушинен, какво друго бих могъл да произведа, освен безмозъчен, влачещ краката си изрод? А и напрегането да достигна платформата на перцептрона сигурно щеше да довърши това тяло.

От друга страна, право пред мен лежеше леко наклонената пътека към центъра на всички тайни...

Това е пътят.

Трепнах. Пак онзи проклет външен глас. Вбесяващият кавгаджия.

Можеш също да тръгнеш и надясно.

Нагоре.

Може да се окаже важно.

Упоритият гняв почти ме заслепи. Нямах нужда някакъв нахалник да ми досажда в последните мигове на жалкото ми съществуване!

О, но може би имаш.

И за мое най-голямо учудване разбрах, че нещо в това твърдение е вярно.

Не можех — и все още не мога — да обясня какво ме накара да приема съвета въпреки всички доводи и разум, да обърна гръб на двете известни възможности и да инвестирам всичко, което бе останало от мен, в едно последно обезсърчително катерене.

Може би се равняваше на... защо не?

Обърнах гръб на изкусителната пещ... и на следите на Бета... и запълзах нагоре по грубите стълби.

55. СЕМЕЙНА КАВГА

... ИСТАЛБЪРТ ЗАПОЧВА ДА ЦЕНИ ПРОСТОТО СИ ВЪЗПИТАНИЕ...

Двамата с Риту бяхме хванати в капан в ужасния тунел под Урака Меса с една група врагове, които се биеха зад нас, докато друга препречваше пътя напред. Можахме само да се свием в тесния проход, докато звуците от стрелбата ехтяха, от всички посоки.

Бета май оставаше без пръсти. Наглеждаше ни само един повреден дубъл. Но въпреки това той бе достатъчен, за да накара двама изплашени органични да се държат прилично.

— Трябваше да направя повече от себе си, когато имах възможност — измърмори гигантският голем.

Риту трепна. Вече бе изтощена от впечатването на толкова много дубъли с алтернативната личност, която носеше в главата си, принудена да го прави от натиск, по-силен от всякакво пристрастяване. Мисълта за още копиране само можеше да засили омразата ѝ към самата себе си. Тревожех се, че Риту може внезапно да скочи и да се опита да приключи с мизерния си живот, като хвърли тялото си сред мелето преди войниците и от двете страни да я забележат и да спрат огъня.

Без да мога да ѝ помогна по друг начин — и понеже изпитвах отчаяна потребност да забравя собствените си грижи, — започнах да я разпитвам.

— Кога разбра за Бета?

Отначало изглеждаше, че не ме е чула. Хапеше устни и очите ѝ нервно се стрелкаха настрани. Повторих въпроса си. Най-накрая тя отговори, като избягваше погледа ми.

— Още като дете усещах, че с мен нещо не е наред. Някакъв вътрешен конфликт ме караше да правя или казвам неща, които не исках или за които щях да съжалявам, да късам отношения и... — Риту поклати глава. — Предполагам, че повечето юноши са в състояние да опишат абсолютно същия проблем. Но стана много по-лошо, когато започнах да впечатвам. Дубълите изчезваха или се връщаха само за да

прехвърлят откъслечни спомени. Можеш ли да си представиш колко отчайващо и нечестно ми се струваше? Аз бях *родена* в този бизнес. Зная за дублирането повече, отколкото повечето от служителите в изследователския отдел! И продължавах да си казвам, че нещо не е наред с машините. И че ще се оправи със следващия модел.

Обърна се и ме погледна в очите.

— Предполагам, че на това му викат отричане.

„Без майтап.“ Все едно да кажеш, че океанът е мокър.

— Обръщала ли си се към някого за помощ?

Тя сведе обитаваните си от духове очи.

— Мислиш ли, че се нуждая от помощ?

С мъка успях да потисна автоматичния, отвратителен смях. Силата ѝ на потискане трябваше да е невероятно голяма, че дори да не позволява задаването на такъв въпрос, докато треперехме на това ужасно място.

— Кога започнах да разбирам ли? — продължи Риту след кратко мълчание. — Преди няколко седмици чух татко и Енеас да се карат жестоко по въпроса дали да обявят някои нови открития, сред които и удължаването на трайността на дубълите. Енеас нарече методите все още експериментални и се оплакваше, че голяма част от изследванията на татко са насочени към областта на мистиката, като например нехомоложното впечатване...

Полагах искрени усилия да изслушам историята, която Риту най-сетне се съгласи да разкаже. Беше ми интересно, честна дума. Но тунелът ми се струваше толкова задушен и горещ... питах се дали изпотяването ми не е симптом на някаква отвратителна болест, която съм пипнал при краткото си посещение в биологичното хранилище? Дали свръхбързите патогени вече не унищожаваха плътта ми?

Не исках да мисля за това! Също като Риту, търсех разсейване от безпомощността в разговора.

— Ъъъ... възможно ли е тези разпратии с Енеас да обясняват защо баща ти е решил да се скрие?

— Предполагам... но те *винаги* са спорили като братя, още откакто Енеас купи процеса на Бевисов-Махарал за одушевяване на куклите си. Обикновено след това се успокояваха и уреждаха проблемите.

— Но не и този път — подсказах аз. — Каолин...

— ... обвини татко в кражба на файлове и оборудване! Беше направо бесен. И въпреки това сдържаше гнева си, сякаш татко имаше някаква власт над него. Нещо, което караше дори президента на „Универсални пещи“ да не се намесва, независимо колко е ядосан.

— Изнудване? — предположих аз. — Дубълът на Каолин душеше из стаята, когато дойдох да те взема във вторник вечерта. Може би е търсел някакво доказателство, което да унищожи веднага след като се е отървал от Йосил...

— Не — поклати глава Риту. — Чух как преди да си тръгне татко каза на Енеас: „Аз съм единствената ти надежда, така че се разкарай от пътя ми, ако нямаш кураж да помогнеш.“ Това звучи много заплашително, признавам, но не е изнудване. А и все още не мога да повярвам, че Енеас е в състояние да убие някого.

— Е, но все пак *нещо* подобно на дубъл на Каолин стреля по нас в пустинята.

Точно в този миг се разнесоха няколко силни взрива от мястото, където задната група се биеше срещу безименния си враг. Риту подскочи... но успя за пореден път да потисне ужаса си. По свой начин показваше истинска смелост.

— Аз... мислих много за това. Разбираш ли, Енеас не се тревожеше само за баща ми. Имаше растяща натрапчива идея за... *Бета*. — Риту буквално изплю с отвращение думата. — Енеас похарчи цяло състояние в застраховки и охрана, за да не позволи достъп на Бета до технологиите и материалите на УП. Предполагам, че в хода на това по някакъв начин е открил истината за другата ми половина. — Тя кимна към стоящия наблизо голем. — Сигурно е било ужасно за него да разбере, че Бета знае всичко за компанията, което зная и аз. Не би могъл дори да го преследва или да си отмъсти, без да нарани и мен... същата Риту Махарал, към която се отнасяше едва ли не като към своя дъщеря. Не можеше и да говори с мен за проблема. Това само би *предупредило* Бета. Затова бях държана настрана.

— Дори и по-лошо — добавих аз. — Каолин сигурно се е тревожел от възможността Бета и Йосил Махарал да сключат съюз.

— Само мисълта за това би го накарала да полудее.

— Значи големът му е стрелял по нас, защото си е помислил, че ти си Бета — заключих аз. — Ти *беше* маскирана като дубъл. А аз през

цялото време си мислех, че е било заради *мен*! Но тогава кой е изстрелял ракетата срещу дома ми и...

Заблуден куршум мина покрай нас и рикошира в тавана. Риту грейна. За четвърти или пети път се опита да се притисне още по-близо до мен. Сред целия ужас наоколо най-естественото нещо бе да се прегърнем. Но аз се отдръпнах — може би носех някакъв ужасен вирус.

Алтернативата бе да не спираме да говорим. Наклоних глава, за да я погледна право в очите.

— Ами баща ти? Какво е правел тук, че така е уплашил Каолин? Защо краде големи и оръжие от правителството? И биологично оръжие, за Бога! Риту, какво *продължава* да става тук? Дни след смъртта му?

Настоятелността ми я накара да се отдръпне. Хвана се с две ръце за главата. Гласът ѝ се пречупи.

— *Нищо не зная!*

Намеси се някакъв друг глас.

— Остави я на мира, Морис. Досаждаш на неподходящата ми личност.

Беше раненият голем, който ни пазеше. Досега бе стоял толкова неподвижно, че имахме чувството, че сме се скрили зад някакъв камък. Квадратното му лице погледна надолу, възнаграждавайки ме с почти безизразен поглед. И все пак долових познатото презрение на дългогодишния си враг. Дори знанието, че е плод на невронна свръхкомпенсация, не помагаше особено. Продължавах да го мразя.

Бета заговори с дълбок дрезгав глас, но със същия подигравателен тон.

— Както и предполагаш, двамата с Йосил сключихме сделка. Той ми осигуряваше неограничени доставки направо от изследователския отдел, с всичките му там екстри, като например кожа, която може да си сменя цвета при дадена команда.

— Майтапиш се.

— Не. Благодарение на Йосил те пристигаха право в хладилника на Риту, а аз се грижех тя никога да не ги погледне отблизо. Направихме така, че част от дубълите ѝ уж правят точно каквото се иска от тях, и по този начин сведохме тревогите и подозренията ѝ до

минимум. Помощта му беше много голяма и работите ми вървяха добре... до неотдавна.

— А Махарал какво получаваше в замяна?

— Научих го на тънкостите в измъкването! Как да се шмугва, да се крие и да избягва Световното око. Връзките ми с подземния свят ми помогнаха много. Стана нещо като игра на татко и син. — Дубълът намигна на Риту, която потрепери и се извърна, така че Бета насочи многозначителната си усмивка към мен. — Подозирам, че татко винаги е искал да има момче.

Роднинската жестокост може да бъде отвратителна. Както и унищожителната омраза към самия себе си. А това лежеше някъде между двете.

— Трябва да призная, че през последните няколко месеца тя се съпротивлява много ожесточено — продължи Бета. — Откакто научи за мен, престана да впечатва и убиваше всеки Бета, който се връщаше за прехвърляне. Започнаха да ми свършват пуснатите със закъснение версии!

— Онзи дубъл, който намерих в контейнера зад къщата...

— Бум! — Бета имитира с пръст стрелба с пистолет. — Риту му видя сметката. После грабна грима на татко и се маскира да изглежда точно като него с надеждата, че така ще успее да тръгне на юг с теб и... — Бета поклати глава. — Е, да си призная, силата ѝ ме изненада. Можех само да ѝ повлияя малко отвътре. Браво на теб, Алфа!

— Колко трогателно — отговорих вместо Риту, която изглеждаше прекалено гневна, за да говори. — Значи те е обичал най-много. И затова ли в момента си пробиваш с бой път към скривалището на доброто татенце?

Преди Бета да успее да отговори, нещо в главата ми прещрака.

— Лабораторията не е празна и не се охранява просто от изоставени роботи. Има някой вътре, и се готви да използва оръжието за някакъв зловещ замисъл. Убиецът на Йосил ли е това? Да не би да се опитваш да отмъстиш за баща си?

Бета помълча, после се съгласи.

— В известен смисъл. Но доколкото погребаните мисли излизат наяве, както вече знаеш — той кимна към Риту, — ние имаме с баща си много повече общо, отколкото си си представял.

Риту примигна и за пръв път погледна право към голема.

— Да не искаш да кажеш...

— Искам да кажа, че гений като неговия никога не би могъл да се съдържа в една-единствена личност, нито пък в един човешки мозък. При Йосил разделението не беше толкова категорично. Но все пак...

Изсумтях — сетих се за онези лоши филми, за които си говорехме с Риту по време на прехода през пустинята. Колко от тях бяха фокусирани върху същия стар кошмар, облечен в съвременна опаковка — страхът да бъдеш завладян от собственото си създание, от тъмната си половина. В случая с Риту технологията бе превърнала кошмара в действителност, изграждайки от една неприятна черта на характера напълно истински престъпник.

А колко по-далеч би стигнал същият синдром, отприщен от виртуоз?

— Значи Махарал...

Преди да успея да завърша, по коридора се разнесе остро изсвирване.

— Крайно време беше! — Големият боен дубъл тромаво се изправи, като щадеше наранената си лява страна, и ни направи знак да го последваме. — Пътят напред е чист.

Когато Риту затрепери, големът я успокои.

— Представи си го като семейно събиране. Да вървим да видим на какво е станал татко.

56. НАЙ-ВАЖНИЯТ ОТ ВСИЧКИ

... ЗЕЛЕНИЯТ СЕ ОПИТВА ДА СЕ ИЗДИГНЕ...

По грубо изсеченото стълбище нямаше лампи и не можех да преценя колко време се влачех нагоре с едната си ръка и половин крак, ръсейки парченца от себе си по пътя. Изкачването изглеждаше неопределено дълго с изключение на ритмичните думкания всеки път, когато разнебитеното ми тяло се преместваше едно стъпало нагоре. Преброих сто и четиридесет такива думкания. Сто и четиридесет възможности да почина завинаги в тъмното — докато пълната тъмнина около мен не започна да се разсейва.

— По стълбите се появи светлина — съвсем слаба, но всъщност ме окуражи малко. Трудно е да се чувстваш съвсем отчаян в онзи особен момент, когато виждаш първия признак на разсъмването.

Наистина беше дневна светлина. Проникваше през неравен отвор в отсрещната стена на малка стая, изпълнена почти изцяло от някаква обемиста машина. Пропълзях по-близо и видях тръба, насочена към малкия прозорец. Здравата рамка съдържаше повече от дузина по-малки тръби с гръбни и гръдни перки, сякаш за да могат да маневрират свободно във вода или въздух.

Здравото ми око забеляза зловещи, подобни на извити ятагани символи по гладките изтънени върхове. Но въпреки това разбирането идваше бавно.

„Ракети — помислих си аз, съпротивлявайки се на изтощението преди разпадането. — Наредени в автоматична изстрелваща система.

И... — продължих, когато редицата електронни дисплеи светнаха... — И машинарията току-що се включи.“

57. БОЗОНИ ВЪВ ВЕРИГАТА

... ИЛИ КОЛКО Е ВАЖНО ДА БЪДЕШ ЕМЕТ...

Докато раста, докато знанието ме изпълва, все повече започвам да оценявам грандиозния замисъл, довел мъчителя ми до това място и този момент. И колкото повече се е доближавал до величието през последните месеци, то толкова повече е плашело горкия Йосил Махарал. Нищо чудно, защото той стоеше самотен на върха на издигащата се арка, построена през хилядолетията от Най-великите умове на човечеството, всеки от които се е сражавал с мрака по свой собствен начин, независимо от всички спънки и превратности.

Отначало битката е била бавна, с повече грешки, отколкото напредък. Пък и какво биха могли да постигнат примитивните мъже и жени, какви тайни биха могли да разкрият без огън или електричество, без познания по биохимия или солистика? Усещащи, че в живота трябва да има *нещо* друго освен зъбите и ноктите, първите мъдrecи се съсредоточили върху единствения си скъпоценен дар — способността да използват *думите*. Думи на убеждение, илюзия или магическа сила. Думи, проповядващи любов и морал. Думи на молитва. Наречете го магия или вяра. Надарени единствено с надежда — или убеждение, — те си представяли, че само думите ще бъдат достатъчни, ако са изречени искрено, в подходящите заклинания, съпътстващи чистите мисли и дела.

Наследниците им, разкрили прелестта на математиката, предположили, че именно *тя* е ключът. От хармониите на Питагор и нумерологичните загадки на Кабала до елегантните суперстрингови теории, математиката изглеждала като езика на самия Бог, код, който Той е използвал, за да напише плана на Сътворението. Като квантовата механика — сортирането на сдържаните фермиони и общителните бозони — всички горди уравнения добавяли и своя дял в растящото здание. Те били основите, величествени и верни.

Но недостатъчно. Звездите, които се протягахме да достигнем, са все така далечни. Математиката и физиката могат само да измерят

огромната бездна, но не и да я прекосят.

Същото е и с превъзносяния дигитален свят. Компютрите за кратко време измъчваха с неосъществимите желания и намеци, че софтуерните модели ще се окажат по-добри от самата реалност. Ентусиасти обещаваха подобрени умове, телепатично възприемане, дори трансцендентална сила. Но електрониката се оказа недостатъчна за отварянето на великите порти. И се превърна в поредния удобен инструмент, просто поредната тухла в арката.

По времето на дядовците и бабите ни *биологията* е била царица на науките. Дешифрирайте генома, протеома и недоловимото им взаимодействие с фенотипа! Решете екологичните проблеми и постигнете хармония с природата! Тези постижения били точно толкова жизнени, колкото обуздаването на пламъка или отърсването от идеята за война с всички средства.

Но къде са отговорите на наистина *дълбоките* въпроси?

Религията ги е обещавала, макар и винаги с неясни термини, докато е отстъпвала от една линия, за да се укрепи на следващата. „Не гледайте отвъд тази граница“, предупреждавала тя Галилей, след това Нютон, Дарвин, Ван Нюман и Крик, и винаги се оттегляла с достойнство след поредното велико откритие, за да очертае следващия священ периметър по забулените граници на познанието.

„Оттук нататък е Божествената територия, където можем да достигнем само с помощта на вярата. Макар и да разкрива тайните на материята и времето, да произвежда живот в епруветки, дори да покрива Земята с дубликати, човек никога не ще проникне в царството на безсмъртната душа.“

Само че в момента двамата с Йосил преминаваме тази граница, въоръжени не с добродетели, а с умения, използващи всяко постижение на Homo technologicus през десетте хиляди години борба срещу тъмата на невежеството.

Само един въпрос трябва да се реши преди да започне приключението.

Кой от нас ще бъде носителят... и кой ще е пилотът?

О, има още един въпрос.

Възможно ли е подобно дръзко начинание да успее, ако започва с ужасно престъпление?

ДубЙосил дърпа махалото настрани, готвейки се да се качи на него и да изстреля последното си дубъл-тяло в брациера, право между огледалата. Няма вече нервно дърдорене за философия и метафизика — усещам басовия тон на страх в Постоянната му вълна, толкова мощен, че лишава нещастния сив от способността да говори. Страх, какъвто сигурно е изпитал истЙосил в понеделник, когато е видял, че нещата излизат извън контрол и няма начин да избегне плащането на най-високата цена за надменността си.

Страх, засилван от събитията наоколо, след като последният механичен защитник пада пред армията в тунела...

... и инструментите най-накрая показват на дубЙосил, че нещо в скъпоценния му план се е провалило. Показателите на брациера не са такива, каквито би трябвало да бъдат на този етап. Той най-накрая може да заподозре, че съм все още тук и че вместо да съм изтрит, съм яхнал цунами! Ставащо все по-могъщо с всяка секунда.

Махалото е насочено да премине точно през центъра на брациера. Внезапно осъзнавам, че *ще боли*. Всъщност ще бъде много по-лошо от всичко, което съм понесъл в органична или глинена форма.

Сега разбирам как би трябвало да работи... как вътрешният огън на дубЙосил може да запали подсилените енергии на брациера, пращайки собствения си впечатък при всяко преминаване, подобно на прокарването на цилиндричен печат през мека глина. Независимо от всичко, което се е провалило — независимо от присъствието ми, — планът му може да проработи. Той може да успее да поеме нещата в свои ръце, да ме изличи!

Или пък да се унищожим един друг, оставяйки след себе си дим, самоподхранващ се лъч от духовна същност, която да избухне неуправляемо навън, като унищожителна буря. Като психлон...

Мислех, че вече нищо не може да ме уплаши. Грешал съм.

Единственото, което искам в момента, е да се махна. Да се върна към празната красота на душевния пейзаж. Отново да съзерцавам

девствените територии, по-огромни от всеки непроучен континент, по-обещаващ от Галактика, макар и засега да е едва колонизиран само от няколко милиарда миниатюрни водорасли покрай брега. Водорасли, които едва подозират собственото си потенциално бъдеще.

Особено един стрък неподозиращи водорасли — само няколко милиона, — които са белязани с участието да бъдат жертвата. Подобно на прислужници, придружаващи вавилонски монарх в гробницата му, тяхната роля е да умрат, отдавайки душевните си енергии на брациерния лъч, за да изстреля Постоянната вълна към по-висше състояние.

Древните биха нарекли това извличане на тайнствена сила от самата смърт „некромантия“. Независимо от името, то ще бъде едно отвратително престъпление...

... а аз почти се бях примирил с него. Всички онези угасващи въгленчета, които бях видял преди — умиращи човешки души, жадуващи в последните си мигове да полетят свободни, след това изгасващи, без да оставят пепеливи следи по безплодната равнина — това ще направи разбитите им надежди да си струват, нали?

След като съм видял Континента на Безсмъртната воля, примамван от богатството и възможностите му, колко сериозно мога да се тревожа за няколко обречени водорасли на брега?

Освен...

Освен че едно от онези пламъчета започва да ме дразни като камъче в обувката. Душевното пространство не се измерва в метри, а във влечение, и тази искрица е твърде близко до мен, закрепена като сянка. Едва сега се обръщам да разгледам досадника и откривам...

... че това съм аз!

Или по-точно, това е живият, дишащ Албърт Морис — източникът на Постоянната вълна, която аз така усилих. Усещам как се приближава във физическото пространство, изпълнен с всички онези органични страхове, импулси и симпатии. Нервен и въпреки това упорит както винаги, толкова близко, че можем да се докоснем.

Как е възможно това?

Дубийосил твърдеше, че е убил Морис с откраднатата ракета! Смъртта на тялото трябваше да премахне котвата и да освободи душата. Видях новините, горящата къща и градината. И въпреки това той е оцелял.

Сигурно именно затова личността ми така и не бе изтрита! Вълната е продължила да впечатва по някакъв начин от оригиналния източник, докато е станала самоподдържаща се.

Това е чудесно. Радвам се, че съм тук. Но сега какво? Дали присъствието на Албърт ще промени нещо? Дали неговата биотична котва ще прикове брациера към „реалността“, когато настъпи решителният момент за свободния полет?

Призракът на Йосил привърши с настаняването си. Вражеските войници разбиват последната врата и той вече не може да отлага. Приготвя се да пусне махалото и събира кураж да произнесе гласова команда.

— Започни финалния етап! — крещи той към контролиращия компютър. — Изстреляй ракетите!

Така. Готов съм за битката, увереността ми се връща. Каквото и да се случи с града, не е по моя вина. Масовото убийство няма да бъде мое дело. Тяхната карма не може да ме засегне.

Аз съм жертва като всички останали, нали?

И ще направя така, че жертвата да си струва.

58. СВЕТЛИНА

... НА ЗЕЛЕНИЯ НЕЩО МУ ПРОСВЕТВА...

Една самотна бледа звезда блестеше през грубо изсечения прозорец; трептеше като светлинките по панела на тъмната машина, която изпълваше стаичката в края на стълбите почти изцяло. Когато механизмът се разбуди, вместо рев в съсипаните си уши усетих зловещи вибрации изпод земята. Малките предмети със заплашителните, подобни на коси символи, затегнаха формацията си в захранващия механизъм. Току-що бях разпознал в машината автоматична ракетна установка. По дяволите. Лошо.

Лошо, наистина.

Може би трябва да станеш.

Вместо от заяждане, имах нужда от идея как. Как именно да спра механизма!

Бутоните светеха на височина приблизително колкото рамото на изправен човек. Изправен човек сигурно би могъл да спре ракетите оттук. Но как да стигна дотам? Стените на оръжието, по военному гладки, не предлагаха никаква подходяща опора за едноръко същество, проснало се на пода, което не бе могло дори да се покатери в автоматичната пещ там долу.

— Не... мога — разнесе се дрезгав шепот от гърлото ми. — Прекалено далеч е.

Тогава импровизирай.

Огледах се с надеждата да открия подходящ перваз или стол. Никакви въргалящи се инструменти, нито дори камъни, които да метнеш. От евтините дрехи, които ми бе дал Енеас преди половин живот, не бе останало почти нищо освен ненужни тънки ивици.

координатите приети — изписаха се сухи думи по контролния панел. — *изчисляване на траекториите.*

Последва серия числа. Дори в окаяното си състояние можех да разпозная разстоянието и посоката.

Някакъв маниак стреляше по града!

Предположих, че е Бета. Несъмнено, той бе убил професор Махарал, за да завладее лабораторията му. Но защо? Вероятно беше отчаян, защото в последно време всичките му планове се проваляха. Старият ми враг сигурно се надяваше да отприщи бедствието, за да накара властите да се занимават с по-важни неща, отколкото да преследват производител на пиратски дубъли.

Много добре осъзнавах, че теорията ми е безсмислена. Но не ми пукаше. Важното беше да го спра. Бих дал всичко, за да успея. Живота си — без съмнение. Вече бях жертвал лявата си ръка за каузата. Какво друго бих могъл да направя, освен...

От разпадащата ми се уста се разнесе вик. Някои неща стават очевидни само след като си помислиш за тях.

Имах едно нещо, което би могло да свърши работа, ако побързам. Нямаше да е лесно... но има ли изобщо лесни неща?

59. БОЖЕСТВЕНА ИНФЛУЕНЦА

... ИСТАЛБЪРТ СЕ ИЗПРАВЯ ПРЕД НЕПРИЯТНИ НОВИНИ...

Самоделната армия от откраднати бойни големи най-накрая си проби път. Докато нас с Риту ни подкарваха към последните механични защитници, дузина покрити с белези ветерани на Бета бързаха в обратната посока, за да помогнат на ариергарда. Колко ли време щяха да издържат срещу силата, която напредваше към нас от базата?

Не много дълго. Имах чувството, че събитията ще започнат да се развиват бързо.

И по-добре да е така. Можеше и да не разполагам с много време.

Дим се виеше по краищата на блиндираната врата, в която бе пробита голяма дупка. Вълни от жегата все още излизаха от наскоро разтопения метал. Влязохме в онова, което трябваше да е подземното леговище на Йосил Махарал. Двамата с Риту се озовахме на парапет, гледащ към сцена, която беше абсолютно откачена — пещера, пълна до пръсване с машини, по-голямата част от които бяха набързо сглобени от части с познатия символ на УП.

Явно това бе съкровището от електрокерамични принадлежности, в кражбата на които Каолин бе обвинявал Махарал. „Какво, за Бога, се е мъчил да направи? — чудех се аз. — Несъмнено някакво изследване, което Енеас е забранил да се провежда в изследователския отдел на компанията.“

Сетих се зловещите думи „проклятието на Франкенщайн“, с прикрепено към тях изображение на облак във формата на гъба.

Огромни, подобни на антени спирали се събираха от всички страни към две хуманоидни фигури в противоположните краища на помещението, със завързани широко настрани ръце. Единият от дубълите бе тъмночервен, а другият — в специализирания нюанс на сивото, който понякога нося и аз. Странен апарат за прехвърляне обвиваше отвсякъде глинените тела, макар че не можех да си представя за какво са нужни толкова много подсилени връзки.

Между двойката дубъли имаше нещо като гигантски часовников механизъм, задвижван от огромно махало. И проклет да съм, ако там не бе седнал друг голем, който се люлееше като дете на люлка!

И крещеше с цяло гърло.

Това бяха някои от нещата, които видяха *очите* ми. По-интересно беше другото, което можеше да се види.

Първо, умирах ли вече от никаква ужасна треска? Бях се почувствал по-добре, след като излязох под ярките светлини и в хладния въздух на лабораторията от проклетия тунел. Едва сега вълните на гаденето пронизаха вътрешностите ми, подобно на онези усещания за обръщане на стомаха, за които бяха докладвали астронавтите от онези времена, когато истинските хора бяха рискували живота си в космоса. Червата ми се стегнаха, почти толкова силно, колкото бях стиснал зъбите си, през които едва премина стонът.

„Това е — помислих си. — Някакъв бързодействащ супервирус. Ще пукна след няколко минути.

Жалко, Тъкмо щях да разбера какво става тук.

Може би трябваше да си остана вкъщи и да бъда взривен? Понеще да е бързо. Така и не постигнах истинската си цел, заради която бях тръгнал.

Съжалявам, Клара. Наистина се опитах...”

Появиха се още симптоми и сетивата ми се замъглиха. Можех да се закълна, че пространството между пленените големи, което допреди малко изглеждаше празно, сега се плискаше и вълнуваше като някакъв гъст флуид! Движенията бяха като насън, невъзможни за изразяване, подобно на интерпретация на димен скулптор на манияшки танц.

За миг имах впечатлението, че виждам батальони еднакви призрачни същности, събиращи се на безчислени тълпи, но същевременно някак си имаше достатъчно място за още повече редици. С изключение на моментите, когато през тях минаваше махалото. Тогава се понасяха груби вълни, като трансформираха множества от маршируващите фигури, придаваха им лице.

Видях пред мен да се рее образът на Йосил Махарал.

— Албърт, добре ли си? — промърмори Риту, но аз избутах ръката ѝ. Нека да си помисли, че съм ѝ ядосан, задето ме бе накиснала

във всичко това. Просто не исках да я заразя.

Не исках да заразя *никого*. И затова, въпреки стомашните конвулсии, халюцинациите и дезориентацията, се принудих да извърна поглед от щуротиите в центъра на лабораторията и го насочих към машинариите покрай стените на залата в търсене на някакви следи за биоагентите. Единствено те имаха значение.

Ето там.

Едва успях да забележа компютъра. Един от онези скъпи модели AI-XIX. Прекалено умни за силиций. Несъмнено един от основните инструменти на Махарал, а може би и главният контролор на процеса. И именно онова, което човек като мен би размазал на парчета, без да му е необходимо да изучава спецификациите как и защо.

Ще успея ли да се добера дотам и да го направя бързо?

Поне имах цел.

Един стоящ наблизо Бета — може би същият военен дубъл, с когото разговаряхме в тунела — сграбчи парапета на балкона и изкрещя с такъв неочаквано умолителен тон, че се изненадах. Никога не бях чувал Бета да говори по такъв начин.

— Йосил! Татко, спри... имахме уговорка!

60. КРИВИ ОГЛЕДАЛА

... ЖЕСТОКИ БРАЦИЕРНИ ЛЪЧИ...

Дяволите да го вземат този импулс да диктувам, вграден в едно от голем-телата, служещи за огледала, затварящи растящата вълна.

Между брациерните полюси се надига нов вид Постоянна вълна. Скоро тя ще излезе от затвора си, пръскайки тези порцеланови кукли с достатъчно сила, за да издържи седмици над умиращия град, хранейки се с манната на милионите угасващи пламъчета. Храна, достатъчна да завърши преобразяването от създание в Създател.

Докато тече обратното броене, се води отчаяна битка. Кой отпечатък ще носи създаденият от брациера бог? Чия личност? Точно в този момент вълната се колебае между две възможни положения — две противоположни дефиниции на Аз.

Йосил е с мен, границите ни се припокриват в завихрения, подобно на две неподдаващи се на смесване течности. И двамата крещим срещу това противоестествено сливане! Все едно да се опитваш да прехвърлиш в себе си чужд дубъл — нещастие, което никой не опитва втори път. Как можеш да споделяш с някого, без да имате съгласие за *измерения* като ляво-дясно? Горе-долу? Вътре-вън? В солистичен план всичко това е субективно. Моите версии побягват под ъгли, които нямат нищо общо с неговите.

Общуването *ще* настъпи, когато най-накрая се издигна над всичко това като всичко променящо божество. Ще установя честни мерки, които са прости и универсални, и ще покана всички да се присъединят към мен в огромния нов космос! Използвайки суров материал, по-прост и от вакуума, заедно ще създаваме звезди и планети, цели нови Земи.

Но първо трябва да спечеля контрола.

Аз съм по-отдавна тук и растях неимоверно през последните няколко часа. Но противникът ми знае повече за теория. Той също така има предимството на позицията си. С всяко ритмично преминаване

махалото ме разрязва като нож, минавайки през мекия център на брациера, през най-енергетичната и чувствителна точка.

Нещо по-лошо, дърпа ме присъствието *истАлбърт*, който е толкова близко, че образът му влиза в мен през две очи. Червеният дубъл го вижда как се спуска от западния парапет. *ИстАлбърт* изглежда ужасно. *Потен и пребледнял. Тресе се. Истински ужас.*

С всяка негова приближаваща стъпка брациерът потръпва!

Той е моят архетип... причината, поради която оцелях и достигнах до това състояние.

Сега се изправя на пътя ми.

Горкият Албърт трябва да си иде.

61. КРАЙНОСТИ

... ЗЕЛЕНИЯТ Е В ОПАСНО ПОЛОЖЕНИЕ...

Някога да сте се опитвали да си откъснете крака? Нужна ви е мотивация.

Помага, ако вече и бездруго се разпадате.

Но дори да е така, здравето дърпане с една-единствена ръка не ми помага особено, а в същото време ракетната установка извършва последна проверка на системите.

Нека ти предложи нещо.

Колкото и да беше нахален, гласът досега ме бе насочвал. Усетих докосване по напуканата си кожа. И вътре в мен.

Израстъкът вече не е част от теб.

Представи си го.

Изтегли се назад от него.

Същевременно задействай ензимите.

Ето така...

Познанията ми по химия бяха в най-добрия случай откъслечни. Но въпреки това тези инструкции някак си имаха смисъл, сякаш си припомнях забравено умение. „Естествено, ето как трябва да се направи — помислих си, игнорирайки за момент факта, че инструкциите ми бяха дадени от някакъв въображаем приятел. — Проста работа. Трябва да я запомня.“

Цялата болка и изтощение в крака изчезнаха. Сред тази растяща вкочаненост всяка частица от останалата ми енергия се жертва, но без да се разтече, а *втвърдявайки се*, сякаш кракът ми бе поставен в нажежена пещ.

Следващото напъване бе възнаградено с рязък пукот. Дръпнах отново и кракът се счупи под бедрото, разпръсквайки лепкави частици разкъсана и проблясваща душевна тъкан.

В ръката ми се намираше почти съвършено копие на човешки крайник, пречупен в коляното. Беше красиво, но едва ли можеше да се твърди, че е и аеродинамично.

ЦЕЛТА Е НАБЕЛЯЗАНА — обяви екранът на контролния панел. Ракета номер едно се плъзна в дюзата с ужасната си кървавочервена бойна глава.

УСТАНОВКАТА ЗАРЕДЕНА. ГОТОВА ЗА ИЗСТРЕЛВАНЕ.

Бръмченето на машината преминаваше във вой. Знаех, че имам само един шанс.

62. ГЛИНАТА Е НЕЩОТО...

... АНСАМБЪЛ ЗА ДВАДЕСЕТ СЕКУНДИ...

Докато се спусках надолу, краката ми бяха като цепеници, закрепени за кашава юфка. Вълни от гадене се надигаха в мен, докато се хващах за парапета с потните си ръце. Щях да повърна, ако стомахът ми бе пълен. Разбира се, гладът и изтощението също си казваха думата, но причината за такова жестоко рухване трябваше да се търси другаде — със сигурност в някаква бързодействаща военна чума, запазена от висшите военни в дъното на укрепената дупка. Инструмент за геноцид, забранен от официалните договори. Но кой изобщо би се съгласил да изхвърли оръжие?

Дали милионите други ще изпитат същата агония? Нямах представа какво се случва в центъра на лабораторията с всичките онези антени, бръмчащи тръби и махала, люлеещи се между разпнатите дубъли, като някаква кошмарна картина на Йероним Бош. „Но зная какво означават бактериите, значи и това трябва да е зло.“

Това направи нещата прости. „Трябва да се намеся.“

Но как?

Старият ми приятел Пал има следната философия: „Когато ти липсва разбиране или финес, винаги можеш да наложиш мнението си с гаечен ключ.“

Опростенческо, често тъпо кредо, но точно в момента ми се стори доста завладяващо. „Ако нанесе достатъчно поразии, Клара и приятелите ѝ може и да имат време да разучат мястото. Те ще се заемат с останалото... ще разберат кое и как. Каквото ѝ да става тук, просто трябва да намеря начин да го спра.“

Дори и безсмисленото решение е нещо, за което можеш да се захванеш. Пристъпите на гадене се засилваха с всяка крачка надолу. Представях си компютъра AI-XIX... и металния сгъваем стол до него. Точно подходящият заместител на гаечния ключ. Стига да съм все още в състояние да го вдигна, когато стигна до него.

Което изглеждаше съмнително, тъй като симптомите ми се влошаваха. На половината път надолу по стълбата се почувствах обграден от противни невидими същества с жила и нокти. От всеки техен призрачен удар плътта ми трепереше. „Плод на въображението — поставих си диагноза аз. — Мозъкът ти си измисля истории, за да обясни неприятните сигнали на умиращото тяло. Продължавай напред.“

Чудесно. Но две стъпала по-надолу към въображаемите гадини се присъединиха и експлозии от живи спомени, от които се олюлях.

Непогрешимите растителни аромати на парка на Шавез Авеню.

Копия и щитове, провесени над отворения ковчег на мъртвец.

Обляната в сълзи Риту, утешавана от фигура с кожа като бяло тенеке.

Промъквам се покрай три биещи се момчета в някакъв двор...

... след което се обръщам и виждам оръжие в ръката на ухиления призрак...

Разпокъсаните спомени не бяха плод на личен опит, нито пък прехвърлени от дубъл. Трябваше да са заблуда. Но въпреки това усещането за *déjà vu* беше болезнено силно, както първия път, когато впечатах Постоянната си вълна в глина, или бях свидетел на една и съща сцена от няколко гледни точки, или гледах право в очите си без камера или огледало.

Идвам на себе си, затворен в пълен с течност съд.

Виждам клинописни таблички и фигурки на Венера...

... и болка, каквато дори не съм си представял, причинена от машина, усиливаща полутона на душата ми,

като в това време се мъчи да изтрие всичко останало от мен...

Залитах под пороя безумни образи и чувах викове. Бета и Риту със сигурност, но може би и други, всички звучаха така, сякаш времето забавяше хода си с всяка секунда. Само някои от неистовите им думи бяха ясно различни. Както и да е, страстите им изглеждаха нематериални, когато стъпих на най-долното стъпало и кракът ми увисна нерешително над пода на лабораторията.

По някакъв начин разбихах, че още една стъпка ще влоши нещата още повече. Погледнах наляво и видях, че почти съм се изравнил със сивия и червения големи, проснати един срещу друг, с бавно люлеещото се махало помежду им. По-близкият дубъл — тъмносив — обърна главата си в четвърт профил към мен. В замъглените ми очи ми се видя почти познат.

И в този миг, съвсем неочаквано и без покана, в главата ми нахлуват думи.

ИстАлбърт изглежда ужасно. Потен и преbledнял. Тресе се. Истински ужас.

Какво беше това? Поредният симптом?

„Никакво разсейване — забраних си. — Трябва да стигнеш навреме за срещата си със стола. Само още няколко метра...”

Следващата ми стъпка преодоля последните сантиметри до пода...

... и завърши изравняването.

... и завърши изравняването.

Внезапно сякаш небето се стовари отгоре ми! Натрапчивият глас се превърна в дълбок бас, изпълващ главата ми с тревожен коментар в сегашно време:

Да Не Би истАлбърт Да Умира?

Скоро Ли Ще Загине? Какво Ще Стане, Ако Органичната Ми „Котва“ Внезапно Изчезне В Тези Последни Мигове Преди

Брациерните Пикове?

Пресмятам...

*Изглежда, Камшикът На Смъртта Ще Даде На Вълновата Ми
Форми Сила Срещу Йосил. Възможно Е Дори Да Изхвърли Противния
Му Спектър Оттук!*

Какво? Пробождаща болка мина през темето ми. Олюлях се от
шантавите мисли, отекващи в главата ми. Чувството бе като
прехвърляне на дубъл, само че много по-интензивно и чуждо.

*Атаките На Врага Ми Стават Все По-Отчаяни С Всяко
Следващо Минаване На Махалото. Никакви Компромиси. Ако Той Не
Успее Да Грабне Наградата. Никой Няма Да Може!*

*Двамата С Йосил Можем Да Се Анихилираме Един Друг И
Брациерът Да Изригне Неуправляем, Вилнеещ Над Равнината На
Реалността, А Отбранителните Сили На Обществото Не Могат
Дори Да Го Засекат. Всички Онези Обречени Хора В Града Ще Умрат
В Ужасни Мъки... Не Мога Да Допусна Жертвата Им Да Бъде
Напразна.*

Ужасен от неописуемата големина на тази същност, аз се питам
какво общо има всичко това с мен?

И как би могло да няма? Не можеш да четеш мислите на другите.
Само на различните версии на самия себе си.

*ИстАлбърт Започва Да Разбира! Ще Му Помогна Преди
Махалото Да Направи Следващия Си Мах.*

*Той Така И Така Умира. Когато Види Какъв Е Залогът, Ще
Направи Онова, Което Трябва.*

*Колко Добре Ще Бъде Създателят Ми Да Се Присъедини Към
Мен В Най-Подходящия Миг!*

Това гръмотевично разтърсване, подобно на пяната на огромна вълна, бе само повърхностният пласт на титанично прехвърляне. Изкрещях и стиснах с ръце главата си, когато събитията от няколкото дни наводниха разнебитения ми мозък през неизолирана, незащитена връзка. Насред безредните крясъци бяха и ключовите данни...

... какво се е случило със сивия ми дубъл, който изчезна в имението на Каолин във вторник. Подсилен и умножен милиони пъти, сега той бе част от огромната машина, чиято ужасяваща цел започваше да ми се изяснява...

... и кой подпали дома и градината ми, подивелият дубъл, който е убил собствения си оригинал. Същият, който бе яхнал махалото и крещеше. За част от секундата разбрах защо... и какво означава да бъдеш „котва“...

... и какво ми се предлага...

... и на каква цена.

Нашите Модели Се Комбинират. Независимо От Объркания Си Мозък, истАлбърт Възприема Моето Ново Виждане. С Растящо Благоговение Той Усеща Душевното Пространство И Неговата Девствена Красота, Едва Докосната От Няколко Мънички Водорасли По Крайбрежието.

Вгледай Се По-Дълбоко, Албърт. Виж Как Душевното Пространство Се Появява От Безграничните Възможности На Морето На Дирак. Прекарало Десет Милиарда Години В Сън, То Очаква Същността, Която Може Да Наблюдава. Някой, Способен Да Огъне Всички Квантови Вероятности С Финес, Неподозирани От Теоретиците...

Спри!

Всички Тези Технобрътвежи Са На дубЙосил! Докато Спектърът Му Разрязва Постоянната Вълна, Той Продължава Да Се

Опитва Да Наложителна Гледна Точка За Божественост.

*Колко Маха Остава Преди Двубоят Ни Да Разпердуши
Всичко?*

Решението Зависи От истАлбърт.

*Решавай! — Казвам На Малкия Органичен Човек, Какъвто Бях
Навремето. — Решавай Веднага!*

Мислите ни не бяха в синхрон. Времето течеше по различен начин в онази променена и усилена версия на „мен“. Гласът ѝ прииждаше и се оттегляше на вълни. Трябваша ми няколко интензивни секунди на инструктаж преди по-бавният ми органичен ум да започне да схваща основните линии — великолепно откритие, направено от гениалния баща на Риту. И планът му да дострои арката на живота на вида ни.

Колко пъти съм отминавал с презрение всички онези мистици, приемащи думата, „солистика“ буквално! Те виждаха отвъд баналната ни способност да живеем успоредни животи косвената надежда — или ужас, — че човечеството е пресякло някаква граница, предполагаща нова съдба. И на мен ми се предлагаше да играя ключова роля в най-великото събитие от Големия взрив насам!

За да я поема, трябваше просто да умра.

*Нима Това Така И Така Не Се Случва? Просто Го Приблѝжи С
Няколко Минути — подканих се аз.*

Грѝбни Каквото Ти Попадне. И Сѝпа Ще Свърши Работа.

Олюлявайки се, забелязах на намиращата се недалеч конзола остър молив.

Преди още да го пожелае — а може би и не съм — той бе в ръката ми и острието му доближаваше дясното ми око.

Един силен натиск и щеше да се роди новата ера.

— О, Господи! — изстенах аз.

И веднага от устата ми в отговор се разнесе собственият ми глас:

— Да. Тук Съм. И Бѝди Сигурен, Това Ще Ми Послужи Добре.

63. СЪБУДИ СЪВЕСТИТА...

... ПЕТ СЪДБОВНИ СЕКУНДИ...

Легнал на студения каменен под — мразовитото утро нахлуваше през отвора, — вдигнах единственото си оръжие — извития и изпечен крак, който бях откъртил от собственото си тяло.

Имах право само на един опит.

Когато на екрана светна надпис *ГОТОВНОСТ*, от ракетната установка се чу *изщракване*.

Натрапчивият глас, който ме доведе дотук, бе изчезнал. Почувствах се малко самотен без публика, която да гледа усилията ми.

„Започва се“ — помислих си. Единственият ми функциониращ крайник — ръката — затрепери с цялата си сила и аз хвърлих...

64. ... НА КРАЛЯ

... И ОЩЕ ДВАДЕСЕТ...

Върхът на молива приближаваше окото ми. Изстенах проклятие и почувствах бързо окуражаване от намиращата се наблизко божествена машина. Един-единствен тласък и щеше да се роди новата ера, която щеше да сбъдне безброй отчаяни мечти.

А и съм се погубвал многократно още откакто навърших шестнадесет, нали?

Само че онези бяха дубъли.

Моето *органично тяло* се бунтуваше срещу плана. То крещеше с пълен глас и искаше да оцелее!

Същият сблъсък с инстинкта за оцеляване бе подгонил истМахарал да захвърли собствения си проект преди почти седмица и да побегне обезумял в пустинната нощ.

— *Но Ти Си Направен От По-Твърд Материал* — отговори ми собствената ми уста. — *Съедини Се С Мен. Ще Бъде Същото Като Обикновено Прехвърляне.*

Един ден е достатъчен за дубъл, когато знае, че ще се слее отново с по-голямата си същност. Нима това не бе същото? Светците са се качвали на кладите с по-малко увереност, отколкото ми се предлагаше на мен.

„Добре“ — помислих си и решителността вля сили в ръката ми.

Върхът на молива трепна...

Внезапно недалеч светнаха кехлибарени предупредителни светлини и автоматично привлякоха погледа ми.

ВНИМАНИЕ! ВНИМАНИЕ!

ЗАСЕЧКА В РАКЕТНАТА УСТАНОВКА

ПРОЦЕДУРАТА ПО ИЗСТРЕЛВАНЕТО ПРЕКЪСНАТА

Холографски изображения дадоха близък план към някакъв ужасно изглеждащ непознат предмет, препречващ наклонена рампа. Новината за саботажа предизвика остър резонанс между сивия, червения и всичките им виртуални копия.

Защо Ракетите Не Излитат?

А, Ето Я Причината — Още Един Аз!

Зеленият От Вторник, Направен, За Да Почисти Тоалетната И Да Окоси Ливадата... Тъпото Нещо Не Би Трябвало Да Съществува Още!

Зелен? Онзи, който се нарече „франки“ и тръгна да търси себеизява? Как можеше да е тук?

На екрана на AI-XIX се появи нов надпис:

НАЧАЛО НА ПОПРАВКАТА

— *Не Обръщай Внимание — промърмори собствената ми уста.*
— *Установката Ще Се Поправи Сама. Съврши Си Работата.*

Моята работа бе да постигна безсмъртие подобно на Ешер и Айнщайн, с молив. Сърцето ми бясно биеше от притока на адреналин. Влечугото, приматът, пещерният обитател и градският човек в мен се опитаха да се разбунтуват. Но духовното убеждение бе много по-силно от инстинкта.

„Ще бъде също като обикновено прехвърляне“ — помислих си, събирайки сила.

Но друго разсейване отново дръпна импровизираното оръжие назад.

Този път бе болка. Ярка, заслепяваща, искряща болка.

Йосил Е Видял Плана Ми — Как Камшикът На Смъртта На истАлбърт Ще Може Да Го Изхвърли!

Йосил Отвързва, Като Изпраща Вълна От Чиста Агония, За Да Извади Албърт От Изравняването.

Горкият Албърт Стене От Внезапните Образи От Пламък И Сяра. Адски Спазми Подбуждат Животинските Частии, Които Винаги Остават Вградени В Плътоткръта, И Ги Принуждават Да Побегнат Или Да Се Съпротивляват.

Сега Големът На Йосил Крещи От Люлеещото Се Махало Към Дъщеря Си Да Се Втурне Надолу... Да Избута Албърт И Да Заеме Мястото Му В Лъча!

Това Ще Запази Уговорката Им, Кълне Се Той: Но Тя Трябва Да Побърза.

Остават Само Секунди И Трябва Да Накарам Албърт Отново Да Се Съсредоточи. Да Му Покажа, Че Болката Е Илюзия.

— Болката Е Илюзия — успокои ме собственият ми глас. Устата ми изговаря думи, които не са се породили в мозъка ми. — Болката Е Мираж В Сравнение С Хиперреалността На Огромното Душевно Пространство.

Виж Го Сега, Албърт.

Ето Го!

Панорамата на огромния нов свят се разгърна пред мен, поширока и по-прекрасна от всеки земен хоризонт, примамаваща ме навън от адската бездна, сменяйки я с привлекателни изгледи от всички съществували някога представи за „рай“.

Удоволствията на чувствения рай!

Блаженството на безрезервната любов и одобрение.

И безименното спокойствие, настъпващо с откъсването от Голямото колело. Всички тези райски места, както и други — предлагани без трикове и измами — скоро биха могли да бъдат мои.

„Наши“ — помислих си, представяйки си по-добър свят за всички. За всички хора. За всички живи същества.

Получи се! Виденията успокоиха моите „животински“ части, отслабиха съпротивата им, освободиха ми пътя.

И все пак...

Докато се протягах навън, почувствах и мъждукащото присъствие на зеления дубъл, който лежеше проснат и безпомощен на пода на студено помещение някъде горе в същия лабиринт и гледаше безпомощно как ракетната установка задейства роботизирани

устройства, които да махнат мизерния керамичен крайник. Храбрата саможертва на голема бе издействала само малко повече време на града. Най-много минути.

Разбира се, той не знаеше нищо за по-големите последици, за по-голямото добро, което щеше да се получи от всичко това, нито пък за примамливите необятни възможности, очакващи ни в огромното душевно пространство.

И все пак...

И все пак...

Имаше нещо в лежащия зелен, нещо тъй патетично след последния му героичен, но напразен жест.

Непожелани чувства се надигнаха в мен. Отначало като леко докосване, после като гъделичкане в задната чест на гърлото ми.

Гъделичкане, което изригна навън като изненадващ кикот.

Който премина в смях над злощастната осакатена и разлагаща се пародия на самия мен — пляскаща безпомощно по пода, окаяна и яростна, без да има дори втори крак за хвърляне, но въпреки това жадуваща да се намеси.

Образът бе мъчителен, затрогващ и... смешен!

Сълзи и смях изригнаха като отприщена магма, но не от ума ми, а от корема ми. Смеех се на жалкото нещо — на храбростта му, на лошия му късмет и на клоунското му твърдоглавие. И в същия миг кристално ясно разбрах, че:

От мен не става бог.

Всички онези райски перспективи, които ми бяха показани, бяха наистина възможни, готови за осъществяване. Само че сега знаех какво им липсва. Никъде там нямаше място за хумор!

А и как би могло да има? Всеки „съвършен“ свят би елиминирал трагедията, нали? А това означава и отказ от твърдоглавия човешки *отговор* на трагедията, от предизвикателната вятърничавост, която може да придаде смисъл и на най-безполезния жест, дори — особено — пред лицето на непоносимата несправедливост.

О, Господи! Имах повече общо с онзи нащърбен зелен, отколкото с този помпозен, надут и превръщащ се в божество сив.

Това внезапно прозрение сякаш разпръсна огромните талази мъгла. Внезапно отново се почувствах цял и запратих тъпия молив през стаята с подигравателен смях.

След това се обърнах към стола.

Невероятно. Той Отказа Предложението!

Нещо По-Лошо. ИстАлбърт Се Надява Да Попречи.

*Мога Да Го Спра. Просто Да Се Пресегна И Да Откъсна
Биещото Му Сърце. Да Пръсна Артерия. Да Объркам Натриевите
Канали В Няколко Милиона Добре Подбрани Неврона.*

Ще Му Направя Услуга.

*За Да Спечеля Наградата, Трябва Не Само Да Победа Йосил.
Трябва И Да Го Имитирам.*

Трябва Да Смажа Своите Други „Аз“.

С малко повече приток на енергия обърнах гръб на усиливащия душата апарат и видях онова, което търсех — много по-простата машина, точно пред мен. Сграбчих стола с двете си ръце, вдигнах го над главата си и си помислих, че Пал би одобрил гаечния ключ. Беше приятно тежък. Почувствах се по-силен и целеустремен, когато го спуснах надолу, първо върху холодисплея на компютъра.

ПОПРАВКАТА ЗАВЪРШЕНА 60% — пишеше на него, преди да се пръсне на части и да изпълни въздуха с проблясващи мрежотроди. Кеф ли беше? Естествено, но това бе само дисплей. Истинското свръхпроводимо сърце на AI-XIX бе отдолу, в кутията от пресован фенол.

Столът се вдигаше отново нагоре, когато някой извика. Риту или Бета идваше към мен, докато разтеглените секунди бавно отминаваха една след друга? Какво значение имаше?

При следващия удар изпитах неприятни усещания. Натиск в гърдите. Треперене на ръката. Бих ги нарекъл болезнени, ако не ми бе казано, че подобно нещо като болката не съществува!

При първия ми удар облицовката на процесора се пукна. Щяха да са ми необходими още няколко, плюс молитвата професор Махарал да не се е охарчил за резервно подсигуриране. Вдигнах отново стола — дори когато устните ми се раздвижиха, проговаряйки отново от името на мегасъщността в брациерния лъч.

— Албърт... Двамата С Йосил Стигнахме До Съгласие... Ти
Трябва Да Бъдеш Спрян.

Исках да изкрещя в отговор да вървят на майната си, но някакъв
юмрук здраво сграбчи сърцето ми. Загърчих се.

А думите продължаваха да излизат от устата ми.

— Съжалявам... За Това... То Трябва... И Ще Бъде Направено.

И тогава се намеси друг глас, ехтящ и странен, сякаш от нищото.

Не, няма.

Натискът в гърдите ми изчезна също тъй внезапно, както се бе
появил. Треперех, пред очите ми причерня. За малко да изгубя
съзнание. Но не можех да се отказвам точно сега. Не и след като бях
свидетел на примера на нещастния зелен.

„Мога да направя всичко, което мога да направя.“

Стиснах зъби, изкрещях и с всички сила стоварих стола.

65. ГОТОВ ДА СТАНЕШ НА СКАЛА...

ФРАНКИ ПОЧТИ УСПЯВА В НАЧАЛОТО...

Успях ли?

Лежах в трескаво очакване на резултата от хвърлянето на бившия ми крак върху рампата за изстрелване. Минута по-късно изпаднах в екстаз, когато машината спря, като застена и се заоплаква. *ПРОЦЕДУРАТА ПО ИЗСТРЕЛВАНЕТО ПРЕКЪСНАТА* — обяви малкият дисплей.

Но триумфът ми бе краткотраен. Съобщението бе последвано от второ, което ми хареса много по-малко.

НАЧАЛО НА ПОПРАВКАТА — изписа се надписът и половин дузина роботчета се появиха от недрата на машината. Забързаха като мравки-работнички към източника на проблема и започнаха да дърпат и теглят някогашния ми керамичен крайник. Два от роботите задействаха малки режещи лазери.

А през това време първата ракета бръмчеше в дъното на рампата. Можех направо да се закълна, че изглеждаше изгаряща от нетърпение.

Макар че ми беше още по-трудно да се движа, се опитах да се придърпам с единствената си ръка по-близо. Може би щях да успея да разсея роботите, като им се разkreщя или да блъфирам с гласова команда...

... но от гърлото ми излезе единствено някакво дрезгаво грачене. Е, в края на краищата вече си бях същинска развалина.

Можех само безпомощно да лежа, да гледам и да се чудя. „Защо Бета ще иска подобно нещо? Вярно, терористичният акт ще разсее властите за известно време и ще престанат да душат по бледите на знаменития похитител на дубъли. Могат дори да забравят и за прионната атака в «Универсални пещи»...“

Но въпреки всичко нямаше никакъв смисъл! Само пълен идиот ще заложи всичко на предположението, че ченгетата никога няма да се усетят. Има хиляди начини да оставиш неволно следи след себе си,

независимо колко внимателно пипаш, а и това изобщо не приличаше на почерка на Бета.

А можеше и да не е той. Един детектив винаги трябва да бъде готов да преразгледа или отхвърли работните си хипотези.

Тогава? Ако пилотът на харлито не беше Бета, кой би могъл да бъде?

Някой, стремящ се да последва Риту Махарал и да разбере какво става във вилата на баща й.

Някой, който подозрително лесно успя да открие останките от волвото в пустинята.

Някой, който явно добре познаваше Бета, за да имитира маниерите на върховния ми враг, и който освен това знаеше всичко случило се при царица Ирена.

Някой, който бързо е научил за срещата, която двамата с палоида уредихме в Стария град с Пал, Лум и Гадарен... някой, който се оказа изненадващо добре подготвен.

Изглежда, имаше само едно разумно обяснение как двамата с „Бета“ успяхме да избягаме от атаката на Бесните срещу тайния апартамент на Пал. От нас се *очакваше* да се измъкнем. Всичко е било нагласено предварително, и отгук — и подходящият момент да се появи отново с летящата си машина. Това вече ми бе ясно, но едва сега...

Примигнах, въпреки че единият ми клепач вече се откъсваше. Чувствах, че съм много, много близко до отговора.

Всъщност...

Сплесквах се. Вече имаше ли изобщо някакво значение? Когато ракетите излетяха, хората в града — а може би и целият свят — нямаше да ги е грижа особено за подробностите. А единствено за собственото им оцеляване.

Оставаше още съвсем малко време.

ПОПРАВКАТА ЗАВЪРШЕНА 80% — изписа дисплеят.

Е, какво пък.

Знаех, че имам начин да се размина със срещата — да престана да се съпротивлявам на настоящия зов на рециклиращия контейнер. Смиването щеше да бъде истинско облекчение.

Време бе да се превърна в безформено леке на пода.

Подготвих се да се откажа...

И задържах, когато кехлибарените думи високо над мен се смениха с мигащи червени.

ХАРДУЕРНА ПОВРЕДА В КОМАНДНИЯ ИЗТОЧНИК.

Дисплеят изглеждаше някак си възмутен, докато продължаваше да докладва.

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ВРЪЗКАТА НЕВЪЗМОЖНО

ОТМЯНА НА СЕРТИФИКАТИТЕ НА ИЗСТРЕЛВАЩИТЕ КОДОВЕ

НАПОМНЯНЕ: ПРОТОКОЛИТЕ ИЗИСКВАТ ПОВТАРЯНЕ НА ВИСОКОПРИОРИТЕТНА ПРОВЕРКА ПРИ НАСОЧВАНЕ НА ОРЪЖИЕТО ИЗВЪН РАМКИТЕ НА ОПРЕДЕЛЕНАТА БОЙНА ЗОНА

ПОВТОРЕН ОПИТ ИЛИ ЗАПИТВАНЕ НА АЛТЕРНАТИВЕН СЪРВЪР?

Хаплива машинка. И все пак одобрих от цялото си сърце, когато машината започна да се изключва. Червените ракети вдигнаха отново предпазителите си и се изтъркаляха обратно в хранилищния отсек. „Това означава ли, че всичко свърши?“ — запитах се.

Не съвсем. Сервизните роботи продължаваха да работят здравата, разбиха някогашния ми крак и изхвърлиха парчетата му. Нещо повече, всеки момент връзката можеше да се възстанови, да въведе всички кодове и да продължи обратното броене.

Нямаше да мога да я спра още веднъж.

О, разбира се, че ще успееш.

Ъ?

Бях си помислил, че въображаемият ми Присмехулник се е разкарал.

„Значи пак си се върнал?“

Върнал? Сега?

Сегашното и миналото нямат значение.

Важното е да се размърдаш отново.

Да се размърдам? Накъде? И, което е по-важното... как?

Нямаше смисъл да протестирам. А и вече знаех отговора. Само дето не ми харесваше.

Обратно.

Обратно надолу по онези гадни каменни стълби. Само че този път без крака, теглен от единствената си изтощена ръка и с малко помощ от страна на гравитацията.

Обратно към мястото, където все още може би можех да сторя нещо добро. С шансовете на снежна топка да оцелее в ада.

Е, поне този път щеше да има малко осветление от онзи отвор в тясната стаичка. Светлината на поредния ден, който изобщо не очаквах да видя.

Точно така.

Гледай от светлата страна на нещата.

А сега ти предлагам да се размърдаш.

Само да можех да удуша проклетия досадник. Но за целта щяха да ми трябват две ръце... и физически врат, който да стиснат.

Така че ми оставаше вторият най-добър избор. Размърдах се.

66. E PLURIBUS PLURIBUS

... ХАЙДЕ ВСИЧКИ ЗАЕДНО...

Бяха минали по-малко от четири минути, откакто Риту, Бета и истАлбърт влязоха в подземната лаборатория, за да зяпнат към солистичния цирк — пълен с изпълнения на люлеещ се трапец, с френетичен импресарио-магьосник и двойка ярки клоуни, забодени към целите в двата края. А между тях? Растящо изопачаване на реалността караше пространството да се вълнува и изкривява, подобно на някаква хваната в клетка сила, готвеща се да разкъса оковите си.

През тези няколко минути се разигра битка чия личност да впечатла новата божествена вълна.

Кой щеше да получи върховен контрол над огромното, неизползвано душевно пространство? Геният, който откри пътя към него? Или онзи, чийто необработен талант сякаш бе специално създаден за това?

Противниците така и не се сетиха за трета възможност — че новата граница може и да не е така недостъпна, както са си мислели.

Някой може и да е вече тук.

Подобно на повечето изговаряни значещи нещо грачения, използвани от органичните хора, „вече“ е изпълнено с различни загатвания. Вземете например миналото и сегашното време — наративни заблуди, с чиято помощ митът продължава в линейното време.

Не за теб обаче. Ти, който си бил/беше/съм/сме/ще бъдеш Албърт. Твоята история е сложна, завъртяна и фрактално вградена в себе си. Тя се нуждае от стил, който да е гъвкав, сигурен, *предикативен*.

И така, нека ти кажа какво предвиждам.

Преди да направиш каквото и да било, ще си възвърнеш страха.

Така. Лесна работа, нали?

Страхът е великолепен помощник за биологичните същества. Няма да го пропуснеш.

След това ще разбереш, че животът ти — такъв, какъвто беше — е към края си.

Нали не си очаквал да излезеш от всички тези преживявания невредим? Нито един закотвен ум не може да погледне душевното пространство и да остане непроменен.

Забрави за онези симптоми, за които си въобрази, че са породени от заразата с някакъв вирус. Скоро ще разбереш, че на умното животно, което те доведе така вярно дотук, му няма нищо, поне засега. Усещанията, които възприе като болест, ще се разпознаят като естествени болки от разделянето.

Тялото ще живее. Вградените в него инстинкти няма да се оплакват много силно, когато продължиш нататък.

Освен това имаме да вършим задачи! Например да научим за естеството на времето.

Ще забележиш, че то сякаш е замръзнало около нас. Дори махалото на Йосил спира по средата на маха си, докато устата на побъркания дубъл поема въздух за гневния си вик. Това е ортомоментът. Настоящето в материалната действителност. Тесният разрез, в който органичните същества могат да се движат и да възприемат.

Великите мислители винаги са знаели, че времето трябва да е измерение с присъщите за всяко измерение възможности за движение по него. Но живите организми не могат да понесат парадокса, Албърт. Несъответствията в причината и следствието се оказват токсични. Как е възможно съзидателният гений на еволюцията да извърши бавното си чудо — постепенно да нареди простите химически съединения в *носеци душа същества* — без огромен брой опити? „Истинският“ свят се нуждае от постоянство и безброй опити и грешки, за да може естествената селекция да си свърши работата и да превърне хаоса в ред.

Това е отговорът на Загадката на Болката.

Значи не трябва да разтягаме прекалено много тъканта на времето, Албърт! А само да го изкривяваме тук-там, за да се придвижваме спирално назад и напред и да помагаме да създадем самите себе си.

Объркан ли си? Няма да бъдеш, когато направим първата си малка стъпка назад... преди почти седмица... към понеделник вечерта.

Не, не, не се опитвай да се ориентираш с нормалните термини. Следвай влеченията.

Ето! Последвай тази следа от самодоволство, смесена е четвърт част инат, малко преувеличена самоувереност и искрица на романтичен комарджия. Проследи я и ще откриеш *зеления дубъл*, който беше онази вечер, наранен и дързък, докато прекосяваше площада „Одеон“, тормозен от отегчените смотаняци и преследван от гневните жълтури на Бета, които те обстрелваха с камъни.

Не се опитвай да си спомняш. Предугаждай! От тази равнина е много по-лесно.

Скоро ще разбереш необходимостта. *Зеленият трябва да оцелее*, но трябва да го направи сам.

Достатъчна е съвсем слаба намеса. Достатъчна, за да преобърне малко вероятностите. Нещо минимално, което лесно може да се пропусне.

Да, давай. Експериментирай. Скоро, в критичния момент, ще решиш да се пресегнеш и да побутнеш ума на ей онзи *келнер*, поднасящ вечерята в ресторанта до вълнолома. Непохватността му ще отклони вниманието в решителния момент...

... но внимавай! Защото всяко побутване предизвиква вълнички, както ще видиш. Нещо в начина, по който летят тези чинии...

По-късно това ще заинтересува един от подозрителните ти азове. Ще се вълнува от това, сякаш го боли зъб. Както ти казах, умните животни се нервират от парадокса.

При всичките си блестящи качества и недостатъци, Йосил Махарал си представи, че суровият материал на душевното пространство ще бъде за него като проста глина, която да меси и моделира както си иска. Но ще видиш — то е много по-фино, отколкото си е представял горкият Йосил.

Следващата спирка ще ти се стори още по-странна. Пропускаме един ден напред до момента на пътя в пустинята, далеч от града, когато някой вдига някакво обемисто оръжие и се готви да стреля по пътуващите в приближаващата кола. Да, сребърният дубъл носи душевния отпечатък на Енеас Каолин. Обърни също така внимание на парливата миризма на ужас. Нищо от ставащото не му харесва.

Но не се намесвай прекалено дълбоко! Забрави за разните досадни въпроси като кой или защо, какво или къде. Забрави мотивите и престъпленията. Остави ги на някой детектив от реалния свят.

Това вече не е твоя работа.

Ето какво предвиждам, че ще направиш. Ще гледаш как се развива засадата.

Виж и оцени дивото бозайническо изящество на истАлбърт, когато отклонява автомобила в опит да избегне сблъсъка... след това как натиска газта, когато вижда платинения да се прицелва... и стреля! Ах, всичко това се случи преди дни в линейното време, но все пак всичко изглежда толкова ярко.

Можеш ли да предвидиш какво става после?

Скоро ще откриеш, че всички лежат в безсъзнание под звездите над пустинята. Албърт и Риту са зашеметени в купето на волвото и няма да забележат как поемаш контрол над един малък фрагмент от дубКаолин, висящ от прозореца на колата. Ще *използваш* останката, ще се пресегнеш вътре към кормилото на колата...

... и да, ще я откараш до тясната клисура, скрита от всички онези очи, които могат да се загрижат и да извикат прекалено бързо за помощ.

На път си да се разсееш.

Някаква информация все още прониква през органичните очи на истАлбърт в мозъка му и връща вниманието му отново към петъчната сутрин в подземната лаборатория. Ще се запиташ например какво става с великото откритие на Йосил Махарал? Чия личност побеждава? Ще стреля ли брациерът както е предвидено, извисявайки се едновременно над реалната и духовната равнина?

Ще се запиташ за ракетите — успял ли е истАлбърт да ги спре? Спасени ли са хората в града? Или ще се задейства резервна система и в крайна сметка ще изстреля смъртта?

Дивото сърце на истАлбърт се радва, след като е нанесъл последния си удар с металния стол пръснал сърцето на компютъра на части. Но въпреки това с крайчеца на окото си той вижда как малката Риту и много по-едрият Бета се втурват към него. За първи път те двамата се обединяват около една цел: Не е ли удивително как брат и сестра превъзможват съперничеството си, когато са изправени пред заплахи и възможности за цялото семейство?

Времето се превърта малко напред преди отново да спре. Тези бързи секунди доближават двойката. Още няколко подобни скока и братът и сестрата ще са се нахвърлили върху горкия Албърт.

— Едва сега Ал забелязва как в другия край на стаята влиза друга фигура. Големът е с бежова спирала по кожата — започва от главата му и продължава по цялото му тяло; прилича на ходещ тирбушон. При вида на огромната зала, претъпкана със скъпо оборудване, на лицето му се изписва все по-растящ гняв!

Отначало си помисляш, че това е още една версия на Бета. И тогава ще разбереш, че *външният вид е подвеждащ*.

Защо?

Защо се случва всичко това? Какъв е контекстът на цялата тази бъркотия?

Скоро ще се запиташ тъкмо това. И ще ти отговоря, доколкото мога, след като свършим няколко задачи.

Първо да се преместим до координати, по-близки до пространство-времето. Преди около половин ден...

Там! Албърт Морис е сам в огромната подземна база, рови се из компютърните записи и проследява кражбите и подлостите на Йосил Махарал. Недалеч от него стоят в колони войници с пусти очи — консервирани войници, готови да бъдат изпечени веднага щом държавата има нужда от тях. Или когато някой достатъчно умен намери начин да ги отвлече.

Да си помогнем ли? Нужен ти е само един.

Първо се огледай за Риту. По-ранна версия на наранената и объркана душа. Скоро ще я откриеш, изпълнена с отвращение към самата себе си, предаваща се на вътрешен подтик, който не може да контролира, да ляга между полюсите на висококапацитетния тетраграматрон, докато пещите се затоплят и приготвят няколко десетки бойни големи.

Ела, докато тя все още се бори срещу натиска, докато все още има сили да се съпротивлява. На Бета никога досега не му се е налагало да надвива толкова яростно противопоставяне! Това означава, че впечатването, което прави на първото копие, ще е слабо. Ти ще се промъкнеш през пукнатините и ще *поемеш* копието, като избутаеш Бета настрани. Да, дубълът може и да бъде повреден. Но ще бъде достатъчно добър — под твое командване — и ще излезе първи от пещта.

Готов ли си? Направи ли го? Тогава взимай боеца си и да намерим Албърт.

Какво? Да не би да го *спасяваме*?

Не, не очаквам Албърт да го нарече спасение. Не и докато все още е обсебен от идеята за онзи ужасен тунел. Но въпреки това възлите във времето могат да бъдат изненадващи. Дори след безброй повторения те никога не са напълно едни и същи. Може би този ще ни изуми.

Няма значение.

Сигурен съм, че когато дойде критичният момент, ще знаеш какво да правиш.

67. ... И ДА СЕ ЗАТЪРКАЛЯШ

... ФРАНКИ ЧУВА ТРОПОЛЕНЕ...

Както вървят пътуванията, това се оказа по-лошо дори от онзи ужасен преход по дъното на реката в понеделник вечерта. Повече се търкалях надолу, отколкото пълзах.

А и какво друго можех да направя, когато имах една-единствена ръка, разнебитена глава и туловище, което продължаваше да сипе парчетии при всяко следващо тупване или тежко падане? Разбира се, няхах обоняние. (Дори си спомнях концепцията съвсем смътно.) Но мазните изпарения от това тяло се виждаха лесно. Една от причините за цялото бързане бе желанието ми да стоя по-далеч от тях, защото имат лошото свойство да ускоряват разлагането — именно затова смиването обикновено става изведнъж, бързо и милосърдно.

Няхах подобен късмет. Май съм прекалено голям инат. Странна работа, но мутацията ми във франки ме бе направила повече Албърт от самия него!

Накрая, при това за моя голяма изненада, стъпалата свършиха и се озовах на същото място, където пътят се разклоняваше в три посоки. Преди половин час ли бях тук? Не съжалявах за решението си да се изкатеря нагоре по онова тъмно стълбище. Спирането на ракетната установка, пък било и само временно, бе най-голямото постижение в жалкия ми живот. Само че сега отново се изправих пред три избора.

Назад към входа на пещерата и вилата, където бих могъл да намеря сред развалините някой работещ телефон?

Напред, към сърцето на бърлогата на Махарал? Натам отиде пилотът на харлито — макар че вече се съмнявах, че това изобщо е Бета. Нямаше съмнение, че някъде там долу се вихри щур купон.

Но и двете алтернативи не важаха. Не бих могъл да измина повече от няколко метра. Единствената ми възможност лежеше от другата страна на коридора, към малката стаичка с домашната копирна машина, топла и заредена със свежи заготовки. Онова, което щях да

опитам, беше против правилата. Могат дори да те одрусат, ако те спипат, макар че всеки го е правил веднъж-дваж. „В моето състояние сигурно ще създам някое лигавещо се чудовище.

Но пък не е нужно нещастното нещо да помни кой знае колко неща. Да излезе от пещта, да изтича нагоре и да размаже установката така, че да не може да се поправи. Лесна работа!“

Но всичко това бе под въпрос, докато не стигнех до мястото, където би трябвало да се намира главата на оригинала. „Как по дяволите успявам да направя всичко това?“

Ензимният ми часовник отброяваше последните си минути, кодовете на ракетите можеха да се реактивират всеки момент... и сега имах още една, причина да бързам. Усещах вибрации през очукания си корем, които ставаха все по-мощни с всяка секунда.

Разпознах някои от тях — мотори и колела.

А други ми напомняха на тропота на тичащи крака.

68. НАВСЯКЪДЕ ТИ СИ АТМАН

... ИЛИ НАУЧАВАНЕ НА ВЕЧЕ ИЗВЕСТНОТО...

След това ще откриеш, че душевното пространство е много по-голямо, отколкото си си представял.

И да, обитаемо е.

Да не си очаквал с цялото си безочие, че цялата вселена ще чака някакъв си човек?

Е, в известен смисъл, така е. Нашият космос е един от трилионите, продукт на една-единствена плодовита уникалност, чиито дъщерни черни дупки пораждат безброй други вселени, всяка от които експлодира, разширява се и се охлажда в милиарди галактики, които на свой ред създават свои собствени черни дупки и плодови уникалности и така нататък... Естествено, че сред всички тези експерименти се е появявал и разумът, макар и далеч не толкова често, колкото си мислиш.

Още по-редки са създанията, състоящите изцяло от плът, които поглеждат нагоре към звездите и жадуват да прекосят огромните бездни празно пространство.

Най-рядко се срещат онези, които намират друг начин, подминават студения вакуум и откриват преки пътища до много по-богати области. Толкова рядко, че са на границата на уникалността. Оттук и празнотата на онова, което Махарал така драматично нарече „духовна равнина“. По-дълбок континуум, създаден от материал по-основен от енергията и материята. Граница, която той смяташе да прекрачи като бог, използвайки целия този суров материал, за да създаде рай по свой вкус.

О, вие сте уникати, вие, човеци с горещи души. Толкова сте изпълнени с дефекти. Удивително бляскави. Привилегия е да бъдете наблюдавани как започвате да се пробуждате. Как започвате да избирате.

Започна ли да подозираш кой съм?

Този глас, който погрешно прие за водач... скоро ще откриеш, че „аз“ никога не давам команди, нито дори предложения. През повечето време аз предимно предвиждам, коментирам и предричам.

Не, не съм твоят Вергилий. Не съм ментор или извор на мъдростта. Аз съм твоето ехо, ти-който-беше-Албърт-и-нещо-повече. Начин да си спомняш неща, които още не си научил. Едно от многото удобства, с които скоро ще започнеш да свикваш все повече, където парадоксът е нормален факт от живота.

Обратно в орто-момента — все още движейки се напред с подскоци и внезапни спирания — събитията скоро ще достигнат до кулминацията си. Още само три маха на махалото на Йосил, докато брациерът трупа енергия, готвейки се да изригне *независимо* дали човешки отпечатък ще му даде индивидуалност. Независимо дали градът от умиращи души го очаква да го нахрани в оргия на некрофагия.

Какво, още ли те е грижа? Добре тогава, нека предскажа, че отново ще се върнеш назад, за да побутнеш събитията още малко. Действай.

Ще откриеш един зелен Албърт, който нарича себе си „франки“... по-скоро онова, което е останало от него... по-малко от час преди орто-момента. Да, точно там. Малко след като ръката му бе откъсната от затварящия се капак на мотора и той падна през покрива на вилата на Йосил в пълната с останки дневна.

Той може би се нуждае от малко окуражаване точно в този момент. Какъв подход ще използваш?

Смяташ да го сгълчиш да не се въргала там в праха и да гледа как харлито отлита, чувствайки се победен и готов да свърши?

Е, тогава опитай да имитираш моя пророчески тон и го гледай само как реагира тоя зелен!

Освен за това, че Клара никога няма да научи цялата история... и сега лошите ще победят.

О, Господи. Що за досаден вътрешен глас го каза това последното? Що за заяждане? Ако можех, щях да го изхвърля! Я

млъквай и ме остави да умра на спокойствие...

И к'во, ще си лежиш там и ще ги оставиш да се измъкнат, така ли?

Мамка му. Не трябва да обръщам внимание на някакъв си вмениачен ъгъл на душата на евтин голем, родил се по погрешка като франки... станал призрак... който всеки момент ще се превърне в смиващ се труп.

Кой е труп? Говори за себе си.

Страшно остроумно. Точно така — говори за себе си. И колкото и да се мъчех да не обръщам внимание на тъпичкия гласец, се случи нещо изненадващо. Дясната ми ръка се раздвижи и се вдигна...

О, добре. Може и да стане.

Разпердушиненият зелен се размърдва! И просто за подсигуровка ти ще продължиш да му досаждаш по време на дългото му пълзене в пещерата, след това по време на катеренето нагоре по стълбите и така нататък.

Само не преувеличавай ролята на това дразнене — нито пък на осъществяването, предизвикано от присъствието ти като наблюдател. Тези неща имат много по-малко значение от физическото действие в „истинския“ свят на причината и следствието. Зеленият би могъл да извърши всичко това и без твоята/моята/нашата намеса!

Няма значение. Ще го направиш и ще го вбесиш. Това може да помогне да бъдат спасени милиони животи и да отклони Постоянната вълна към друга съдба. Така че непременно действай.

Сега може би ще се върнеш няколко часа назад до момента в апартамента на Пал и ще прошепнеш на зеления да обърне глава и да се заслуша в решителния момент. Може би... о, разбира се, че ще го направиш.

Винаги се месиш още от самото начало. Това е част от научаването. От ставането.

Обратно в орто-момента — минал е още един мах, подобно на тиктакане на гигантски часовник. Изненадващи резонанси разбъркват Постоянната вълна, пораждайки загриженост у двамата изпаднали в

пат противници. Навсякъде амплитудите на вероятността рухват като квантови плочки за домино.

Битката е приключила. Тя вече не е под техен контрол.

За Йосил новината е гибелна. Ракетите може изобщо да не бъдат изстреляни! Няма да има дъжд от вируси, който да покоси милиони и да нахрани брациерния лъч, когато пристигне там. Реейки се над града, той ще ожъне само трохи. Няколкото хиляди, които умират всеки ден, ще открият, че отвъдният свят няма нищо общо с онова, на което са ги учили в черквата! Но Йосил е отчаян, защото такова мижаво подкрепление никога няма да даде на брациера силата, от която се нуждае, за да се превърне в духовен бегемот, способен да подчини душевното пространство на могъщата си воля.

Други се намесват в крамолата.

Докато брациерът набира мощ за изстрелването си, органичното тяло на истАлбърт се люлее по оста на лъча, като котва, влачена от надигащата се буря...

... когато пристигат Риту и Бета, най-накрая обединени в решимостта си, решени да го изблъскат, а може би да му направят нещо още по-лошо.

Зная, че си любопитен да проучиш сложната, измъчена душа на Риту. На всяка цена използвай новите си умения за възприемане. Скоро ще видиш престъплението, което задейства нейната трагична роля...

... причината защо нейният синдром толкова много прилича и превишава същия синдром, от който страда и Йосил.

Не са само гените, а и травмата, който изживяха и двамата много отдавна, когато изцяло отдаденият на работата си баща се опита да използва хитроумна нова технология да поощри и подбуди развиващия се детски мозък на дъщеря си, впечатвайки таланти от една обичаща душа към друга.

Подобно на свирене на музика за плода в утробата — така си го е представял горкият Йосил — безобиден дар от едно поколение на друго — за съжаление преди някой да има представа за уникалността на индивида и ортогоналността на душата. Преди да станат известни ужасните поражения. Преди подобни неща да бъдат обявени извън закона.

Трагедията може да има своя собствена тъжна прелест, предизвикваща сълзи или смях. Тази се разви във величествен

пронизващ ужас, достоен за Софокъл, през годините, изпълнени с мълчаливи разкаяния, обсебеност и болка.

Да, ще ти стане жал за тях. От тази нова гледна точка, ти ще съчувстваш, ще мислиш за тях и ще споделяш агонията им.

По-късно.

Други се намесват в крамолата.

От отсрещната врата се втурва дубъл със спирална шарка и крещи за предателство с изрази, които може да използва само някой мултимилиардер. И трябва да признаеш на Енеас Каолин (предричам, че *ще* го направиш) изобретателността му, за която никой не бе подозирал. Да пробие многопластовите маскировки и защитни линии, издигнати от семейството гениални параноици! Йосил, Риту и Бета го бяха подценили. Също като Албърт Морис.

Ако имаше малко повече време — или ако се доверяваше на Морис достатъчно, за да му разкаже и да се съюзи с него още от самото начало — Каолин може би щеше да обърне нещата. Но сега? Въпреки че вдига оръжие и крещи заплахи и заповеди за спиране, Албърт ясно осъзнава, че е прекалено късно.

Същото се отнася и за *воините*, които идват от военната база през тъмния тунел под Урака Меса. Въоръжени, бронирани, възпъщение на гнева на измамените данъкоплатци, те са кавалерията, пристигаща винаги накрая — прегазват ариергарда на Бета, за да стигнат до високия балкон и да гледат всичко долу. Сред оръжията им има и камери, които разпространяват образи из целия свят.

Светлината пречиства. От Световното око се очаква да предотвратява всички големи гадни конспирации и съществуването на лаборатории на побъркани учени.

Почти успя.

Може би следващия път ще успее наистина.

Ако има следващ път.

Някой вече да е забелязал подреждането?

Подобно на свръхнагорещена, поставена под налягане смес от въздух и експлозив, усилената Постоянна вълна е нараснала отвъд границите на въздържането. Вече не можеш да забавиш приближаващия орто-момент. Времето за намесата ще приключи...

... когато Каолин се хвърля към червеното огледало
... когато Риту и Бета се хвърлят към сивото
... когато войниците се хвърлят безстрашно от балкона по
въжета, направени от жива глина
... когато истАлбърт вдига очи... единственият, който знае,
съвсем внезапно, какво всъщност става.

69. ЛЮБИМ ПЕТЪК

... ФРАНКИ СЕ ОПИТВА ДА НАПРАВИ ОНОВА, КОЕТО СИ ИДВА ЕСТЕСТВЕНО...

Един лаборант навремето бе казал, че Албърт е „роден за тази епоха“ — с правилната комбинация от его, съсредоточаване и емоционална отдалеченост, за да прави перфектни дубликати. Е, с изключение на мен, първия си франки. Но все пак смятах да заложа на таланта му...

... При положение, че успеях по някакъв начин да стигна до сканиращата плоча на обикновения копир.

Този път наблизко имаше стол. Пари излизаха от нещастната ми ръка, докато ме изтегляше до него. Като пълзях около стола и се закачих за крака му с брадичката си, го изтеглих до голямата бяла дублираща машина. Междувременно стопих само около килограм от телесната си маса.

„Не е достатъчно висок“ — бързо го разбрах. Огледах се за нещо друго и забелязах на около три метра от мен телено кошче за отпадъци. С пъшкане, което излезе през няколко пукнатини, различни от устата ми, се насочих към него. Беше сякаш да пътуваш към северния полюс, докато те обстрелват астероиди.

Половината от останалите ми керамични зъби изпопадаха, докато стискаха металното кошче и го дърпаха. След това, при първия си опит да го метна върху стола, *пропуснах* и трябваше да повтарям всичко.

„Това ще свърши работа“ — помислих си, когато кошчето най-накрая бе на мястото си, захлупено върху тапицираната седалка. Всеки момент някой би могъл да възстанови връзката с ракетната установка и обратното броене да продължи. Вибрациите от бягащи крака се приближаваха с всяка секунда. Каквото и да ставаше, исках да имам възможност да действам! Дори като тътреща се реплика на франки.

„Е, започва се.“

Протегнах се от пода нагоре, хванах се за ръба на стола и се набрах. Главата и туловището ми вече тежаха много по-малко — и

ставах по-леки с всеки изтичащ миг, — но въпреки това напрежението бе прекалено силно. По цялата ми трясеща се ръка се появиха нови цепнатини, всяка от които изпускаше пагубни пари... най-накрая брадичката ми се закачи на ръба и пое част от напрежението. Това направи нещата малко по-лесни, но не и по-малко болезнени. Накарах лакътя си да се извие нагоре и настрани и успях да се набера, извличайки отслабналото си тяло на ръба на седалката.

„Това беше лесната част.“

Намирах се на половината път от платформата на копира и виждах светещия зелен бутон СТАРТ. Можех да го достигна съвсем лесно, но бе безполезен, докато главата ми не стигне до пипалцата на перцептрона. Все пак го натиснах, нареждайки на машината да започне да подготвя заготовката. Ако успеех, щях да си спестя няколко секунди. Машината забръмча.

„Сега вече става сложно.“

За щастие, столът имаше облегалки... всъщност два пъти повече от ръцете ми. С тяхна помощ се наместих до кошчето и завлачих тялото си срещу него, докато единственият ми разкапващ се крайник буташе. След това трябваше да се протегна още по-високо, до самия копир, и да намеря къде да се закрепя. И когато се набрах отново, два от пръстите ми се счупиха, минаха покрай оцелялото ми око, пръскайки течност, и се плъоснаха на пода.

Този път цепнатините по ръката ми напомняха на пропасти и изпускаха течности с цвят на магма. Чудно ми беше кой ще победи — стопяването или изпичането, както стана с онзи мой крак, който хвърлих по ракетната установка. Представете си, че се изпека на място! Ама че скулптура ще се получи. Би могла да се нарича „Етюд за ината“ — протягаща се и гримасничаща, мъчеща се да влачи безполезното си тяло...

„Точно така — помислих си, благодарен, на вдъхновението — отърви се от ненужната тежест!“

Почти без да мисля, приложих урока, който бях научил горе, и издърпах себе си навътре и по-далеч от отдалечените части. Цялата долна половина на туловището ми вече не ми трябваше — така че да се маха! Събери оставащите ензими. Прати ги нагоре за последното напъване на ръката.

Почувствах как онова, което бе останало от корема ми, се разпадна. Тежестта ми внезапно намаля, ръката ми се напрегна... и се счупи в рамото.

Мисля, че никога няма да мога да опиша какво е да си само една разнебитена глава и горна половина от гръден кош и да си достатъчно високо, за да погледнеш надолу към бялата повърхност, където бе трябвало удобно да се настани оригиналът и небрежно да заповядва на послушната машина да направи евтините дубликати — идеалната работническа класа, която не се бунтува и винаги знае какво да прави.

Колко лесно изглеждаше по принцип!

По време на полета си мислех: „Да приемем, че кацна благополучно; ще успея ли да наглася главата си между пипалата само с помощта на брадичката и рамото си?“

Това автоматично ли щеше да задейства впечатването, след като вече бях натиснал бутона? Ако не, как да го натисна отново? Проблеми, проблеми... И знаете ли какво? Щях да намеря решения и на тях. Сигурен съм. Стига само проклетата траектория да ме отнесе там, където искам.

Но, подобно на Мойсей, успях да зърна обетованата земя само отдалеч. Главата ми пропусна платформата със съвсем малко, рикошира от ръба на копира, отлетя към кошчето и го бутна от стола на земята. Този път с отвора нагоре.

И сякаш това не бе достатъчно — онова, което се случи после, си беше жива подигравка.

Търкулнах се по седалката, олюлях се за секунда на ръба и паднах, за да се приземя (достатъчно точно, като се има предвид цялата проклета седмица) в съд, върху който пишеше БОКЛУК.

70. МОЕТО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ Е ДУША

Добре ли ще е сега, след като брациерният лъч стреля?

Ама че гледка.

Титаничната Постоянна вълна порази глинените огледала и запрати махалото — заедно с дубЙосил — дълбоко в каменния таван. Но въпреки това останалите присъстващи бяха засегнати съвсем леко. Защото могъщата вълна моментално се *обърна* по ос, която се намира под прав ъгъл спрямо всички измерения, и изчезна в посока, която не би могла да се проследи от никое око.

С изключение на истАлбърт, който обръща глава, сякаш за да проследи заминаването ѝ. На лицето му е изписана усмивка — толкова загадъчна, толкова разбираща, че Риту и нейният брат близък се заковават на място. В един момент се бяха втурнали срещу него, готови за удар, в следващия просто отпуснаха ръцете си, отстъпиха назад и зяпнаха.

Да, „котвата“ е все още завързана, със съвсем тънка нишка.

Ще я последваме ли?

Отначало, когато гениалният и измъчен Йосил Махарал все още си мислеше, че е в състояние да проектира и контролира всичко, първата цел на лъча бе най-близкият град. Къде другаде можеха да се намерят толкова много пламъчета-души на едно място, струпани като спретната нива, чиито посеви растат до оставената на угар прерия? Именно градът изглеждаше подходящо място за събиране на сили за предприемането на следващата стъпка.

Ако той бе поукротил егоманията си достатъчно, за да привлече съмишленици и сътрудници — дори и цялата цивилизация, — може би щеше да открие и коригира всички пукнатини в блестящия си план. Технически и концептуални пукнатини. Морални пукнатини. Но „побърканият учен“ почти винаги се определя със солипсизъм — невротична потребност да избягва критики и да върши всичко сам.

Без Махарал сигурно щеше да измине още едно поколение преди човечеството да направи този опит. А *заради* него, човечеството можеше да бъде унищожено.

Става така, че смъртта не вилнее из града, когато брациерът пристига над него. Няма скоротечна чума, която да осигури достатъчно манна, с която да се натъпче. Само няколко хиляди души на ден, освободени от органичните си котви при случайни произшествия или по съвсем естествени причини, се издигат бавно към реещата се вълнова форма и откриват гостоприемство в нея. След известна първоначална изненада те добавят ширина и изтънченост на суперпозицията на състоянията...

Но това не е пиршество.

Тази постоянна вълна няма да стане „бог“ само чрез суровата си сила.

Простият план на Йосил се е провалил.

Време е да се направи нещо друго.

Макровълната се обръща и започва да следва дия, която са забелязвали само малцина. Тя лети над океана, на две хиляди километра навътре, където сините течения се носят над дълбоки пропасти — Дом на главоноги, някой от които с дължината на супертанкер, с очи като паници и мозъци, пращящи от висок разум. Истински извънземни, точно тук, на Земята.

Това ли е?

Гмуркаме се на дълбочина, на която никога не прониква слънчев лъч, и се озоваваме в света на гигантската сепия, опитваме какво е да се движим с помощта на задвижван от сфинктера воден реактивен двигател, докосваме и усещаме водния свят с дългите пипала, които се простират отвъд границите на видимостта. Преследваме. Храним се. Размножаваме се. Съперничим си и кроим планове по наша си собствена логика, изразяваме концепции с топли изблици на сложни цветове по дължината на страните си.

И от време на време *треперим* и се *прекланяме* с благоговение, когато Смъртта се гмурка към нас от Ада, от горещия свят отгоре. За краткия миг, докато бягаме отчаяно, ние леем нещо, което блещука като надежда...

И тогава дяволът се хвърля към нас — масивен, черен, поглъщащ. Пронизителният му глас ни удря, парализира ни, превръща вътрешностите ни в желе! След това идват челюстите, малки, но могъщи. Белите зъби отразяват протестиращата пигментация на биолуминесцентната ни кожа, докато ни разкъсват и ни понасят нагоре...

Е, значи не гигантската сепия е привлякла брациерния лъч насам. Сепиите са толкова екзотични, че може би ще открият свое собствено душевно пространство.

Техните ловци привлякоха макровълната.

Кашалотите, върнали се от смазващите дълбочини, утолили глада си с прясното главоного, сега се събират на приятната повърхност, за да дишат и да пляскат с опашки. Макар че са заети с естествени грижи — търсене на храна и размножаване — от време на време по десетина от тези създания се *събират* и се докосват с огромните си чела.

Вътре в тях, много по-голяма от всеки друг орган, се намира планина от подобна на восък субстанция, мека като мокра глина, умела в отразяването и преобразуването на звука, позволяваща на тези пътешественици в дълбините да изпускат лъчи, които откриват и зашеметяват плячката им в пълния мрак. Оформеният звук за тях е като бързо променящия се цвят за сепията или синтактичните построения от думи за човешките същества. Това са начини да се разменят клюки, да се сътрудничи, да се мами, да се медитира, или — ако всичко друго пропадне — да се търси упование в молитва.

Кашалотите се събират, широките им опашки сочат навън като разцъфнало цвете, като мандала или като розета. Челата се срещат, те разменят сложни звукови форми/образи/идеограми със свойства, който преди много време са се издигнали от фоновия шум на простото оцеляване. Значенията им се отпечатват във восъка, деликатни като паяжини, уникални като снежинки, многообразни като екосистема.

Правили са го много преди Бевисов да се научи да впечатва душите в глина.

Отново напред!

Като използва толкова много енергия, брациерът не би ли трябвало да огладнява все повече? Имаше красота в сепиите и китовете — но не и достатъчно храна. Защо тогава макровълната *не изглежда* разочарована, докато се върти около оста, създадена на момента — извивайки самия контекст, от който се е появил вакуумът — и набира скорост в посока нагоре?

Май открихме дълбокия космос.

С бързината на мигване отминаваме огромни пространства, изпълнени със звезди. Огромни купове от ярки точки профучават покрай нас на скокове, поглъщащи празнотата, сякаш никога не е съществувала. Самата метрика се превръща в компонент на вълната, в неин съюзник в пътуването, вместо да ѝ бъде пречка.

Търсейки... проучвайки... ние спираме за кратко, за да разгледаме...

червен гигант, който се подува и бавно се уголемява, поглъщайки децата си. След това...

старо бяло джудже, родено през първото поколение на галактиката. Изразходвало по-голямата част от масата си, то (колкото и да е иронично) ще издържи още дълго време, светейки слабо за никого...

за разлика от ненаситния син супергигант, чиито нищо и никакви си милион години са изтекли като секунда. Прекалено масивен за каквато и да била друга цел, той трябва да избере славата пред живота...

докато не бъде разцепен на две от колосална сила. Уникалност! Не се превръща в черна дупка, а е дълга и силна останка-изключение на създанието, многостранна пролука в пространство-времето, смъртоносна, великолепна само за онези, които знаят езика ѝ на чистата математика...

след като вече е предизвикал вълнение, когато е минал през огромен молекулярен облак, завъртайки вихри, които привличат сами себе си, изравняващи се до йонизирани покривки, които се въртят и сливат в новородени системи...

след това отново набираме скорост, покрай спиралните ръкави, блестящи като диамантен прах, докато...

не откриваме, че сме се насочили към скромно жълто слънце... звезда на приятна средна възраст... спокойна, непретенциозна, със свита от петънца-планети...

една от които изглежда по-голям късметлия от останалите... топла, но без да е гореща, масивна, но не огромна, и замесена с точно толкова съставки; че нещата да са интересни.

Гмуркаме се в този свят, великолепен в баланса си между океан и небе, море и суша, планини и равнини, езера и хълмове, паразити и приони, глина и кристал, молекули и атоми, електрони и...

Гмуркайки се към все по-малкото, крещим да спрем!

Върни се!

Какво беше онова, което зърнахме преди малко? Блестящи, разклоняващи се върхове, построени от очарователни ръце? Кратко впечатление за пристанали кораби, магазини и закрити от дървета къщи, където сенчести фигури говорят на някакъв език, подобен на песен?

Назад. Няма да е трудно да открием. Просто се върни до размерите и мащаба между космоса и кварка.

Друга цивилизация. Друга раса от мислеци, чувстващи същества! Това ли търсехме?

Очевидно не.

71. ГЛАВА В КОШНИЦА

... ИЛИ КАК СЕ СТАВА ИСТИНСКО МОМЧЕ...

Малко остана от светеция мен, който излезе от пещта във вторник сутринта, натоварен да почисти къщата и да изпълни къщните работи на Албърт Морис. Тяло, което живя... да видим... почти три дни повече благодарение на Енеас Каолин и магарешкия си инат. Един аз, който свърши много повече от това да изтърка тоалетната! Който събра толкова много интересни спомени и мисли... жалко, че няма начин да ги депозирам. Да ги споделя.

Нещата, които видях.

И които халюцинирах, напомних си аз, като се сетих за всички онези отгласи и шефски гласове, които чувах от време на време. О, истАлбърт ще изпусне много. Ако приемем, че му се е разминало горенето в дома му, Албърт по всяка вероятност е прекарал цялата седмица пред компютъра или в размахване на ръце под чадора, в координиране на абаносови изследователи и сиви детективи и разпавии със застрахователни агенти. Работил е здравата, горкият тъпак.

„И въпреки това той не може да бъде пълен загубеняк. Не и щом Клара го обича.“

Ако можех, щях да се усмихна. Колко хубаво би било последният образ в ума ми да е нейният... жена, която никога не бях срещал лично, но въпреки това обожавах.

Сега можех да я видя — последен приятен подвиг на въображението в момента, когато тялото ми се сми, оставяйки само жалката глава да се търкаля на дъното на кошчето. Да, именно тя се изправи пред мен, цялата замъглена по романтичния холивудски начин, който омекотява всеки образ, дори и да носи шлем, покрит с щръкнали антени.

През ефирната светлина Клара сякаш се втренчи надолу към мен, а сладкият ѝ глас бе примамлив като на ангел.

— *Е, да ме разбият на парчета и да ме сервират като темпура*^[1] — каза въображаемият ми серафим и избута настрани чифт холоочила, блестящи като огрени от слънцето паяжини. — *Чен! Този дубъл не ти ли прилича на Албърт?*

— Хм. Май да — обади се друга фигура и се наведе, за да ме погледне. Докато моята любима Клара изглеждаше нежна и женствена (макар и цялата покрита в тежка броня), новодошлият бе зъбат и люспест.

Демон!

В ръката му се появи тънък жезъл и намушка веждата ми.

— *По дяволите, права си! Идентификаторът казва — чакай, не може да бъде!*

— *Напротив, може!* — изписука трети, много по-тънък гласец.

На рамото на Клара се появи тънко лице, напомнящо гладна лисица, и се наведе да погледне надолу; хилеше се насреща ми с два реда блестящи остри зъби.

— *Сигурно е онзи, който сигнализира* — каза приличащата на пор фигура. В съня ми приличаше досущ на стария ми приятел палоида. — *Пък може и в края на краищата да се окаже старият Зелчо.*

Ако можех, щях да поклатя глава. Или да затворя очи, стига да имах клепачи.

Това вече бе прекалено, дори и за халюцинация.

По-добре да се стопя преди да е станало по-лошо.

Но малко се посъбудих, когато Клара ме повика.

— *Албърт? Ти ли си там вътре?*

Илюзия или не, нищо не можех да ѝ откажа. Макар и да ми липсваше тяло — или каквото и да било средство да произведа звук, — някак си успях да събера сили за три думи.

— ... само... факс... госпожо...

Добре. Трябваше да измисля нещо по-добро. Всичко обаче потъваше. А и без това се чувствах достатъчно щастлив. Преди да настъпи окончателната тъмнина последният образ пред мен щеше да е усмивката ѝ, толкова вдъхваща доверие, че не ми оставаше нищо друго освен да вярвам.

— *Не се безпокой, скъпи* — каза Клара и посегна към кошчето. — *Ето ме. Всичко ще се оправя.*

[\[1\]](#) Японско ястие — Б.пр. [↑]

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

*Роден от жена, човек е краткодневен и
преситен с тъги.*

Книга на Иова

72. ПРАЗНИ ПРИКАЗКИ

... ИЛИ ВСЕ ОЩЕ ЗЕЛЕН В СПОМЕНИТЕ...

С широко отворения си портал имението изглеждаше абсолютно неохранявано — илюзия, която собственикът можеше да си позволи. Докато пътувахме към голямата каменна постройка, лимузината ни мина покрай работещи градинари. На пръв поглед изглеждаха истински.

— Това някак си ми е познато — обади се Пал от животоподдържащия си стол. — Спомням си как си мислих, че ще извадим късмет, ако успеем да се измъкнем оттук живи.

Пал по някакъв начин бе успял да абсорбира част от паметта на смачкания миниголем — спътника ми през безумните вторник и сряда. Почувствах се по-добре при новината, че част от хитрия палюид е оцелял.

Сензорите правеха прозрачна всяка част на лимузината, върху която се спираха очите на пътниците. Създаваше се илюзията, че купето не съществува, макар че любопитните клюкари отвън биха видели само неясни кръгове, които бясно се мятаха насам-натам. Но въпреки това отворих прозореца, за да вдишам букета от аромати от градините на Енеас Каолин.

Миризмите продължаваха да ме изненадват, подобно на спомени от друг живот.

Някой друг пое дълбоко въздух заедно с мен. *Албърт*, седнал от лявата ми страна, пусна една от своите отнесени усмивки — очевидно се наслаждаваше на лекия есенен ветреца. Като изключим малките превръзки под ухото и на палеца си, не изглеждаше зле. Можеше дори да се преоблече и обръсне, ако го придумаш нежно. Но вниманието му бе насочено другаде.

„Да не би да си нешамах? — зачудих се аз. — Тяло без душа?“

Ако бе така, получаваше се доста иронична смяна на ролите. Защото аз, големът, се чувствах доста добре екипиран в това отношение.

„Така ли е, Албърт? Или просто даваш заето?“

Сигурно отново се бях заяпал. Тънката, но силна ръка на Клара леко стисна моята и се обърнах към нея.

— Мислиш ли, че ще успеем да зърнем колекцията му от средновековни оръжия? — попита тя. — С удоволствие бих направила няколко снимки на онзи шотландски меч.

И това го каза прекрасна млада жена със сламена шапка и лека лятна рокля. Клара понякога се забавлява, като омаловажава „страховитата“ си страна. Това подчертава дивата ѝ привлекателност.

— Може би ще е в настроение да изиграе ролята на екскурзовод — предположих аз, но тя само се усмихна.

Когато почти стигнахме къщата, Клара погледна многозначително към паркинга, на който се намираха други две автоматизирани лимузини, същите като нашата. Бяхме нагласили времето си така, че да пристигнем малко след тях.

Охранители на червени ивици наблюдаваха как един самотоварач сваля високия контейнер от камиона пред главния вход. Обърнаха се бдително, когато излязохме от колата... но някакъв скрит сигнал им даде знак да се отдръпнат.

— Винаги съм мечтал за подобна работа — промърмори Пал, докато самотоварачът с пъшкане издигна товара си с яките си крака и тръгна по широките стъпала към къщата.

— Не е вярно — отговорих му аз, докато изваждах креслото му от колата. Тежката работа не беше в стила на Пал.

Клара огледа медицинските циферблати на стола, после се засуети около истАлбърт и му оправя вратовръзката.

— Вие двамата ще се оправите ли тук?

Пал хвана ръката на Албърт и пусна една загадъчна усмивка.

— Ние ли? Ще се поразходим между охраната, ще се поблъскаме малко и ще си намерим белята.

Клара все още се тревожеше, но аз стиснах ръката ѝ. Кое друго място би било по-сигурно? А и Каолин щеше да се съобразява с присъствието им.

— Хайде, тръгвайте. — Пал кимна към имението. — Ако господин Зилионер почне да ви създава неприятности, викайте. Ние

ще оправим нещата. Нали, приятелче?

Вместо да отговори, Албърт се обърна, сякаш проследяваше нещо невидимо в небето. Вдигна бинтования си палец, сякаш бе някакъв метафизичен стопаджия.

— Прах — каза той, смаян. — Оставили са форми в нея. Дълбоки. Всеки го е направил.

Изчакахме няколко секунди, но той не каза нищо повече.

— До-о-обре — изкоментира Пал. — Надявам се, че това са добри новини. За прахта. Хм.

Отсъстващ и невъзмутим, Албърт хвана стола на Пал, за да го задържи на калдъръмената пътека. Двамата с Клара гледахме, докато завиха зад ъгъла към мястото, откъдето се чуваше гукане на гълъби. Няколко етажа по-нагоре бе огледалният купол, покриващ дома на прочутия отшелник — истЕнеас Каолин.

Двамата с Клара се спогледахме, за да се окуражим един друг, и тръгнахме към широкото гранитно стълбище.

След като се търкаля известно време, Пал дава знак. Най-после!

Скачам от долния багажник на стола му върху затоплените от слънцето камъни. Изчаквам да отминат колелата и... сега!

Плъзгам се по корем, избягвам човешките крака на Албърт и се мятаме сянката зад живия плет от гардении. Уф, каква воня! По-голямата част от миниатюрната ми глава е оформена като на същество, което се ориентира по миризмата. Де да имаше повече място за мозък...

Добре де. Просто направи онова, което иска създателят ти. И задоволи присъщото си любопитство — по-добре от храната и секса. Хайде!

Но внимавай за сензорите и за детекторите на движение. Настрой хитроумните си очи да видят инфрачервените лъчи. А също така базилиските, хитрите клопки и обикновените стари капани.

Декоративна ниша от тухли продължава по цялата дължина нагоре. Влизай вътре. Извади ноктите с диамантени върхове. Забий ги със силните си лапи в камъка.

В наши дни можеш да направиш направо чудеса от глина.

Във фоайето стоеше платинен дубъл и наблюдаваше как слугите насочват пъшкащия самотоварач към голямата библиотека — същото място, където преди две седмици бе положен отвореният ковчег на Йосил Махарал. Но Каолин не би трябвало да очаква, че знае това. Онези спомени бяха унищожени. По общо мнение.

Непосредственият обект на вниманието му бе контейнерът, макар че ни направи знак да го последваме. Клара с радост насочи импланта си към старите копия, щитове, боздугани и разни други остри неща. Едва след като самотоварачът внимателно остави товара си до южната стена, домакинът ни се обърна към нас с протегната ръка.

— Майор Гонсалес, дубМорис. Подранихте. С няколко часа.

— Така ли? Моя е вината — каза Клара. — Тези дни работя на Източното крайбрежие.

Съмнително извинение. Все пак предимството да има истински гост надделява над раздразнението на всеки дубъл, пък бил той и дубъл на трилионер.

— Ни най-малко. И двамата сте прекалено заети в последните дни! Благодаря, че приехте поканата ми. Макар че подозирам, че имате и собствени причини да дойдете.

— Има някои въпроси за изясняване — съгласих се аз.

— Несъмнено. Но първо, как работят новите тела?

Погледнах към тялото, което носех днес. Беше в светъл сиво-бежов цвят, в комбинация с реалистичната коса и текстура на кожата, на самия ръб на законното. Но при цялата суетня никой не възрази срещу „героизма“ ми. По-важни бяха другите му качества, с чиято помощ можех да помириша, видя и докосна Клара, сякаш бях съвсем истински.

— Много впечатляваща работа. Сигурно е доста скъпа.

— Много — кимна той. — Но това няма значение, щом...

Платиненият дубъл трепна, когато една от стените на контейнера падна с трясък. Слугите се заеха с другите панели.

— Естествено — продължи дубКаолин, — ще бъдете снабдяван с тези хиперкачествени заготовки напълно безплатно, докато се изясни проблемът с оригинала ви. Има ли някакви признаци...

— Колкото си искате. Но нито един не казва „здравейте“.

След две седмици задълбочени изследвания на най-големите експерти стана ясно, че съзнанието/душата на ист. Албърт е „изчезнала“ по някакъв начин, който никой не разбираше. Може би Йосил Махарал би бил в състояние да даде някакво обяснение. Но той също бе изчезнал, при това много по-категорично.

— Е, можете да разчитате на „Универсални пещи“. Докато не стане възможно отново да заредим оригинала или...

— Или докато не изчерпя лимита си да правя копия от дубъл на дубъл.

Той кимна.

— Ще ви помогнем с хиперкачествените заготовки и с експерименталния процес за удължаване на трайността на големите. Отчасти, защото сме ви длъжници...

— Разбира се, че сте — промърмори Клара.

Бляскавият голем трепна.

— В замяна техниците ми естествено биха желали да наблюдават вашата забележителна издръжливост. Никой никога досега не е успял да постигне подобен прецизен резултат при копирането от една кукла на друга!

Забелязах, че дясната ръка на Каолин леко трепери. Ако не друго, той определено подценяваше нетърпението й.

— Хм, да. *Наблюдение*. Може да се появи проблем, ако... — Млъкнах, защото тъкмо в този момент слугите най-накрая се справиха с контейнера и освободиха тежка кристална витрина. Вътре в нея стоеше тъмнокафява фигура на дребен, добре сложен мъж — войник с азиатски черти, оформен на ръка и изпечен в пещ преди хиляди години. Уверената му полуусмивка изглеждаше почти като жива.

— Само десет от ксианските статуи са напуснали Китай — щастливо възкликна дуб. Каолин. — Ще задържа тази в чест на починалия ми приятел Йосил. Докато наследницата му не си я поиска.

Магнатът очевидно не очакваше това да стане в близкото бъдеще, макар че видях портрета на Риту Махарал, поставен на видно място върху огромен роял. Нарочно ли бе преместен тук?

„Споменът“ ми от тази стая беше от записа, който Клара бе открила под Урака Меса в строшения сив дубъл на Албърт, който бе отвлечен именно оттук, подложен на жестоки мъчения и използван като „огледало“ в онзи страховит експеримент. За щастие, дневникът

му бе оцелял и той с приглушен глас ни разказа за убийствените деяния на побъркания призрак. Другото записващо устройство, извадено от врата на истАлбърт, предлагаше спорадично, далеч не толкова качествено описание на още някои парчета от мозайката — засадата на пътя, прехода през пустинята и подземните преживявания, хвърлящи известна светлина върху това по какъв начин бе замесена и дъщерята на Йосил.

Колко по-удобно щеше да е, ако и трите ни версии можеха да се обединят накрая! Но при сегашните обстоятелства двамата с Клара трябваше да разчитаме на старомодната детективска работа.

— Има ли напредък при лечението на Риту?

— Засега се провеждат само диагностични работи. Бе установен контакт с личността на Бета. Докторите сондират за евентуални други спящи близнаци. — Каолин меланхолично въздъхна. — Нищо от това нямаше да се случи във времето преди голем-технологията. Със сигурност не и трагичната грешка, която Йосил е направил с малката си дъщеря. А и дори да страдеше от раздвояване на личността, синдромът никога нямаше да се прояви толкова силно. Кой би очаквал изобщо, че ще се появи подобен тип като Бета и...

— О, спестете ни това — прекъсна го Клара.

Обърнахме се и я видяхме да разглежда ксианския войник — един воин разглеждаше друг. Но вниманието ѝ не се бе отклонило от разговора нито за миг.

— Знаете за Бета от години — добави тя. — Решили сте, че е по-удобно да запазите отношенията си с някой, който е толкова необичайно талантлив в измамата. С някой, способен винаги да заблуждава Световното око! С една от последните велики личности на подземния свят, а и сте били в положението да го изнудвате да ви прави всякакви услуги, защото Бета е бил най-уязвим в самия си източник. Хайде, признайте си.

Платинените юмруци се свиха, но гневът бе напразен. Като телохранител на истАлбърт и мой формален собственик, Клара имаше законно право да води разследване. Аз бях нейният съветник, а не обратното.

— Аз... не признавам подобно нещо.

— Тогава да проведем следствие. Можем да повдигнем обвинение на базата на записи от камерите отпреди години и да

разпитваме работниците съгласно Хенчмъновия закон. По дяволите, няма да ми е особено трудно да заинтересувам и апарата на националната сигурност, особено когато...

— Разбира се, говорите *хипотетично* — побърза да я прекъсне Каолин. — Заради самия спор, да предположим, че съм имал вземане-даване с персона, известна като Бета. Ще има да ровите безкрайно, без да откриете нищо незаконно в постъпките ми. Естествено може и да съм направил няколко дребни простъпки... добре, може и да са повече. Джинийн Уоммейкър и някои други извратени типове биха могли да ме преследват за нарушаване на авторските им права. И какво? Бихте ли изложили на риск нашите взаимноизгодни отношения само заради нея?

Заплахата бе недвусмислена. Хиперкачествените тела, които получавах безплатно, плюс устройства за висококачествено впечатване и възстановяване, бяха въпрос на оцеляване за една изоставена душа. Уникалният ми талант за копиране все пак се нуждаеше от много помощ, докато истАлбърт най-накрая не ми позволише да се прехвърля пак в единствения органичен мозък на Земята, който би могъл да ме приеме.

А и дали би се получило изобщо? Все още продължавах да мисля за себе си като за Франки (или Зелчо) — разбунтувало се зелено пале, което избяга, обяви независимост и мечтаеше да стане истинско момче. Може би моята Постоянна вълна и странно мутиралата душа на Албърт се бяха отделили прекалено много една от друга, за да могат да се съединят отново.

Може би бях призрак.

Е, и така да е, аз бях призрак с пълен набор сетива, обичан от невероятна жена, с важна работа, която трябваше да свърша. Бих могъл да си представя и по-лоши алтернативи.

— Да поговорим за триъгълника, който образувахте с Махарал — продължи Клара. — Вие, Йосил, Бета и... хм, по-скоро е *квадрат*, ако включим и самата Риту, всеки един използва другите, крои планове и използва талантите и ресурсите на останалите, сключва и проваля сделки...

— Не — прекъснах я аз.

Тя ме изгледа въпросително.

— Моля те, по-късно, Клара — добавих аз.

ДубКаолин изглеждаше облекчен.

— Да. По-късно. Ох, извинете! Оттук, моля. Поръчал съм да се подкрепим с нещо.

Тук живее абсолютен параноик. Добре, че и аз съм такъв.

Избраният път нагоре е задръстен с разни раздразнителни неща — детектори и нанопроводници... токсични червеи и миникалтропи. Нелепо превъоръжаване!

Трябва да променя курса. Пробвай да се покатериш по откритата стена, където всички тези проклетии са износени от слънцето, смога и дъждовете. А и кой ще очаква взломаджия да се катери посред бял ден по отвесна стена?

На този въпрос нямам отговор. Мозъкът ми е прекалено малък за спомени. Но сякаш знам какво е възможно.

Пиксел-емитерите по гърба ми имитират всеки детайл от стената, върху който минавам. Взех идеята от страхотния номер на Бета. Купих детайлите от един техник в УП с обещания за Хенчмънова награда. Евтина работа! Останалите джунджурии са военни — Клара има връзки. Но най-хитрите нещица са от хобисти, ядосани от дългогодишния отказ на УП да публикува изходния код.

Да вземем специалното око в средата на дясната ми лапа. Закрепвам го на непрозрачния прозорец, докато минавам покрай него. То отвлича вниманието на охранителния монитор на стаята и voila! Разполагам с малък прозрачен кръг за цяла милисекунда!

Достатъчно дълго, за да се уверя, че в стаята няма никого. А, добре. Следващият изглежда по-подходящ поради архитектурни причини, за които не се сещам в момента.

Малко по-нататък...

Докато вървахме след домакина ни, Клара хвърли поглед назад към теракотения войник от Ксиан, част от легиона, моделиран (а според някои и впечатан) от истински воители, служили на легендарния Първи император и готови да се съживят в мига, когато бъдат призовани. Само че сега тя имаше друга работа — помагаше да се

проучи как така нещата са се размирисали в Додекаедъра, където в момента стените отекваха в стакато от падащи глави.

Открихме на верандата храна и напитки — щедри порции за Клара и малки хапки, подходящи за висококачествен голем като мен, който е снабден с вкусови рецептори, но няма стомах. Клара се засмя и показва две фигури оттатък изпъстрената с дървета поляна. Едната се возеше в инвалиден стол. Другата подскачаше като малко дете.

ДубКаолин диктуваше нещо на бележник, държан от абаносов помощник.

— Още съдебни процеси — обясни той. — Сега пък от Фаршид Лум и разни ненормалници, ратуващи за *свобода на дубълите*! Сякаш аз съм изкопал идиотските им тунели към централата на УП.

— Може би искат да научат кой ги е натопил да бъдат обвинени по делото за промишления саботаж. Аз също съм любопитен.

Енеас сви рамене.

— Бета естествено. Няма по-добър от него в подобни щуротии. Той е заговорничил с онази ненормалница Ирена и е подмамил Албърт...

— Да проведе полулегален индустриален шпионаж, както се твърди. Прионната бомба изобщо не е влизала в плановете, докато някой друг не е поел плана в свои ръце.

ДубКаолин изстена, седна и взе една чаша голем-кола.

— Да, запознат съм с популярната теория. Двамата с Бета сме били съюзници, но помежду ни е настъпил разрыв. Аз съм потърсил отмъщение, започвайки тотална война, като тайно съм използвал сред другите си оръжия и детективската агенция на Албърт Морис. Въпреки гениалността си Бета загази, когато Енеас открил откъде се е появил. Скоро след това съм елиминирал копията му и съм поел начинанията му в свои ръце. Нали така?

— Според някои по-популярни теории.

— Но хубавото тепърва започва! След това съм манипулирал Ирена, Уоммейкър, Лум и всички останали... *за да саботирам собствената си фабрика!*

Думите оформиха едно чистосърдечно признание, направено на пух и прах от язвителния сарказъм на Каолин.

— Не виждате ли колко идиотски звучи всичко това? Какъв мотив бих могъл да имам?

Кимнах, изразявайки пълното си съгласие.

— Да. Именно в мотива е ключът.

ДубКаолин ме изглежда, след което продължи:

— Вярно, не стоях със скръстени ръце, когато Йосил и Бета се обърнаха срещу мен и почнаха да крадат от УП и от правителството. — Той кимна към Клара. — Спечелих няколко хода. Но въпреки това съм жертвата!

— Трудно е да се каже. Всички маневри...

— ... маскировки и лъжливи ходове — добави Клара. — Дори и воюващите имаха нужда от многоизмерна диаграма.

— Е, и? Махарал бяха гении! Бащата и дъщерята, във всичките си прояви. При това луди! Какво друго бих могъл да направя, освен да се отбранявам?

„Можеше да направиш всичко това обществено достояние — отвърнах му мислено аз. — Да призовеш пречистващата имунна система на отвореното общество. Тоест, ако нямаше свои собствени лудости за криене.“

— Значи признавате, че сте водели тайна война срещу бившите си съюзници — задълба Клара.

— Трябва да съм глупак, за да отрека, след като арестувахте дубъла ми в образа на Бета право в лабораторията на Йосил! — усмихна се Каолин. — Всъщност бях започнал да ставам много добър. Определено ви заблудих в Стария град и после, докато летяхме, нали, Албърт?

„Не ми викай «Албърт»“ — за малко да кажа. Но какъв смисъл имаше?

Лицето на магната помръкна.

— Изобщо не очаквах, че ще се хванете за харлито, когато излетях... и добре, че стана така. Предотвратихте катастрофа. Целият град ви е длъжник. Колкото до онези проклети ракети, кълна се, никога не съм предполагал, че Йосил е бил способен да стигне чак дотам.

Третият прозорец на втория етаж. Идеалното място за чакалня и място за срещи.

Внимателно провери за детектори за движение и чувствителни към натиск покрития. Добре, сега притисни лапата с лещите в

единия ъгъл и...

Ха! Предположението ни се оказа вярно.

Удобен салон. Меки фотьойли. Богато разнообразие от напитки. Точно мястото, на което Каолин да прати хората си в неудобен момент. Като този, когато Клара и Зелчо се изтресоха часове по-рано от очакваното, прекъсвайки тайна среща!

Заседание на разбойници.

Този момент бе критичен, доколкото интересувахе и обществото, и закона. Възможно ли бе Каолин да бъде, обвинен в престъпление срещу истински хора?

Данните недвусмислено обвиняваха Йосил Махарал, който, подбуждан от стремежа си за безсмъртие, е опитал да взриви Албърт Морис в дома му, след което е откраднал биологическо оръжие и го е насочил срещу милиони хора. Огромна част от вината се стовари и върху главите на малка група висши военни, които решили да скрият тези оръжия, вместо да ги унищожат, както повеляваше договорът.

Но в какво би могъл да бъде обвинен Енеас? В това, че е стрелял по истРиту и истАлбърт на пътя наред пустинята? Действието бе престъпно — посегателство върху органични граждани. Но всеки би казал, че Риту и Ал просто са си търсели белята, като са пътували маскирани като сиви дубъли. Освен това бяха оцелели. В най-лошия случай Каолин щеше да плати цената на големите в троен размер.

Подобно бе положението, ако се докажеше, че е ръководел бившата пиратска империя на Бета — юристите и счетоводителите щяха да имат работа за години напред, но нали тъкмо за това им се плаща.

О, сметките щяха малко да набъбнат, като се започне от нова кола за Албърт, ремонта на Телър Билдинг и апартамента на Пал. Безплатни доставки на високочувствени бели за маестрата на „Студио Нео“. Споразумения с Лум и Гадарен. И какво от това? Каолин би могъл да плати всички разноси само с част от джобните си пари.

Знаеше, че го смятам за отговорен. „Докажи го — сигурно си мислеше той. — Предложи мотив, на който би повярвал всеки.“

Ами онзи филм, който намерихме с палоида в „Дъгоцветния салон“? Защо Каолин, маскиран като Бета, настоя аз да го пратя? За да

подкопае репутацията ми на почтен детектив? Или за да размъти водите? Клара, веднъж се опита да ми обясни, но цялата ѝ оплетена логика просто влезе в едното ми ухо и излезе през другото.

„Точно това заслужавам за това, че се намесих във война между феномени. Всичките ми «победи» бяха спечелени с чиста упоритост. И с...“

Видях как истАлбърт вдига нещо от земята, за да го покаже на Пал. Някое камъче, или поредното чудо...

„... и с малко помощ, която никога не ще разбере.“

Не, ключът към всичко това нямаше да бъде намерен сред тези мрачни измами и лъжовни ходове. В епоха, когато всеки има средства, възможности и лесно за доказване алиби, едно-единствено нещо си остава стихийно.

Мотивът.

Колко е странно да гледам през умното око на лапата ми. Не повече, отколкото да имам лапи, предполагам. Или мозък, прекалено малък за говорене.

Откраднал още един поглед към „непрозрачното“ стъкло, аз се чувствам като невидим похотливо гледащ хищник. Вътре виждам групата конспиратори, които седят или нервно крачат из стаята.

Лесно ги разпознавам. Кралицата на извращенията Джинийн Уоммейкър. И, Джеймс Гадарен, който проповядва, че хората трябва да се завърнат към живеенето на един-единствен живот. Тези двамата са лесни, защото са истински. Тук е и Фаршид Лум, фанатичният „манципат“, твърдящ, че еднокдневките като мен трябва да имат избирателни права. Дубликатът му носи правдиво копие на собственото му лице.

Другите трима са дошли като безлични дубъли, но ние вече разполагаме с имената им — мувъри и шейкъри, които искат да помогнат на контролирането на предстоящите промени в дубъл-технологията.

Кой от тях заслужава да бъде следен, докато продължава нататък?

Лесна работа! Маестрата кръстосва дългите си крака, съблзнявайки пуритана Гадарен, който се спъва и се извързва. Но

секунди по-късно не издържа и я поглежда отново!

Почервеният от срам, той е омагьосан от нея, горкичкият.

О, тя наистина е маестра от класа. Във всяка провокативна забележка или дръзко движение, кралица на лошата страна на града, изкушаваща с леки загатвания за садомазохистични изживявания, които феновите ѝ така обожават.

А аз, зяпацият през прозореца? Направо ми текат лигите!

— Тези бойни глави с вирусите промениха всичко — каза Каолин.

— Няма майтап — отговори Клара. — Шестима действащи и пенсионирани висши военни са в затвора. Цялата база...

— Не, имам предвид *тук*. — Платиненият дубъл посочи многозначително къщата.

— А, имате предвид горе. Вашият...

— Начинът ми на живот бе обект на подигравки от заядливи простаци цяло десетилетие. Но след историята с ракетите хиляди разбраха намека ми. Мисля да се заема с разширяване на бизнеса.

— Да помогнете на хората да се откъснат от света ли? — попита Клара.

— Можете да го наречете и така. Не се обиждайте, майоре, но мисията ви да възстановите общественото доверие е обречена. Разминаването на косъм с лудия опит на Йосил да *освободи душите* разкри една ключова истина.

— Каква именно?

— Че превъзнасяните технологии на човечеството сега ни заплашват с унищожение.

— Винаги е било така, И какво?

— Сега се отърсихме от самодоволството си. Органичната плът е уязвима, както много добре знаете! — Каолин ме посочи с пръст. Ако беше от органична плът, щеше да почервенеет, но дубълът засия гневно, разкривайки фина шарка от петънца, която разпознах бързо.

„Бил е възстановяван. Многократно.“

Проблясването очерта също и белег на мястото, където рамото на дубКаолин се срещаше с врата му. Следи от поправка, боядисани в

цвета на кожата му. Сетих се кога е направена раната. Преди две седмици. Преди повече от дузина животи.

Направо не мога да откъсна окото си от Уоммейкър!

Странно. Албърт винаги е смятал омагьосващия ѝ чар за отблъскващ. Но май вкусовете ми са се променили от... тялото, което ми осигури Пал! Сред всички високоенергийни добавки явно е сложил и по някой практически майтап. Благодаря, Пал.

Какво пък, зная едно лекарство. Мисли си, че има нещо общо с Гадарен!

Добре, излекуван съм. Бележка до себе си: не позволявай на никого да те убеждава да носиш тяло на невестулка. За нищо на света.

Домакинът ни възвърна спокойствието си и въздъхна.

— Понякога ми се иска Йосил и Бевисов никога да не се бяха появявали в студиото ми с предложението да дарят с души анимираните ми кукли.

— Майтапите се. — Клара огледа обстановката, платена с парите от индустрията, появила се в онзи ден.

— Така ли мислите? Откакто помогнах за настъпването на голем-ерата, непрекъснато съм свидетел как с новите неща се злоупотребява, когато те станат достояние на масите. От печатната машина през кибернетиката до биоинженерството, всичко ново се превръща в проводник на порнография и обида към човешката форма.

„Не каза ли същото последния път, когато бях тук?“ Още един от характерните за Каолин пропуски в паметта.

— Но всяка от тези технически революции е отприщила и алтернативен критицизъм и творчество — отговори Клара.

— Наред със социални катаклизми, алиенация...

— И съпричастие. Нови начини да се опознаят различните, другият пол, раса, видове...

— Пристрастени към дубъл-преживяванията наркомани...

— Откриватели на нови видове спорт, нови изкуства и сфери на изследване. — Тя се засмя. — Всяка стъпка в човешкия прогрес е предизвикателство, вайс. Някои се втурват с главата напред към

новото. Други се съпротивляват на промените. А изненадващо голям брой хора комбинират новото с енергия и разум, издигайки се над всичко очаквано дотогава.

— Прогрес? Така ли ще наречете събитията в тайната лаборатория на Йосил?

Намесих се.

— Току-що казахте ключовата дума — „тайна“. Махарал се опита да скъси пътя, по който науката използва критиката, за да се предпази от грешки с почти катастрофални резултати. Но същинските проблеми, върху които работеше — дублиране на далечни разстояния, нехомоложно прехвърляне...

— Митове! Приятелят ми бе луд, обхванат от чувство за вина, обезумял от експериментите върху самия себе си.

— Някои от най-изтъкнатите умове в солистиката са на мнение, че той е щял да...

— Бълнувания!

— Е, нещо унищожи двата дубъла-„огледала“ и остави истАлбърт в състоянието, в което се намира. Бета и Риту вярваха в баща си достатъчно, за да обединят накрая усилията си...

— Добре. — ДубКаолин махна с ръка. — Да приемем, че това е вярно! Йосил е открил огромна равнина на хиперреалност, развиваща се паралелно с всичко, което познаваме. *Душевното пространство*. Тогава това означава, че се намираме в по-голяма опасност, отколкото сме били при всички онези бомби, бактерии и екокатастрофи отпреди поколение. Защото сега съдбата ни няма да бъде в ръцете на някакъв елит или тънещи в невежество маси...

Тъй като бяха истински, Уоммейкър и Гадарен бяха пристигнали с черна лимузина, вярвайки, че никой няма да ги види в нея. Друг от конспираторите бе дошъл маскиран като дубъл от охраната. Другите двама са били докарани в контейнери и затоплени на място. Всички се бяха събрали на тази рискована/неотложна среща, на която да си съгласуват версиите!

Но тогава пристигнаха Клара и Зелчо/Албърт, прекъснаха ги и измъкнаха домакина им. Това ги е накарало да нервничат и да мърдат неспокойно, предимно отбягвайки се един друг.

Що за смес от подкупничество, изнудване, идеализъм и лични интереси са ги свързали около обща цел? Дори краткият опит за теоретизиране претоварва мозъка ми.

Стига. Махай се!

Закрепвам малък предавател за прозореца и продължавам катеренето си по обляната от слънчева светлина стена. Плъзни се. Забий диамантените нокти. Изчакай, докато гърбът ти стане като околния камък. Провери пред себе си за капани и сензори.

След това се плъзни още малко нагоре.

Гледах как Пал и истАлбърт да разгъват хвърчило в златно и червено на поляната и се смеят, когато вятърът изпълни птичите му криле. Хвърчилото подскочи, символ на възвишена невинност. И наистина бе невинно, тъй като не беше снабдено с никакви оръжия или инструменти. Нищо, което да обезпокои бдителната охрана. Просто хвърчило. Красиво хвърчило.

То привлече дори погледа на дубКаолин, който леко се усмихна, след което поклати глава с израз на съжаление.

— Аз би трябвало да съм онзи, който пуска хвърчила. Всъщност смятам скоро да се оттегля.

— Изненадвате ме, сър — каза Клара.

— Защо? Нима не заслужавам почивка? А и от дълго време се чувствам неудобно в света, за чието създаване спомогнах, света, в който хората така нехайно говорят за „копиране на души“. Само че сега това стана много по-лошо от обикновена безочливост или жаргон. Преди само отделни ексцентрици говореха за усиляне на душата. А сега, вдъхновени от Йосил, всички ентусиасти, мистици и технохобисти започнаха да експериментират на своя глава. Хиляди и милиони непрекъснато бърборят за това как да използват науката, за да се превърнат в богове.

Клара се замисли.

— Мормоните винаги са вярвали, че хората имат потенциала...
— но млъкна, когато поклатих глава. Малкият ни голем-шпионин вече би трябвало да заема позиция. Бяхме прекарвали достатъчно време в празни приказки.

— Вайс Каолин, моля ви. Знаем, че планове ви да се оттеглите нямат нищо общо с уважението към някоя религия. Мога ли да предположа друга причина?

Платиненият голем примигна.

— Продължавайте.

— Това е най-старата история на света. Същата фиксидея е подбудила и водача на онази древна теракотена армия, на която толкова се възхищавате. Споделяхте я и с Йосил Махарал, различавайки се единствено в подробностите. Вие просто не искате да умрете, вайс Каолин. Искате да живеете вечно.

От болницата-лаборатория чак до убежището на покрива, което не е било посещавано от външни хора от години, имението представлява объркан пъзел. Ако парите и властта могат да запазят тайни в нашия век, това е мястото.

Стигам до покрив с плочи таван и трябва да изчакам за миг и да променя оцветяването на кожата си. Спирам до първия прозорец и се вирам в редицата охладители, предназначени за запазване на заготовки. Повечето в момента са празни, индикаторите им са изключени. Само десетина изглеждат активни, а съдържанието им — готово да бъде изпечено и пуснато.

Охо, мисля си и се обръщам, за да продължа катеренето си. Защо ми трябваше да си губя времето, зяпайки маестрата! Закъснявам.

— Че кой иска да умира? — попита платиненото копие на Енеас Каолин. — Всички се борим да живеем, на всяка цена.

— Не на всяка цена.

— Добре. Но какъв е смисълът на думите ви? Че съм се отделил като органичен отшелник и контактувам със света чрез холоприсъствие и като дубъл? Да не би да сравнявате претенциозния ми стил на живот — който, между другото, не пречи на никого — с желанието на Йосил да пожертва милиони заради някаква мистична трансценденталност?

Поклатих глава.

— Въобще не става дума за сравнение. Вие сте по-прагматичен и изкусен. Въпреки че плановете ви наскоро претърпяха провали, те не са разбити. Щом бившите ви съюзници се оказаха несигурни, ще си намерите нови. Не толкова надарени, но за сметка на това по-лесни за манипулиране.

Лицето му бе безизразно, като на робот.

— Да вземем онзи сив Албърт, който внесе бомбата в „Универсални пещи“. Той си е мислел, че търси скрити технологии. И такива е имало! Цяла серия открития покрай проекта „Зороастър“. Първо, голем-възстановяването...

— Което причиняваше обезпокоителни странични ефекти, заради което и задържах обявяването му. В това няма нищо лошо. Всъщност...

— Всъщност вие самият използвате процеса.

— Толкова ли си личи? Е, може би се опитвам да изстискам всичко от тези скъпи блестящи кукли. — ДубКаолин сухо се изсмя. — Нали най-богатите отшелници са и най-стиснатите?

— Вие използвате този дубъл от седмици.

— Сериозно? — Каолин престорено се огледа в намиращото се недалеч огледало. — Добре, целта ми е да *изпитам* процеса. — Той вдигна треперещата си ръка. — Несъмнено сте забелязали и това.

Онова, което забелязвах — при това с растящ респект — бе потулената с много пластове история. Махаш единия пласт, а той съвсем непринудено се скрива зад следващия.

— А дупките в паметта?

— Още един неприятен страничен ефект, от който трябва да се пазите, Морис. Наречете го моята последна жертва в името на клиентите.

— При това достойна за възхищение. И обяснението можеше и да се приеме, ако възстановяването бе единствената нова технология. Но съществува и дубъл-към-дубъл впечатването...

— Вие сте пионерът в тази област, Албърт.

— Нима? Техниците ви се надяват да се научат от моята необикновена Постоянна вълна. Но машинарията за високо надежден трансфер изглежда много усъвършенствана. Фаршид Лум смята, че навлизаме в ера, в която дълговечни дубъли ще могат да прехвърлят спомените си на пресни заготовки, без да е нужно участието на

оригинала, и така да създадат свое собствено чувство за индивидуалност...

— И милиони, може би мнозинството, ще се опълчат срещу подобно шантаво бъдеще! — ДубКаолин тъжно поклати глава. — Ще станем свидетели на обществените катаклизми отпреди поколение.

— Несъмнено. Освен това, за да станат нещата още по-лоши, съществува и *дистанционното копиране*. Специалисти като Джинийн Уоммейкър виждат златен шанс за разширяване на пазарите. Най-големите експерти във всяка област ще могат да доминират в професиите по целия свят, а не само в града, в който живеят. Това няма ли да направи всички останали безработни? И няма ли да се чувстват ненужни?

Клара се надигна на стола си, очевидно готова да се намеси в спора, но потисна импулса си. „Добро, момиче.“

ДубКаолин изпъна рамене.

— Добре, Морис. Признавам. Видях тенденциите преди около година и не ми хареса пътят, към който ни водят. Затова запретнах ръкави и се заех да ги пусна на пазара.

— Като сте избутали от пътя си главния иноватор...

— ... и по този начин може би съм го подтикнал към преследване на мистичните му цели. По дяволите. Изобщо не трябваше да давам ход на проекта „Зороастър“.

Въздишката му бе толкова трагична и спонтанна... Не ми се искаше да разбивам на пух и прах толкова артистична поза.

— Изразявате колебание, вайс Каолин. Но въпреки това работниците в изследователския отдел на „Универсални пещи“ са се ползвали с пълна подкрепа почти до момента, в който технологиите са били готови. Едва тогава сте се отдръпнали. И, съвсем по съвпадение, някой е наел нищо неподозиращия сив Албърт да проучи слуховете за потулени...

— Разбирам накъде биете — отговори ми намръщено той. И Бета, и Ирена, и Уоммейкър са имали причини да *желаят* новите технологии. Също както и зелотите-манципати на Лум. Никой от тях не е имал по-голям мотив да разбие изследователския отдел от моя.

— Много по-малко причини от вас, сър.

Бръчките на намръщеното му лице станаха по-дълбоки.

— Намеквате, че съм действал, подбуден от страховете си от настъпващата нова епоха. Че съм подготвил бомбардировката *по съвест*, за да предпазя обществото от разруха и вероятно неморални технологии? — ДубКаолин помълча, свел поглед. — Имате ли изобщо представа колко много неща бих пожертвал в такъв случай? Приятели, богатство, положение, власт?

Клара кимна.

— Да. Макар че дори враговете ви биха ви признали храбростта и силното убеждение...

— ... ако изобщо нещо от всичко това бе истина.

Започва трудната част. Същинско змийско гнездо от влакна оплита покрива и обгражда блестящия купол.

Трябва да изпъна ноктите си, много по-дълги от ноктите на всяко нормално животно, и да ги използвам като кокили, по които да мина внимателно между детекторите. Коремът ми ги докосва, нежно като ветреца.

Същият този ветреца издига хвърчилото на Албърт, чудесна примамка за окото, високо над поляната...

Сега трябва да внимавам! Тялото ми е издигнато високо и кожата ми не може да ме остави невидим. Не и едновременно във всички посоки.

Закъснявам. Но въпросът за бързането изобщо не стои. Не трябва да прегрявам.

Пал не би могъл да се справи. Не става въпрос за акъл (който и без това е много малко в този череп), смелост (Пал я има повече от мен) или дори за душа. Търпението е онова, което съм наследил от Албърт.

Сега спокойно... и бързо към купола!

Долу Пал и истАлбърт управляваха своето изящно златночервено хвърчило срещу търкалящите се бели облаци. Приятно развлечение.

Истинската ми грижа е, че малкият голем-шпионин, който пратихме да се катери по стената на имението, закъсня да,

сигнализира! И всичко това може да се превърне в един голям блъф.

— Защо сте толкова малко? — попитах домакина ни. — Обикновено има десетки платинов дубъли. Но сега служителите на УП ви виждат предимно по холоканалите, ако изобщо ви виждат. Какво се е случило с личното ръководство?

Треморът на дубКаолин се предаде и на гласа му.

— Достатъчно! — гневно отрязва той. — Досега ви търпях вас двамата... но този б-безочлив разпит стигна прекалено...

Той млъкна по средата на изречението, когато съседната маса засия. Лъчите се завихриха и оформиха фигура на елегантен сивокос мъж около седемдесетте, облечен в широка бяла роба. Розово-кафявото му лице бе същото като платиненото, но бръчките бяха по-фино изразени. Съвършено несъвършено лице, чак до порите.

— *Моите извинения, майор Гонсалес и дубМорис, че поръчах на този голем да бъде ваш домакин. Той е стар и твърде много пъти възстановяван. Горкото нещо не е в състояние да мисли ясно.*

Бляскавият дубъл понечи да възрази, но си затвори устата и се присви. В общи линии, той вече сякаш не съществуваше.

— *Естествено разбирам какво целите с разпитите си в тази насока, детектив. Покажете, че наистина съм имал мотив да саботирам УП — моята етическа и социална загриженост по отношение на новата голем-технология. Загриженост, породена от събитията напоследък... Не искам да кажа, че признавам каквото и да било. Но при установяването на възможен мотив акционерите ще предприемат действия, за да предпазят интересите си. Оттеглянето ми няма да е доброволно. Сега разбирате защо трябваше да действам потайно...*

— И да натопите други да поемат вината! — обвини го Клара.

— *Отново без да го признавам, кажете ми кой бе засегнат. Архипрестъпникът Бета? Той е плод на въображението на една болна млада госпожица. Що се касае до онази странна персона царица Ирена, онова, което се случи с нея, бе много неприятно. Но тя сама избра този път. Без възможност за връщане назад.*

Доближих холоизображението, като се питах дали не е изкуствено. От всички обещания на така наречената Дигитална ера,

едно от най-добре изпълнените бе съвършената триизмерна симулация. Компютрите от висок клас могат да те заблудят в разговор, особено ако има и голем, който да се намесва в по-трудните моменти.

Имахме план да проверим.

Вдигнах пръст и започнах да изброявам:

— Първо, отделили сте огромни ресурси за проекта „Зороастър“, подтиквайки Йосил и екипа му да продължават напред. Но след построяването на прототиповете налагате забрана за масовото им производство.

— *Казах ви, че промених решението си.*

— След като сте преместили прототиповете тук, в дома си! След това се опитвате да унищожите изследователския отдел...

— *Никога не съм признавал...*

— ... като залагате капан на Уоммейкър, Гадарен и Лум и по този начин хвърляте вината и върху поддръжниците на технологията, и върху враговете й!

Погледът на Каолин бе студен.

— *Хитър план. Стига да бе проработил.*

— За малко да успее! Но в полза на семейство Махарал. Те ви изненадаха. Когато сте опитали да изместите Йосил, той е отмъкнал маса оборудване и е изчезнал. Това би могло да стане само с помощта на Бета, затова сте се заели да унищожите съюзника си... за да откриете, че той е свързан с Риту — асистентката ви, която познава бизнеса до най-малките подробности! Семейството ви е хвърлило в паника. И направихте грешки от прибързване.

— *Като например, че ви подцених, господин Морис.*

Пропуснах това покрай ушите си.

— Още по-лошо, събитията под Урака Меса привлякоха нежелателно любопитство. Сега Световното око е нащрек. Вашите учени се раздърдориха като свраки. Така че вече нямате никакъв шанс да *задържите* новите голем-технологии. Но имате и друга възможност. Възможно ли е да *отвлечете вниманието* на всички достатъчно дълго, за да продължите по своя път?

— *И как по-точно?*

— Като провокирате обществена война! Давате на манципатите на Лум достатъчно трикове, за да настояват за граждански права на големите. Помагате на маестрата да изпраща съблазнителните си

дубъли във всяко градче. Неолудитите като Гадарен ще анатемосат всичко това от амвоните си и ще съберат тълпи гневни последователи. И докато всички се придържат към ролята си, ще печелят!

— *От устата ви всичко това звучи ужасно цинично.*

— Оттук и новата роля, която сте си избрали! — Клара се изправи. — Дните ви начело на „Универсални пещи“ са изтекли, но все още има време да повлияете на стила и насоката. Ще се разкрещите за порнографията, за Бог и за упадъка на морала. Убедете половината хора, че целите ви са били чисти, и те ще ви предпазят от другата половина! Новият ви бизнес ще процъфтява и никой няма да се сети за всички играчки, които държите в мазето си.

Холоизображението поклати глава.

— *Изобщо не трябваше да възстановявам онзи зелен. Но бях с вързани ръце и трябваше да пратя някого при Ирена.* — След кратко мълчание Каолин се усмихна. — *Всичко това е много умно. Но то предполага, че съм имал причина — цел, — която да си заслужава усилията, цената и риска. Защо да предизвиквам смутове само за да монополизирам няколко нови играчки?*

Въпросителната му усмивка изглеждаше уверена. Без да разполагам с доказателства, можех единствено да блъфирам. Къде е малкият ни шпионин?

— Имате много основателна причина — бавно започнах аз. — Защото тези нови играчки, събрани заедно по подходящия начин, водят до вид безсмъртие. Нещо, което желаете, вайс Каолин. Защото вие всъщност...

В същия миг имплантът ми се активира.

Най-сетне!

Буквите се понесоха през лявото ми око, оформяйки съобщението от малкия дубъл-пор, който бяхме пратили да се катери по стените на имението. Информацията, която ми трябваше, за да довърша изречението си.

— Защото, вайс Каолин, вие всъщност сте...

... ЖИВ.

По дяволите. Дължа петдесетачка на Пал.

Да де, Зелчо дължи, защото изгуби баса с Пал дали главата на УП е още жив.

Изглеждаше напълно очевидно! Каква друга причина би имал Каолин за всичките си планове, трикове и предателства? Трябваше да е мъртъв! Всичко сочеше към подобно заключение. Отшелничеството. Появата му единствено във формата на дубъл или холоизображение. И тези платинени кукли, ставащи все по-рядко срещани с всяка година...

Проблемите с паметта се връзваха, ако копията са били складирани преди месеци или години. Всяко трябва да научава новините, след като бъде активирано. След това всеки голем се опитва да просъществува колкото се може по-дълго, за да запази илюзията. Да задържи настрана следователите и обявяването на завета. Да не крейчат хората „призрак!“

Какво друго би го накарало да плати толкова много за развиването на голем-възстановяването и дубъл-към-дубъл копирането, като същевременно не ги пуска на пазара? Всичко това имаше смисъл.

И все пак, ето го там, под купола, наблюдаван от хитрото око на лапата ми — мършава фигура с бледа кожа на петна, която съответства на всички спектрални тестове, на които е способен имплантът ми, облечена в широка бяла роба и гледаща холодисплей, изобразяващ Клара и Зелчо... който изглежда напълно втрещен от новините, които му предавам.

ЖИВ — гласи съобщението ми, което виждат в имплантите си.

Откъм поляната се чува звънлив смях, подиграващ се на увереността ни. Увереността на всички ни, освен на Пал, който предложи облога с думите:

„Не. Един трилионер може да си позволи да бъде по-умен, отколкото просто мъртъв. Трябва да има нещо повече.“

— Защо всъщност съм жив ли?

Холоизображението на Каолин повдигна едната си вежда.

— *Добре ли ви чух, детектив? Моят мотив в този грандиозен сценарий е, че все още съм жив?*

Вътрешно се опитах да се надсмея над себе си. В края на краищата блъфът си е блъф. Трябва да го изиграеш докрай.

— Точно така, вайс Каолин. Защото... защото сценарият на мъртвеца е прекалено очевиден! Някой може да, се разрови, да събере нещата и да предяви претенции да ви види лично!

— *Правени са такива опити.*

— Да, но хората ще настояват, особено след като намерят повод да проникнат зад бариерите ви и да настояват да докажете, че сте жив.

— Поклатих глава. — Не, не става въпрос за безсмъртие. Поне засега. В действителност става дума за...

Закашлях се в юмрука си, за да спечеля няколко секунди. Човекът от холоизображението наклони глава настрана.

— *Да? Става дума за...?*

— За бизнес! — изтърси Клара. — Защото... защото сте бизнесмен. И по собствено признание — елитарист. Виждате как приятелчетата ви трилионери, всички на почтена възраст, стават все по-отчаяни с всяка изминала година. Защо да не изкарате пари от това? С възстановяването и копирането от дубъл към дубъл те ще могат да се освободят от органичните си тела и да продължат нататък като големи!

Клара се ухили. Едва успяваше да се сдържа.

— Но това е само част от плана. Трябвало е да се запази в тайна, защото...

— Защото според закона само органичните хора са граждани! — възкликнах аз. — И за да проработи, клиентите ви трябва да станат отшелници като вас и да не допускат никого до себе си. А щеше да стане ужасно подозрително, ако повече от единици се оттеглят по едно и също време. Това ограничава пазарите ви, освен...

Клара побърза да се намеси.

— Освен ако не беше лудостта около онези чумни ракети, които Махарал едва не изстреля. Изведнъж животът отново сякаш става застрашен. Във всеки момент, без никакво предупреждение, от небето могат да се посипят смъртоносни вируси. Достатъчно оправдание за групичка богати стари ексцентрици да си поръчат бляскави куполи на покривите на именията си и да се зарекат оттук нататък да излизат навън само ако са от глина... обвинявайки за това опасния свят, когато

всъщност се приготвят за прагматичната версия на живота след смъртта. Което вие всъщност можете да им осигурите.

Лицето на холодисплея зяпна към Клара, после и към мен.

— *Това е най-поразителният сценарий, който... Какви доказателства можете да...*

Изсмях се.

— Да кажем, никакви. Засега. Но теорията се гради на два капризни елемента — богатство и секретност. Ами наследниците, на които им е писано да загубят, ако бащите им не умират? Някой с радост ще плати за *истинско* разследване и...

Клара ахна, загледана в нищото.

— Какво има? — Обърнах се към нея.

Лицето ѝ се стегна. Обърна се и се загледа в Енеас Каолин.

— По-добре да не бяхме научавали, че ракетите са ваша идея... сър. Хитро нагласено, за да подготви именно тази ситуация.

От думите ѝ по изкуствения ми гръб полазиха ледени тръпки. И зашеметиха домакина ни, който пребледня и вдигна ръце.

— *Ракетите... те ме изненадаха колкото и всички, кълна се! Просто... просто се възползвам от предимството... от страха... за да направя малко бизнес.*

Отново ви питам, какво лошо има в това?

Сякаш огромна буца изчезна от мястото, където би трябвало да се намират червата ми — ако ги имах. Новата ни спекулация, изсмукана направо от пръстите след рухването на плана ни, уцели право в десетката! И накрая не логиката бе тази, която накара Каолин да се предаде — той можеше съвсем спокойно да каже, че блъфираме. Направи го личността на Клара.

— Ще видим — каза тя на нервния отшелник, възползвайки се от моментното си предимство. — Обещавам ви, че ще ви бъде предоставен всеки шанс, за да докажете невинността си.

73. НА ВОЛАНА

... ИЛИ ДА СЕ НАУЧИШ КАК ДА ВОДИШ...

Хвърчилото, издигащо се и пикиращо в небето, е прекрасно. Нали? Като толкова други неща на света. Една от основните причини, поради които не можеш да се откъснеш от него.

Йосил бе прав за ефекта на „котвата“. Никога няма да извършиш всички онези амбициозни неща, които той бе планирал, нито пък ще постигнеш целите му. Огромните нови територии за завладяване и моделиране само по силата на волята... ще ги оставиш на някое друго поколение. Може би по-мъдро поколение.

Въпреки това ти разбра нещо, което той не успя.

Природата е необходима.

Богатата сложност никога не би могла да възникне без твърдото, лишено от парадокси ниво на реалността, подчиняваща се на неумолимите закони на физиката. Единствено ожесточеният естествен подбор в невероятен мащаб би могъл да породи човешките същества — толкова умели със своите зъби и нокти, но въпреки това мечтаещи и успели да се издигнат високо, до неща като изкуството, любовта и душата.

Но еволюцията не се предава! Тялото ти копнее за полъха на вятъра, за дъждовните капки, за омайните аромати и вкуса на храната, за притока на адреналин.

За сладката тръпка на щастливия любовник.

За музиката на смеха.

Ти, който правиш света, наблюдавайки го — който кара амплитудите на вероятностите на звездите да намалееят и да се породят цели галактики, като просто ги гледаш — ти оставащ обвързан към причината и следствието, защото те предлагат надежда! Надежда, че

еволюцията ще играе по правилата. (Въпреки че все още не го прави.) Надежда, че може и да победиш, независимо колко малки изглеждат шансовете ти. (Защото си потомък на поколения победители!)

Надежда да останеш жив, въпреки че смъртта винаги дебне.

Знаеш го по-добре от другите. Защото видя пустото душевно пространство, където само няколко милиарда водорасли-колонисти се борят на брега, оставайки верни на себе си до последния си миг. Тогава, скачайки за момента на славата, както съомгата плува нагоре срещу течението, те се опитват да достигнат някаква недостижима цел — нещо, за което загатват религиите по същия начин, по който оживяват рисунките по стените на пещерата, когато ги докосне светлината на факела.

Да, засега всяка искрица, която полита нагоре, пада. Но падайки, те оставят следи. Там, в прахта.

И следите остават.

Е, какво ще направиш? Ще се освободиш и ще се опиташ да останеш на по-високо ниво? Без енергията, която се опита да натрупа Йосил, шансовете ти ще бъдат нищожни. Изчисленията му бяха добри, макар че душата му бе изкривена.

Значи ще останеш тук? Наполовина в света и наполовина някъде другаде? Ще споделяш леглото с Клара и с много по-човешката версия на бившия ти аз... онзи вариант на Албърт, който сменя телата ги и живее ден за ден?

Може и да успееш. Но честно ли ще бъде?

Или ще опиташ нещо друго? Нещо творческо. Нещо неவிжданo досега... поне не и в този космос.

Шансовете изглеждат малки. Но пък всичко е в опитването, нали?

За съществата, създадени от плът или кал, винаги е било така.

74. ИМПРЕСИОНИЗЪМ

... ИЛИ ОВЛАДЯВАНЕ НА ПО-ВЪЗВИШЕНО ИЗКУСТВО...

Двамата с Клара напуснахме верандата на каменното имение на Енеас Каолин и тръгнахме през розовата градина и гълъбарника към поляната, на която Пал и истАлбърт се забавляваха с хвърчилото си.

Както и се очакваше, те бяха привлекли вниманието — не на охраната, а на хората, живеещи в малките къщички, сгушени зад хълма, построени за слугите и семействата им. Децата зяпаха или тичаха с възторжени викове.

Дори и днес има нещо особено в едно добре водено хвърчило.

Пал очевидно бе на върха на щастието, управлявайки хвърчилото от инвалидния си стол. Макар че големите му осигуряваха достъп до света, никога не съм виждал някой от тях да му донесе толкова проста радост. Караше крилете да се изравнят точно както трябва, след това пускаше хвърчилото да се издига и да пикира в смешни атаки, изтръгващи писъци от децата и родителите им.

Само една двойка възрастни не изглеждаше щастлива. Продължаваха да гълчат трите си момчета и се опитваха да ги задържат да не отиват при другите деца. Усетих в тях духовна нищета. Но засега децата не страдаха от нея — тичаха, и крещяха също като другите.

Обърнах се към платинения дубКаолин, който ни придружи, след като оригиналът му прекъсна връзката.

— Това ли са наследниците?

Дубълът мрачно кимна.

— Племенници. Синове на сестра ми. Тя умря преди три години. Тази истина бе част от цената, която поискахме с Клара.

— Те знаят ли?

ДубКаолин поклати глава.

— Майка им ми остави... остави на Енеас... пълната власт на попечител. Не можете да се намесвате.

Клара въздъхна.

— Е, засега само ще запомним онова, което знаем. Ще наблюдаваме.

— Не се и съмнявам.

В гласа на голема не се долавяше никакъв признак на обида или примирение. Щях да се чувствам по-добре, ако имаше.

Отне ни известно време да приберем Пал, истАлбърт и малкия пор-шпионин. Оставихме хвърчилото на децата.

На обратния път с лимузината си мислех за нашата „победа“. Въпреки че притесних великия Каолин и измъкнах истината, не се чувствах в особено приповдигнато настроение. Може би ако живеехме във времето преди Голямата дерегулация, щяхме да го обвиним във всякакви престъпни деяния — измама, изнудване, грабителство... Но всички те сега бяха обект на граждански иск и повечето от жертвите му с радост биха се отказали от предявяването му.

Най-много, което можехме да направим, бе да го принудим да се охарчи малко повече. И да осуетим най-лошите части от плана му.

Пръсналият се екип на проекта „Зороастър“ щеше да се събере отново, заедно с външни критици и под наблюдението на някоя неутрална фондация. Цел — новите технологии да се реализират по възможно най-малко обезпокоителен ред, а не по най-объркващия. Макар че в действителност голяма част от социалната война на Каолин изглеждаше неизбежна. Очакваха ни интересни времена.

Друга фондация, щедро финансирана от „Каолин Грант“, щеше да се занимава с „мистичните“ интереси на Йосил Махарал. Не тайно, а под погледа на милиони вярващи, убедени, че някои граници не бива да бъдат прекривани. Сякаш някога са успявали да задържат подобно прекосяване.

За горката Риту щяха да се полагат грижи и тя щеше да бъде много богата, когато излезе от клиниката. Докторите дори заговориха дали да не я научат да си сътрудничи с „рехабилитираната“ личност на Бета. Би могла да се появи изключително интересна нова личност... и светът щеше да се погрижи да държи очите си отворени и да е нащрек.

Колкото до новите клиенти на Каолин, услугите му за утрешния ден щяха да бъдат приети с отворени обятия от онези, които разполагат с всичко друго, освен с време. Но тъй като новите дубъл-технологии не можеха повече да се запазят в тайна, всеки щеше да получи ясна представа за какво става дума. Тогава нека наследници, юристи,

адвокатски кантори и съдилища решават проблемите. Може би елитът ще подкрепи еманципатите и дубъл-безсмъртието ще бъде обявено за законно. А може би не.

Докато всичко става съвсем открито, то не е работа за детектив. Нали?

Пал поиска да го оставим при Храма на ефемералите. Имаше среща с лечителката-доброволка Алекси, която ме бе поправяла на два пъти, когато бях зелен. Старият огън, както призна Пал, едва ли щял да пламне.

Може би. Но кой може дълго да отказва компанията на Пал? Половината от него бе по-жива от повечето мъже, които познавам. Със сигурност се очертаваха забавления.

Малкият голем-пор се съгласи. След като докладва какво бе видяла, катерейки се по стените на имението, моята малка версия реши, че може да провери какви забавления е в състояние да му предложи светът през втората половина от живота му — през следващите дванадесет часа. Така че скочи на рамото на Пал и двамата заедно тръгнаха по рампата, оставяйки у мен старото усещане за *déjà vu*.

Върнахме се при колата и там ни чакаше изненада. Вътре седеше истАлбърт и ни чакаше. Усмиваше се. И го виждахме съвсем ясно! Въпреки че стояхме *отвън*, на тротоара.

Всъщност *цялото* купе на лимузината бе напълно прозрачно, а не само по едно малко движещо се кръгче за всеки пътник.

— Божичко! — промърмори Клара. — Това означава, че гледа навсякъде, във всички посоки едновременно...

— Да, зная.

Всъщност като го погледнеш внимателно, това не може да е никаква изненада.

Хванах я за ръката и погледнах назад към Пал и най-малкия Албърт, които влизаха в храма заедно под розетата, покрай всички наранени, счупени и отхвърлени буци, които всеки ден се събират тук, за да потърсят спокойствие и надежда, че ще отидат на място, където всяка душа е добре дошла.

— *Сега накъде?* — попита автоматизираният шофьор на лимузината.

Погледнах към собственичката си, към жената, която обичах.

Тя на свой ред погледна към истАлбърт. Вниманието му можеше да бъде насочено навсякъде едновременно — истинско всеусещане, — но усмивката му сякаш бе предназначена единствено за нас.

— Вкъщи — каза той с ясен глас. — Време е всеки да се прибере вкъщи.

Засега „вкъщи“ означаваше плаващия дом на Клара, само на километър от площад „Одеон“... а имах чувството, че са изминали години, откакто бях изминал това разстояние под водата, като мислех, че ще бъда на седмото небе, ако разкрия прочутия похитител на дубъли Бета.

Е, добре. Седмото небе е състояние на духа. Вече го зная.

Йосил Махарал ни бе направил добрина — принуди ни двамата с Клара най-после да заживеем заедно. Вярно, липсваха ми домът и градината, но затова пък и двамата бяхме изненадани един от друг от склонността си да правим компромиси във всичко, когато сме под един покрив. Дори когато е толкова тясно. Дори когато съм двама.

Съжителството бе странно дори по съвременните критерии. Искам да кажа, че с тези хиперкачествени тела и оборудване можех да издържа доста време. Както и истАлбърт. Две половини на съпруга на Клара. Способен да създаде деца. Способен да ги отгледа. Но в две отделни тела.

— Доста удобно — каза тя, като погледна на това от позитивната му страна. Но аз бях загрижен. Трябваше да се балансира с кариерите, нейните нови задължения с Додекаедъра, няколко вида биологични и керамични часовници, двама половин мъже за обичане... и без място на лодката за всички сиви, абаносови и други, които щяха да ни потрябват.

Време беше да се сдобием с къща. Най-после можехме да си го позволим.

ИстАлбърт беше в малката предна каюта и се мотаяше около впечатващото устройство. Потиснах импулса си да го спра. Макар че приличаше на дете с постоянната си разсеяност, той не беше глупак. Всъщност точно обратното.

— Вечерята се готви. — обяви домашният компютър. — Подредих също така четиристотин седемдесет и две съобщения за теб и петстотин и двадесет за господин Морис. Освен това се обадиха от университета, за да те уведомят, че не си минала нито един от курсовете от последния семестър.

Клара изруга. Животът на студент и воин на повикване беше още едно нещо, което щеше да се наложи да се променя. Добре дошла в света на работещите по цял ден професионалисти, скъпа. *C'est la vie*.

Бръмчене откъм носа привлече вниманието ни. Машинарията загряваше. Клара погледна към мен, сякаш казваше: „Внимавай да не се нарани“.

Забързах напред и чух истАлбърт да си тананика щастливо. „Всички сме бозони в прахта“ или нещо подобно. Когато влязох, го заварих да лежи, положил главата си — главата ни — между пипалата на тетраграматрона — те нежно го обгръщаха от всички страни. Забелязах, че трансферът е превключен на РАЗТОВАРВАНЕ. Гледах го няколко секунди и накрая го попитах:

— Сигурен ли си?

Последния път, когато бе опитал, даваше заето. Органичният мозък бе пълен, или зает изцяло, от нещо невъобразимо огромно. Нямаше място. Нямаше никакво място за мен.

За първи път от Урака Меса — или откакто душевните ни пътища се разделиха в онзи вторник — усетих пълно внимание от тези очи, органичните очи, способни да издържат тридесет хиляди дни, ако не и повече.

— Тя е твоя, Пинокио — чух да произнася собственият ми глас. Имаше и нещо друго — нещо, което сякаш казваше „на добър час“.

Сега щеше да има място. Празни листа. Дом, където да оставя всичко, което бях и което съм станал. Всичко необходимо, за да стане непокорният малчуган истинско момче.

Клара ще се изненада.

Легнах на другата маса, онази с рециклиращата кофа под нея, и си пожелах приятно пътуване.

След което още веднъж положих глинената си глава, за да започна да живея отново.

75. ДУШЕВЕН КОМФОРТ

... ИЛИ КАКТО ПРАВЯТ ВИНАГИ ХОРАТА...

Отчаяни ли сте от типичните агенции за запознанства?

Намерете душевната си половинка!

С помощта на най-новите открития ще ви отведем на прочутия *душевен бряг*, за който толкова сте слушали тази година.

Вижте чудесата на душевното пространство на Махарал! Гледайте свои приятели и съседни, разкрити до самата им същност!

След това използвайте нашата патентована технология, за да откриете онзи специален *съвместим*.

Онзи, чиято Постоянна вълна е най-съзвучна с вашата собствена лична песен.

Онзи, който е създаден за вас!

Неразрешимите тайни на вчерашния ден — разгадани днес на разумна цена!

Не се бавете!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.